ETHNOGRAPHISCHE SAMMLUNG
HERAUSGEGEBEN VON DER ETHNOGRAPHISCHEN KOMMISSION
DER ŠEVČENKO-GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN IN LEMBERG
Bd. XXXIX-XL

VOLKSLIEDER AUS DEM GALIZISCHEN LEMKENGEBIETE

TEXTE UND MELODIEN

AUFGEZEICHNET, GEORDNET UND ERLÄUTERT VON Dr. PHILARET KOLESSA

ЕТНОГРАФІЧНИЙ ЗБІРНИК

ВИДАЄ ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСІЯ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА
Т. XXXIX—XL

НАРОДНІ ПІСНІ З ГАЛИЦЬКОЇ ЛЕМКІВЩИНИ

ТЕКСТИ Й МЕЛОДІЇ

ЗІБРАВ, УПОРЯДКУВАВ І ПОЯСНИВ

ДР. ФИЛАРЕТ КОЛЕССА

У ЛЬВОВІ 1929

З ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

ETHNOGRAPHISCHE SAMMLUNG
HERAUSGEGEBEN VON DER ETHNOGRAPHISCHEN KOMMISSION
DER SEVČENKO-GESELLSCHAFT DER WISSENSCHAFTEN IN LEMBERG
Bd. XXXIX XL

VOLKSLIEDER AUS DEM GALIZISCHEN LEMKENGEBIETE

TEXTE UND MELODIEN

AUFGEZEICHNET, GEORDNET UND ERLÄUTERT VON **Dr. PHILARET KOLESSA**

ЕТНОГРАФІЧНИЙ ЗБІРНИК

ВИДАЄ ЕТНОГРАФІЧНА КОМІСІЯ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА
Т. XXXIX – XL

НАРОДНІ ПІСНІ З ГАЛИЦЬКОЇ ЛЕМКІВЩИНИ

ТЕКСТИ Й МЕЛОДІЇ

ЗІБРАВ, УПОРЯДКУВАВ І ПОЯСНИВ
ДР. ФИЛАРЕТ КОЛЕССА

У ЛЬВОВІ 1929

З ДРУКАРНІ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

ПРЕСЛАВНІЙ ПАМЯТІ

МИКОЛИ ВИТАЛЬОВИЧА ЛИСЕНКА

(10 III. 1842 – 24. X. 1912)

присвячує

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМЕНИ ШЕВЧЕНКА

Переднє слово.

Народню поезію й тісно звязану з нею музику характеризує з одної сторони консервативність у зберіганні стилевих форм, з другоїж сторони — постійна флуктуація, що є наслідком устної передачі на протязі довгих віків не піддержуваної й не провірюваної письменним закріпленням тексту й мелодії. При пливкому стані устної традиції пісенні типи живуть у непереглядній многоті варіянтів і комбінацій, залежно не тільки від локального оформлення але й від індивідуальности співця.

Природна річ, що на такому великому просторі, який заселює український нарід, не може бути рівномірно розміщений ані загальний засіб і добір мелодій, ані наверствовання давніших і новіших формацій та характеристичні признаки пісенного стилю. Ріжниці йдуть так далеко, що можна говорити про окремі діялекти музичні, які в головному покриваються з діялектами мови[1]).

На полі української людової музики виступають виразно дві діялектичні групи: східня, подніпрянська, багато більша і притім здається одноцільніша, та західня, менча, але зате більше здиференціонована[2]).

Особливо ярко виступають тут ріжниці в ділянці людової музики межи карпатськими гірняками з трьома племінними відмі-

---

[1]) На II. Конгресі Словянських Географів і Етнографів 1927. У. Пражак в рефераті про словацькі вишивки завважив, що в Братиславській окрузі границі окремих типів вишивкових точно покриваються з границями місцевих говорів.

[2]) Західня полоса української території наслідком географічного положення й конфігурації краю та дуже ріжнородних впливів сусідніх словянських і несловянських народів виявляє під етнографічним оглядом взагалі багато більшу диференціяцію, що показується не лиш у роздробленні діялектів мови й відтінках музичних діялектів, але також в области матеріяльної культури, як будова хати, крій одежі, розміщення вишивкових і писанкових взорів і т. і.

нами Гуцулів, Бойків і Лемків з одної сторони, та Волиняками, Подолянами й іншими мешканцями рівнин із другої сторони. Під тим оглядом карпатська полоса без порівняння більше консервативна від долів; мелодії з галицького Поділля наближуються подекуди до подніпрянських перевагою мелічного елементу над речитативним.

Взагаліж у західній групі виступають багато виразніше як у східній отсі архаїчні признаки мелодій:

1. Стиснена коротка форма строфи; свобода тактового укладу, що часто переходить у свобідне *rubato* й *parlando*; перевага дробленого речитативного ритму, що не багато місця лишає для кантилени.

2. Малий обєм скалі, що переважно обмежується квартою, квінтою, секстою, з приставленням долішньої домінанти й уводячого тону; останки середньовічніх церковних ладів із неясним почуттям тональности.

3. Велике багацтво мелодичної орнаментики й мелізмів, що подекуди затирають ясні контури мелодичної лінії; з тим лучиться в756минання наглих скоків більшими інтервалами та залюбовання в секундових ходах.

4. Строге відмежовання *dur* і *moll*, що затирається щойно в новішій верстві мелодій, де стрічаються частіше переходи в паралельну тонацію; дуже поширене вживання хроматизованих інтервалів (надмірна секунда й кварта, зменчена кварта) у мольових мелодіях; подекуди поява т. зв. невтральних інтервалів.

Головна течія української народньої музики на Подніпровю вийшла вже поза межі такого примітивізму: там переважають мелодії з широким обємом, що не замикаються в кварті й квінті, а часто переходять рамці октави; що не уникають скоків більшими інтервалами, виявляють ясні контури й виразний тактовий уклад, ширшу періодизацію, а притім дають перевагу кантиленовим партіям; частіше подибуються переходи з *dur* у паралельне *moll* і навідворіт; в переважній части мелодій виступає виразно октавна система й вироблене почуття тональности. Усе те вказує на вищий ступінь розвитку, що виступає особливо в середній і південній полосі Подніпровя, бо на півночі в Чернігівщині помічається вже більше згущення архаїчних признак[3]).

---

[3]) На ріжниці межи згаданими двома діялектичними групами, звернув

Одначе треба зазначити, що всі українські музичні діялекти зливаються в один пісенний стиль та виявляють спільні основи в давніших верствах пісенних, особливо в обрядових мелодіях, а розходяться з собою головно в новіших верствах, у своїй надбудові, подекуди перекидаючи містки до людової музики сусідніх народів. Се можна сказати особливо про лемківські пісенні мелодії, що вносять найбільше діялектичних окремішностей в українську людову музику[4]).

Лемківський музичний діялект точно покривається з границями лемківського говору.

Майже увесь зібраний в отсьому томі пісенний матеріял записав я в часі трьох поїздок на Лемківщину: 1911 р. проживаючи в Риманові Сяніцького пов. збирав я пісні в сусідніх селах — Дошні й Волтошовій; про величезне багацтво пісень у тих сторонах засвідчує та обставина, що вибравшися на два дні в гори записав я у Ясліській Волі нижній 27 пісень, а в Шклярах протягом 5—6 годин 65 пісень. В 1912 р. вибравши собі осідок у Маластові Горлицького пов. записував я пісні також у сусідніх селах — Ропиці й Пантні; незвичайна живучість народньої поезії виявилася особливо в Пантні, де я зібрав того літа 134 пісні. Моя десятидневна поїздка в гори Горлицького й Грибівського пов. принесла неожидано багате жниво — 269 пісень —

увагу вже Ст. Людкевич в передмові до „Галицько-руських народніх мелодій", (Етнографічний Збірник XXI—XXII, ст. XIV—XV), де між іншим говорить ось що:

„Галицькі пісні мають загалом узявши більш рецитовану ритміку і залежну від рецитації мелодику (се слово здається через ошибку пропущено Ф. К.), в якій мелізмати розвиваються головно на кінці періодів. Притім з боку чисто тонального галицькі пісні в зрівнанню з українськими являються теж монотонніші, обертаються в обмежених строях і держаться лиш головних інтервалів та несміло від них віддалюються, немовби вухо боялося втратити їх. Тому й періоди мелодій українських здаються і є фактично довші і ширші, а ціла будова тонально і ритмічно сміліша, художніша. По всьому отже українські пісні виявляють вищий, культурніший ступінь розвою музики народньої, ніж галицькі, а тим самим український племінний елемент являється музикальнішим від галицького".

[4]) Докладніше мотивування отсих надто загальних завважень про розміщення українських музичних діялектів, їх характеристику й означення границь треба відложити до того часу, коли буде доповнений пісенний матеріял із мало досліджених околиць, та коли тисячі зібраних уже мелодій діждуться систематизації.

найбільше з сіл Усте руське, Ганчова й Висова, що лежать недалеко теперішньої чесько-словацької границі. Навіть у селах, в яких я лиш коротко задержувався в переїзді (Квятонь, Ставіша, Брунари вижні), повелось мені записати значне число пісень.

Найменче матеріялу успів я добути в часі третьої поїздки на Лемківщину 1913 р. в Новосандецькім повіті: в с. Андріївці над Попрадом коло Жегестова записав я 47 пісень, а в Поворознику під Криницею всього 2 пісні.

Мелодії записував я або зараз на місці, з голосу співця, або схоплював на валики фонографу, та аж пізніше переводив на ноти[5]).

Співали мені майже виключно селяни-хлібороби, переважно дівчата й молоді жінки, рідше старші жінки та виїмково мужчини.

Всюди стрічався я у селян з прихильним відношенням до мойого діла й зрозумінням для моїх слів про велику вартість і красу народньої пісні.

Нераз можна було завважити навіть суперництво межи співачками, котра більше й краще заспіває.

Пісень записаних за інтелігентами набереться в нашому збірнику яких сорок і кілька. Тут належать мої давні записи, зроблені ще в 1890-тих рр. головно від питомців греко-католицької духовної семинарії у Львові, що походили з Лемківщини (як н. пр. о. Фаленчак), і декілька пісень, записаних від Модеста Менцінського; усі ті пісні, разом 17, вміщено в нашому збірнику під загальним означенням — з Сяніччини.

В часі світової війни 1917 р. пощастило мені записати в Відні 23 лемківські мелодії від управителя народньої школи з с. Розстайного (недалеко джерел Вислоки) Івана Гомика (55 літ), що прекрасно передавав народній спів та відступив мені свої записки текстів до проспіваних 23 мелодій, між ними кілька дуже цінних баладових пісень.

За інтелігентами записано ще й пісні ч. 191, 400, 409, 621.

Крім того одержав я від учительки Марії Лукашевичівної 4 пісні (ч. 33, 75, 117, 233), які записала від селян і підложила

[5]) Мелодії, списані при допомозі фонографу (разом 186), відмічено зіркою при порядковому числі.

під ноти 1900 р. учителька в Чистогорбі Сяніцького пов. Юлія Назаревич.

Оттак склалася наша збірка, що обіймає 820 мелодій (вчисляючи й варіянти) із текстами, що часами по два, три й чотири підходять під одну мелодію. Вперве виступає тут галицька Лемківщина із своїм величезним багацтвом пісень, хоч ми певні того, що наша збірка обіймає лише частину пісенних засобів із тої занедбаної й відчуженої закутини української землі, як не вичерпували їх також звісні досі збірники текстів Якова Головацького й Івана Верхратського, та група лемківських мелодій у згаданому збірнику Ст. Людкевича (ч. 1416—1503).

На сьому місці висловлюю щиру подяку Всечеснішим Священикам оо. Л. Волянському, Гр. Калиновичеві, Ор. Мартиновичеві, Ор. Сандовичеві, Ів. Татарові, що гостили мене в часі згаданих етнографічних екскурсій по Лемківщині та влекшували контакт із селянами; окрема подяка належиться Впов. М. Лукашевичівній й І. Гомикові, від яких я одержав дещо з пісенних матеріялів. Дякую також Впов. Професорові А. Хибінському за позичення деяких книжок з бібліотеки Музикологічного Інституту львівського Університету й Клим. Квітці за цінні поради.

Деякі нерівности в правописі вийшли наслідком того, що друкування книжки почалося ще 1927 р. й протягнулося на 2 роки (спинюване спершу технічними труднощами з печатанням нот, а потім нещасливим випадком, який довелось мені пережити в 1928 р.), та кінчалося саме в часі, коли в видання Наукового Товариства ім. Шевченка уводжено новий правопис.

У Львові д. 15. III. 1929.

Филарет Колесса.

Повіти й села,
в яких записано пісні сього збірника.

Повіт:	Село:	Скількість пісень:
I. Горлиці (Середня й південна полоса).	1. Блехнарка	2
	2. Висова	73
	3. Ганчова	89
	4 Квятонь	12
	5. Маластів	109
	6. Лосє	1
	7. Пантна	134
	8. Ропиця руська	9
	9. Устє руське	62
II. Грибів (Південна полоса вподовж річки Білої).	10. Брунари нижні	14
	11. Ставіша	16
III. Ліско	12. Середнє велике	1
IV. Новий Санч (Південний кут).	13. Андріївка	47
	14. Поворозник	2
V. Сянік (Західня полоса вподовж гостинця Риманів-Ясли-ська).	15. Волтошова	59
	16. Дошно	50
	17. Камінка	1
	18. Шкляри	65
	19. Чистогорб	4
	20. Ясличька Воля ниж.	27
	21. Ріжні села Сяніччини	17
VI. Ясло (Південний кут).	22. Розстайне	23
		817

До сього збірника втягнено ще 3 пісні з пограничних сіл південного Підкарпаття: — з Тварожчі - Бардіївської скруги — 2 п. (ч. 128 а, 425) і з Великої Березни — 1 п. (ч. 621).

Співці-селяни, що від них записано пісні:

Андріївка — пов. Новий Санч:

1) Веронія, 17-літня дівчина, дочка війта; 2) Головач Марія, 3) Павлова, 4) Русиняк Анна, 5) Семчишин Пазя — переважно молоді дівчата.

Блехнарка — пов. Горлиці:

Марія, стара жінка.

Брунари вижні — пов. Грибів:

1) Войтович Улька, 2) Галькович Агафія, 3) Потоцька Ганна — дівчата.

Висова — пов. Горлиці:

1) Варвара, 2) Гойсак Марія, 3) Дрекслер Антоха, 4), 5), 6) Дудич Анна, Євдоха, Орина, 7) Клавда, 8) Ференц Марія—дівчата; 9) Демчко Анна, 10) Дошна, 11) Коблош Анастазія — жінки середніх літ, 12) Золяк Наця, 13) Крестинич Орина — старші жінки.

Волтошова — пов. Сянік:

1) Кася Драгуз — 17 літня, незвичайно музикальна й талановита дівчина; 2), 3) Юлька й Фенна Драгузи, 4) Максимовичка Ганя. Записувано в хаті Драгузів.

Ганчова — пов. Горлиці:

1), 2) Вандзіляк Марія й Теодора, 3) Меланія, 4), 5) Сокол Марія й Олена — дівчата; 6) Мигаль Анна, війтиха — 40 літня жінка, співала найбільше; 7) Пирч Марія — старенька жінка 65 літ, співала дрожачим голосом; 8) Вандзіляк Онуфрій — незаможний господар середніх літ.

Дошно — пов. Сянік:

Записи пороблено від родини Ваня Коваля, в йогож хаті; співали: Ваньо, його жінка, дочка й шваґер.

Камінка — пов. Сянік:

Співали молодиці.

Квятонь — пов. Горлиці:

1) Парагус Параска, 2) Марина — старші жінки.

Маластів — пов. Горлиці:

1) Баюс Ксеня, 2) Боцян Антоха, 3), 4) Молчанка Теодора й Юлія, 5) Павлик Настка, 6) Юрчак Марина — молоді жінки й дівчата.

Пантна — пов. Горлиці:

1) Вольняк Антошка, — 17 літня дуже співолюбива дівчина,

співала найбільше й найкраще; 2) Вольняк Анна, 3) Дзибан Ева. 4) Крупа Марина, 5) Лепак Євдоха, 6) Семаніцька Антоха, 7), 8) Тарбай Антоха й Улька — молоденькі дівчата; 9) Баюс Анна — замужня жінка.

Поворозник — пов. Новий Санч:

Кулик Теодор — заможний господар — 45 літ.

Ропиця руська — пов. Горлиці:

Співали жінки.

Ставіша — пов. Грибів:

1) Лаврин Роман — господар 35 літ, 2) Лаврин Орина — жінка середніх літ, 3) Лаврин Марина — старша жінка — 55 літ, 4) Ковальчук Марина. Записувано в хаті Лавринів.

Шкляри — пов. Сянік:

1), 2) Ваньо Гоцко й його жінка — обоє середніх літ, 3) Вадяк Ганця, 4) Землянська Ганця, 5) Ядловська Ганця — дівчата.

Устє руське — пов. Горлиці:

1) Вахновська, 2) Даньковська Меланія, 3) Ковальчик Меланія, 4) Осеняк Софія, 5) Станьчак Анна, 6) Федоровська Аніля — молоді жінки й дівчата, 7) господар середніх літ.

Чистогорб — пов. Сянік:

Співали селяни.

Ясլиська Воля нижня — пов. Сянік:

Записувано в хаті Стефана Шубяка: найбільше пісень проспівала Нацка Шубяк.

Порядковання й характеристичні признаки лемківських пісенних мелодій.

I.

Одним із найважніших завдань музичної етнографії вважається збірники як найвірніше записаних і по обєктивним признакам впорядкованих мелодій традиційної т. зв. народньої музики, що давалиб певну основу для порівняних дослідів.

Порівняння мусить бути переведене передовсім в обсягу кождого збірника з окрема, щоби знайшлися разом згруповані не лиш варіянти кождої мелодії, але й споріднені мелодії, які виявляють спільні признаки, та щоби неперeглядну на перший погляд ріжновидність мелодій звести до означеного числа типових форм, серед

яких легко можнаб орієнтуватися й означити їх ближче чи дальше спорідненя.

Отже ціль порядковання пісень — се, як справедливо замічає Ільмарі Крон (Krohn) — „научне пізнання кождої мелодії з окрема, що має вможливити ясне й докладне означення її відношення до інших мелодій“[6]).

Одначе порівнювання мелодій одних з одними та винаходження подібностей хочби лиш у рамцях одного збірника з кількома сотками пісень вимагає памятевого опанования цілого матеріялу, яке всеж таки не забезпечує перед евентуальними похибками й пропусками; а як же їх встерегтися, коли порівняння схочемо розтягнути на тисячі мелодій із інших збірників? Оттут і являється конечність — встановити критерії, на основі яких можнаб зовсім певно й обективно означувати подібности й ріжниці межи мелодіями, можнаб групувати їх по характеристичним признакам.

Груповання, поділ чи класифікація мелодій, повинні опиратися на зовсім евідентних обективних даних, обмежуючи до найдальших границь субєктивне розуміння впорядчика.

Та винайдення таких обективних критеріїв спорідненя й неоспорних основ класифікації людових мелодій належить саме до трудніших проблем порівняного музикознавства. Се питання видвигнено в „Sammelbände der Internationalen Musikgesellschaft“, де появилася згадана вже цінна стаття І. Крона[7]).

За основами класифікації мелодій шукає Крон в їх структурі, в композиційній схемі, звертаючи увагу на каденції музичних фраз, що ввіходять у склад даної мелодії. Довгі літа працював Крон над порядкованням фінських народніх мелодій, що від 1893 р. почали появлятися в монументальному многотомовому виданні Фінського Літературного Товариства „Suomen Kansan Sävelmiä“; а що фінські мелодії виявляють переважно симетричну будову, зложену з чотирьох частей, тож і за основу поділу бере Крон чотири каденції в обсягу мелодичної строфи і групує мелодії відповідно до того, чи й наскільки вони

---

[6]) Ilmari Krohn: „Welche ist die beste Methode, um Volks- und volksmässige Melodien nach ihrer musikalischen (nicht textlichen) Beschaffenheit lexikalisch zu ordnen“. Sammelbände der IMG, IV Jahrg, 1902—1903, S. 643.

[7]) Праця Освальда Коллера, поміщена в томуж томі „Sammelbände der IMG“ ст. 1—16, для порядковання людових мелодій по признанню самого автора не має значіння.

виявляють згідність насамперед в закінченні останньої фрази. потім другої, потім першої, а навпослід третьої. До означення характеру каденції не завсіди є міродатний останній тон фрази в буквальному розумінні, але радше останній динамічно визначений тон.

Порядковання мелодій по каденціям їх складових частей дійсно зводить разом варіянти й споріднені мелодії, помагає винайти типові форми та дає дуже добрий перегляд матеріялу. Одначе в ході роботи над виданням згаданого збірника фінських народніх мелодій Крон переконався, що під його систематику підходять добре лише чотирорядкові мелодії. Коли траплялася мелодія зложена з трьох рядків, видавець розширював її репетицією одної фрази, зазначуючи скобками розширення.

При мелодіях, у яких число рядків доходить до 6, видавець уважає поодинокі фрази як розширення, імітації, альтерації інших рядків, щоби лиш основну схему мелодії звести до чотирорядкової[8]). Врешті й сам признав се за помилку й зрозумів, що неможнаж трирядкових мелодій (що складаються переважно із 6-ти колін) насильно втолочувати в чотирорядкову схему[9]).

Та хоч під схему встановлену Кроном не дасться підтягнути вся ріжнородність людових мелодій, то всеж таки треба признати. що сей дослідник перший вказав дорогу до научної систематизації людових мелодій; бож дійсно в каденціях складових частей мелодії виступають найбільш характеристичні признаки її конструкції, а тональний характер каденції дається означити на основі неоспоримих обєктивних даних, при чім субєктивному розумінню лишається лиш встановити, котрий із останніх тонів рядка вважати дійсно каденціяльним.

Більші труднощі виринають із приноровленням систематизації Крона до мелодій построєних на середньовічніх церковних ладах і взагалі до мелодій, у яких почуття тональности виступає неясно. так що можнаб сперечатися, котрий саме тон скалі, на якій спирається дана мелодія, приняти за тоніку. При тім треба брати під увагу велику ріжноманітність у структурі пісенних мелодій, без намагання — зводити ріжнородні форми строфи до чотирорядкової схеми.

Систему Ільмарі Крона перейняв у цілости звісний угорський

---

[8]) „Suomen kansan sävelmiä" II, 1. ст. VII.

[9]) Ibid. II, 9. ст. V.

компоніст і музиколог Бела Барток, порядкуючи румунські й угорські людові мелодії[10]). В систему Ільм. Крона впроваджує Барток деякі модифікації, а саме: 1) Збирає в окремі групи мелодії дво- три- й чотирорядкові; одначе при мелодіях, що мають більше рядків як чотири, пятий і шестий рядок вважає він уже секвенційним повторенням і зачислює ті мелодії також межи чотирорядкові.

2) У межах згаданих груп переводить Барток дальшу класифікацію на основі каденцій поодиноких фраз, що входять у склад мелодії.

3) Для влекшення перегляду й порівняння нотує він мелодії так, щоб наконечний тон падав на g^1; відтак порядкує мелодії відповідно до висоти каденційного тону поодиноких фраз. Одначе механічне зведення закінчення всіх мелодій збірника до одного тону має й свої невигоди, бо нераз ідентичні мелодії ріжняться лиш закінченням: в одних піснях воно автентичне, в других плагіяльне, так що коли зведемо їх закінчення до одного тону, то мелодія з плагіяльним закінченням посунеться о кварту вище. Се замітив і сам впорядчик.

4) Поділ на дальші підвідділи переводить Б. по числу складів у поодиноких рядках, а на останку бере під увагу обєм мелодії (ambitus).

Значні уліпшення уводить Б. також у самій нотації пісень і впровадженню відповідних діякритичних знаків, якими користуємося в нашому збірнику. Оба збірники Бартока впорядковані відповідно до найновіших наукових вимогів, попереджені грунтовними студіями й характеристикою зібраного матеріялу, треба вважати за взірцеві й тим цінніші, що покищо одинокі в музичноетнографічній літературі.

Українська музична етнографія в порівнянні з станом аналогічних видань в інших краях виказує досить значні результати, а саме — кілька збірників мелодій, списаних по більшій части при допомозі фонографу та впорядкованих на основі ритмічних схем, що в тексті зазначуються складочисленням і відмічуванням силабічних груп.

---

[10]) Béla Bartók: Volksmusik der Rumänen von Maramures. Sammelbände für vergleichende Musikwissenschaft herausgegeben von Carl Stumpf und E. M. von Hornbostel, IV. Bd., Drei Masken Verlag, München 1923. — „Das ungarische Volkslied, Versuch einer Systematisierung der ungarischen Bauernmelodien“.

Така класифікація пісенних мелодій теоретично обоснована в студіях Петра Сокальського „Русская народная музыка, великорусская и малорусская, въ ея ритмическом и мелодическом строеніи“ (Харків 1888) і Филарета Колесси „Ритміка українських народніх пісень“ (Львів 1907). Практично переведено її в отсих збірниках:

1) Д-р Ст. Людкевич: Галицько-руські народні мелодії, ч. І і II. (Етнографічний Збірник XXI—XXII, Львів 1906—1908).

2) Л. Плосайкевич - Я. Сенчик: „Мелодії українських народніх пісень з Поділля і Холмщини“, впорядкував Ст. Людкевич. (Матеріяли до української етнології XVI, Львів 1916. Із вступною розвідкою Фил. Колесси).

3) Фил. Колесса: Мелодії гаївок. (Матеріяли до української етнол. XII, Львів 1909).

4) Фил. Колесса: „Народні пісні з Південного Підкарпаття“. (Науковий Збірник „Просвіти“ в Ужгороді 1923).

*

Українські народні пісні визначуються незвичайним багацтвом ритмічних форм і великою ріжновидністю в будові строфи та її архітектоніці, т. є. укладі й пропорціях її частей. Побіч найчастіше вживаної строфи, зложеної з чотирьох частей у формі правильного 8-тактового музичного речення, подибуємо ріжні модифікації такої чотиродільної схеми, що повстають через повторювання, подвоювання й розщіплювання її поодиноких частей; подибуємо й строфу зложену з трьох рівномірних частей і ріжні її відміни — а всюди кидається в вічі раз незвичайна симетрія в укладі, другий раз таке її порушування, що має якусь особливу принаду, як се нераз помічаємо також у архітектурі й орнаменті.

Розглядаючи якунебудь пісенну мелодію під оглядом її структури помічаємо, що в склад сеї дрібненької композиції входять музичні фрази, визначені вже обрисами мелодії, а до того ще відділені від себе віддихами, мертвими інтервалами й павзами, що сходяться з цезурами в тексті. Кожда фраза для себе уявляє мелодичний і ритмічний мотив, пісенне коліно із сталим числом ритмічних вартостей, якому відповідає такеж число складів у силабічній групі підходячого тексту пісні.

Вслід за тим іде в тексті правильне складочислення, так що

Ungarische Bibliothek für das Ungarische Institut an der Universität Berlin, herausgegeben von Robert Grägger. 1925.

текст навіть відірваний від мелодії виявляє поділ на силабічні групи й докладно означене число складів у віршах і групах.

В формі та складочисленню словесної строфи відбивається в загальних обрисах конструкція дотичної мелодії, її поділ на складові части, бож складочислова схема се неначе спільний знаменник, до якого зводиться співділання словесного й мелодичного елементу пісні.

Оттим то порядковання пісень по складочисловим схемам, спираючись на ритмічних признаках спільних мелодії й текстови пісень, зводить разом не лиш варіянти тексту, але дуже часто також варіянти мелодії та показує нераз, у котрих варіянтах мелодія або текст попсовані[11]). Трапляється дуже часто, що тексти ріжних пісень підходять під варіянти одноїж мелодії: се доказ, що нераз стара мелодія дає готову форму новим пісням і що формальна сторона тексту остає в повній залежности від пісенної мелодії.

Та на згаданих збірниках українських народніх пісень можемо провірити, що часто мелодії із спільними ритмічними схемами відбігають від себе в тональній сфері та сильно відріжняються обрисами мелодичних фраз, так що не вважаючи на спільну ритмічну основу виявляють окремі мелодичні типи.

Отже до порядковання мелодій не вистарчає класифікація оперта виключно на ритмічних признаках. Всеж таки ритмічна будова мелодії, склад, пропорції й зіставлення ритмічних мотивів мусять бути для впорядчика вихідною точкою, даючи найзагальніші рамці для спеціяльнішої класифікації, опертої по системі Ільмарі Крона на тональних відношеннях, що найсильніше виступають в окінченнях поодиноких фраз.
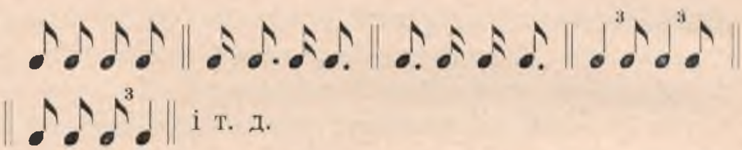
Як ритмічна схема мотиву або музичної фрази, виповнена мелодією, замикає в собі зразок музичної думки й одержує своє особливе значіння в строфі, входячи в звязок симетрії й кореспонденції з іншими частинами мелодії, так також підходяча група силабічна містить у собі якусь синтактично заокруглену частину словесної строфи. Така одноцільна фраза мелодії або мо-
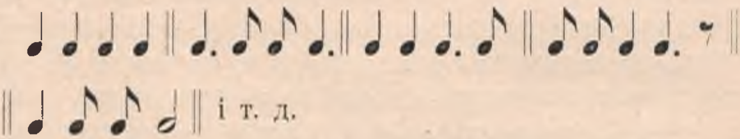
[11]) Так н. пр. пісню „Оїжхали козаки з обозу“, звісну по всій українській території (навіть на Лемківщині) у розмірі 4 + 6, на Гуцульщині переведено на коломийковий розмір 4 + 4 + 6 (Шухевич: Гуцульщина III): се вказує очевидно на псовання давньої пісні, що зазначилося і в тексті гуцульського варіянту.

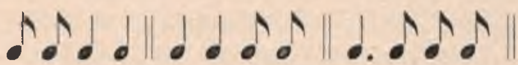
тив, сполучений сталою ритмічною структурою із силабічною групою, творить **п і с е н н е к о л і н о**, яке будемо вважати **о д и н и ц е ю в а р х і т е к т о н і ц і п і с е н н о ї с т р о ф и**.

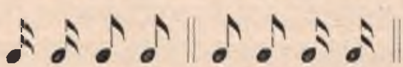
Найменча силабічна група, відповідаюча одноцільній фразі музичній та відмежована в тексті правильними цезурами, складається з трьох складів, а найбільша група, не переділена правильною цезурою, вміщає 7 складів; 8-складові одноцільні групи належать до рідких виїмків (ч. 275), так само як і двоскладові групи (ч. 451).

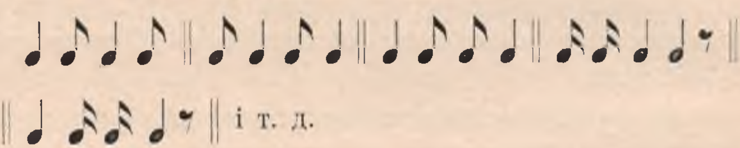
Одній групі силабічній, н. пр. 4-складовій, можуть відповідати в мелодії фрази з ріжнородним ритмічним змістом:

в такті $\frac{2}{4}$: і т. д.

в такті $\frac{4}{4}$: і т. д.

в такті $\frac{3}{4}$: і т. д.

в такті $\frac{3}{8}$: і т. д.

в такті $\frac{6}{8}$: і т. д.

в такті $\frac{5}{8}$: і т. д.

Колиж 4-складова група відповідає двотактовій фразі, подвоюється число можливих комбінацій.

Природна річ, що коротшим, три- й чотироскладовим групам відповідають у мелодії звичайно коротші, однотактові фрази, а довшим, пяти- шести- семискладовим групам довші фрази, розтягнені на два, а то й три такти, залежно від їх вмістимости,

від того, чи вони прості, чи зложені ($^2/_4$, чи $^4/_4$, $^6/_4$; $^3/_8$, чи $^6/_8$, $^9/_8$ і т. д.).

Пісенні коліна по два, три, чотири лучаться у групи, які називаємо рядками. Рядок, посереднє дзвено межи пісенним коліном і строфою, відповідає віршови в тексті. Одначе наслідком повторення чи подвоєння поодиноких мотивів, а також через додання рефренів у деяких мелодіях ритмічні рядки розростаються до пятьох, ба й шістьох колін (н. пр. ч. 355—367). Фрази угруповані в одному рядкові виявляють приналежність до одної цілости симетричним укладом та тіснішою сполукою під ритмічним і мелодичним оглядом; маркантне закінчення останнього коліна, в якому звичайно помічається або довша протяжна нота, а бодай сильно визначений наголос, або характеристична фігурація мелодії, по якій слідує віддих чи павза, вказує виразно на закінчення одної групи, одної симетрії, яка має противагу в другій паралельній частині строфи.

Згадані маркантні закінчення рядків у мелодії притягають до себе сильні наголоси й звукові асонанції в закінченнях підходячих віршів тексту; ся тенденція до звукової однозгідности виявляється в українських народніх піснях новішої формації досить правильним уживанням риму.

Коли в склад пісенної строфи входять два, три, чотири рядки, під ритмічним оглядом виявляють вони або зовсім аналогічну будову (ізоритмічні рядки), або ріжняться своїм складом, ба навіть числом пісенних колін (гетероритмічні рядки). Так буває н. пр. у строфах, в яких перший рядок двоколінний, а другий триколінний. Одначе й ті гетероритмічні рядки у своїх закінченнях звичайно мають зовсім однакову ритмічну структуру, що робить подібне враження однозгідности, як рим у віршах. Таким способом зазначується кореспонденція сих рядків, їх сполука в симетрію вищого порядку, в мелодичну строфу.

Крім зложених дво- три- чотироколінних рядків приходять в українських народніх піснях також одноцільні рядки, що не виявляють кристалізації ані виразного поділу на части. Головно в старинних весільних та обжинкових піснях виступають довші пісенні коліна, що мають значіння ритмічних рядків; у тексті відповідають їм одноцільні 7- 8- 9-складові вірші, у яких цезура не має постійного місця: 4+3 і 3+4; 5+3 і 3+5; 5+4 і 4+5 (н. пр. ч. 384 абв, 607). Мелодії сих пісень переходять часами в свобідне

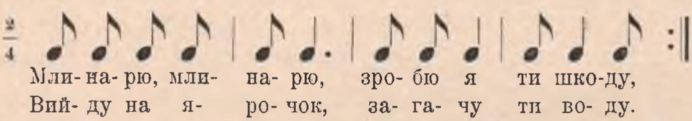
rubato, а 7-складові вірші переплітаються з 8- й 9-складовими.

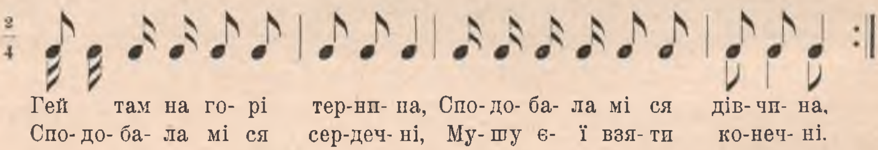
В інших піснях лиш спорадично одноцільна фраза музична з підходячою 5- 6-складовою групою силабічною приходить до значіння окремого ритмічного рядка (385, 386, 387); найчастіше симетричний уклад та пропорції частей строфи рішають про те, чи пісенне коліно вважати за окремий ритмічний рядок, чи за складову частину зложеного рядка[12]).

При відмежовуванні пісенних колін і рядків дуже добре орієнтує нас погляд на складочислову схему підходячого тексту: де в тексті правильна цезура розділює силабічні групи, там зовсім певно знайдемо в мелодії границю межи двома фразами чи групами фраз, двома ритмічними мотивами чи ритмічними рядками. Рими в закінченнях віршів вказують на закінчення рядків у мелодії. Одначе треба тямити, що дуже часто в народніх піснях римуються сусідні групи в рамцях вірша, а навіть сусідні слова одноїж групи і разом із тим також і сусідні вірші[13]); дуже рідко стрічається римовання навхрест. Зате в піснях старшої формації, н. пр. у колядках, нема правильного римовання.

---

[12]) Вище згадали ми, що значна частина лемківських мелодій укладається в форму правильного 8-тактового речення-періоду. Одначе сама тактова схема не дає ще вірного образу сторофової будови; вистане порівняти отсі два взірці з 8-тактовою схемою (ч. 62 і 39):

Перша строфа складається з двох ізоритмічних двоколінних рядків із схемою 2 (6 + 6); друга зложена з чотирьох двоколінних рядків 4 (6 + 3) виявляє очевидно без порівняння більше здиференціоновання під ритмічним оглядом, бо в тих самих 8-тактових рамцях вміщує два рази більше число рядків і пісенних колін; одначе вони вдвоє коротші від аналогічних складових частей першої строфи. Тут найкраще показується, що одиницею міри при групованні пісень по ритмічним схемам не може бути музичний такт, лише одноцільне пісенне коліно.

[13]) Ч. 29, 43, 47, 49, 67, 84, 90а, 95, 107а, 115, 129б, 138, 165, 172.

II.

Беручи за основу порядковання мелодій уклад частей пісенної строфи, їх пропорції й відношення до себе, зводимо всі мелодії нашого збірника в дві найзагальніші групи: у першій мелодія виявляє поділ на чотири, у другій на три части; до першої групи зачислюємо дво- й чотирорядкові мелодії (розд. I—IX), до другої трирядкові (розд. X).

Строфа зложена з двох двоколінних рядків (I. гр), найчастіше подибується серед лемківських пісень: вона заступлена в нашому збірнику поважним числом 200 мелодій (вчисляємо тут і варіянти пісень від 1—177). Найпростіша форма сеї строфи виявляє схему АА, АА*), де чотири зовсім однакові ритмічні мотиви укладаються у два рядки, н. пр. ч. 3, 11, 13, 14, і т. д.

Ся основна форма виступає в ріжних модифікаціях, при чім змінюється або лише зміст ритмічних мотивів, а пропорції їх довжини остають однакові (1 : 1), або разом із ритмічним змістом змінюється також довжина пісенних колін. Оттак являються відміни основної схеми, у яких 2, 3, рідше 4 ритмічні мотиви виступають у ріжних комбінаціях і в ріжних пропорціях довжини, н. пр:

АВ, АВ — тут В зрівнюється розміром із А (н. пр. ч. 19, 20), або (частіше) буває значно довше від А (н. пр. 8, 10, 16 аб).

АА, АВ, — АВ, АС — з продовженням останнього коліна строфи (ч. 106, 108).

АА, ВВ, — АА, ВС — при чім ВВ, ВС довше від АА (48, 100).

АА, ВА — стрічається з продовженням (64), рідше вкороченням (67) третього коліна.

Двоколінним рядкам строфи відповідають у тексті двоколінні вірші, що виявляють ось які силабічні схеми: 4 + 3, 4 + 4, 5 + 4, 5 + 5, 5 + 6, 6 + 6, 7 + 7.

На 200 мелодій нашого збірника з дворядковою чотироколінною формою строфи — 164 виявляє в тексті схему 2 (6 + 6); се, як бачимо, характеристична, найчастіше вживана, просто домінуюча форма.

Основна схема 12-складового вірша 6 + 6 дуже часто розширюється улюбленою в лемківських піснях приставкою „ей“

*) Гл. „Пояснення нотації й діякритичних знаків“ на ст. LVI.

на початку силабічних груп, що означуємо формулою $^{1}+6$[14]) (н. пр.: 129 абв).

В таку строфу виливаються найчастіше короткі пісні, що оспівують ріжні моменти особистого й родинного життя та сільського побуту і грають такуж ролю у Лемків, як коломийки у східній Галичині, краковяки у польського люду та частушки в Московщині. До тогож сей рід епіграматичної поезії у всіх згаданих народів і досі процвітає та збагачується новими імпровізованими строфами. Короткі лемківські співанки згаданого типу близько споріднені з такимиж словацькими співанками й польськими краковяками, що мають таку саму будову строфи 2 (6 + 6), тільки визначуються характеристичним синкоповим ритмом.

Межи відмінами дворядкової чотириколінної строфи подибували ми взірець АА, ВА, у якому третій мотив своїм складом, а то й довжиною ріжниться від останніх: се залюбовання до відмічування третього мотиву строфи зазначується також у силабічних групах підходячих текстів: 5 + 5, 6 + 5 (н. пр. 169. в); 6 + 6, $^{1}+6+6$, (н. пр. 4, 9, 79, 86, 95, 123, 149, 167); в наведених примірах третя група переростає інші одним складом.

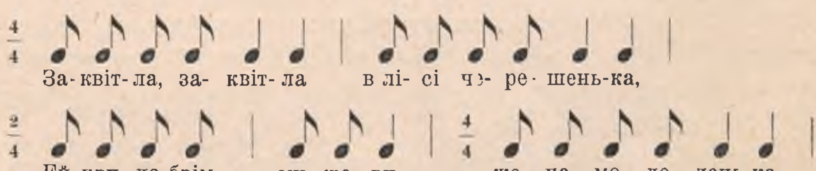
У семискладових групах силабічних помічаємо тенденцію до розпаду на дві части, найчастіше 4 + 3, особливо, коли сьому пособляє ритм підходячого мотиву мелодії, н. пр.

 (ч. 180).

Таким способом перша половина другого рядка розпадається на дві части, а рядок стає триколіним, що виявляється ось в яких взірцях строфи (гр. II а):

АА,, ВВ, А — н. пр. 181 аб, 182 аб, 188, 189 і т. д.
АА,, ВС, А — н. пр. 179, 190 аб, 195 і т. д.
АВ,, СС, В — н. пр. 185, 196, 236 і т. д.
АА,, ВВ, С — н. пр. 218, 233, 241.

Комбінуються найчастіше 3 ритмічні мотиви, н. пр. (ч. 180):

[14]) Часами навіть варіянти одноїж пісні ріжняться тим, що в одних являється згадана приставка, а в других її нема: 128 а б.

Уклад мотивів: AA„ BC, A. Силабіч. схема: 6 + 6, 4 + 3 + 6. Тут строфа ділиться на чотири рівні части, при чім перша половина другого рядка, зложена з двох мотивів BC, виповнює такий самий час, як кожда інша четвертина строфи. Такіж пропорції в ч. 182 аб, 186, 193 і т. д. Часто стрічаємо таку форму взірця AA„ BB., A, що в ньому мотиви BB довжиною переростають A, як н. пр. в ч. 189, 219 і т. д. Буває й так, що кождий із тих мотивів дорівнює половині рядка, так що третя частина строфи довжиною в двоє переростає інші части, н. пр. у взірці AB„ AA, B (199 аб).

Лише спорадично подибується форма строфи AA„ BB, A, у якій BB коротше від A, н. пр. ч. 226.

Розпад одноцільного мотиву в першій половині другого рядка переноситься й на текст, де на місці одноцільної групи являються правильно дві, що разом числом складів переростають інші части строфи, як показують отсі схеми силабічні:

(4 + 4, 4 + 4 + 4) — ч. 182 аб.
(4 + 4, 6 + 6 + 4) — ч. 181 аб.
(5 + 5, 4 + 4 + 5) — ч. 197, 200 б, 203, 209, 218, 223 аб, 228.
(5 + 5, 3 + 3 + 5) — ч. 198, 208, 238, 243, 245, 246.
(6 + 6, 4 + 4 + 6) — ч. 183, 186, 193, 219, 226.
(6 + 6, 4 + 3 + 6) — ч. 180, 224.
(6 + 6, 6̇ + 6̇ + 6) [15]) — ч. 178, 189, 206, 210, 229.

Оттак розщепленням і видовженням третьої частини строфи порушується її строга симетрія, та разом із тим уводиться ріжноманітність, переплітання двоколінних рядків триколінними.

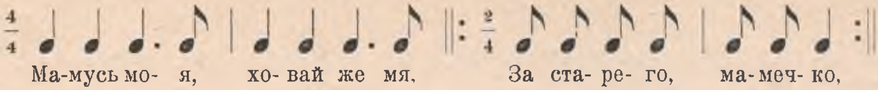
Та не вважаючи на видовження третьої частини строфи зберігається її чотиродільність; бож два мотиви в першій половині другого рядка під ритмічним і мелодичним оглядом виявляють тіснішу сполуку, а цезура, що їх розрізує, слабше зазначується, як цезури, що відмежовують наконечні коліна в обох рядках.

Строфи побудовані по взірці AA„ BB, A розширюються повторенням або подвоєнням першої половини другого рядка, і так повстають нові форми (гр. II. б):

Через повторення чи подвоєння пара ритмічних мотивів (BB, BC) набирає подекуди значіння окремого рядка, тим більше, що слабне її звязок із другою одноцільною половиною рядка:

---

[15]) В останньому взірці рядок розширюється буквальним повторенням свойого першого коліна, що зазначуємо точкою над дотичними групами.

(251 б).

Се слідне навіть у тексті, особливо, коли замість повторення ритмічні рамці наповнюються новим змістом:

Над водов кряк, в ті воді рак,
Серед води рибонька,
а в тім селі дівонька,
я тому рад. (250 а).

Одначе останнє коліно рядка, своєю ритмічною структурою зовсім ідентичне з другою половиною першого рядка, сильно звязує обі половини строфи, яку причислюємо до чотиродільних не вважаючи на непропорціональне видовження третьої частини.

Наш збірник містить цілу групу пісень, у яких чотиродільна схема розширюється вставкою на початку другого рядка (гр. II в. — ч. 254—263), через те другий рядок стає триколінним і видовжується, порушуючи строгу симетрію чотиродільної строфи. Два останні коліна другого рядка під ритмічним і мелодичним оглядом є завсіди буквальним повторенням першого рядка; вставка на початку другого рядка, се новий мотив, звичайно розтягнений на два такти. під які підходить перша група силабічна другого вірша з незначною зміною (пропущенням „ей“). Ся форма, характеристична для лемківських пісень по обох боках Карпат[16]), хиба лиш рідко подибується в інших сторонах української території.

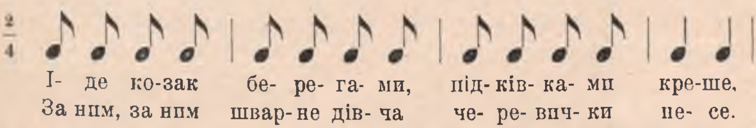
Чотироколінна строфа розширюється в лемківських піснях повторенням чи подвоєнням ріжних складових частей (гр. II. г), першого чи останнього коліна (ч. 264—269), через розпад першого й другого коліна (270—271) та через рефрени (гр. II. ґ): одні з них додані на кінці строфи не порушують у нічому її чотироколінної будови (272—276), другі сплітаються з чотироколінною схемою й розширюють її (277—285). У всіх тих строфах проглядає ще виразно поділ на 4 части, бо всі вони розвинулися з чотироколінної схеми.

---

[16]) Ф. Колесса: Народ. пісні з південного Підкарп.: ч. 68, 69, 96.

Окремий тип уявляє собою строфа зложена з двох триколінних рядків (III. а. гр.), заступлена в нашому збірнику поважним числом 70 мелодій (286—343 з варіянтами). Межи відмінами чотироколінної строфи стрічали ми її таку, що її непаристі коліна мають більше дроблений ритм, як паристі, що визначуються протяжнішими нотами в окінченнях; непаристим мотивам відповідають більші групи силабічні, як паристим (н. пр. ч. 19, 38, 52, 101, 150 абв, 154). Коли число ритмічних вартостей у згаданих непаристих мотивах доходить до 7—8, являється посередині правильна цезура, що розколює одноцільну музичну фразу на два окремі дрібні мотиви, а сей поділ переноситься також на підходячу силабічну групу; оттак являється шестиколінна строфа: 2 (AA, B,,), 2 (AB, C,,) і т. д.

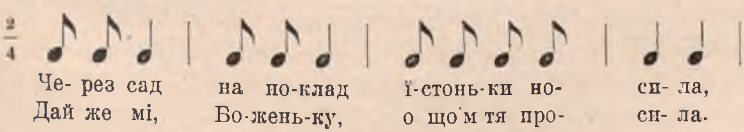
Основною треба вважати таку форму сеї строфи, в якій усі 4 части мають однакову довжину, отже AA = B, AB = C що до протяжности. Такі пропорції збережені саме в характеристичних для західньої групи українських музичних діялектів коломийках:

(ч. 330).

Уклад мотивів: 2 (AA, B,,). Силабічна схема: 2 (4 + 4 + 6). Порівн.: ч. 287, 294, 306, 322, 331 а, 341.

Побіч 3-колінних 14-складових стихів приходять у коломийках 13-складові 4+3+6, ба навіть 12-складові стихи 3+3+6, найчастіше в полученні з 14-складовими 4 + 4 + 6. Се наводить на здогад, що коломийковий вірш 4 + 4 + 6 розвинувся із 12-складового 6 + 6 через поділ першої групи:

(ч. 321).

Порівн.: 301, 303, 337.

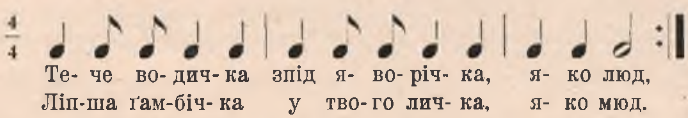
Посередні форми межи двоколінним віршом 6 + 6 і триколінним коломийковим віршом 3 + 3 + 6, 4 + 3 + 6, 4 + 4 + 6 можна добачувати в піснях 138, 151, 264, 265, що виявляють поділ першої половини ритмічного рядка на два ритмічні мотиви; одначе не у всіх віршах підходячого тексту виступає сей поділ.

Коломийкова мелодія укладається в такт $^2/_4$ та виявляє будову правильного 8-тактового періоду з поділом на 4 зовсім рівні части; одначе цезури, що відмежовують два дрібніші мотиви в обох рядках, мають лиш другорядне значіння супроти цезур, що перетинають рядки посередині. Такі самі пропорції у відношенні частей шестиколінної строфи виступають також у мелодіях з іншим тактуванням і в полученні з іншими силабічними схемами, н. пр.:

такт $^3/_4$ з силаб. схемою 2(5 + 5 + 6) — ч. 309.
„ $^4/_4$ „ „ 2(4 + 4 + 6) — ч. 315, 317.
„ „ „ „ 2(6 + 6 + 6) — ч. 325.
„ $^3/_8$ „ „ 2(3 + 3 + 5) — ч. 298, 302, 324.
„ „ „ „ 2(4 + 4 + 6) — ч. 313, 314.
„ $^6/_8$ „ „ 2(5 + 5 + 7) — ч. 327 аб.

В нашому збірнику небагато набереться мелодій сього типу, у яких перші два мотиви рядка довжиною переростають наконечне коліно (н. пр. 340 аб).

Окремий взірець виявляє дворядкова шестиколінна строфа, у якій пісенні коліна в обох рядках зовсім вирівнюються (гр. III. б), порушуючи основні пропорції чотиродільности:

Ч. 344 аб. Такіж пропорції: 345 аб, 346.

Тут строфа ділиться на 6 рівних частей; одначе перші два мотиви кождого рядка, сильніше сполучені мелодією, виступають як цілість супроти наконечного мотиву, так що друга цезура, а з нею й каденція другого коліна сильніше визначується; тому то й сю форму зачислюємо до чотиродільних.
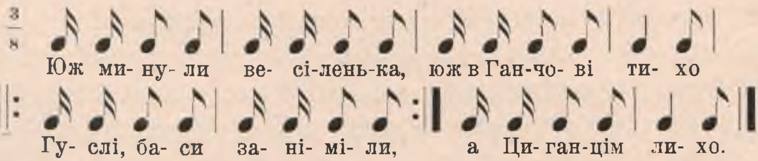
У багатьох випадках дворядкова шестиколінна строфа повстає через повторення поодиноких частей чотироколінної строфи (гр. III. в.), як показують мелодії 347—354.

Ой цежко серцу мому,
само не знат, што му, (2)
Ей зналаби я, што му,
ніт поведзец кому, (2). Ч. 354.

Укл. мотивів: 2(A B, C „). Силаб. сх.: 2(¹+6 + 6 + 6).

Третє коліно кождого рядка являється авгментованим повторенням попереднього.

Розширені форми дворядкової шестиколінної строфи повстають через повторення або подвоєння перших двох колін другого рядка (гр. IV а), — ч. 355—361; (аналогічне розширення 4-колінної строфи обговорено на ст. XXI—XXII.

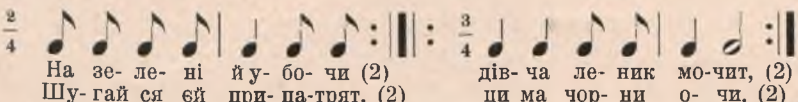

ч. 359.

Уклад мотивів: А А, В „ (А А)^{bis}, В.
Силаб. сх.: (4 + 4 + 6), ([4 + 4]^{bis} + 6).

Одначе тут видовження другої половини строфи до пятьох колін супроти трьох колін першого рядка не вражає такою диспропорцією, як у аналогічній розширеній формі чотириколінної строфи (II б).

Повторювання або подвоювання ріжних частей шестиколінної строфи (гр. IV б. 1—3, ч. 362—365) осягає свій вершок у повторенні усіх частей основної схеми (ч. 366—367):

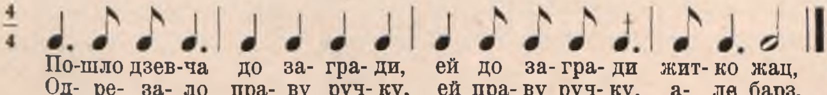

ч. 366 а.

Уклад мотивів: (А В А В, С С „)^{bis}.
Силаб. сх.: 2 ([4 + 3]^{bis} + 6 + 6).

Тут кождий рядок творить про себе замкнену цілість, та щойно два рядки разом так у мелодії як і в тексті складаються на закінчену симетрію строфи.

Рідше подибується серед лемківських пісень строфа зложена з двох чотириколінних рядків (V гр.), заступлена в нашому збірнику групою 24 мелодій (ч. 368—383). Оба рядки найчастіше ізоритмічні виповнюють рамці правильного 8-тактового періоду:

ч. 376.

Уклад мотивів: 2 (А А, В С „). Силаб. сх.: 2 (4 + 4 + $^{1+}$4 + 3).

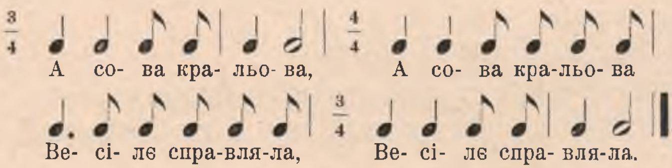
Поділ строфи на чотири рівні части, а з тим і місце чотирьох каденцій та ритмічне римування обох рядків зазначується дуже виразно.

Дворядкова строфа із своїми трьома головними типами (відповідно до дво- три- чотироколінного складу рядків) й модифікаціями та похідними формами займає трохи що не дві третині нашого збірника мелодій. На другому місці стоїть ч о т и р о р я д к о в а с т р о ф а, що виявляє два головні типи залежно від того, чи в її склад увіходять одноцільні, чи зложені рядки. Перший тип (VI гр.) начислює в нашому збірнику всього 9 пісень (ч. 384—389 з вар.), з тих 8 виливається у формулу A, B,, B, A, або A, B,, C, A.

Перший рядок неначе відділений від дальших протяжною нотою, часами маленькою павзою, ідентичний або майже ідентичний з четвертим. Другий і третій рядок під мелодичним оглядом тісніше звязані з собою, так що цезура, яка їх переділює, не виступає так виразно, як цезура після першого рядка. Другу цезуру вчуваємо як головну радше через її приміщення саме посередині строфи.

До тогож у сьому місці мелодична лінія підноситься неначе до свойого вершка, а від головної цезури мелодія починає спадати вниз на тоніку.

Та найбільш характеристична прикмета сеї форми в тому, що крайні рядки є довші а середні коротші: се т. зв. р и т м і ч н е з в у ж а н н я.

ч. 386.

Уклад мотивів: A, B,, B, A.

Силаб. схема: 6̇, 6̇,, 6̈, 6̈

Перший вірш тексту повторюється під змінений ритм другого рядка, а другий вірш при повторенні підходить під четвертий рядок зновуж із зміненим ритмом. Замітна річ, що в сю форму укладаються також старинні весільні пісні із одноцільними 7- 8-складовими віршами. Та навіть 5-складові групи силабічні приходять у сьому типі мелодій до значіння окремих віршів, н. пр. ч. 387 з сил. сх. 5̇, 5̇,, 5̈, 5̈.

С т р о ф а з л о ж е н а з ч о т и р ь о х д в о к о л і н н и х

рядків (гр. VII. а) належить до найчастіше подибуваних серед лемківських пісень; у своїй чистій формі стрічається вона в 164 мелодіях нашого збірника (ч. 390—499 — разом із варянтами). Сі мелодії найчастіше укладаються в форму правильного 8-тактового музичного речення. Основна схема такої строфи виявляє повну ізоритмію частей:

A A , A A „ A A , A A — н. пр. 444, 463, 469.

Одначе така схема задля своєї одноманітности не знайшла широкого розповсюдження. Найчастіше стрічаються комбінації двох-трьох мотивів; комбіновання чотирьох-пятьох мотивів належить до рідших.

Тут згадаємо бодай найбільш характеристичні взірці:

A B , A B „ A B , A B — ч. 393, 396, 406, 418 і і., з повною ізоритмією рядків.

A A , A B „ A A , A B — ч. 402, 403. Тут рядки сходяться складом мотивів навхрест: перший із третім, а другий з четвертим, іначе римуються з собою.

A B , C B „ A B , B C — ч. 452 абв.

A A , A A „ A B , A B — ч. 414 абвґґ. Ізоритмія сполучує тут попарно перший рядок із другим, третій з четвертим.

A B , A B „ C B , C B — ч. 415, 420 і і.

Третій, рідше перший або четвертий рядок ріжниться своїм складом від інших:

A B , A B „ B B , A B — ч. 401 абв, 430.
A B , A B „ C B , A B — ч. 441, 460, 477.
A B , A B „ A C , A B — ч. 395, 412 аб, 413 аб.
A B , A B „ C C , A B — ч. 428 аб, 429 б, 443.
A B , A B „ A A , A B — ч. 431, 429 а, 440.
A A , B A „ B A , B A — ч. 404 ав, 409 аб.
A A , B C „ B C , B C — ч. 404 бґ, 449 а, 450.
A B , A B „ A B , A C — ч. 422 абв.

Число взірців значно побільшиться, коли попри комбінації мотивів візьмемо під увагу ще й велику ріжнородність в укладі пропорцій, що порушує ізоритмію мотивів. Подибуємо строфи, у яких перші два рядки коротші, а останні довші; перший і третій рядок довший, а другий і четвертий коротший, або навпаки; доволі часто стрічаються строфи з продовженням або вкороченням

третього рядка. Вкорочення першого рядка пояснюється завваженим подекуди прискорюванням темпа на початку пісні.

Відповідно до складу чотирорядкової восьміколінної мелодії й підходячі тексти укладаються в строфу зложену з чотирьох двоколінних віршів. До найчастіше вживаних належать ось які строфи зложені з ізометричних віршів:

4 (4 + 3) — 411, 423, 425, і т. д.
4 (4 + 4) — 391, 394. 402, і т. д.
4 (4 + 5) — 460.
4 (4 + 6) — 395, 415, 422 абв, і т. д.
4 (5 + 3) — 432, 452 а.
4 (5 + 4) — 467.
4 (6 + 3) — 406, 418, 439 аб.
4 (6 + 4) — 413 б, 434.
4 (6 + 6) — 393, 417, 420, і т. д.

Строфи зложені з нерівномірних віршів виявляють ось які взірці:

2 (6 + 6) „ (4 + 3 , 6 + 3) — 445 б.
2 (6 + 4) „ (4 + 4 , 6 + 4) — 400—401 абв.
2 (6 + 4) „ (6 + 6 , 4 + 4) — 399, 464.
2 (6 + 3) „ (6 + 6 , 6 + 3) — 412 а, 465.
2 (4 + 4) „ (6 + 6 , 4 + 4) — 429 б, 472 а.
(5 + 3)^{bis} „ (5 + 5 , 5 + 3) — 429 а.
2 (5 + 3) „ (5 + 5 , 5 + 3) — 431.
2 (4 + 4) „ 2 (5 + 6) — 447.
2 (6 + 6) „ 2 (4 + 3) — 416.

Рівномірність найчастіше порушується в третьому віршу, який звичайно видовжується, а лиш у рідких випадках буває коротший. Буває й так, що перша пара віршів ріжниться довжиною від другої. Подібні пропорції бачили ми також в укладі мотивів.

Окрему досить значну групу (VII б) творять у нашому збірнику 42 мелодії (ч. 479—499 з варіянтами) ось із якою основною схемою чотирорядкової восьміколінної строфи:

AB, AC „ AC, AB — 479, 483 аб, 484 абв і т. д.

Сей взірець виступає в кількох відмінах:

AB, CD „ CD, AB — 489.
AB, CC „ CC, AB — 498.
AB, AC „ BA, BB — 481, 490 аб.
AB, AA „ AA, AB — 482, 490 в.

Характеристичні признаки сеї форми зовсім аналогічні до тих, які помічали ми при т. зв. ритмічнім звужанню строфи зложеної з чотирьох одноцільних рядків (ст. XXVI). Перший і останній рядок під ритмічним і мелодичним оглядом найчастіше ідентичні, або виявляють лише дуже незначні ріжниці. Два середні рядки мають також дуже подібну або й ідентичну будову ритмічну, якою дуже значно ріжняться від крайніх рядків, а саме вони є коротші, що виявляється ось в яких пропорціях:

(3 : 2), (2 : 3)
(4 : 3), (3 : 4)
(4 : 2), (2 : 4)

Перший рядок, закінчений звичайно чверткою або півнотою, часто відділюється короткою павзою від дальшої частини мелодії, та укладом ритмічних вартостей римується з останнім рядком строфи. Другий рядок мелодичною структурою тісно вяжеться із третім, і через те четвертий рядок виступає супроти сеї пари як окрема частина. Така будова викликує враження, неначеб ціла строфа розпадалася на три части AB — AC, AC — AB.

Та цезура межи двома середніми рядками, хоч слабо визначувана мелодією, розмежовує строфу на дві зовсім рівні части, і почуття симетрії каже нам уважати її головною цезурою.

В тексті повторюється перший і другий вірш; замітна річ, що в кождім віршу друга група силабічна при повторенню підходить під інший мотив і під іншу сканзію, що приводить до задирчастого непогоджування наголосів тексту із ритмікою мелодії[1]).

В сій групі найсильніше виступають чесько-моравські й словацькі впливи.

Чотирорядкова восьмиколінна строфа підлягає модифікаціям (VIII гр.) найчастіше: 1) через подвоєння третього рядка основної схеми (ч. 500—507), н. пр. ч. 507: Уклад мотивів AB, AB„ 2(CD), AB. Силаб. схема: 2(¹+4+3)„ (2[4+3], ¹+4+3;

2) через розширення або й повторення четвертого рядка (ч. 508,510, 513, 515 аб); рідше стрічається одночасне розширення першого й третього рядка (ч. 511, 512).

Чотирорядкова строфа, зложена з триколінних рядків або з триколінних, перелітиних дво-

[1]) Будову таких мелодій пояснює докладно Клим. Квітка у своїй статті: „Ритмічні паралелі в піснях словянських народів“. І. „Ритмічна форма ABBA в будуванні строфи“. Музика 1923, ч. 1.

й чотириколінними (IX гр.), являється в найновішій верстві лемківських мелодій; ся група (ч. 516—544 — разом із варіянтами 38 мелодій) виказує може найбільший відсоток мелодій чужого, мадярського й словацького походження.

Найчастіше подибуються ось які взірці сеї строфи:

4 (AAB) — 517, 525 абвг, 532;
4 (ABC) — 527, 539.

Характеристичною відміною сього взірця є строфа, у якій третій рядок відріжнюється складом, а навіть скількістю мотивів від останніх:
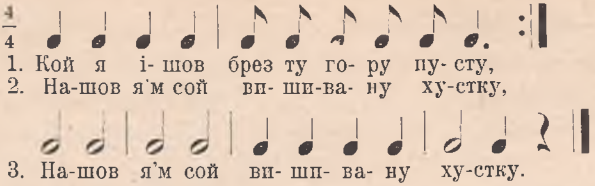
A A B, A A B„ C A B, A A B — 524.
A A B, A A B„ A C D, A A B — 528.
A A B, A A B„ C C D, A A B — 521 б.
A A B, A A B„ C D E, A A B — 526.
A A B, A A B„ B B, A A B — 530, 533.
(A A B)bis„ B C, A A B — 518.
A A B, A A B„ A C A C, A A B — 543 а.
A A B, A A B„ C C A C, A A B — 543 бв.
A B C, A B C„ A B A B, A B C — 541.
A A B, A A B„ C C A C, A A D — 516.

Чотириколінні рядки являються лиш у кількох мольових мелодіях сеї групи і то по найбільшій части всуміш із три- і дволінними. Найбільше українського характеру виявляють гаївкові строфи ч. 519 і 524 та строфа зложена з чотирьох триколінних 11-складових віршів: 4 (4 + 4 + 3) — ч. 520, 525 абв, 537, 538 аб.

Після дво- й чотирорядкових строф третє місце займають у нашому збірнику трирядкові мелодії, яких начислюємо 80 (ч. 545—604 — із варіянтами). Відповідно до місця головної цезури по першому чи другому рядку ділимо сі мелодії на дві групи. Рідко трапляються мелодії, у яких нема певности, котру з двох цезур уважати головною.

Трирядкова мелодія з цезурою після другого рядка (X а. гр.) витворюється з дворядкової найчастіше через повторення другого рядка з деякою зміною в мелодії (н. п. 552, 560, 563), або з доданням приставки „гей“ і т. і. (н. пр. 549 абвг). При повторенні ритмічні вартости наконечного мотиву або й цілого рядка здовжуються (559 аб, 561, 565), нераз подвоюються (553 ав, 567, 569): через таку авгментацію виявляється підсвідоме змагання до восьмитактової схеми:

ч. 553 в.

Також повторення (зовсім буквальне, чи з змінами) першого рядка дворядкової строфи приводить тридільний уклад (547, 548, 551, 558, 562).

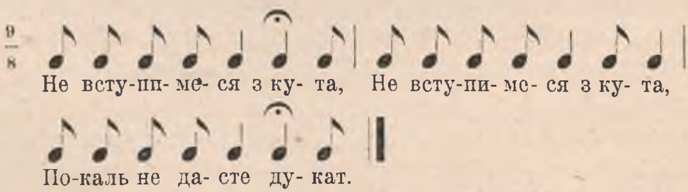
В трирядкових мелодіях сього типу помічається взагалі тенденція до видовжування третього рядка: коли перші два рядки двоколінні і мелодично тісніше вяжуться з собою, — противагою їм буває третій рядок триколінний (568 аб, 570 аб, 546, 547, 550, 551, 571 а). Сей рядок може бути розширений повторенням двох перших мотивів (гр. X б), як се ми бачили в усіх групах, де такі вірші приходять (II б, IV а). Через те повстає ось яка форма строфи:

ч. 573: Ой хмелю, хмелю, похняче зеле,
Не є то предся жадне веселе.
Но-же, хмелю, но, небоже,
Но, не мало, но, не дуже,
Но-же, хмелю, но!

Але як сама пісня, так, здається, й її строфова форма чужого (польського чи моравського) походження.

В трирядковій строфі з головною цезурою після першого рядка (гр. X в) найчастіше перший вірш тексту повторюється під змінену мелодію, часами й під змінений ритм у другому рядкові, що мелодією тісніше сплітається з третім (576, 577, 578 аб, 579, 583, 584, 587, 588 аб, 589, 592 аб, 593, 597, 598 аб, 600, 601). Замітна річ, що саме таку будову строфи виявляють старинні весільні й обжинкові пісні, співані по всій українській території, її субіткові пісні, звісні лише на Лемківщині; се засвідчує простаринність сеї форми.

ч. 578 а.

Трирядкова строфа сього типу часами являється із пристав-

кою на кінці, з повторенням останньої групи тексту під змінену мелодію із ширшим ритмом (гр. X г, ч. 602—604).

Отже за основу трирядкової строфи треба приняти поділ на три рівні части, який дійсно виявляється в багатьох мелодіях сього типу, що укладаються в 6- або 9-тактову схему, н. пр. 555, 563, 587; 552, 576, 583, 588 а, 593.

Сі основні пропорції порушуються особливо через видовження третього рядка, що найчастіше приводить до восьмитактової схеми.

З того короткого огляду бачимо, як велику ріжнородність форм виявляють лемківські пісні уже в самій конструкції строфи. У рамцях вступної розвідки не стає місця на те, щоби переглянути ще й многоту ритмічних мотивів, їх типові зразки та комбінації в звязку з силабічними групами.

Ріжновидністю строфової будови й багацтвом її взірців лемківські пісні справді займають передове місце серед українських музичних діялектів.

За основу класифікації пісенних форм у нашому збірникові поклали ми, як се вже вище зазначено, конструкцію мелодії, уклад і пропорції її частей, пісенних колін, та симетрії, в які вони входять, звязуючись парами чи трійками в ритмічні рядки й строфи. Кожда група нашого збірника виявляє під тим оглядом окрему типову форму, яка обєднує споріднені мелодії. Щойно поклавши таку підбудову порядковання, могли ми покористуватися системою Ільмарі Крона: отже в рамцях поодиноких груп переводимо спеціяльнішу класифікацію на основі тональних відношень, поділивши кожду групу на паралельні відділи *dur* і *moll*.

У дво- й чотирорядкових мелодіях беремо їх чотиродільність за основу при визначуванні каденцій; у трирядкових побіч каденції перед головною цезурою беремо в рахубу лиш одну побічну каденцію. Одначе в ріжних модифікаціях головних типів дво- чотиро- й трирядкової строфи подекуди порушуються пропорції рівномірности частей, а навіть чотиродільности й тридільности мелодії наслідком повторення чи подвоєння (гр. VIII а, X б) та приставок в середині чи на кінці строфи (гр. II в, X г).[1]) До тогож перед другорядними цезурами являються тут побічні,

[1]) Можнаб сперечатися, чи повторення або подвоєння двоколінних частей строфи в групах II б, IV а, X б уважати за части довших рядків-періодів, чи за окремі рядки. Одначе таких недокладностей не можна оминути при систематизації рухливого пісенного матеріялу з великим числом переходових форм, що нераз стоять на границі двох груп.

другорядні каденції, які можнаб брати під увагу хиба лиш при специяльній класифікації більшої скількости пісень в обсягу одної групи.

Практичні огляди поділу нехай виправдають також ось яку нерівномірність:

У дворядкових чотироколінних строфах (I гр.) беремо під увагу каденції найменчих одноцільних частей строфи. В чотирорядкових восьмиколінних строфах (VII гр.) оглядаємось уже лиш на каденції зложених рядків і не звертаємо уваги на другорядні каденції посередині кождого рядка. Та при порівнянні обох згаданих груп завважуємо ось що: в чотироколінній строфі, н. пр. AB, AB звичайно являються довші мотиви, так що один мотив виповнює зложений такт $^4/_4$, $^5/_4$, $^6/_8$, $^9/_8$, або розтягається на два — три незложені такти $^2/_4 + ^2/_4$, $^3/_4 + ^3/_4$, $^3/_8 + ^3/_8 + ^3/_8$ і т. д. Таким мотивам відповідають звичайно більші групи силабічні 5 — 6 — 7-складові (на 200 пісень I-ої групи 164 зложені віршом 6 + 6). Навпаки: в строфі зложеній із чотирьох двоколінних або триколінних рядків подибуємо частіше короткі мотиви, що вміщаються в такти $^2/_4$, $^3/_4$, $^3/_8$, а в тексті відповідають їм звичайно також менчі групи силабічні 3 — 4 — 5-складові.

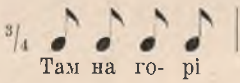
III.

Будова строфи в лемківських піснях, як взагалі в західньо-українських музичних діялектах, вузька, стиснена, найчастіше обмежується до 4 — 8 тактів та не дає простору до розмаху музичної думки. Побіч періодів з дуже симетричним укладом тактів 2 + 2, 4 + 4, 3 + 3, 5 + 5, (2 + 2 + 2) + (2 + 2 + 2), (4 + 3) + (3 + 4) і т. і. — часто стрічаються обєднання нерівномірних груп: 2 + 3, 3 + 2, 4 + 3, 4 + 6, 2 + 5, 3 + 5, 5 + 3, 4 + 5 і т. і. Склад трирядкових мелодій відбивається й на укладі тактів: 2 + 2 + 2, 4 + 4 + 4, але також 2 + 2 + 3, 2 + 4 + 4, 4 + 4 + 6, 3 + 2 + 2, 3 + 2 + 3 і т. і. Мелодії з ширшим обємом 15 — 16 тактів носять на собі усі познаки чужого, по найбільшій части мадярського походження, н. пр. ч. 528, 534, 542, 544 й і.

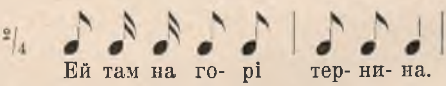
Лемківські пісні характеризує дроблений ритм, подекуди зближений до речитатива, що споріднює західньо-українські мелодії з аналогічними серబо-хорватськими й болгарськими. При тім впадає в вічі деяка свобода тактової будови, часто подибувані відступлення від одноманітної тактової схеми та мішання тактів: $^3/_4 + ^5/_4$, $^4/_4 + ^5/_4$, $^4/_4 + ^6/_4$, $^2/_4 + ^3/_8$,

$^2/_4 + ^5/_8$, $^5/_8 + ^3/_4$, $^5/_8 + ^3/_8$, $^4/_8 + ^3/_8$, $^3/_8 + ^4/_8$, $^2/_4 + ^6/_8$ і т. д. Подибується часами й такт $^7/_8$ (48, 106), а такти $^5/_8$.*) $^5/_8 + ^3/_8$ уживаються в деяких мелодіях так консеквентно, що мусимо дивуватися тонкости ритмічного почуття у сільського люду, н. пр. ч. 30, 35, 290, 320, 358 абвг, 453 [1]) Часами речитативний відтінок переходить майже в свобідне parlando, що являється особливо на початку пісні, щоби при кінці ритмічного рядка чи строфи дати місце протяжнішим тонам з колоратуровими групами й ферматами, н. пр. 314, 173, 174 а, 10, 16 аб, 17, 35, 37 і т. д.[2]) Речитативний характер має понад 10% мелодій нашого збірника.

На Лемківщині більше як в інших сторонах завважується тенденція до розширювання силабічних груп приставками без значіння: гей, ей, ой, а, та, — що нераз доповнюють ритмічну схему, але також спричинюють дроблення ритму; наслідком того звичайна група

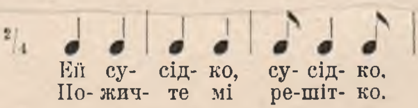

на лемківському грунті являється в формі

 (390)

Порівн.: ч. 28, особливож 37, 38.

Дуже характеристичне для лемківського музичного діялекту є велике залюбовання в синкопованні:

 (424)

Замітне тут групування тактів трійками.

Порівн.: 7, 11, 22, 63, 221 б, 350, 413 аб, 417, 437, 456, 507, 577 і т. д.

Наслідком точковання такт $^2/_4$ і $^4/_4$ через посередню форму тріолів переходить часто в $^6/_8$.**) як показує порівняння отсих двох варіянтів:

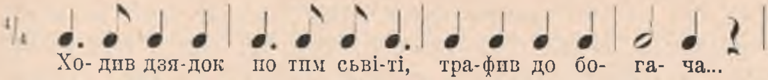
---

*) Порівн.: B. Bartók: Das ungar. Volkslied: ч. 104, 200, 307.

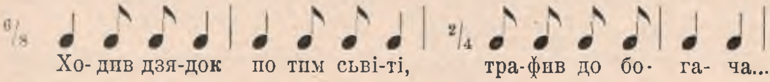
[1]) Ще більше витончення в уживанні ірраціональних тактів виявляють болгарські народні пісні, як показує студія Добрі Хрістова: Техническия строежъ на българската народна музика. Софія 1928, ст. 28—38.

[2]) Прискорювання темпа на початку й звільнювання при кінці мелодії завважується подекуди також у мадярських мел.: Bartók, Das ungar. Volksl. ч. 4, 22.

**) Подібний прояв завважив Барток також у мадярських мелодіях.

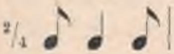
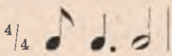
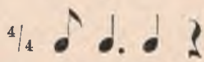
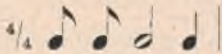
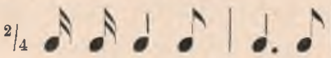
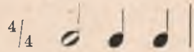
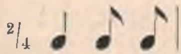

(317)

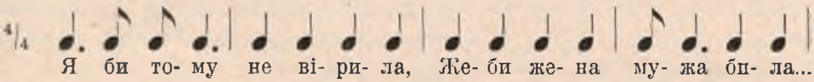

(333)

Ритмічні окремішности лемківських мелодій у звязку з синкопованням виступають особливо в характеристичних **закінченнях** ритмічних рядків:

 (62, 282, 456); або: [1]) (108, 276, 283, 352, 412 аб, 577, 596 а); (107, 142 б); (233); (264, 265); (71); і (144, 476).

Тенденція до синкопования в лемківських мелодіях скріплюється ще **мадярськими впливами**, які ярко виступають у характеристичних ритмах:

(410 аб; подібні ритми: 255, 257 абв, 258, 272, 274, 407 аб, 438 абв, 528, 577, 598 аб).[2])

З другої сторони замітне в лемківських піснях велике **поширення мазуркового ритму** $^3/_4$ **й такту** $^3/_8$ (247, 426, 557, 603 абв, 609 і т. д.) в протилежности до інших українських діялектів музичних, що дають перевагу паристим тактам $^2/_4$, $^4/_4$, $^6/_8$. Буває й так, що пісні загально співані в такті $^4/_4 + ^2/_4$, н. пр. „А звідси гора" — на Лемківщині переведені на такт $^6/_8 + ^3/_8$ (223 аб). Подибуються й варіянти тої самої пісні — одні в паристих тактах, другі вже в такті $^3/_8$ (603 аб — 603 г, 604). Се пояснюють впливом польських народніх пісень, серед яких трійкові такти $^3/_4$ і $^3/_8$ завоювали собі домінуюче становище;[3]) в лемківських піснях вони обіймають поверх 10% усіх ритмів. Натомість

---

[1]) B. **Bartók**: Das ungar. Volksl., ч. 56, 57, 58, 63, 68, 77.

[2]) Порів.: B. Bartók, Ibid. ч. 28, 47, 48, 84, 299 в.

[3]) Вистане переглянути якийнебудь том Кольбергового збірника „Lud", щоби про се переконатися.

*

краковякові ритми доволі рідко подибуються серед лемківських мелодій: 267 а (але 267 б уже в такті $^3/_8$), 603 г, 610.[1]) Так зв. Auftakt (анакруза) належить у лемківських і взагалі в українських піснях до рідких виїмків.

В звязку з ритмікою лемківських пісень годиться ще звернути увагу на авгментацію, що виступає в закінченнях ритмічних рядків, п. пр.: 83 бв, 116, 553 ав, 559.

*

Далеко від українського осередка відсунений лемківський діялект музичний, не вважаючи на близькість західньо-европейських впливів, виявляє велику консервативність та зберігає також у мелодиці пісень чимало архаїчних елементів, що коріняться глибоко в середніх віках.

І так велику секунду на місці ожиданого subsemitonium в закінченні деяких мольових мелодій (106, 148 б, 155, 275, 335 б, 345 а, 620 б), що подибується також в інших сторонах української етнографічної території,[2]) можна вважати останком пентатонічної системи, аналогічним до того, що помічає Г. Ріман[3]) у скандинавських та шотляндських мелодіях. Зрештою не помічається в лемківських піснях слідів пентатоніки, яких так багато в мелодіях сусідніх Мадярів (Bartók, Ungar. Volksl. ст. 20).

Зразком мелодичних примітивів може послужити пісня-рецитація ч. 555 („Пришлисме ту щедраци“), що виявляє тритонову скалю *h c' d'* з тонікою *c'*.[4])

---

[1]) Подекуди стрічається форму близьку до краковякової, але без характеристичного синкоповання, п. пр. ч. 42.

[2]) Етнографіч. Збірник XXI, ч. 59, 60, 62, 98
Kolberg: Pokucie I, ч. 198, 209.
Рубець: 216 укр. народ пѣсень, ст. 2 (А вже весна).

[3]) H. Riemann: Folkloristische Tonalitätsstudien I. Pentatonik und Tetrachordale Melodik im schottischen, irischen, walisischen, skandinavischen und spanischen Volksliede und im gregorianischen Gesange. Leipzig 1916, ст. 67—89, 112.

[4]) На українські мелодичні примітиви та їх вагу для студіювання початків тонального мистецтва вперве звернув увагу Клим. Квітка в передмові до свойого збірника українських народніх мелодій (Етногр. Збірник II, Київ 1922, ст. VI—VIII). Квітці пощастило зібрати кільканацять цінних зразків мелодичних примітивів, що обертаються найчастіше в рамцях трьох тонів: подибуємо тут перекликування звірят (369, 581, 743), наслідування дзвонів (580, 590), щедрівки-рецитації (187, 191) та інвокації до дощу (335, 367) й сонця (501, 555), що може є останками давніх магічних формул.

Повторювання в безконечність короткої музичної фрази, подибуване також в обрядових „плєсанках“ та в інструментальних мелодіях Гуцулів (В. Шухевич: Гуцульщина, IV, ст. 181; III, ст. 85, ч. 8; 86, ч. 11; 89, ч. 17 — записи Ф. Колесси), вважає проф. Роб. Лях (Robert Lach, звідомлення про пісні

Тритоповий звукоряд *ahc'*, який за Клим. Квіткою[1]) причислюємо до найбільш архаїчних, виступає в мел. 112 і 158 з приставкою долішньої кварти *e* й уводячого тону *gis*

Та на особливу увагу заслугують мелодії обрядових пісень, побудовані на оліготонічних тонорядах кварти й квінти, бо за їх архаїчністю промовляють також давні обрядові традиції й самі тексти.

Тут належать старинні весільні та споріднені з ними обжинкові й собіткові мелодії, построєні переважно на дуровій кварті *cdef* з тонікою *c**) (ч. 53, 57а, 578а, 607), рідше на мольовій кварті *ahc'd'* з тонікою *a* (130).

Тоноряд сих мелодій поширюється подекуди на квінту, та се не зміняє їх характеру (ч. 384абв, 578аб).

Квінтові тоноряди *cdefg*, *ahc'd'e'* з тонікою на першому ступні часто подибуються в мелодіях обрядових пісень: 119 (щедр.); 357аб, 519 (гаївки); 37, 57бвг, 58, 65, 185, 359, 520 (порівн. 525абвг) — весільні мелодії, переважно лемківського типу.

В переважній части згаданих пісень виступає уводячий тон, одначе він являється лиш у мелізматичних прикрасах та не входить до основної схеми мелодії, так само, як і приставлена з долини кварта (ч. 584в — порівн. ч. 102, 118); поява сих приставок у старинних обрядових піснях пояснюється впливом мелодій новішої верстви.[2])

Згадані типи звукорядів із квартовою й квінтовою основою належать до найбільш поширених також серед новіших лемківських мелодій. Одначе тут долішня домінанта й уводячий тон набирають що раз то більшого значіння, увіходячи в основний

російських полонених. Akademie der Wissensch. in Wien, Phil.-hist. Klasse, Sitzungsberichte Bd. 189) пережитком нижчих фаз у розвитку музичного мистецтва даного народу; сьому поглядові, з яким полемізує Шюнеман (G. Schünemann: Das Lied der deutschen Kolonisten in Russland. Drei Masken Verlag München, 1923, ст. 28) не перечить обставина, що такі мелодичні примітиви зберігаються й досі поруч вище розвинених мелодій, бож у народній музиці давніші й новіші верстви звичайно перемішані з собою, так що живуть побіч себе твори ріжних стилів і епох.

[1]) Кл. Квітка: „Первісні тоноряди“ — Первісне Громадянство 1926, в. 3, ст. 61 і сл. На ст. 80—84 наведено мелодії українських нар. пісень, построєні на тонорядах *ahc'*, *e* + *ahc'*, *egis* + *ahc'*.

*) Порівн. мел. 310, 388, що обертаються на тоноряді *gahc'd'* з тонікою *c'* й закінченням на *g*.

[2]) В збірці гаївок, поміщеній в Матеріялах до укр. етнології XII, на 180 гаївкових мелодій із східньої Галичини — квартовий тоноряд виявляє 67, квінтовий 52, секстовий 57 мел. Ф. Колесса: „Про мелодії гаївок“, ibid, ст. 76, 77, 85.

рисунок мелодії; при тім кварта межи долішньою домінантою й тонікою найчастіше заповнюється вже двома промежуточними тонами, а основна скаля подекуди поширюється вгору від тоніки на сексту, н. пр. ч. 346 (колядка), 199 а, 425 (весільні п.). — Отгак повстає тоноряд, зложений з долішньої кварти й горішньої квінти чи сексти, з тонікою посередині, коло якої обертається мелодія, знаходячи собі дві точки опертя в обох домінантах або в долішній домінанті й горішній субдомінанті. Отсеж і є головний тип скалі, що обіймає більшість лемківських мелодій і взагалі домінує в західньо-українських діялектах музичних. Мелодії сього типу по більшій части укладаються вигідно в новітнє *dur* і *moll*, та лише квартове й квінтове групования тонів і часто подибувані закінчення на долішній домінанті[1]) вказують на давнішу добу їх формування. Новіші напластовання серед сих мелодій можна пізнати по зворотах, що спираючись на трьох тонах розложеного домінантового тризвука,[2]) неначе звязують обі частини тоноряду.

Отгак можемо догадуватися, що розвиток мелодики в українських народніх піснях ішов у напрямі розширювання оліготонічних три-чотиро-пятитонових звукорядів до октави, нони й деціми. Одначе тут годиться зазначити, що малий обєм мелодії в окремих випадках не є ще доказом її старинности.

Зложення скалі з долішньої кварти й горішньої квінти сходиться вже з будовою середньовічніх церковних ладів, а може й довершилося під їх впливом.

В лемківських мелодіях зберігаються ще й досі середньовічні церковні лади в своїй чистій формі або вже змінені під впливом хроматизму й новітньої октавної системи.

Найбільше поширений на Лемківщині, подібно як і в інших українських діялектах, церковно-дорійський лад, що здобув собі просто домінуюче становище серед мольових мелодій (у нашому збірнику — яких 9%): ч. 137, 141, 143, 147, 241, 229 а, 343, 568 б і т. і. Одначе на українському грунті сей лад являється по найбільшій части в зміненій формі, з підвищенням четвертого ступня о пів тону й приставленням уводячого тону перед

---

[1]) Dur: 72, 73, 74, 76, 80, 82, 83 абв, 84, 85, 86, 91 і т. д.; 205, 206, 208, 210, 311, 553 а, 554 і т. і.; moll: 160, 161, 164, 169 ав і і.: 242, 245, 571 аб й ін.

[2]) *g—h—d′* в скалі *g a h c′ d′ e′ f′ g′* з тонікою *c′* (н. пр. 89, 309, 529 аб); *e—g(gis)—h* в скалі *e f (fis) g (gis) a h c′ d′ e′* з тонікою *a* (н. пр. 95, 138, 217).

тонікою: *cis* + *d e f gis a h c'*; та уводячий тон (*cis*) не годиться із семим ступнем скалі (*c'*), а се вказує виразно на його пізніше впровадження.

Пізнішим розширенням церковно-дорійської скалі можна вважати також приставлення долішньої домінанти, а тим більше виповнення цілої кварти межи долішньою домінантою й тонікою (*A H cis d*) — н. пр. в ч. 451.

Зазначені зміни виступають в отсих мелодіях: 133 аб, 173, 174 аб, 177, 229 ве, 230 аб, 233, 275, 314, 330, 334, 447 (розложення домінантового тризвука), 450, 475, 619 (побіч subsemitonium — велика субсекунда), 624.

В декотрих мелодіях являється побіч характеристичної для церковно-дорійського ладу великої сексти *h* також мала секста *b* (в скалі з тонікою *d*) — очевидно під впливом мелодій, построєних на новітній мольовій скалі: 229 бдж, 240 аб, 252 абвгґ, 466 аб, 467, 469, 507. Значне число мелодій нашого збірника (близько 40) виявляє дорійську скалю не в повному обємі, а в витинку сексти. Та і тут дуже часто помічаємо вище обговорені зміни (підвищення четвертого ступня, приставлення уводячого тону, долішньої домінанти, цілої кварти в долині, велика секста побіч малої[1]): 96, 98 аб, 99 а, 100, 110 (велика субсекунда побіч subsemitonium), 123, 135, 139, 140, 144, 162 аб, 167, 169 бв, 176, 217, 219, 246, 251 аб, 260 в, 269, 284, 320, 328, 373, 375 абв, 449 аб, 493 абвг, 494, 495 б, 505 в, 536, 601.

Зберігаються й досі в лемківських пісенних мелодіях також інші церковні лади:

Міксолідійський лад: 21 б, 256, 387, 401 б, 490 абв, 522 а, 548, 552.

---

[1]) Під тим оглядом ріжняться часами варіянти одноїж мелодії, н. пр. 122 абв, 375 абвгґ.

Дорійський лад у повній формі і в витинках подибується доволі часто також у мелодіях усіх сусідніх народів: Kolberg: Lud III (Kujawy) 275, ч. 42—43; 309, ч. 89; I. 47, ч. 5 w; XVI (Lubelskie), 188, ч. 166; 195, ч. 185; 197—8, ч. 191—2; 213, ч. 256; 238, ч. 347—8 (сі мелодії з Любельщини очевидно перейняті від сусідньої української людности, як се замітив і сам Кольберг, покликуючись (ст. 195) на аналогічні покутські мелодії: Pokucie I, ч. 109, 157, 181); XII (Poznańskie) 9, ч. 16.

Geryk: Slovens. l'ud piesne I, ч 41, 52, 53.

Bartoš-Janáček: Nár. p. moravs. 277, 48 b, 746.

Béla Bartók: Volksmusik der Rumänen von Maramures: ч 58, 59, 62 c, 63; Das ungarische Volkslied, ч. 194, 229.

Лідійський лад[1]) — звичайно лиш у витинках квінти чи сексти: 10, 17, 194; чиста кварта побіч надмірної й невтральної: 247, 404бв, 415, 485.

Гіподорійський лад: 159, 163, 213, 365а, 472, 599; та і тут являються компромісові форми з малою секстою побіч великої — н. пр. в 472б.

Гіпоміксолідійський лад: 440, 504, 593, 621.

Гіполідійський лад: 579.

Згадана в горі типова форма лемківських мелодій, що виявляє зложення скалі з горішньої квінти й долішньої кварти, основується переважно на ладах гіпойонійському[2]) й гіпоеольському,[3]) що злилися з новітнім *dur* і *moll* та підлягли змінам через хроматизацію гіпоеольського ладу (н. пр. 571а, 622) й приставлення уводячого тону перед долішньою домінантою в гіпойонійському ладі, н. пр. 77, 90б, 442, 491.

Набереться чимало й таких мелодій, у яких давні лади, перейшовши пізніші модифікації, збереглися лиш частинно, так що трудно їх тепер розпізнати й означити.[4])

Кварта й квінта, що входять у склад церковних ладів, вносять у мелодію свої основні тони, так що повстають два осередки мелодії, які по черзі приходять до значіння тоніки і неначе змагаються з собою про панування над мелодією.

Такий склад мелодії, що веде за собою квартове й квінтове групування тонів, як також закінчення на долішній домінанті (що являється звичайно в плагіяльних ладах) або на другому

---

[1]) Тут годиться згадати про гуцульські інструментальні мелодії, що обертаються в рамцях тетрахорду *fgah* з тонікою *f* (Гуцульщина III, ст. 88, ч. 14). В польських, чесько-моравських і словацьких нар. піснях лідійський лад стрічається частіше: Kolberg: Lud III (Kujawy) 235, ч. 15; 302, ч. 75; XVI (Lubelskie) 215, ч. 262; 216, ч. 264; 220, ч. 274; 265, ч. 426; XVII, 20, ч. 41—2.

Susil: Moravs. nár. pisně: ч. 5, 164, 501, 515, 627, вар. 3.

Bartos-Janácek: Nár. p. moravs. ч. 57, 65, 269, 276, 280, 1283.

Tomek-Horak: Slovens pisně, ч. 95, 105, 108.

Geryk: Slovens. l'ud. piesne, I, ч. 9.

Барток уважає сей лад за характеристичний для давніших словацьких мелодій (Das ungar. Volksl. ст. 65) та підчеркує його повну відсутність у мадярській людовій музиці.

[2]) Н. пр. 73, 75, 78, 82, 83а, 86, 89, 91, 204, 281, 309, 311а, 372аб, 553абв. 613 і т. і.

[3]) Н. пр. 164.

[4]) Н. пр.: 79, 105, 106, 155, 156, 236в, 257бв, 342, 365бв, (хоч у вар. 365а виступає виразно гіподорійський лад), 468, 474 і т. і.

ступні скалі[1]) вказують безперечно на слабо розвинене почуття тональности, яке знаменує середньовічну музику і дуже виразно виступає в обговореній групі лемківських мелодій. Замітна річ, що на 820 мелодій нашого збірника — 107, т. є. поверх 12% має закінчення на долішній домінанті, 17 на другому ступні скалі.

Та давні діятонічні лади підлягли значним змінам під впливом хроматизації, що виявилося особливо в мольових мелодіях, н. пр. в церковно-дорійському ладі підвищенням субсекунди (що набирає значіння уводячого тону) та підвищенням четвертого ступня скалі, як се вже вгорі зазначено. — Являється надмірна секунда, надмірна й зменчена кварта, з якими вяжеться цілий ряд характеристичних зворотів мелодії й якийсь особливий патетичний тон „жалощів", замітний у лірницьких піснях та кобзарських рецитаціях. Одначе побіч хроматизованих подибуємо нераз у тій самій мелодії або її варіянтах також незакрашені інтервали.

Згадані прояви хроматизму виступають у народніх піснях великої групи европейських народів: Греків,[2]) південних Словян,[3]) Українців, Білорусів, Поляків,[4]) Словаків,[5]) моравських Чехів,[6]) Румунів,[7]) по части й Мадярів[8]). Замітна річ, що в.-руська народня пісня зберігає й досі строгий діятонізм та не вживає надмірних і зменчених інтервалів.[9])

---

[1]) Н. пр. у мелодіях приколискових (172, 173, 174 аб) і інших пісень (175, 176, 177); порівн. кобзарські рецитації Гончаренка (Ф. Колесса: Мелодії укр.-нар. дум, Матеріяли до укр. етнології XIV, ст. 65–144).

[2]) Г. Ріман вважає вживання гармонічної мольової скалі з надмірною секундою в тетрахорді *a gis f e* за характеристичну признаку новогрецьких мелодій. Hugo Riemann: Folkloristische Tonalitätsstudien, I, ст. 111.

[3]) Добри Христовъ: Техническия строежъ на блъгарската народ. музика (Мелодії болгарських нар. пісень на ст. 64—70).

Ludvik Kuba: Slovanstvo ve svých spěvech. Прага 1928, т. XIII, Písně ze Starého Srbska ч. 10, 11, 16, 25, 27.

Л. Куба: Тоналноститѣ въ българскитѣ напѣви. Сборникъ за народн. умотворения XIV, 1897, ст. 654, ч. 22, 24, 25.

Народ. пѣсни съ мелодии. Ibid. XIII, 1896, ст. 108. Весільні пісні з околиць Охриди, ч. 6.

Fr. S. Kuhač: Južno-slowjens. narod. popiewke, IV, ч. 1263, 1304, 1502, 1513, 1515, 1522 і т. і. Порівн. сербську пісню „Гусли моје" наведену Лисенком в Записках Ю.-З. Отд. Русс. Геогр. Общ. I, ст. 353.

[4]) Kolberg: Lud III (Kujawy), 256, ч. 19; 303, ч. 77; 318—19, ч. 102, 105; I, 47, ч. 5w; XVI (Lubelskie), 165, ч. 113; 188, ч. 166—167; 154, ч. 83; (сі ме-

Хроматизація давніх ладів, обхопивши українську народню музику, з особливою інтенсивністю виступає вподовж карпатського хребта й досі остає одним з найбільш знаменних признаків українських народніх мелодій, характеризуючи кобзарські рецитації й лірницькі пісні; можемо догадуватися, що з появою кобзарів і лірників та їхніх інструментів кобзи й ліри хроматизм утвердився в українській народній музиці протягом XVI в., хоч міг у ній появитися багато скорше. На прояви хроматизму у згаданих народів могла впливати від давна грецька й турецька традиційна музика, а до їх поширення причинилися певно мандрівні музиканти Цигани,[10]) про яких згадують навіть лемківські пісні:

лодії здається перейняті від сусідньої укр. людности); 218, ч. 271; 224, ч. 295; 238, ч. 347–8; 266, ч. 428; XVII, 24, ч. 59; 28, ч. 73.

[5]) Geryk: Slovens. l'ud. piesne: I, ч. 59, 99; II, ч. 74.

K. Plicka: Eva Studenicová: ч. 8, 11, 13.

Tomek-Horák: Slovens. písně: ч. 117.

[6]) Bartos-Janáček: Národ. písně moravs.: ч. 495, 570, 707.

Susil: Moravs. národ. písně: ч. 9, вар. 2; 30, вар. 3; 343, 347, 353, 412, 552, 591, 628, 675 вар. 2, 789.

[7]) В румунських мелодіях хроматизм виступає дуже ярко. Béla Bartók: Volksmusik der Rumänen von Maramures: ч. 20ab, 21abc, 42, 52, 53abc, 54ab, 56 і т. і. В сих мелодіях позначуються скрізь українські впливи, як се завважує й сам видавець (ст. XII) відносно мелодій „hora lunga".

[8]) Béla Bartók: Das ungar. Volkslied: ч. 153, 196a, 214, 299a, 304. В мадярських народ. піснях всупереч загально поширеним поглядам про т. зв. мадярський тетрахорд надмірні інтервали приходять доволі рідко. і то подекуди під румунським впливом або занесені Циганами, що любуються в надмірних секундах (B. Bartók, op. cit. ст. 64); в усякому разі се не є специфічна признака мадярської народньої музики.

[9]) Ось що говорить про се Фамінцин („Домра", ст. 151): „Своєрідні тоноряди, на яких построєні мелодії Вересая, закрашені хроматизмом з напруженими надмірними інтервалами — зовсім незвісні й чужі в.-руському уху."

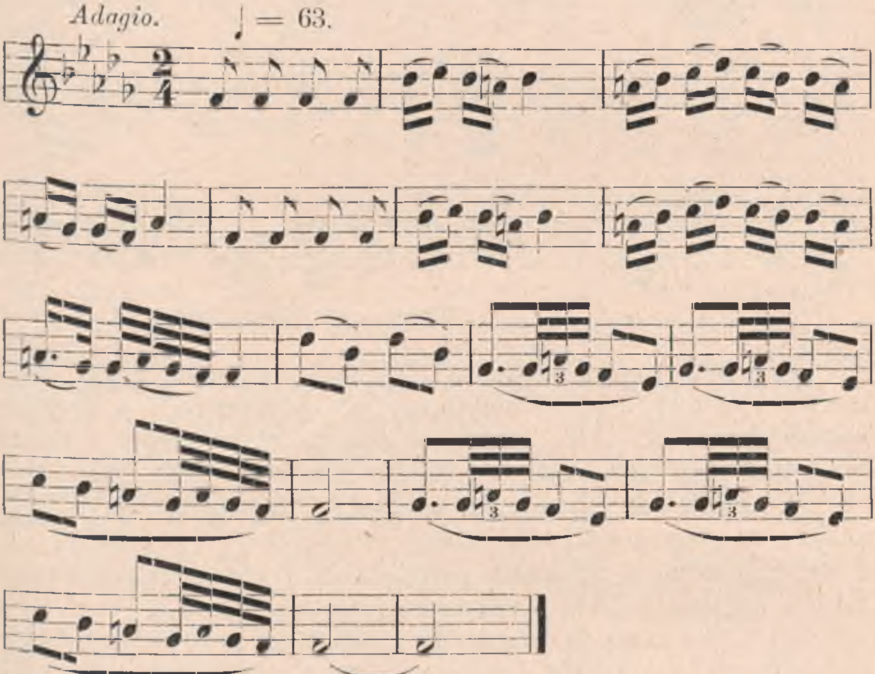
Порівн.: А. Костальський: Особенности народно-русс. музыкальной системы. Госуд. Издат, Музыкальный Сектор. Москва-Петроград 1923, ст. 43.

[10]) Питання звязані з появою хроматизму в українській народній музиці обговорює докладно Климент Квітка в рецензії на збірник А. К. Кончевського „Песни Крыма" (Записки Іст. Фіп. Відділу УАНаук V, ет. 239–250 і окрема відбитка), де між іншим говорить, що велике поширення тетрахорду *a gis f e* „окрім балканських Словян також у Румунії й Угорщині можна пояснити як дужою грецькою колонізацією цих країн, так і посередництвом фахових музикантів Циганів", бо „Грєччину треба вважати за найперше місце життя Циганів, що розсіяні тепер по Европі."

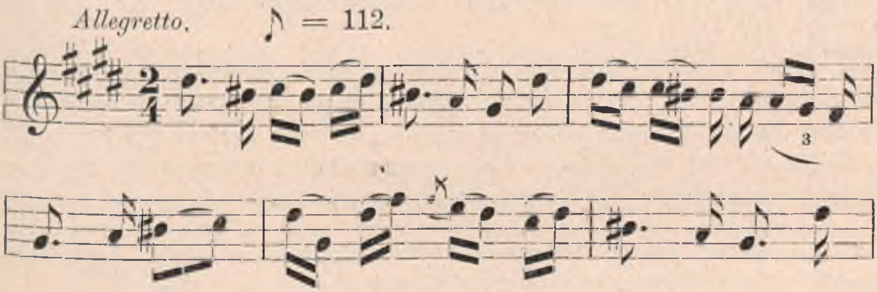
По думці Д. Хрістова згаданий тетрахорд з надмірною секундою посередині й півтонами по краях вдомашнився в болгарських народніх піснях головно під впливом турецької та персоарабської музики. (Op. cit. ст. 64.)

Юж минули весіленька, юж в Ганчові тихо,
Гуслі баси заніміли, а Циґанцім лихо. (ч. 359).

Та особливо важний вплив у напрямі хроматизації ладів на українській території мусіли мати **мелодії кримських Татарів**, що виявляють залюбовання в уживанні надмірних інтервалів хроматизованої скалі, як показують згадані вже пісні з Криму в записах А. Кончевського.[1])

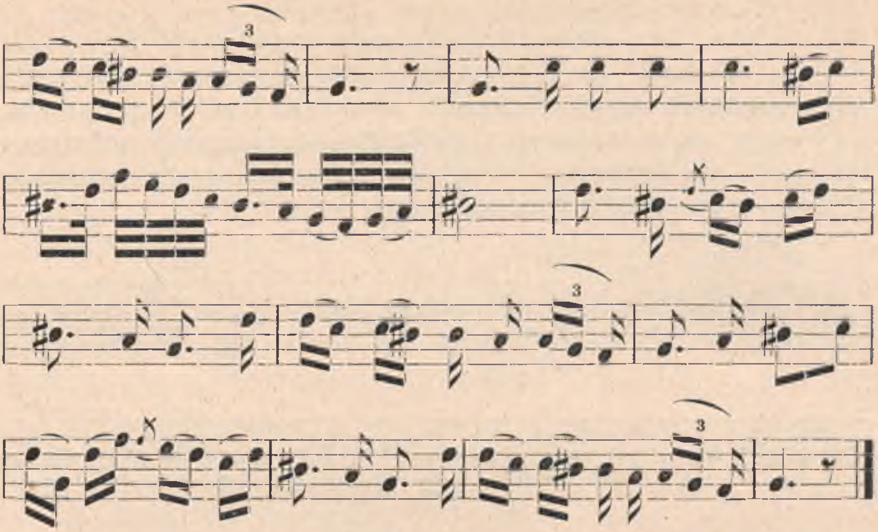

Кончевськпй: Песни Крыма ч. 6.

---

[1]) Песни Крыма — собраны и записаны певцом-этнографом А. К. Кончевским. Ред. В. Пасхалова. Труды Гос. Инст. Муз. Науки. Москва 1924 (ч. 1, 6, 10, 21). — Пѣсни Востока — собраны и записаны в Крыму певцом-этнографом А. К. Кончевским. Ред. В. Пасхалова. Ibid. Москва 1825 (ч. 1, 2, 3, 4. 8, 9, 14).

Кончевський: Песни Востока, ч. 14.

Наведені уривки пісень із Криму живо нагадують деякі мольові мелодії нашого збірника, що обертаються в рамцях сексти *d + e f gis a h c'*, знаходячи собі дві точки опертя, в тоніці (*a*) й долішній домінанті (*e*): ч. 53, 243, 569, 570 аб, 575, 600.[1])

Будова скалі, напружені інтервали надмірної секунди й кварти, звороти в долішню квінту, закінчення на домінанті, усі ті характеристичві признаки споріднюють згадані лемківські мелодії з наведеними вгорі зразками кримських пісень.[2])

Надмірна секунда, надмірна й зменчена кварта, як ознаки хроматизації, виступають особливо в отсих мелодіях нашого збірника: 128 а, 177, 285, 443, 449 а, 533, 569, 596 б, 616; 133 б, 174 аб, 363 а, 570 б, 618, 623.

Розглядаючи питання, звідки взявся хроматизм в людовій музиці згаданої групи европейських народів, годиться звернути увагу також на жидівські мелодії. „Muzykaliszer Pinkos", збірник 243 жидівських мелодій і мотивів народніх, списаних А. М. Бернштейном[3]), показує, що тетрахорд

---

[1]) Порівн. подібні польські й словацькі мелодії: Kolberg: „Lud" XVII, ч. 165, ч. 113; Plicka: „Eva Studeničová", ч. 9.

[2]) Зіставлення українських, південнословянських і турецьких мелодій, що виявляють признаки споріднення, подали ми в розвідці „Про музичну форму дум" — Матеріяли до укр. етнології XIII, ст. XLVII—XLIX.

[3]) Видання Жидівського Історично-Етнографічного Товариства ім. Ш. Анського в Вильні 1927.

agisfe дуже часто подибується в жидівських мольових мелодіях (вони й переважають у згаданому збірнику), у яких вживання надмірної секунди виступає як характеристична ознака, н. пр.: ч. 3, 7, 12, 16, 21, 38, 64 і т. д. Деякі з тих мелодій так близько підходять до „Пісень Криму", що можна тут говорити навіть про спорідненя, н. пр. ч. 3, 9, 33, 62, 65 і т. і.

Хроматизм подекуди приготовлює грунт для новітнього dur і moll, одначе ще не порушує складу давніх церковних ладів, а саме — зложення тоноряду із кварти й квінти, що вносять у мелодію свої основні тони; в хроматизованих мелодіях залишаються давні закінчення на долішній домінанті й на другому ступні скалі, залишається й невироблене почуття тональности. Глибокі зміни під тим оглядом впроваджує щойно октавна система, що зводить давню ріжноманітність ладів до двох основних форм. Лемківські пісенні мелодії дають багатий матеріял до того, щоб ілюструвати повільний перехід від середньовічніх церковних ладів до новітної октавної системи дорогою ріжних модифікацій, „концесій", як зове їх Г. Ріман, про які ми вже згадували принагідно: приставлення subsemitonium у церковних ладах дорійському, міксолідійському[1]), й гіпойонійському[2]), впровадження малої сексти в дорійському та чистої кварти в лідійському ладі, вживання великої септіми побіч малої в міксолідійському ладі[3]) і т. і.

В найновішій верстві лемківських мелодій являються вже вироблені тоноряди *dur* і *moll* з ясно означеною тонікою, з модуляціями в домінанту й субдомінанту, з пересуванням ступнів скалі новітньою хроматикою,[4]) з поширенням обєму до нони й деціми (н. пр. 68, 70, 116, 128 аб, 157 а, 306, 307, 363, 381 б, 408, 436, 464, 466 аб, 502, 503). В новіших піснях подибуються вже й звороти мелодії, побудовані на розложенні тризвука, ба й септимового акорду (6, 30, 40).[5])

---

[1]) 407 а, 484 в. [2]) 90 аб [3]) 290.

[4]) Тут належить між іншим часто подибуване підвищення четвертого ступня скалі, коли на ньому спочиває т. зв. Wechselnote межи двома тонами на горішній домінанті, н. пр. *g-fis-g* при тоніці *c*: 19, 21 аб, 56, 64, 85, 87, 328, 377 аб і т. і.

[5]) Та годиться завважити, що такі звороти без порівняння рідше вживаються в лемківських мелодіях, як у польських, де вони повторюються до банальности: се можнаб пояснити впливом музики образованої верстви й її інструментів, як н. пр. лютня.

(Kolberg: Lud IX, ст. 215, ч. 69; 232, ч. 86; 235, ч. 90; 216, ч. 121; X, ст. 211, ч. 64; 233, ч. 78; 236, ч. 83; 260, ч. 105; 286, ч. 141; 311, ч. 151.)

Та замітна річ, що саме серед лемківських мелодій найновішої верстви мають перевагу чужі, напливові елементи, як показують пісні 369, 428 абвг, 429 аб, 430, 432 аб, 439 аб, 468 абв, 518, 526, 527, 528, 585 і т. і.; 464, 534, 535, 542, 543 абв, 544, 567, 598 а і т. і. До чужих належать зовсім певно дурові мелодії з закінченням на третьому ступні скалі (211, 212, 615), яке часто подибується в ческоморавських піснях.[1])

Коли в давніших покладах пісенних помічаємо всюди строге розмежовання *dur* від *moll*, у новішій верстві подибуються доволі часто переходи в паралельну тонацію, н. пр.: 121, 142 аб, 152, 157 аб, 225, 241, 261, 283, 322, 323, 331 а, 339 аб, 378, 379, 381 абв і т. і. Часами вже сама поява непідвищеного семого ступня замість уводячого тону (*g* замість *gis* в *a-moll*) творить перехід, як домінанта до паралельної дурової тонації, н. пр.: 170, 226, 252, 327 аб, 376, 492, 514, 534 і т. і.

В деяких дурових мелодіях зворот до паралельного *moll* являється несподівано щойно в закінченні: 345, 378, 564. Єсть у нашому збірнику декілька пісень, у яких виступає одноіменне *dur* і *moll* з тою самою тонікою (н. пр. *a-dur* і *a-moll*) в ріжних частинах одноїж мелодії. Подибаються також дурові варіянти до мольових мелодій: 444 аб і 345 аб; 546 і 568 абв.

Коли в інших українських музичних діялектах мольові мелодії мають рішучу перевагу над дуровими, то в лемківськім діялекті дурових мелодій є більше як половина, отже дуровий тип мелодії переважає; на південному Підкарпатті перевага дурових мелодій у тамошніх Лемків доходить уже до 60%.[2])

Одною з архаїчних признак у виконуванні народніх мелодій вважається багацтво ріжного рода прикрас і мелізмів (Vorschlag, Nachschlag, Triller, Mordent, Gruppetto, Durchgangstöne, Wechselnoten і т. і.), що збагачуючи мелодичну лінію затирають її острі контури, виповнюють більші відступи поможи сусідніми тонами терції, кварти, навіть квінти, сполучують сі тони та служать до скріплення експресії й музичного виразу. Навіть музика

---

[1]) Bartoš-Janáček: Národní písně moravs., ч. 10 c, 13, 23, 126, 141, 143. Sušil: Moravs. národ. písně, ч. 462, 464, 666, 689 вар. 3.

[2]) Деякі лемківські мелодії визначуються таким радісним, погідним, соняшним настроєм, що подібних їм не подибуємо в інших українських діялектах музичних, не вважаючи на те, що у Лемків земля неродюча, та ще й недостача землі змушує їх до масової еміграції. Не дармо співає Лемко:

Ей я худобний чловек, ей я на коньцу бивам,
Ей куска хліба немам, ей ище сой заспівам. (ч. 171).

високо-культурних европейських народів виявляла колись, в давніших фазах свойого розвитку такі признаки, а тепер ще виступають вони з особливою інтенсивністю в народніх мелодіях східніх народів: Турків, Татарів, Вірмен, Греків, а також німецьких колоністів у СРСР, що підлягли впливам в.-руської й української народньої музики;[1]) до тої групи можнаб на підставі збірників Б. Бартока зачислити ще й Мадярів та Румунів.

Нахил до мелодичної орнаментації замітний також в українських народніх піснях, особливо в західній групі українських музичних діялектів, як показують мелодії записані при допомозі фонографу (Етногр. Збірник XXI—XXII, Матеріяли до укр. етнології XII); в лемківських піснях не виступає се так ярко, хоч і тут мелодичні мережанки та виповнювання більших і менчих інтервалів промежуточними тонами стрічається доволі часто.[2])

Багацтвом прикрас визначуються особливо продукції спеціялістів та професійних співців, лірників і кобзарів. Треба зазначити, що найважнішу ролю грає тут індивідуальна музикальність, уподобання та менче або більше технічне вироблення. Доказом на се — найновіший збірник словацьких пісень К. Пліцки з 1928 р., в цілости списаний зо співу старенької сільської співачки Еви Студенічової; в деяких піснях сього збірника обриси мелодії прямо тонуть і губляться в многоті мелізмів та фіоритур — яких не багато стрічаємо в інших збірниках словацьких пісень із останніх літ (Томека-Горака й Ґерика), не згадуючи про давній збірник Сушіля.

Пережитком з давніших фаз у розвитку музичного мистецтва треба вважати т. зв. невтральні інтервали; тут належить передовсім невтральна терція, посередній тон межи великою й малою терцією, що виходить із поділу квінти на дві рівні половині.[3])

У карпатських гірняків, отже й на Лемківщині, невтральна терція нераз дуже виразно й послідовно виступає в продукціях сільських музик, ба й у співаних мелодіях, як показують пісні нашого збірника: 124, 130, 218, 228 а, 320, 373, 389 б, 536, 559, 563, 573.

---

[1]) G. Schünemann: Das Lied der deutschen Kolonisten in Russland. Drei Masken-Verlag, München 1923, ст. 52—53.

[2]) Н. пр.: 120, 122 б, 163, 173, 183, 217, 226, 269, 314, 320, 327 а, 340 б, 346, 367 г, 384 абв, 478, 497 аг, 563, 578 б, 600, 622.

[3]) Erich M. v. Hornbostel: Die Probleme der vergleichenden Musikwissenschaft (Sonderabdr. aus Zeitschrift der IMG VII, 1905, ст. 92—93).

Часами вчувається невтральна терція побіч малої, ба навіть великої терції у тій самій мелодії (н. пр.: 448, 478, 568 в, 571 аб); тут увіходить у гру вже й нечиста інтонація, якою можнаб подекуди пояснити досить часто подибуваний посередній тон межи чистою й надмірною квартою (162 б, 218, 358 в, 359, 493 абвгґд, 495 гґ, 618) та межи малою й великою секстою (рахуючи від тоніки в гору). Рідше являються посередні тони на інших ступнях скалі (н. пр.: 127, 151, 342, 382). Одначе треба зазначити, що й уживання невтральних інтервалів, яке безперечно мусить мати свою основу в традиційному способі співання (воно ж виступає також у мадярських і румунських мелодіях, як показують згадані збірники Б. Бартока) — всеж таки в значній мірі залежне від індивідуальности співця, його слуху й привички. Під тим оглядом навіть між співцями одного села можна завважити ріжниці, що виступають часами й у варіянтах одної ж пісні. Так н. пр. в селі Ганчовій співачка Анна Мигаль визначувалася особливо своєю музикальністю, великою памяттю й обширним репертуаром, але також і тим, що саме в її співі помічалося найбільше послідовне вживання невтральних інтервалів.

В тональних відношеннях частин строфи, що найяркіше зазначуються каденціями пісенних колін, лемківські мелодії виявляють не лиш велику ріжнородність, але також чимало своїх окремішностей, ближче обговорення яких відкладаємо до окремої студії, обмежуючись тут лиш до кількох помічень. Відповідно до обєму лемківських мелодій, що по більшій части обертаються межи долішньою й горішньою домінантою, головна каденція посередині строфи паде найчастіше на один із перших пяти ступнів скалі, рідше на долішню домінанту (се буває в мелодіях, що кінчаться тим тоном), а лише спорадично на 6-тий, 7-мий, 8-мий ступінь — числячи вгору від тоніки. Замітна річ, що в строфах із ритмічним звуженням друга каденція ніколи не опирається на тоніці.

Дуже поширена в лемківських піснях ось яка структура чотирорядкової мелодії: перша фраза опирається на тоніці, друга є буквальним повторенням першої, перенесеним на домінанту, третя фраза творить перехід із зворотом до тоніки, четверта є буквальним повторенням або модифікацією першої (*dur*: 428 абвг, 429 аб, 430, 432 а, 433, 434, 551, 584; *moll*: 459, 460, 461, 463, 465, 468, 469, 540, 543 абв, 568 б).

Такі й подібні форми між лемківськими піснями приходять

багато частіше, як в інших сторонах української території, і саме в сій групі стрічаємо найбільше чужих, напливових мелодій.

Се безперечно одна із признак впливу мадярської людової музики, у якій згадана структура належить до найбільше типових (як се зазначує Б. Барток)[1]) і поширених не лише в піснях, але й у інструментальній музиці.

Та годиться завважити, що згаданий тип мелодії дуже часто подибується на Словаччині, Моравії, а навіть на горішнім Шлеську, як показують паралелі (на ст. 455–462).

Вкінці згадаємо ще про секвенції, характеристичні для деяких лемківських мелодій: 47, 222, 360, 423, 558, 559. Трембітові мотиви пригадують мелодії 372аб, 529а (останні такти).

Народня пісня на Лемківщині і взагалі в західній групі українських музичних діялектів гомофонна.

Та коли дівчата співають пісні гуртом (хором), унісон в пригожих місцях даної пісні нераз розщіплюється на два голоси, так що поруч головної мелодії виступають підголоски. Три голоси вчувається рідко, і то хиба лиш на одному-двох тонах головної мелодії.

Звичайно підголоски „вторують" головній мелодії у терціях, то знов зливаються з нею в унісон (199б, 211, 215аб, 326абв, 367а, 373, 379, 404б, 493е, 514, 532, 572). Рідше підголосок із терції переходить на одну-дві нотки у відношення квінти до головної мелодії (215б, 288, 348, 370, 385, 415, 575, 618). Нераз підголосок перехрещується з головною мелодією й іде вище, поверх неї (252б, 263б); в таких випадках тяжко буває рішити, чи се підголосок, чи варіянт головної мелодії (263б, 270), бо часами в варіянтах мелодії можна відгадувати підголоски (н. пр. 367абвг, 568аб).

Є всякі підстави до здогаду, що на Лемківщині, подібно як і на Подніпровю, де многоголосий спів у народній пісні без порівняння краще розвинений, підголоски — се явище доволі пізнє, що перейшло в народні маси від образованої верстви, головно під впливом церковного співу.[2])

*

В докладному порівнянні мелодій одних з одними в межах нашого збірника шукали ми за трівкою основою до їх класифікації й визначення пісенних типів. Щойно користуючись таким

[1]) Das ungarische Volkslied, ст. 48–49.

[2]) Кл. Квітка: М. Лисенко, як збірач народніх пісень. Повідомлення Музично-етногр. кабінету Укр. Акад. Наук. Вип. 1. Київ 1923, ст. 5–8.

угрупованням могли ми перевести ширше порівняння із найважнішими збірниками мелодій українських, польських, словацьких. чесько-моравських, мадярських і румунських народніх пісень. Зібрані з великим накладом праці паралелі, хоч далеко ще не вичерпують величенного матеріялу, всеж таки дають цінні вказівки па відношення лемківського пісенного репертуару до інших українських музичних діялектів з одної, та до пісень сусідніх народів із другої сторони. Переведене порівняння дає вже підставу до висновків.

• Споріднення з словацькими, чесько-моравськими, подекуди й польськими мелодіями замітне в II групі нашого збірника, що обіймає варіянти типів А А„ В В, А та А А„ 2 (В В), А, як показують паралелі до пісень 181, 190, 193, 195, 202, 211, 212, 219, 221, 223, 226; 247, 250 а, 252, 270, 271, 276.

Багато варіянтів чесько-моравських, словацьких і мадярських, рідше польських, знаходимо до мелодій V гр. (дворядкова восьмиколінна строфа — ч. 369, 370, 375, 376, 377) і особливо до мелодій гр. VII а (чотирорядкова восьмиколінна строфа — ч. 396, 401, 407, 413, 416, 417, 424, 429 аб, 430, 434, 435, 445, 452, 461, 463, 466, 471, 472, 478). Найбільше звязків з чесько-моравськими й словацькими піснями помічається в гр. VII б, що обіймає чотирорядкові висьмиколінні мелодії з ритмічним звуженням у середніх рядках, яке Б. Барток не даром зове „slovakische Verengung“: 480, 482, 483, 484, 487, 488, 489, 492, 495, 496, 498. Вистане переглянути збірники Ґерика, Томека-Горака, Бартоша Яначка й Сушіля, щоби переконатися, яким великим числом мелодій заступлена там ся особлива форма, що мабуть через Лемківщину поширилася на українській території. Натомість у IX гр. (чотирорядкова строфа, зложена переважно з триколінних рядків, мішаних з дво- й чотириколінними) виступають найсильніше мадярські впливи побіч чесько-словацьких: 521 б, 522, 526—528, 530, 532, 535, 538, 540, 542—544. Чесько-словацькі й польські варіянти вяжуться також із значним числом лемківських трирядкових мелодій X групи: 542, 549, 551, 559, 563, 568; 573; 577, 584, 585, 590, 592.

Тут належить особлива форма трирядкової строфи з рефреном, що перериває другий вірш посередині:

Я си хлопец ґаздовский,
Мам я калап — Червена ружа, дробна фіялка — (рефр.)
пряшовский (596 аб; так само: 541, 585).

Порівн.: Bartoš Janáček: Moravs. nár. p. ч. 56, 442.

Чесько-моравські й словацькі, подекуди польські й мадярські, а навіть румунські варіянти відшукали ми також для багатьох мелодій з інших груп нашого збірника:

I — ч. 47, 64, 72, 75.

III — ч. 287, 302, 303, 322, 330, 331, 335, 344, 350.

IV — ч. 356, 364, 366.

V — ч. 369, 370, 375, 377.

VIII — ч. 505, 507, 509, 513.

XI — ч. 609.

Велике число паралель показує, що крім прямих варіянтів до мелодій сусідніх народів є в нашому збірникові чимало пісень, що ріжними признаками ритмічної або мелодичної будови виявляють більшу або менчу подібність, ба й спорідненя із згаданими чужонародніми піснями.

Попри спорідненя окремих мелодій відмітили ми й деякі загальні признаки, що вказують на чужі впливи, яким підлягла лемківська пісня, як: сінкопованя, ритмічне звуження, трійкові ритми, переношення фраз із тоніки на домінанту і т. і.

Правда, подібні прояви стрічаються також в інших українських діялектах, та на лемківському грунті вони виступають, так сказатиб, у згущеній формі, надаючи окремішній характер лемківському пісенному репертуарові.

Одначе годиться завважити, що варіянти до лемківських пісень, знайдені в чужонародніх збірниках, не завсіди є доказом чужих впливів: буває й навпаки.

Так н. пр., коли в збірниках чесько-моравських, словацьких, польських, ба навіть мадярських і румунських мелодій подибуємо характеристичну для західньої групи українських музичних діялектів коломийкову форму, то на тій підставі можемо говорити також про поширення українського впливу на сусідні етнографічні території.[1]) Так само нема сумніву, що подибувані серед

---

[1]) Гл. паралелі до мелодій 287, 292, 294, 301, 303, 318, 322, 330, 331, 332, 334, 337, 341.

Проф. І. Бистронь у звязку з піснями польських гіряків згадує принагідно про „карпатський цикль пісень, спільний цілому південному Підкарпаттю — українському, польському, словацькому, моравському — що його вплив бачимо нераз також на Шлеську". „Є то пісні, що ідуть давнім гірським шляхом пастуших мандрівок із сходу на захід; сею мандрівкою треба пояснювати сліди українських впливів у шлеській пісні." („Polska pieśn ludowa". Bibl. Narod. ч. 26. I. ст. 36.) Б. догадується, що звісну баладу про невістку, зачаровану свекрухою в тополю, принесли до Словаків

польських пісень Люблинської округи варіянти типової форми українських весільних мелодій,[1]) поширені по всіх українських землях, перейняв польський люд від українських сусідів.

Мабуть так само треба пояснити чужонародні варіянти до ч. 219, 223аб, 229 (улюблена лемківська мелодія, дуже популярна), 271, 335, 364, 375 (Кольберг вказує на покутські варіянти сеї пісні, співаної польським людом Люблинської округи), 445аб, 505, 559, 563, 590, 597.

На видовженій полосі від горішнього Сяну поза горішній Попрад (на південь і захід від Пивничної), де Лемки клином врізуються межи польську людність (від півночі й заходу) та словацьку (від півдня), підсуваючись аж у долину горішнього Дунайця (Шляхтова) майже під самі Татри,[2]) відбувалася від давна найживіша обміна культурних впливів, що йшли до нас із заходу; се показується наглядно в сфері народньої поезії й музики.

Серед перечислених вгорі мелодій стрічаємо чимало таких, що є спільним добром Лемків, Словаків, моравських Чехів, подекуди й Поляків, н. пр.: 546 і 568, 401абв[3]), 190, 202, 375, 428, 430, 487 і 495, 489—490, 513, 540, 559, 573, 609. Також сусідні Мадяри приступили із значним вкладом до тої словянської спілки, що слідно в характері деяких мелодій, як се зазначено вгорі.

Перечислені мотиви можнаб назвати мандрівними: всюди вони популярні, неначе свої, та заразом і чужі, не держаться

українські пастухи, що йшли гірським шляхом зі сходу на захід, займаючи невикористані до того часу під господарським оглядом полонини й узгіря; від Словаків ся пісня поширилася межи привислянськими гірняками, а відтак на горішньому Шлеську, з другоїж сторони на Моравії й між німецькими пастухами Kuhländchen. „Се дуже правдоподібне, особливо, коли зважимо, що також перекази переходили сею дорогою; а в тім пастуша культура (матеріяльна й суспільна) спільна гірнякам і підгірянам румунським, українським, польським, словацьким і моравським.“ (Ibid. ст. 88—89). Нема сумніву, що тим самим шляхом пастуших мандрівок із сходу на захід разом із піснями переходили також пісенні й інструментальні мелодії й звязане з ними залюбовання в надмірних секундах і квартах та инші прояви хроматизму, що на захід сягають аж у Моравію та зростають у східньому напрямі — до Румунії.

[1]) Гл. паралелі до мел. 384абв, 578.

[2]) Любор Нідерле: Этнографическая карта словянского мира. Прага 1909.

[3]) В часі II-го Конгресу Словянських Географів і Етнографів 11. VI. 1927 пригравала сі мелодії музика польських гірняків до народніх танців, які виводила сільська молодь на Кузницях під Закопаним.

грунту ані етнографічних границь, і тяжко та рисковно булоб обстоювати для них тіснішу батьківщину.

Тут з конечности обмежуємось до того, щоб на основі зібраних паралель виказати спільности, які в сфері народньої музики звязують Лемківщину із сусідніми етнографічними територіями, та не можемо входити в складне питання про передавання й мандрівку народніх мелодий та конструктивних принципів їх будування від одного народу до другого, тим більше, що се питання досі зовсім нерозроблене в науці, ба й не підготовлене.[1])

Здається, що Лемківщина була тою брамою, якою найбільше доходили на українську територію західні впливи за посередництвом моравських Чехів і Словаків, з якими Лемки мають найбільше спільного в пісенному репертуарі так під оглядом текстів як і мелодий. Деякі признаки, що споріднюють лемківські пісні з піснями західніх Словян можна зводити до словянської спільности, що так ярко проявляється в народній поезії, мові, звичаях, традиціях і т. і. Тут належать передовсім спільні для народніх пісень усіх Словян ритмічні основи з принципом складочислення, який обговорено на вступі отсеї розвідки.[2]) А що форма вірша й строфи випливає із структури пісенної мелодії, то згадана спільність ритмічних основ, що влекшувала переймання й мандрівку пісень по словянських краях, вказує посередньо на споріднення мелодий.

В тональній сфері се споріднення виявляється деякими архаїчними признаками, що характеризують давніші верстви пісенні усіх Словян, як багата орнаментація, малий ambitus, поширення середньовічніх церковних ладів автентичних і плагіяльних, на що вказують часто подибувані закінчення на долішній домінанті та на другому ступні скалі і т. і. Коли йде бесіда про відношення до західніх Словян, то порівняння пісенного матеріялу показує, що мелодії Словаків і моравських Чехів найближче підходять до українських; з того боку й паралелі до

[1]) До того потрібна в першу чергу систематизація (по взірці Бартакових збірників мадярських і румунських народ. мелодий) величенного матеріялу пісенного, нагромадженого в дотеперішних збірниках, та докладніше прослідження територій, із яких досі зібрано розмірно незначне число мелодий (н. пр. з татранських околиць); до такого важкого завдання ніяк не може братися одна людина і то обмежена до власних засобів.

[2]) Ф. Колесса: Ритміка українських народ. пісень. Відбитка з Записок Н. Т. ім. Шевченка 1907, ст. 183—198.

J. Łoś: Wiersze polskie w ich dziejowym rozwoju, ст. 23—57.

лемківських мелодій виказують найбільше зразків. Порівнявши пісні нашого збірника з піснями записаними на південному Підкарпатті[1]) переконуємося, що, не вважаючи на порайонні ріжниці, — пісенні мелодії Лемків по обох боках Карпат виказують спільність характеристичних признак: се відміни одногож музичного діялекту; при тім годиться зазначити, що галицькі Лемки перейняли багато мелодій від закарпатських братів, як на се вказують зазначені вгорі словацькі, моравські й мадярські впливи, з якими галицькі Лемки безпосередньо стрічалися ще за австрійських часів хиба лише в часі сезонових мандрівок за заробітками.

Набереться значна група оригінальних лемківських мелодій, до яких даремне шукалиб ми за варіянтами в українських і чужих збірниках: се безперечно локальний витвір, що не сягнув поза межі Лемківщини.

Та найважніший висновок, до якого дають підставу зібрані паралелі, — се доказ на приналежність лемківських мелодій до українського осередка, їх тісний звязок із західньою групою українських музичних діялектів. Живуть ще на Лемківщині і старинні мелодії українських обрядових пісень: колядок і щедрівок (346аб, 119, 555) і весільних пісень (384абв, 578аб), останки гаївок (466б, 484, 519, 524, 531, 579, 619) та обжинкових пісень (78, 607); навіть незнані в інших сторонах української території собіткові пісні тісно вяжуться з загально звісними українськими гаївковими мотивами (53, 130, 588аб). Співають Лемки свої колисанки, глибоко перейняті духом української мелодики, і типові українські танкові пісні, як коломийка (282, 292, 294, 301, 303, 318, 322, 330, 331, 332, 334, 337, 341), шумка (409), козачок (423); поширені на Лемківщині також інші форми пісенні, характеристичні для українського пісенного репертуару, як показують зібрані паралелі до мелодій 142, 176 і 246, 186, 218, 226, 229, 243, 295, 311а, 320, 327, 334, 385—386, 360, 379, 533 і 561, 597, 600, 612 і т. і.

Мусілиб ми перечислити більшу половину збірника (се й зроблено в реєстрі паралель до мелодій на ст. 455—462), колиб хотіли навести всі мелодії, що мають безперечно український характер і сею чи тою стороною виявляють споріднення з мелодіями звісними з українських збірників.

---

[1]) Фил. Колесса: Народні пісні з Південного Підкарпаття. Науковий Сборник „Просвіти". Ужгород 1923.

Отже попри всіх окремішностях, якими визначуються лемківські мелодії, особливо їх новіші верстви, лемківський музичний діялект виявляє в своїх основах і типових формах безсумнівну приналежність до українського матірного пня й нерозривну спільність із іншими українськими діялектами музичними, відбігаючи від них головно лиш у своїй надбудові, у новіших верствах пісенних, які носять на собі помітні признаки впливу західніх і південних сусідів. Такі мелодії, що не вспіли ще засимілюватися на лемківському грунті, ярко відбивають від рідних лемківських мелодій і відразу можна впізнати, що вони тут чужі. Та в переважній части українські музичні діялекти, переймаючи впливи чужої людової музики, уміють їх так добре асимілювати до українського пісенного стилю, так вдатно переплести їх із признаками української мелодики й ритміки, що в тій амальгамі нераз дуже тяжко, а то й неможливо буває відріжнити своє від чужого.

Филарет Колесса.

Пояснення нотації й діякритичних знаків.

Мелодії записані при допомозі фонографу означуємо зіркою при порядковому числі.[1])

В кождому розділі, що обіймає окремий тип строфової будови, розміщуємо мелодії в двох паралельних групах: *dur* і *moll*.

До першої групи причислюємо мелодії, які характеризує велика терція межи тонікою й третім ступнем скалі; всі останні мелодії, у яких межи першим і третім ступнем скалі являється мала чи невтральна терція, а також мелодії з мішаним складом і зворотами в паралельну тонацію причислюємо до групи *moll*.

Щоби влекшити перегляд матеріялу й порівняння, нотуємо по приміру Ільм. Крона всі дурові мелодії в тонації *C-dur* або *F-dur*, всі мольові мелодії в тонації *A-moll* або *D-moll*.

Арабськими цифрами означуємо ступні скалі, що йдуть вгору від тоніки, римськими — ступні скалі понижче тоніки.

Наконечний тон мелодії, що паде на тоніку — а се буває найчастіше, — не відмічаємо окремим означенням; наконечний тон мелодії на долішній домінанті означуємо (V), на другому ступні скалі (2), на третьому ступні (3).

По взірці Б. Бартока означуємо цифрою замкненою в квадратику ☐ головну каденцію посередині строфи; каденцію, що попереджує головну, означуємо цифрою над скобкою └─┘, каденцію після головної цезури — цифрою під скобою ┌─┐. Так

---

[1]) Признаємо велику вагу і просто необхідність фонографу для вірного записування мелодій, особливо таких, що визначуються багацтвом мелізматичних прикрас та свобідним, невязаним ритмом (як н. пр. укр. народні думи) або непривичними тонорядами з невтральними інтервалами і т. і. Та годиться зазначити, що записування народніх мелодій безпосередньо з голосу подекуди має перевагу подібну, як рисунок над фотографією, бож записувач лекше може відріжнити припадкове від постійного: в ритміці — припадкові продовження й скорочення, приспішування й звільнювання від постійної зміни такту; в мелодиці — припадкові фальші й недотягання від постійного пересування ступнів скалі і т. і.

н. пр. в мел. 341 ідуть каденції ось яким порядком: 1 2 VII (V).

В рамцях поодиноких груп порядкуємо мелодії по висоті каденційних тонів, поступаючи від долішніх до горішніх; в чотиродільних мелодіях беремо під увагу насамперед наконечний тон мелодії, потім головну каденцію посередині строфи, опісля першу, а накінці третю каденцію.

В трирядкових мелодіях після наконечного тону мелодії й головної каденції зараховуємо лиш одну побічну каденцію, що паде перед головною або після неї.

Варіянти одноїж мелодії, що ріжняться побічними каденціями, втягаємо під одно число.

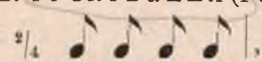
Варіянти, що ріжняться головною, середньою каденцією, розміщуємо під окремі числа.

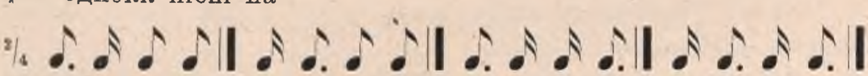
Над кождою мелодією вгорі з лівого боку відмічаємо великими буквами її ритмічну схему. Кожда буква означує ритмічний мотив, звязаний з одноцільною групою підходячого тексту. Ідентичні мотиви означуємо однаковою буквою.

Незначні відхилення відмічаємо малим *v* внизу при дотичній букві (н. пр. ч. 381 аб).

Коли мотиви не тільки під ритмічним, а ще й під мелодичним оглядом ідентичні, — зазначуємо се точкою, двома точками або поземною рисочкою над дотичними буквами (н. пр. Ȧ Ä, Ȧ Ä„ Ā B, Ā B — в мел. 414 б).

Речитативний мотив із свобідною ритмікою означуємо буквою R (н. пр. RB, RB — в мел. 172).

Часто подибуються в лемківських мелодіях змінчиві продовження нотових вартостей та пересування наголосів наслідком синкопування й т. зв. точкування (Punktierung); так н. пр. основна форма мотиву , залежно від потреб тексту, а часами й від настрою співця, змінюється навіть у строфах одноїж пісні на

Такий мотив із усіми його модифікаціями означуємо одною буквою (н. пр. в мел. 403, 404 а).

Буквальне повторення групи мотивів разом з мелодією зазначуємо вгорі при дотичній групі допискою bis, н. пр. Ȧ Ȧ„ (B B)^{bis}, A в мел. 247. Колиж повторюється група ритмічних мотивів з іншою мелодією, повторення зазначуємо

цифрою 2 перед скобкою (н. пр. Ȧ Ȧ „ 2 (B C), A — в мел. 250 а). Не зазначуємо в схемі припадкових повторень (найчастіше останнього рядка строфи), що не порушують укладу мотивів у строфі, та вживаються або пропускаються нераз у варіянтах одноїж пісні, залежно від уподобання співця (н. пр. ч. 46 аб).

В дворядкових чотироколінних мелодіях зазначуємо лиш середню цезуру прямовісною рисочкою (н. пр. A B, C B в мел. 1).

У всіх інших мелодіях головна цезура після осередньої каденції зазначена двома прямовісними рисочками: „. Побічні цезури зазначуються прямовісною рисочкою тільки там, де розділюють групи мотивів, як н. пр. у дворядковій шестиколінній строфі: A A, B „ A A, C — в мел. 305.

Перенесення мотиву на терцію, чи квінту вгору чи вдолину від первісної позиції означуємо малими цифрами 3 або 5 вгорі або вдолині дотичної букви, н. пр.:

$\dot{A}\,\ddot{A},\ \dot{A}^{5}\,\ddot{A}^{5}\,„\ \dot{A}^{5}\,\ddot{A}^{5},\ A\,\ddot{A}$ — в мел. 463;

$\dot{A}\,\dot{B}\,\dot{C},\ \dot{A}^{3}\,\dot{B}^{3}\,C\,„\ \dot{A}^{3}\,\dot{B}^{3}\,A\,\dot{B},\ \dot{A}\,\dot{B}\,\dot{C}$ — в мел. 541.

Над кождою мелодією вгорі посередині подаємо в арабських цифрах складочислову схему словесної строфи.

Надчисельний склад приспівки „ей“, „ой“, що являється в одних варіянтах даної пісні, а в других пропускається (нераз залежно від вподоби співця), — зазначуємо малою одинкою вгорі з лівої сторони дотичної цифри, н. пр.:

$(6 + 6), ({}^{1}{+}6 + 6)$ — в пісні 4;

$(6 + 5, 4 + 4 + 5)\,„\,(4 + \overset{3}{4} + \overset{5}{6})$ — в пісні 564.

Коли число складів у якійсь групі хитається, н. пр. межи 5 і 6, зазначуємо малою цифрою вгорі се, що рідше приходить: $\overset{5}{6}$.

Силабічні групи, що належать до одного стиха, сполучуємо знаком +.

Стихи розділюємо протинкою, групи стихів двома прямовісними рисочками (ч. 390).

Части строфи розділені головною цезурою замикаємо округлими скобками; ломані скобки обіймають менші части силабічної схеми, тісніше звязані з собою силабічні групи, що нераз повторюються в рамцях довшого ритмічного рядка (н. пр.: (4 + 4), (2 [4 + 3] + 4) в пісні 250 а).

Ідентичність силабічних груп з буквальним повторенням слів зазначуємо точкою, двома точками, або поземною

рисочкою над дотичними цифрами (н. пр. $(\dot{6}+\dot{6}, \ddot{6}+\ddot{6})$, $(\bar{6}+\bar{6}+6)$ в пісні 554).

Цифра 2 перед скобкою означує, що повторюється замкнена скобками силабічна схема з іншими словами (н. пр. в п. 250 а).

Дві групи силабічні, що в однійже пісні або в її варіянтах зливаються часами в одноцільне коліно чи рядок, лучимо вужівкою, н. пр. $2(6+4)$, $(2[\overline{4+3}], \dot{4}+\dot{4})$ — в пісні 505 в.

Відміни мелодії, які допускає один співак в ріжних строфах одноїж пісні (т. зв. „**варіяції**“), зазначуємо по найбільшій части рівнобіжно з головною мелодією нотками, в яких шийки й хоруговці звернені в інший бік.

Часами стягаємо під одно число й **варіянти** даної мелодії (записані зо співу ріжних співців), коли вони не далеко відбігають від себе. Варіянти, ба навіть варіяції, що виявляють значні ріжниці, нотуємо окремо (н. пр. ч. 226, 478).

Частини мелодії, в яких розходяться два — три голоси (підголоски), зазначуємо допискою вгорі „duo“, „tres“ (н. пр. ч. 215 аб, 326).

Значком ◡ вгорі над нотою відмічаємо **вкорочення** її вартости (н. пр. в ч. 505 б); значком ⌢ **продовження**.

♯ над нотою означує її **підвищення приблизно о ¼ тону** (н. пр. в мел. 94.).

♭ над нотою означає її **пониження приблизно о ¼ тону** (н. пр. в мел. 100).

Знаки (♯) (♭) на лініях перед нотою означують такийже невтральний інтервал — підвищення чи пониження о ¼ тону — та задержують своє значіння до найближчої тактової рисочки.

Колиж такі пересунення ступнів скалі являються постійно протягом усієї мелодії, зазначуємо се при ключі, н. пр.:

(н. пр. ч. 218, 536, 571 б, 579).

 — невиразна нотка прикраси, висоту якої тяжко означити (ч. 220).

Зазначуємо **тактовий поділ** усюди, де він виступає виразно; в сумнівних випадках (найчастіше в мелодіях з речитативним характером) обмежуємось до того, що тактовою рисочкою розділюємо пісенні коліна, без означування такту (ч. 55, 56).

В мелодіях, що допускають двояку інтерпретацію такту, здогадний такт і поділ мелодії прямовісними рисочками зазначуємо вгорі над нотами (ч. 223 аб, 231 аб).

Тактову рисочку, що являється посередині одноцільного мотиву й не сходиться з цезурою в тексті, означуємо переривано ю лінійкою ¦, одначе се означення не всюди переведено послідовно (ч. 260 абв).

Тактовий поділ, якого ми вживаємо, не зовсім відповідає вимогам музичної теорії. Найсильніший наголос не завсіди визначує початок такту, а частенько в звязку з обрисами мелодичної лінії являється посередині такту, ба навіть міняє своє місце в строфах одноїж пісні, залежно від вимогів тексту, часами просто від уподобання співця, коли він свобідно користується синкопами. Отже після тактової рисочки не завсіди йде найсильніша частина такту.

Скобками [ ] над нотами відмічаємо місце, що не виходить у фонографі.

Рисочка від ноти до шелестівки в тексті означує, що при вимові сеї шелестівки вчувається якась неозначена голосівка; через те шелестівка лучиться з окремим тоном мелодії.

Супроти того, що однаж мелодія виконується ріжними співаками не з однаковою швидкістю, а навіть один співак, виконуючи якусь мелодію в ріжних відступах часу, подекуди змінює tempo залежно від настрою, закинули ми вимірювання temp-a при допомозі метронома, уважаючи за доцільніше означування його загально прийнятою італійською термінологією тим більше, що вона говорить не тільки про швидкість, а щей про характер даної мелодії.

Anordnung und charakteristische Merkmale der lemkischen Volksliedmelodien.

Es ist kein Wunder, dass der allgemeine Bestand der Volksliedmelodien, ihre Aufschichtung und einzelne Merkmale der älteren und neueren Formationen auf dem ausgedehnten, vom ukrainischen Volke bewohnten, Gebiete ziemlich ungleichmässig verteilt erscheinen. Die Unterschiede gehen so weit, dass man von verschiedenen Musikdialekten, welche sich meistenteils mit den Sprachdialekten decken, sprechen kann.

Auf dem Gebiete der ukrainischen Volksmusik unterscheiden wir zwei grosse Musikdialektgruppen: die östliche, die viel grösser und dabei einheitlicher, und die westliche, welche kleiner, aber mehr differenziert ist.

Besonders auffallend sind hier die Unterschiede im Liederschatze der Gebirgseinwohner längs des Karpathenkammes, der Huzulen, Bojken und Lemken einerseits, und der Wolhynier, Podolier und anderer Einwohner der Ebenen anderseits.

Auf dem westlichen Gebiete des ukrainischen ethnogr. Territoriums treten auch verschiedene archaische Merkmale und ein gewisser Primitivismus in der Volksmusik viel deutlicher auf, als auf dem Dniprogebiete: knappe Strophenform, rhythmische Freizügigkeit und Bevorzugung des rezitativischen Vortrags, wobei die Melodie oft in ein freies Rubato oder sogar Parlando übergeht; kleiner Ambitus der Melodie, die meistenteils in den Rahmen einer Quarte, Quinte oder Sexte sich bewegt; Überreste von mittelalterlichen Kirchentonarten, in welchen ein unklares Tonalitätsgefühl bemerkbar ist; ein grosser Reichtum der melodischen Ornamentik, das Vermeiden grösserer Intervallschritte und Verwischen scharf umrissener Konturen der Melodie; strenge Absonderung der Dur- und Mollmelodien; nur in der neueren Melodienschicht begegnen wir öfters Übergängen in die Paralleltonart; sehr häufige Anwendung der chromatisierten Intervallschritte (übermässige Sekunde

und Quarte, verminderte Quarte) in Mollmelodien; Erscheinung der sog. neutralen Intervalle.

Der Hauptstrom der ukrainischen Volksmusik ist schon längst über die Rahmen des Primitivismus vergedrungen; in der östlichen Dialektgruppe, besonders im Dniprogebiete, überwiegen im Allgemeinen die Melodien mit grösserem Tonumfange einer Oktave, sogar Dezime, mit grösseren Intervallschritten, deutlicher Profilierung und einer ausdrücklichen Takteinteilung; diese Merkmale deuten auf eine höhere Entwicklungsstufe hin, wo breiter angelegte Periodisierung und architektonisch abgeschlossene Formen, ja sogar deutlicher Oktavaufbau mit einem ausgeprägten Dur und Moll immer mehr zur Geltung eines bestimmenden Grundsatzes gelangen.

Es ist doch merkwürdig, dass alle ukrainischen Musikdialekte gemeinsame Grundzüge, besonders in älteren Melodienschichten (z. B. in den rituellen Liedern), aufweisen, und meistenteils nur in den neueren Liedergruppen auseinandergehen, wobei sich hie und da Überbrückungen zu der Volksmusik der benachbarten Völker finden lassen.

Die Grenzen des lemkischen Musikdialektes fallen knapp mit denen des lemkischen Sprachgebietes zusammen und erstrecken sich beiderseits des Karpathenkammes westwärts vom oberen Ssjan und Tsiroka bis zum Flussgebiete des oberen Poprad und Dunajez, beinahe zum Tatragebirge. Sämtliche Melodien unserer Sammlung stammen aus dem nordwestlichen Karpathenlande, nämlich aus den westgalizischen Bezirken: Gorlice (Horlyci) — 491 Mel., Grybów (Hrybiw) — 30 Mel., Lisko — 1 Mel., Neu Sandez (Nowyj Ssantsch) — 49 Mel., Ssjanok — 223 Mel., Jaslo — 23 Mel. und wurden von uns in den Sommermonaten der Jahre 1911—1913 fast ausschliesslich von den Bauern teils mittelst des Phonographen (diese sind mit dem Sternchen bei der Ordnungszahl bezeichnet), teils unmittelbar nach dem Gesange aufgezeichnet.[1])

Beim Ordnen der lemkischen Melodien haben wir ihren metrisch-rhythmischen Aufbau zur Grundlage genommen, und erst in den Grenzen der auf diese Weise abgesonderten Gruppen haben wir zur weiteren Differenzierung der Melodien das Prinzip ihrer kompositorischen Struktur und die Kadenzverhältnisse der Melodiezeilen nach der von Pro-

---

[1]) Nach dem Gesange der Gebildeten haben wir 44 Melodien aufgezeichnet.

fessor Imari Krohn[1]) aufgestellten und von Prof. Béla Bartók[2]) ergänzten Methode angewendet.

In einer jeden Melodie werden die Phrasen durch tote Intervalle, Kadenzen und Pausen, welche mit den Zäsuren im Texte zusammenfallen, voneinander gesondert. Demnach erscheint eine jede kleine Phrase, mit einer festen rhythmischen Struktur ausgestattet und mit einer Silbengruppe des Textes eng verbunden, als ein rhythmisches Motiv, ein musikalisch-syntaktischer Versfuss. Die Zahl der Notenwerte, welche zu einem Motiv sich vereinigen, muss mit der Silbenzahl der entsprechenden Gruppe übereinstimmen.[3])

Indem nun die Melodie der ersten Strophe in rhythmischer Beziehung und in Anbetracht der Silbenzahl eine feste Form, in welche alle Verse des Liedes abgegossen werden, bildet, gelangt das silbenzählende Prinzip, als Ergebnis des Zusammewirkens der Melodie und des Textes, zur Geltung eines charakteristischen Merkmals der Versifikation der ukrainischen und überhaupt der slavischen Velkslieder. Im silbenzählenden Schema einer Textstrophe erscheint also nicht nur die Gruppierung der rhythmischen Motive, sondern einigermassen auch ihre Ausdehnung und ihr rhythmischer Gehalt in allgemeinen Zügen ausgeprägt.

Die obengenannten rhythmischen Motive werden zu zwei, drei, vier in rhythmische Reihen vereinigt, denen die aus zwei, drei, vier Silbengruppen zusammengesetzten Verse des Textes entsprechen.

Rhythmische Reihen werden aber durch Wiederholung oder Verdoppelung einzelner Motive auch durch Hinzufügung der Refrains in manchen Melodien zu fünf, ja sogar sechs Bestandteilen erweitert.

Anderseits kommen manchmal einzelne einheitliche Motive, denen in dem zukommenden Texte 5—6—7 silbige Verse entsprechen, zur Bedeutung rhythmischer Reihen: darüber entscheidet

[1]) Imari Krohn: Welche ist die beste Methode, um Volks- und volksmässige Lieder nach ihrer melodischen (nicht textlichen) Beschaffenheit lexikalisch zu ordnen? Sammelbände der IMG. IV. Jahrg. 1902—1903, S. 6 3—660.

[2]) Béla Bartók: Volksmusik der Rumänen von Maramures. Sammelbände für vergleichende Musikwissenschaft IV. Bd. Drei Masken Verlag. München 1923.

Das ungarische Volkslied. Versuch einer Systematisierung der ungarischen Bauernmelodien. Ungarische Bibliothek für das Ungarische Institut an der Universität Berlin, herausg. von Robert Gragger. Berlin—Leipzig 1925.

[3]) Die Verbindung der Silbengruppen mit verschiedenen rhythmischen Motiven ergibt eine unerschöpfliche Menge von Kombinationen.

die Stellung der betreffenden Motive, ihre Proportionen und ihr Verhältnis zu anderen gleichartigen Bestandteilen der Strophe (z. B. Nr. 384—389).

Nach den oben erläuterten Prinzipien werden die Melodien unserer Sammlung den zwei Hauptgruppen angeordnet, je nachdem die Strophe vierteilig oder dreiteilig ist. Der ersten Gruppe gehören die aus zwei und vier, der zweiten die aus drei rhythmischen Reihen bestehenden Melodien an.

In den Rahmen dieser zwei Gruppen werden die Melodien entsprechend dem Aufbau der Strophe und der symmetrischen Zusammenstellung ihrer Bestandteile in rhythmischen Reihen folgendermassen geordnet:

A. Die aus zwei rhythmischen Reihen bestehende Melodiestrophe und ihre Modifikationen.

I. Beide Reihen sind zweiteilig. Nr. 1—177. Zu dieser Gruppe gehören 200 Melodien unserer Sammlung (die Varianten mitgerechnet).

Die Eintönigkeit der aus vier isorhythmischen Motiven bestehenden Grundform AA, AA (Nr. 3, 11, 13, 14) wird durch verschiedene Modifikationen derselben beseitigt, in denen zwei, drei, seltener vier rhythmische Motive zum Vorschein kommen und die Proportionen ihrer strengen Symmetrie berührt werden. Am häufigsten erscheint die rhythmische Erweiterung des zweiten Motivs beider Reihen, in den Strophen AB, AB, — AB, AC[1]) (z. B. Nr. 8, 10, 16 аб), die Erweiterung des ersten Motivs der zweiten Reihe in der Strophe AA, BA (z. B. Nr. 64) und die Erweiterung beider Motive der zweiten Reihe in der Strophe AA, BB, — AA, BC (z. B. Nr. 48, 100).

Den zweiteiligen rhythmischen Reihen der Melodie entsprechen die aus je zwei Silbengruppen zusammengesetzten, meistenteils isorhythmischen Verse:

4 + 3, 4 + 4, 5 + 4, 5 + 5, 5 + 6, 6 + 6, 7 + 7 u. a.

Im Texte der 164 Lieder dieser Gruppe erscheint der Zwälfsilbler 6 + 6, dessen Bestandteile häufig durch den in den lemkischen Volksliedern beliebten Zusatz „ej“ „oj“ erweitert werden.

Demnach ist die Strophe 2(6 + 6) eine in den lemkischen Liebes- Tanz- und Spott-Liedern am häufigsten vorkommende Form, welche bei den Polen unter der Bezeichnung „Krakowiak“,

[1]) Erklärung der diakritischen Zeichen — SS. LXXIX—LXXXII.

auch bei den Slovaken und mährischen Tschechen in kurzen, aus je zwei- drei Strophen bestehenden Liedern von epigrammatischem Charakter sehr verbreitet ist.

II. Erweiterte Formen der aus zwei zweiteiligen rhythmischen Reihen zusammengesetzten Strophe entstehen durch:

a) Spaltung, Wiederholung oder Verdoppelung des ersten Motivs der zweiten Reihe (Nr. 178—246) mit den Grundformen AA,, BB, A, — AA,, BC, A — wobei zwei kleinere Motive BB oder BC zusammengenommen ihrer Länge nach dem A gleichen (Nr. 180, 181аб, 182аб, 184, 188 u. a.). Hier erscheinen verschiedene Abweichungen von der Grundform, in denen die strenge Gleichmässigkeit der beiden Hälften der zweiten Reihe gestört wird. Jedenfalls wird die Vierteiligkeit der Strophe bewahrt, indem der nähere Zusammenhang der kleineren Motive BB, BC gegenüber dem zweiten Teile der rhythmischen Reihe durch die Melodie angedeutet, und die Zäsur vor A stärker hervorgehoben wird als die Zäsur, welche die beiden kleineren Motive voneinander scheidet.

Der aus zwei heterorhythmischen Reihen zusammengesetzten Melodie entspricht im Texte eine Strophe, deren erster Vers aus zwei, der zweite aber aus drei Silbengruppen besteht:

4 + 4, 4 + 4 + 4	z. B.	182аб
4 + 4, 6 + 6 + 4		181аб
5 + 5, 4 + 4 + 5		197, 200б, 203, 209
5 + 5, 3 + 3 + 5		198, 208, 238
6 + 6, 4 + 4 + 6		183, 186, 193
6 + 6, 4 + 3 + 6		180, 224
6 + 6, 6 + 6 + 6		178, 189, 206

b) Die Strophe II a. wird durch Wiederholung oder Verdoppelung der ersten zweigliedrigen Hälfte der zweiten Reihe erweitert (Nr. 247—253).

Auf diese Weise entstehen die Grundformen: 1) AA,, $(BB)^{bis}$, A — hier werden beide kleinere Motive BB buchstäblich wiederholt, z. B. Nr. 247a, 249 mit silbenzählendem Schema (5 + 5), $([4 + 4]^{bis} + 5)$ und 2) AA,, 2(BB), A — dieselben Motive BB erscheinen mit einem anderen melodischen Inhalt ausgefüllt, z. B. Nr. 250аб mit silbenzählendem Schema (4 + 4), (2[4 + 3] + 4).

Die Wiederholung des Motivpaares BB macht den Eindruck zweier kleineren Zeilen in den Rahmen einer längeren aus drei

Gliedern zusammengesetzten rhythmischen Reihe oder Periode 2(BB), A. Doch behält die Zäsur vor A in beiden Reihen dieselbe Stärke, in beiden Reihen reimt sich das identische Motiv A und verbindet beide zu einer höheren Einheit, welche sich trotz der unproportionierten Ausdehnung der zweiten Reihe auf die vierteilige Strophenform zurückführen lässt.

c) Die aus zwei zweiteiligen isorhythmischen Reihen zusammengesetzte Strophe wird durch die Einschiebung eines zweitaktigen Motivs zwischen die beiden Reihen erweitert (Nr. 254—263): ȦB„C, ȦB — (Nr. 256) mit silbenzählendem Schema (6 + 6), (6 + 6̇ + 6) ist eine für die lemkischen Lieder charakteristische Strophenform, der wir anderswo nicht begegnen.

d) Die Erweiterung der aus zwei zweiteiligen rhythmischen Reihen zusammengesetzten Strophe A. I. erfolgt auch durch:

1. Hinzufügung am Ende der Strophe eines Motivs, das oft als nachahmende Wiederholung des zweiten Motivs der zweiten Reihe erscheint (Nr. 264—267): AB„ABC (Nr. 265) — silbenzählendes Schema (6 + 6), (6 + 6 + 6).

2. Hinzufügung eines Motivs am Anfange der Strophe (Nr. 268—269). Dem Strophentypus: Ȧ, BC„AȦ (Nr. 268) entspricht das silbenzählende Schema (4 + 4̇ + 4), (4 + 4).

3. Spaltung beider Motive der ersten rhythmischen Reihe im Strophentypus ȦB, ȦB„C, C (Nr. 271) mit silbenzählendem Schema 2(4 + 3), (6 + 6).

e) Erweiterung der Strophe A. I. durch Refrains; 1) diese werden entweder am Ende der viergliedrigen Strophe hinzugefügt, ohne ihren Aufbau zu berühren (Nr. 272—276), 2) oder sie verwachsen mit der Strophe und erscheinen als wesentliche Erweiterung derselben (Nr. 277—285).

III. a) Eine aus zwei dreiteiligen rhythmischen Reihen bestehende Melodiestrophe (Nr. 286—343) mit der Grundform 2(AA, B„), in welcher AA, was ihre Länge anbelangt, dem B gleicht, und die Zäsur in der Mitte der rhythmischen Reihe (vor B) stärker hervorgehoben wird, als die Nebenzäsur zwischen den beiden kleineren Motiven AA.

Diese Strophenform erscheint in den für den Liederschatz des ukrainischen Volkes in Galizien besonders charakteristischen Tanzliedern „Kolomyjka“ (Nr. 287, 301, 303, 308, 318, 322, 330, 331a, 332, 334, 337, 341), welche sich dem Takte $^2/_4$ fügen und den Versaufbau meistenteils 4 + 4 + 6, auch 4 + 3 + 6, selten 3 + 3 + 6

aufweisen. Das am häufigsten in den Kolomyjkastrophen vorkommende Rhythmus-Schema:

Die mit dem Bogen bezeichneten Achtel können zu einer Viertel zusammenfliessen.

Strenge Gleichmässigkeit der vier Taktpaare der Strophe finden wir auch in anderen Liedern dieser Gruppe, welche in der Takteinteilung der Melodie und in der Versform von der „Kolomyjka" abweichen:

Takt 3/4	Versaufbau	5 + 5 + 6	— Nr. 309.
„ 4/4	„	4 + 4 + 6	— Nr. 315, 317.
„ „	„	6 + 6 + 6	— Nr. 325.
„ 3/8		3 + 3 + 5	— Nr. 298, 302, 324 u. a.
„ „	„	4 + 4 + 6	— Nr. 313–314.
„ 6/8	„	5 + 5 + 7	— Nr. 327aб.

Die Melodien, in denen die erste Halbzeile in beiden rhythmischen Reihen grösser ist als die zweite, kommen seltener vor.

b) Die Strophe 2(AA, B„), in welcher alle drei Motive in beiden rhythm. Reihen ihrer Länge nach ausgeglichen werden (Nr. 344–346), erscheint als eine Modifikation der Grundform, die sich mit dem silbenzählenden Schema 2(5 + 5 + 3) vereinigt.

Es wird in der Melodie der nähere Zusammenhang der Motive AA hervorgehoben, so dass wir auch diese Form den vierteiligen zuzählen können.

c) Die Strophe III, welche durch die Wiederholung oder Verdoppelung einzelner Motive der Strophe I entstanden ist (Nr. 347–354); dies kommt besonders in den Texten zum Verschein, z. B. Nr. 350 mit der Struktur ȦȦ, B„ ÄÄ, B und mit dem Versaufbau (5 + 5 + 3).

IV. Erweiterte Formen der aus zwei dreiteiligen Reihen bestehenden Melodiestrophe entstehen durch:

a) Wiederholung oder Verdoppelung der ersten zwei Motive der zweiten Reihe (Nr. 355–361) in dem Strophentypus: AB, C„ (AB)^{bis}, C — welchem das silbenzählende Schema (4 + 3 + 5), (2[4 + 3] + 5) entspricht (Nr. 355).

b) Nachahmende Wiederholung oder Verdoppelung verschiedener Teile der Melodiestrophe, nämlich:

1) der zweiten Halbzeile beider rhythm. Reihen (Nr. 362–364) im Strophentypus (ABC, C)^{bis} — Versaufbau: 2(4 + 3 + 6 + 6);

*

2) der ertsen Halbzeile beider Reihen (Nr. 365) im Strophentypus 2(ȦBÄB, C„). Versaufbau: 2([4 + 3]bis + 1+6);

3) Wiederholung beider Halbzeilen erscheint in beiden rhythm. Reihen. Strophentypus (ABAB, CC„)bis, welchem der Versaufbau 2([4 + 3]bis + 6 + 6) entspricht (Nr. 366–367).

V. Eine aus zwei meistenteils isorhythmischen vierteiligen Reihen zusammengesetzte Strophe (Nr. 368–383), der in dem Texte zwei aus je vier Silbengruppen zusammengesetzte Verse entsprechen, nimmt am häufigsten die Form einer regelmässigen achttaktigen Periode an. Strophentypus: ȦÄ, BC„ ȦÄ, BC (Nr. 376). Versaufbau: 2(4 + 4 + 1+4 + 3).

In dieser Melodiengruppe lassen sich häufig slovakische und mährisch tschechische Einflüsse bemerken.

B. Die aus vier rhythmischen Reihen zusammengesetzte Strophe erscheint in zwei Grundformen:

VI. Vier einheitliche rhythmische Reihen vereinigen sich zu einer Strophe, meistenteils mit einer rhythmischen Verengung in den mittleren Zeilen (Binnenzeilen). Dem Strophentypus A, B„ C, A (Nr. 384б) entspricht das silbenzählende Schema 7, 7„ 7, 7.

VII. a. Vier zweiteilige rhythmische Reihen werden zu einer Strophe verbunden (Nr. 390–478).

Isorhythmische Reihen, welche in den Grundformen

2(AA, AA„) (Nr. 421) und 2(AB, AB„) (Nr. 419)

erscheinen, werden in verschiedenen Modifikationen paarweise oder kreuzweise mit heterorhythmischen Reihen verflochten, z. B. Nr. 402 — 2(AA, AB„); Nr. 405 — ȦȦ, BC„ AA, ḂC; Nr. 417 — AA, AA„ ḂA, ḂA; Nr. 420 — AB, AB„ ĊB, ĊB. Häufig erfährt die Isorhythmie nur in der dritten Reihe eine Abwechslung: Nr. 412 aб — ȦB, AB„ AC, ȦB.

In dieser Melodiengruppe treten slovakische und magyarische Einflüsse deutlich hervor.

Den vier zweiteiligen rhythm. Reihen der Melodie entsprechen vier aus je zwei Silbengruppen zusammengesetzte, meistenteils isometrische Verse des Textes: 4(4 + 3) — z. B. 411, 423, 425; 4(4 + 4) — 391, 394, 402; 4(4 + 5) — 460; 4(4 + 6) — 395, 394; 4(5 + 3) — 432, 452 a; 4(5 + 4) — 467; 4(6 + 3) — 406, 418; 4(6 + 4) — 413б, 434; 4(6 + 6) — 393, 417.

Häufig kommen aber auch die aus heterorhythmischen Versen aufgebauten Strophen vor, z. B.: 2(6 + 6)„ (4 + 3, 6 + 3) — Nr.

445 б; 2(6 + 4),, (4 + 4, 6 + 4) — Nr. 400; 2(5 + 3),, (5 + 5, 5 + 3) — Nr. 431; 2(6 + 6),, 2(4 + 3) — Nr. 416 u. a.

VII. б. Rhythmische Verengung der Binnenreihen der Strophe VII. a. (Nr. 479—499) erscheint in der Struktur:

AB, AC,, AC, AB — (Nr. 483 a.)

AB, AA,, AA, AB — (Nr. 482) und ist aus den Proportionen der vier Reihen (3 : 2),, (2 : 3) ersichtlich. Die Isorhythmie verbindet hier die Aussen- und Binnenreihen.

Die Strophe des Textes besteht aus zwei isometrischen Versen (Nr. 483 a — $(5 + 3)^{bis}$,, $(5 + 3)^{bis}$; Nr. 482 — $(4 + 4)^{bis}$,, $(4 + 4)^{bis}$), wobei besonders auffält, dass ein jeder Vers mit verändertem Rhythmus wiederholt wird.

In dieser Melodiengruppe sind besonders die slovakischen und mährisch-tschechischen Einflüsse auffallend. Mit Recht bezeichnet Béla Bartók die genannte Struktur als „slovakische Verengung“.

VIII. Erweiterte Formen der aus vier zweiteiligen Reihen zusammengesetzten Strophe entstehen durch:

a) Verdoppelung der dritten Reihe der Grundform (Nr. 500—507) in der Struktur (Nr. 505 a) — ȦḂ, ȦḂ,, $(CD)^{bis}$, ȦḂ, welcher das silbenzählende Schema 2(6 + 4),, (2[4 + 3], 6 + 3) entspricht.

b) Erweiterung der vierten, seltener der ersten und dritten Reihe (Nr. 508—515).

IX. Dreiteilige rhythm. Reihen, bisweilen in Verbindung mit zwei und vierteiligen zu einer aus vier Reihen bestehenden Melodiestrophe vereinigt (Nr. 516—544).

In die Isorhythmie sämtlicher Reihen, welche in der Struktur 4(AAB) — Nr. 517, 525, oder 4(ABC) — Nr. 527, 539 zum Vorschein kommt, bringt am häufigsten die dritte Reihe eine Abwechslung, z. B.:

2(AAB),, CAB, AAB — Nr. 524; 2(AAB),, BB, AAB — 530;
2(AAB),, ACAC, AAB — 543 a.

In dieser Gruppe sind Entlehnungen aus der ungarischen Volksmusik bemerkbar.

C. Die aus drei rhythmischen Reihen bestehende Strophe kommt in folgenden Grundformen vor:

X. a) Die Hauptzäsur erscheint zwischen der zweiten und dritten Reihe (Nr. 545—572) in der Struktur

AB, AB „ AB (Nr. 552), der das silbenzählende Schema
$(4 + 4, \dot{4} + \dot{4})$ „ $(\dot{4} + \dot{4})$ entspricht.

Diese Form entsteht aus der zweizeiligen Strophe durch buchstäbliche Wiederholung der ersten Reihe (Nr. 547—548), oder der zweiten Reihe meistenteils mit enigen Veränderungen in der Melodie (Nr. 552); häufig wird aber die dritte Reihe degehnt, manchmal durch die Augmentation sogar verdoppelt (Nr. 553 в).

b) *Die Strophe* X. a) *wird durch Wiederholung der ersten zwei Motive der dritten dreiteiligen Reihe erweitert* (Nr. 573—575). Auf diese Art entsteht die Struktur
ȦB, ȦḂ „ (CC)^{bis} B — (Nr. 573),
die sich mit dem silbenzählenden Schema 2 (5 + 5) „ (2 [4 + 4] + 5) deckt.

c) *Die Hauptzäsur erscheint zwischen der ersten und zweiten Reihe* (Nr. 576 - 601) in der Grundform AB „ AB, AB (Nr. 588), die sich mit dem silbenzählenden Schema $(\dot{4} + \ddot{4})$ „ $(\dot{4} + \ddot{4}, 4 + 4)$ deckt. Am häufigsten wird der erste Vers in der zweiten Reihe mit veränderter Melodie, manchmal auch mit verändertem Rhythmus wiederholt (Nr. 588).

d) Die Strophe X. c) wird durch *Nachbildung des letzten Motivs* der dritten Reihe, manchmal *durch ein Refrain erweitert* (Nr. 602—604). Die Struktur ȦB „ ȦḂ, AḂC (Nr. 603) vereinigt sich mit dem silbenzählenden Schema
$(\dot{6} + \ddot{6})$ „ $(\dot{6} + \ddot{6}, 6 + \bar{6} + {}^{1+}\bar{6})$.

D. *Die ausserhalb der Einteilung stehenden Melodien* (Nr. 605—624) werden in der Gruppe X. zusammengefasst.

Aus dieser Übersicht der Grundformen, welche sich im Strophenaufbau der lemkischen Melodien nachweisen lassen, wird ersichtlich, dass die genannten Lieder sich durch eine ungemein *grosse Mannigfaltigkeit* in dieser Hinsicht auszeichnen.

Die auf Grund der Zusammenstellung der rhythm. Motive in Reihen und Strophen durchgeführte Klassifikation scheidet die Gruppen aus, in denen sich verwandte Melodien zusammenfinden.

Zur weiteren Differenzierung der Melodien in den Rahmen einzelner Gruppen haben wir nach Ilm. Krohn's Methode die Melodien auf Grund der Kadenz-Verhältnisse geordnet; durch die Zusammenstellung der Varianten der nächsten Verwandtschaftsgrade werden die typischen und am häufigsten vorkommenden Formen ersichtlich.

*

Knappe, sehr symmetrisch aufgebaute Form der Strophe, die sich häufig einer regelmässigen 8 taktigen Periode

fügt, ist in den lemkischen und überhaupt in den westukrainischen Volksliedern vorherrschend.

Lemkische Melodien zeichnen sich meistenteils durch einen lebhaften Rhythmus aus, der sich in kleinen Notenwerten rasch bewegt und manchmal, besonders am Anfange der rhythm. Reihen, einem Rezitativ nahe kommt, um in den Schlussmotiven sich in grösseren Notenwerten zu ergiessen und sich vom melischen Elemente beherrschen zu lassen; einem freien Rubato und sogar Parlando begegnen wir nicht selten. Das alles hat eine gewisse Freizügigkeit im Taktaufbau und den häufigen Gebrauch von gemischten Takten zur Folge. (Vgl.: Nr. 10, 16 аб, 17, 35, 37, 173, 174 а, 314 u. a.)

Die Takte $^{5}/_{8}$, $^{7}/_{8}$ oft in Verbindung mit anderen Taktgattungen — $^{3}/_{8}$, $^{2}/_{4}$, $^{4}/_{8}$ werden in manchen Melodien sehr folgerichtig durchgeführt (Nr. 30, 35, 290, 320, 358).

Eine Vorliebe für Synkopierung, die durch den Einfluss der ungarischen Volksmelodien gesteigert wird, tritt besonders in den Schlussformeln hervor (Nr. 62, 107, 282, 276, 283, 424, 456 u. a.). Auf magyarischen Einfluss ist auch der Rhythmus

zurückzuführen (Nr. 407, 410, 438, 577 u. a.).

Eine grosse Verbreitung des Tripeltaktes $^{3}/_{8}$, $^{3}/_{4}$ in den lemkischen Melodien, im Gegensatze zu anderen ukrainischen Musikdialekten, in welchen gerade Takte $^{2}/_{4}$, $^{4}/_{4}$, $^{6}/_{8}$ vorherrschend sind, lässt sich aus den Einflüssen des polnischen Volksliedes erklären.

Der lemkische Musikdialekt hat, abgesehen von der naheliegenden Möglichkeit westeuropäischer Einflüsse, viele archaische Elemente, die im Mittelalter wurzeln, bisjetzt bewahrt.

Die grosse Untersekunde, welche an der Stelle des erwarteten Subsemitoniums in den Kadenzen der Moll-Melodien erscheint (Nr. 106, 148 б., 155, 275, 335 б, 345 а, 620 б), könnte man in gewissen Fällen nach H. Riemanns Vorgang (Folkloristische Tonalitätsstudien I, 112) als Überbleibsel des pentatonischen Systems beurteilen.

Das auf der Tonreihe h c′ d′ aufgebaute Lied Nr. 555 kann als Muster der melodischen Primitive dienen.

Hier sind auch die Melodien zu erwähnen, deren Gerippe die Tonreihe a h c′ (mit der Tonika a) bildet (Nr. 112, 158).

Für die Melodien der altertümlichen rituellen Lieder ist der

kleine Tonumfang einer diatonischen Quarte oder Quinte charakteristisch. Zu dieser Gruppe gehören: Hochzeitslieder Nr. 384, 578, Erntelieder Nr. 607, Osterlieder Nr. 519, St. Johannisfestlieder (Sobitka) Nr. 53, 130, 588 und Neujahrslieder Nr. 119. Manchmal berühren diese Melodien das Subsemitonium — das geschieht meistenteils nur in melismatischen Verzierungen — auch die Unterquarte; aber diese beiden Töne gehören nicht zum wesentlichen Gerippe der Melodien und sind als spätere Erweiterung der vier- und fünfstufigen Tonleitern zu betrachten.

Zu den späteren Erscheinungen gehört auch die Ausfüllung der Unterquarte mit den Tönen. Ein solcher Typus der Tonleiter mit der Tonika in der Mitte und zwei Stützpfeilern der Melodie auf beiden Dominanten hat die Mehrheit der lemkischen Volkslieder beherrscht, und ist überhaupt in den westukrainischen Musikdialekten sehr verbreitet. Die Melodien mit solchem Aufbau der Tonleiter schmiegen sich sehr gut ins moderne Dur und Moll, nur die oft vorkommenden Schlusskadenzen auf der unteren Dominante lassen in ihnen ältere Schichten erkennen.

Die Zusammensetzung der Skala aus der oberen Quinte und der unteren Quarte führt schon zu den Kirchentonarten hinüber, welche sich in den lemkischen Melodien teils in ihrer vollen Gestalt, teils nur in Bruchstücken (Ausschnitten) oder in einer unter dem Einflusse des Oktavsystems und des Chromatismus veränderten Form erhalten haben.

Meistens ist in den lemkischen Melodien die dorische Kirchentonart verbreitet: Nr. 137, 141, 143, 147, 241, 343 u. a.; aber häufig kommen auch andere Kirchentöne vor, wie der mixolydische: Nr. 21 б, 256, 387, 401 б, 490 абв, 522 а, 548, 552; der lydische (nur in Ausschnitten): Nr. 10, 17, 194; der hypodorische: Nr. 159, 163, 213, 365 а, 472, 599; der hypomixolydische: Nr. 440, 504, 593, 621; der hypolydische: Nr. 579.

Die hypoionische und hypoäolische Kirchentonart in ihrer modifizierten Gestalt sind schon meistenteils mit dem modernen Dur und Moll verschmolzen.

Die Kirchentonarten weisen eine Zusammensetzung aus einer Quarte und einer Quinte auf, deren Grundtöne der Reihe nach zur Geltung der melodischen Mittelpunkte gelangen und gewissermassen um die Beherrschung der Melodie ringen; das hat die Gruppierung der Töne in Quarten und Quinten zur Folge.

In 107 Liedern unserer Sammlung fällt der Schlusston der Melodie auf die Unterquarte, in 17 Melodien auf die zweite Stufe der Skala.

Dies alles ist ein Beweis dafür, dass ein bedeutender Teil der lemkischen Melodien offenbar einer älteren Melodienschichte angehört, in der die Bedeutung der Tonika und das Gefühl der Tonalität noch nicht so deutlich, wie in Melodien späteren Ursprungs, ausgeprägt waren.

In ihrer weiteren Entwickelung erfahren diatonische Tonleitern auf dem ukrainischen Boden wichtige Änderungen mit Erscheinung der Chromatik.

Infolge der chromatischen Verschiebung einzelner Stufen der Molltonleitern (z. B. durch Erhöhung der vierten Stufe um einen halben Ton und durch die Zustellung des Subsemitoniums in der dorischen Kirchentonart) erscheinen in den ukrainischen Mollmelodien übermässige Sekunden, übermässige und verminderte Quarten und die mit ihnen verbundenen charakteristischen Wendungen.

Die Merkmale des Chromatismus sind in der Volksmusik einer grossen Völkergruppe (Griechen, Krimtataren, poln. Juden, Südslaven, Ukrainer, Weissrussen, Polen, Slovaken, mährische Tschechen, Rumänen, teilweise auch Ungarn) verbreitet, mit einer besonderen Intensität aber treten dieselben bei allen längs des Karpathenkammes ansässigen Völkern hervor. Merkwürdigerweise haben die russischen Volkslieder bisjetzt strengen Diatonismus bewahrt; übermässigen Intervallen ist hier nicht zu begegnen.

In den lemkischen Melodien ist eine besondere Vorliebe für den Chromatismus bemerkbar (Nr. 128a, 177, 285, 443, 449a, 533, 569, 596, 133б, 174aб, 263a, 570б, 618, 623 u. a).

Der Chromatismus hat einigermassen den Grund für das moderne Dur und Moll vorbereitet (Einführung des Leittons), ohne jedoch den Quart- und Quintaufbau der Melodien zu berühren; das unklare Gefühl der Tonalität lässt sich auch in den chromatisierten Melodien mit der Schlusskadenz auf der Unterquarte oder auf der zweiten Stufe der Skala bemerken.

Wesentliche Veränderungen in dieser Richtung hat erst das Oktavsystem herbeigeführt, welches die neueste Formation der ukrainischen Melodien beherrscht hat.

In den lemkischen Melodien lassen sich verschiedene Übergangsstufen von den mittelalterlichen Kirchentönen zum modernen Dur und Moll nachweisen, die auf dem

Wege verschiedener Konzessionen (wie sie H. Riemann nennt) sich in der Volksmusik eingebürgert haben: Einführung des Subsemitoniums für das Dorische, Mixolydische und Hypojonische, Einführung der kleinen Sexte für das Dorische und der reinen Quarte für das Lydische; der Gebrauch der grossen neben der kleinen Septime im Mixolydischen; besonders in den Kadenzen verwandelten sich die Kirchentöne in unsere modernen Tonarten.

Die neueste Formation der lemkischen Melodien charakterisiert ein deutlicher Oktavaufbau der Dur- und Mollskala mit einer klar bezeichneten Tonika, Modulation in Dominante und Subdominante, Verschiebung einzelner Stufen der Skala durch moderne Chromatik, Erweiterung des Tonumfanges zur None und Dezime.

Während in den älteren Liedern die Melodientypen in Dur und Moll streng geschieden erscheinen, begegnen wir in den Melodien der neueren Schicht oft abwechselnden Melodiewendungen in die Paralleltonart, daneben auch solchen, die durch Akkordbrechung entstanden sind.

Für den lemkischen Musikdialekt im Gegensatze zu anderen ukrainischen Musikdialekten ist das Übergewicht von Melodien in Dur bezeichnend.

Aber eben in dieser neuesten Melodienschicht sind fremde slovakische, tschechische, polnische und magyarische Einflüsse besonders auffallend (Nr. 369, 428 абвг, 429 аб, 430, 432 аб, 439 аб, 468 абв, 518, 526, 527, 528, 584 u. a.; 464, 534, 535, 542, 543 абв, 544, 567, 598 a u. a.; zu dieser Gruppe gehören auch die von den mährischen Tschechen entlehnten auf der dritten Stufe der Skala kadenzierenden Melodien Nr. 211, 212, 615).

Zu den archaischen Merkmalen der lemkischen Melodien gehört auch die Vorliebe für Melisme und Verzierungen verschiedener Art, wie Vorschlag, Nachschlag, Triller, Mordent, auch das Ausfüllen grösserer Intervalle mit Durchgangstönen; die melodische Ornamentik ist aber in den lemkischen Liedern nicht so reichlich, wie in anderen ukrainischen Musikdialekten, vertreten, sonst hängt sie auch von der individuellen Begabung des Sängers, seiner Manier und Vortragsart ab.

Auch der Gebrauch der sogen. neutralen Terz tritt in manchen Melodien unserer Sammlung ganz deutlich hervor (Nr. 124, 130, 218, 228 a, 320, 373, 389, 535, 559, 563, 573); manchmal aber erscheint dieses Intervall in derselben Melodie neben der kleinen, ja sogar neben der grossen Terz, und in diesen Fällen ist es viel-

leicht aus der unreinen Intonation zu erklären, ebenso wie eine um $^1/_4$-Ton erhöhte Quarte. Bei manchen Sängern haben wir aber eine besondere Folgerichtigkeit im Gebrauch der neutralen Intervalle bemerkt, welche in der traditionellen Vortragsart der betreffenden Gegend ihren Grund haben muss, einigermassen aber auch von der Individualität des Sängers und seinem Gehör abhängig ist.

In allen ukrainischen Musikdialekten der westlichen Gruppe ist das Volkslied homophon. Wenn aber im lemkischen Dorfe einige Mädchen ein Lied singen, teilt sich oft ihr Unisono an geeigneten Stellen in zwei, sehr selten in drei Stimmen, wobei die Melodie am häufigsten in Terzen begleitet wird. Diese Zweistimmigkeit ist aber eine Erscheinung jüngeren Datums und lässt sich auf die Einflüsse der Kirche und der Schule zurückführen.

Die Melodien der vorliegenden Sammlung haben wir einerseits mit den Melodien aus den Gebieten anderer ukrainischen Musikdialekte, anderseits mit denen der Nachbarvölker (der Polen, Slovaken, mährischen Tschechen, Ungarn und Rumänen) zusammengestellt und die Parallelen auf SS. 455—462 nachgewiesen (eine unzweifelhafte Verwandtschaft der Varianten haben wir mit einem Sternchen vermerkt). Die vollen Titel der Volkslieder-Sammlungen, die wir zum Vergleich herbeigezogen haben, sind auf SS. 275—276 mit einer Ergänzung auf S. 453 angegeben und die Melodiensammlungen mit einem Sternchen bezeichnet worden.

Aus dem oben erwähnten Verzeichnis der Parallelen ist die Beziehung verschiedener Gruppen der lemkischen Melodien zu den in anderen Gegenden des ukrainischen Territoriums aufgezeichneten Volksliedern einerseits, und zu den Volksliedern der Nachbarvölker anderseits ersichtlich. Tschechische und slovakische Einflüsse sind besonders in Gruppe VII. 6. bemerkbar, magyarische Einflüsse treten namentlich in Gruppe IX. hervor.

In den lemkischen Melodien begegnet man oft der Struktur $\dot{A}\,\dot{B}$, $\overset{\cdot 5}{A}\,\overset{\cdot 5}{B}$„ $A\,A$, $\dot{A}\,\dot{B}$ in verschiedenen Modifikationen. (In Dur: Nr. 428 абвг, 429 аб, 430, 432 а, 433, 434, 551, 584; in Moll: 459, 460, 461, 463, 465, 468, 469, 540, 543 абв, 568 б).

Das Typische dieser Form liegt darin, dass die zweite (manchmal auch die dritte) Reihe durch die Umsetzung der ersten Melodiezeile in die Quinte gebildet wird, und die letzte Melodiezeile als eine buchstäbliche Wiederholung der ersten erscheint. Diese Struktur, wie B. Bartok behauptet,

hat sich in den slavischen Volksliedern augenscheinlich unter dem Einflusse der ungarischen Volksmusik verbreitet. Hier soll aber hervorgehoben werden, dass die in den Volksliedersammlungen der benachbarten Völker aufgefundenen Varianten zu den lemkischen Melodien manchmal auch für die Verbreitung der ukrainischen Einflüsse auf benachbarte Gebiete sprechen. Dies gilt z. B. von der für die ukrainischen Musikdialekte des Karpathenlandes charakteristische Tanzliedform „Kolomyjka", der wir unter den Volksliedern aller benachbarten Völker begegnen, wie die Parallelen zu den Melodien Nr. 287, 292, 294, 301, 303, 318, 322, 330, 331, 332, 334, 337, 341 bezeugen.

Manche gemeinsame Züge im Versaufbau, in der Rhythmik, im Gebrauch der mittelalterlichen Kirchentöne, in der melodischen Ornamentik u. s. w. lassen sich ohne Zweifel auf die slavische Gemeinsamkeit zurückführen.

In diesen allgemeinen Betrachtungen können wir uns nicht in eine Erläuterung der strittigen Fragen über die Migration einzelner Liedformen und Melodien einlassen, um so weniger, als der Grund dazu, wenigstens auf dem Boden der Volksmusik der Slaven, gar nicht vorbereitet ist. Jedenfalls können wir auf Grund des von uns angefertigten Verzeichnisses der Varianten auf lemkischem Gebiete eine ziemlich grosse Anzahl von Melodien nachweisen (SS. L—LII), die als Gemeingut einer Gruppe benachbarter Völker (Ukrainer, Slovaken, mährische Tschechen, teilweise auch Polen und Ungarn) zu betrachten sind.

Wie es scheint, haben die Lemken auch auf dem Gebiete der Volksmusik eine wichtige Rolle in der Vermittelung der Kultureinflüsse zwischen Westen und Ukraina gespielt.

Die Vergleichung der lemkischen Volkslieder aus Westgalizien und aus dem südlichen Karpathenlande bietet einen Beweis dafür, dass die lemkischen Melodien beiderseits des Karpathenkammes zu demselben Musikdialekte gehören und dass die galizischen Lemken aus dem Liederschatze ihrer südkarpathischen Brüder sehr viel übernommen haben; es sprechen dafür die ungarischen und tschechoslovakischen Einflüsse, mit denen die galizischen Lemken in keiner unmittelbaren Berührung stehen.

Das wichtigste Ergebnis der durchgeführten Vergleichung ist jedoch der Beweis, dass der lemkische Musikdialekt der ukrainischen Gesamtheit angehört und mit der west-

lichen Gruppe der ukrainischen Musikdialekte im engen Zusammenhange steht; das bezeugen die für das ukrainische Volkslied am meisten charakteristischen Melodiengruppen, und zwar die der rituellen Lieder (Weihnachts- und Neujahrslieder — Nr. 346 аб, 119, 555; Hochzeitslieder — Nr. 384 абв, 578 аб; Osterlieder — Nr. 466 б, 484, 519, 524, 531, 579, 619; Erntelieder — Nr. 78, 607), der Wiegenlieder und Tanzlieder — die oben erwähnte „Kolomyjka“, „Schumka“ (Nr. 409), „Kosak“ (Nr. 423).

Auch andere typische Formen der ukrainischen Volkslieder sind auf lemkischem Gebiete ziemlich reichlich vertreten.

Der lemkische Musikdialekt weist trotz seiner besonderen Merkmale dennoch in seiner Rhythmik und Melodik und in deren typischen Formen unzweifelhafte Angehörigkeit zu seinem ukrainischen Mutterstamme und unteilbare Einheit mit anderen ukrainischen Musikdialekten auf, von denen er vorwiegend nur in den Melodien der späteren Formation abweicht.

*

Die Lieder der vorliegenden Sammlung sind nach ihrer melodischen Beschaffenheit, ihrem rhythmischen Aufbau und ihrer Struktur geordnet worden. Ausserdem haben wir ein Verzeichnis der nach ihrem Inhalte geordneten Liedertexte (SS. 438—446) mit Angabe der in den Rahmen unserer Sammlung vorkommenden Varianten einzelner Motive angefertigt.

Wir unterscheiden folgende Gruppen: I. Rituelle Lieder. II. Geistliche Lieder.[1] III. Balladen und Romanzen.[1] IV. Wiegenlieder. V. Junggesellenlieder. VI. Mädchenlieder. VII. Liebeslieder. VIII. Verlust des Kranzes. IX. Frauenschicksal und Ehestand. X. Waisenlieder. XI. Soldatenlieder. XII. Emigrantenlieder. XIII. Scherzhafte, frivole und Säuferlieder. XIV. Verschiedene Motive: a) Der Gegensatz zwischen Armut und Reichtum. b) Historische Reminiszenzen. c) Kinderlieder. d) Etwaige ausserhalb der Gruppen stehende Lieder. e) Lieder von uneinheitlichem, gemischtem Inhalt.

Die in den ukrainischen, polnischen, slovakischen, mährischen, teilweise auch in ungarischen Volksliedersammlungen aufgefundenen Varianten und Parallelen zu einzelnen lemkischen Liedern sind unter dem betreffenden Texte angegeben, mit Ergänzung auf SS. 453—454.

---

[1]) Bei dem Verzeichnis dieser Lieder sind auch deren Motive angegeben.

Die Zusammenstellung der lemkischen Volksliedertexte mit den aus anderen Gegenden des ukrainischen Territoriums gesammelten Texten einerseits und den Volksliedern der benachbarten Völker anderseits berechtigt uns zu folgenden Schlüssen, welche in den oben auf Grund der Melodien gemachten Bemerkungen ihre Bestätigung finden:

1. Die lemkischen Volkslieder sind aus dem Boden der ukrainischen Volkspoesie hervorgewachsen, mit der sie in allen Liedergruppen, besonders aber in den älteren Liederschichten, einen engen Zusammenhang und Gemeinsamkeit der Motive aufweisen; ein beträchtlicher Teil der von Lemken gesungenen Lieder ist über das ganze vom ukr. Volke bewohnte Territorium verbreitet.

2. Ausserdem haben die Lemken zu beiden Seiten des Karpathenkammes einen ziemlich grossen Vorrat der Volkslieder von lokaler Herkunft, welche in anderen Gegenden des ukrainischen Gebietes unbekannt sind, geschaffen; dabei haben die galizischen Lemken manches von den südkarpathischen übernommen.

3. Ein Teil des Liederschatzes ist den Lemken mit den Slovaken, mährischen Tschechen, teilweise auch mit den Polen gemeinsam.

Diese letzte Kategorie ist besonders in der III. Gruppe reichlich vertreten; in den meisten Fällen lässt sich hier nicht nur die Gemeinsamkeit der Motive, sondern auch des Versaufbaues nachweisen (S. 448—449).

Es ist allgemein bekannt, dass in der Sprache der Volkslieder bei allen Völkern „solche Worte und Wendungen, die sich von der Umgangsprache des Alltags durch edleren Klang hervortun", mit Vorliebe gebraucht werden.[1]) Auf diese Bestrebung lassen sich die in den ukrainischen Volksliedern oft vorkommenden Archaismen, Deminutiva, Epitheta, Synonyma, besondere Formeln, manchmal auch Fremdwörter, u. dergl., sogar eine Annäherung der gesungenen Sprache an die Schriftsprache zurückführen.[2])

---

[1]) Otto Böckel: „Psychologie der Volksdichtug". Leipz. 1906. S. 60—64. — Al. Wesselowskij: Три главы изъ исторической поэтики. 1899, S. 171—209.

[2]) Philaret Kolessa: Über die Entstehung der ukr. rezitierenden Gesänge, der sog. Duma's. Mitteilungen der Ševčenko-Gesellschaft der Wissenschaften, Bd. CXXX—CXXXII. Lemberg 1921. Sonderabdr. S. 38—54.

In den lemkischen Volksliedern waltet im Allgemeinen die Mundart, besonders in den Liedern lokaler Herkunft; in den Liedergruppen, die sich einer Verbreitung über das ganze vom ukrainischen Volke bewohnte Territorium erfreuen, lässt sich aber auch bei den Lemken eine Annäherung an die ukrainische *κοινή* bemerken. Dagegen scheinen die Lieder, die als Gemeingut der längs des Karpathenkammes ansässigen Völker gelten, auch die Lieder der neuesten Schicht in ihrem Wortschatz und ihrer grammatischen Ausdrucksweise besonders durch eine Vorliebe für fremde (slovakische, tschechische, polnische, sogar magyarische) Elemente von der Umgangssprache abzuweichen.

Dr. Philaret Kolessa

Erklärung der Notation und der diakritischen Zeichen.

Die mittelst des Phonographen aufgeschriebenen Melodien werden mit einem Sternchen bezeichnet.

In einer jeden Abteilung werden zwei Parallelgruppen der Melodien in *Dur* und *Moll* abgesondert; der ersten Gruppe werden die Melodien zugezählt, welche eine grosse Terz zwischen der Tonika und der dritten Stufe der Skala aufweisen; alle anderen Melodien, die durch kleine oder neutrale Terz zwischen der ersten und der dritten Stufe der Skala charakterisiert werden, auch Melodien von gemischtem Charakter mit den Wendungen in die Paralleltonart haben wir in die zweite Gruppe (Moll) eingereiht.

Um die Übersicht der Melodien zu erleichtern, haben wir nach I. Krohns Beispiel alle Melodien in *Dur* — in der Tonart C-dur oder F-dur, und die Melodien in *Moll* — in der Tonart A-moll oder D-moll notiert.

Die Stufen der Skala unterhalb der Tonika werden mit römischen, die oberhalb der Tonika mit arabischen Ziffern bezeichnet.

Den in unserer Sammlung meistenteils vorkommenden Schlusston der Melodie auf der Tonika lassen wir ohne Bezeichnung; der Schlusston auf der Unterquarte wird mit (V), derjenige auf der zweiten Stufe der Skala — mit (2), und auf der dritten Stufe mit (3) vermerkt.

Nach Prof. Béla Bartóks Vorgang wird auch in unserer Sammlung der Schlusston der Hauptzäsur mit □, der der vorhergehen-

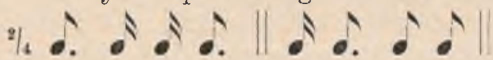
den Melodiezeile mit ⌜⌝ und der der darauffolgenden mit ⌞⌟ bezeichnet.

In den Rahmen einzelner Gruppen werden die Melodien nach der Höhe der betreffenden Kadenztöne, vom tiefern zum höhern schreitend, geordnet, indem in vierteiligen Melodien zuerst die letzte, dann die zweite, darauf die erste und schliesslich die dritte Kadenz berücksichtigt wird; in den dreizeiligen Melodien kommt nach dem Schlusstone vor der Hauptzäsur nur eine Nebenkadenz an die Reihe.

Bei einer jeden Melodie wird oben links ihr rhythmischer Aufbau schematisch mit grossen Buchstaben angegeben; ein jeder Buchstab bedeutet ein rhythmisches Motiv, welches mit einer einheitlichen Silbengruppe des Textes verbunden wird. Identische Motive werden mit demselben Buchstaben bezeichnet. Unbedeutende Abweichungen werden mit einem *v* rechts unten bei dem betreffenden Buchstaben angedeutet. Wenn sich zur rhythmischen auch melodische Identität des Motivs gesellt, werden die betreffenden Buchstaben mit einem oder zwei Punkten, oder mit einem kleinen horizontalen Strich bezeichnet.

Ein rezitativisches Motiv mit freier Rhythmik bezeichnen wir mit *R*, z. B. Nr. 172.

Die in den lemkischen Melodien oft vorkommenden veränderlichen Verlängerungen (Dehnungen) und Verschiebungen der Akzente durch Synkopierung und Punktierung z. B.

bei der Grundform

können bei der Bezeichnung der rhythmischen Motive nicht berücksichtigt werden; daher werden alle angeführten Takte mit demselben Buchstaben bezeichnet (Nr. 403, 404 a).

Buchstäbliche Wiederholung einer Melodiezeile bezeichnen wir mit einem „bis“ oben rechts bei den betreffenden in Klammern eingeschlossenen Buchstaben; Wiederholung einer Gruppe rhythmischer Motive mit einer anderen Melodie wird mit 2 vor der Klammer vermerkt (Nr. 247, 250 a).

Zufällige, vom Belieben des Sängers abhängende Wiederholungen der Melodiezeilen, die den wesentlichen Aufbau der Melodie nicht berühren, werden in den Schemata nicht berücksichtigt.

Die Umsetzung eines Motivs um eine Quinte oder um eine Terz nach oben oder nach unten wird je nachdem mit einem 5 oder 3 oben, bzw. unten rechts bei dem betreffenden Buchstaben vermerkt (Nr. 463, 541).

In den aus zwei zweiteiligen rhythm. Reihen zusammengesetzten Melodien wird nur die Hauptzäsur mit einem vertikalen Strich vermerkt z. B.: A B , A B.

In allen anderen Melodien wird die Hauptzäsur mit doppeltem vertikalen Strich bezeichnet; andere Zäsuren bezeichnen wir mit einfachem vertikalen Strich und zwar nur in diesen Fällen, wo sie eine Gruppe von Motiven abgrenzen, z. B.: A A , B„ A A , C — (Nr. 305).

Bei einer jeden Melodie wird oben rechts das silbenzählende Versschema in arabischen Ziffern angegeben.

Überzähliges „ej", „hej", dessen Gebrauch je nach Belieben einzelner Sänger oft sogar in den Varianten desselben Liedes schwankt, wird links oben bei der betreffeden Zahl z. B. $^{1+}6$ bezeichnet (Nr. 4).

Beim Schwanken der Silbenzahl z. B. zwischen 5 und 6 wird das seltener Vorkommende durch eine kleinere Zahl oben vermerkt: $\overset{5}{6}$.

Die demselben Verse angehörigen Silbengruppen werden mit + verbunden.

Die Verse werden durch Beistriche, die Versgruppen durch doppelte Striche gesondert.

Die durch die Hauptzäsur abgegrenzten Reihen und Reihenpaare werden mit runden Klammern, die in den Rahmen einzelner Reihen wiederholten Zeilen mit eckigen Klammern geschlossen (Nr. 250 a).

Buchstäbliche Wiederholungen einzelner Silbengruppen werden mit Punkten, Doppelpunkten oder einem horizontalen Strichlein über der betreffenden Silbenzahl bezeichnet; 2 vor der Klammer bedeutet die Wiederholung des jedesmal mit anderen Worten ausgefüllten Silbenschemas (Nr. 554, 254).

Die Abweichungen und Varianten, die verschiedene Sänger beim Singen einer Melodie zulassen, die aber oft auch bei demselben Sänger in verschiedenen Strophen wahrgenommen werden, haben wir meistenteils in den Notentext der betreffenden Melodie eingetragen. Nur sehr abweichende Varianten werden gesondert notiert.

Die Melodieabschnitte, welche zweistimmig oder sogar dreistimmig gesungen wurden, bezeichnen wir oben mit einem darüber geschriebenen „duo“, bzw. „tres“ (Nr. 215ab).

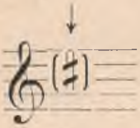
Das Zeichen ⌣ über der Note bedeutet eine Verkürzung, das Zeichen ⌢ eine Verlängerung ihrer Dauer.

♯ über einer Note erhöht diese Note annähernd um $^1/_4$ Ton.

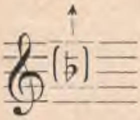
♭ „ „ „ vertieft „ „ „ „ „ „

Ein Versetzungszeichen in Klammern unmittelbar vor einer Note bedeutet eben ein solches unklares (neutrales) Intervall, und gilt bis zum nächsten Taktstriche.

Wenn solche Veränderungen der Tonabstände folgerichtig in der betreffenden Melodie vorkommen, werden sie beim Schlüssel folgendermassen vorgezeichnet:

bedeutet die Erhöhung des c^2 annähernd um $^1/_4$ Ton (Nr. 536.)

bedeutet die Erniedrigung des b^1 annähernd um $^1/_4$ Ton. (Nr. 579).

In allen Melodien, die ausdrücklich eine Takteinteilung aufweisen, haben wir durch Vorzeichnung die Taktart bestimmt.

In den Melodien, welche doppelte Interpretation des Taktes zulassen, haben wir die mutmassliche Taktart über den Linien vorgezeichnet. Der Taktstrich bedeutet nicht immer, dass auf die hinter ihm stehende Note der Schwerpunt des Taktes fällt. Im Zusammenhange mit den Konturen der Melodie wird öfters die Taktmitte durch Hauptbetonung hervorgehoben; dieselbe fügt sich oft dem Wortakzente und wechselt ihre Lage manchmal sogar in Strophen desselben Liedes nach dem Belieben des Sängers, wenn er z. B. die Synkopierung frei gebraucht.

┆ — bedeutet einen Taktstrich, der inmitten eines einheitlichen Motivs erscheint und mit der Zäsur im Texte nicht zusammenfällt. (Diese Schreibweise wurde aber nicht folgerichtig durchgeführt.)
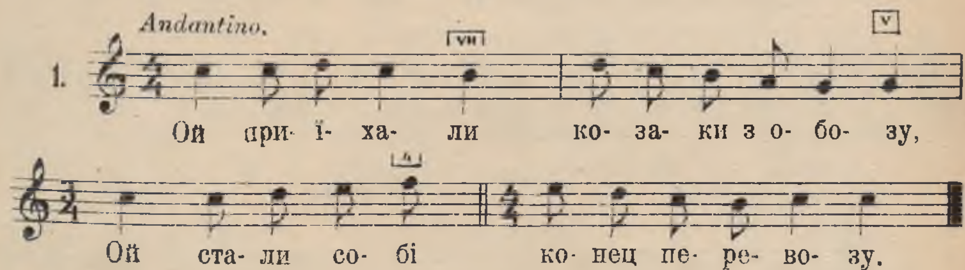
А. Дворядкова строфа й її модифікації.

І. Строфа зложена з двох двоколінних рядків.

(Дворядкова чотириколінна строфа.)

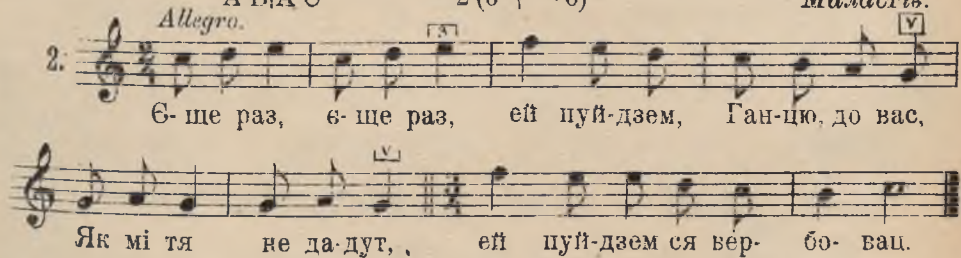
Dur: *a)* Закінчення на тоніці.

А B_1 С В　　　2 (^{1}+4 + 6)　　　*Висова.*

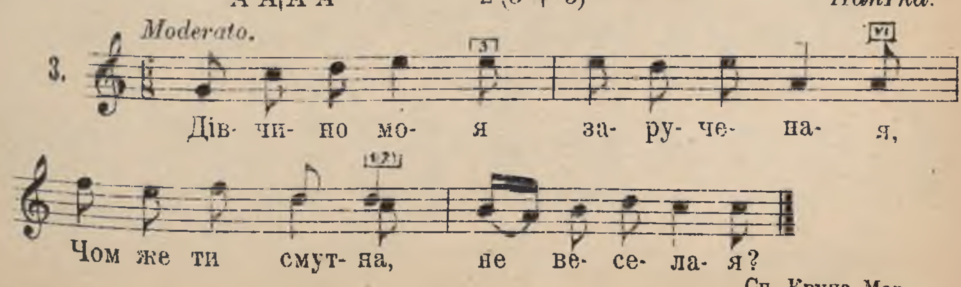
1.

Сп. Мар. Гойсак і Анна Дудич.

А B_1 А С　　　2 (6 + ^{1}+6)　　　*Маластів.*
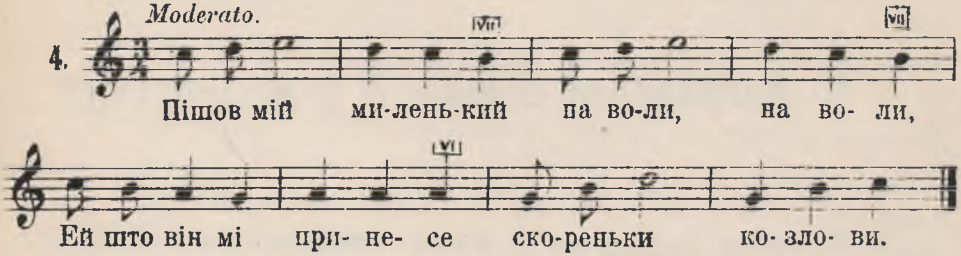
2.

А A_1 А А　　　2 (5 + 5)　　　*Пантна.*

3.

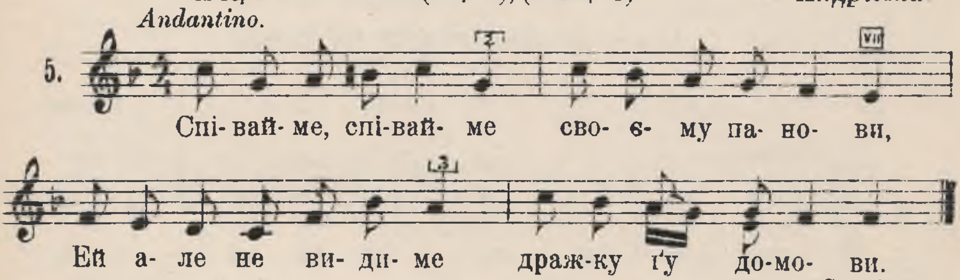
Сп. Крупа Мар.

$A\,\dot{A}_1 B\,A$ $(6 + 6), (^{1}+6 + 6)$ *Устє руське.*

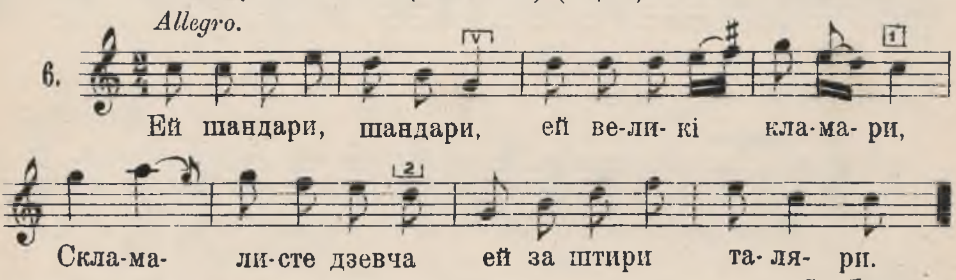
Сп. Анна Станьчак.

$A\,A_1 B\,A$ $(6 + 6), (^{1}+6 + 6)$ *Андріївка*

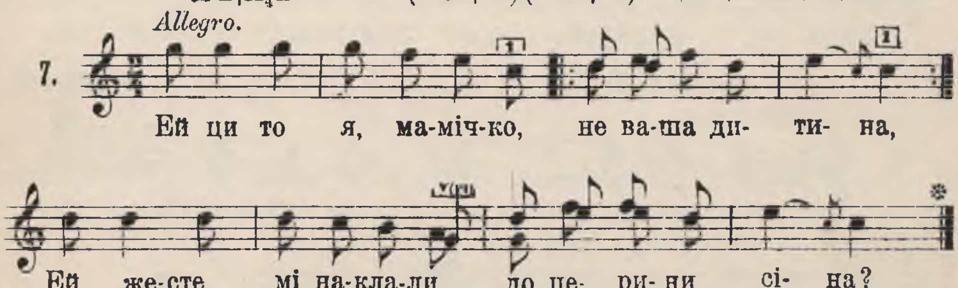
Сп. дівчата.

$A\,A_1\,B\,C$ $(^{1}+6 + {}^{1}+6), (6 + 7)$ *Волтошова.*

Сп. Драгузи

$\dot{A}\,\ddot{B}_1 A_4 \ddot{B}$ $(^{1}+6 + 6)\,(^{1}+6 + 6)$ *Воля яслиська ниж.*
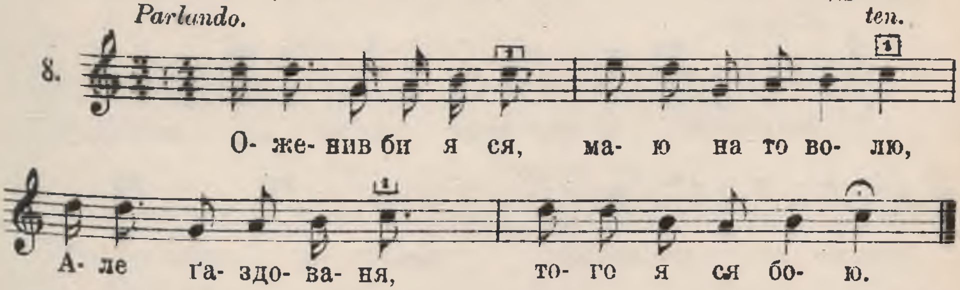

Сп. Шубяки.

* Повторення другого коліна, впрочім не подибуване в инших мельодіях сього типу, можна вважати за припадкове, тому не зазначуємо його в схемі.

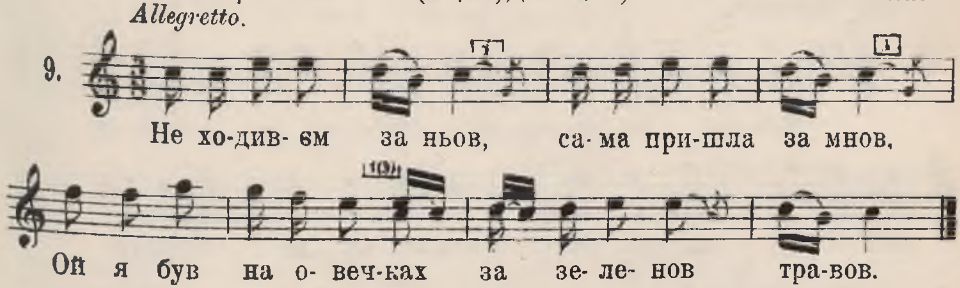
$\dot{A}\ B_1\ A\ B$ 2 (6 + 6) *Андріївка.*

8.

$A\ \dot{A}_1\ B\ A$ (6 + 6), (^{1}+6 + 6) *Пантна.*

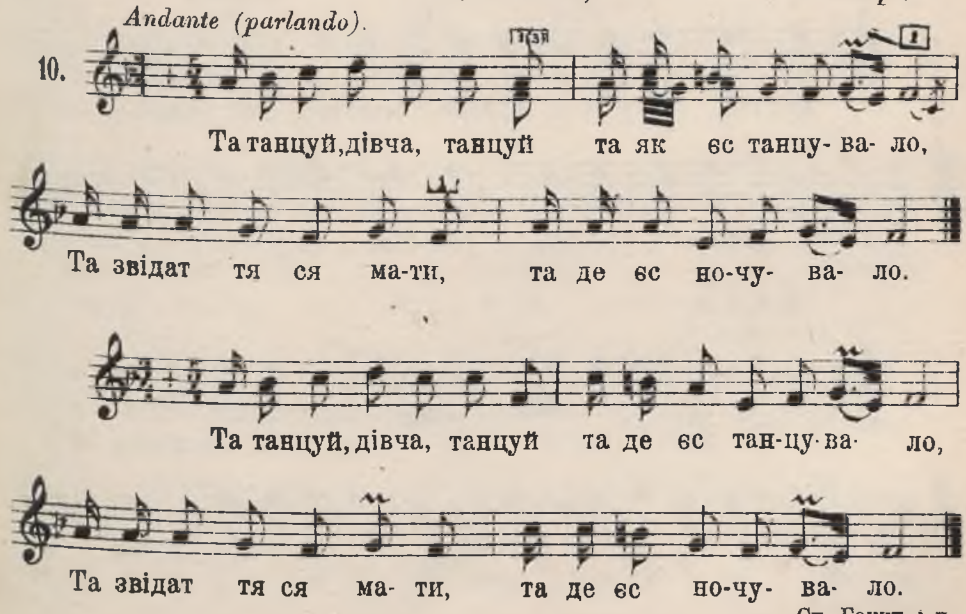
9.

Сп. Мар. Крупа.

$A\ B_1\ A\ B$ 2 (^{1}+6 + ^{1}+6) *Шкляри.*
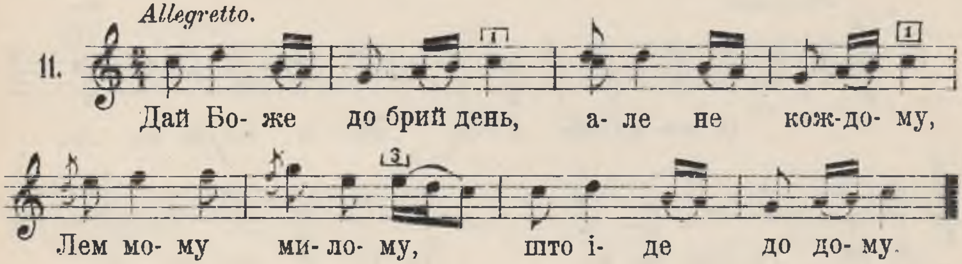
10.

Сп. Гоцки і з.

А А̇, А А̇ ·2 (6 + 6) *Шкляри.*

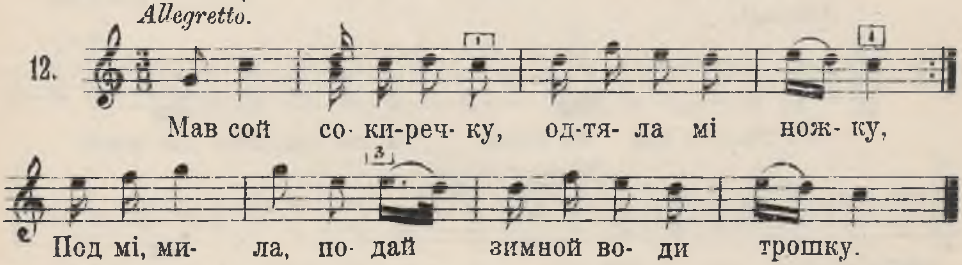
Allegretto.

Сп. Гоцки і н.

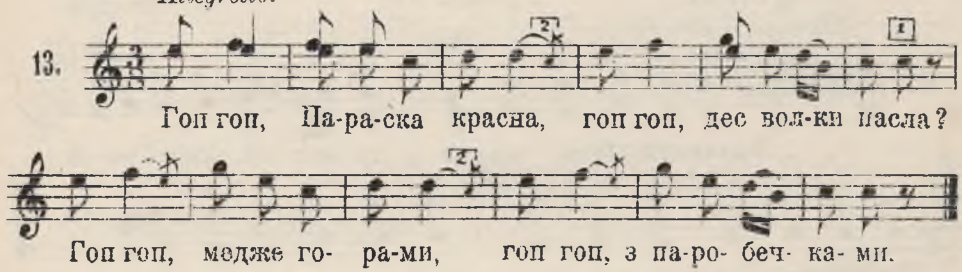
А В, С В 2 (6 + 6) *Ганчова.*

Allegretto.

А̇ Ӓ, А̇ Ӓ 2 (7 + 7) *Пантна.*

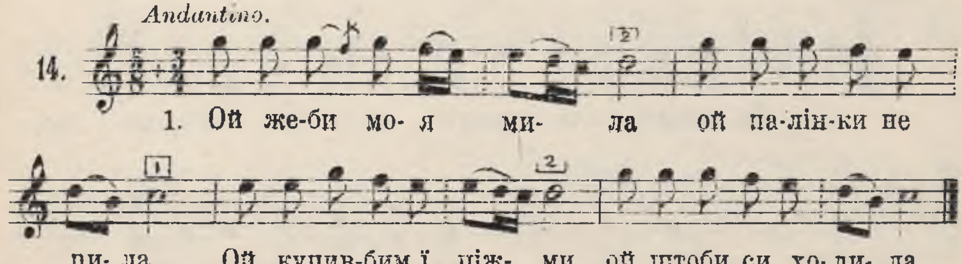
Allegretto.

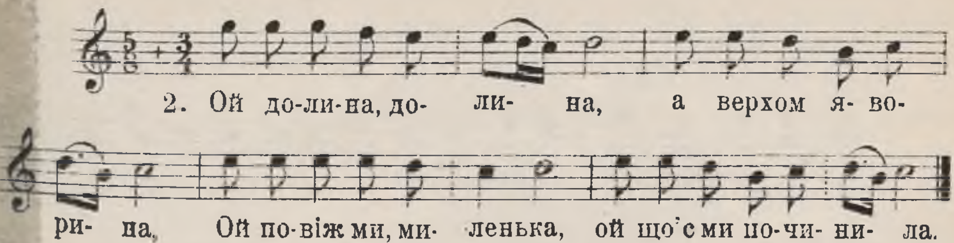

Сп. Лепак Євд.

А̇ А̇, Ӓ Ӓ 2 (1+6 + 1+6) *Дошно.*

Andantino.

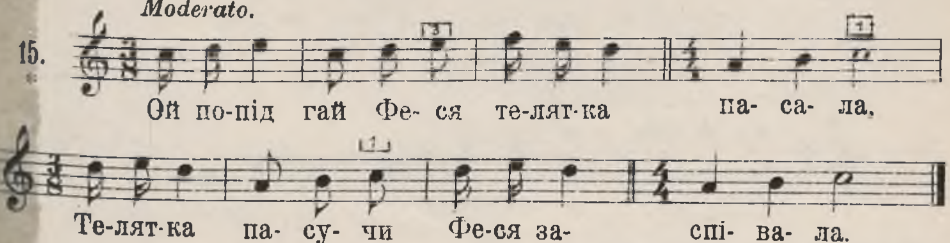

Сп. Ковалі

A B₁ A B 2 (6 + 6) *Висова.*

Moderato.

15.

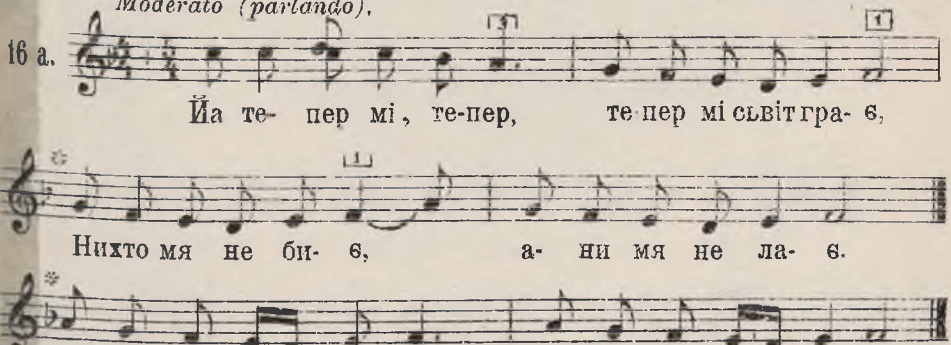

Сп. Мар. Гойсак і Ор. Дудич.

A B₁ A B 2 (6 + 6) *Маластів.*

Moderato (parlando).

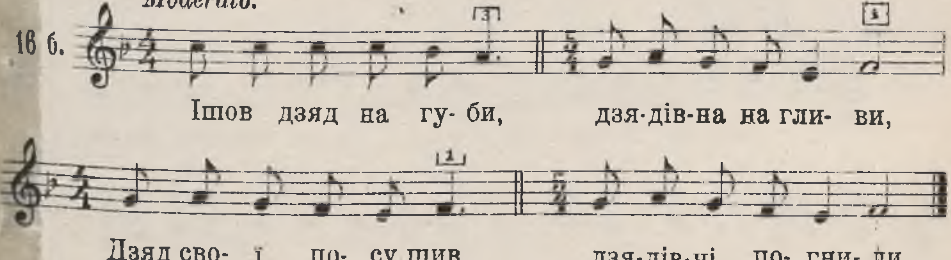
16 а.

A B₁ A B 2 (6 + 6) *Кватонь.*

Moderato.

16 б.

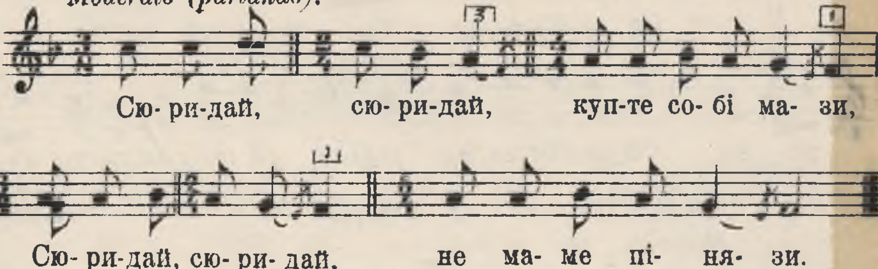

Сп. Параска Парагус.

A B₁ A B — 2 (6 + 6) — *Пантна.*

Moderato (parlando).

16 в.

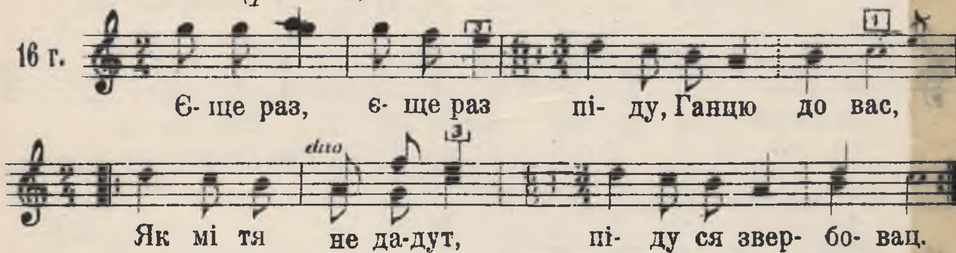

Сп. Антоха Вольняк.

A B₁ C B — 2 (6 + 6) — *Маластів.*

Moderato (parlando).

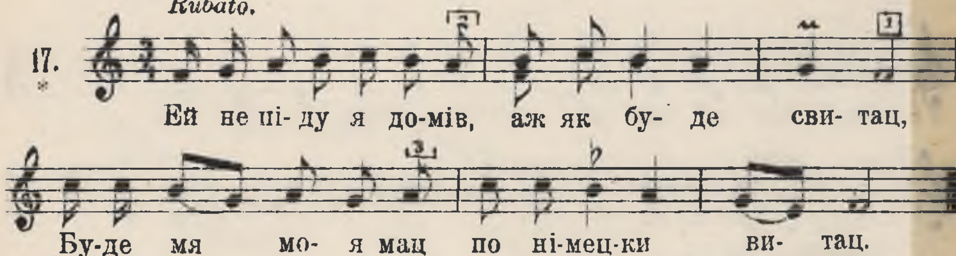
16 г.

A B₁ C B — 2 (¹+6 + 6) — *Висова.*

Rubato.

17.
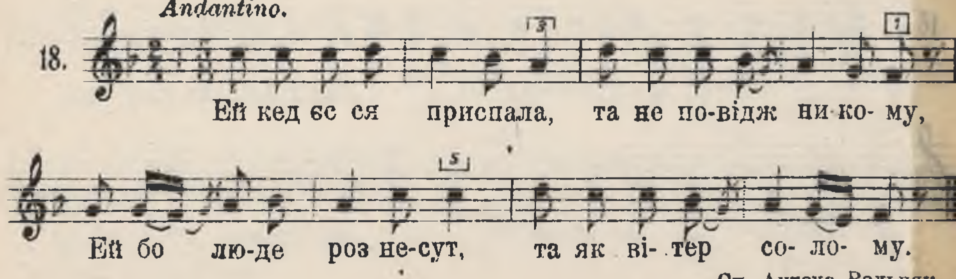

Сп. Анна Коблош.

A A₁ A A — 2 (¹+6 + ¹+6) — *Пантна.*

Andantino.

18.

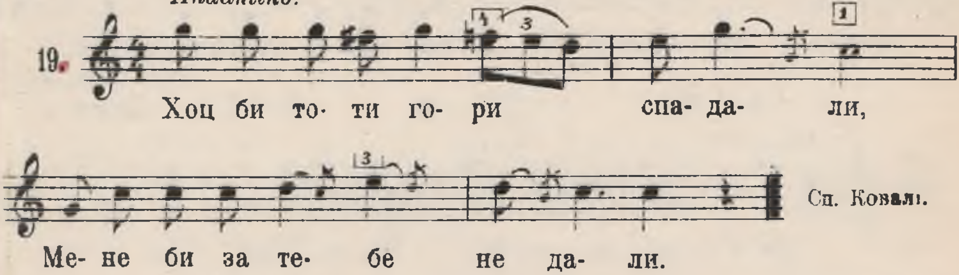

Сп. Антоха Вольняк

A B, A B 2 (6 + 3) *Дошно.*

Andantino.

19.

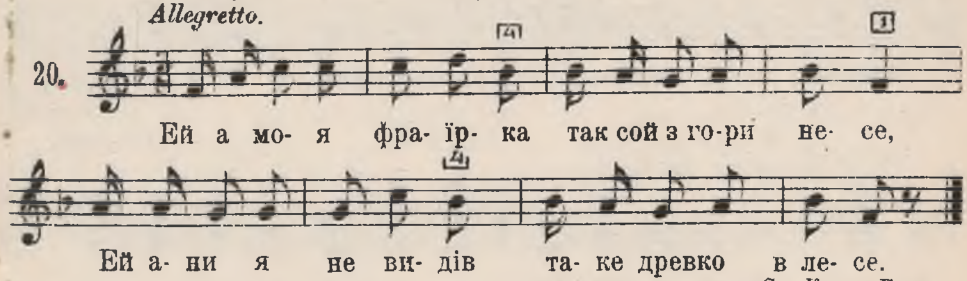

Сп. Ковалі.

A B, A B 2 (¹+6 + 6) *Маластів.*

Allegretto.

20.

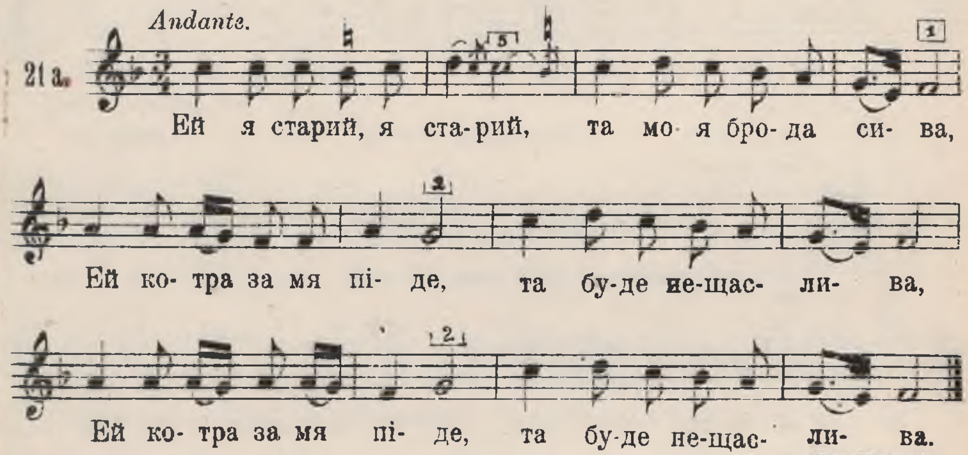

Сп. Ксеня Баюс.

A A, A A 2 (¹+6 + ¹+6) *Дошно.*

Andante.

21 а.

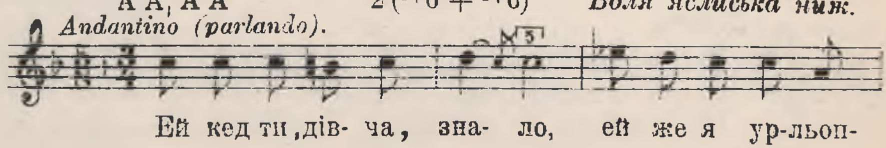

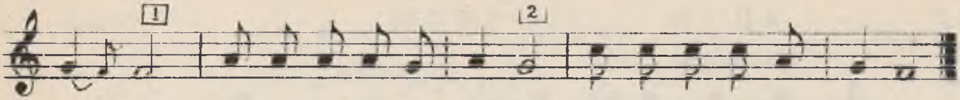
Сп. Ковалі.

A A, A A 2 (¹+6 + ¹+6) *Воля ясциська ниж.*

Andantino (parlando).

21 б.

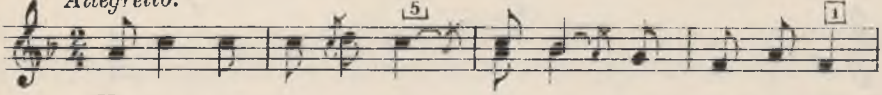

ни- чок, Ей би-ло не хо- ди- ти ей ґу мне на травни-чок.

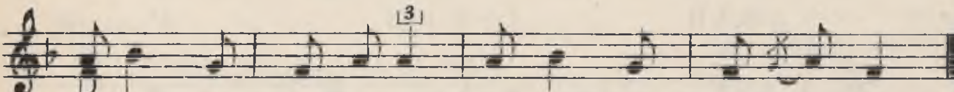
Сп. Шубяки.

A Ȧ, A Ȧ 2 (6 + 6) *Дошно.*

Allegretto.

22.

Не я ту, не я ту, на- ту- ра мо- я ту;

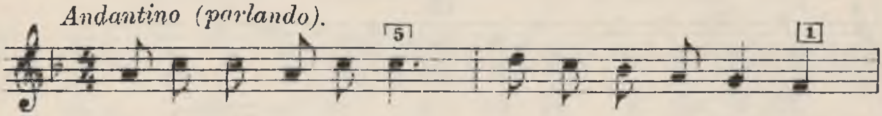

Же-би не на-ту-ра, не би- ла - би я ту.

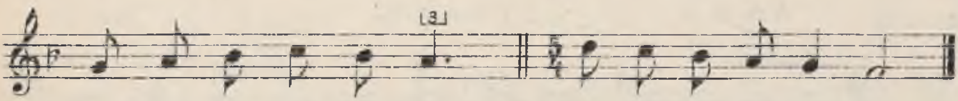
Сп. Ковалі.

A A_v, A A_v 2 (6 + 6) *Ганчова.*

Andantino (parlando).

23.

Спі- ва- ла- бим со- бі, шу- га- ю, о то- бі,

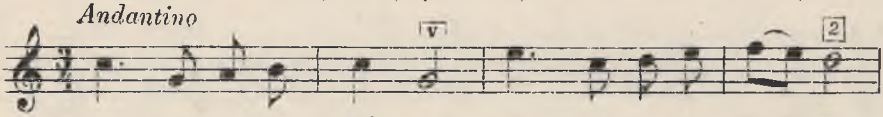

А- ле ти па- рад- ний, по- зе- раш по со- бі.

Сп. Юстина Чопор.

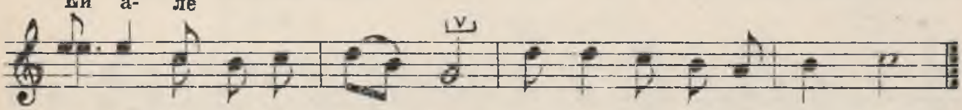
A A_1 A B (6 + 6), (6 + ¹+6) *Ропиця.*

Andantino

24.

Не за- то сой спі- вам, бим ве- се- ла би- ла,

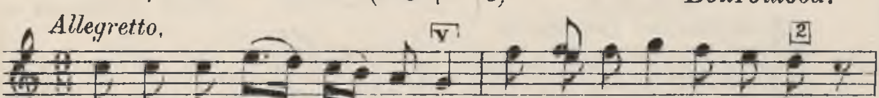
Ей а- ле

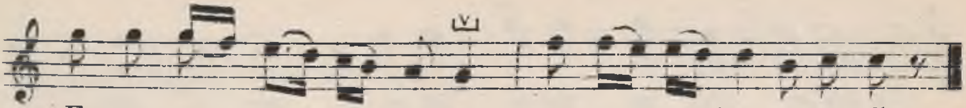
А- ле за- то спі- вам, ой же- бим не за- би- ла.

A A_1 A A 2 (¹+6 + ¹+6) *Волтошова.*

Allegretto.

25.

Ей а до- брі мі, до брі, ей мамонько, при то- бі,

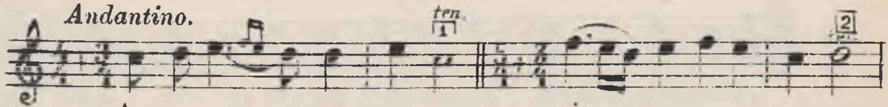

Сп. Драгузи.

A B, B B 2 (6 + 6) *Висова.*

Andantino.

26.
*

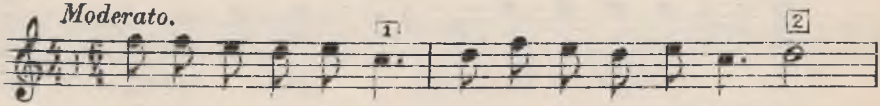

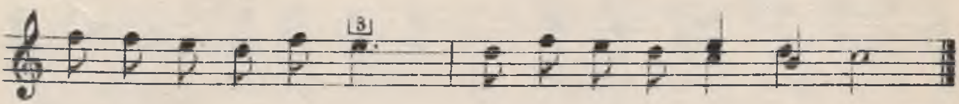
Сп. Ор. Крестинич.

A B, A B *Маластів.*

Moderato.

27.

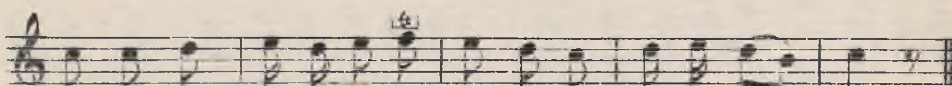

A B, A B 2 (¹+6 + ¹+6) *Висова.*

Moderato.

28.
*

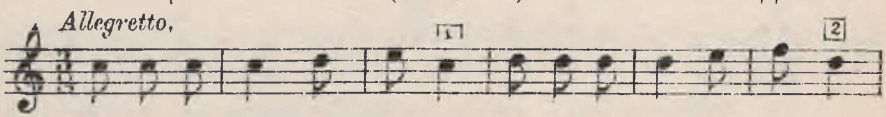

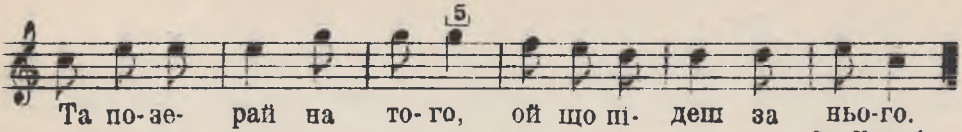
Сп. Ор. Кристинич.

A A, A A 2 (¹+6 + ¹+6) *Дошно.*

Allegretto.

29.

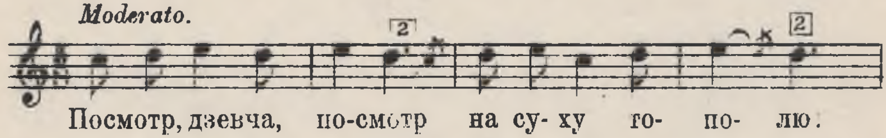

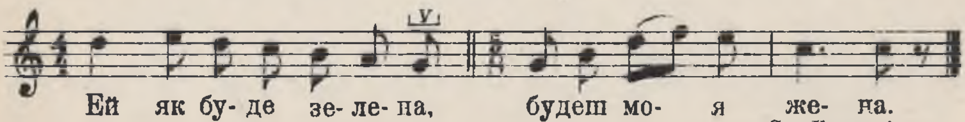

Сп Ковалі

A A₁ B C (6 + 6) (¹+6 + 6) *Шкляри.*

Moderato.

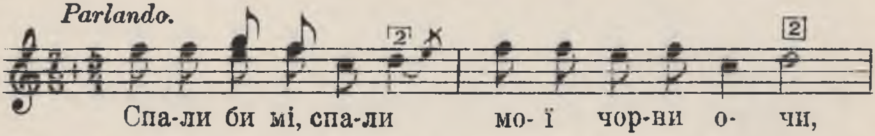
30.

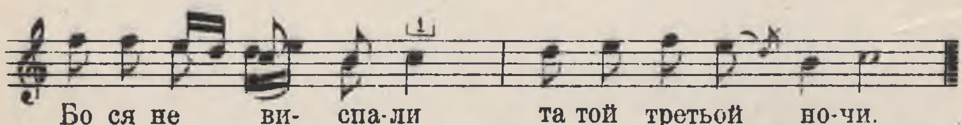

Сп. Гоцки і и.

A B₁ A B 2 (6 + 6) *Пантна*

Parlando.

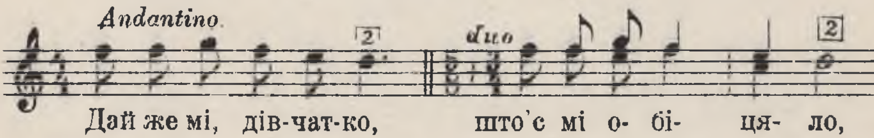
31 a.

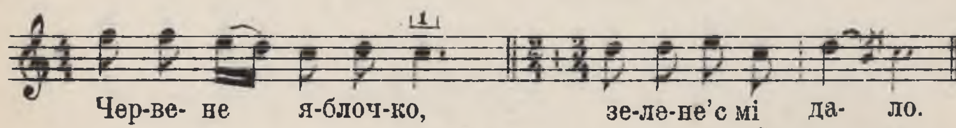

Сп. Євд. Лепак.

A B₁ A B 2 (6 + 6) *Пантна.*

Andantino.

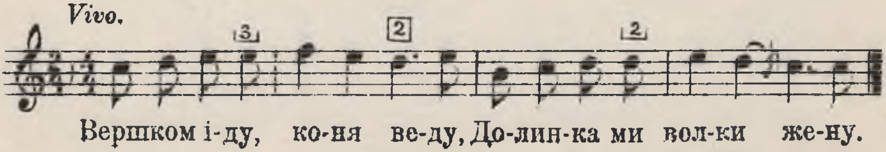
31 б.

Сп. Ант. Вольняк.

A B₁ A B 2 (4 + 4) *Ставіща.*

Vivo.

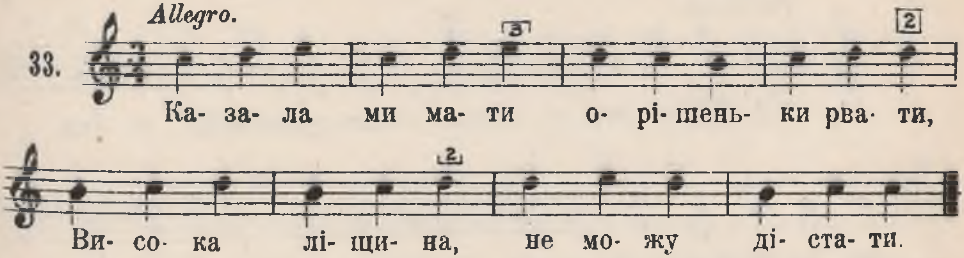
32.

Сп. Роман Лаврин.

A A, A A — 2 (6 + 6) — *Чистогорб, пов. Сянік.*

Allegro.

33.

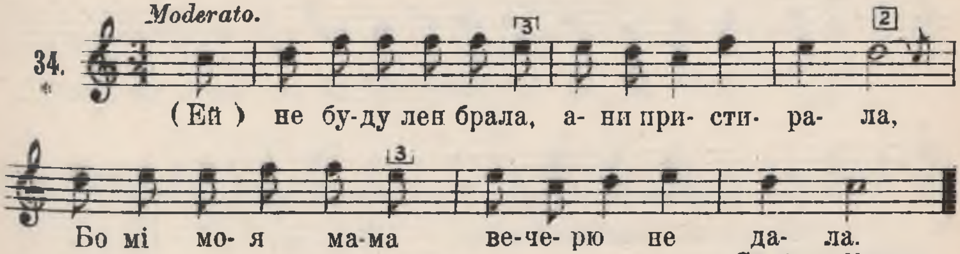

Зап. Юлія Назаревич, учителька.

A B, A B — 2 (6 + 6) — *Ганчова.*

Moderato.

34.

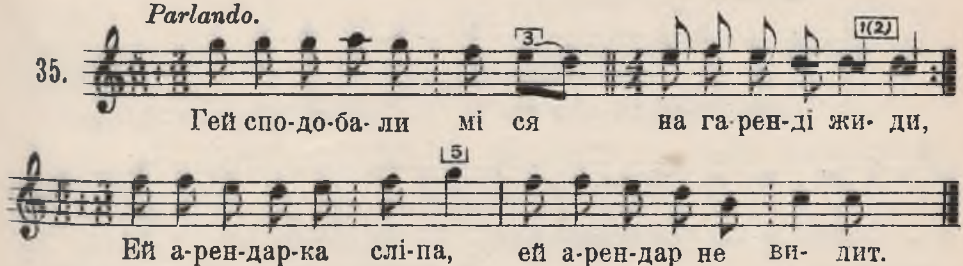

Сп. Анна Мигаль.

A B, A C — (¹+6 + 6), (¹+6 + ¹+6) — *Пантна.*

Parlando.

35.

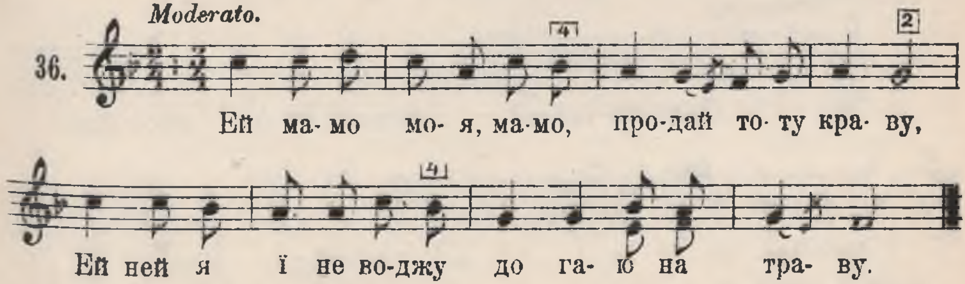

Сп. Анна Вольняк.

A B, A B — 2 (¹+6 + 6) — *Пантна.*
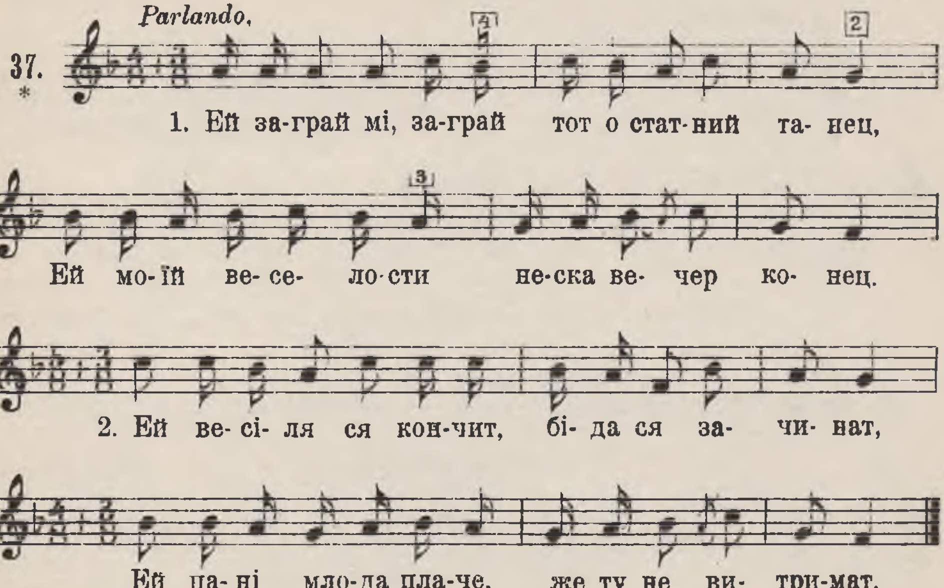
Moderato.

36.

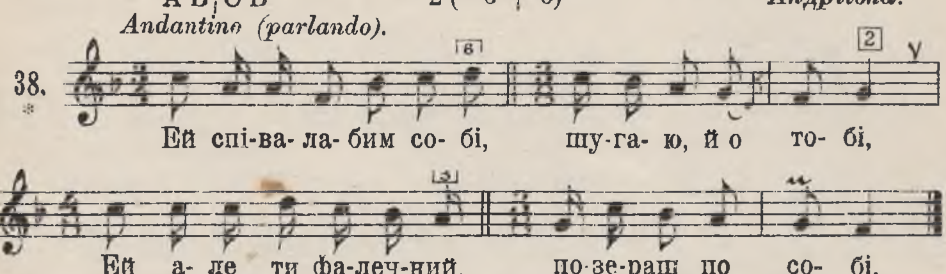
Сп. Антоха Вольняк.

A B, C B (6 + 6), (¹+6 + 6) *Андріївка.*

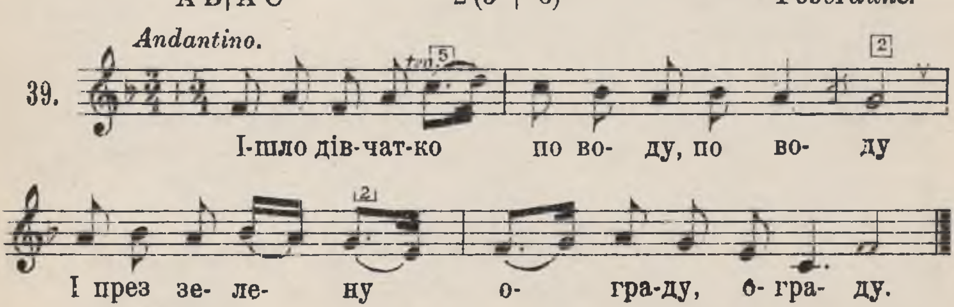
Пісня співана на весіллі.

A B, C B 2 (¹+6 + 6) *Андріївка.*

Сп. старенька жінка дрожачим голосом.

A B, A C 2 (5 + 6) *Ровстайне.*

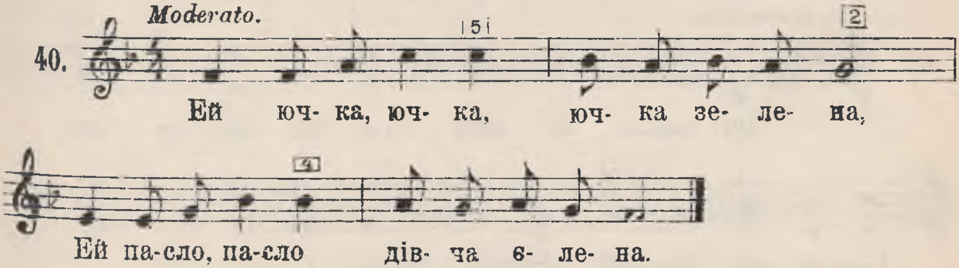

Сп. Ів. Гомик, учитель.

A B₁ A B — 2 (5 + 5) — *Брунари вижні.*

Moderato.

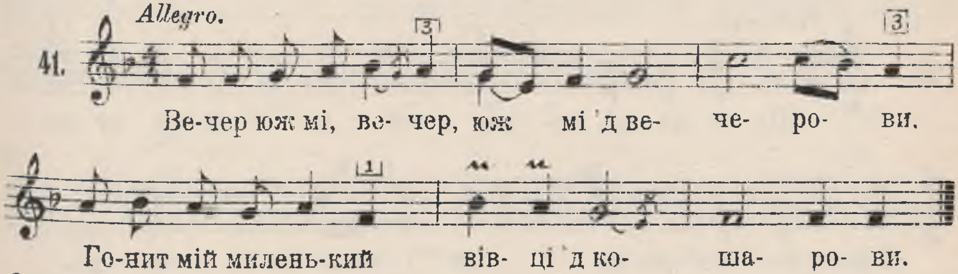
40.

A B₁ A B — 2 (6 + 6) — *Воля яслиська ниж.*

Allegro.

41.

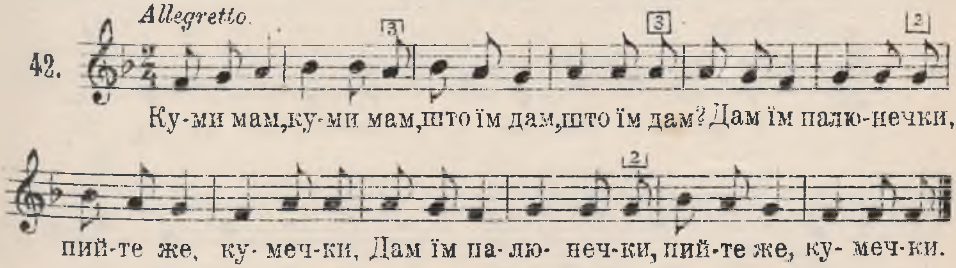

Confer № 66 — Сп. Шубяки.

A A₁ A A — 2 (6 + 6) — *Устє руське.*

Allegretto.

42.
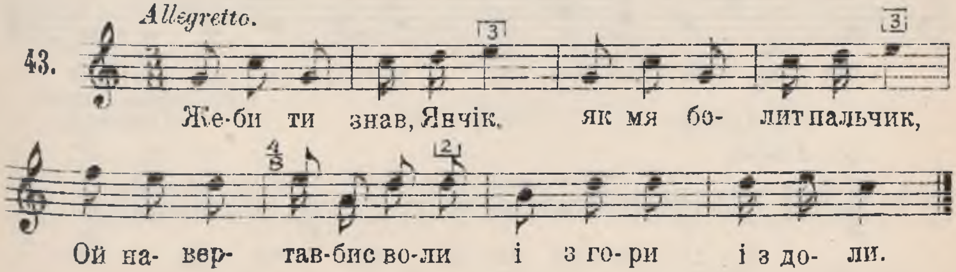

Пісня співана на хрестинах. — Сп. Мел. Даньковська.

A A₁ B A — (6 + 6), (7 + 6) — *Пантна.*

Allegretto.

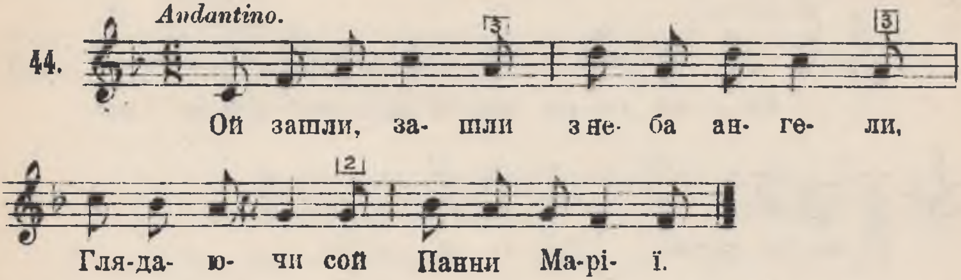
43.

А А₁ А А 2 (5 + 5) *Маластів.*

Andantino.

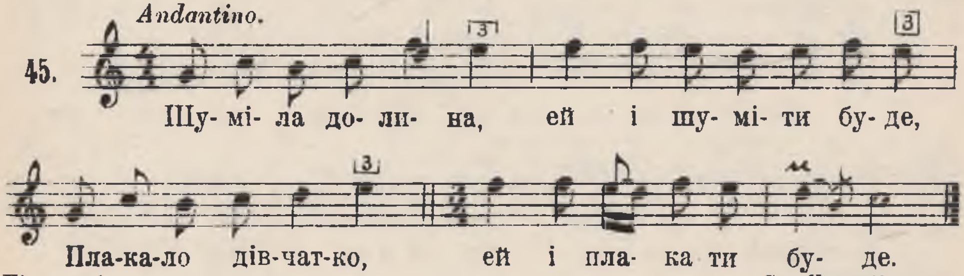
44.

А В₁ А С 2 (6 + ¹+6) *Висова.*

Andantino.

45.
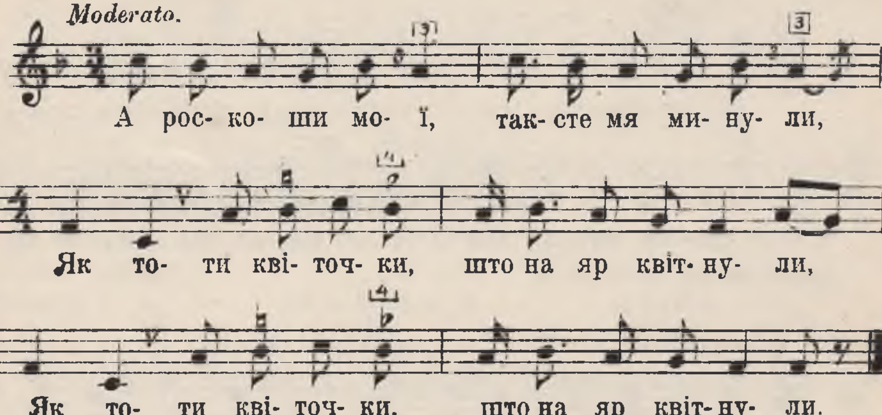

Пісня співана на весіллі. Сп. Наця Золак.

А А₁ В С 2 (6 + 6) *Ставіща.*

Moderato.

46 а. *

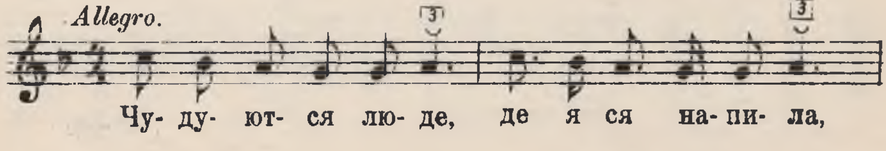

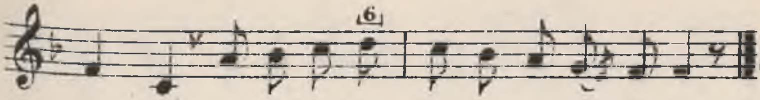
Сп. Орина Лаврин.

А А₁ В А 2 (6 + 6) *Ставіща.*

Allegro.

46 б. *

Сп. Марія Лаврин.

А я в свого ку- ма на го- сти ні би- ла.

А А, А А 2 (6 + 6) *Устє руське.*

Moderato.

47.

Па- ні млада на- ша по- ї- ма ла пташа, По-ї- ма- ла дво-є,

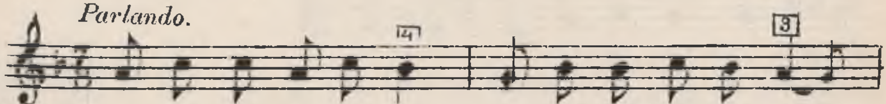

чу ба- ти о- бо- є, По-ї- ма- ла дво-є, чу- ба- ти о- бо- є.

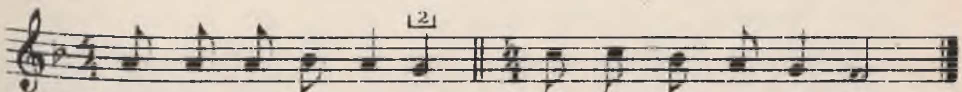
Весільна пісня.

А А, В В 2 (6 + 6) *Ганчова.*

Parlando.

48.*

А Боже мій, Бо- же, што я на- ро- би- ла?

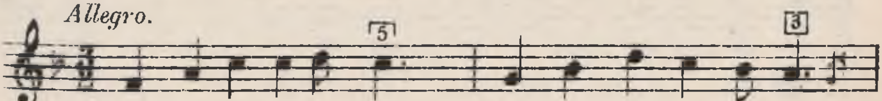

Лю- де по ве- че- рі, а я не па- ли- ла.

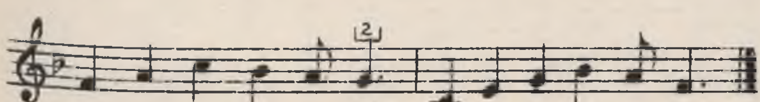
Сп. Юст. Чопор

А А, А А 2 (6 + 6) *Квятонь.*

Allegro.

49.

Лю- буй же мя, хлоп-ку, в сто-до- лі на сноп-ку,

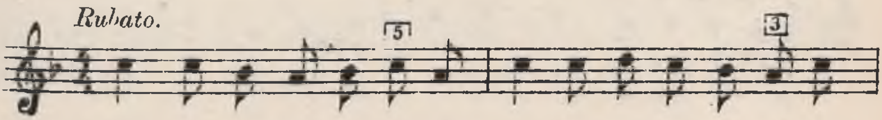

Сп. Марина.

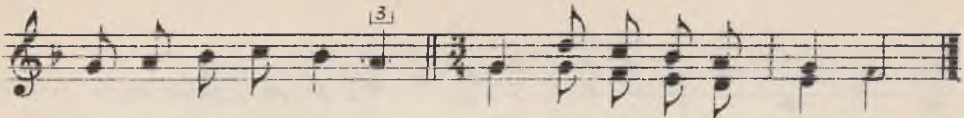
Лю- буй же мя пиль-но, бо мі в ножкі зим-но.

А А, В С (^{1}+6 + ^{1}+6), (6 + ^{1}+6) *Маластів.*

Rubato.

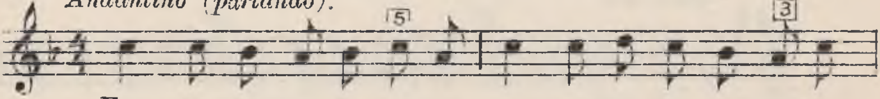
50 а.

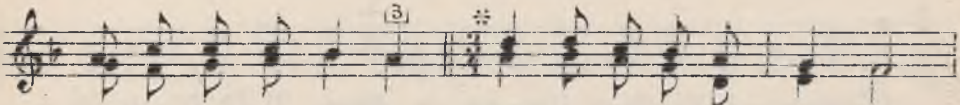
Ей як я сой за-спі-вам ей кра-сні при-ми- ле- ні,

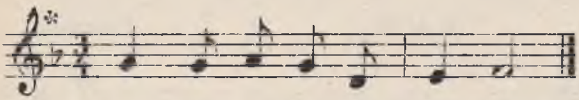

A A₁ B C (¹+6 + ¹+6), (6 + ¹+6) *Маластів.*

Andantino (parlando).

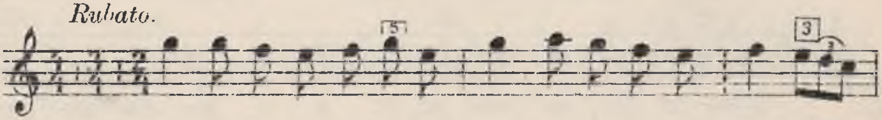
50 б.

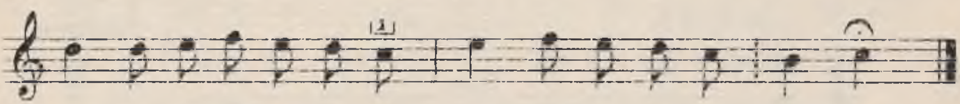

A B₁ A B *Маластів.*

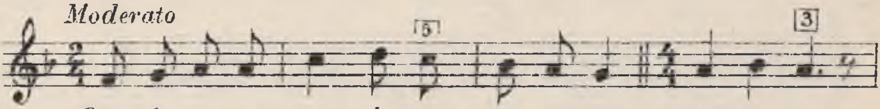
Rubato.

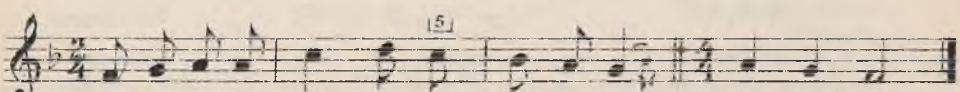
51.

A B₁ A B 2 (6 + ¹+6) *Устє руське.*

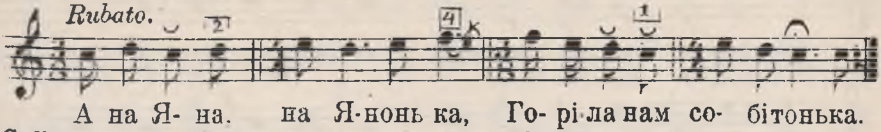
Moderato

52.

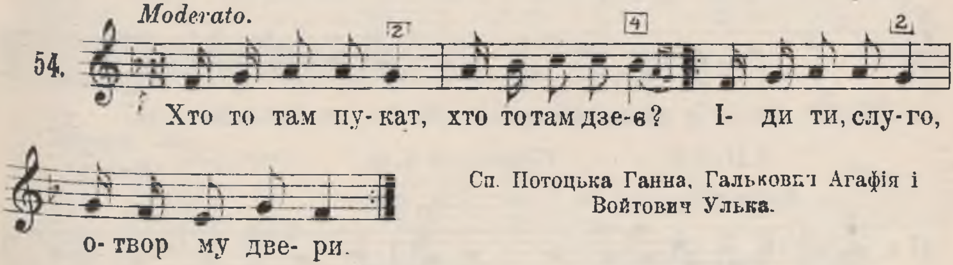
Confer № 69.

A B₁A C 2 (4 + 4) *Висова.*
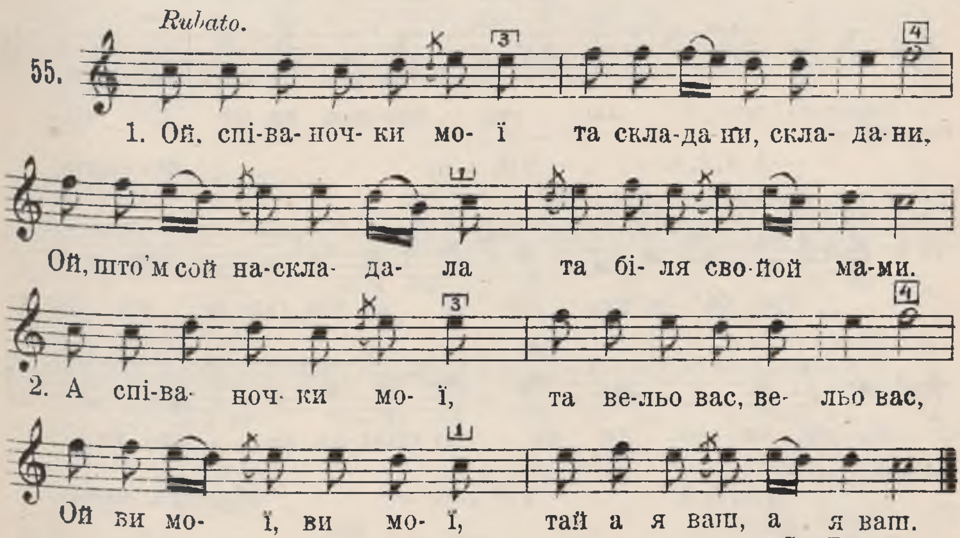

Субіткова пісня (confer № 130.) Сп. Мар. Ференц і Анна Дудич.

А А₁ А А 2 (5 + 5) *Брунари вижні.*

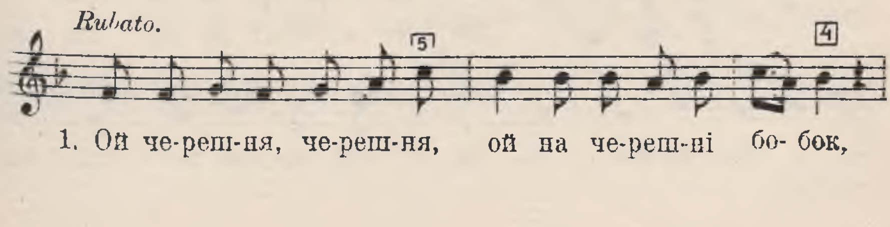
Сп. Потоцька Ганна, Галькович Агафія і Войтович Улька.
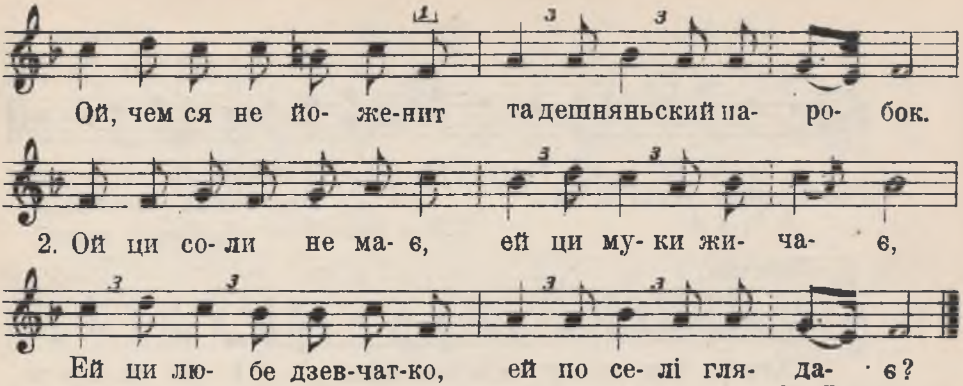
А В₁ А В 2 (¹+6 + ¹+6) *Волтошова.*

Сп. Драгузи.

2 (¹+6 + ¹+6) *Волтошова.*

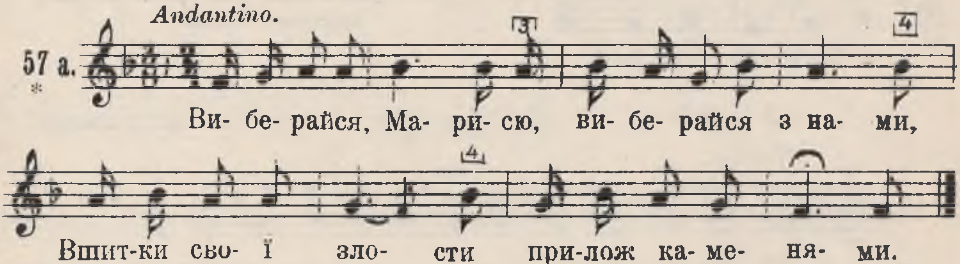

Сп. Драгузи.

A B, B B (7 + 6), (6 + 6) *Висова.*

Andantino.

57 а.
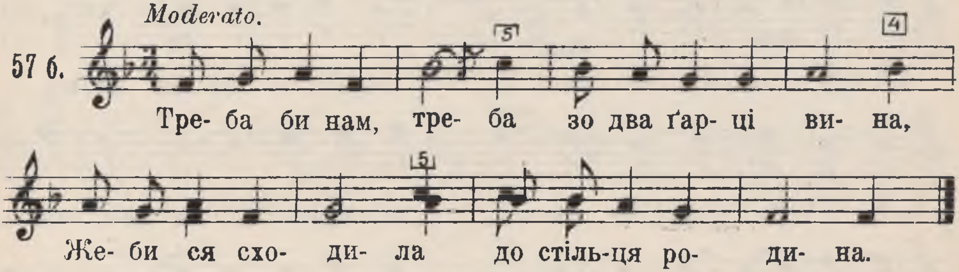

Весільна п.

A A, A A 2 (6 + 6) *Маластів.*

Moderato.
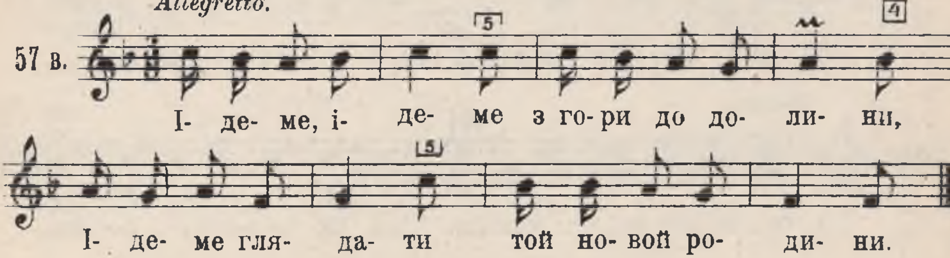
57 б.

A A, A A 2 (6 + 6) *Брунари вижні.*

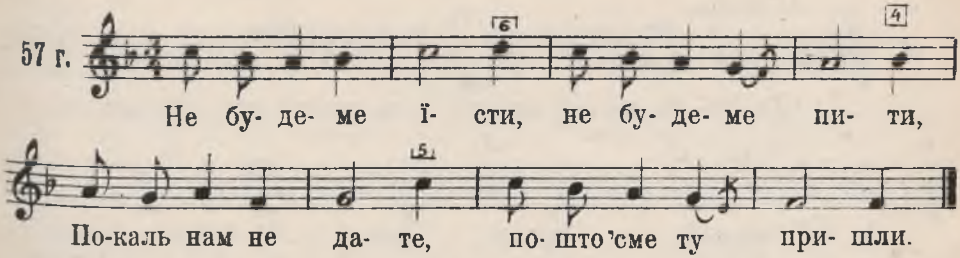
Allegretto.

57 в.

А А, А А 2 (6 + 6) *Малястів.*

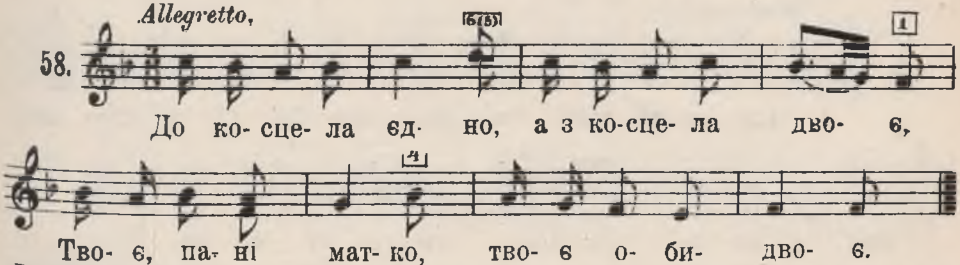
57 г.

А А, А А 2 (6 + 6) *Андріївка.*

Allegretto,

58.

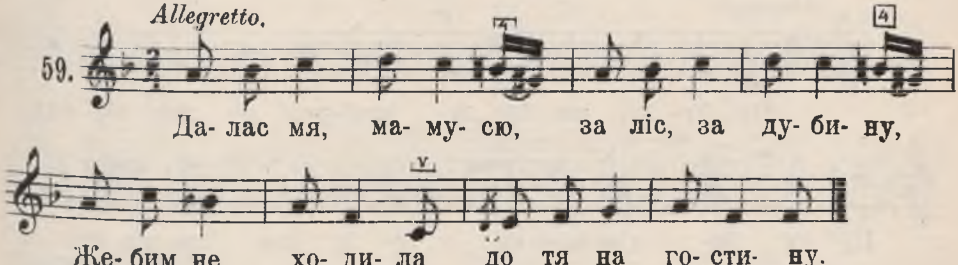

Весільна пісня.

А̇ А̇, А А 2 (6 + 6) *Пантна.*

Allegretto.

59.

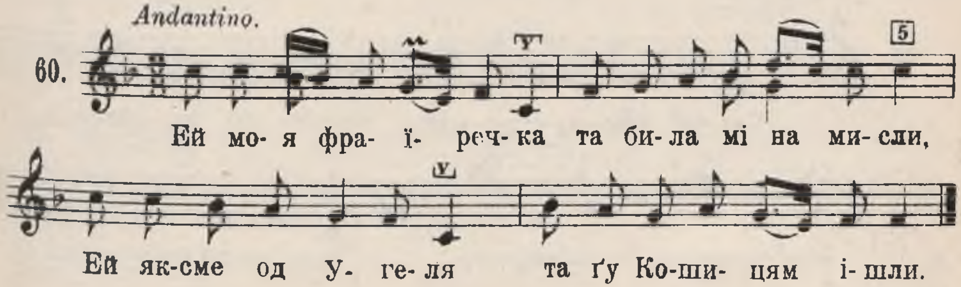

Пісня співана на весіллі. Сп. Лепак Євд.

А̇ А, А̇ А 2 (^{1}+6 + ^{1}+6) *Дошно.*

Andantino.

60.

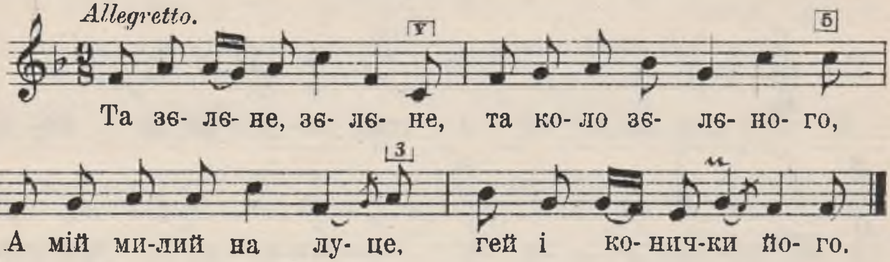

Сп. Ковалі.

À A ¦ À A 2 (¹+6 + ¹+6) *Шкляри.*

Allegretto.

61.
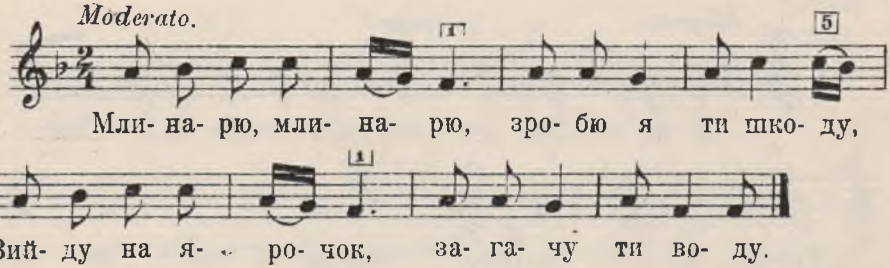

Сп. Гоцки

À B ¦ À B 2 (6 + 6) *Квятонь.*

Moderato.

62.

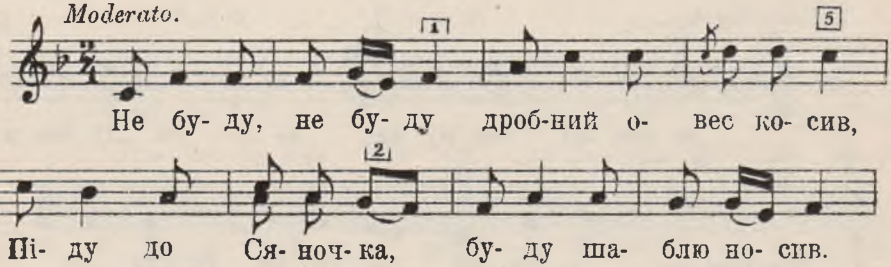

Сп. Марина.

A A ¦ A A 2 (6 + 6) *Волтошова.*

Moderato.

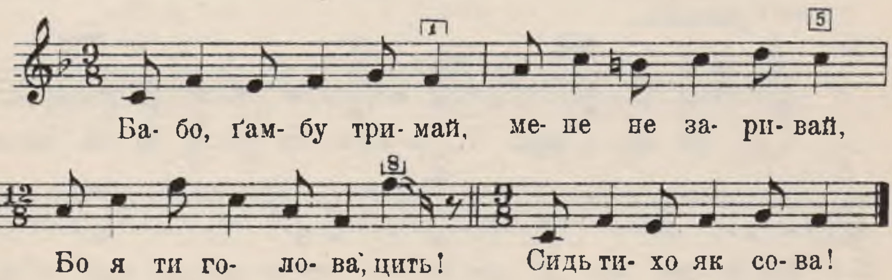
63.

Сп. Драгузи.

À A ¦ B À (6 + 6), (6 + 1 refr. + 6) *Висова.*

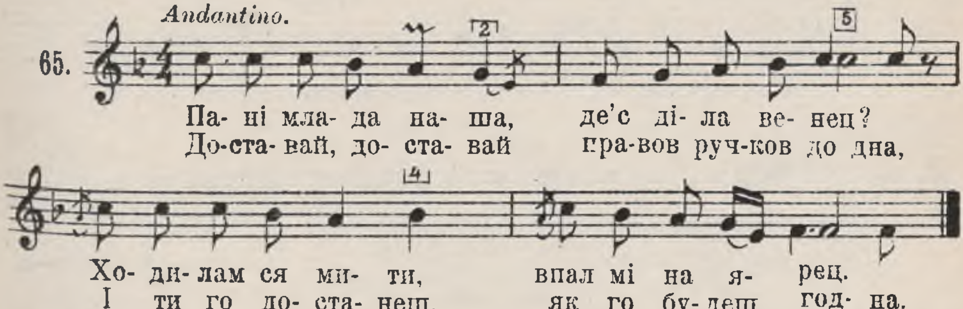
64.

А В₁ А В (А А₁ А А) 2 (6 + 5) *Висова.*

Andantino.

65.

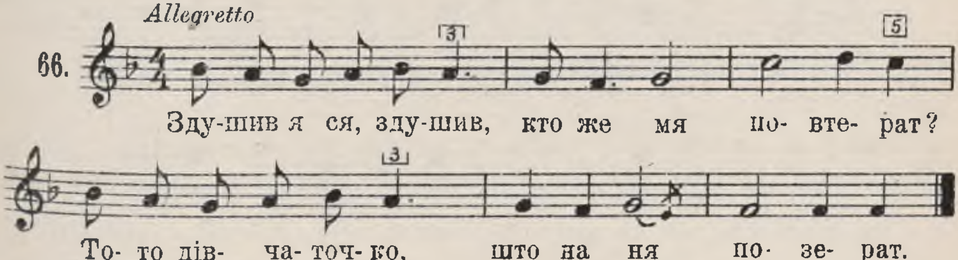

Весільна п. Сп. Ор. Крестинич.

А́ В₁ А́ В 2 (6 + 6) *Воля яслиська нижна.*

Allegretto

66.

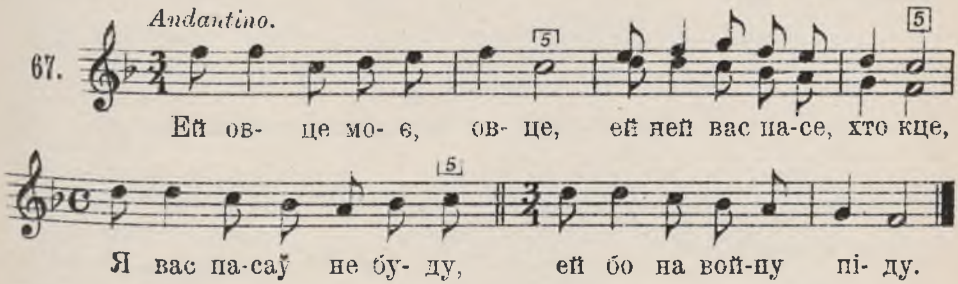

(confer №41) Сп. Шубяки.

А А₁ В А 2 (7 + 7) *Устє руське.*

Andantino.

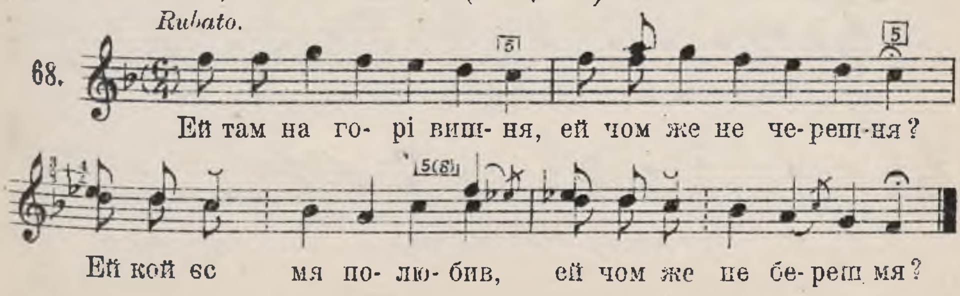
67.

А́ А́₁ А А 2 (¹+6 + ¹+6) *Пантна.*

Rubato.

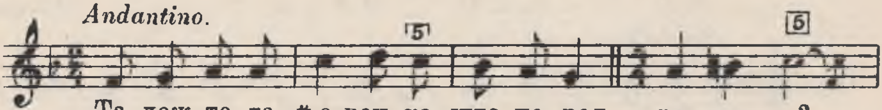
68.

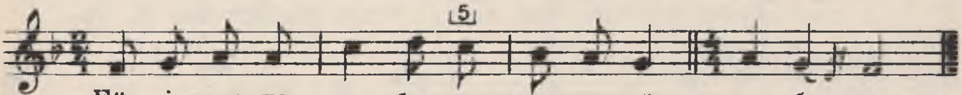
Сп. Автоха Вольняк.

A B₁ A B 2 (^{1}+6 + 6) ***Устє руське.***

Andantino.

69.

Та деж то· та й о· веч· ка, што пе· ред во· ди· ла?

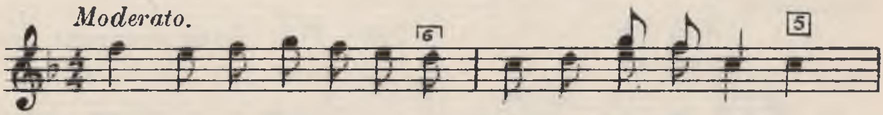

Ей пі· шла до из· бо· чи, ска· ла єй за· би· ла.

Confer № 52. Сп. Аніля Федоровська.

A B₁ A C (^{1}+6 + 6), (^{1}+6 + ^{1}+6) ***Пантна.***

Moderato.

70.

Ей ма· ла·стівський ва·рош, бо дай тер·ном за· рос,

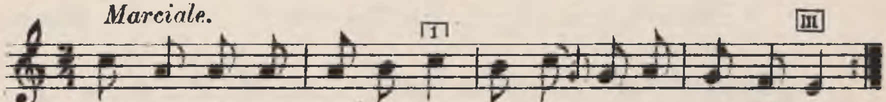
Ей пант·нян·ске се· леч· ко, ей би· ло би ме· стеч· ко.

Сп. Анна Вольняк

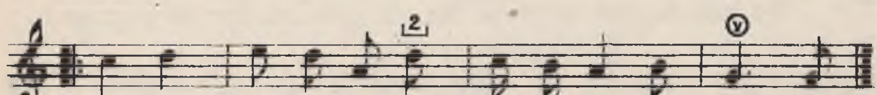
β) Закінченнє на долішній домінанті.

A A₁ B C (^{1}+6 + ^{1}+6), (6 + 6) ***Волтошова.***

Marciale.

71.

Ей не·ски'м ту, не·ски'м ту, ой на ю· тро гет і· ду,

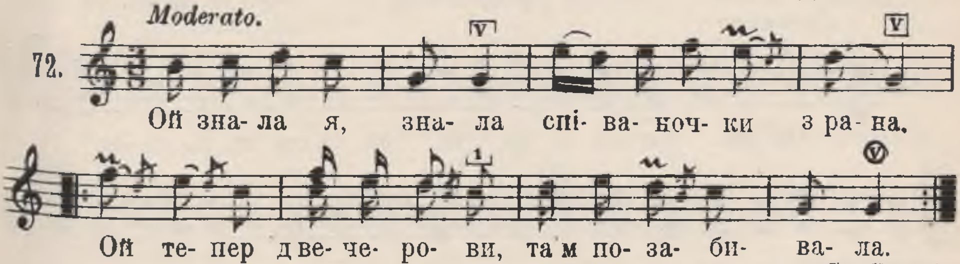
А на по· за· ю· тро на шиф ся· дац бу· ду.

Сп. Драгузи.

A A₁ B A (6 + 6), (¹+6 + 6) *Дошно.*

Moderato.

72.

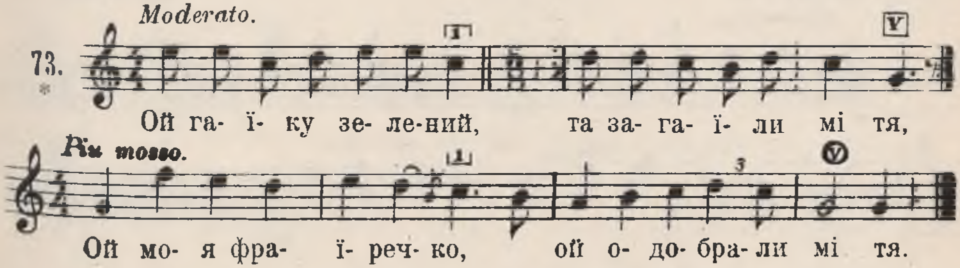

Сп Ковалі.

A B₁ C D 2 (7 + 7) *Маластів.*

Moderato.

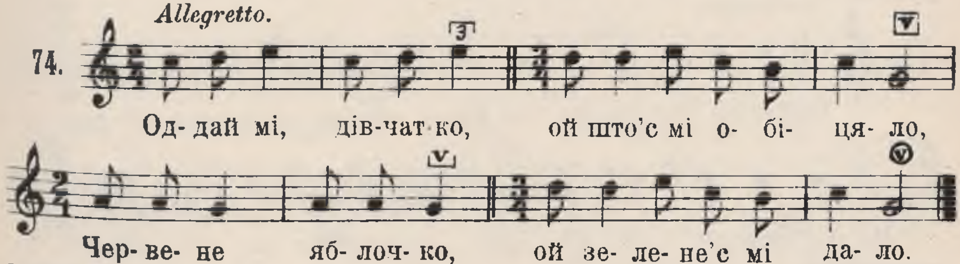
73.

A B₁ A B 2 (6 + ¹+6) *Воля яслиська нижна.*

Allegretto.

74.

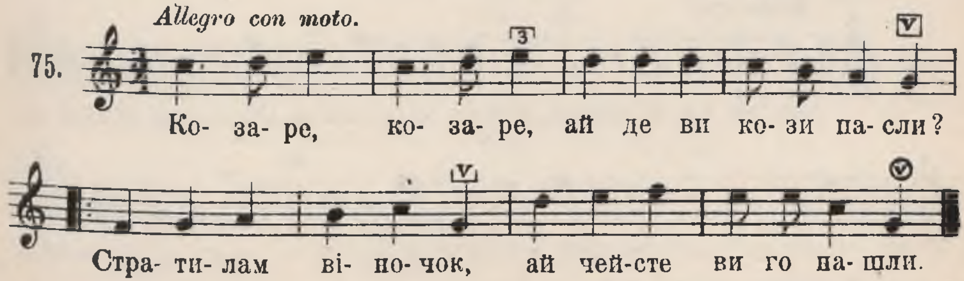

Confer № 3 . Сп. Шубяки.

A B₁ A B 2 (6 + ¹+6) *Чистогорб, п. Сянік.*

Allegro con moto.

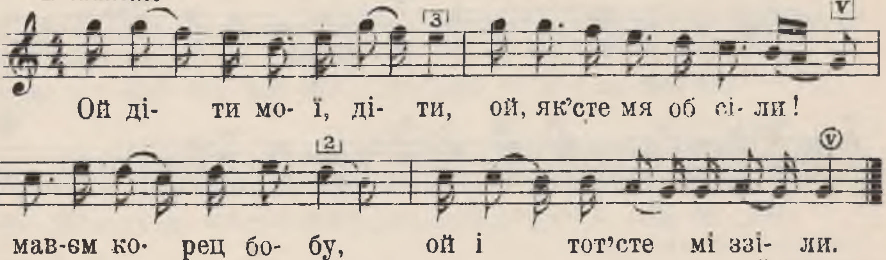
75.

Зап. Юлія Назаревич, учителька.

A A, A A 2 (^{1}+6 + ^{1}+6) *Воля ясліська ниж.*

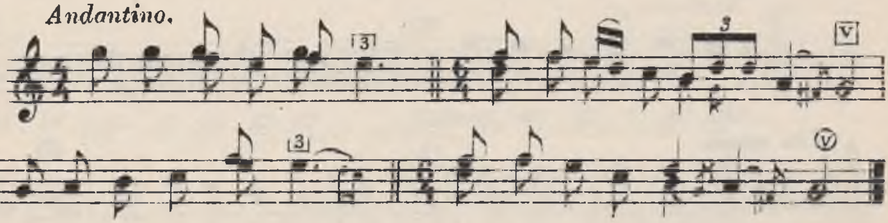
Andantino

76.

С. Шубяки.

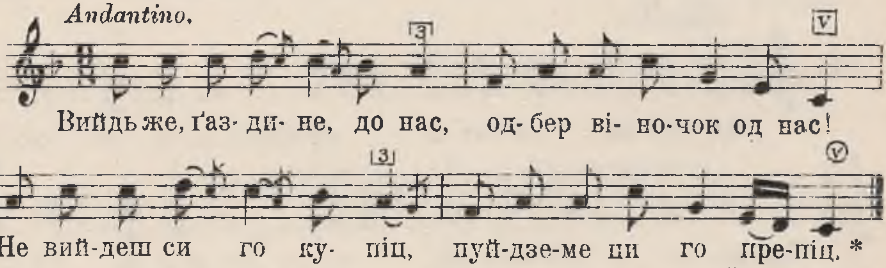
A B, A B *Маластів.*

Andantino.

77.

A A, A A 2 (7 + 7) *Волтошова.*

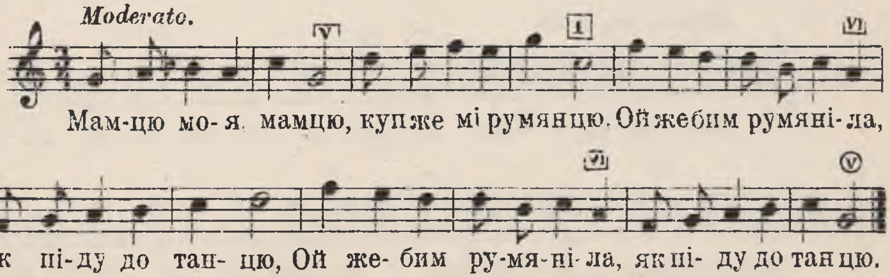
Andantino.

78.

Обжинкова п. Си Драгузи

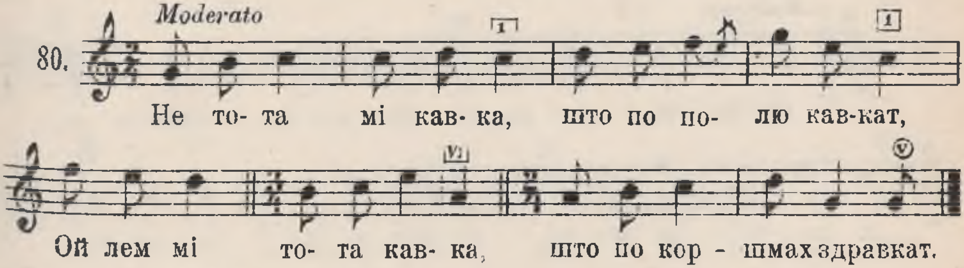
A A, B A (6 + 6), (^{1}+6 + 6) *Маластів.*

Moderato.

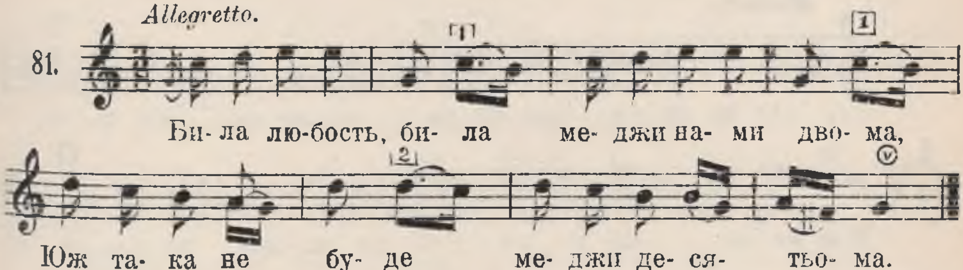
79.

* Кождій парі мельодичних фраз відповідає в тексті пара 7-складових віршів, звязана римами в двовіршову строфу. Отже можнаб сю форму уважати за рідкий у нашій збірці примір строфи зложеної з двох одноцільних рядків.

A A₁ B C (6 + 6), (¹+6 + 6) *Маластів.*
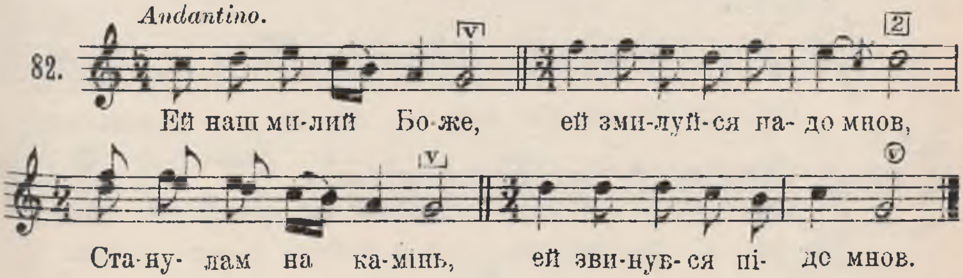
80.

А А, А А 2 (6 + 6) *Волтошова.*

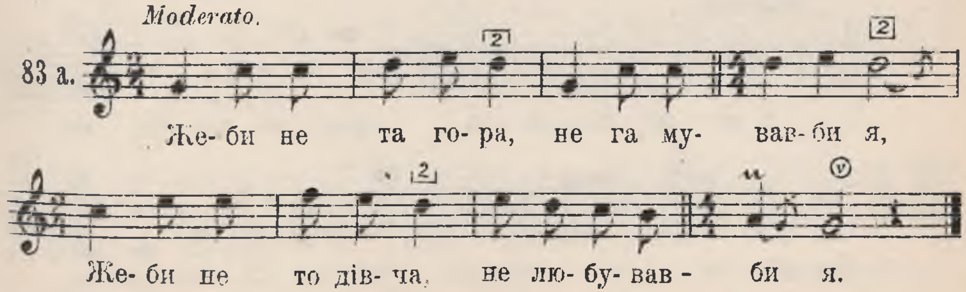
81.

Сп. Драгузи.

A B₁ A B 2 (6 + ¹+6) *Маластів.*
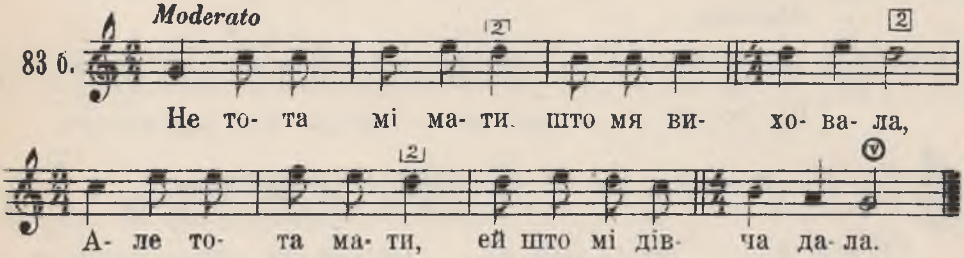
82.

A B₁ A C 2 (6 + 6) *Устє руське.*

83 a.

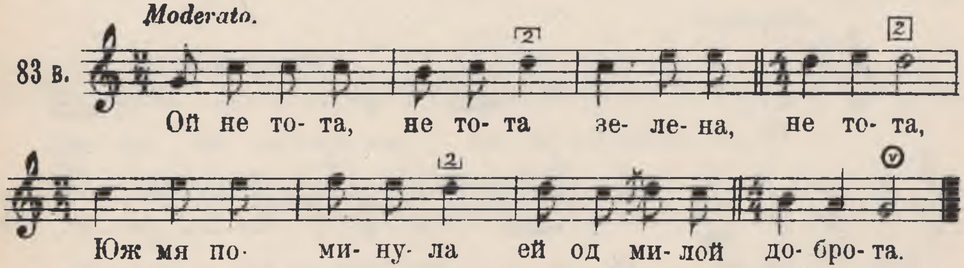
A B | A C (6 + 6), (6 + ¹+6) *Устє руське.*

83 б.
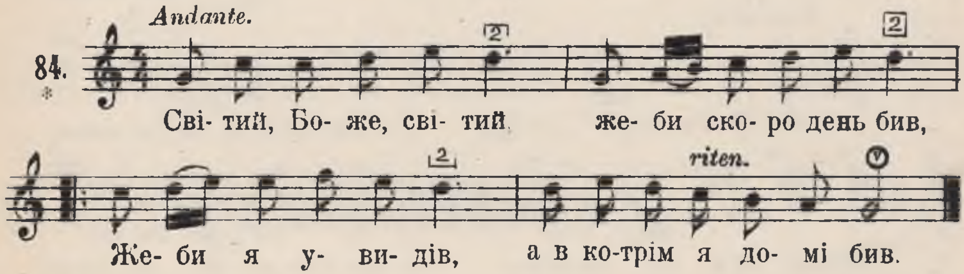

A B | C D (¹+6 + 6), (6 + ¹+6) *Устє руське.*

83 в.

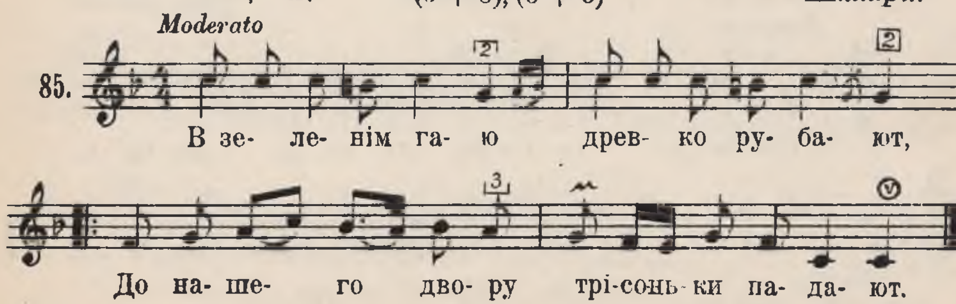
Ȧ Ȧ | A B (6 + 6), (6 + ¹+6) *Устє руське.*

84.

Ȧ Ȧ | B A (5 + 5), (6 + 6) *Шкляри.*

85.
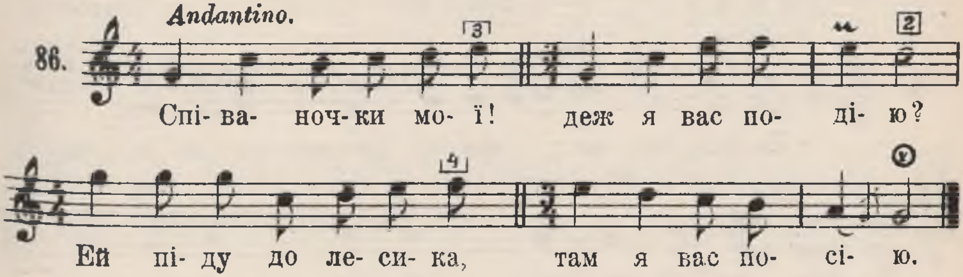

Сп. Гоцки і и.

А В, С В (6 + 6), (¹+6 + 6) *Ропиця.*

Andantino.

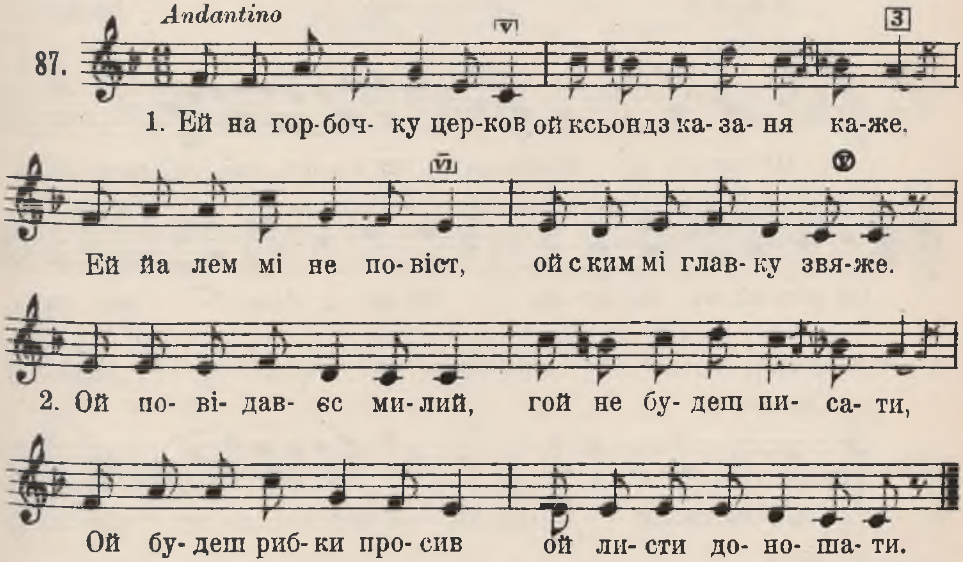
86.

А А, А А 2 (¹+6 + ¹+6) *Волтошова.*

Andantino

87.
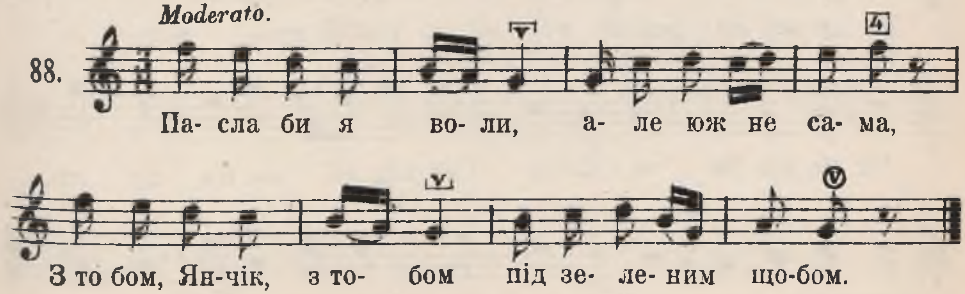

Сп. Драгуан.

А А, А А 2 (6 + 6) *Сяніччина.*

Moderato.

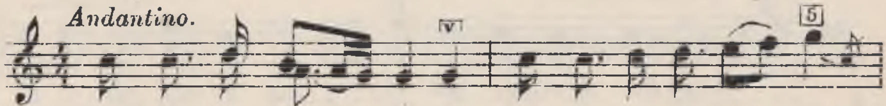
88.

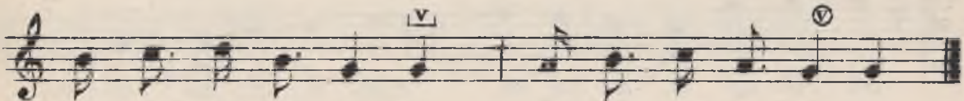
Сп. Мод. Менцінський.

$\dot{A}$ A, $\dot{A}$ A   2 (6 + 6)   *Ганчова.*

Andantino.

89.

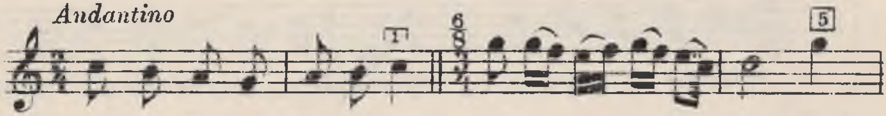
По- під га- єм Фе- ся те- лят- ка па- са- ла,

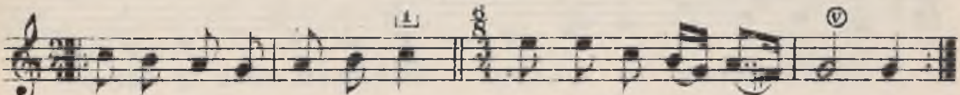
Те- лят- ка па- су- чи Фе- ся за- гу- ка- ла.

$\dot{A}$ B, $\dot{A}$ B   2 (1+6 + 1+6)   *Дошно.*

Andantino

90 a.

Ой по-ни- же се-леч-ка, ой гу- ста бре- зе- неч- ка,

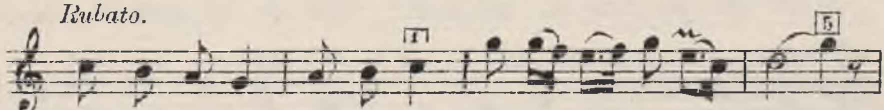

Ой што єй на- са- ди- ла ой мо- я фра- ї- реч- ка.

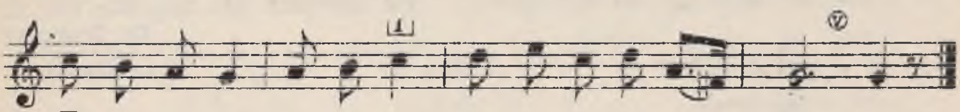
Си. Ковалі.

$\dot{A}$ B, $\dot{A}$ B   2 (1+6 + 1+6)   *Дошно.*

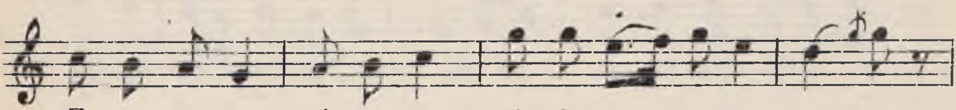
Rubato.

90 б.

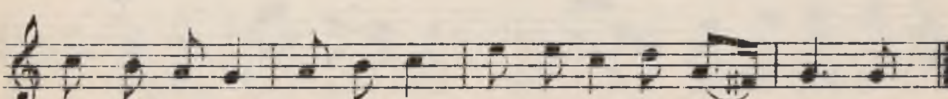
Ей, йа лю-лю мі, лю-лю ой під зе- ле- ну ду- лю,

Ей ду- ля ся роз-ви- є, ей ді- ти- ну при- кри- є.

Ей йа лю- лю мі, лю- лю ой під зе- ле- ну ду- лю,

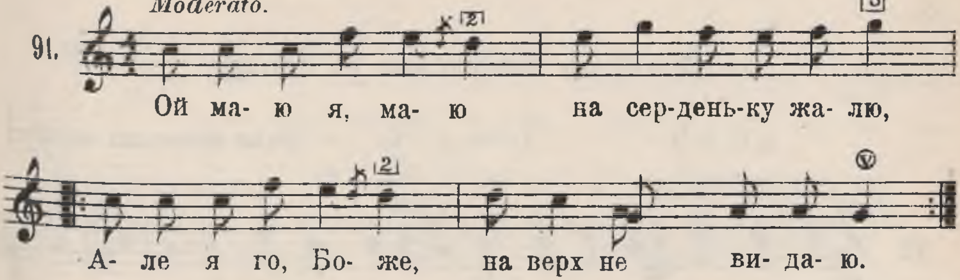
Ей ду- ля ся роз-ви- є, ей ді- ти- ну при- кри- є.

Си. Ковалі.

A B | A B 2 (6 + 6) *Висова.*

Moderato.

91.

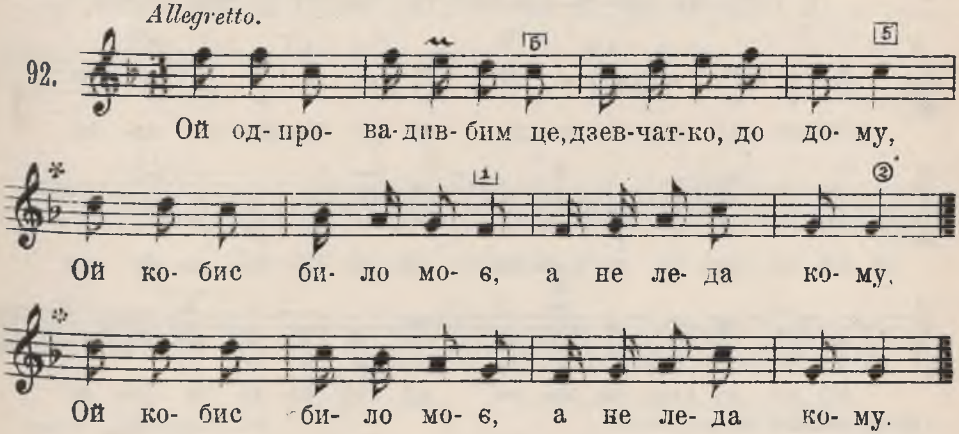
Сп. Мар. Ференц

γ) Закінчення на другому ступні скалі

A B | A B 2 (1+6 + 6) *Воля яслиська ниж.*

Allegretto.

92.

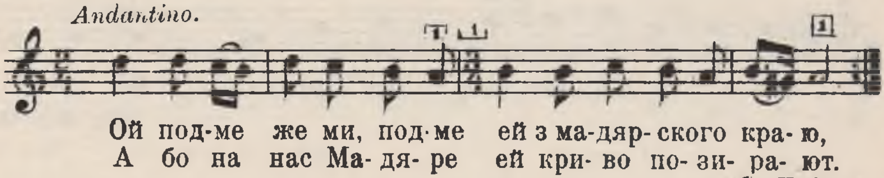
С. Шубяки.

Moll: *a)* Закінченнє на тоніці.

А̇ В̇, А̇ В̇ 2 (¹+6 + ¹+6) *Воля яслиська нижна.*

Andantino.

93.
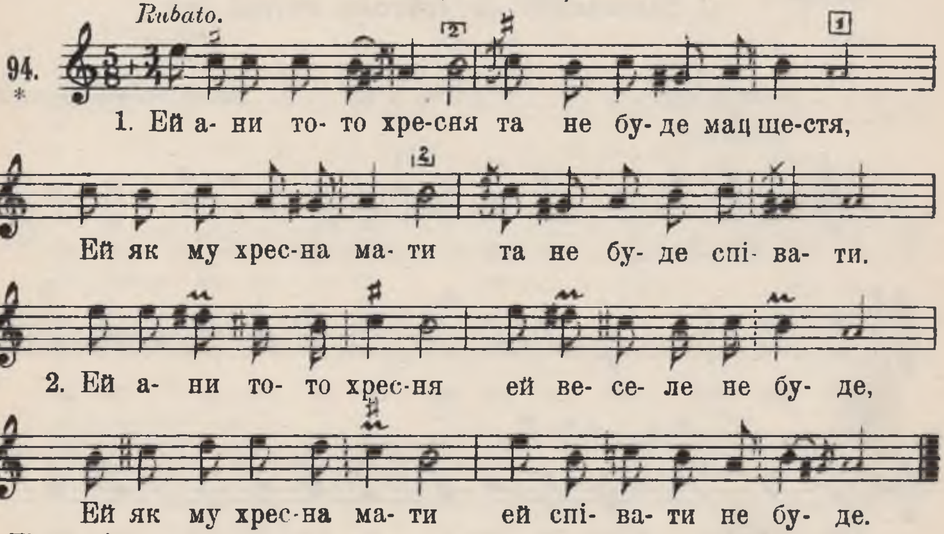

С. Шубяки.

А А, А А 2 (¹+6 + ¹+6) *Висова.*

Rubato.

94. *

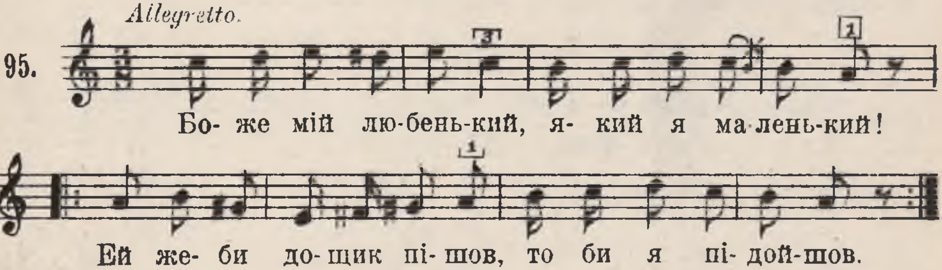
Пісня співана на хрестинах.

Сп. Наця Золяк.

А А̇, В А̇ (6 + 6), (¹+6 + 6) *Пантна.*

Allegretto.

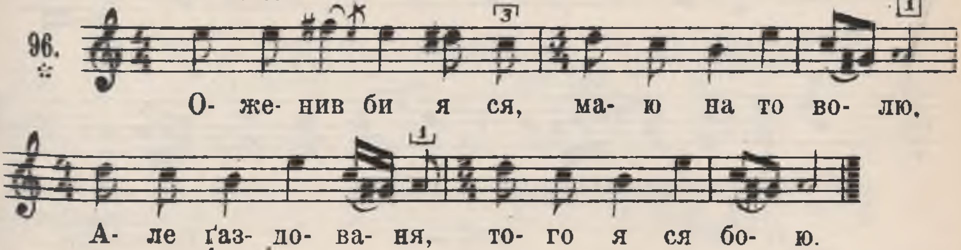
95.

A Ḃ, A Ḃ — 2 (6 + 6) — *Андріївка.*

Andantino.
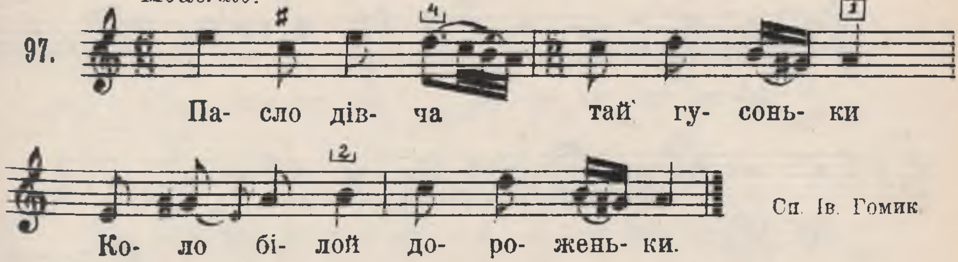
96.

A Ḃ, B Ḃ — 2 (4 + 4) — *Ровстайне.*

Moderato.

97.

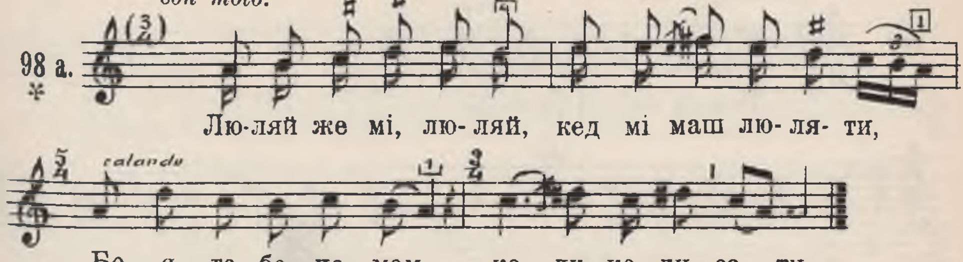

Сп. Ів. Гомик

2 (6 + 6) — *Висова.*

Rubato. con moto.

98 а.
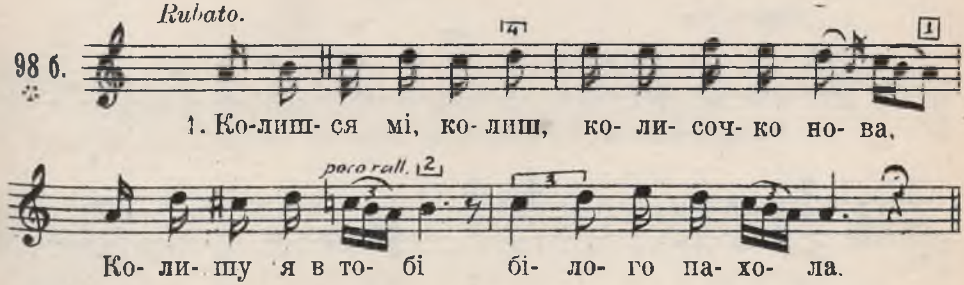

Приколискова п.

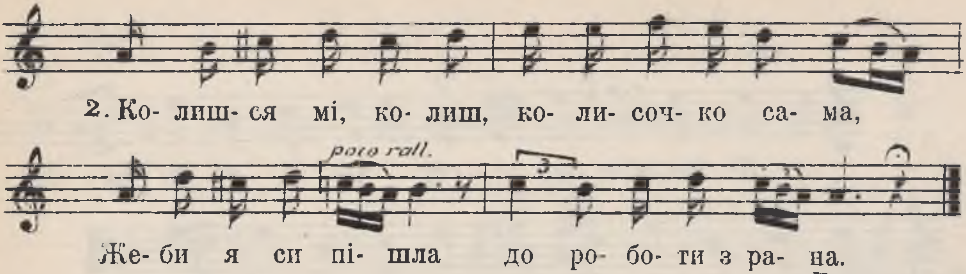
Сп. Анна Демчко

2 (6 + 6) — *Ганчова.*

Rubato.

98 б.

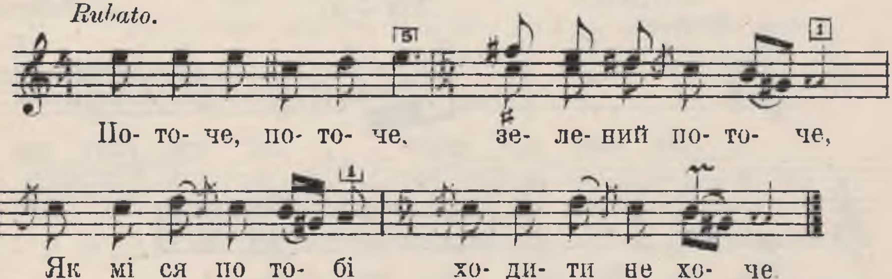

Приколискова п.

A B_1 C B   2 (6 + 6)   *Волтошова.*

Rubato.

99 а.

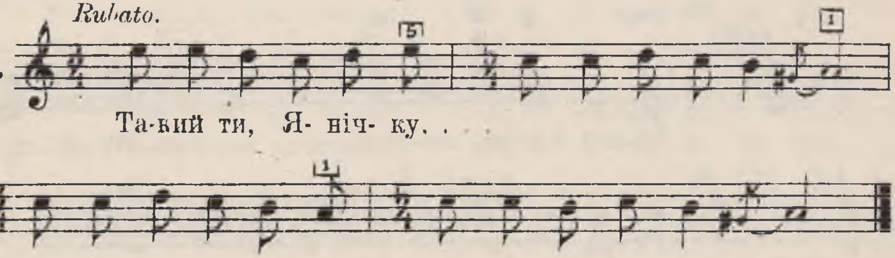

Сп. Драгузи

A $\dot{B}_1$ A $\dot{B}$ *Маластів.*

Rubato.

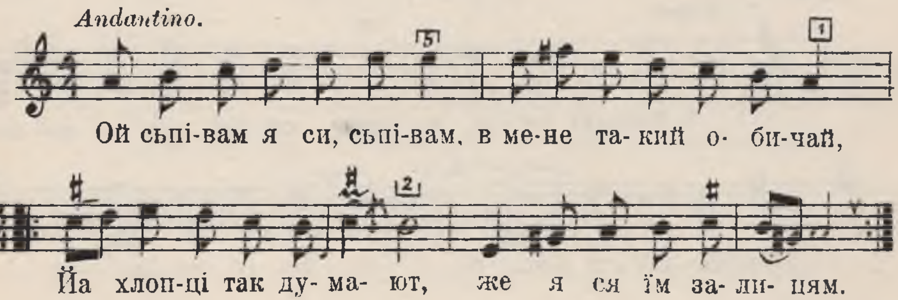
99 б.

A A_1 B B   2 (7 + 7)   *Ганчова.*

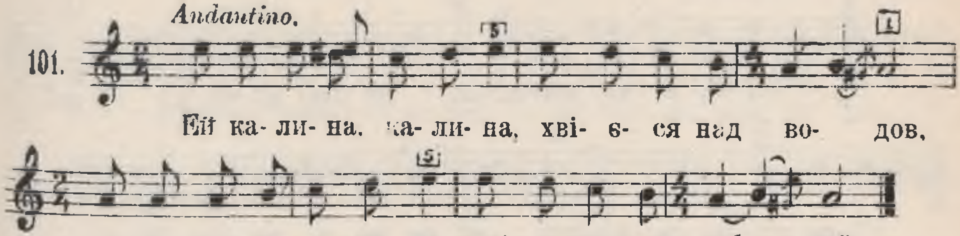
Andantino.

100. *

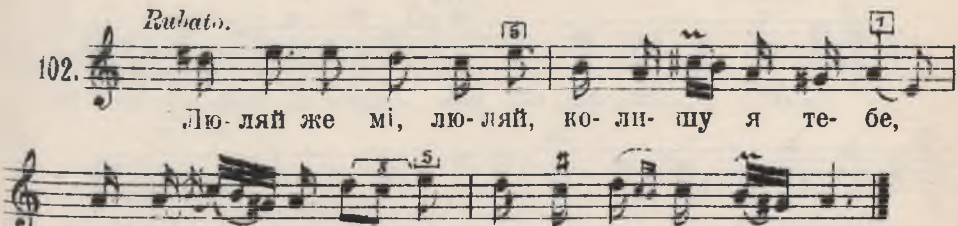

Сп. Марія Сокол.

A B | A B   2 (7 + 6)   *Устє руське.*

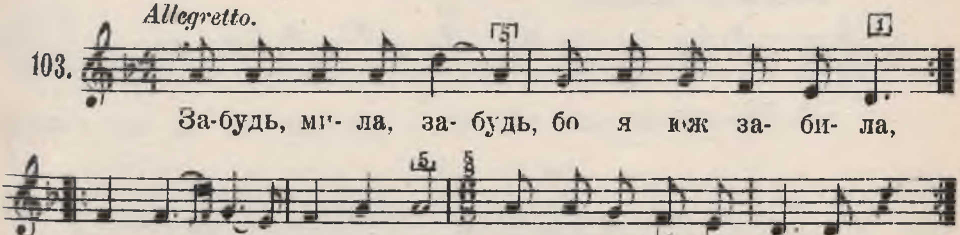
101.

2 (6 + 6)   *Ганчова.*

102.

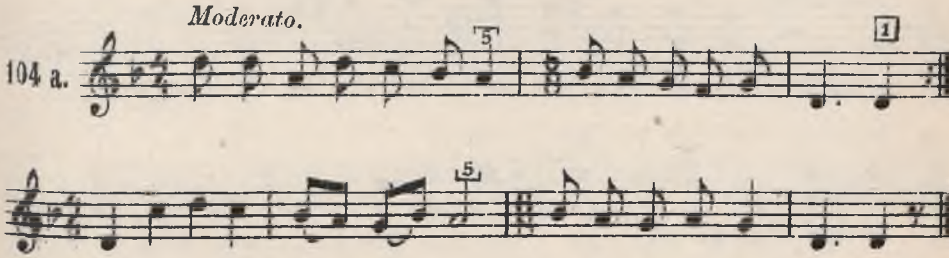
Сп. Марина Пирч

A B | C D   (6 + 6), (6 + 1+6)   *Воля ясиська нижна.*

103.

С. Шубяки

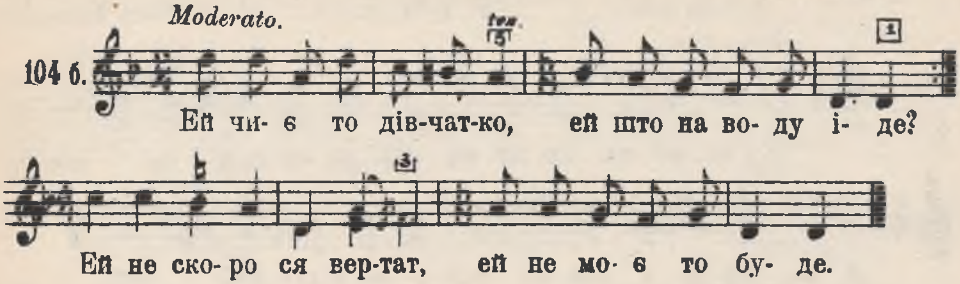
A B | C B.   *Маластів.*

104 a.

A B₁ C B 2 (¹+6 + ¹+6) *Пантна.*

Moderato.

104 б.
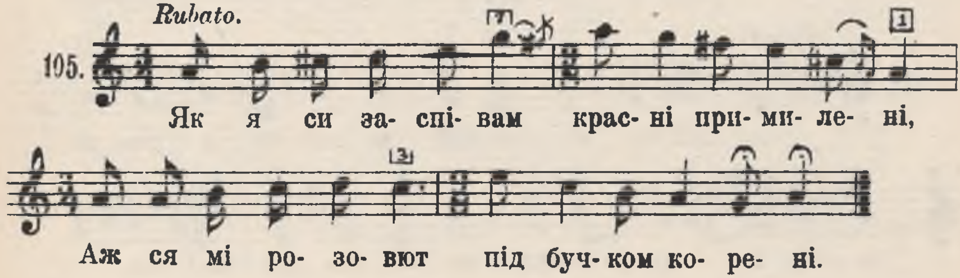

Сп. Антоха Семаницька.

A B₁ A B$_v$ 2 (6 + 6)

Rubato.
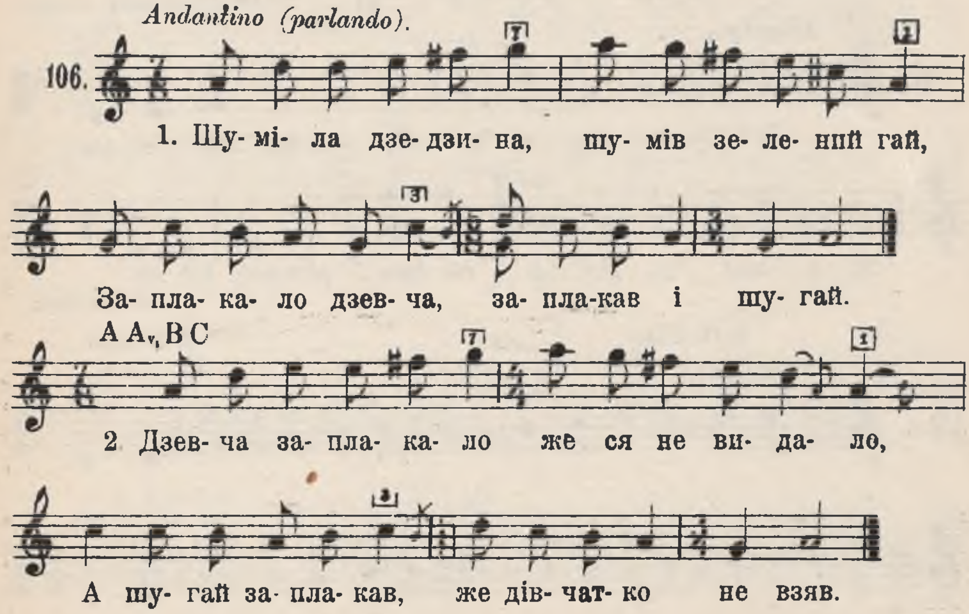
105.

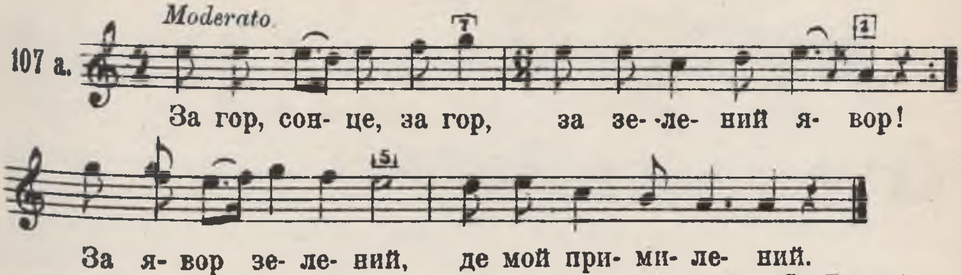
A A₁ A B 2 (6 + 6) *Маластів.*

Andantino (parlando).

106.

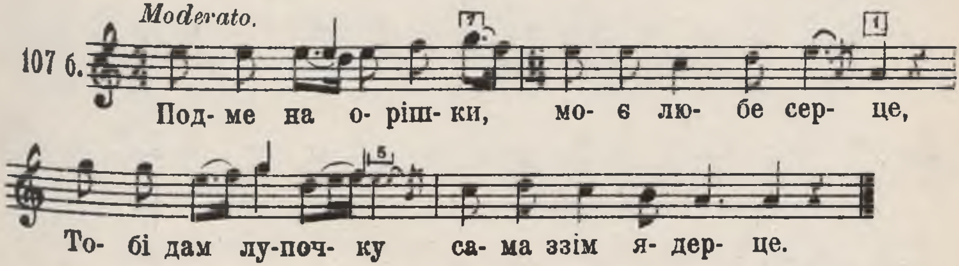

A B | C B 2 (6 + 6) *Шкляри.*

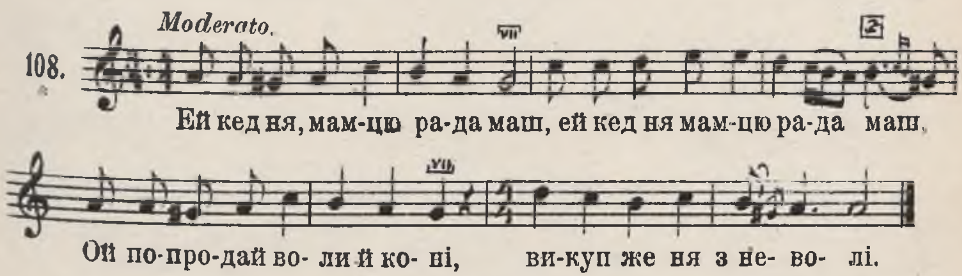
Сп. Гоцки і и.

A B | C B 2 (6 + 6) *Шкляри.*

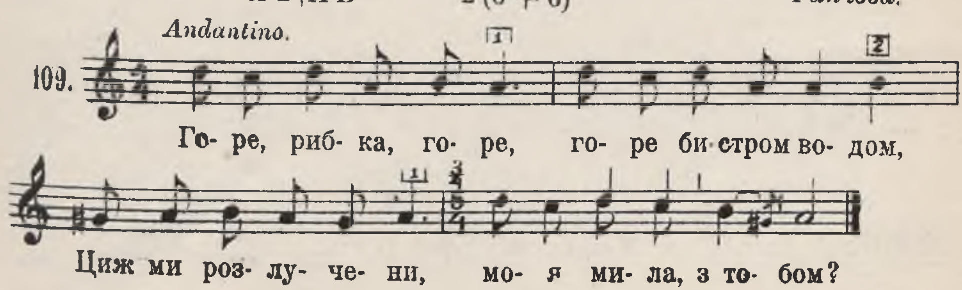

Сп. Гоцки і и

Ȧ A, Ȧ B (^{1}+7 + ^{1}+7), (^{1}+7 + 7) *Малястів.*

A B | A B 2 (6 + 6) *Ганчова.*

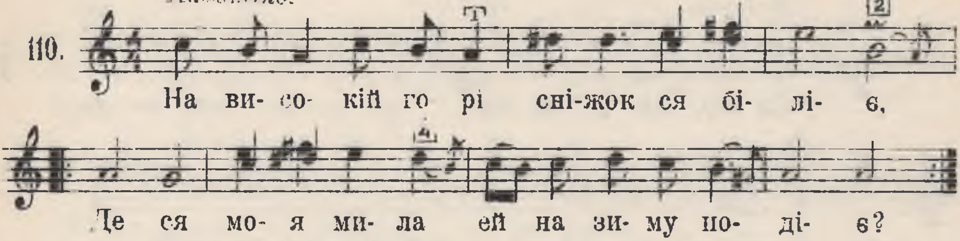

Сп. Юстина Чопор.

A B, C D (6 + 6), (6 + 1+6) *Блехнарка.*

Andantino.

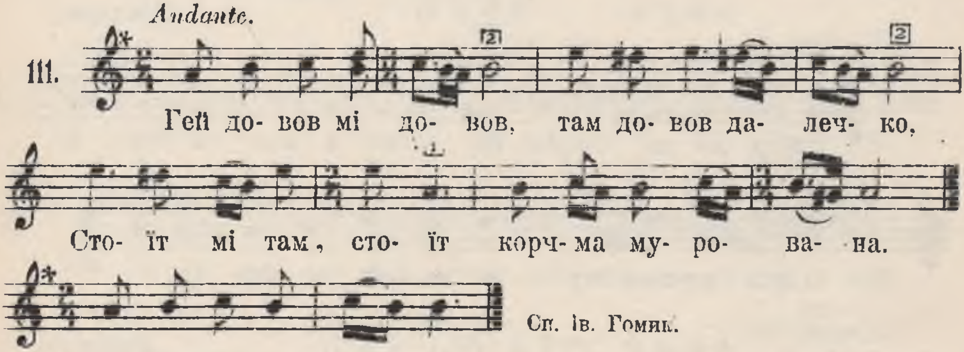
110.

A B, C A 2 (6 + 6) *Розстайне.*

Andante.

111.

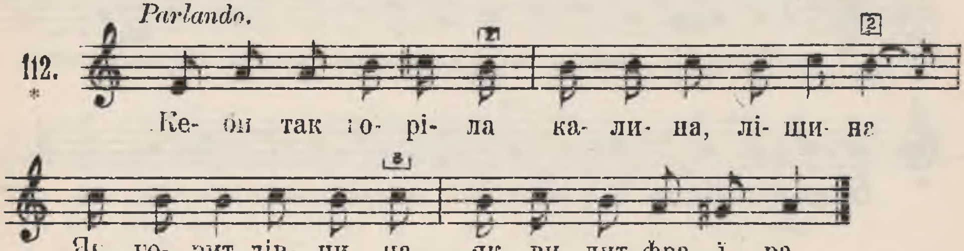

Сп. Ів. Гомик.

2 (6 + 6) *Висова.*

Parlando.

112.
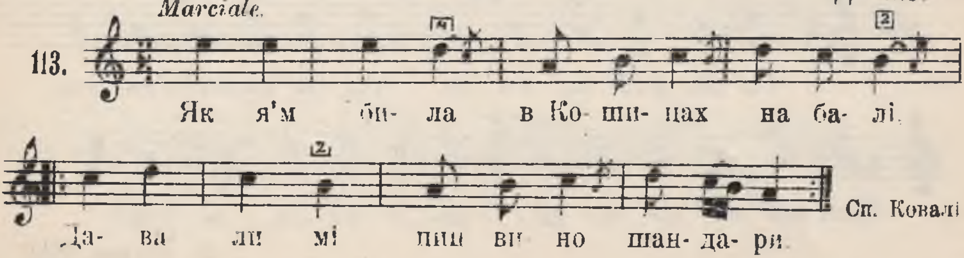

Сп. Мар. Ференц і Анна Дудич.

A B, A B 2 (4 + 6) *Дошно.*

Marciale.

113.
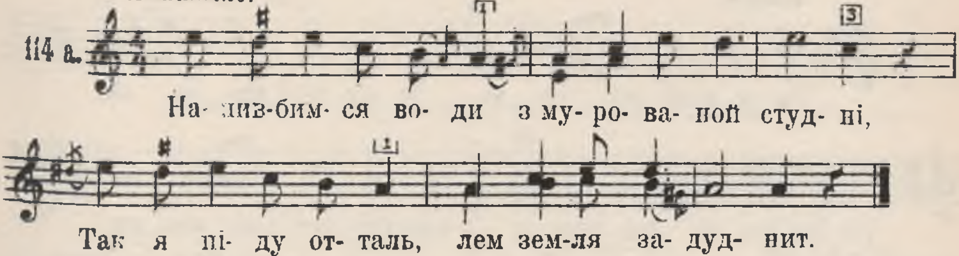

Сп. Ковалі

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (6 + 6) *Волтошова.*

Andantino.

114 a.

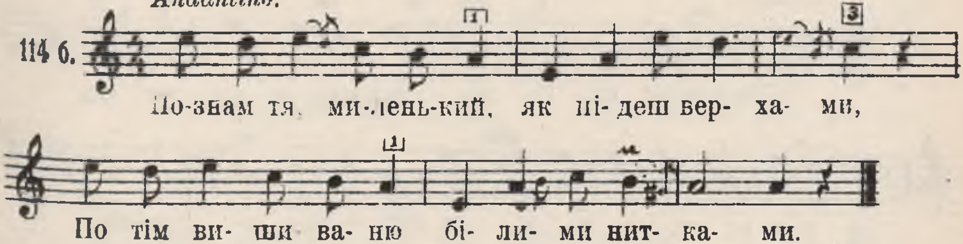

Сп. Драгузи.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (6 + 6) *Волтошова.*

Andantino.

114 б.

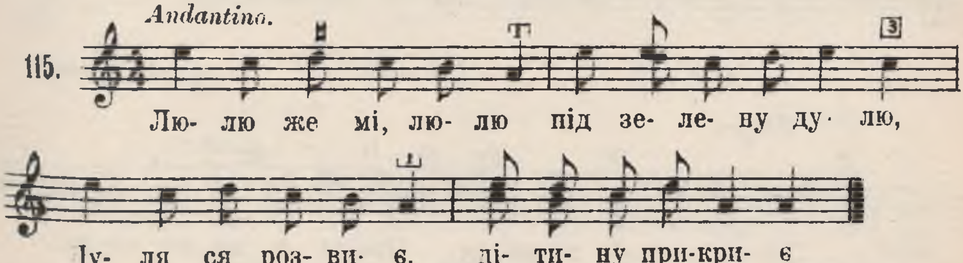

Сп. Драгузи.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (6 + 6) *Волтошова.*

Andantino.

115.

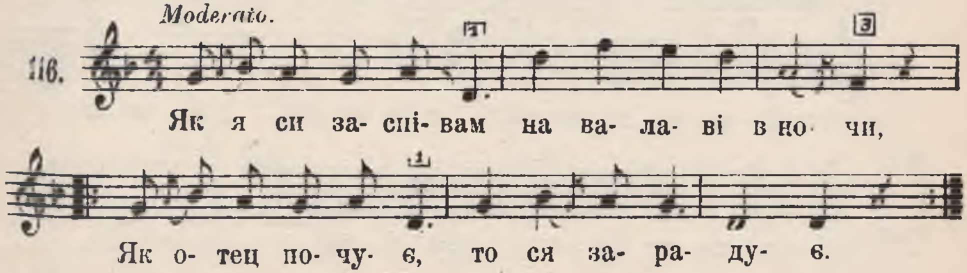

Сп. Драгузи.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (6 + 6) *Волтошова.*

Moderato.

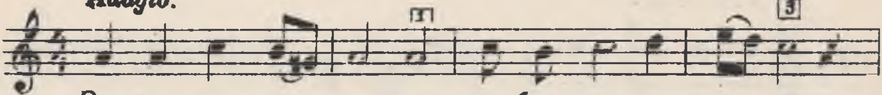
116.

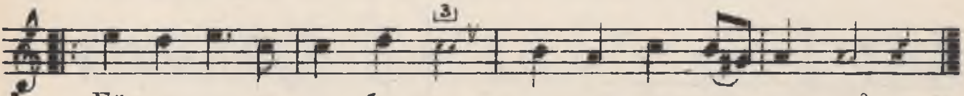
Сп. Драгузи.

Ȧ B₁ C Ȧᵥ (6 + 6),(¹+6 + 6) *Чистогорб. п. Сянік.*

Adagio.

117.

За- зу- лень- ко си- ва, де бу- деш ку- ва- ла,

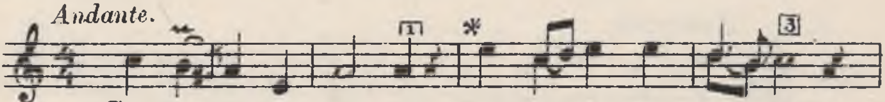

Ей кед есь си на буч- ку вер- шо- чок зло- ма- ла?

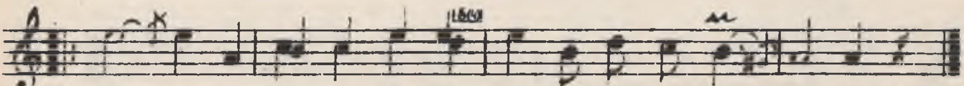
Зап. Юлія Назаревич

А А₁ В С (6 + 6) (¹+6 + ¹+6). *Пантна.*

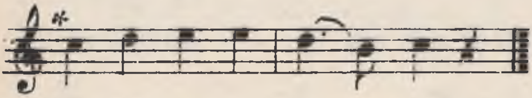
Andante.

118.

Ска-рав-ес ня, Бо- же, ска-рав- ес ня ду- же,

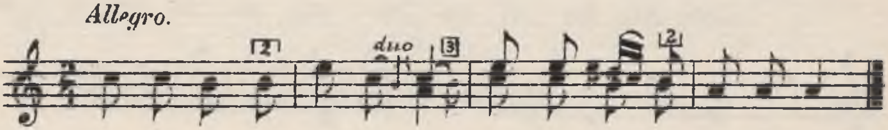
Ей дав- ес мі та ко- го, ей што о- бру- чі стру-же

Сп. Антоха Вольняк

А В₁ А В 2 (4 + 3) *Андріївка.*

Allegro.

119.

Го- са, хлоп ці, до ря- ду, Про-пі- е- ме ко- ля- ду.

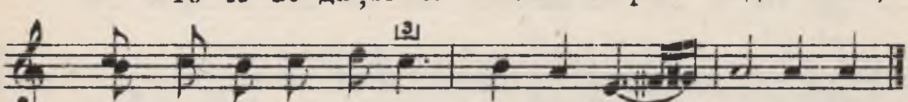
Колядна п.

Ȧ B₁ Ȧ C 2 (6 + 6) *Шклярн.*

Andantino.

120.

Те- че во- да , те- че з ки- че- ри до се- ла,

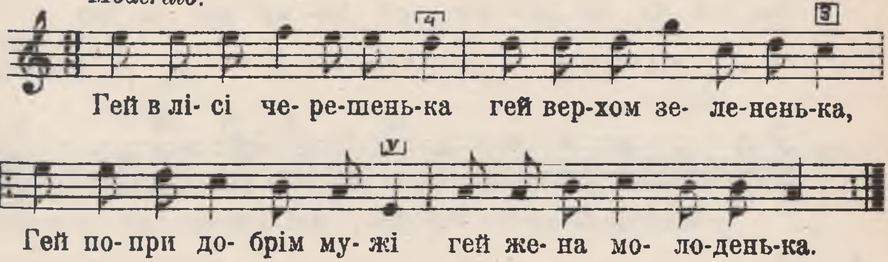
Вшит-ки лю- ди смут-ни , лем я сой ве- се- ла.

Сп. Гоцка і и.

А А | А А 2 (¹+6 + ¹+6) *Маластів.*

Moderato.

121.

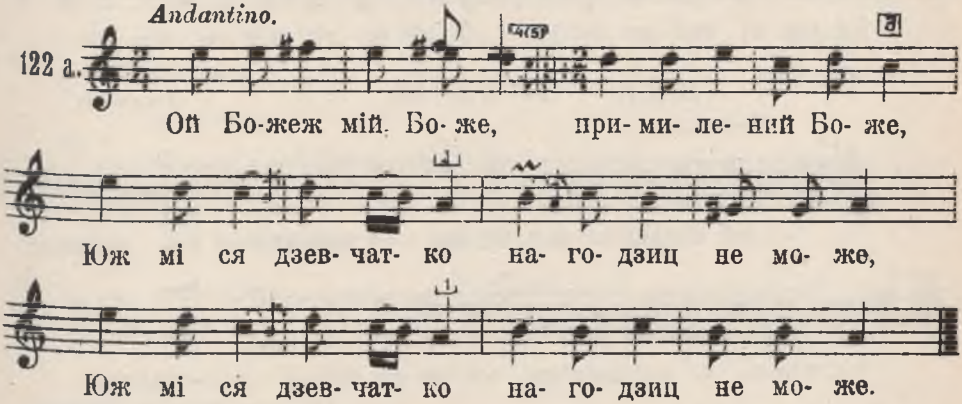

Юл. і Теодоз. Молчанка.

А А | А А 2 (6 + 6) *Дошно.*

Andantino.

122 а.

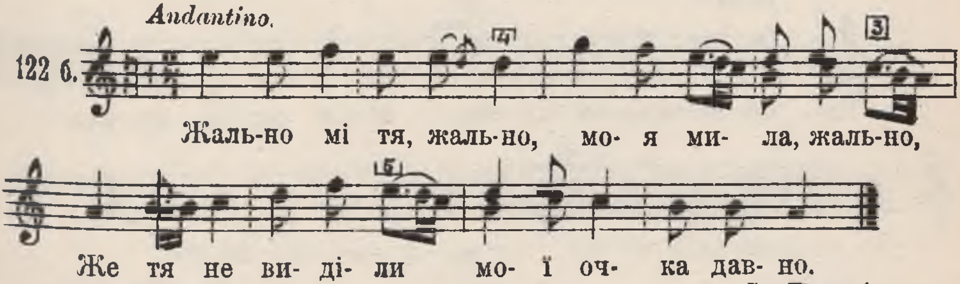

Confer № 32. Сп. Ковалі.

А А | А А 2 (6 + 6) *Шкляри.*

Andantino.

122 б.

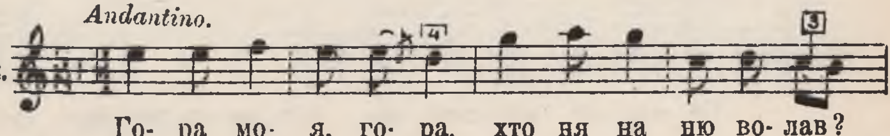

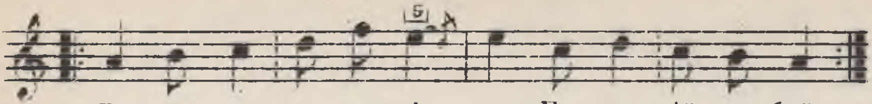
Сп. Гоцки і и.

А А | А А 2 (6 + 6) *Волтошова.*

Andantino.

122 в.

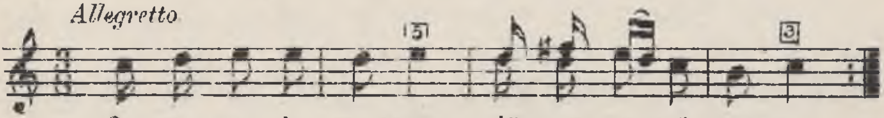

Во- лав ня ми лий мій, ей Бо- же мій лю бий.

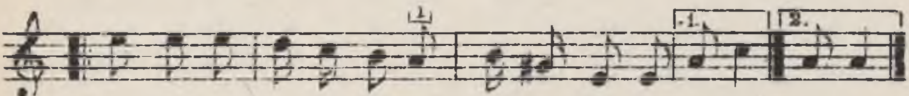
Сп. Драгузи.

А А₁В А (6 + 6), (¹+6 + 6) *Пантна.*

Allegretto

123.

Ой вер- ше мій, вер- ше, мій дзе ле- ний вер- ше,

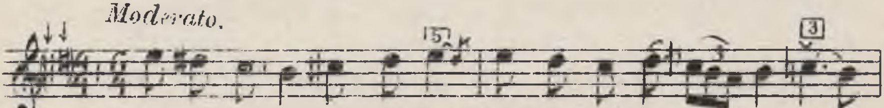

Ей юж мі так не бу- де, як мі би- ло пер-ше. пер-ше.

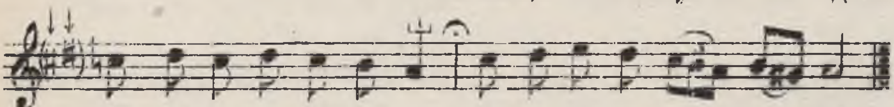
Сп. Антоха Тарбай.

А В₁ А В 2 (¹+6 + ¹+6) *Гачова.*

Moderato.

124.

Ей па Бо-же мій, Бо-же, ей зми-луй-ся на- до мнов:

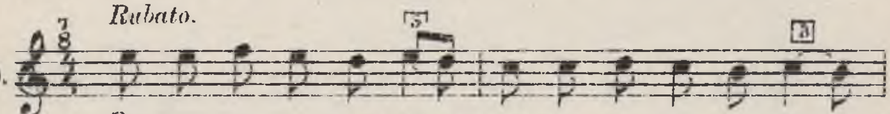

Ей ста-ла я на ка-мінь, ей по- ко тив-ся зо- мнов.

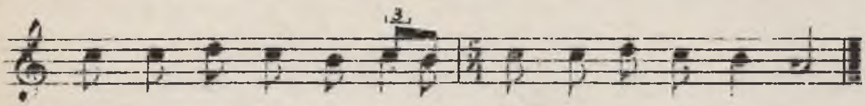
Сп. Анна Мигаль (війтиха)

А₁ А₁ А В 2 (6 + 6) *Висова.*

Rubato.

125.

За- зу- лень ка ку- кат, мо- є сер- це пу- кат,

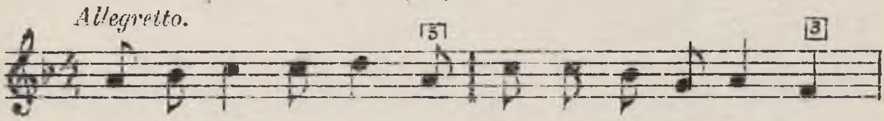

За- зу- лень- ка в га- ю, мо- є сер- це в жа- лю.

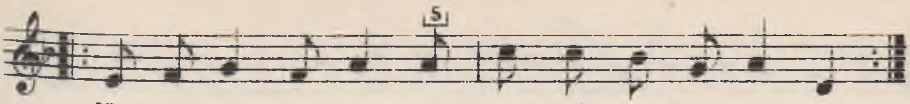
Сп. Анна Дудич.

А В₁ А В 2 (6 + 6) *Маластів*

Allegretto.

126.

Ей вер- ше мій, вер- ше, мій зе- ле- ний вер- ше,

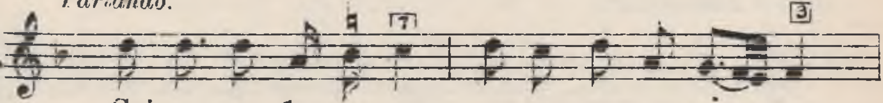

Юж мі так не бу- де, як мі би- ло пер- ше.

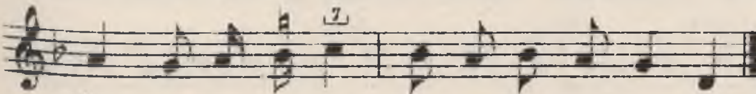
RB|RB (6 + 6),(5 + 6) *Ставіща.*

Parlando.

127.

Спі- ва- ла- бим я- ку, та не знам ни- я- ку,

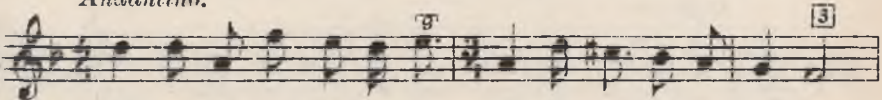

А ле- да я- ку, та во- лю ни- я- ку Сп Марина Лаврин

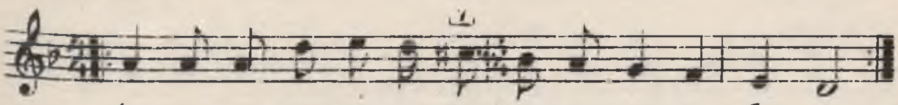
A B|A C (¹+6 + ¹+6),(¹+6 + 6) *Тварожч ниж.*

Andantino.

128 a.

Ей з єд ней стра-ни вершка ей гав-ран во- ду пи- є,

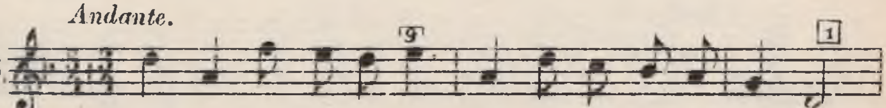

А з дру-гей стра-ни верш-ка же- на му- жа би- є.

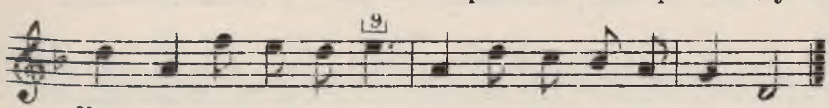
Ȧ Ḃ|Ȧ Ḃ 2 (6 + ¹+6) *Висова.*

Andante.

128 б.

Ей а там за го- ров ей гав-ран во- ду пі- є,

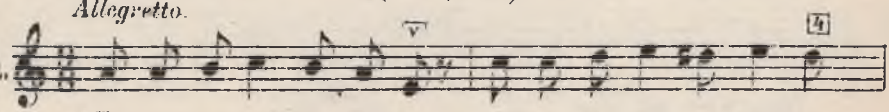

Ей а там за дру-гов ей же- на му- жа бі- є.

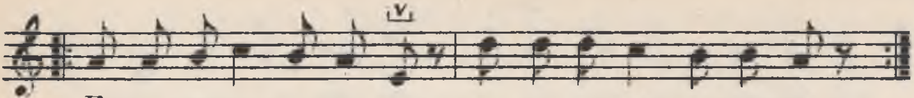
A A|Ȧ A 2 (¹+6 + ¹+6) *Пантна.*

Allegretto.

129 a.

Ей мам-цю мо- я, мам-цю, ей як ви твер до спи- те,

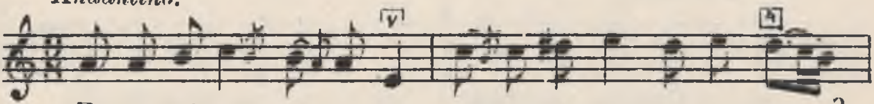

Ей ме- не по- ла- па- ли, ей а ви нич не зна-те.

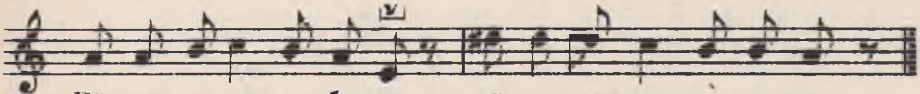
Сп. Анна Вольняк.

À A, À A 2 (¹+6 + ¹+6) *Пантна.*

Andantino.

129 б.

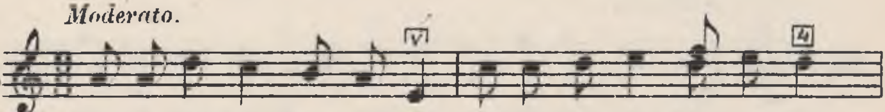
Ей го- рі се- лом і- шов, ей чом до нас не за(й)-шов?

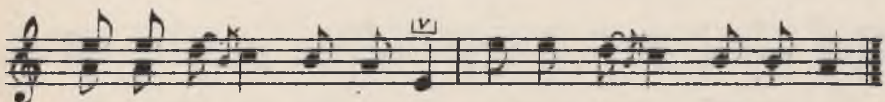
Ей вель-ка ро- са, бла- то, ей не за(й)-шов-єм за- то.

À A, À A 2 (¹+6 + ¹+6) *Пантна.*

Moderato.

129 в.

Ей а на на- ших две-рих ой пе-чать у- да- ри- ли,

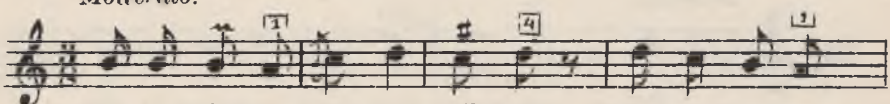

Ей же- би до нас в ве-чер ей хлоп-ці не хо- ди- ли.

Сп. Антоха Семаніцька.

A B, A C 2 (4 + 4) *Висова.*

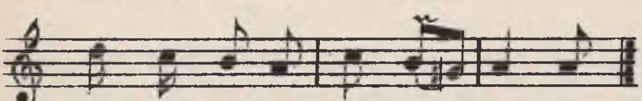
Moderato.

130.

1. Я- не, Я- не, сьвя-тий Я- не, Осьвять же нам

вшит-ко зі- ля. 2. Осьвять же нам вшит-ко зі- ля,

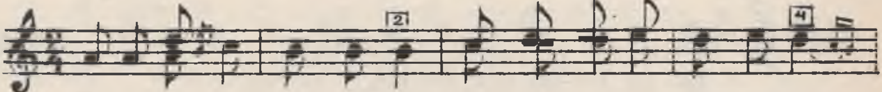
Сп. Ор. Кристинич.

Дроб ний пі- сок і ка- мі- ня.

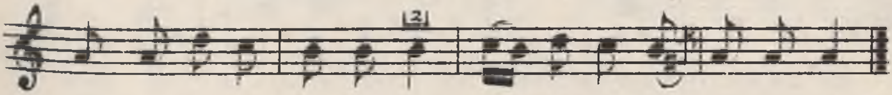
Confer № 53. Собіткова п.

À A, À A   2 (¹+6 + ¹+6)   *Пантна.*

Andantino.

131.

Ей пі-шов мій ми-лень-кий, ей а- ни го не вид-но,

Ей лем му за дра-жеч-ком ей под-ко-ве- чок слід-но.

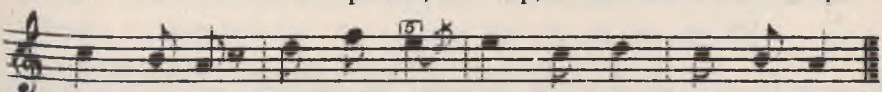
Сп. Ант. Вольняк.

A A, A A   2 (6 + 6)   *Волтошова.*

Andantino.

132 a.

А ве- чер мі, ве- чер, юж мі 'ґ ве- че- ро- ви,

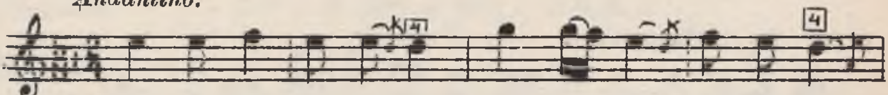

Го- нит мій ми-лень-кий вів- ці 'д ко- ша- ро- ви.

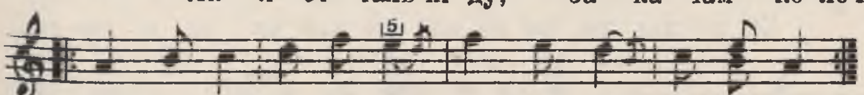
Confer № 122.   Сп. Драгузи.

A A, A A   2 (6 + 6)   *Дошно.*

Andantino.

132 б.

Як я от- таль пі- ду, за- ка- чам ко- леч- ко,

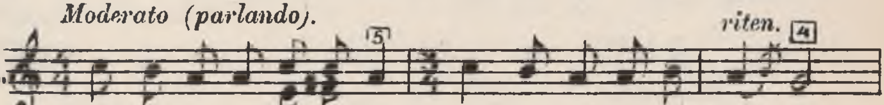

Зо- ста-вай здо-ро- ва, мо- я фра- ї- реч- ко.

Сп. Ковалі.

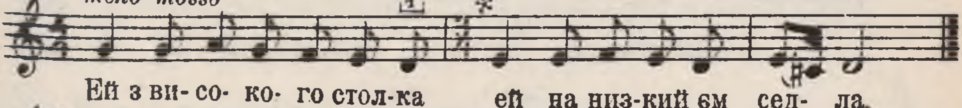
A B, C B   2 (¹+6 + ¹+6)   *Пантна.*

Moderato (parlando).   *riten.*

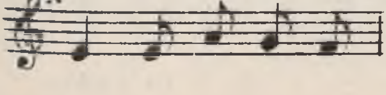
133 a.

Ей я єд- на, я єд- на, ей оц- ца, мат-ки не мам,

meno mosso

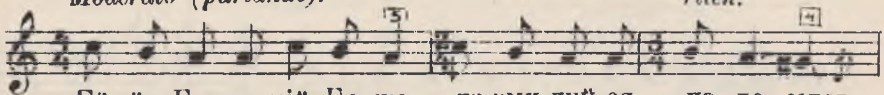
Ей з ви- со- ко- го стол-ка ей на низ-кий єм сед- ла.

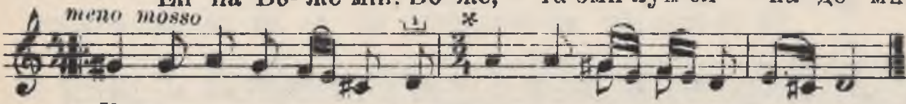
A B₁ C D 2 (¹+6 + ¹+6) *Пантна.*

Moderato (parlando).

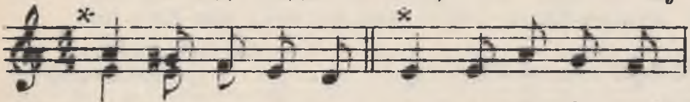
133 б.

Ей ña Бо- же мій. Бо- же, та змилуй-ся на- до- мнов,

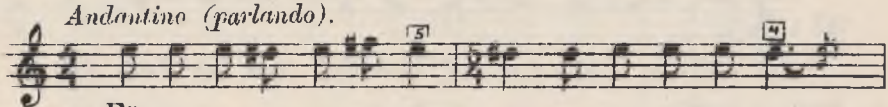
Ей ña над тим дів-чат-ком, ей што ба- ну- є за мнов.

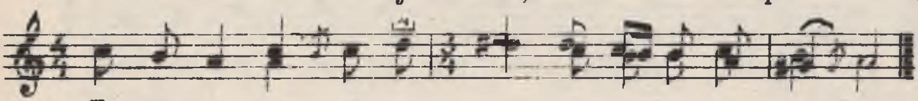
A B₁ C D (¹+6 + ¹+6). (6 + ¹+6) *Пантна.*

Andantino (parlando).

134.

Ей та- ко- го му- жа мам, ей як з та- тар ки па-ска,

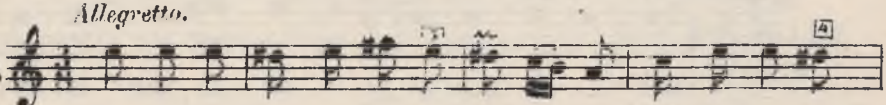
Тогдиль му ґам- би дам, ей ко- ли мо- я лас- ка.

Сп. Улька Тарбай

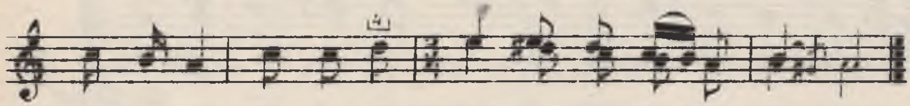
A A₁ B C (¹+6 + ¹+6). (6 + ¹+6) *Пантна.*

Allegretto.

135.

Ей по- ля- на, по- ля- на та дав- но не о- ра- на,

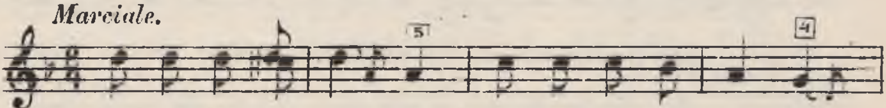
О- ра на би би- ла, ей же- би мо- я би- ла.

Сп. Антоха Вольняк.

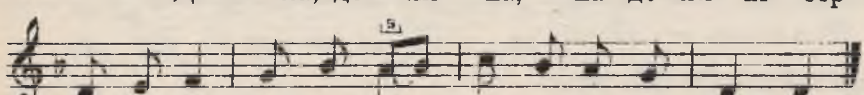
A A₁ B A 2 (6 + 6) *Дошно.*

Marciale.

136.

До- ли- на, до- ли- на, на до- ли- ні бер- це,

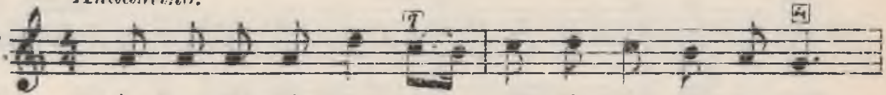
Бо- лит ня, бо- лит ня за тат-цей-ком сер- це.

Сп. Ковалі.

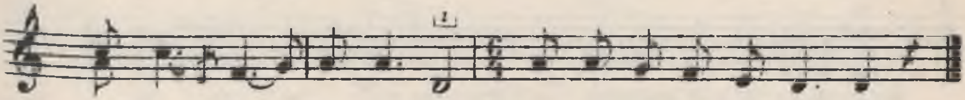
A B₁ C D (6 + 6),(6 + ¹+6) *Волтошова.*

Andantino.

137.

А на-што мі, на- што лю- би- ти ле- да- што,

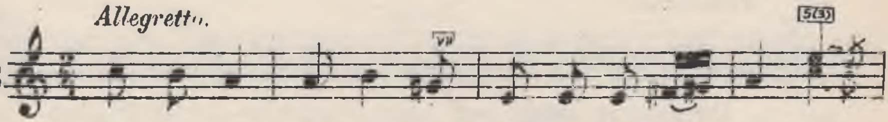
Кой ме- не ле- да- што, ей не ма- є ни- за- што?

Сп. Драгузи.

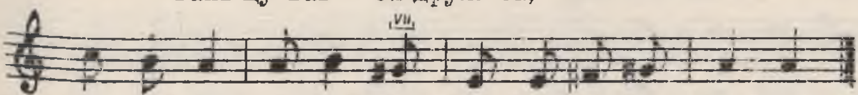
Ȧ B₁ Ȧ B 2 (6 + 6) *Волтошова.*

Allegretto.

138.

Тань-цу-вав би друж- ба, кой ма-лень-ка із- ба,

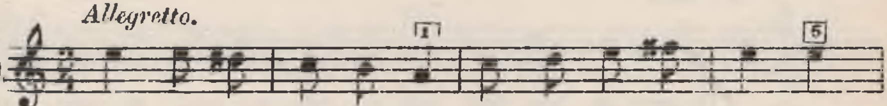
Же- би пец ви- ня- ли, то би тань-цу- ва- ли.

Сп. Драгузи.

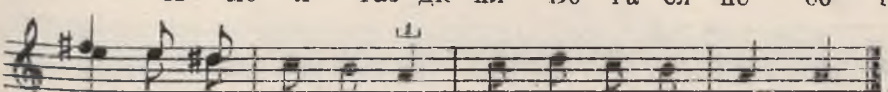
Ȧ B₁ Ȧ B 2 (6 + 6) *Ропиця.*

Allegretto.

139.

А мо- я ґаз- ди- ня Бо- га ся не бо- їт,

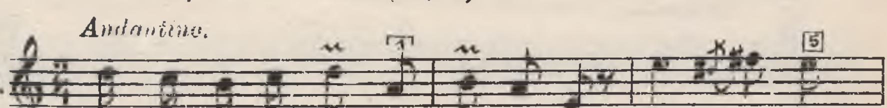

Да- ла мі сві- да- ня і гро- ша не сто- їт.

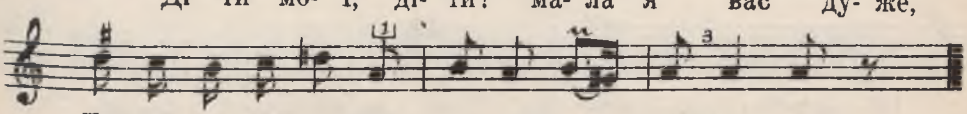
Ȧ B₁ Ȧ B₁ 2 (6 + 6) *Ганчова.*

Andantino.

140.

Ді- ти мо- ї, ді- ти! ма- ла я вас ду- же,

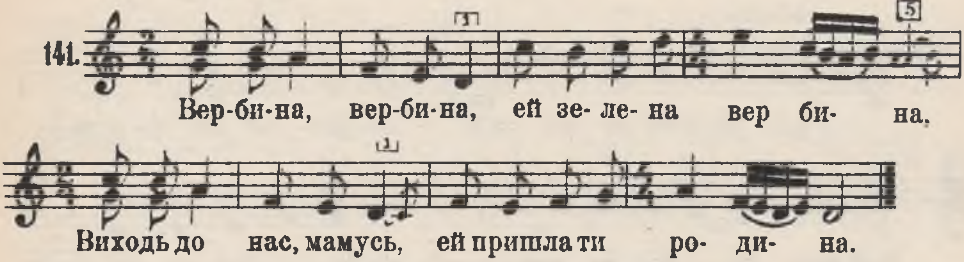
Так'сте ся ро- зи-шли, як пта- хи з га- лу- зе.

Сп. Мар. Пирч.

Ȧ B˙ᵢȦ B 2 (6 + ¹+6) *Пантна.*

Andantino.

141.

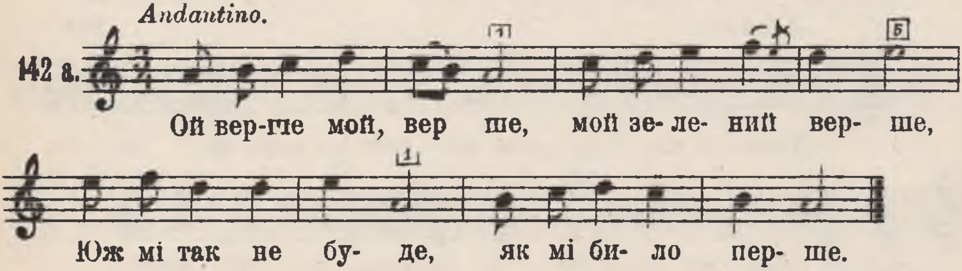

Сп. Антоха Вольняк

A Aᵢ A A 2 (6 + 6) ***Повоґовник.***

Andantino.

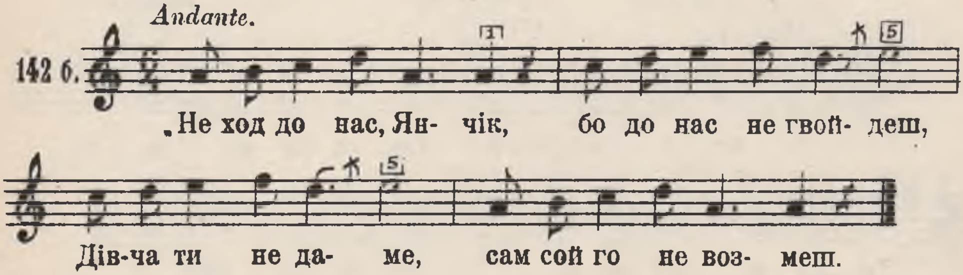
142 a.

Ȧ Äᵢ Ä Ȧ 2 (6 + 6) *Маластів.*

Andante.

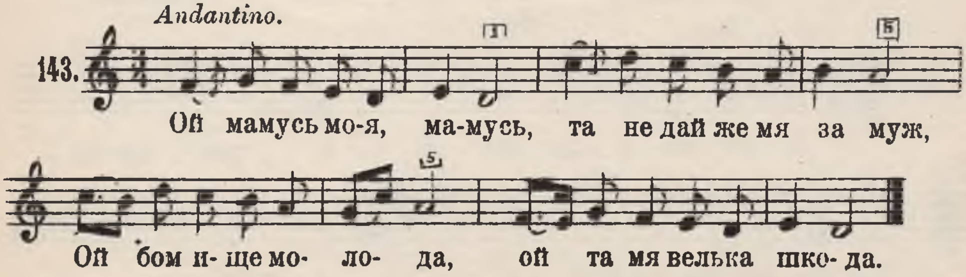
142 б.

Ȧ Ȧ⁵ᵢȦ⁵ Ȧ 2 (¹+6 + ¹+6) *Сяніччина.*

Andantino.

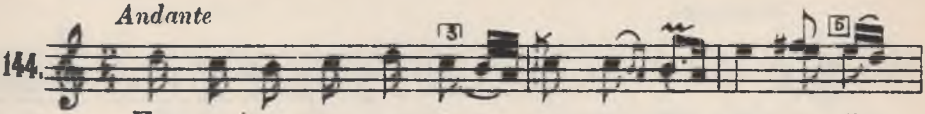
143.

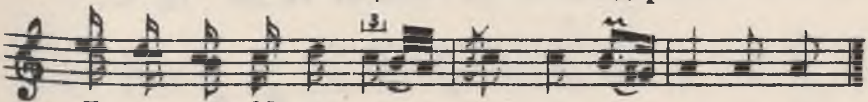
Зап. зо співу Мод. Менцінського.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (6 + 6) *Доwню.*

Andante

144.

Под-ме же ми, под-ме з ма-дяр-ско- го кра- ю,

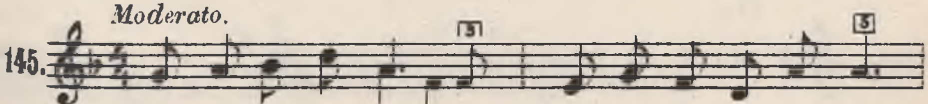

Бо на нас Ма- дя- ре кри- во по- зе- ра- ют.

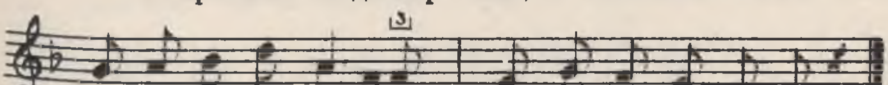
Сп. Ковалі.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (6 + 6) *Устє руськє.*

Moderato.

145.

При-шов я до корч- ми, там ми- ла сто- я- ла,

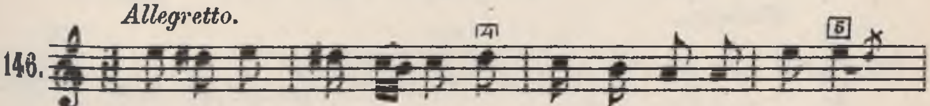

Так єм ся за- вsти- дав, же'м не мав ґрей-ца- ра.

Сп. Мел. Даньковська.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (¹+6 + 6) *Волтошова.*

Allegretto.

146.

Ей за гор, сон- це, за гор, за зе- ле-ний я- вор,

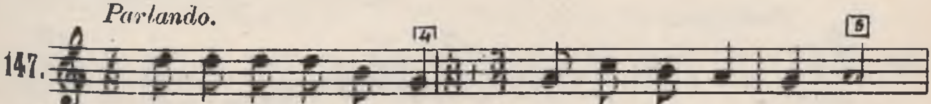

Ей за я- вор зе- ле- ний, Бо- же при-ми- ле- ний!

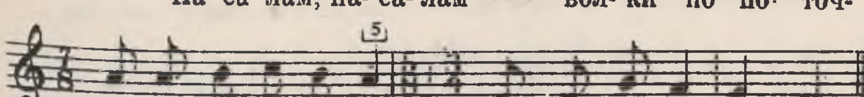
Сп. Драгузи.

A B₁ A B 2 (6 + 6) *Маластів.*

Parlando.

147.

Па- са- лам, па- са- лам вол- ки по по- точ- ку,

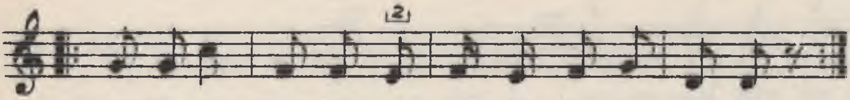

А- ле юж не бу- ду од но- во- го роч- ку.

A B₁ A B 2 (6 + 6) *Дошно.*

Moderato.

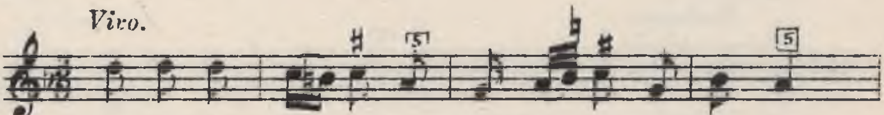
148 а.

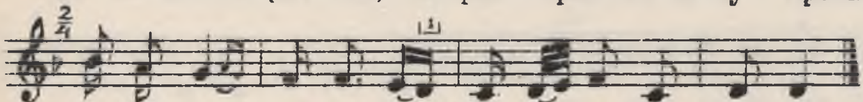

Сп. Ковалі.

A B₁ C B 2 (6 + 6) *Ганчова.*

Vivo.

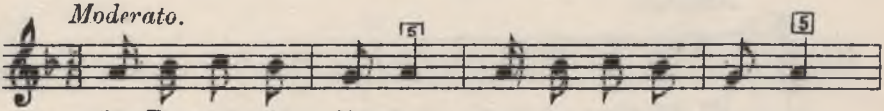
148 б.

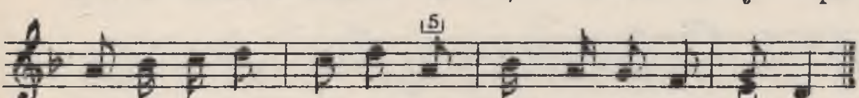

Сп. Марина Пирч.

Ȧ Ȧ₁ B A (6 + 6), (¹+6 + 6) *Пантна.*

Moderato.

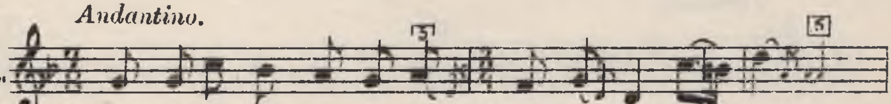
149.

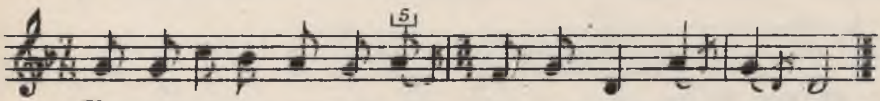

Сп. Антоха Семаніцька.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (¹+6 + 6) *Волтошова.*

Andantino.

150 а.

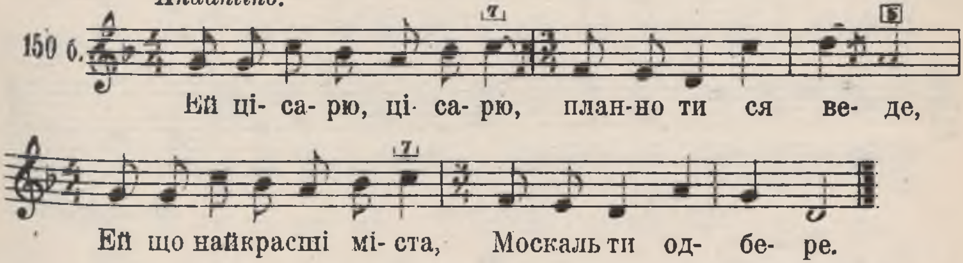

Сп. Драгузи.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (¹+6 + 6) *Воля яслиська нижна.*

Andantino.

150 б.

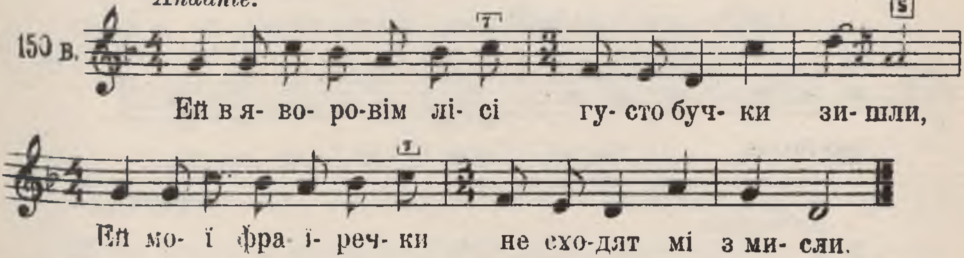

Сп. Шубяки.

Ȧ B₁ Ȧ B 2 (¹+6 + 6) *Воля яслиська нижна.*

Andante.

150 в.

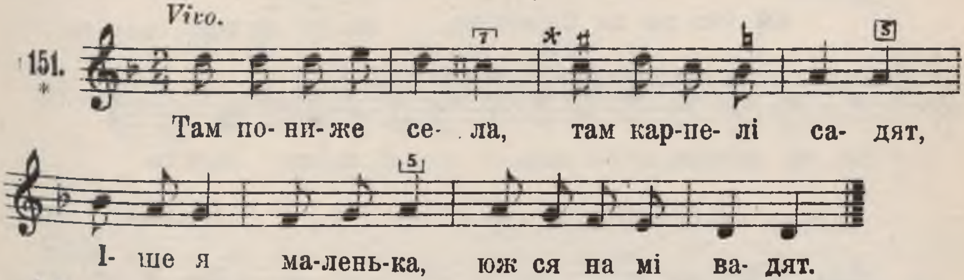

Сп. Шубяки.

A A₁ B A 2 (6 + 6) *Ганчова.*

Vivo.

151.

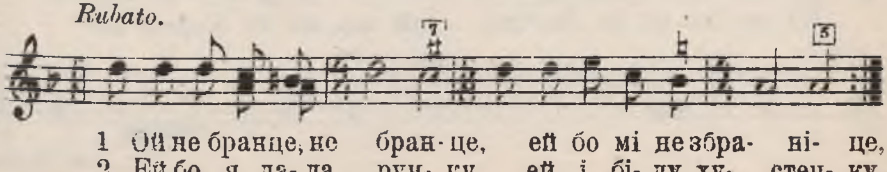
Сп. Юстина Чопор.

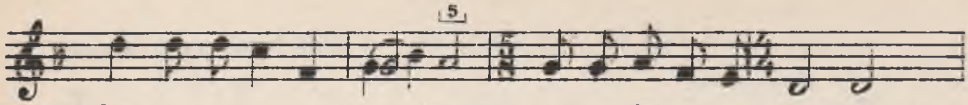
A Ä⁵₁ B Ȧ 2 (¹+6 + ¹+6) *Маластів.*

Rubato.

152.

(Дальше ✻)

1. Ей бо я руч- ку да- ла, а ви мі не ве- ри- це.

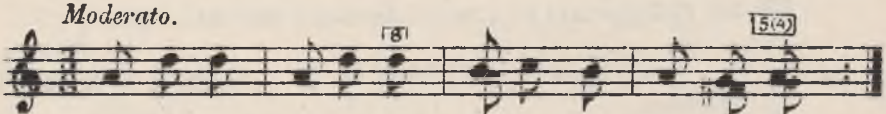

2. Ей ви мі не ве- ри- це, ей мо- є- му сер- деч- ку.

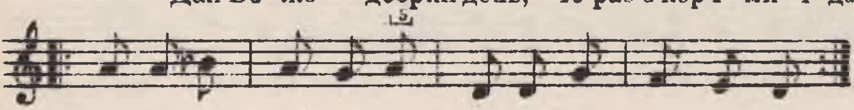
А А, А А 2 (6 + 6) *Маластів.*

Moderato.

153.

Дай Бо- же добрий день, те-раз з корч- ми і- дзем,

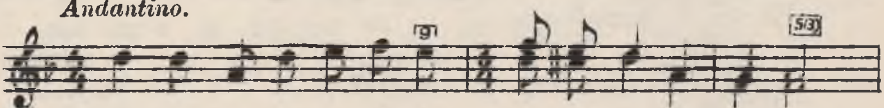

Дай Бо- же і то- му, што і- де до до- му.

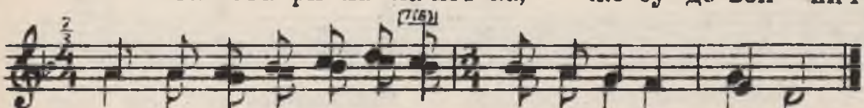
А В, А В 2 (¹+6 + 6) *Маластів.*

Andantino.

154.

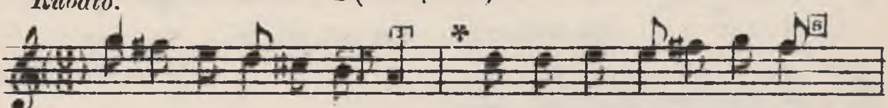
Ей гва- ри- ла ма-міч- ка, же бу- де вой- нич- ка,

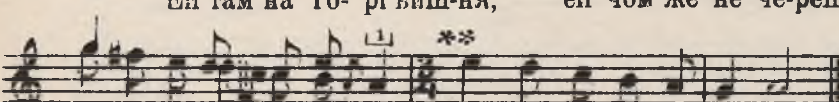
Ей ту ей маш, ту ей маш, се- дай на ко- нич- ка.

Rubato. А̇ А, А̇ В 2 (¹+6 + ¹+6) *Пантна.*

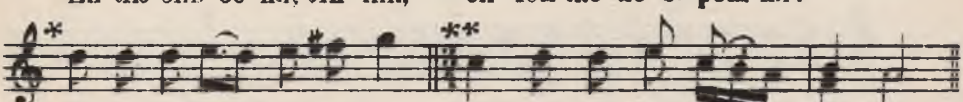
155.

Ей там на го- рі виш-ня, ей чом же не че-реш-ня?

Ей лю-бив єс ня, Ян-чик, ей чом же не бе-реш ня?

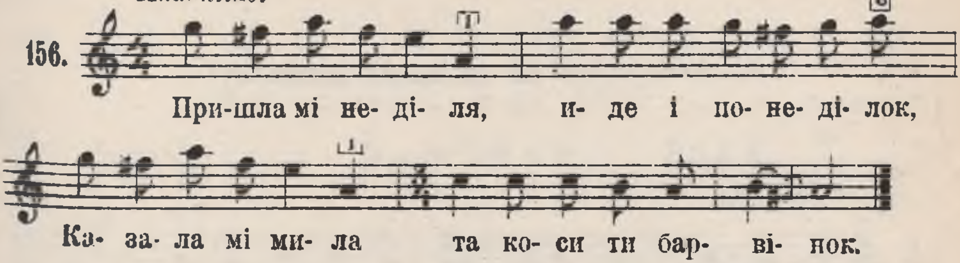

Сп. Анна Вольняк.

А В|А С   2 (6 + 7)   *Ропиця.*

Andantino.

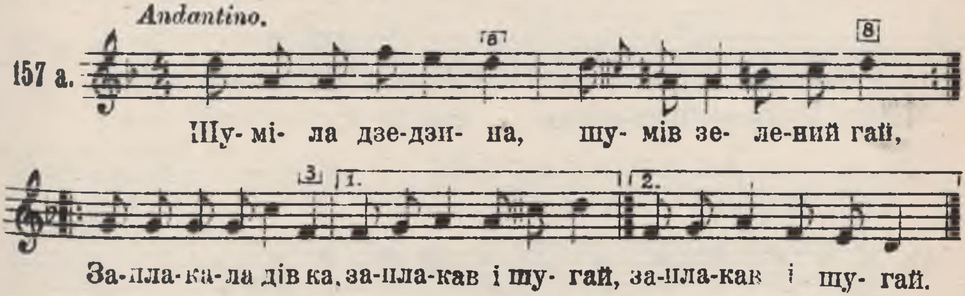
156.

А В|А В   2 (6 + 6)   *Маластів.*

Andantino.
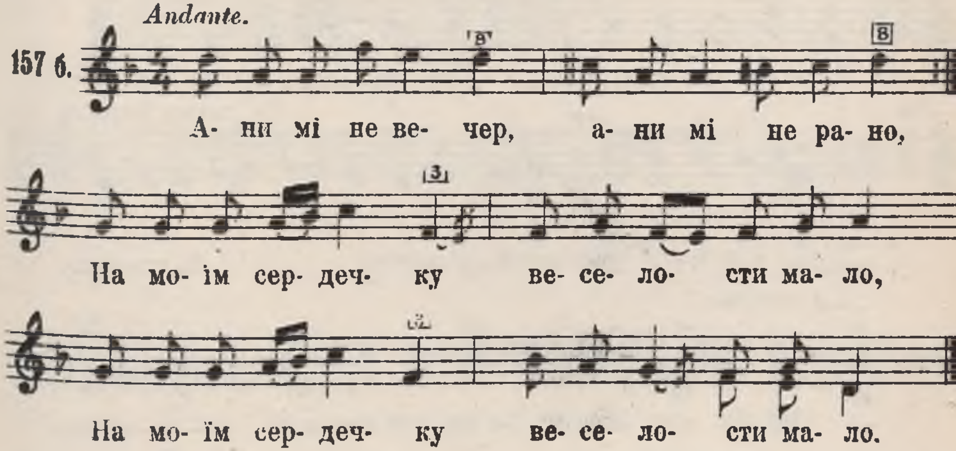
157 а.

А В|А В   2 (6 + 6)   *Пантна.*

Andante.

157 б.

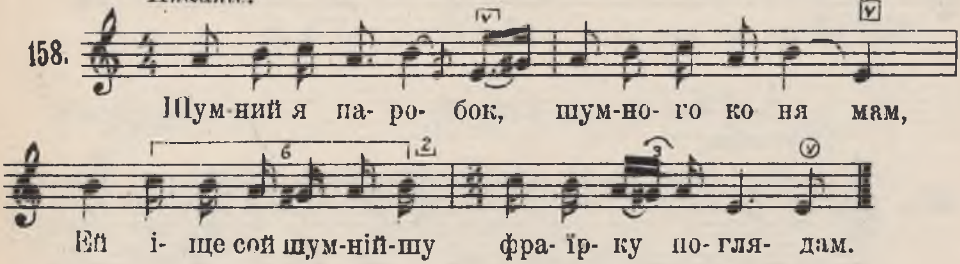

β) Закінчення на долішній домінанті

А А₁ R R (6 + 6), (¹+6 + 6) *Шкляри.*

Andante.

158.

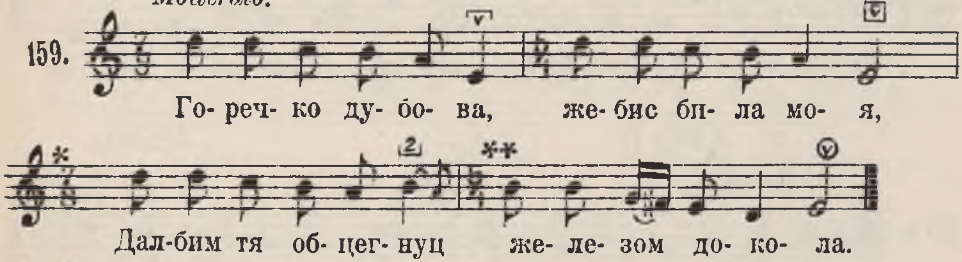

Сп. Гоцки і н.

А В₁ А В 2 (6 + 6) *Пангна.*

Moderato.

159.

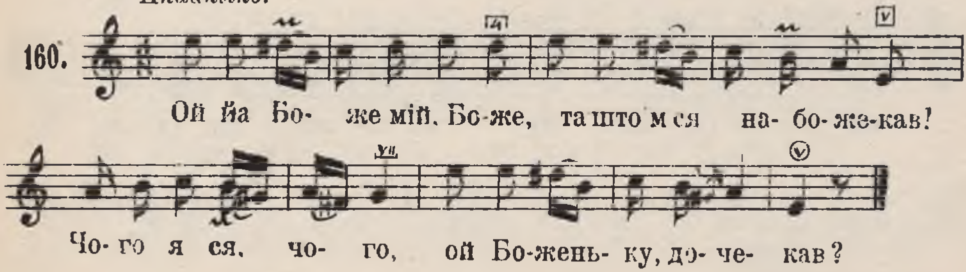
Сп. Антоха Вольняк.

А А₁ В С (¹+6 + ¹+6), (6 + ¹+6) *Волтошова.*

Andantino.

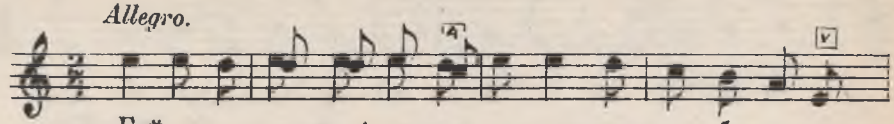
160.

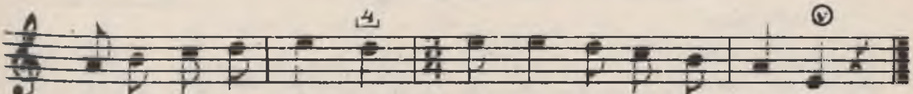
Сп. Драгуза.

A A₁ B C (¹+6 + ¹+6), (6 + ¹+6) *Маластів.*

Allegro.

161.

Гей до нас, хлоп-ці, до нас, гей до нас, не- бо- жа- та,

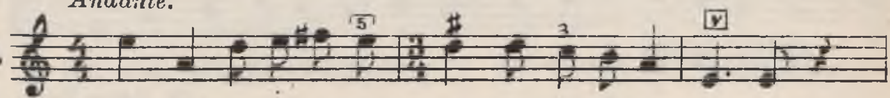

Бо за на-шом хи- жом гей пше-нич-ка не жа- та.

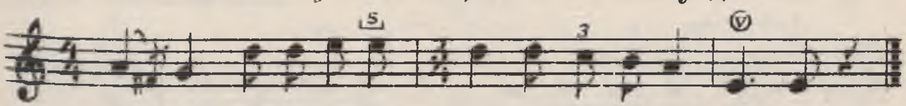
Сп. Юл. і Теодоз. Молчанка.

A Ḃ₁ A Ḃ 2 (6 + ¹+6) *Болтошова.*

Andante.

162 a.

Вів- сей- ку бо- га-тий, ей хтож тя бу- де жа- ти?

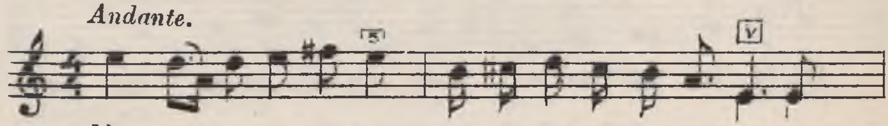

Бу- дут тя ко-си-ли ей хлоп-ці не-жо- на- ти.
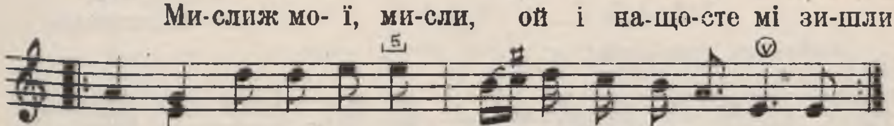
Сп. Драгузи.

A Ḃ₁ A Ḃ 2 (6 + ¹+7), (6 + ¹+6) *Дошно.*

Andante.

162 б.

Ми-слиж мо- ї, ми-сли, ой і на-що-сте мі зи-шли?

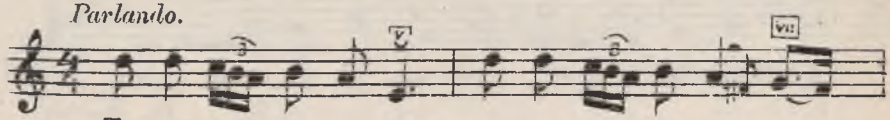

Юж мо- го ми- ло- ґо ой о- по- ві- ди ви- шли.

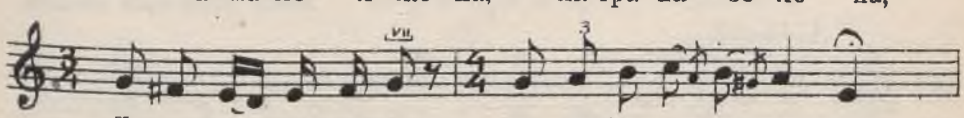
Сп. Ковалі.

(6 + 6), (6 + ¹+6) *Ганчова.*

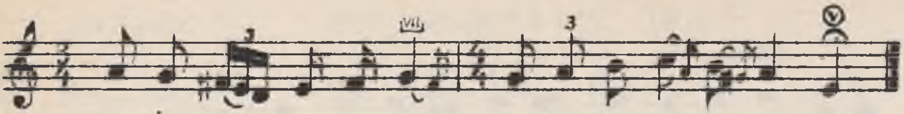
Parlando.

163.

Та- ка мо- я же- на, як тра- ва зе- ле- на,

Я та- кий чер- ве-ний, ей як-бим не мав же- ни,

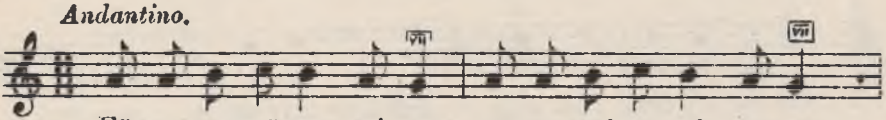
Сп. Анна Мигаль.

Маластів.

Ȧ Ȧ | B C 2 (^{1}+6 + ^{1}+6)

Andantino.

164.

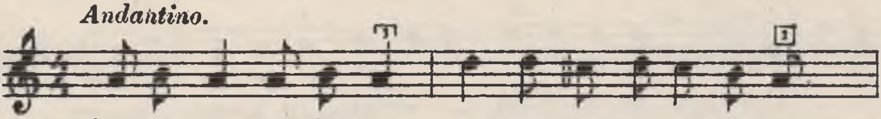

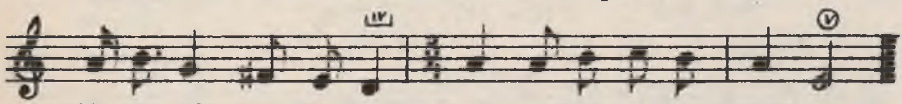
Сп. Ксеня Баюс.

A B | A C 2 (6 + ^{1}+6) *Воля ясლиська нижна.*

Andantino.

165.

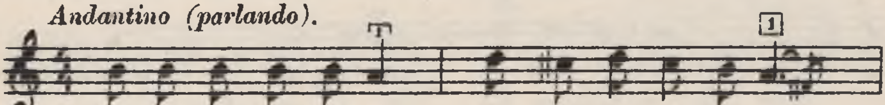

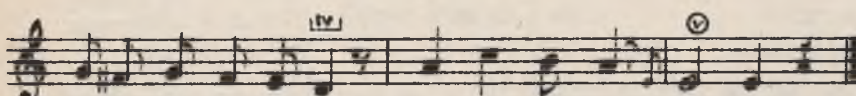
Сп. Шубяки.

A Ȧ | Ȧ₅B 2 (6 + 6) *Волтошова.*

Andantino (parlando).

166.

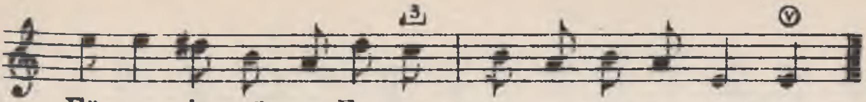
Сп Драгузи.

Ȧ Ȧ^5 | B Ȧ (6 + 6), (^{1}+6 + 6) *Воля ясლиська нижна.*

Andantino.

167.

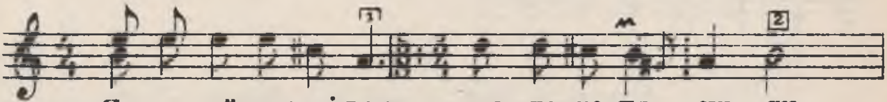

Ей по- рів-най ти, Бо- же, вшитких лю-дий зо мнов!

Сп. Шубяки.

A B₁ A B 2 (6 + 6) *Пантна.*

Parlando.

168.

Як я сой за-сьпі-вам, да- ле- ко ня чу- ти,

Под же, мій миленький, во- ли на-вер- ну- ти.

Сп. Антоха Тарбай.

A A₁ B A 2 (5 + 5) *Ганчова.*

Andantino.

169 а.

*

Ой пи- ла, пи- ла, че- пец стра- ти- ла,

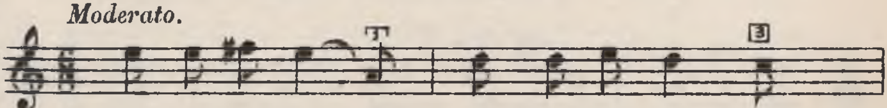

При-шла до до- му, тай му- жа би- ла.

Сп. Марина Пирч

A A₁ B A (5 + 5), (6 + 5) *Ганчова.*

Moderato.

169 б.

*

Спо- до- бав- ся мі пря шів-ский Ма- дяр,

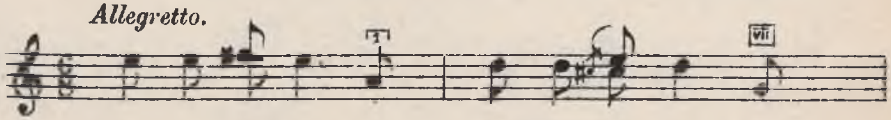

Я му да- ла пір- ко, він мі дав та- ляр.

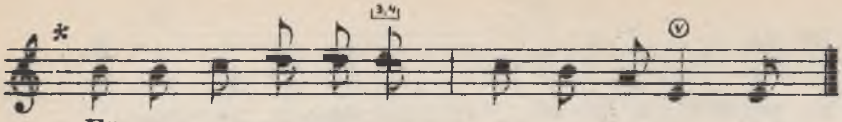
Сп. Теодора Вондзіляк.

A A₁ B A (5 + 5), (6 + 5) *Маластів.*

Allegretto.

169 в.

Ей Бо- же, Бо- же, ей што ся во- дит?

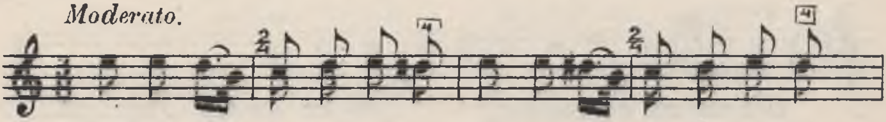

Ей а до ко- мо- ри та во- да вхо- дит.

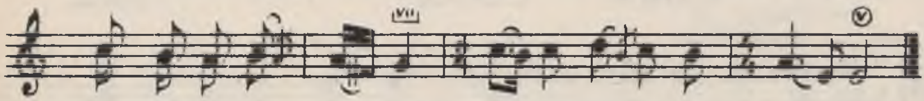

$A\,A_1\,B\,C$ (^{1}+6 + ^{1}+6), (6 + ^{1}+6) *Волтошова.*

Moderato.

170.

Ой я- во- ре, я- во- ре, ой я- во- ро- ве ли-стя,

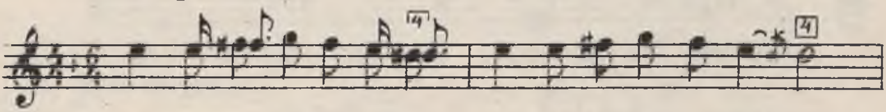
Шварне би- ло дів- ча, ой шварне і не- ві- стя.

Сп. Драгузи.

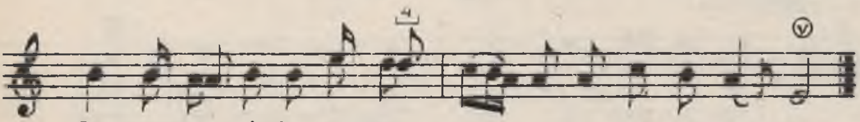
Conf'er № 260.

$A\,B_1\,A\,B$ 2 (^{1}+6 + ^{1}+6) *Воля ясльська нижна.*

Moderato (parlando).

171.

Ей я ху-добний чловек, ей я на коньцу би- вам,

Ей ку-ска хлі- ба не мам, ей и- ще сой за- спі- вам.

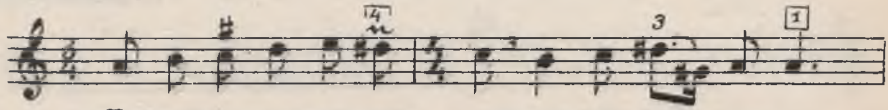
Сп. Шубаки.

ϑ) Закінчення на другому ступні скалі.

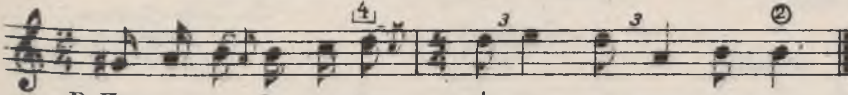
RB₁RB 2 (6 + 6) *Ганчова.*

Rubato.

172.
*

Лю-ляй же мі, лю-ляй, шма-рю я тя в Ду-най,

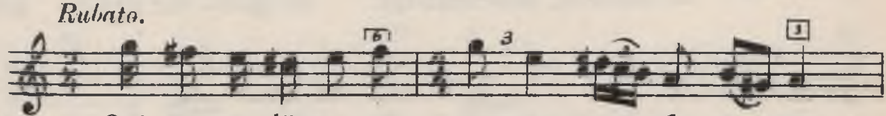
В Ду-най а- бо в во-ду ді- ти- ну мо- ло- ду.

Сп. Анна Мигаль.

2 (6 + 6) *Ганчова.*

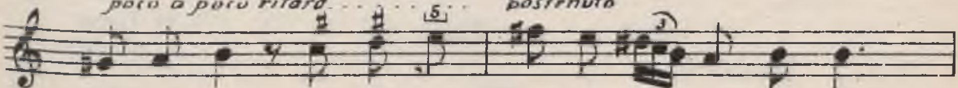
Rubato.

173.
*

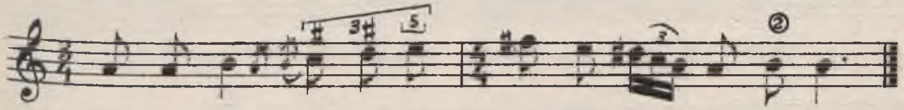

Ой сину мій, си- ну, я про те- бе ги- ну,

poco a poco ritard . . . . Sostenuto

Ні во дни, ні в по- чи ні- ґда не спо- чи- ну,

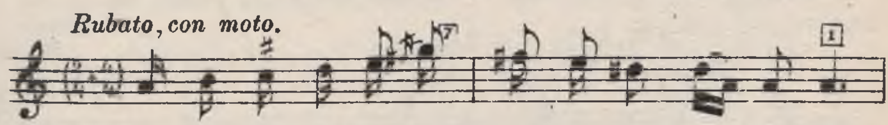
Ні во дни, ні в но- чи ні- ґда не спо- чи- ну.

Сп. Марія Сокол.

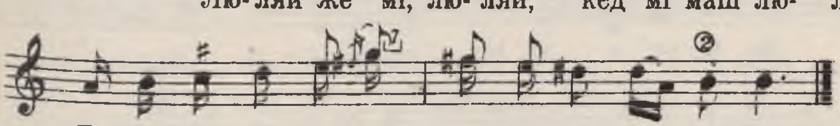
2 (6 + 6) *Висова.*

Rubato, con moto.

174 а.
*

Лю- ляй же мі, лю- ляй, кед мі маш лю- ля- ти,

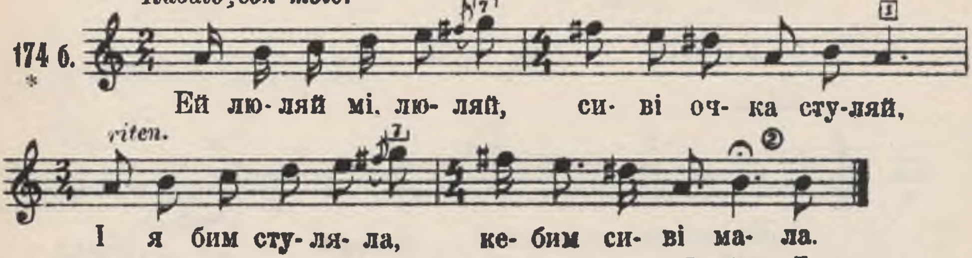
Бо я те- бе не мам ко- ли ко- ли- са- ти.

Сп. Анна Демчко.

2 (6 + 6) *Висова.*

Rubato, con moto.

174 б.
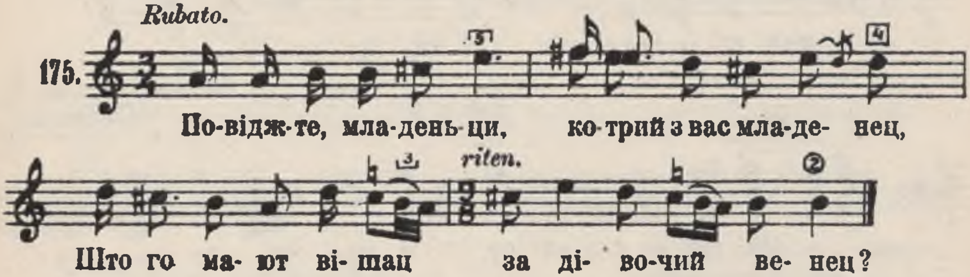

Сп. Анна Демчко.

2 (6 + 6) *Ровстайне.*

Rubato.

175.

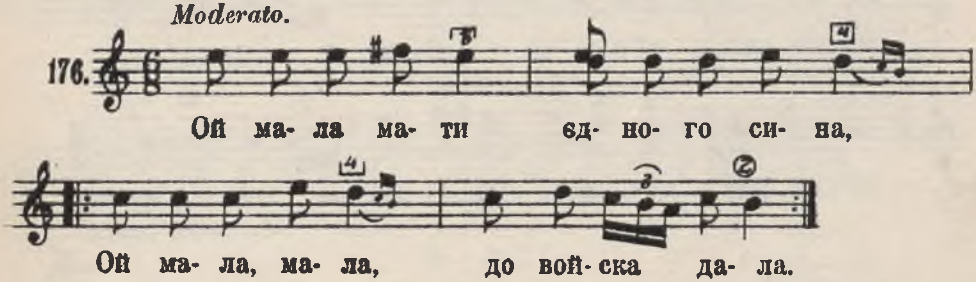

Сп. Ів. Гомик.

A A, A A 2 (5 + 5) *Дошно.*

Moderato.

176.

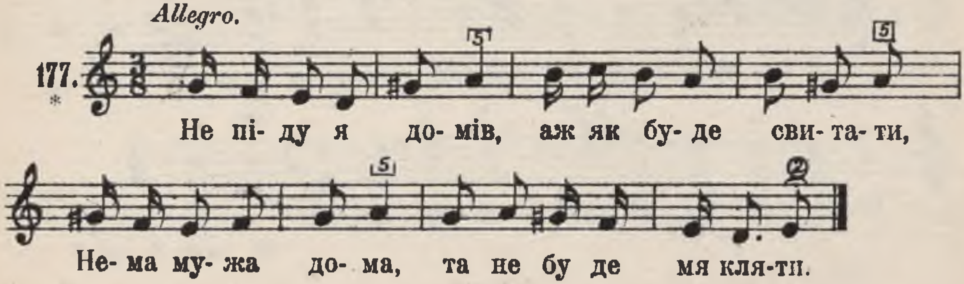

Сп. Ковалі.

Á B, Á C 2 (6 + 7) *Висова.*

Allegro.

177.

Сп. Наця Золяк.

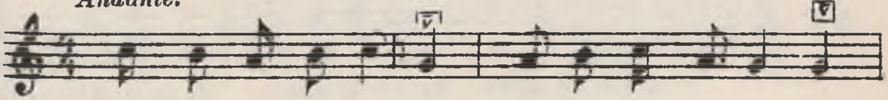
II. Розширені форми дворядкової чотироколінної строфи.

а) Повторення або подвоєння першої половини другого рядка.

Dur: *a)* Закінчення на тоніці.

$A\ A_{II}\ \dot{A}\ \dot{A}_{I}A$ (6 + 6), ($\dot{6}$ + $\dot{6}$ + 6) *Волтошова.*

Andante.

178.

При -шов вче- ра г ве- чер до єд- ной па- нєн- ки,

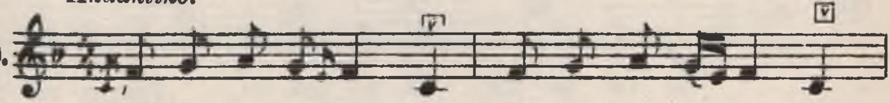

Да- ла мі пе- реч- ко з дроб-ной роз- ма- рії- ки.

Сп. Драгузи

$\dot{A}\ \dot{A}_{II}\ B\ C_{I}A$ (6 + 6), (4[refr.] + 6 + 6) *Устє руське.*

Andantino.

179. *

Там за на-шом хи- жом зе- ле- на- я груш- ка,

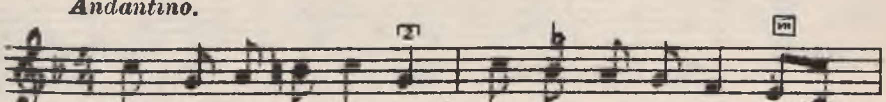

Ей яй да- на, по-хи- ли- ла-ся єй зе- ле- на га- луз- ка.

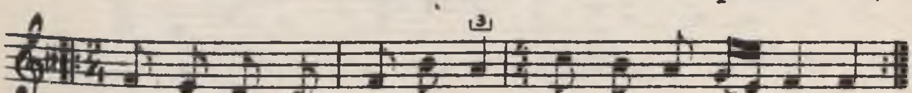
Сп. Мел. Даньковська.

$A\ A_{II}\ B\ C_{I}A$ (6 + 6), (4 + 3 + 6) *Андріївка.*

Andantino.

180.

За- квіт- ла, за-квіт- ла в лі- сі че- ре-шень- ка,

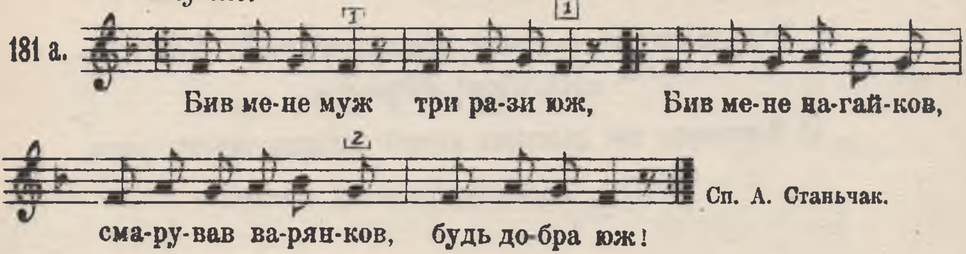
Ей при до-брім му- жо- ви же- на мо- ло- день- ка.

Пісня співана на весіллі.

A A$_{II}$ B B$_I$ A (4 + 4), (6 + 6 + 4) *Устє руське.*

Allegretto.

181 а.

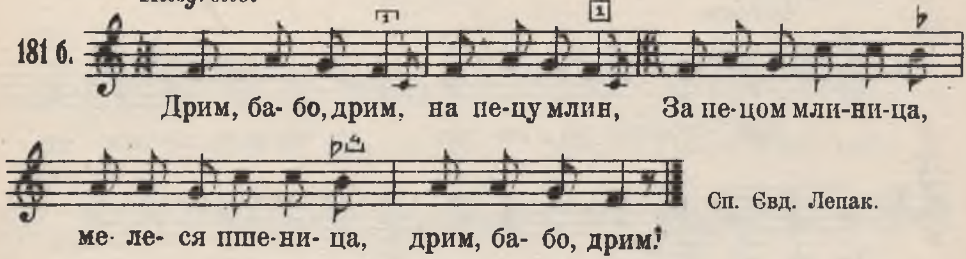

Сп. А. Станьчак.

A A$_{II}$ B B$_I$ A (4 + 4), (6 + 6 + 4) *Пантна.*

Allegretto.

181 б.

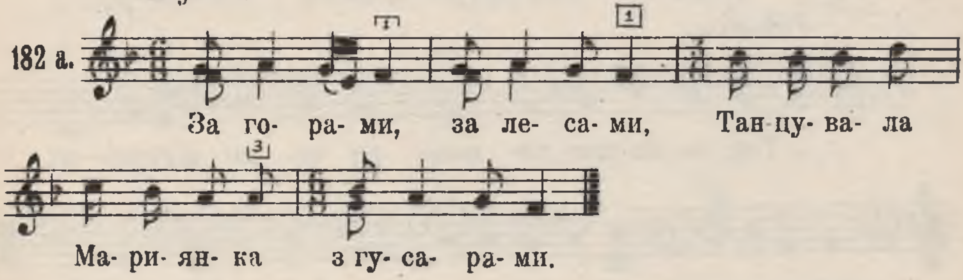

Сп. Євд. Лепак.

A A$_{II}$ B B$_I$ A (4 + 4), (4 + 4 + 4) *Устє руське.*

Allegretto.

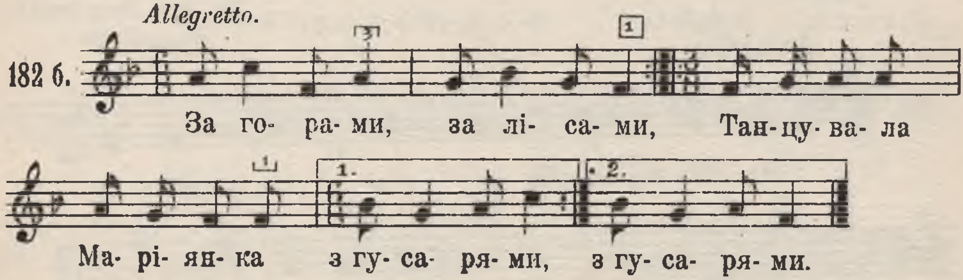
182 а.

A A$_{II}$ B B$_I$ A (4 + 4), (4 + 4 + 4) *Висова.*

Allegretto.

182 б.
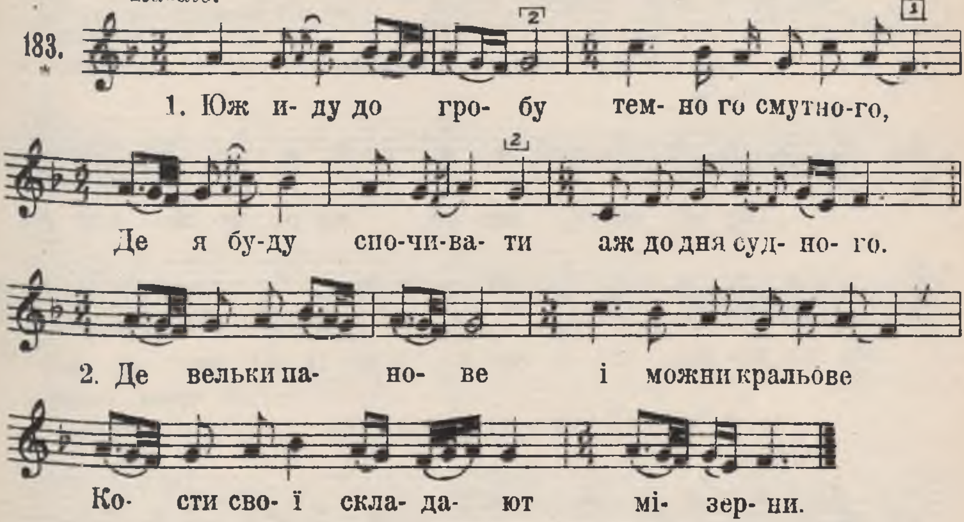

Сп. Мар. Ференц

(6 + 6), (4 + 4 + 6) *Висова.*

Rubato.

183.

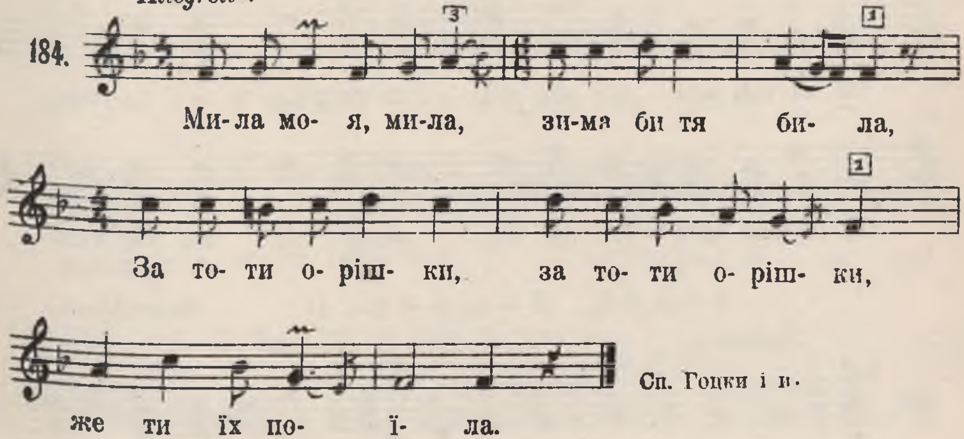

Сп Орина Кристинич.

A B_{II} C C_{I} D (6 + 6). (6 + 6 + 6) *Шкляри.*

Allegretto.

184.

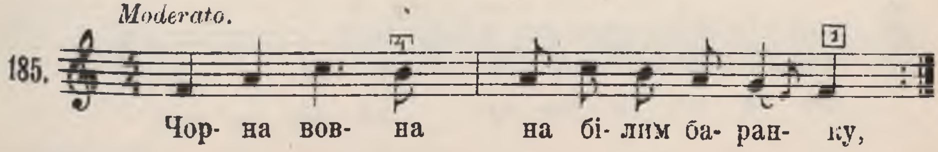

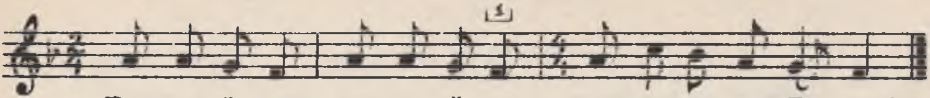
Сп. Гоцки і в.

A B_{II} C C_{I} B (4 + 6), (4 + 4 + 6) *Устє руське.*

Moderato.

185.

Деж ти і- деш, деж ти і-деш, ма- лю-ва-ний Ян- ку?

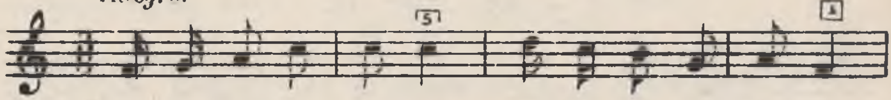
Весільна. Сп. Аніля Федоровська

A Ȧ‖ B B,Ȧ (6 + 6), (4 + 4 + 6) *Ставіща.*

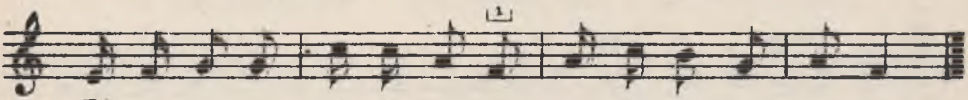
Allegro.

186.

*

Жу- ро мо- я, жу- ро, жу ро не- ща- сли- ва,

Як ти ме- не, мо- я жу- ре, з мо- їх ніг зва- ли- ла!

Сп. Орина Лаврин.

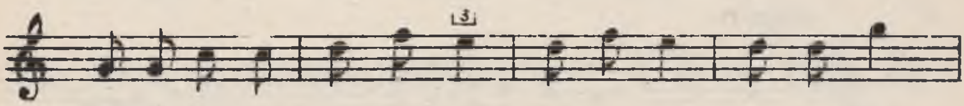
A B‖C D,E (4 + 5), (4 + 3 + 6) *Дошно.*

Allegro.

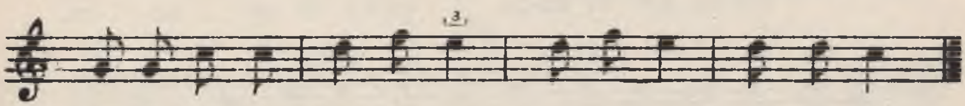
187.

Ві- тер ду- е, а во- да пра- щит,

Ой на там кум до ку- ми хо-дач- ка- ми та- щит,

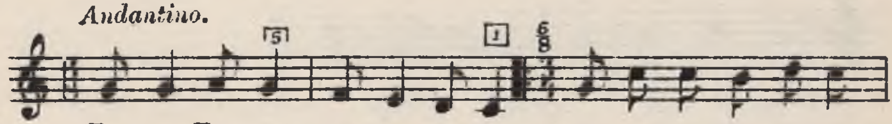
Ой на там кум до ку- ми хо-дач- ка- ми та- щит.

Сп Ковалі.

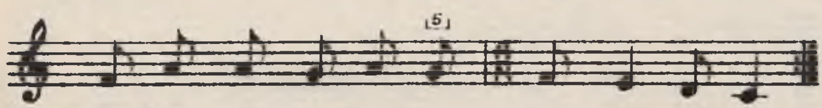
A Ȧ‖B B,Ȧ (4 + 4), (6 + 6 + 4) *Волтошова.*

Andantino.

188.

Бо- же, Бо- же, што ся ста- ло, Же на мо- їм він-ку,
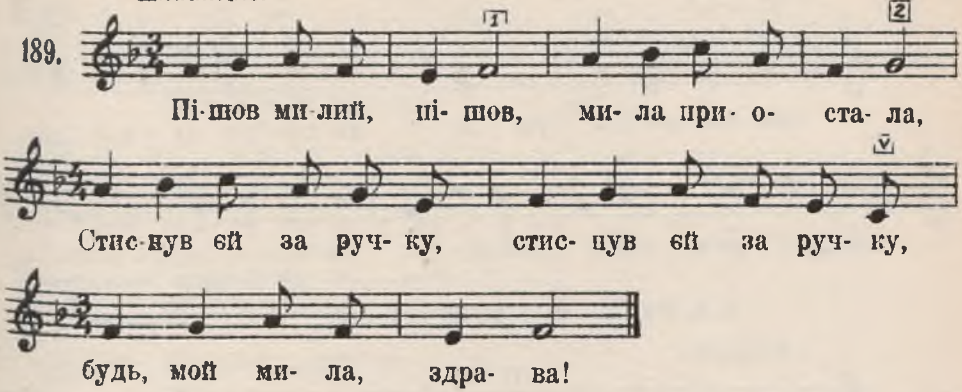

же на мо- їм він- ку ли- стя ма- ло?

Сп. Драгузи

Ȧ A$_{II}$ B B$_I$ Ȧ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Маластів.*

Andantino.

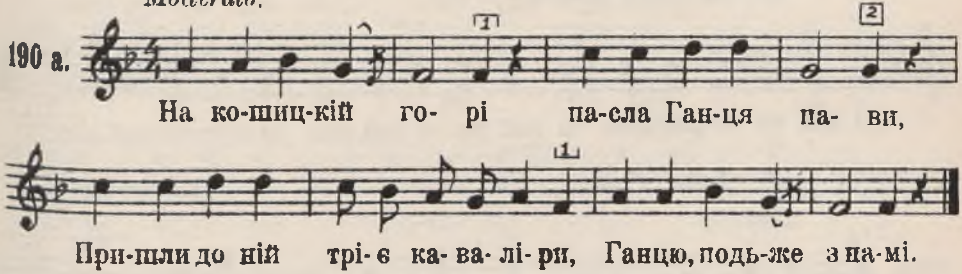
189.

A A$_{II}$ B C$_I$ A (6 + 6), (4 + 6 + 6) *Кеяґонь.*

Moderato.

190 a.

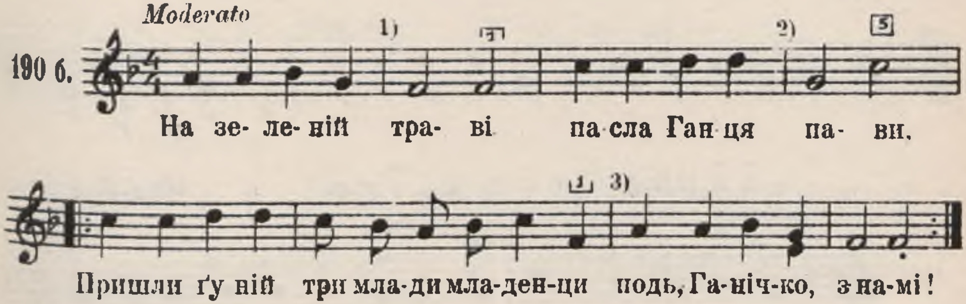

Сп. Марина.

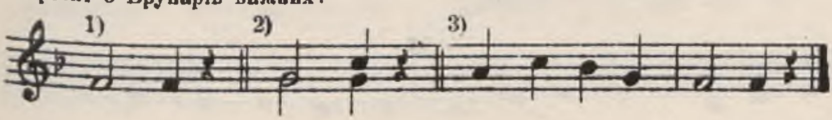
Ȧ A$_{II}$ B C$_I$ Ȧ (6 + 6), (4 + 6 + 6) *Андріївки.*

Moderato

190 б.

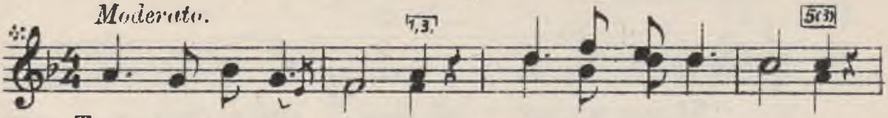
Варіянт з Брунарів вижних:

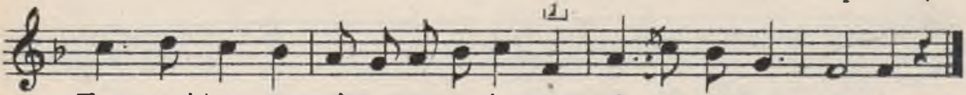
*

Ȧ A$_{II}$B C$_I$Ȧ (6 + 6), (4 + 6 + 6) *Маластів.*

Moderato.

191.

Там в зе- ле- нім га- ю, па- сло дів- ча кра- ви,

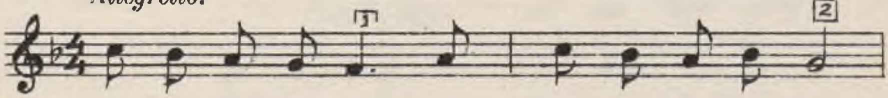

Пришли 'ґ не-му трі- є ка-ва-лі- ри, дів-чат-ко, подь з на-ми!

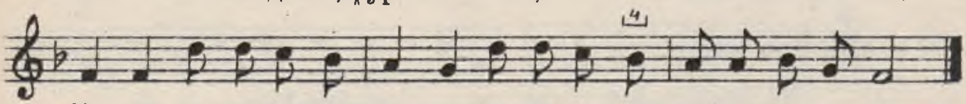
Сп. Говорця Менціньська.

A A$_{II}$B B$_I$A (6 + 5), (6 + 6 + 5) *Маластів.*

Allegretto.

192 а.

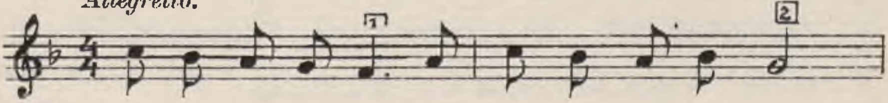
Ви- їж-джай, фур- ма- не, бо юж на тя час,

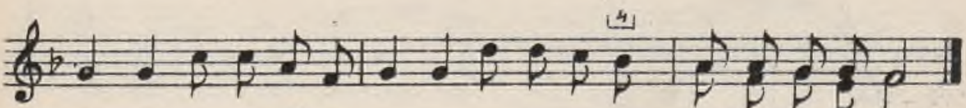

Бо юж не пе-рейдеш, бо юж не пе-рейдеш без тот густий ляс.

A B$_{II}$C C$_I$B *Маластів.*

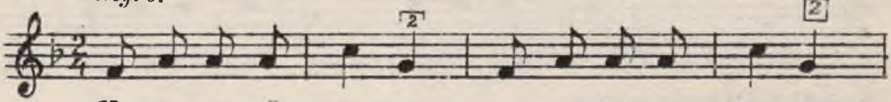
Allegretto.

192 б.

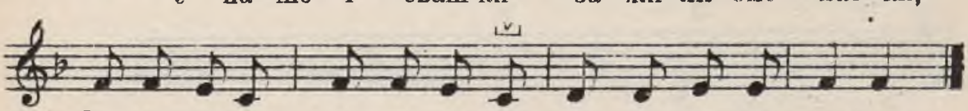

Ȧ Ȧ$_{II}$B B$_I$A (6 + 6), (4 + 4 + 6) *Маластів.*

Allegro.

193.

У на- шо- ї сваш-ки за- жи- ли- сме лас- ки,

Ви- пи- ли-сме, ви- ї- ли- сме, ви- тов-клис-ме фляшки.

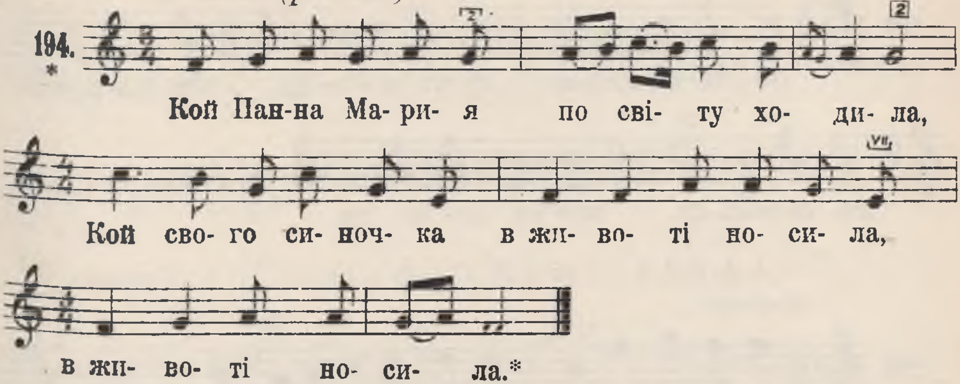
Пісня співана на весіллі.

*) Се варіянт ч. 190 — одначе супроти того, що він значно ріжниться каденціями від основної форми, визначуємо його окремим числом 191.

A B„ C C ,B (6 + 6), (6 + 6̇ + 6̇) *Маластів.*

Moderato (parlando).

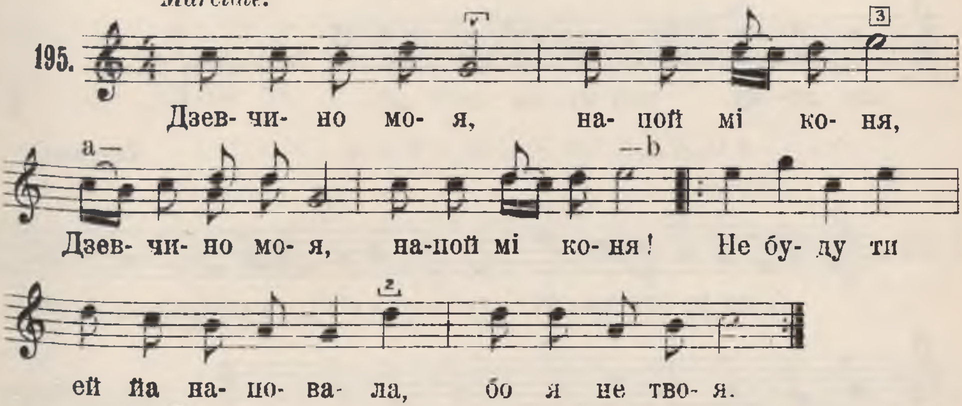
194. *

A A„ B C,A (5 + 5), (4 + 6 + 5) *Шкляри.*

Marciale.

195.

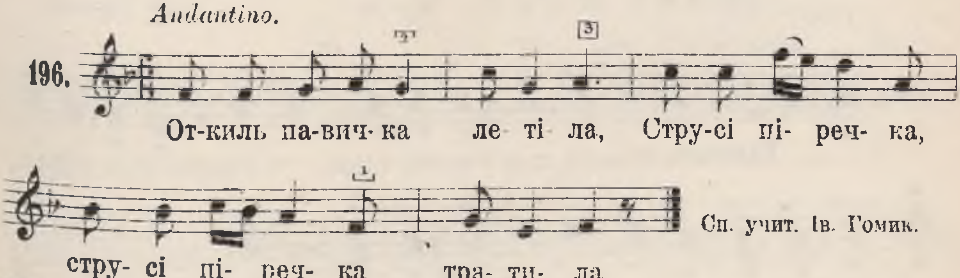

Confer № 209. Сп. Гоцки і н.

A B„ C C,B (5 + 3), (5̇ + 5̇ + 3) *Розстайне*

Andantino.

196.

Сп. учит. Ів. Гомик.

*В дальших строфах тексту неправильна будова.

a—b: неправильне повторення, не подибуване в инших варіянтах сеї пісні, тому не зазначуємо його в ритм. схемі.

A $\dot{A}$ A_{II} B B_{I} A (5 + 5), (4 + 4 + 5) *Висова.*

Allegretto.

197.

По- ни- же мли-на гу-ста вер-би- на, Єст там шумна

дів- чи-нонь-ка, што мя лю- би- ла.

Сп. Ференц.

A A_{II} B B_{I} A (5 + 5), (3 + 3 + 5) *Квятонь.*

Moderato.

198.

Ей пи-ла, пи- ла, че-пец стра-ти- ла, А при-шла

до до- му, тай му- жа би- ла.

Сп. Марина.

A B_{II} A $\dot{A}_{II}$ B (6 + 4), (6 + 6 + 4) *Квятонь.*

Allegretto.

199 a.

А ста-ро-ста гва-рит: „подме до-мів“, А свашенька шепче:

„за- бав- ме- ся є- ще, ма- ме ко- ли.“

Сп Параска Парагус.

Весільна п.

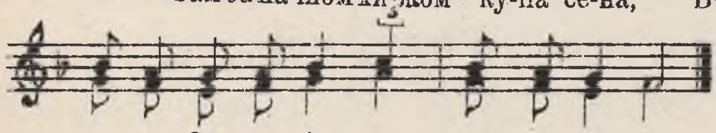
A B_{II} $\dot{A}$ $\dot{A}_{I}$ B (6 + 4), (6 + 6 + 4) *Устє руське.*

Moderato.

199 б.*

Там за на-шом хи-жом ку-па се-на, Вче-ра би-ла дів-ка,

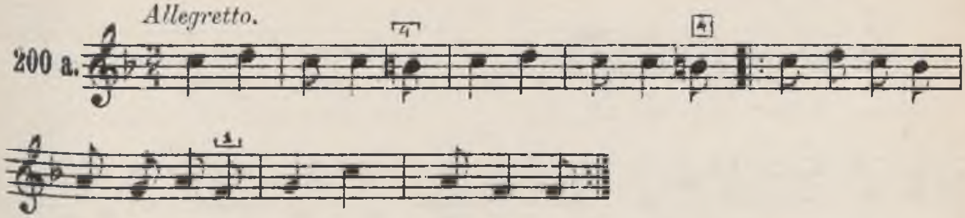

вче- ра би- ла дів- ка, днес-ка же- на.

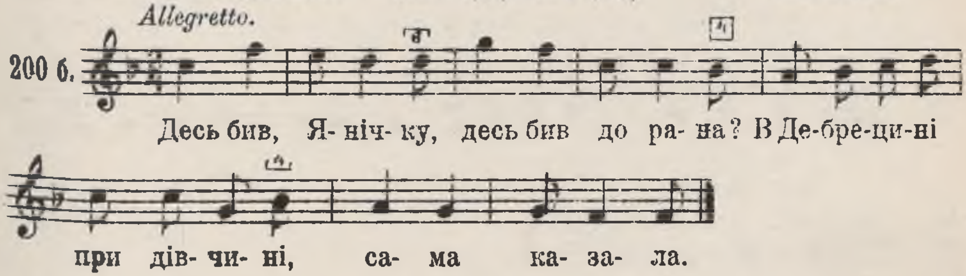
Весільна п.

Сп. Мел. Даньковська з дівчатами.

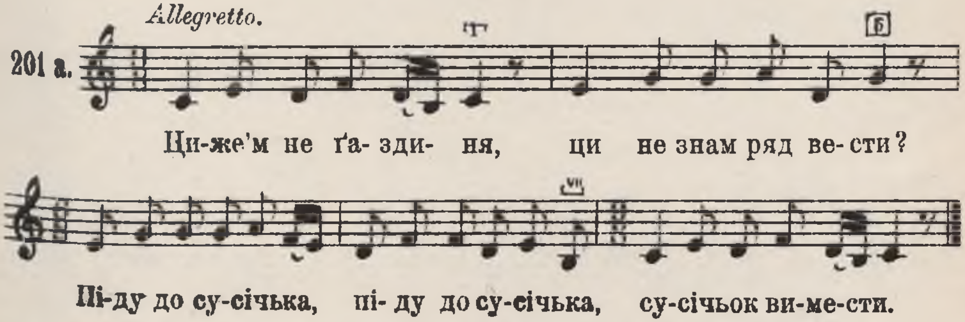
$\dot{A}$ $\dot{A}_{II}$ B B_I A *Маластів.*

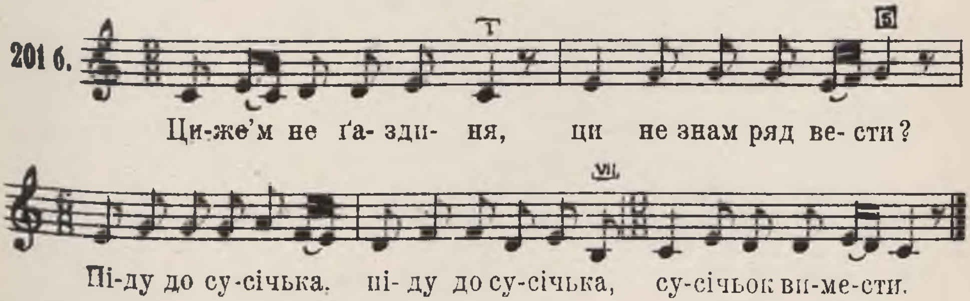
A A_{II} B B_I A (5 + 5), (4 + 4 + 5) *Маластів.*

$\dot{A}$ A_{II} B B_I $\dot{A}$ (6 + 6), ($\dot{6}$ + 6 + 6) *Шкляри.*

Сп. Гоцки і и.
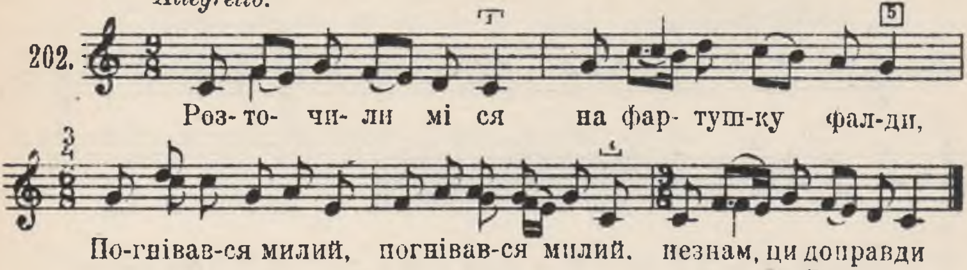

Сп. Гоцки і и

Ȧ Ȧ[5]" B B, Ȧ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Шкляри.*

Allegretto.

202.

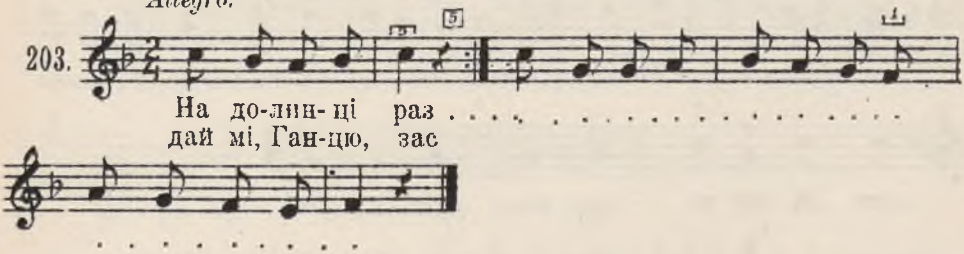

Сп. Гоцки і н.

Ȧ Ȧ" B B, A (5 + 5), (4 + 4 + 5) *Андріївка.*

Allegro.

203.
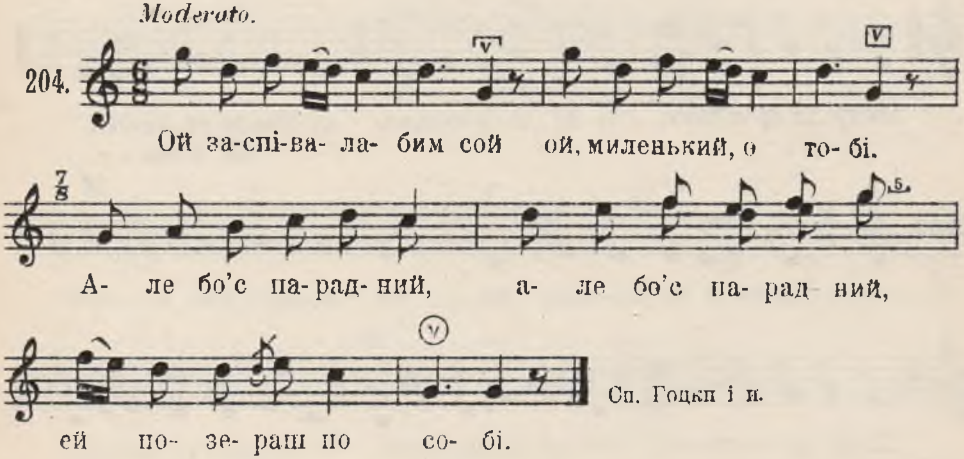

β) Закінченнє на долішній домінанті.

Ȧ Ȧ" B B, A (¹+6 + ¹+6), (6 + 6̇ + ¹+6) *Шкляри.*

Moderato.

204.
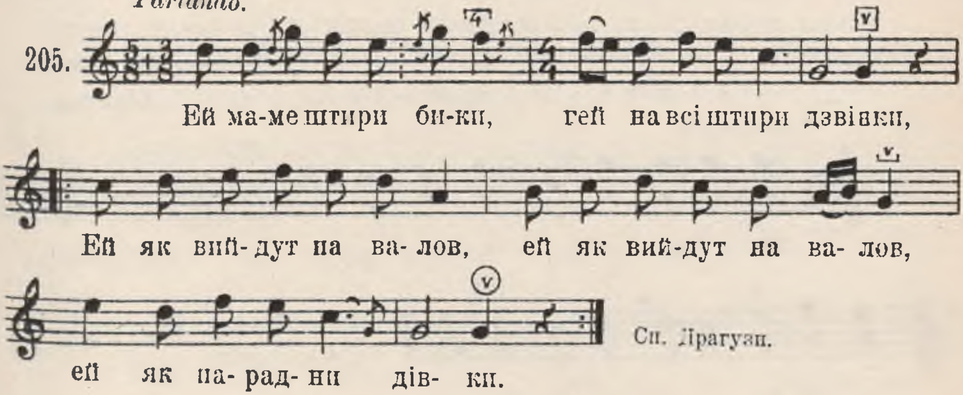

Сп. Гоцкп і н.

A Ḃ„ C C,B (^{1}+6̇ + ^{1}+6), (^{1}+6̇ + ^{1}+6̇ + ^{1}+6) *Волтошова.*

Parlando.

205.

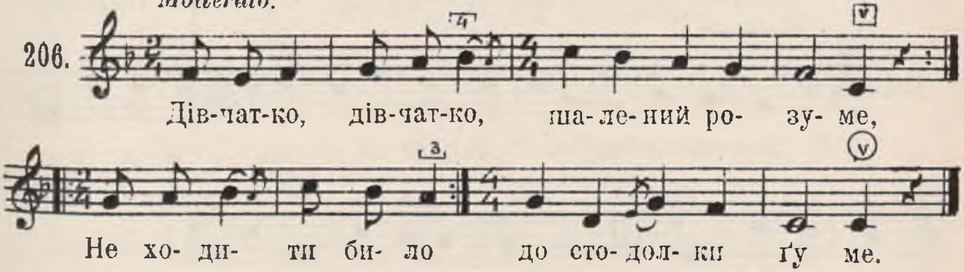

Сп. Драгузи.

A B„ Ȧ Ȧ,B (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Маластів.*

Moderato.
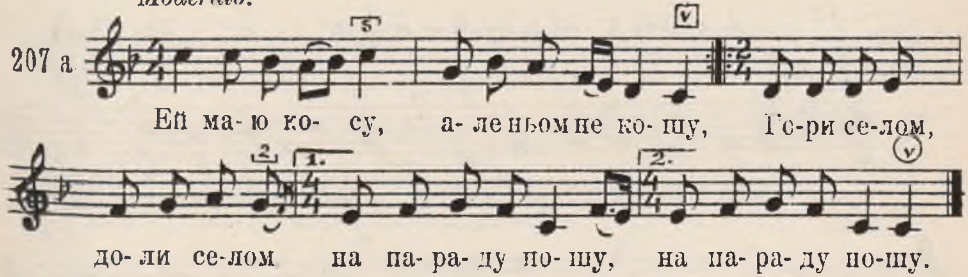
206.

A B„ C C,B (5 + 6), (4 + 4 + 6) *Пантна.*

Moderato.

207 a.
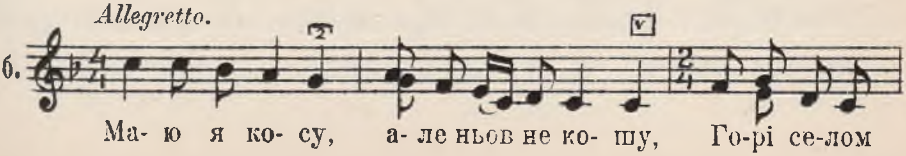

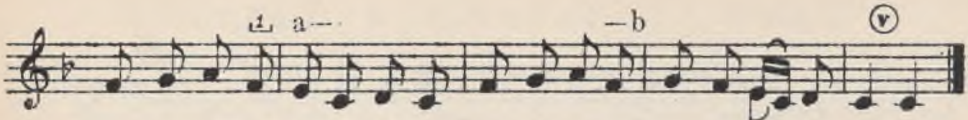
Сп. Анна (дівка).

A B„ (C C),^{bis}B (5 + 6), (4 + 4 + 6)* *Маластів.*

Allegretto.

207 б.

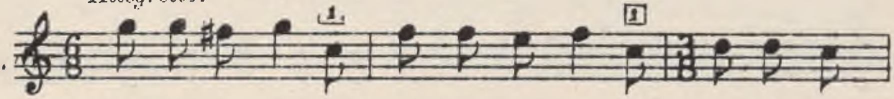

до-ли се-лом, го- рі се-лом до-ли се-лом на па-ра-ду по-шу.

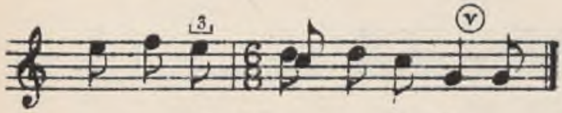
a – b: Тут ритмічна схема розширена повторенням першої половини другого рядка.

A A" B B, A (5 + 5), (3 + 3 + 5) *Пантна.*

Allegretto.

208.

Ой пи- ла, пи- ла, че- пец стра-ти- ла. Як при-шла

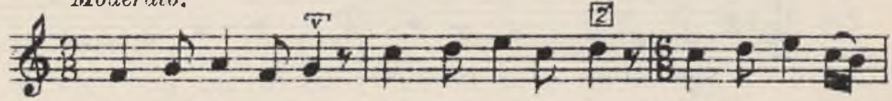

до до- му, та му- жа би- ла.

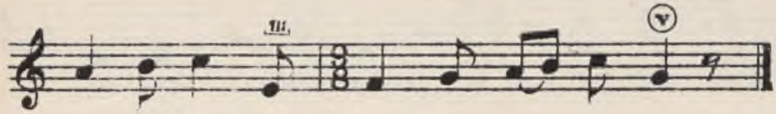
Confer. № 198. 238.
Сп. Мар. Крупа.

Ȧ₅ Ȧ" B B, A (5 + 5), (4 + 4 + 5) *Пантна.*

Moderato.

209.

Дзев-чи-по мо- я, на-пой мі ко- ня, А я ти го
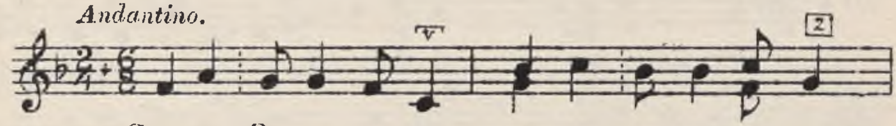

не на- по- ю, не тво- я'м же- на. Сп. Анна Вольняк.

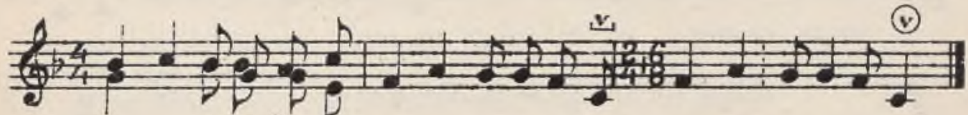
Confer № 195.

Ȧ A" B B, Ȧ (6 + 6), (6 + 6̇ + 6) *Маластів.*

Andantino.

210
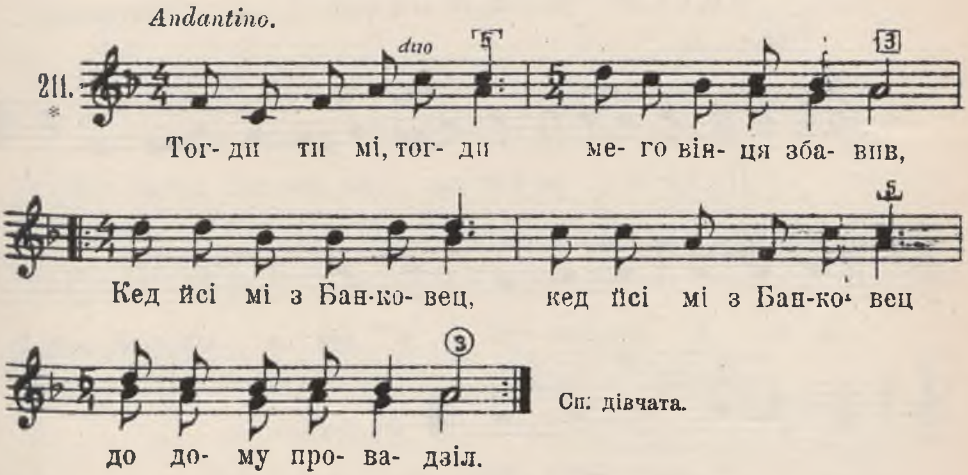

Сви-тай, Бо-же, сви-тай, же- би ско- ро день бив,

Ей же-би я ви-дів, ей же-би я ви-дів, в котрій хи-жі я бив.
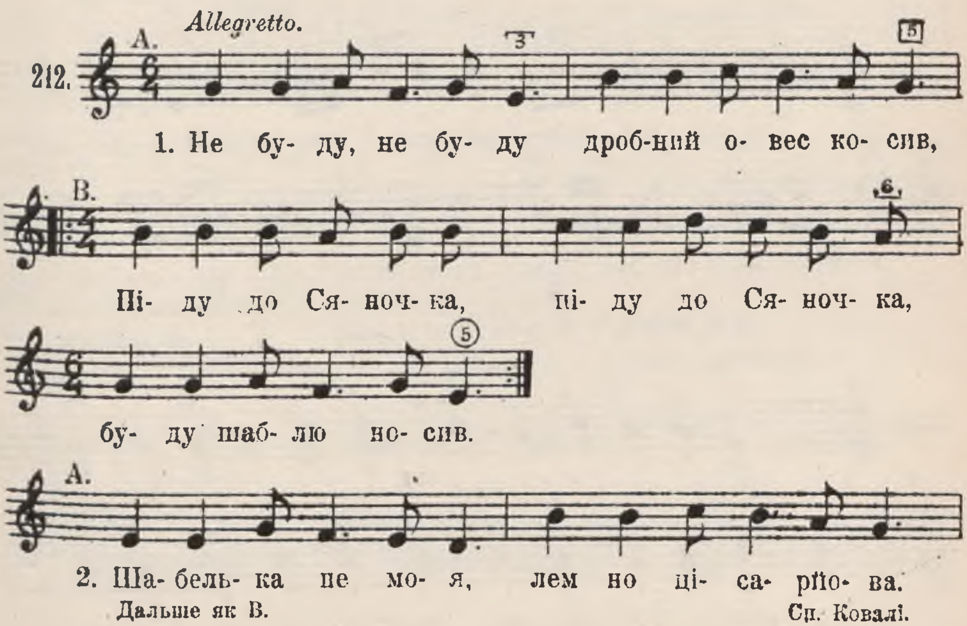
γ) Закінченнє на третьому ступні скалі.

A B‖ A A|B (6 + 6), (6 + 6 + 6) *Андріївка.*

Сп: дівчата.

A A‖ B B|A (6 + 6), (6 + 6 + 6) *Дошно.*

Дальше як B.

Сп. Ковалі.

Moll: *a)* Закінченнє на тоніці.

A B₍II₎ C C₍I₎ B (6 + 6), (6̇ + 6 + 6) *Волтошова.*

Moderato.

213.

По- бп- лі пя вче- ра, не бо- лит ня не- ска,

А юж я, ми-лень-кий, а юж я, ми- лень-кий,

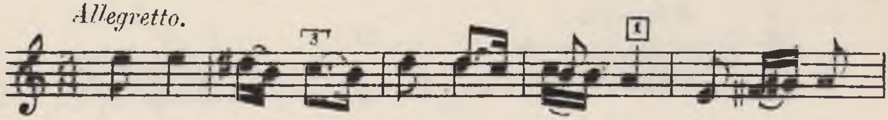
про те- бе не- щес- на.

Сп. Драгузи.

A A₍II₎ Ḃ Ḃ₍I₎ A (4 + 4), (6 + 6 + 4) *Пантна.*

Allegretto.

214.

Тот мій, тот мій, што во- зив гній Си- ви- ми

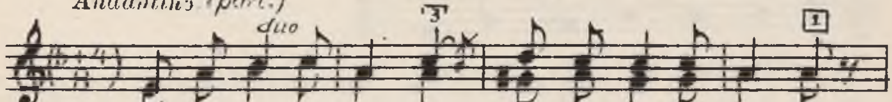
во- ла- ми, спо-до- бав- ся ма- мі і мі са- мі.

Сп. Антоха Вольняк.

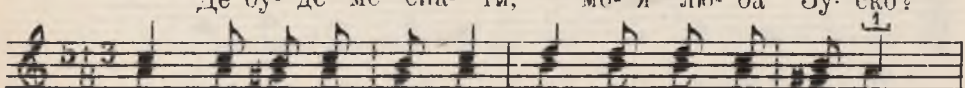
A Ȧ₍II₎ B B₍I₎ Ȧ (6 + 6), (6̇ + 6 + 6) **Андріївка.**

Andantino (parl.)
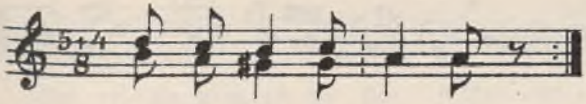
215 a. *

Де бу- де ме спа- ти, мо- я лю- ба Зу- ско?

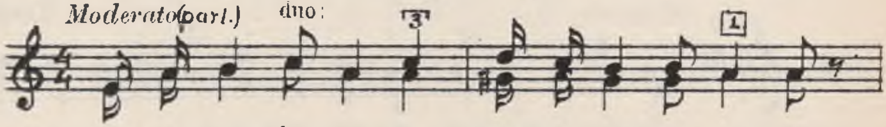
На пе- цу го- ря- чо, на пе- цу го- ря- чо,

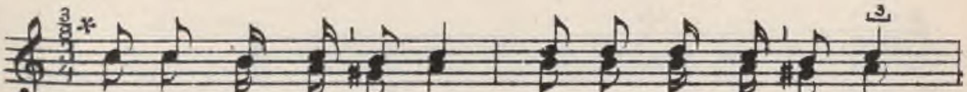
а за пе- цом вуз- ко.

А À„ В В,À (6 + 6), (6 + 6̇ + 6) *Андріївка.*
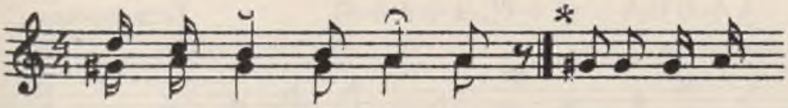
Moderato (parl.)

215 б.

За- я- ли мі вол- ки вче- ра до сто-дол- ки;

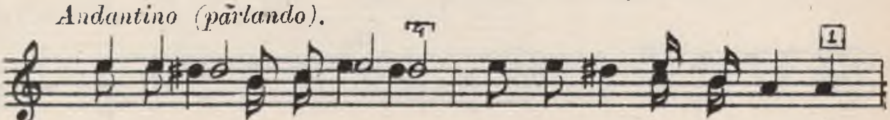
Ід, Га- нiч- ко, слу- хай, ід, Га- ніч- ко, слу- хай,

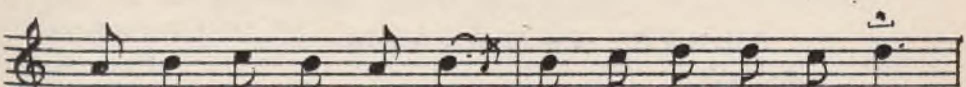
ци чер- ка- ют дзвон- ки. Сп. Пазя Семчишин з дівчатами.

А À„ В В,À (¹+6 + ¹+6), (6̇ + 6̇ + ¹+6) *Пантна.*

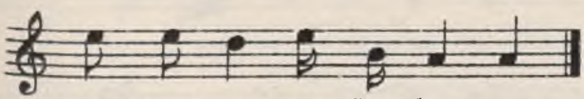
Andantino (parlando).

216.

Ей дів-чат- ко, ле- лі- я, а ле- гай там, де і я.

Ле- гай на ла- воч- ку, ле- гай на ла- воч- ку,

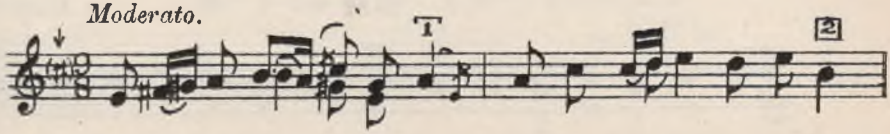

Сп. Анна. дівка.

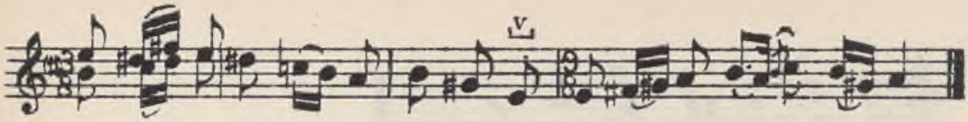
ей по- при мо- їм боч- ку.

À А„ В С,À (7 + 7), (6 + 3^refr + 7) *Шкляри.*

Moderato.

217.

Ой ма- єш, дів- ча, кра-су, та три-май єй до ча- су,

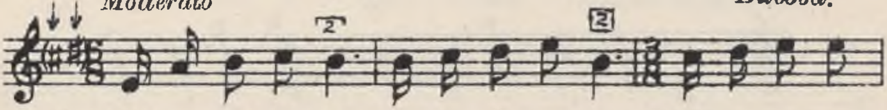
Не дай ей хлопцім взяц, чю- гай я, ой бо будеш ба- пу- вац.

Сп. Ґоцки і п.

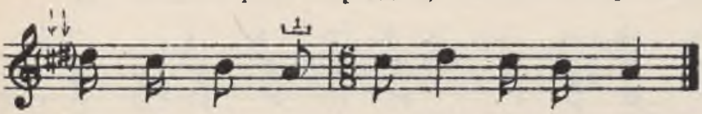
А А„ В В,С (5 + 5), (4 + 4 + 5)

Moderato **Висова.**

218.

Го- рі за-гра-дом, до- лі за- гра-дом, А юж мо- ю

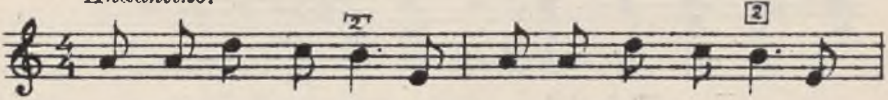
Сп. Анна Дудач.

фра- ї- реч- ку до шлю- бу ве- дом.

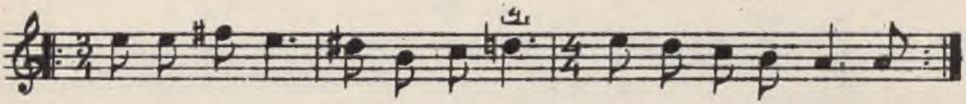
Ȧ Ȧ„ В В, А (6 + 6), (4 + 4 + 6) ***Устє руське.***

Andantino.

219. *

По са- донь- ку хо- джу, бар- ві- но- чок са- джу,

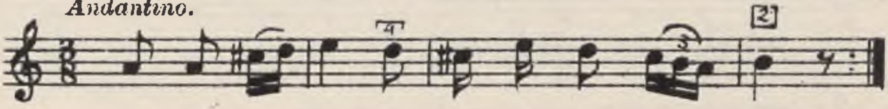
А чом же я, мо- я ма- мусь, не- же- на-тий хо- джу?

Сп. Аніля Федоровська.

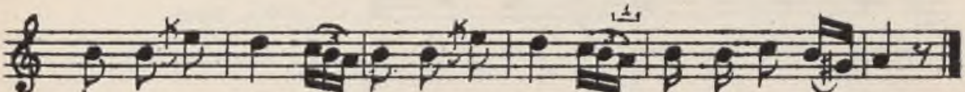
А В„ А Ȧ, В (5 + 5), (5̇ + 5̇ + 5)

Andantino. **Ганчова.**

220. *

Ой в ле- це, в ле- це слон-ко го- ру- це,

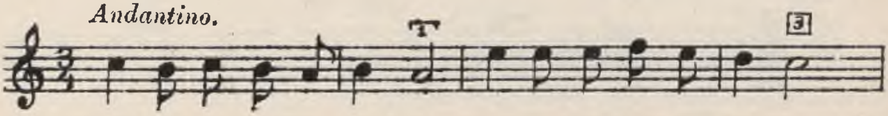
Па-сло дів- чат- ко, па-сло дів- чат- ко вол-ки на лу- це.

Сп. Анна Мигаль

А А„ В В, А (¹+6 + ¹+6), (6 + 6̇ + ¹+6) ***Пантна.***

Andantino.
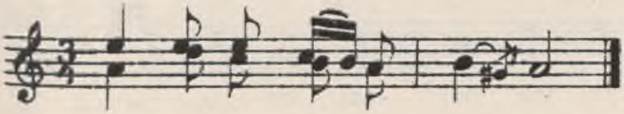
221 а.

Ей як я пі- ду брез ляс, ей бу-дут буч-ки тре-скац,

Не дам я ні- ке- му, не дам я ні- ке- му
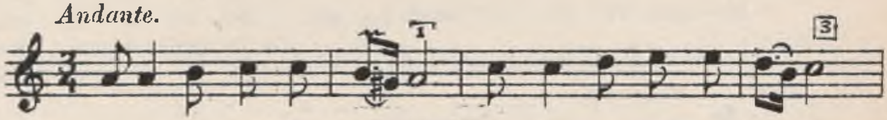

Сп. Анна Вольняк.

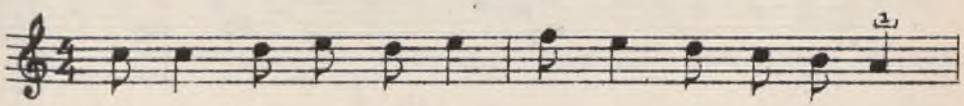
ей сво- є лич- ко бось- кац.

Ȧ Ȧ³ В В₁ А (ˈ+6 + ˈ+6), (6̇ + 6̇ + ˈ+6) *Шкляри.*

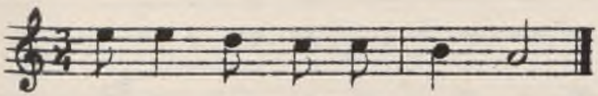
Andante.

221 б.

Ей о-жень-ся, Я- ніч- ку, ей возь сой дві, возь сой дві,

Єд- на бу- де то- бі. єд- на бу- де то- бі,

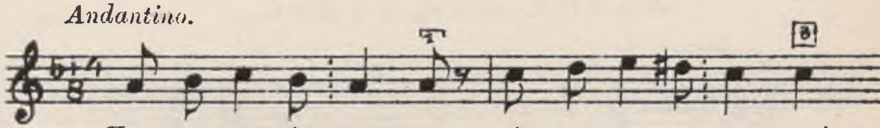

Сп. Гоцки 1 н.

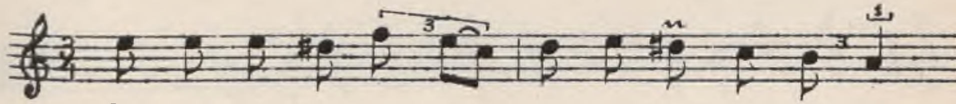
а дру- га мі, дру- га мі.

Ȧ Ȧ⁵ В В₁ А (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Ганчова.*
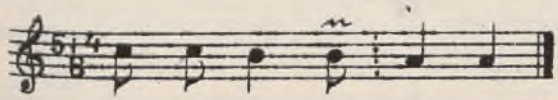
Andantino.

222.
*

Лю- лю же мі, лю- лю, під ши ро- ку ду- лю!

Ду- ля ся роз- ви- є, ду- ля ся роз- ви- є,

Сп. Теодора Вондзіляк.

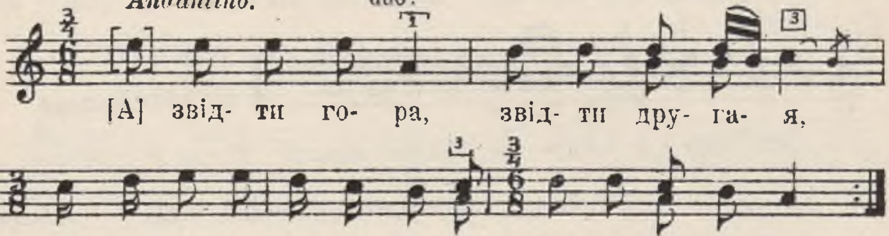
то те- бе при- кри- є.

Приколискова п

A A„ B B, A (5 + 5), (4 + 4 + 5) *Устє руськє.*

Andantino.

223 а. *

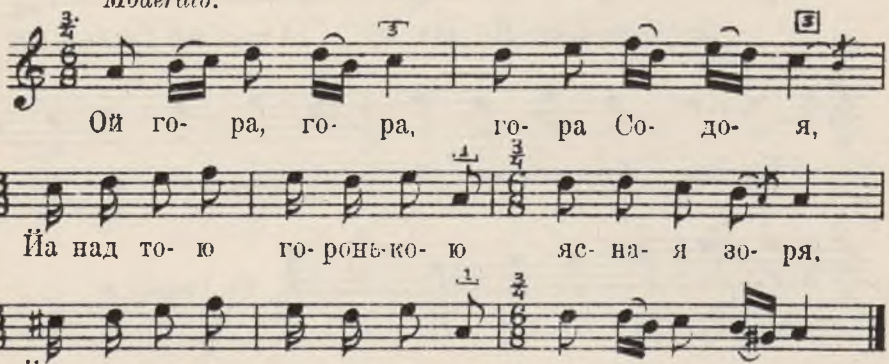

Сп. М. Даньковська з дівчатами.

A A„ B B, A (5 + 5), (4 + 4 + 5) *Ганчова.*

Moderato.

223 б. *

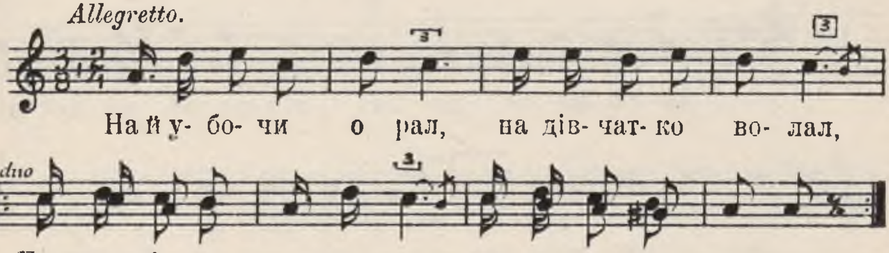

Сп. Анна Мигаль.

A A„ B C, A (6 + 6), (4 + 3 + 6) *Висова.*

Allegretto.

224. *

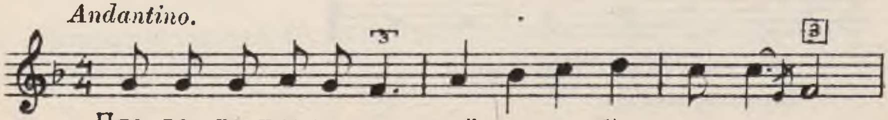

Сп. Мар. Гойсак і Ор. Дудич.

A B„ A, A, C (6 + ¹+6), (6 + 6 + ¹+6) *Воля яслиська нижна.*

Andantino.

225.

Будь, мам- цю, здо- ро- ва, будь, мам цю, здо- ро- ва,

ой бо 'сме на роз- хо- ді. Будь, мам-цю, здо- ро- ва,

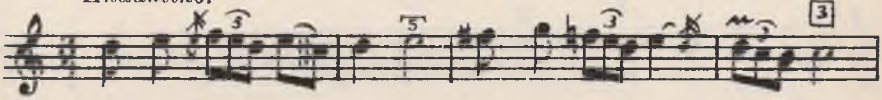

будь, мам-цю, здо-ро- ва, ой бо 'сме на роз- хо- ді.

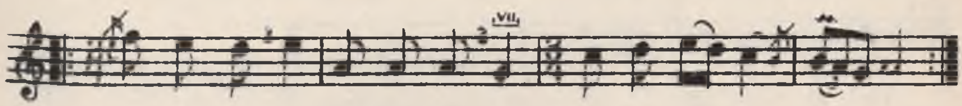
Сп. Шубяки.

A A_{II} B B_{I} A (6 + 6), (4 + 4 + 6) *Ганчова.*

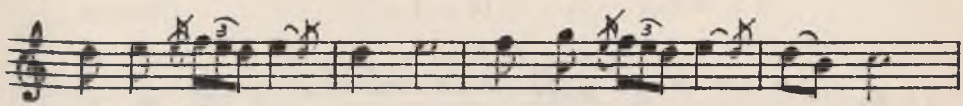
Andantino.

226.

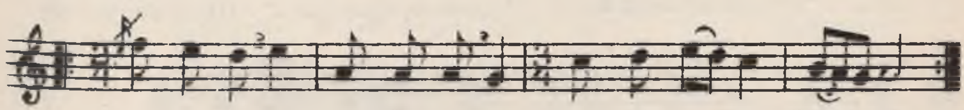
1. Пішов пан на ло- ви, брез до- ли на го- ри,

Стрі-тив він там шварне дів- ча, па- се штп- ри во- ли.

2. О- на ся му скри- ла, на доб- на дів- чи- на,

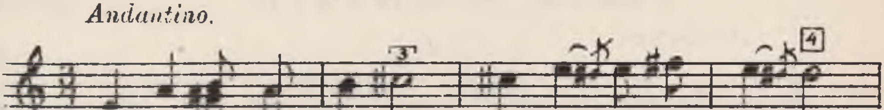

При-кри-ла- ся ли сточ-ка- ми зе- ле ной лі- щи- ни.

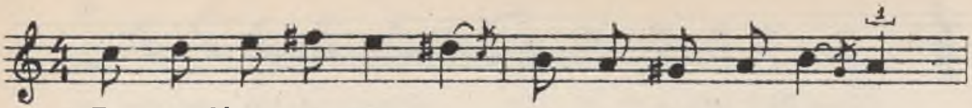
Сп. Анна Мигаль.

A A_{II} B B_{I} A (6 + 6), (6 + 6 + 6) *Пантна.*
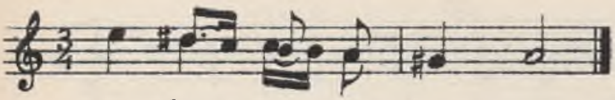
Andantino.

227.

Де хо див, там хо- див. бі- лий Ян чік хо- див,

Бі- лу Маґ- да- лен- цю на ба- ла- мут зво- див,

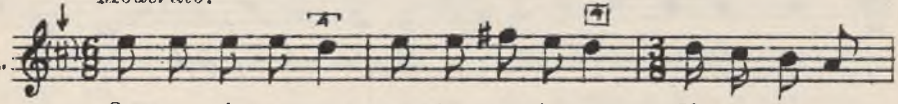
на ба- ла- мут зво- див.

Сп. Анна Баює.

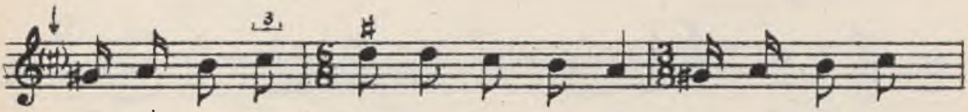
А̇ А̇„ В В, А (5 + 5), (4 + 4 + 5) *Ганчова.*

Moderato.

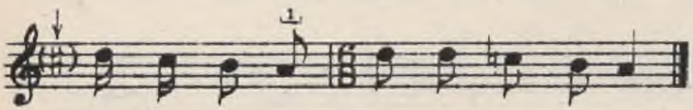
228 а.*

Ой па- ні ку- мо, до-бра го-ріль-ка, На-пий-ме- ся,

па- ні ку- мо, до по- не- діль- ка, На- пий- ме- ся,

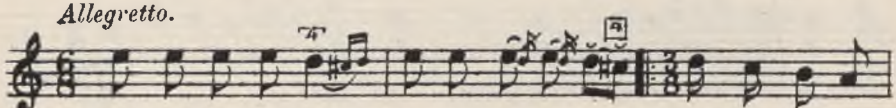
па- ні ку- мо, до по- не- діль- ка.

Сп. Анна Мигаль.

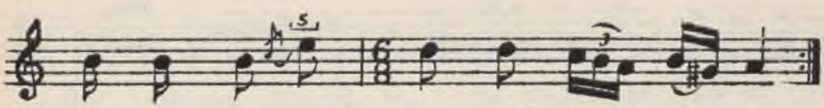
А̇ А̇„ В В, А (5 + 5), (4 + 4 + 5) *Ганчова.*

Allegretto.

228 б.*

По- ни-же мли- па гу-ста бре-зи- на, Шум-на то- та

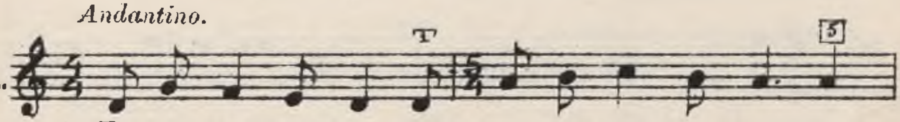
дів- чи- нонь- ка, што мя лю- би- ла.

Сп. Анна Мигаль.

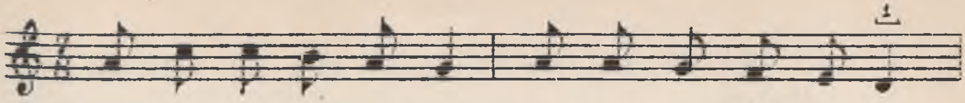
А А„ В В, А (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Пантна.*

Andantino.

229 а.

Пі- шла я на гу- би, не є, лем ко- за- ки,

Бо їх ви- зби- ра- ли. бо їх ви- зби- ра- ли

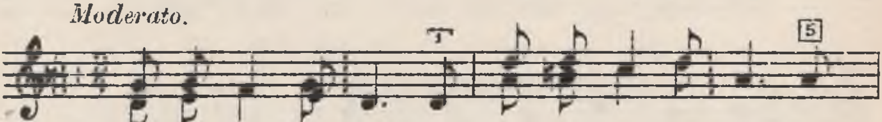
Сп. Антоха Вольняк.

пант-нян- ски же- бра- ки.

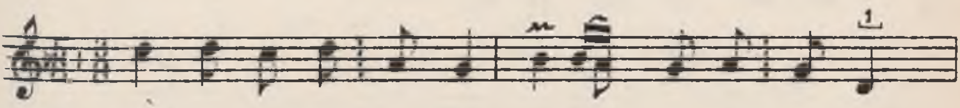
А̇ А„ B B, А̇ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Шкляри.*

Moderato.

229 б.

Па- ру- боч- ку глад- кий, не ходз, де сут дзят- ки.

Бу- деш го- рів в пе- клі, бу- деш го- рів в пе- клі

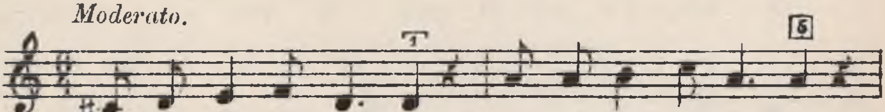
Сп. Гоцки і и.

по са- ми ло- пат- ки.

А̇ А̇⁵„ B B, А̇ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Маластів.*

Moderato.

229 в.

Си- ді- ло дів- чат- ко на бі- лім ка- ме- ни,

Роз- пу- сти- ло вло- си, роз- пу- сти- ло вло- си

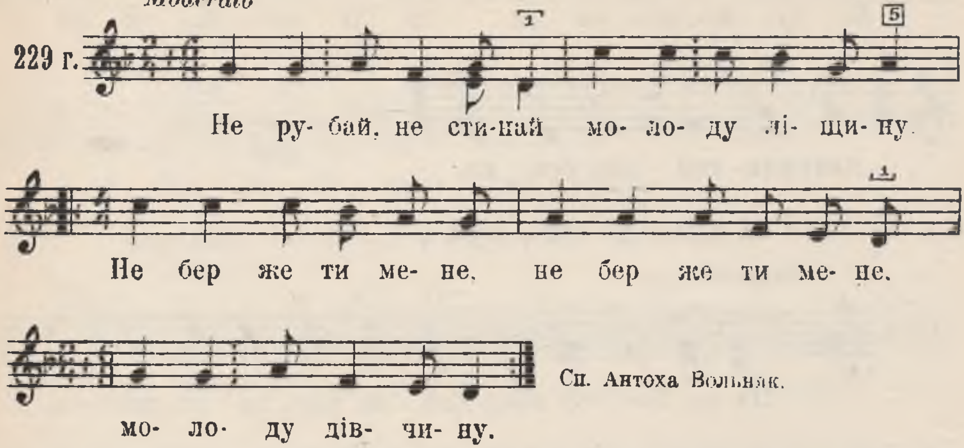

по пра- вім ра- ме- ни.

Ȧ A„ B B, Ȧ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Пантна.*

Moderato

229 г.

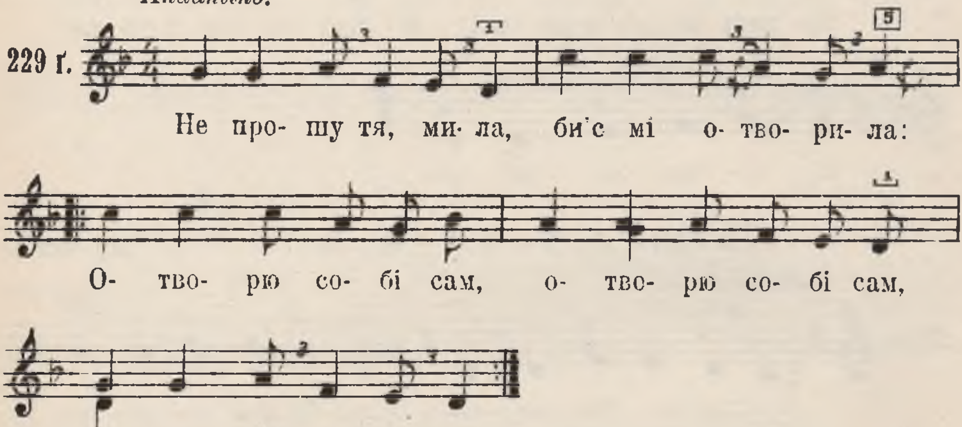

Сп. Антоха Вольняк.

Ȧ A„ B B, Ȧ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Маластів.*

Andantino.

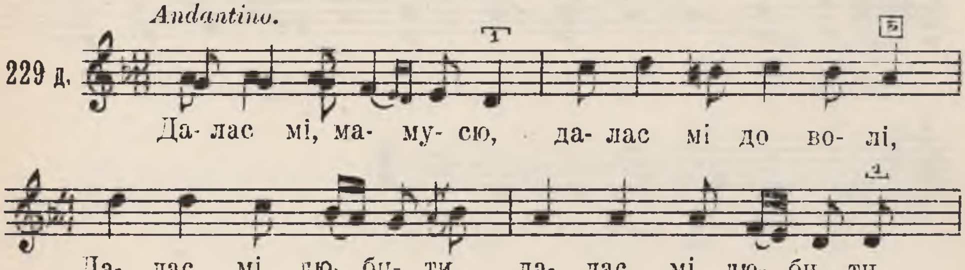
229 г.

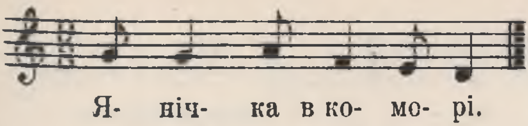

Ȧ A, B B, Ȧ (6 + 6), (6 + 6 + 6) *Пантна.*

Andantino.

229 д.

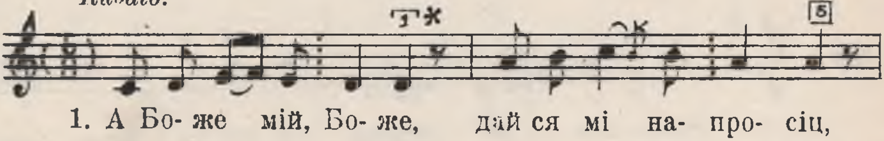

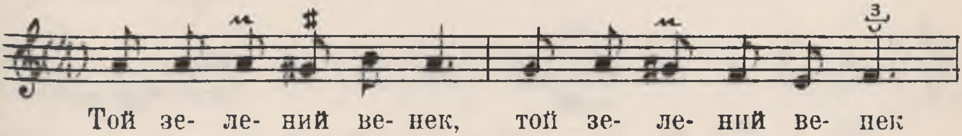
Сп. Антоха Вольняк.

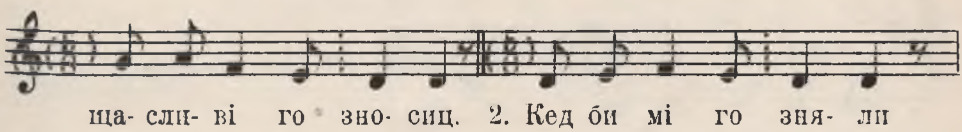
А A_{II} В B_{I} А (6 + 6). (6 + 6 + 6) *Ганчова.*

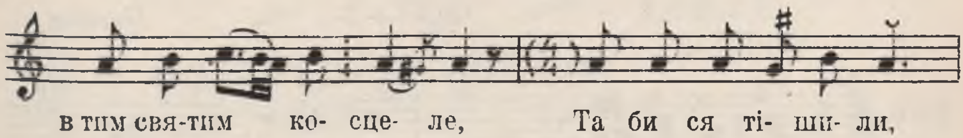
Rubato.

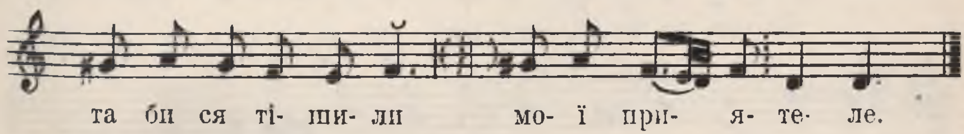
229 е.*

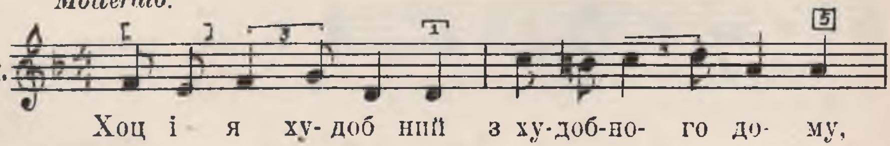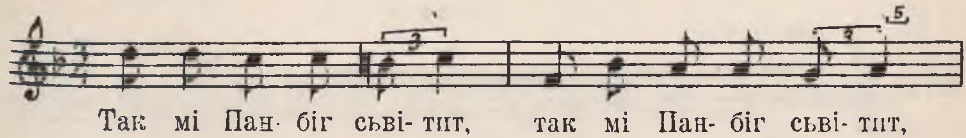

Сп. Анна Мигаль.

А A^{5}_{II} В B_{I} А (6 + 6). (6 + 6 + 6) *Ганчова.*

Moderato.

229 ж.*

* 1-ший такт фальшиво виходить у фонографі: його відтворено на основі першого такту другої строфи. — Варіянти е), ж). містимо тут з огляду на спорідненне в ритміці. не вважаючи на розходженне в третій каденції

[ ] не виходить у фоноґрафі.

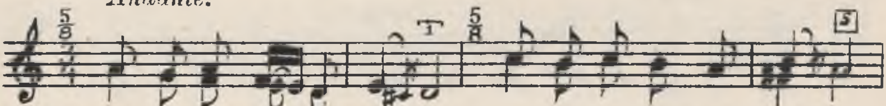
як і бо- га- то- му.

Сп. Онуфр. Вандзіляк.

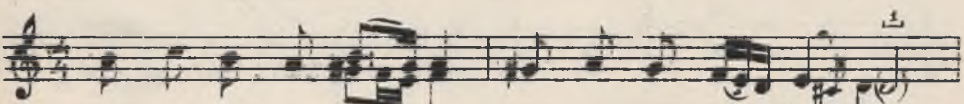
Ȧ Ȧ$^{5}_{II}$ В В$_{I}$ А (¹+6 + ¹+6), (6̇ + 6̇ + ¹+6) *Пантна.*

Andante.

230 а.

Ей по-мож ся мі, по-мож, ей ми- ла, й о- же- ни- ти,

Бо мя нож- кі бо- лят, бо мя нож- кі бо- лят,

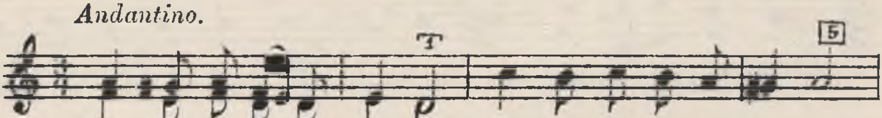
Сп. Анна Вольняк.

ей до те- бе хо- ди- ти.

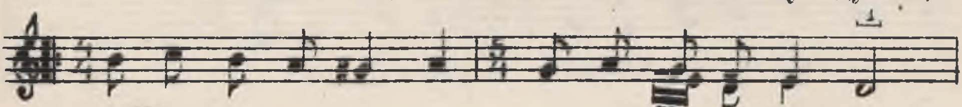
Ȧ А$_{II}$ В В$_{I}$ Ȧ (¹+6 + ¹+6), (6̇ + 6̇ + ¹+6) *Пантна.*

Andantino.

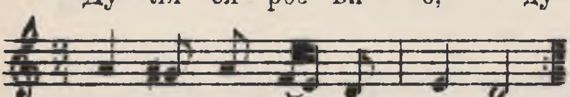
230 б.

Ей люлю же мі, лю- лю, ей під зе- ле- ну ду- лю,

Ду- ля ся роз- ви- є, ду- ля ся роз- ви- є,

Сп. Анна Вольняк.

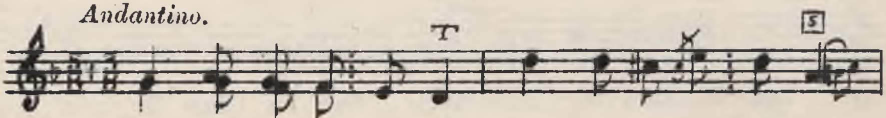
ей ді- ти- ну при- кри- є.

Приколискова п.

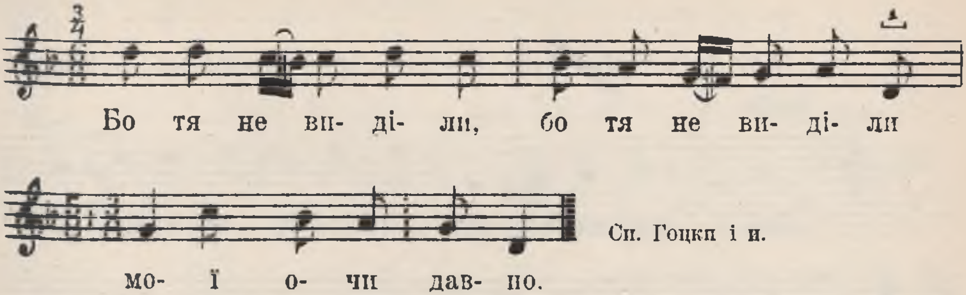
А А$_{II}$ В В$_{I}$ А (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Шкляри.*

Andantino.

231 а.

Жаль-но мі тя, жаль-но, мо- я ми- ла, жаль-но,
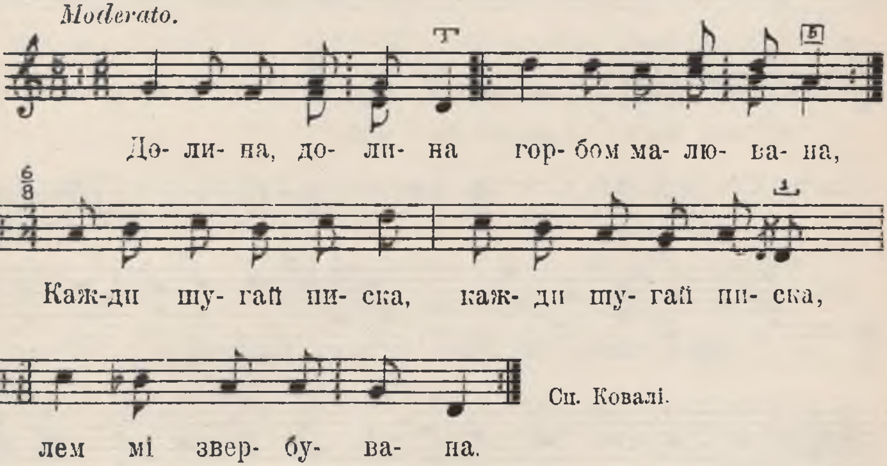

Сп. Гоцки і н.

A A$_{II}^{c}$ B B$_{I}$ A (6 + 6), (6 + 6̇ + 6) *Дошно.*

Moderato.

231 б.

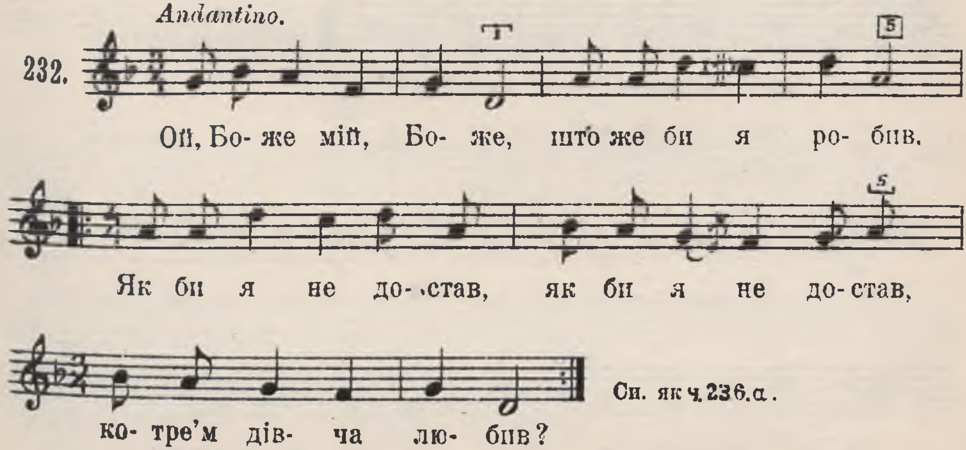

Сп. Ковалі.

A A$_{II}$ B B$_{I}$ A (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Маластів.*

Andantino.
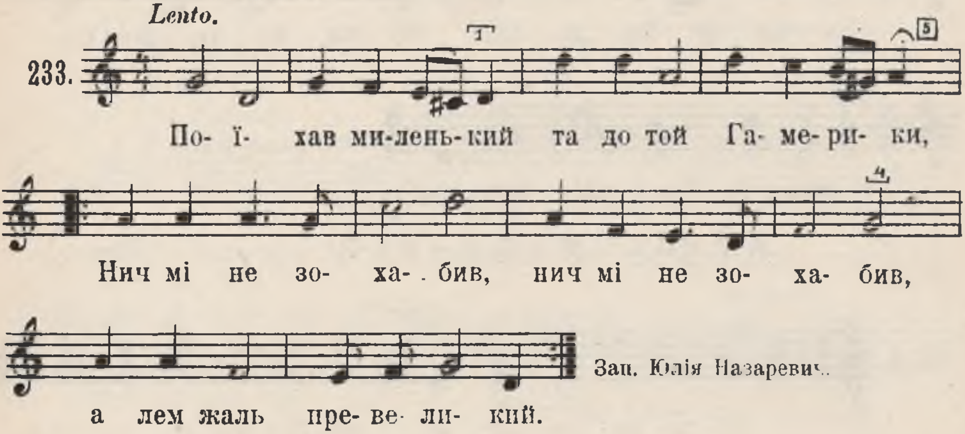
232.

Сп. як ч. 236. а.
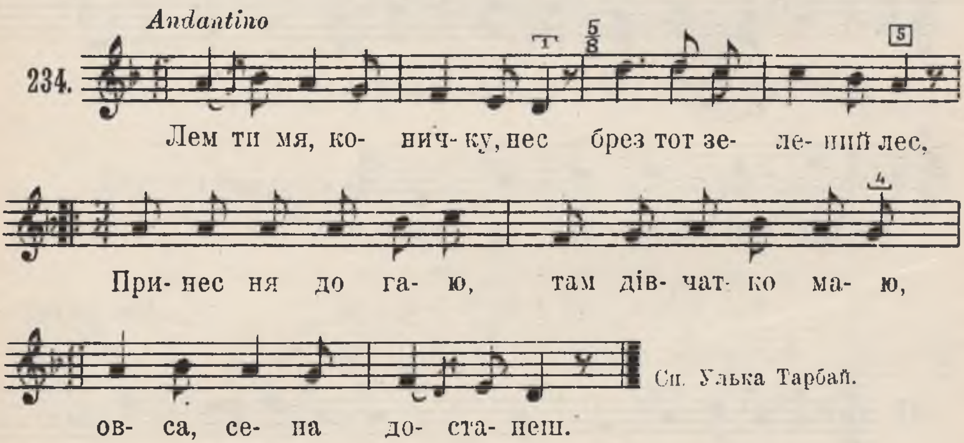
Ȧ Ȧ⁵„ B B,C (6 + ¹+6), (6̇ + 6̇ + ¹+6) *Чистогорб, п. Сянік.*

233.

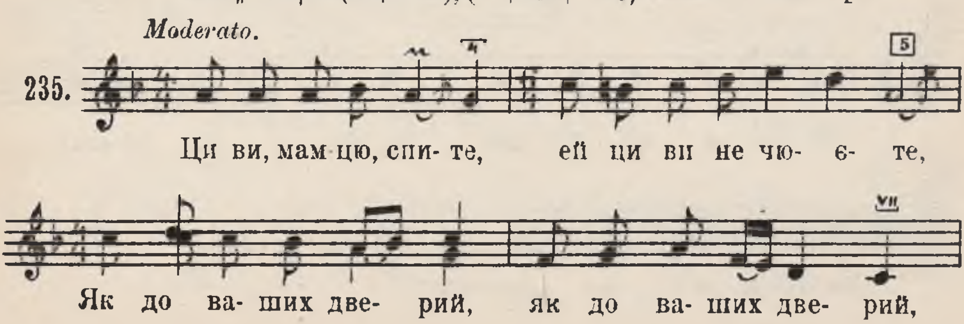
Ȧ A„ B B,Ȧ (7 + 6), (6 + 6 + 7) *Пантна.*

234.

A B„A A,B (6 + ¹+6), (6̇ + 6̇ + ¹+6) *Шкляри.*

235.

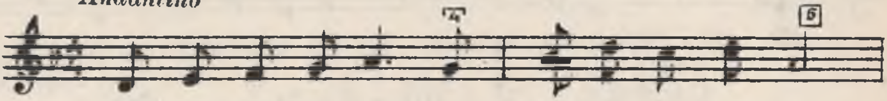

Сп. Гоцка і н.

ей за- зу- лень- ка тре- пле?

A Ḃ$^5_{\|}$ĊĊ,Ḃ (6 + 5̇), (5̇ + 5̈ + 5̈) *Маластів.*

Andantino

236 а.

Ой за на- шов хи- жов луч- ка ши- річ- ка,

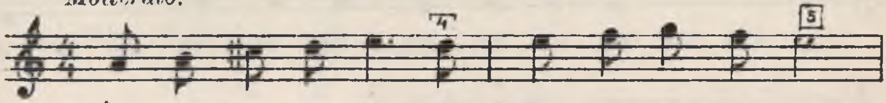

луч-ка ши-річ-ка, трав- ка ни-жіч-ка, трав-ка ни-жіч-ка.

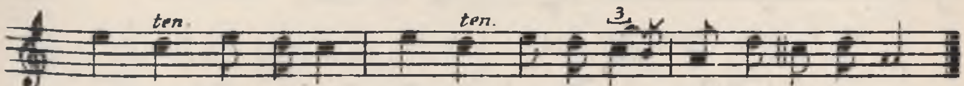
Сп. Мар. Юрчак, Наст. Павлик, Ант. Боцян.

A B‖ĊĊ,B (6 + 5̇), (5̇ + 5̈ + 5̇) *Розстайне.*

Moderato.

236 б.

А за на- шов хи- жов луч- ка ши- роч- ка,

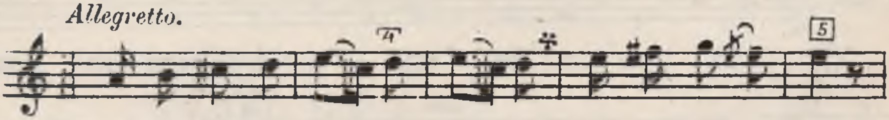

Луч- ка ши-роч-ка, трав-ка ви-соч-ка, трав-ка ви-соч-ка.

Сп. Ів. Гомик.

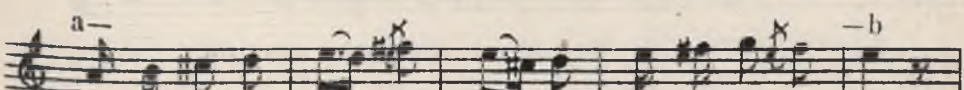
A B‖ĊĊ,B (6 + 5̇), (5̇ + 5̈ + 5̈) *Ганчова.*

Allegretto.

236 в.*

1. А за на-шом ха- том, ха- том луч-ка ши-роч- ка,

a— —b
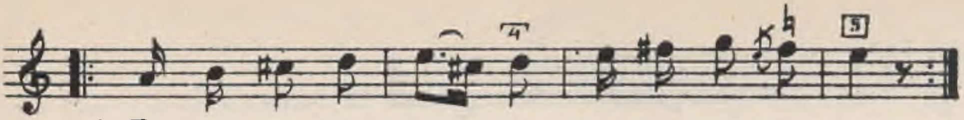

А за на-шом ха- том, ха- том луч-ка ши-роч- ка,

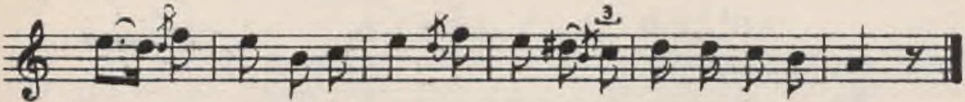

Луч-ка ши-роч-ка, тра- ва ви-соч-ка, тра- ва ви- соч-ка.

*) Надмірний такт. a—b припадкове повторення.

2. Про- хо- дит- ся по ні дів- ча чер- ве- не,

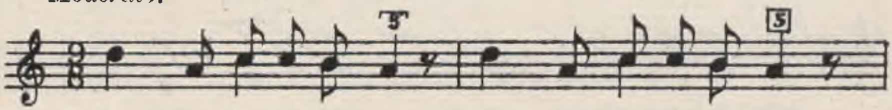

Дів- ча чер-ве-не, тро- хи ру- ме- не, тро-хи ру-ме- не.

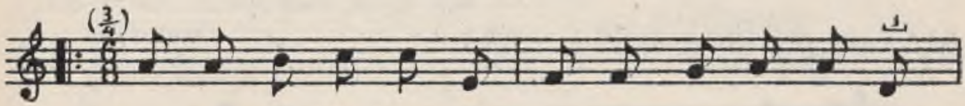
Сп. Мар. Вандзіляк.

А̇ А̇„ В В, А (5 + 5), (6̇ + 6̇ + 5) *Дошно.*

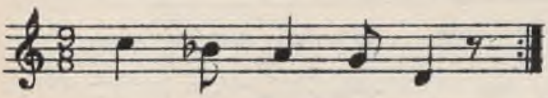
Moderato.

237.

Ти за- зу- лень-ко, ста- вай ра- нень-ко,

Же- бис си ку- ва- ла, же- бис си ку- ва- ла

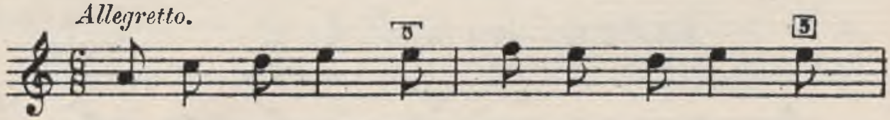

Сп. Ковалі.

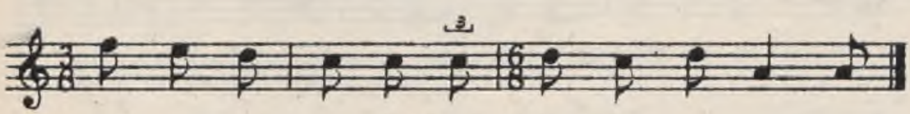
на ро- су з ра- на.

А А„ В В, А (5 + 5), (3 + 3 + 5) *Маластів.*

Allegretto.

238.

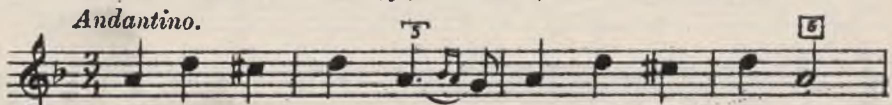
Ой пи- ла, пи- ла, чи- пец стра- ти- ла,

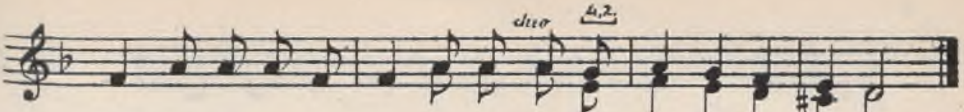
А при- шла до до- му, тай му- жа · би- ла.

А̇ А̇„ В̇ В, А (5 + 5), (5̇ + 5̇ + 5) *Андріївка.*

Andantino.

239.

Кед я слу- жи- ла в слав-нім Пре- шо- ве,

Взя- ли мі вя-нек, взя ли мі вя-нек ка- ва- ле- ро- ве.

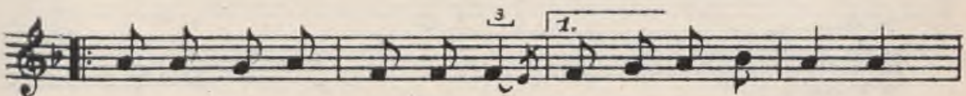
Сп. Веронія з дівчатами.

A A̍[5]₁₁ B C₁ A̍ (6 + 6), (4 + 3 + 3) *Висова.*

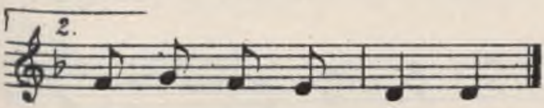
Moderato.

240 а.

В не-ді- лень- ку ра- но люль-ка ся ку- ри ла,

Впа- ла ме- ні з ци- буш- ка, на це- бер ся зби- ла,

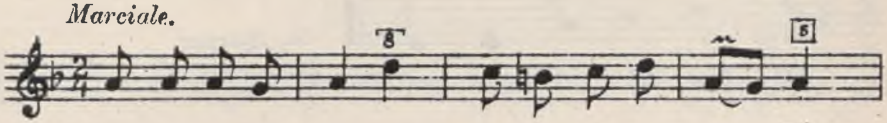

на це бер ся зби- ла.

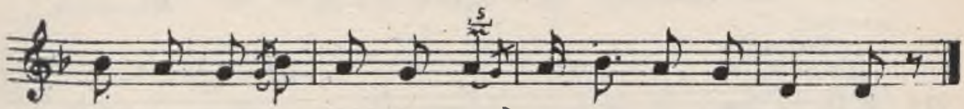
Сп. Варвара з Клявдою.

A A₁₁ B C₁ A (6 + 6), (4 + 3 + 6) *Ганчова.*

Marciale.

240 б.

А там за го- рonь-ком ка- ня во- ду пи- є,

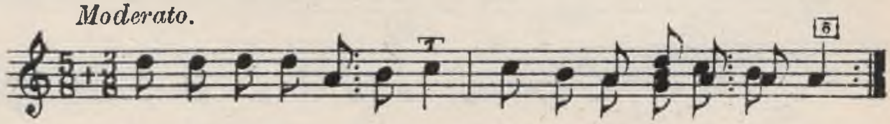

А я- ка то пек- на річ, же- на му- жа би- є.

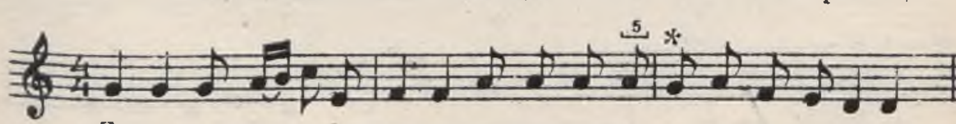
Сп. Т. Вондзіляк.

A A₁₁ B B₁ C (7 + 7), (6 + 6 + 6) *Пантна.*

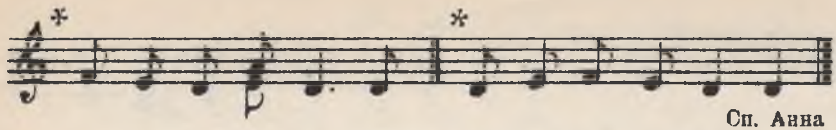
Moderato.

241.

Ой ма- мо мо- я, ма- мо, та не зга-няй мя ра- но,

Бо я ти пристро-ю, бо я ти пристро-ю, де пі-ду, по сто-ю.

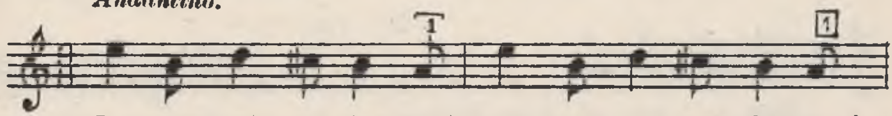

Сп. Анна Вольняк.

β) Закінчення на долішній домінанті і
γ) на другому ступні скалі (ч. 246.)

Ȧ Ȧ‖ B B,A (6 + 6), (6 + 6 + 6) *Волтошова.*

Andantino.

242.

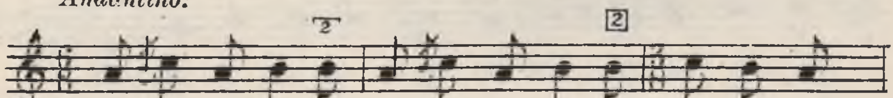

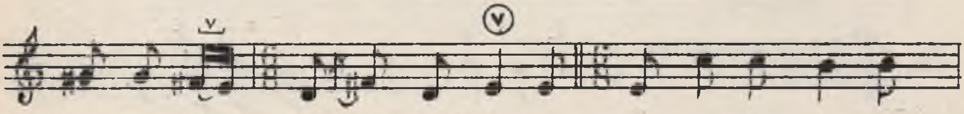

Сп. Драгузи.

Ȧ Ȧ‖ B B,$Ȧ_5$ (5 + 5), (3 + 3 + 5) *Маластів.*

Andantino.

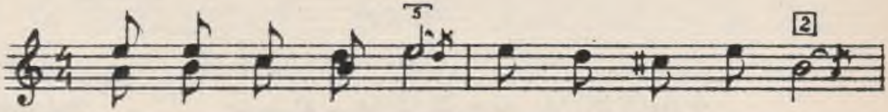
243.

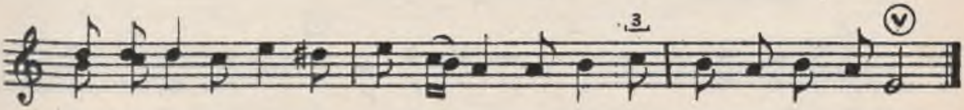

$A\,A_{II}\,B\,B_{I}\,A$ $(5 + 5), (6 + 6^{refr.} + 5)$ *Шкляри.*

Andantino.

244.

Дзе- ці- но мо- я, на ті ко- лен- дзе,

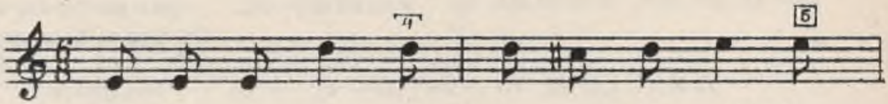

Я па тво- їм луж ку, ей- я- я, та- ля- ляй, но-чу вац бен-де.

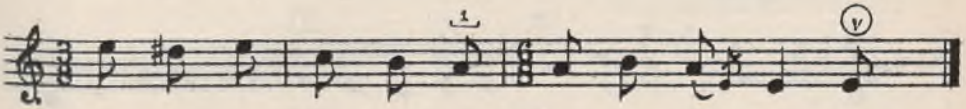
Сп. Гоцки і и.

$A\,A_{II}\,B\,B_{I}\,A$ $(5 + 5), (3 + 3 + 5)$ *Волтошова.*

Allegretto.

245.

Дів- ча с па- ва- ми не ходз за на- ми,

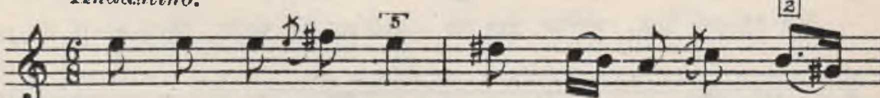

Бо ти маш фар- ту- шок об- те- ле- па- ний.

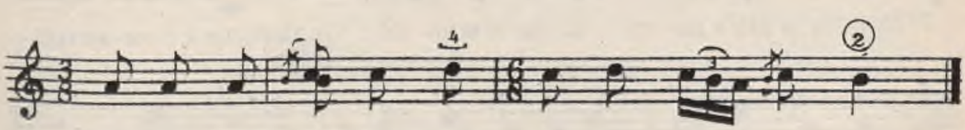
Сп. Драгузи.

$A\,A_{II}\,B\,B_{I}\,A$ $(5 + 5), (3 + 3 + 5)$ *Волтошова.*

Andantino.

246.

Ей гу- ли, гу- ли, гу- сонь- ки, па став,

Дай Бо- же до- брий день, той но- чи'м не спав.

Сп. Драгузи.

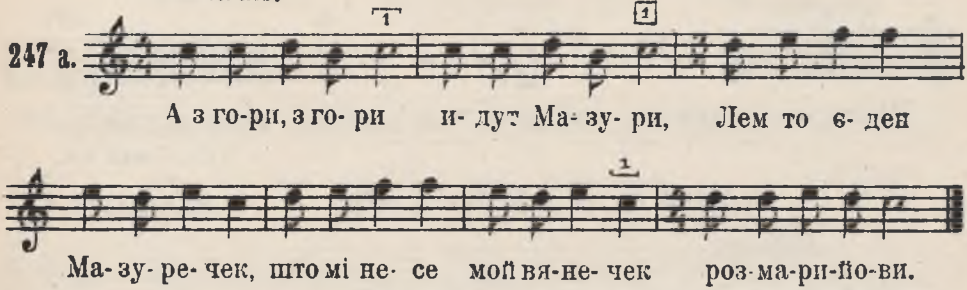
б) Повтореннє або подвоєннє розширеної першої половини другого рядка.

Dur:

$\dot{A}\,\dot{A}_{\shortparallel}(B\,B)^{bis}_{\mid}A$ (5 + 5), (2 [4 + 4] + 5) *Висова.*

Moderato.

247 а.

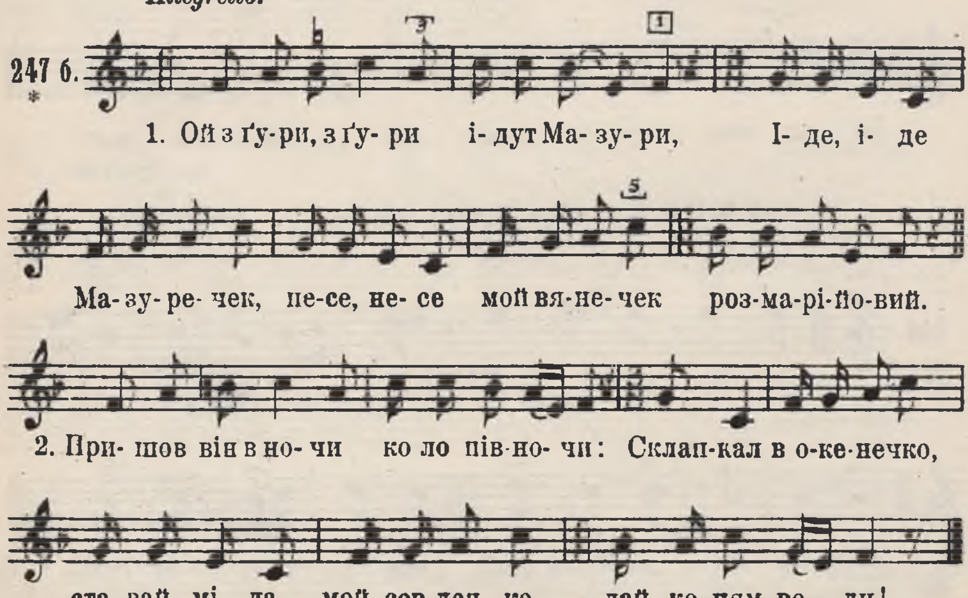

Сп. Орина Кристинич.

$A\,B_{\shortparallel}(C\,C)^{bis}_{\mid}B$ (5 + 5), ([4 + 4]^{bis} + 5) *Андріївка.*

Allegretto.

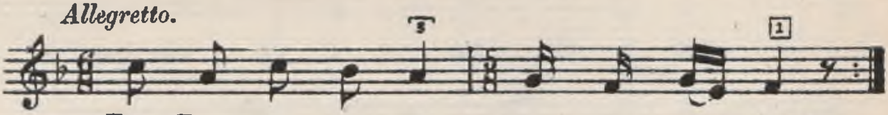
247 б.

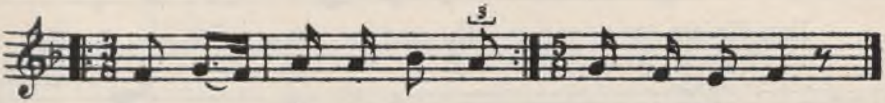
Сп. старенька жінка дрожачим голосом.

$A\,\dot{B}_{II}(CD)^{bis}_{I}B$ $(5+4),([2^{refr.}+4]^{bis}+4)$ *Висови.*

Allegretto.

248. *

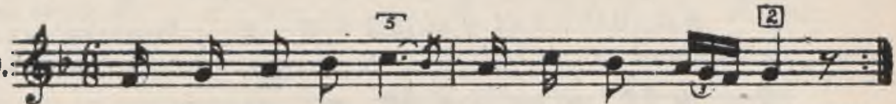
Ей Боже, Боже, што мі з то- го,

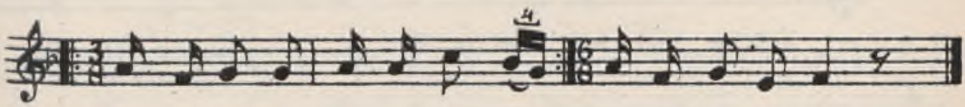
Гей гей, же я ви- шла за ста- ро- го?

Сп. Ор. Кристинич.

$A\,A_{II}(B\,B)^{bis}_{I}A$ $(5+5),([4+4]^{bis}+5)$ *Ганчова.*

249. *

А під го- ром сад чи- сто ме- те- ний,
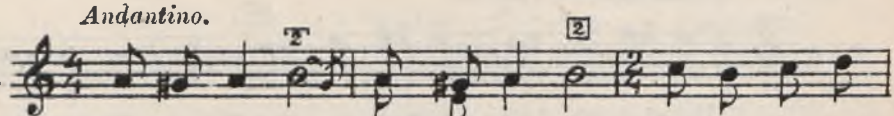

Зе- ле- но- ю ру-тонь-ко- ю гу-сто пле- те- ний.

Сп. Анна Мигаль (війтиха).

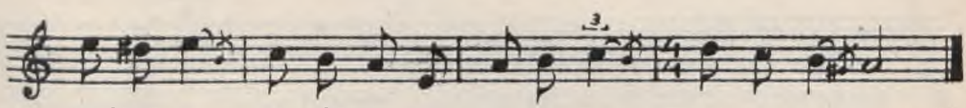
Moll:

$\dot{A}\,\dot{A}_{II}2(B\,C)_{I}A$ $(4+4),(2[4+3]+4)$ *Пантна.*

Andantino.

250 a.

Над во- дов кряк, в ті во- ді рак, Се- ред во- ди

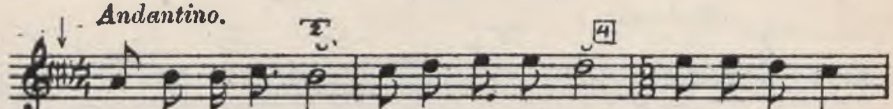

ри-бонь-ка, а в тім се- лі ді-вонь-ка, я то- му рад.
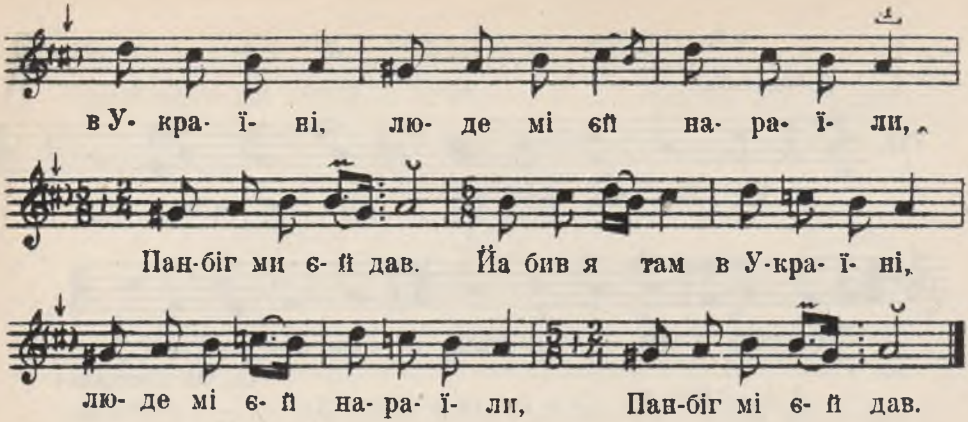
Сп. Євд. Лепак.

$A\,A_{II}2(B\,B)_{I}A$ $(5+5),(2[4+4]+5)$ *Ганчова.*

Andantino.

250 б. *

Се-ред се- ла став, я- ку'с со- бі взяв? А бив я там
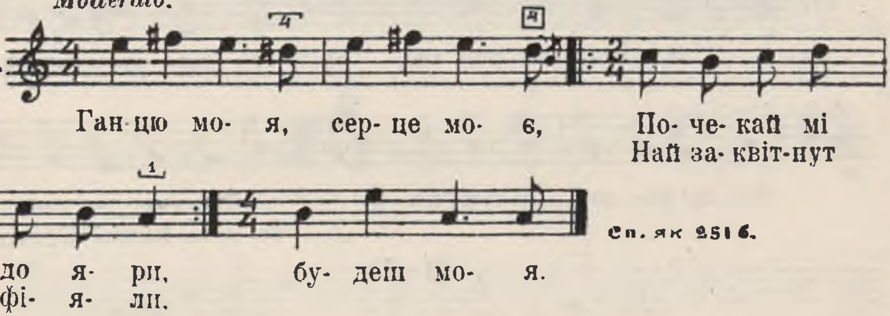

Сп. Олена Сокол.

А́ А́ₙ(В С)^bis А (4 + 4), (2[4 + 3] + 4) *Брунари вижні.*

Moderato.

251 а.

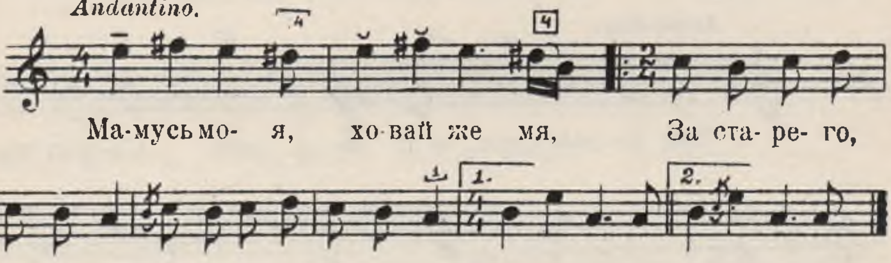

Сп. як 251 б.

А́ А́ₙ(В С)^bis А (4 + 4), (2[4 + 3] + 4) *Брунари вижні.*

Andantino.

251 б. *

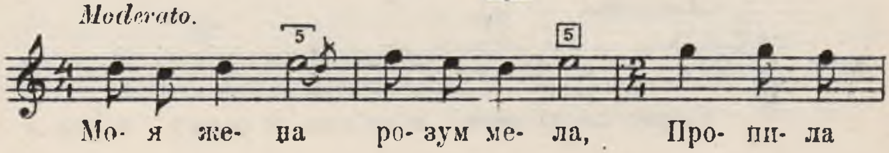

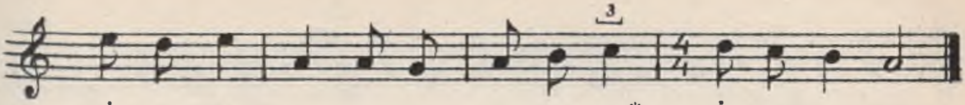
Сп. дівчата: Потоцька Ганка, Галькович Агафія і Войтович Улька.

А Аₙ 2 (В С), А (4 + 4). (2[3 + 3] + 4) *Ганчова.*

Moderato.

252 а.
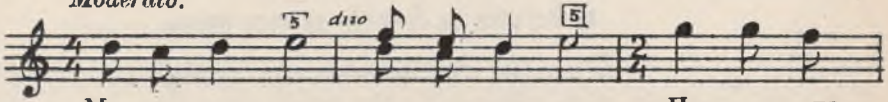

мі вол- ки з чу- жи- ми па- хол- кп* і стре- ме- на.

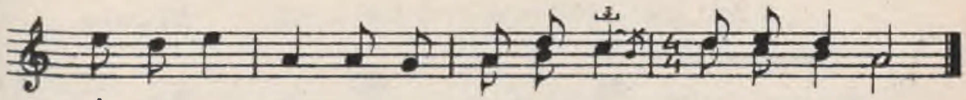
Сп. Стефан.

А $А_{II}$ 2 (В С), А (4 + 4), (2 [3 + 3] + 4) *Устє руське.*

Moderato.

252 б.

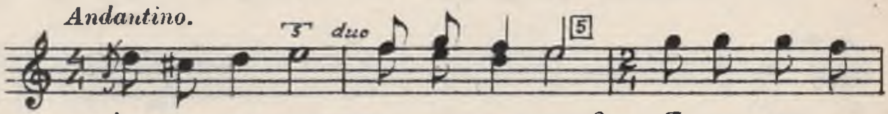
Мо- я же- на ро- зум ме- ла, Про- пи- ла

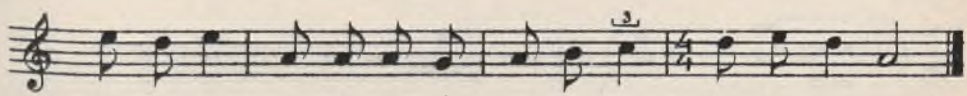
мі вол- ки з чу- жи- ми па- роб- ки, а і ко- ня.

А $А_{II}$ 2 (В С), А (4 + 4), (2 [4 + 3] + 4) *Устє руське.*

Andantino.

252 в.

А ци я пес, же мя не кцеш? Я за сво- ї

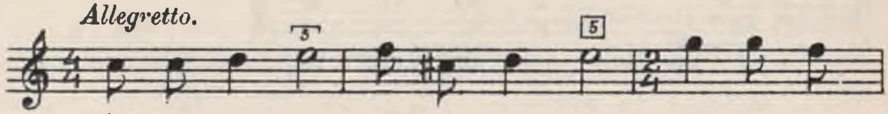

ду- ка- ти най- ду со бі не та- ку, я- ка ти лес.

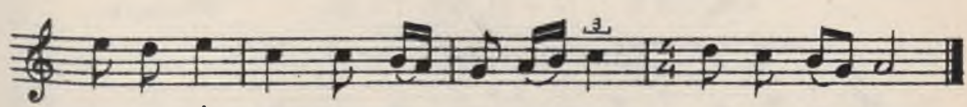
Сп. Мел. Даньковська з дівчатами.

А $А_{II}$ 2 (В С), А (4 + 4), (2 [3 + 3] + 4) *Маластів.*

Allegretto.

252 г.

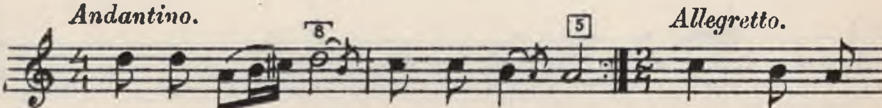
А ци я пес, же мя не кцеш? За се- дем

ту-рач- ків най- ду сой не та- ку, я- ка ти єс.

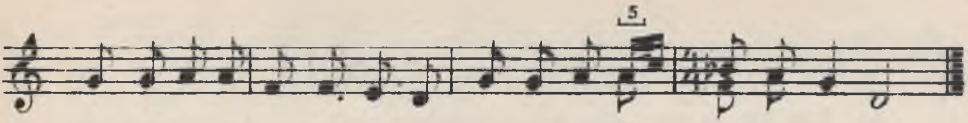
А $А_{II}$ 2 (В С), А (4 + 4), (3 + 4 + 4 + 4 + 4) *Шкляри.*

Andantino. *Allegretto.*

253.

Ган-ця бі- ла груш-кі збі- ра, Ган- ця ся

* Одноцільна ґрупа, яка являється на сьому місці в другій строфі, показує, що се мабуть попсований варіянт.

зра- до- ва- ла, вшитки грушкі по-про- да- ла за ма- ри- яш.

Сп. Гоцки і и.

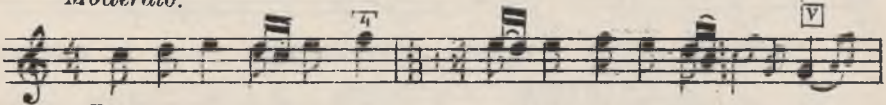
в) Вставка на початку другого рядка.

Dur: α) Закінченнє на тоніці і

β) на долішній домінанті. (Ч. 257-259.)

А̇ В‖ С, А̇ В̇ (6 + +¹6), (¹+ 6̇ + 6̇ + ¹+6) *Шкляри.*

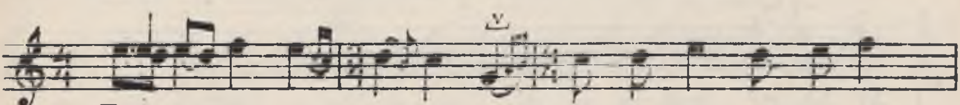
Moderato.

254.

Ви-ля-ла во- ди- ця ей на зе- ле-ной лу- це,

Ви- ля- ла во- ди- ця ей на зе- ле-ной лу- це,

Ей -юж мо- я ми-лень-ка, юж мо- я ми-лень-ка

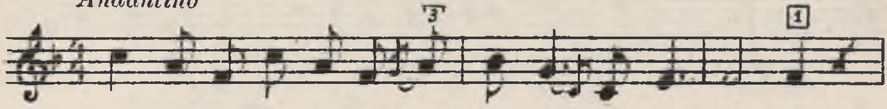
a-b припадк. повтор.

Сп. Гоцки і и.
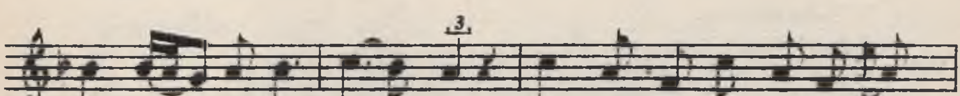
ей ко- ли- ше ма- лю- цє.

А̇ В‖ С, А̇ В (7 + 6), (6 + 7 + 6) *Шкляри.*

Andantino

255.

За- же- ну ко ні-чень-ка на зе- ле- ний о- вес,

Сам пі- ду до ми- лой, сам пі- ду до ми-лень-кой

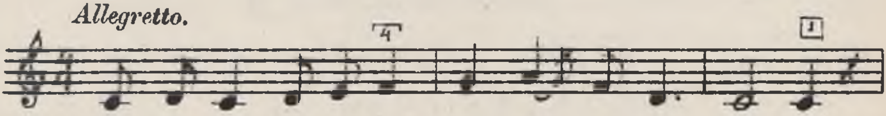

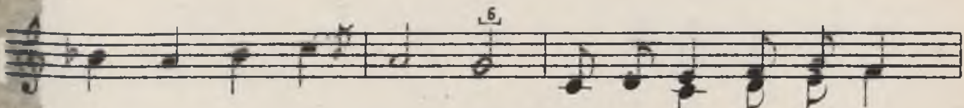
Сп. Гоцки і и.

Ȧ Ḃ" C, Ȧ Ḃ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Маластів.*

Allegretto.

256.

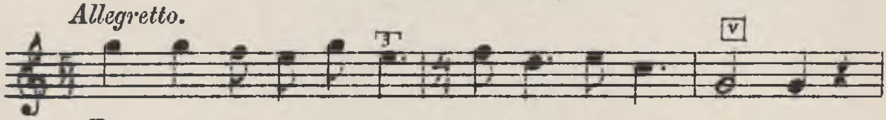

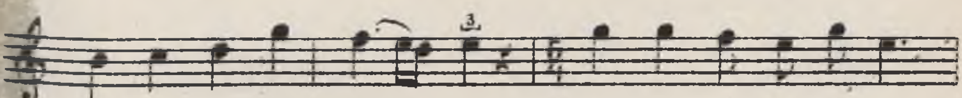

Ȧ Ḃ" C, Ȧ Ḃ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Шкляри.*

Allegretto.

257 а.

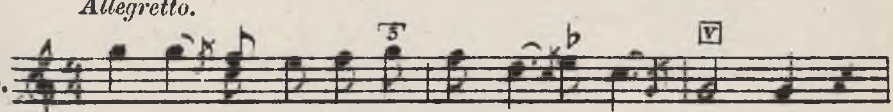

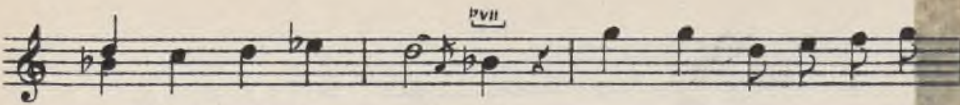
Сп. Гоцки і и.

Ȧ Ḃ" C, Ȧ Ḃ (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Волтошова.*

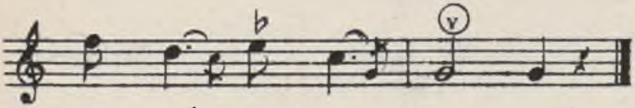
Allegretto.

257 б.

Кой'с мі — по- чи- ни- ла, кой'с мі по- чи- ни- ла,

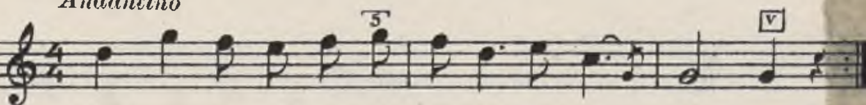
Сп. Драгузи.

од- роб же мі, од- роб!

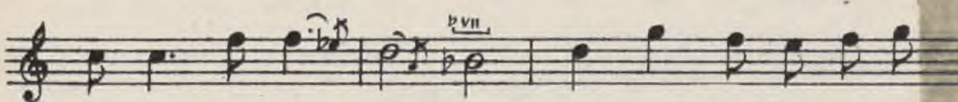
Ȧ B̈ C, Ȧ B (6 + 6), (6̇ + 6̇ + 6) *Дошно.*

Andantino
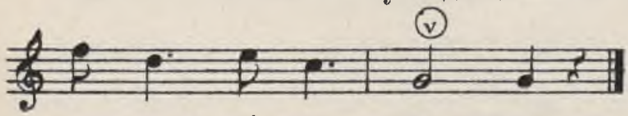
257 в.

А він- ку мій, він- ку, як- єс мі ся змі- нив,

Же мі ся не бу- деш, же мі ся не бу- деш

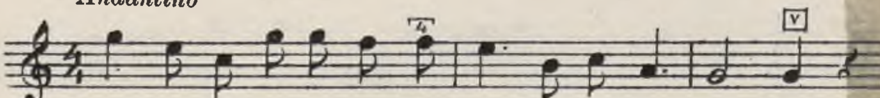
Сп. Ковалі.

па глав- ці зе- ле- нів.
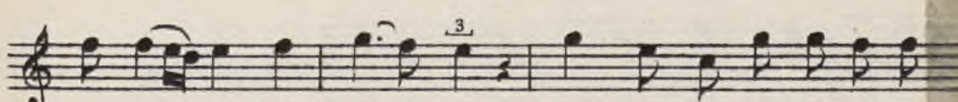
Ȧ B̈ C, Ȧ B (7 + 6). (6̇ + ¹+6̇ + 6) *Шкляри.*

Andantino

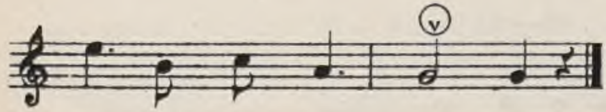
258.

Кед ня, ми ленька, не кцеш, од- провадь пя, де кцеш:

Го- рі Ко- ши- ца- ми, ей го- рі Ко- ши- ца- ми

Сп. Гоцки і и.

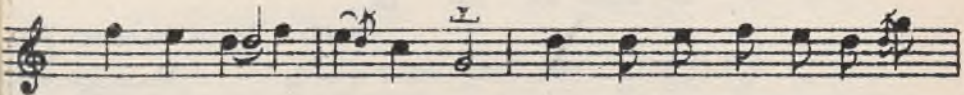
за вер- бу- ван- ця- ми.

Ȧ B₍₍C₍Ȧ B (7 + 6), (6̇ + ¹+6̇ + 6) *Шкляри.*

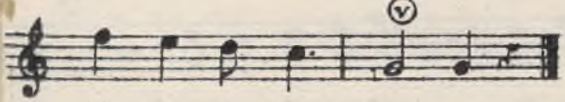
Marciale.

259.

Ей шу- мі- ла ле- щі- на, кой се роз- ви- ва- ла,

Пла- ка- ла ми- лень- ка, ей пла- ка- ла ми-лень-ка,

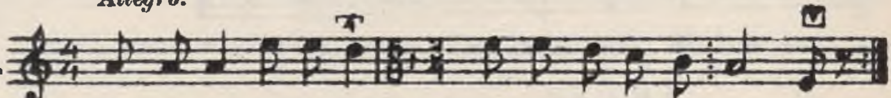
Сп. Гоцки і н.

як се од- да- ва- ла.

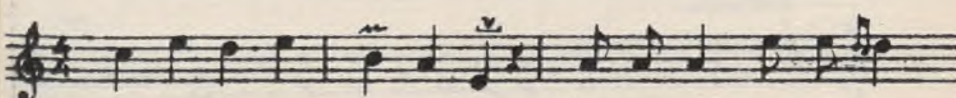
Moll:

Ȧ B₍₍C₍Ȧ B (6 + 7), (¹+6̇ + 6̇ + 7) *Маластів.*

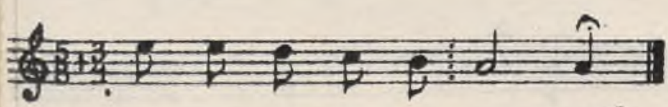
Allegro.

260 a.

А Бо-же, мій Бо-же, а што я бу- ду ро- биц,

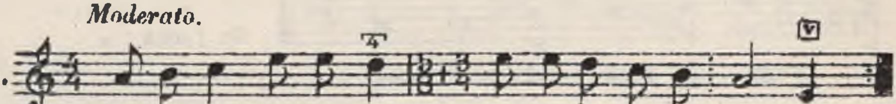
Ой як то- то ле- да- што, як то- то ле- да- што

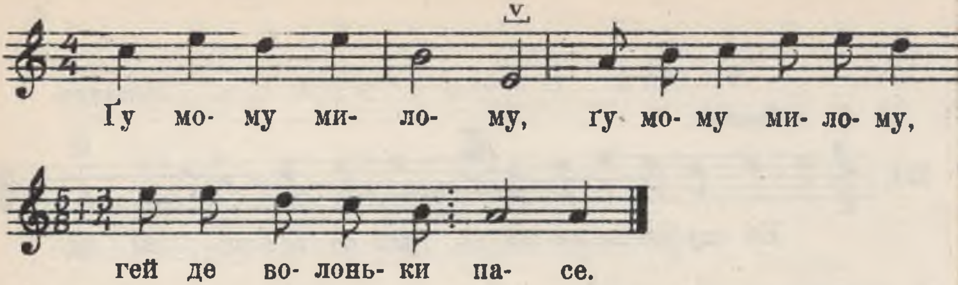
а бу- де до нас хо- дзиц?

Ȧ B₍₍C₍Ȧ B (6 + ¹+6), (6̇ + 6̇ + ¹+6) *Маластів.*

Moderato.

260 б.

Го- ло- се, го- ло- се, ей розейдься по ле- се

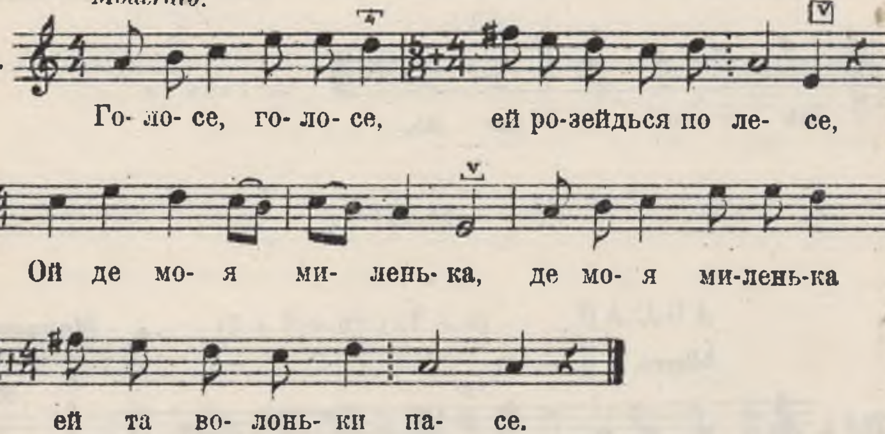

Сп. Юл. і Теодоз. Молчанка.

A B C A B (6 + '+6), ('+6 + 6 + 6) ***Маластів.***

Moderato.
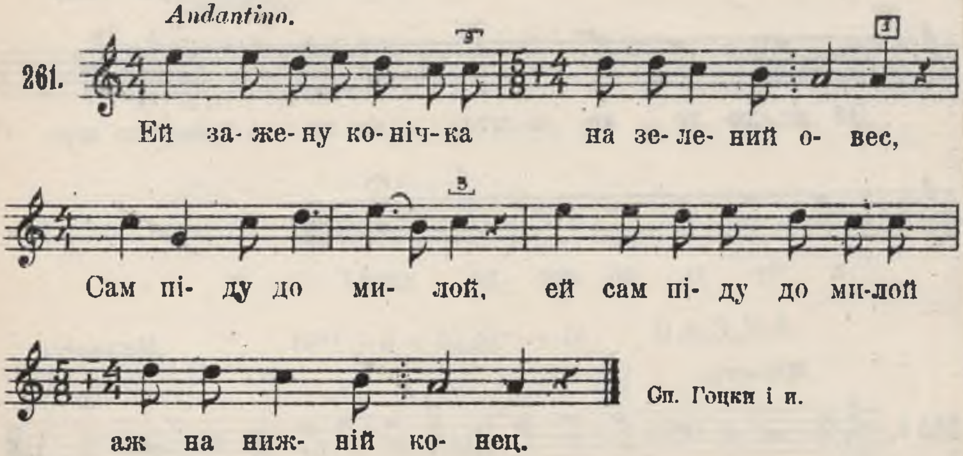
260 в.

A B C A B ('+6 + 6), (6 + '+6 + 6) ***Шкляри.***

Andantino.

261.

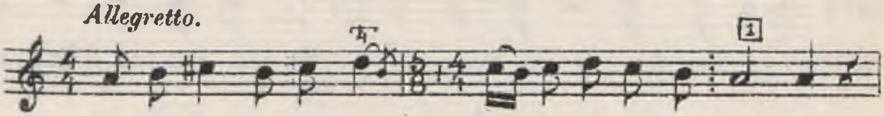

Сп. Гоцки і н.

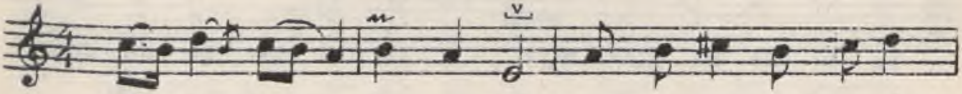
Ȧ Ḃ„C,Ȧ Ḃ (6 + ¹+6), (6̇ + 6̇ + ¹+6) *Дошно.*

Allegretto.
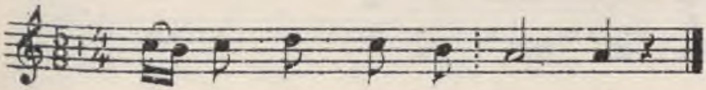
262.

За- зу-лень- ка ку-кат, ой по- ві-дат. же сви- та;

Подь, ми- лень- кий, до- мів, подь, ми-лень-кий. до-мів,

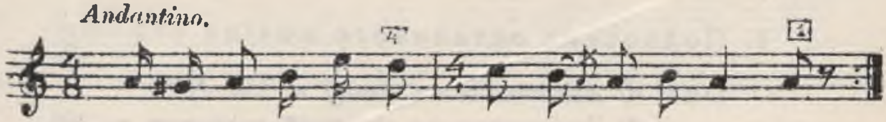

ей бо я буду би- та. Сп Ковалі.

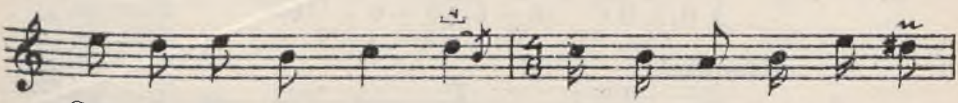
А Ḃ„Ḃ,А Ḃ (6 + 6), (6 + 6̇ + 6) *Андріївка.*

Andantino.

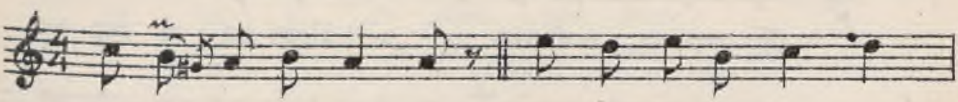
263 а.

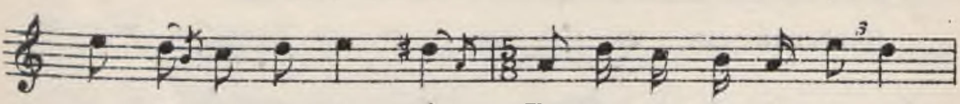
1. Ой Бо- же мій, Бо- же, што я не зро- би- ла?

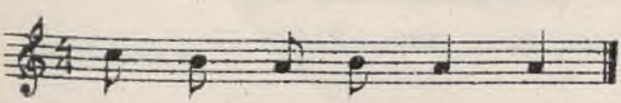
Єд- ни по ве- че- рі, єд- ни по ве- че- рі,

а я не па- ли- ла. 2. А- пи не па- ли- ла,

а- ни не за- па- лю, Ей фра- їр ся мі же- нит,
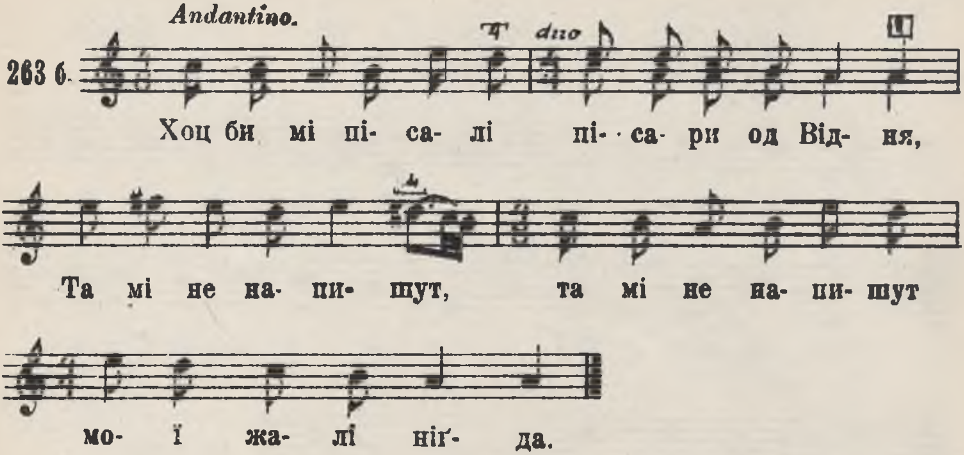

а я в вель- ким жа- лю.

Ȧ B„ B, Ȧ B (6 + 6), (6 + 6̇ + 6) *Андріївка.*

Andantino.

263 б.

г) Повторение або подвоєние ріжних частий строфи:
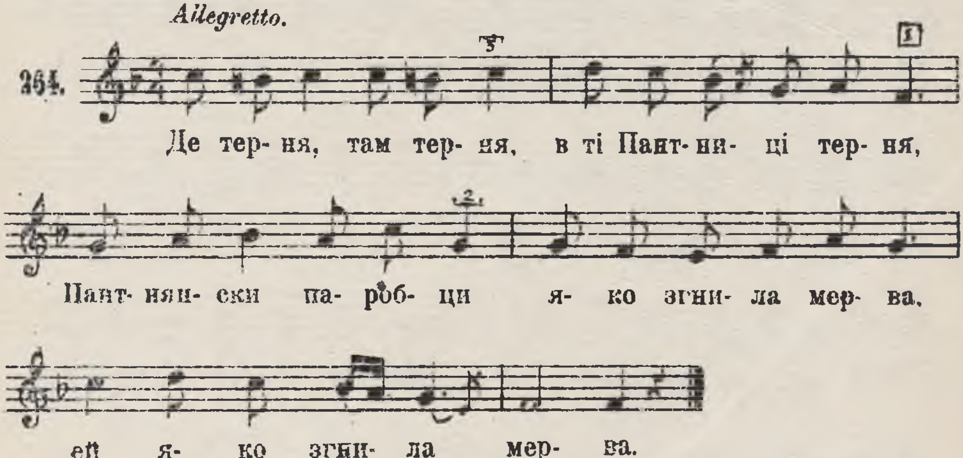
1. Подвоєние останнього коліна строфи.

Dur: ***α)*** **Закінчение на тоніці ч. 264—265.**
β) **Закінчение на долішній домінанті ч. 266.**

A B„ A B C (6 + 6), (6 + 6̇ + ¹⁺6) *Пантна.*

Allegretto.

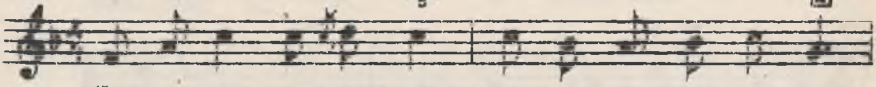
264.

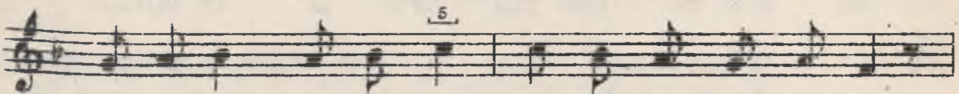
Сп. Євд. Лепак.

A B„ A B C (6 + 6), (6 + 6̇ + 6̇) *Волтошова.*

Marciale.

265.

Є- щем не пе- ре(й)-шла за ма- дяр- ску стра- ну,

Юж мі й о- тво- ри- ли маль- о- ва- ну бра- му,

Сп. Драгузи

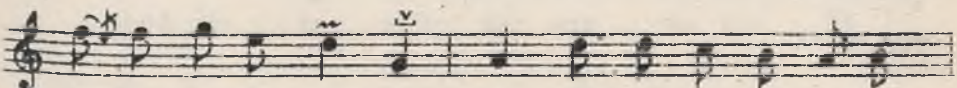
ма- льо- ва- ну бра- му.

A B„ A B C (6 + ¹+6), (6 + ¹+6 + ¹+6) *Пантна.*

Moderato.

266.

Не хо-див- єм за ньом, ей са- ма при-шла за мнов,

Я був на й о- веч- ках ей за зе- ле- ном тра- вом,

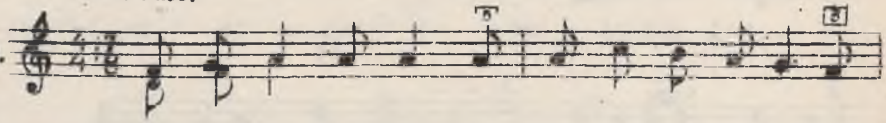

Сп. Улька Тарбай.

ей за зе- ле- ном тра- вом.

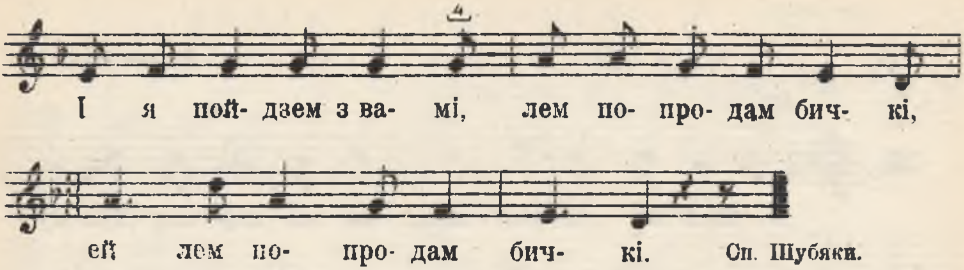
Moll:

A B„ A B C (6 + 6), (6 + 6̇ + ¹+6̇) *Воля ялинська нижна.*

Moderato.

267 a.

Под- ме, хлоп- ці, под- ме до той Га- ме- рич- ки,
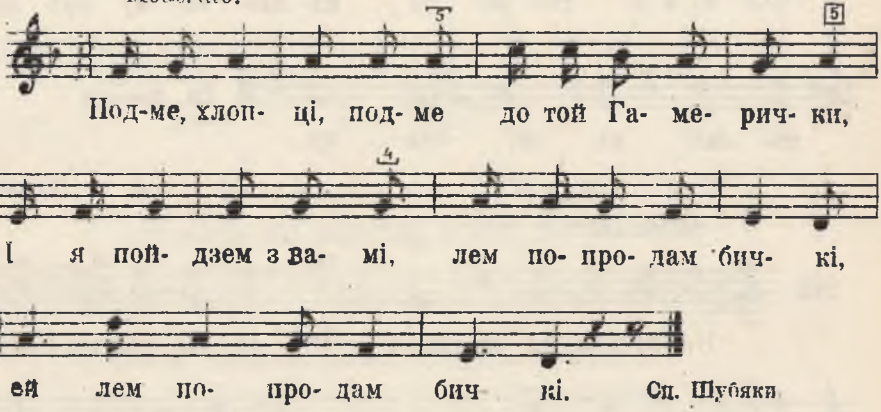

Сп. Шубяки.

A B_{II} A B_{V} C (6 + 6), (6 + 6 + ¹+6) ***Воля ясиська нижна.***

Moderato.

267 б.

Сп. Шубяки

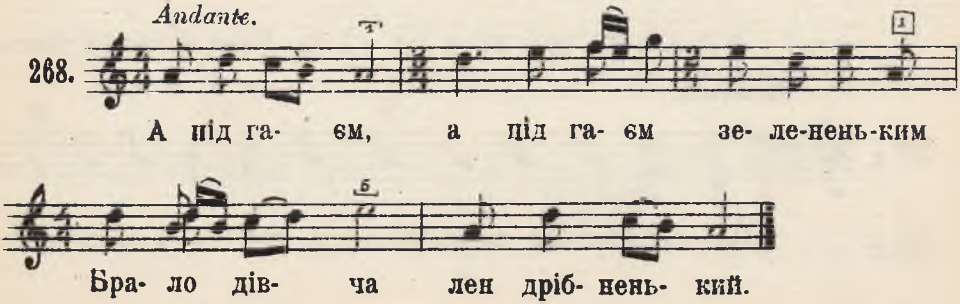
2. Подвоєнне першого коліна строфи.

Moll:

Ȧ, B C_{II} A Ȧ (4 + 4̇ + 4), (4 + 4). ***Розстайне.***

Andante.

268.

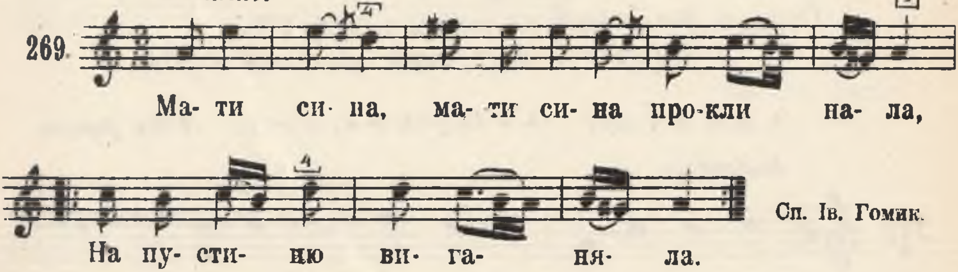

Сп. Ів Гомик

Ȧ,B Ȧ„B Ȧ (4̇ + 4̇ + 4),(4 + 4) ***Розстайне.***

Andantino.

269.
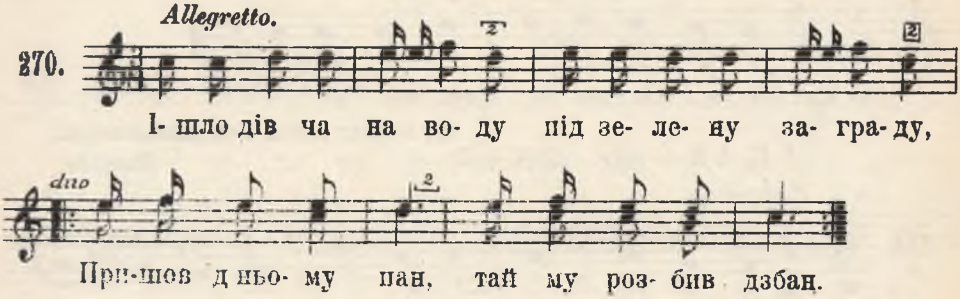

3. Розпад першого й другого коліна.

Dur: ч. 270. Moll: ч. 271.

Ȧ B,Ȧ B„C C 2 (4 + 3), (6 + 6) ***Висова.***

Allegretto.

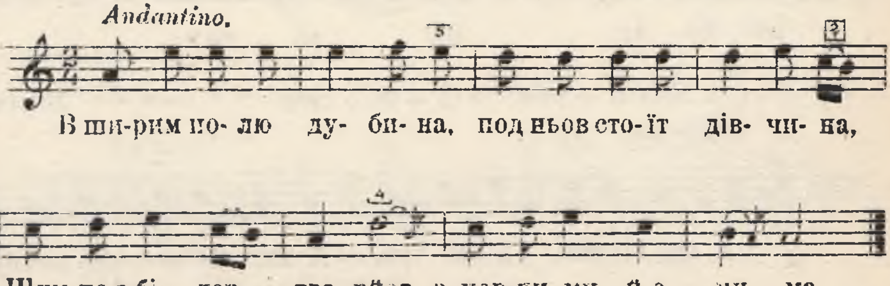
270.

A B,A B„C,C 2 (4 + 3), (6 + 6) ***Воля ясписька нижна.***

Andantino.

271.

ґ) Розширення строфи рефренами:

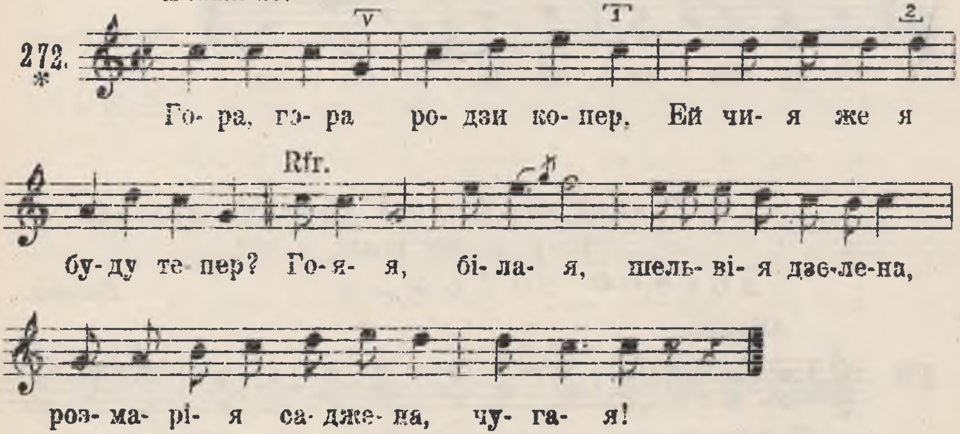
1. **Наконечний рефрен не сплетений із будовою чотириколінної строфи.**

Dur: *α)* Закінчення на тоніці, ч. 272—273.

β) Закінчення на горішній домінанті, ч. 274

A A„B A + refr. (4 + 4), (4 + 4) + refr. *Усте руське*

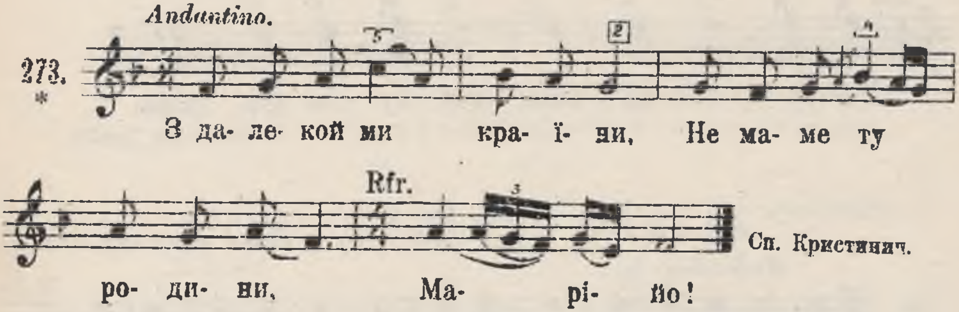
Andantino.

272.

Сп. молода жінка Мел. Даньковська.

A B„ A B + refr. 2 (4 + 3) *Висова.*

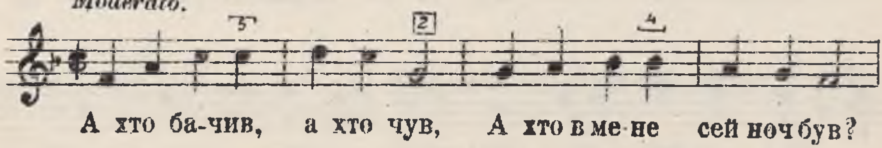
Andantino.

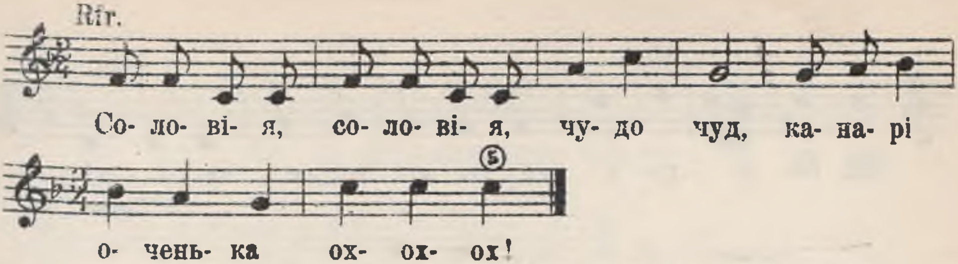
273.

Сп. Кристинич.

A B„ A B + refr. 2 (4 + 3) + refr. *Висова.*

Moderato.

274.
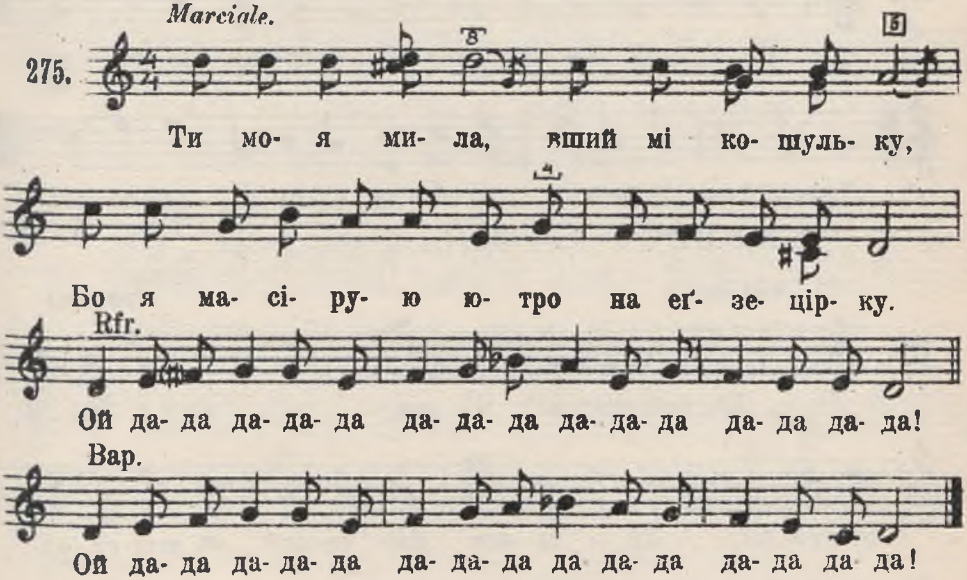

Сп. Євд. Дудич.

Moll:

A A_{II} B A + refr. (5 + 5), (8 + 5) + refr. *Шкляри.*

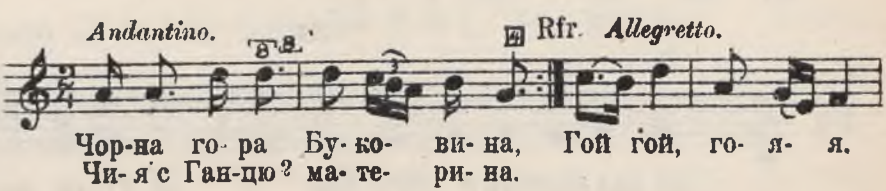
275.

Сп Гоцки і и.

Á Ä„ Á Ä + refr. 2 (4 + 4) + refr. *Шкляри*

276.

Ей го- я го- я, ей го- я го- я, чу- га- я!

Сп. Гоцки і н.

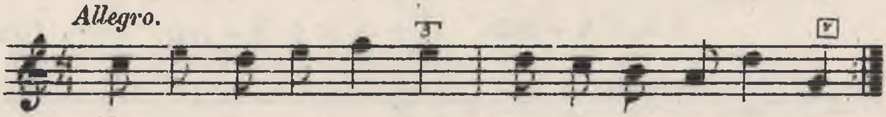
2. Рефрени розширюють чотироколінну схему.

Dur: α) Закінчення на тоніці, ч. 277—279.

β) Закінчення на долішній домінанті, ч. 280—281.

A A" B A Cʳᵉᶠʳ· (6 + 6), (6 + 6 + 3ʳᵉᶠʳ·) *Маластів.*

Allegro.

277.

Не бу- ду ся же- нив, не бу- ду, не бу- ду, не бу- ду,

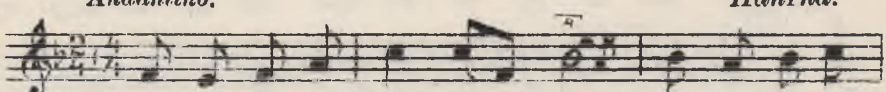

Лем сой фра- і- реч- ку на- бу- ду, на- бу- ду, гей-яж гой!

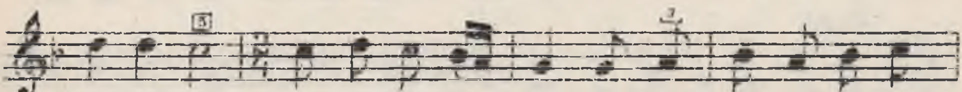
Сп. Юл. і Теодоз. Молчанка.

A A" B B Cʳᵉᶠʳ (¹+6 + ¹+6), (¹+6 + ¹+6 + 3ʳᵉᶠʳ·)

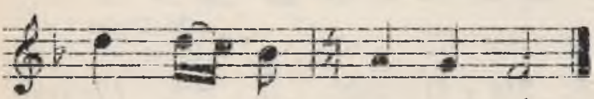
Andantino. *Пантна.*

278.

Ей дай же мі, Божень- ку, ей о що я

тя про- шу. Ей о ві- нок дзе- ле- ний, ей што го ра-

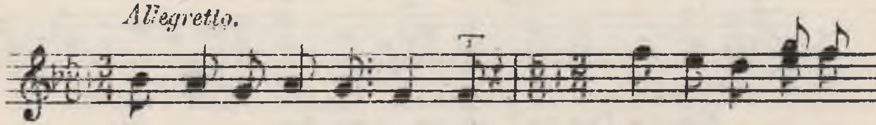

Сп. Антоха Вольняк.

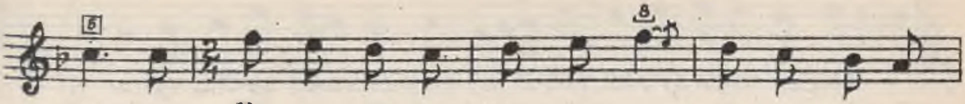
да но- шу, гой- я- я!

A A²" B B Cʳᵉᶠʳ (¹+6 + ¹+6), (¹+6 + ¹+6 + 3ʳᵉᶠʳ·) *Шкляри.*

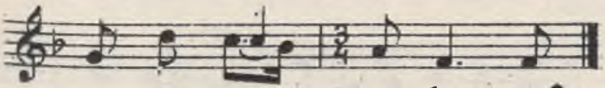
Allegretto.

279.

Ей над бистрим я- реч- ком эй гу- си во- ду

пи- ют, Ей на швар-ним дзев- чат- ку ей па- роб- ци

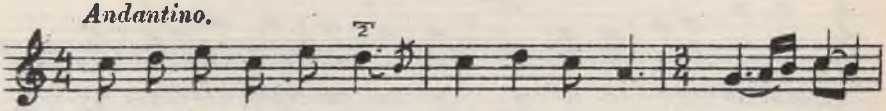
Сп. Гоцки і н.

ся би- ют, ся би- ют.*

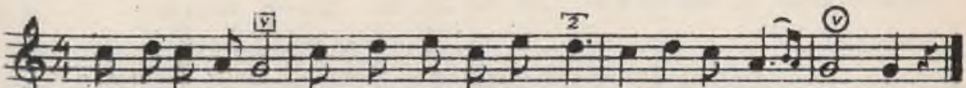
А̇ B C$_{II}^{refr.}$ А̇ B (6 + 6 + 5$^{refr.}$), (6 + 6) *Шкляри.*

Andantino.

280.

Ой Бо- же мой Бо- же, зми-луй- ся на- до мнов,

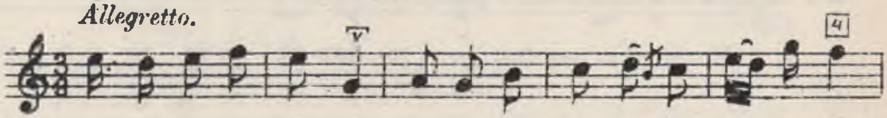
ей ся- я- я- яй! Ста-лам си на ка-мінь, по-то-чив-ся зо мнов.

Сп. Гоцки і п.

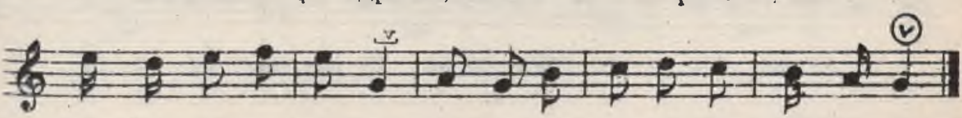
А̇ Ḃ C^{refr}$_{II}$ А̇ Ḃ C$^{refr.}$ 2 (6 + 6 + 3^{refr}) *Пантна.*

Allegretto.

281.

Би-вай- те мі здра-ви, мо- ї то- ва-рищ-ки, гой- я- я!

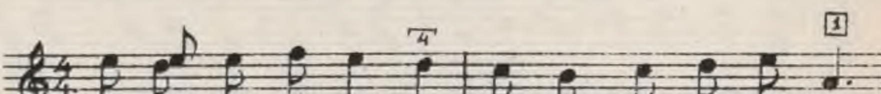
Што ми хо- жу- ва- ли ра- зом на о- ріш- ки, гой- я- я!

Сп Антоха Вольняк

Moll:

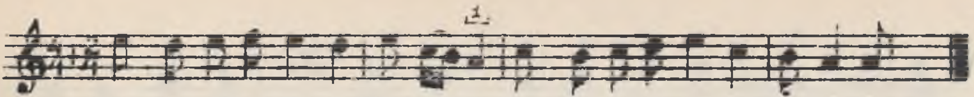
А̇ B$_{II}$ А̇ C$^{refr.}$ Ä D$^{refr.}$, (6 + 6), (6 + 3^{refr} + 6 + 3^{refr}) *Волтошова.*

282.

Ми- ла мо- я, ми- ла, подь ня й од- про- ва- дзіц

* Незвичайне розриванне слова замість рефрену н. пр.: гойяя! чугая!

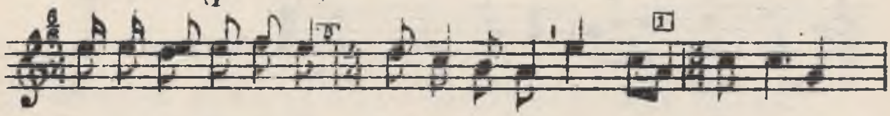
Хоц на то-ти луч-ки. гей-я- я! што ня ма-ют за-біц, чу-га- я!

Сп. Драгузи

A B„C D refr. C D refr. (6 + 6), (6 + 3 refr + 6 + 3 refr) *Маластів.*

Moderato (parlando).

283.

По- бі- лі, по- бі- лі слу-гу не- бо- ра- ка. На-цо се

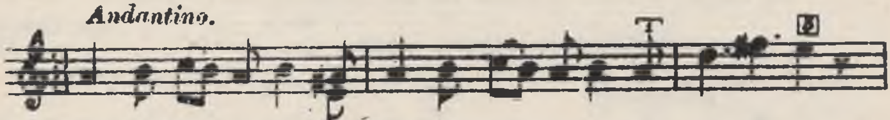

дав по- біц? го- я- я! до-бри се хлоп не- се (?), чу- га- я!

2 (Ȧ Ȧ B„ refr.) 2 (6 + 6 + 3 refr.) *Висова.*

Andantino.

284.

По- під га- ем Фе- ся те- ляг- ка па-са- ла, гей- я- гей!

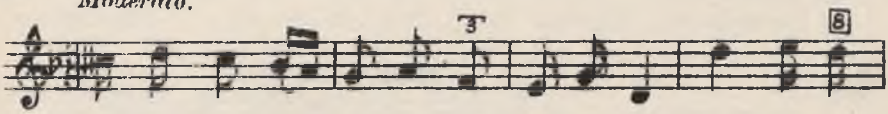

Те- лят-ка па- су- чи Фе- ся за- гу- ка- ла, гу- гу- гу!

A B„A B C refr. 2 (+6 + 6) + refr. *Пантна.*

Moderato.

285.

Ой мам фра- їр- ку гру- бу, сам ся не тур- бу- ю.

Ой хлоп-ня дам до чко-ли, сам ся за вер- бу- ю, го- я- я!

III. Строфа зложена з двох триколінних рядків.

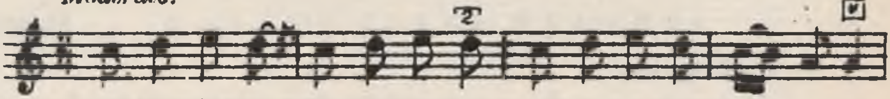
а) Дворядкова шестиколінна строфа.

Dur: *a)* Закінчення на тоніці.

$\dot{A}\ \dot{A}_{,}B_{,,}\ A\ A_{,}B$ 2 (4 + 4 + 7) *Ганчова.*

Moderato.

286.

А в не- ді- лю пя- на би- ла, а в по- не- ді- льок спа-ла,

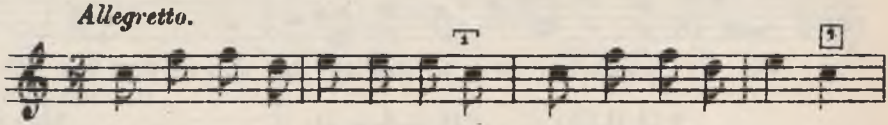

А в ві- вто- рок сно-пів со-рок пше-ни-чень-ки на- жа- ла.

$2\,(\dot{A}\ \ddot{A}_{,}B_{,,})$ *Пантна.*

Allegretto.

287.

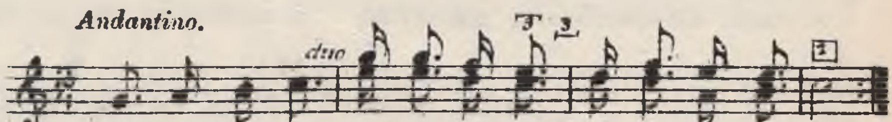

Коломийка

$(A\ A_{,}B_{,,})^{bis}$ 2 (4 + 4 + 5) *Андріївка.*

Andantino.

288.

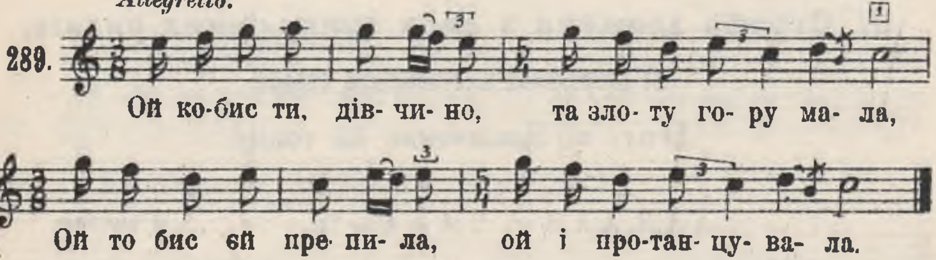

Йа на ме- джі че- ре-шень-ка, а под ме-джом дві,
Йа юж з то- бом, най мі- лень-ша, йа юж з то- бом злі.

2 (A $B_I\dot{C}_{II}$) 2 (4 + 3 + 7) *Маластів.*

Allegretto.

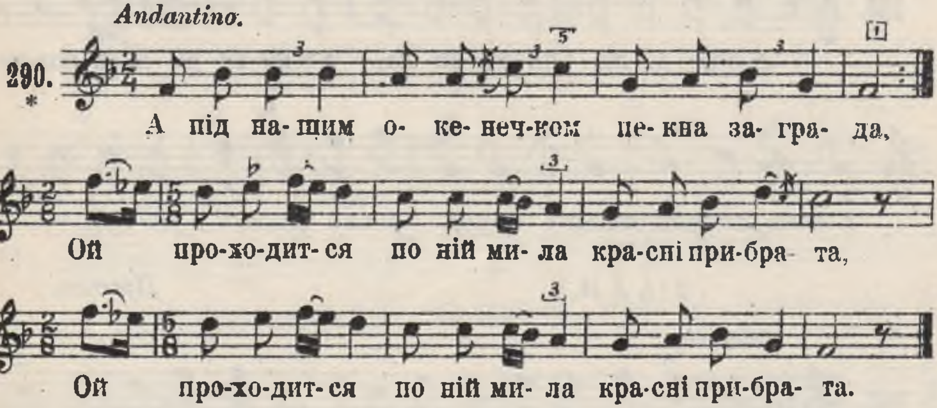
289.

A $A_I B_{II}^{I\cdot}$+A $A_I\dot{B}$ (4 + 4 + 5), (^{1}+4 + 4 + 5) *Ганчова.*

Andantino.

290.*

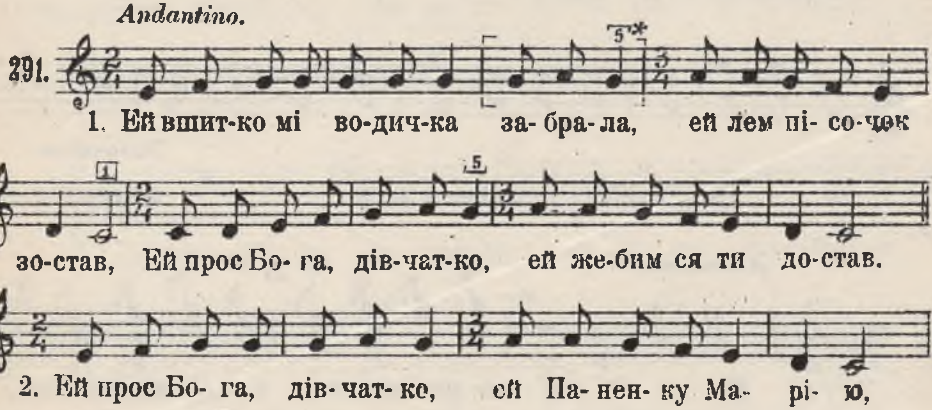

Сп. Олена Сокол.

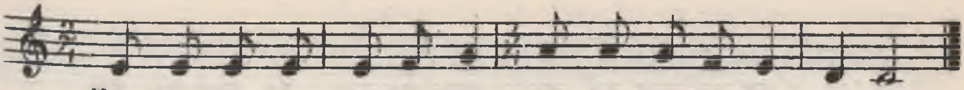
2 (A $B_I\dot{C}_{II}$) 2 (4 + 3 + 7) *Маластів.*

Andantino.

291.

* Надмірний такт.

Ей же- бим ся ти до- став ей на дру- гу не- ді- лю.
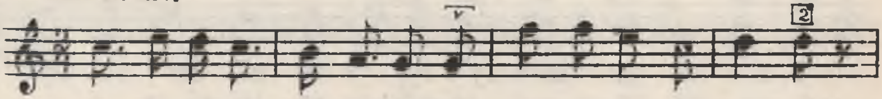
Сп. Ксеня Ваюс.

2 (А̇ Ä,B,,) 2 (4 + 4 + 6)

Ставіща.

Andantino.

292.*

А на на- ші са- ла- ши- ні ста- ла- ся но- ви- на:

А юж на- ша Ма- ри- сень-ка по- ро- ди- ла си- на.

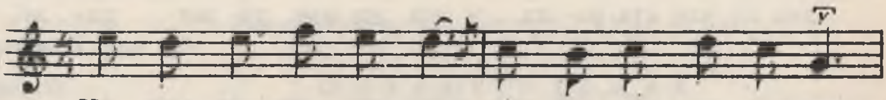
Сп. Орина Лаврин.

2 (А̇ Ä,B,,) 2 (6̇ + 6̇ + 7)

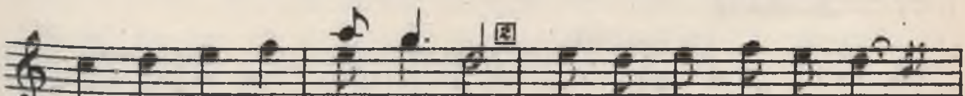
Пантна.

Moderato.

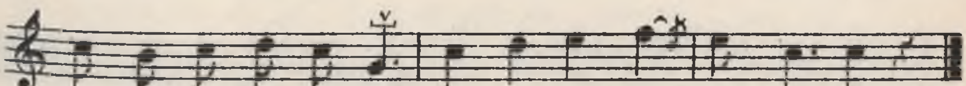
293 a.

Не бу- ду ся же- нив, не бу- ду ся же- нив,

ей бу- ду та- кой хо- див, Бу- ду люд- ски ба- би,

бу- ду люд-ски ба- би ей на ба- ла- мут зво- див.

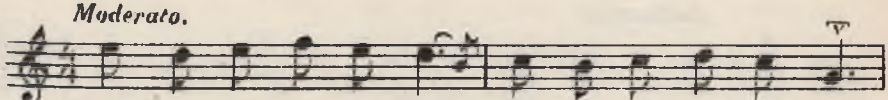
Сп. Автоха Вольняк.

2 (А̇ Ä,B,,) 2 (6̇ + 6̇ + 7)

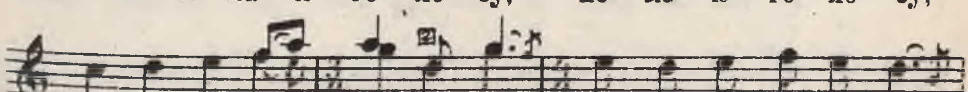
Пантна.

Moderato.

293 б.

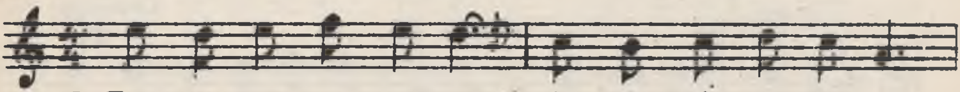
1. Не ма- ю го- ло- су, не ма- ю го- ло- су,

ей не ма- ю гар- до- го, Бо'м ся не на- вчи- ла,

бо м ся не на-вчи- ла, бо не ма- лам од ко- го.

2. Бо на- ші ма- му- ся, бо на- ші ма- му- ся

ча- сто не спі- ва- ли, Лем ся все ста- ра- ли,

лем ся все ста- ра- ли, ей же нас ду- же ма- ли.

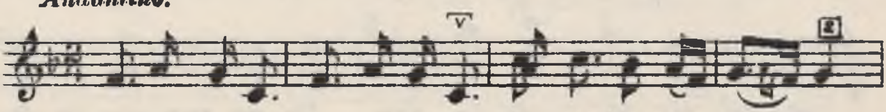
Сп. Антоха Вольняк.

Ȧ Ȧ,B„A A,B 2 (4 + 4 + 6) *Висова.*

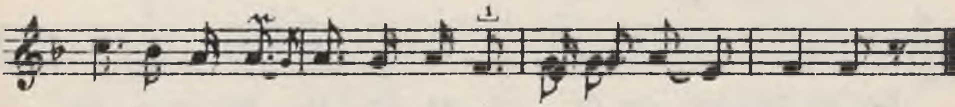
Andantino.

294.

*

В но-чи, в но-чи о- пів-но-чи ко- гу- ти спі- ва- ли,

Пі-шов Я- ким г' Ма- ру- сен- ці, лю- де не ви- да- ли.

Сп. Ор. Кристинич

Ȧ Ȧ,B„C A,B 2 (4̇ + 4̇ + 4) *Маластів.*

Andantino.

295.

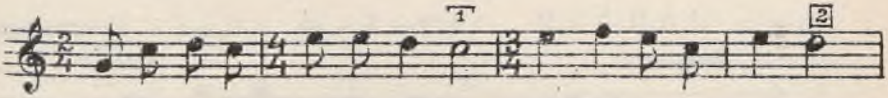
А там до- лом, а там до- лом дзе- ле- нень- ким

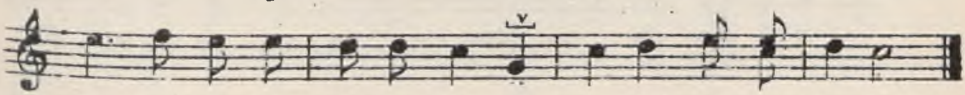
Бра- ло дів- ча, бра- ло дів- ча лен дріб-нень-кий.

Сп. Мар. Юрчак, Наст Павлик, Ант. Боцян.

A B,C,,D E,C 2 (4 + 4 + 6) *Дошно.*

296.

Як я з кра-ю ви- їж-джа- ю, жін- ка, ді- ти пла- чут,

Мій та- тун- цю со- ло- день-кий, ко- лиж вас зо- ба- чу.

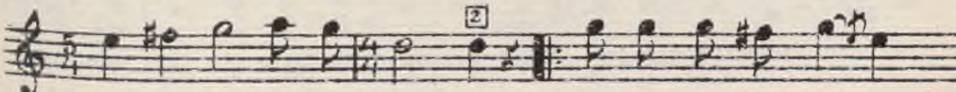
Сп. Ковалі.

Ȧ Ä$_{v}$, B,, Ȧ Ä$_{v}$, B$_{v}$ 2 (6 + 6 + 1+6)

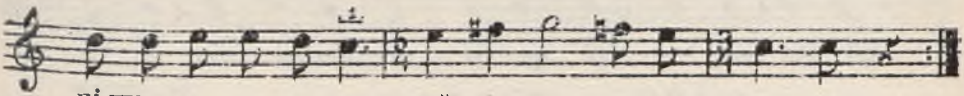
Moderato. *Дошно.*

297.

Шти- рі бич- ки шти- рі, шти- рі бич- ки шти- рі

ой на- ро- би- ли шко- ди, Пі- шли на я- ре- чок,

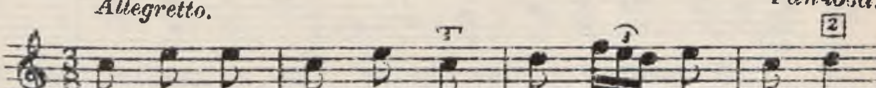

пі-шли на я- ре- чок, ой па- ни- ли- ся во- ди.

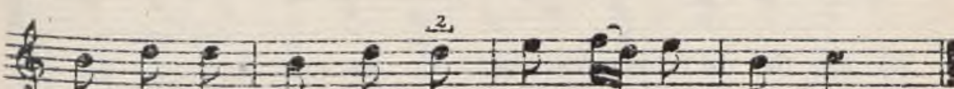
Сп. Ковалі.

Ȧ Ȧ, B,, Ä Ä, B 2 (3 + 3 + 5)

Allegretto. *Ганчова.*

298.
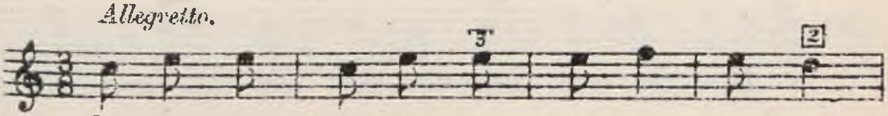
Ку- ка- ла за- зу- ля од ка- ли- ноч- ки,
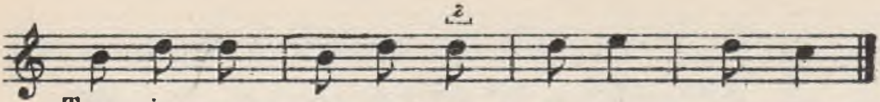

І- ха- ли жов- ві- 'ри з У- кра- ї- ноч- ки.

A Ȧ, B,, Ä Ä, B 2 (3 + 3 + 4) *Бугнари вижні.*

Allegretto.

299 a.

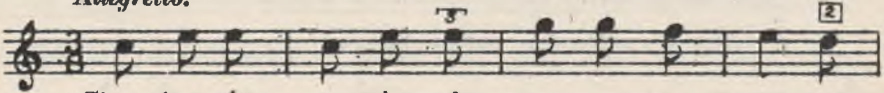
І- ду я, ско- чу я по леп, по леп,
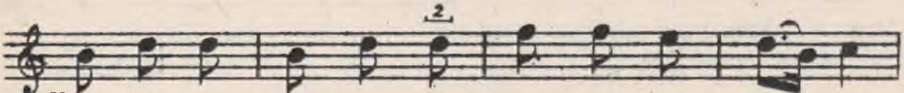

Там дів- ча пше- нич- ку по- ле, по- ле.

Ȧ Ȧ,B„ Ä Ä,B 2 (3 + 3 + 5) *Ровстайне.*

Allegretto.

299 б.

Сім ріж- ків о- ріш- ків, а ось- ме са- ло,

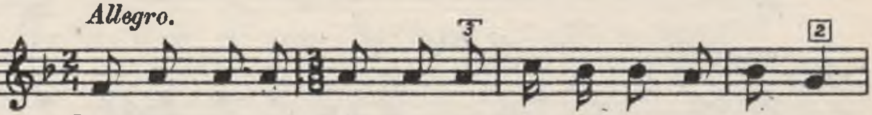

Чом же мя не лю- биш? Штож ти ся ста- ло?

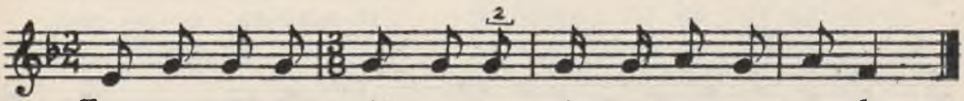
Сп. Ів. Гомик, учитель.

2 (A B,C„) 2 (4 + 3 + 6) *Висова.*

Allegro.

300.

Ой хлоп-чьи-та, хлоп-чьи-та, лю- буй- те дів- чьи- та,
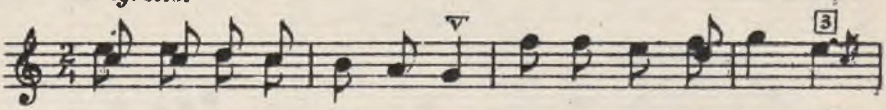

Ей лю- буй- те, як тре- ба, пі- де- те до не- ба.

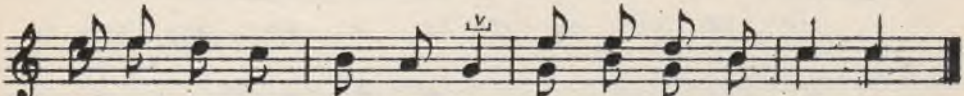
Сп. дівчата.

2 (Ȧ B,C„) 2 (4 + 3 + 6) *Пантна.*

Allegretto.

301.

Ей ви- шла я на гір- ку, по- ві- дам ка- за- ня,

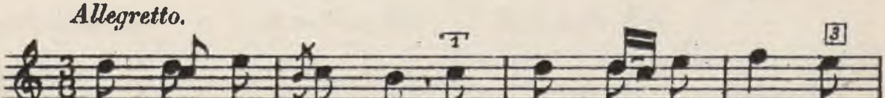

Ей же- би мі ма- му- ся ви- не- сла сні- да- ня.

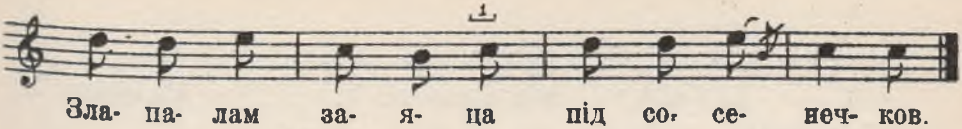
Сп. Антоха Вольняк.

2 (Ȧ Ä,B„), 2 (3 + 3 + 5) *Волтошова.*

Allegretto.

302.

Што там маш, дзев- чи- но, під за- па- сеч- ков?

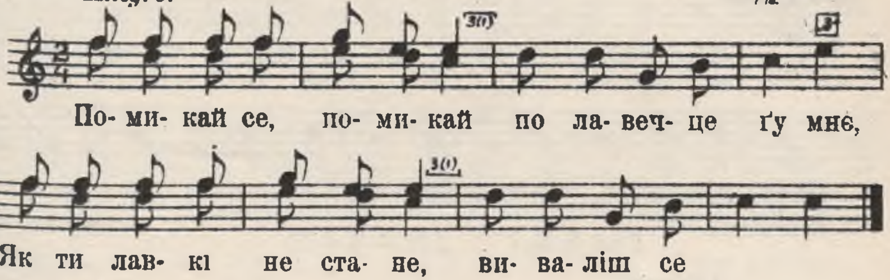

Сп. Драгузи.

2 (A A,B,,). 2 (4 + 3 + 6) *Андріївка.*

Allegro.

303.
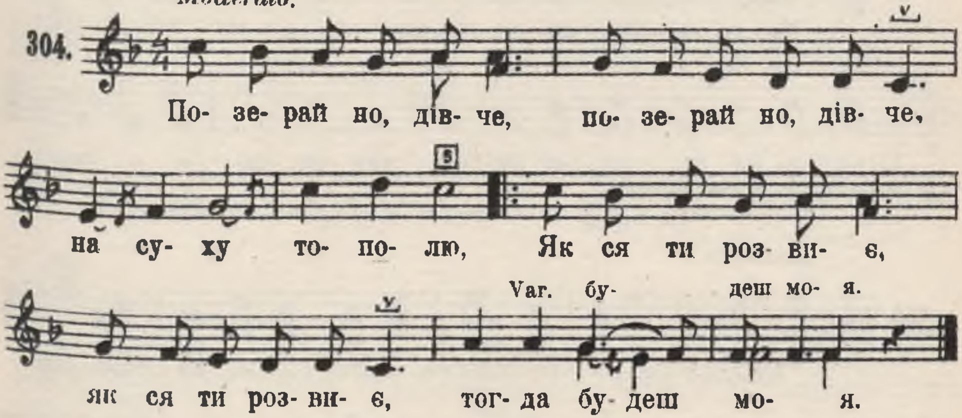

Коломийка.

2 (A A,B,,) 2 (6 + 6 + 6) *Устє руське.*

Moderato.

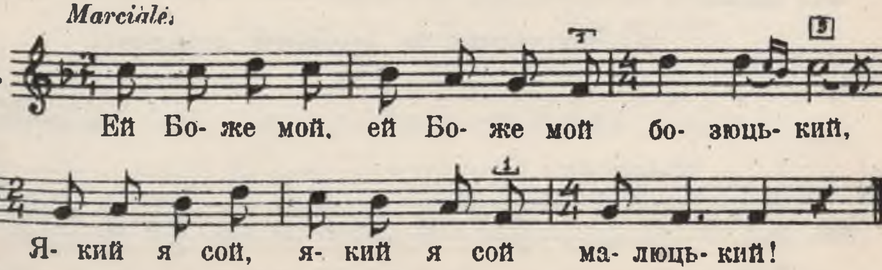
304.

A A,B,,A A,C 2 (4 + 4 + 3) *Шкляри.*

Marciale.

305.

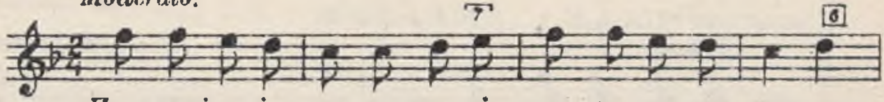

Сп. Гоцки і и.

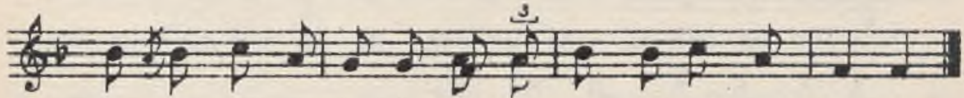
2 (A A_1B_{II}) 2 (4 + 4 + 6) *Маластів.*

Moderato.

306.

Па-сли вів- ці мо- ло- ди- ці, мру- га- ют на ме- не,

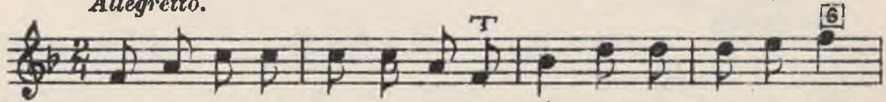
Прий-ди, прий-ди, го-жий хло-пец, з ве- че ра до ме- не.

Коломийка. Сп. як ч. 295.
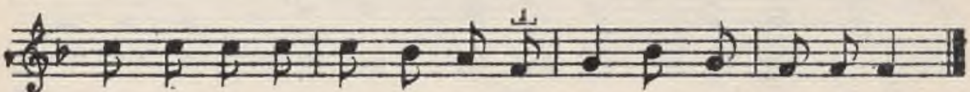
2 (A A_1B_{II}) 2 (4 + 4 + 6) *Андріївка.*

Allegretto.

307.

Не до тер- ня, не до тер-ня, бо ся по- ко- ле- ме,

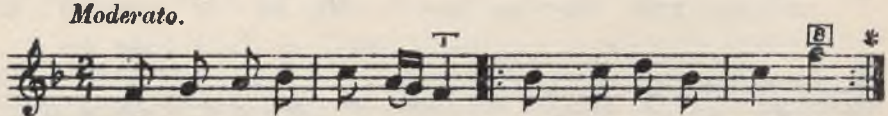
Под пе- ри- ну ма- це- ри- ну, там ся за- грі- є ме.

Сю пісню співають на весіллі.

2 (A B_1C_{II}) 2 (4 + 3 + 6) *Шкляри.*

Moderato.

308.

Ой дзев-чат-ко во-лян-ске, под з на-мі на пань-ске,

Ой по- під Каль- ва- ри- ю са- диц роз- ма- ри- ю.

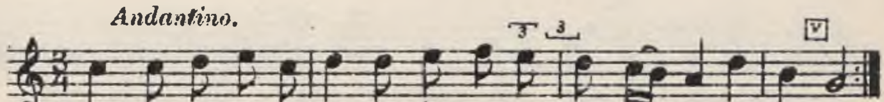
* Се припадкове повторенне, тому не зазначуємо його в ритм. схемі.

β) Закінченнє на долішній домінанті.

(A A_1B_{II})^{bis} 2 (5 + 5 + 6) *Андріївка.*

Andantino.

309.

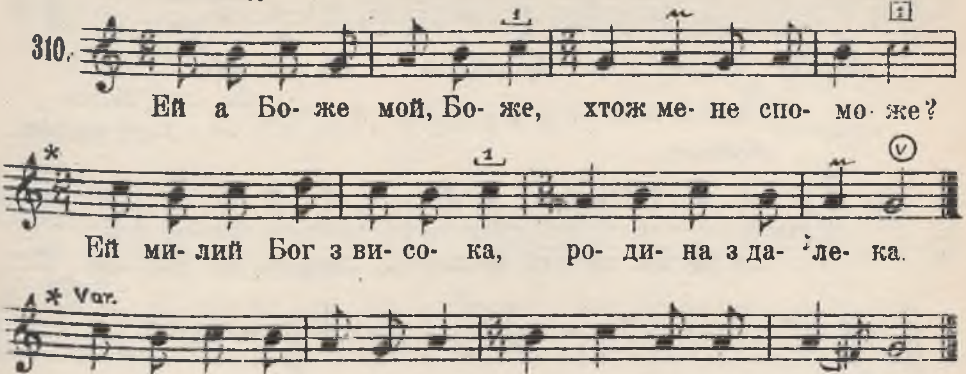
Што'м за- ро- би- ла, то'м за- ро- би ла, ти. гуль та- ю, про пил,
Є- ще бим би- ла нич не сва-ри- ла, кей бил єс ня не бил.

Сю пісню співають на весіллі.

2 (A B, C,,) 2 (4 + 3 + 6) *Пантна.*

Andantino.

310.

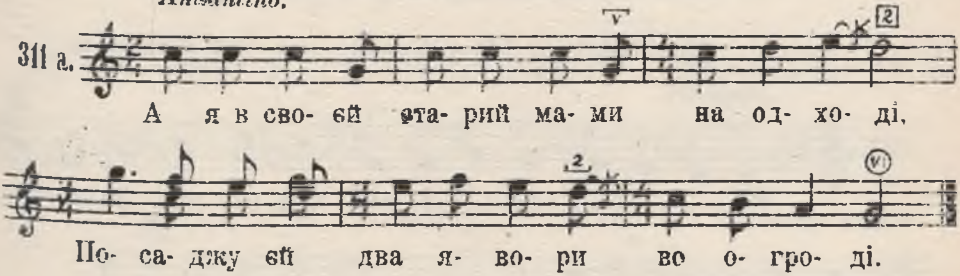

Сп. Анна Вольняк.

A A, B,, C A, B 2 (4 + 4 + 4) *Устє руське.*

Andantino.

311 а.

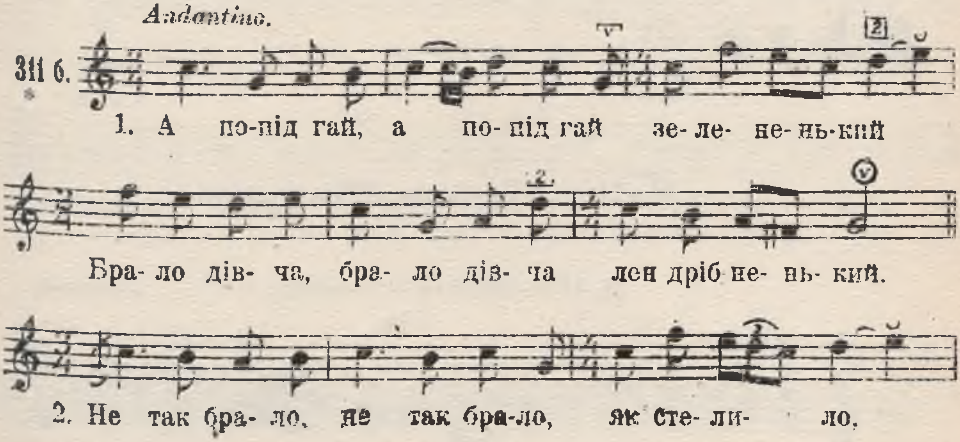

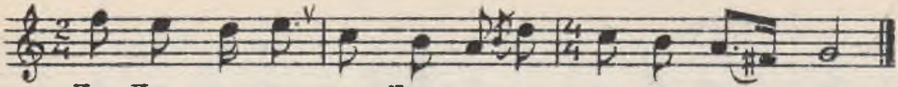
Сп. Аніля Федоровська.

A A, B,, C C, B 2 (4 + 4 + 4) *Висова.*

Andantino.

311 б.
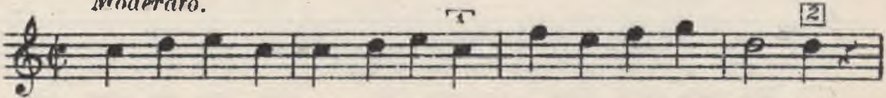

До Ду- на- ю, до Ду- на- ю го- во- ри- ло.
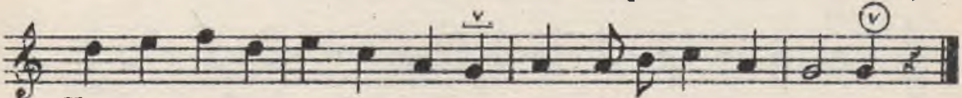
À À, B„A A,C (4 + 4 + 6), (4 + 4 + ¹+6) Сп. Анна Мигаль.

Устє руське.

Moderato.

312.

Си- ді- ли си два мо-лод-ці, мор-га- ли до се- бе,
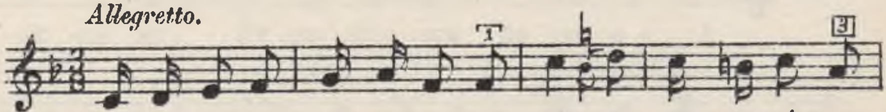

Прийди, прийди, мла-дий хлопче, гей з ве-че- ра до ме- не.

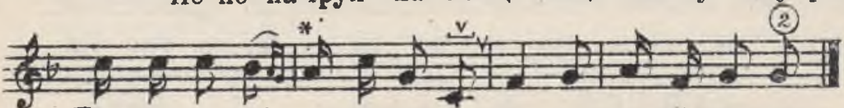
γ) Закінченнє на другому ступні скалі.

2 (A A,B„) 2 (4 + 4 + 6) *Ганчова.*

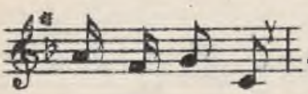
Allegretto.

313.

Не по- па-труй на ко- ці- ша, што му шну- ри ві- сят,

Лем по- па-труй до маштальні, де ся ко- ні бли-щат.

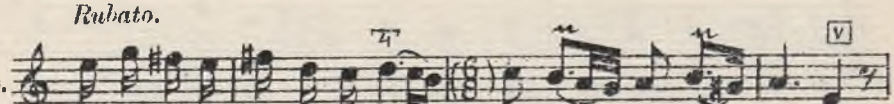

Сп. Мар. Пирч

Moll: *α)* Закінченнє на тоніці.

(4 + 4 + 6) ,(¹+4 + 4 + ¹+6) *Ганчови.*

Rubato.

314.

Ве-ду ко-ня до Ду на- ю, не хо- че мі пи- ти,

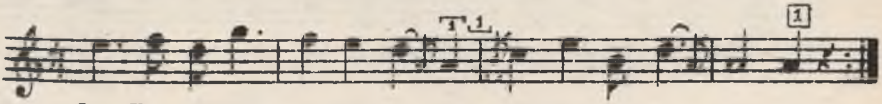

Ей лем він кру-тит го- ло- во- ю, лем хо-че мя за- би- ти.

Сп. Марія Пирч

(A A,B,,)bis 2 (4 + 4 + 6) *Шкляри.*

Andante.

315.

Ой Боже мій, ой Боже мій, мій Бо-же є- ди- ний,
Звер-бу-вав-ся, звер-бу-вав-ся мій ми-лий, мій ми- лий.

Сп. Гоцки і п.

(A A,B,,)bis 2 (6̇ + 6̇ + 6) *Квятонь.*

Moderato.

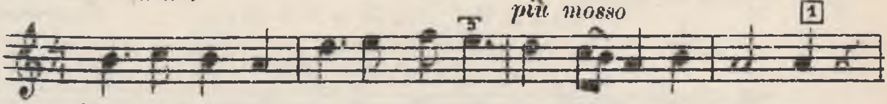
316.

Скаралес мя, Боже, скаралес мя дуже скаралес мя ду-же:
Далес мі та- ко-го, далес мі та- ко-го, што о-бру-чі струже.

Сп. Марина

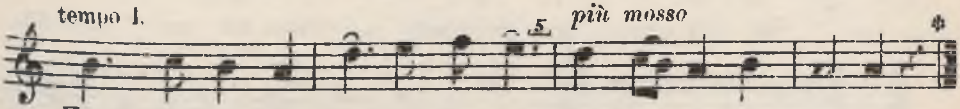
(A A,B,,)bis 2 (4 + 4 + 6) *Брунари вижні.*

Andantino. *più mosso*

317.*

Хо-див дзя-док по тим сьві-ті, тра фив до бо- га- ча:

tempo I. *più mosso*

„Прий- мі- те мя, до- бри лю- ди, бо мя ту ноч за-шла."

Сп. Потоцька Ганка, Галькович Агафія і Войтович Улька.

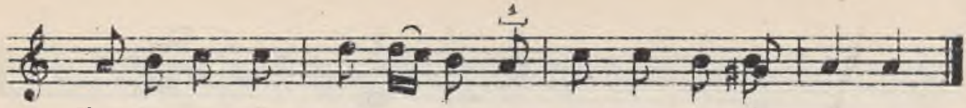
2 (Ȧ Ä,B,,) 2 (4 + 4 + 6)

Allegretto.

318.

По- сі- я- ла ру- ту мя- ту ме- жи бе- ре- га- ми,

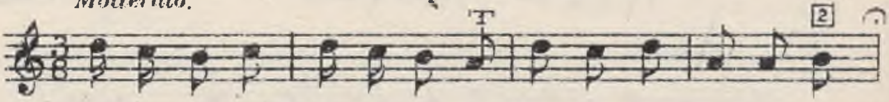
* Попсований варіянт. Confer 333.
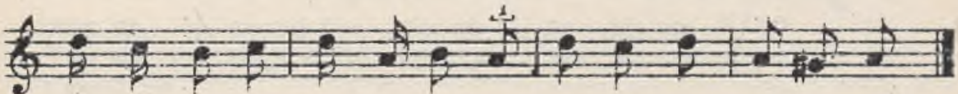

Не мо- жу ся о- же- ни- ти ме- жи су- сі- да- ми.

Коломийка. 2 (À Ä,B„) 2 (4 + 4 + 6) Сп. Ор. Кристинич Ганчова.

Moderato.

319.
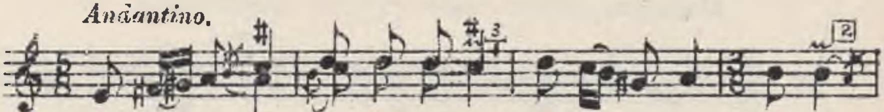
А де то- та сту- де- ніч- ка, што го- луб ку- пал- ся?
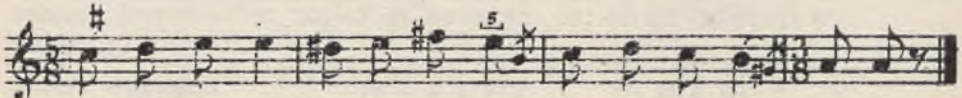

А де то- та ко- ха- ніч- ка, што я з ньом ко- хал- ся?

2 (A A,B„) 2 (4 + 4 + 6) Сп. Юст. Чопор Дошно.

Andantino.

320.

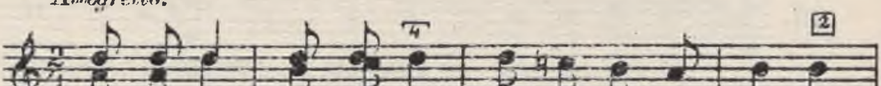
Ле- тів о- рел по- над мо- ре, за-чав го- ло- си- ти,

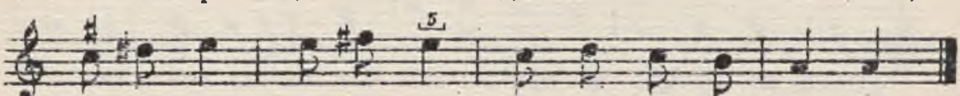
Зле ед- но- му чо- ло- ві- ку на тім сьві- ті жи- ти.

Пісня співана на весіллі. 2 (A A,B„) 2 (3 + 3 + 6) Сп. Ковалі Волтошова.

Allegretto.

321.
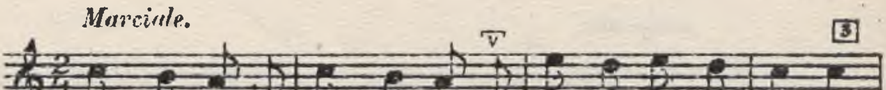
Че- рез сад на по-клад ї-стонь-ки но- си- ла,

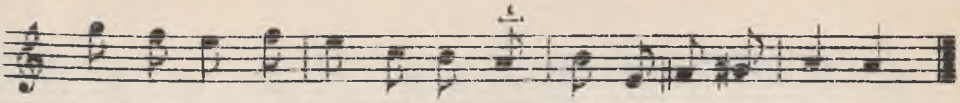
Дай же мі, Бо-жень- ку, о щом тя про- си- ла.

Коломийка. À À,B„A A,B 2 (4 + 4 + 6) Камінець.

Marciale.

322.

Вшит-кім до-бре, вшит-кім до-бре, лем мі зле, лем мі зле,

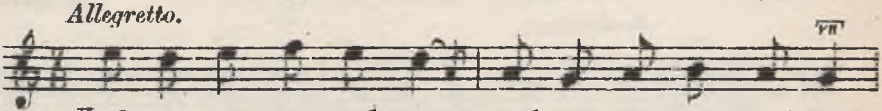
Вшит-ки ма- ют фра- і- реч- кі, лем я віт, лем я ніт

Коломийка. Записано від камінецьких молодиць.

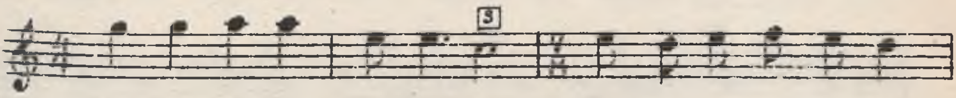
2 (Ȧ Ȧ₅, В„) 2 (6 + 6 + ¹+6)

Дошно.

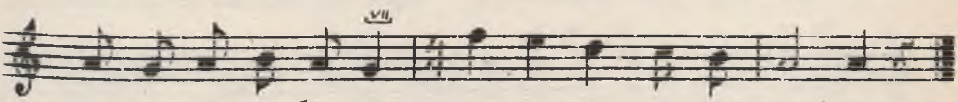
Allegretto.

323.

Люб- ме ми ся, люб- ме, люб- ме ми ся, люб- ме,

ей, лем ся не- по- губ- ме, Як ся по- гу- би- ме,

як ся по- гу- би- ме, ей та нам гань-ба бу- де.

Confer № 376. Сп. Ковалі

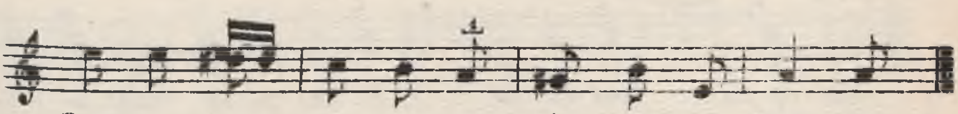
2 (Ȧ Ä, В„) 2 (3 + 3 + 5)

Дошно.

Allegretto.

324.

Што там маш, дів- чи- но, під за- па- соч- ком?

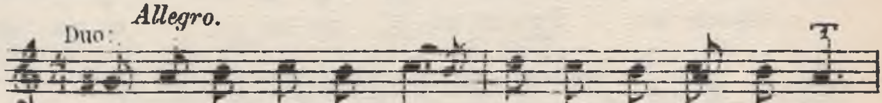
Зла- па- лам за- я- ця під со - се- ноч- ком.

Сп. Ковалі.

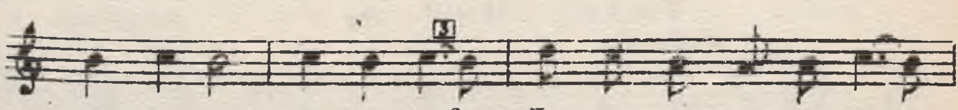
2 (А Ȧ, В„) 2 (6 + 6 + 6)

Висова.

Allegro.

325.

А Бо- же мій, Бо- же, а Бо- же мій, Бо- же,

що я й у- ро- би- ла? Лю- де ио ве- че- рі.

лю- де по ве- че- рі, а я ве па- ли- ла.

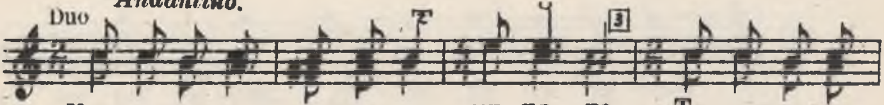
Сп. Мар. Ференц і Анна Дудич.

2 (A B,C,,) 2 (4 + 3̇ + 3̇) *Андріївка.*

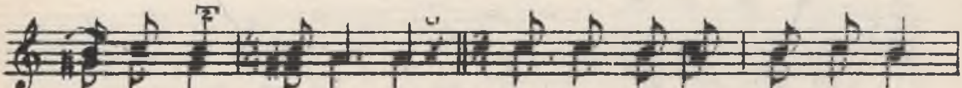
Andantino.

Duo

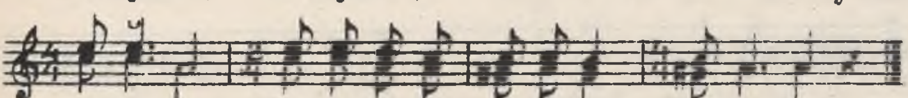
326 а.

Ку- ля- ло ше, ку- ля- ло, ку- ля- ло То чер-ве- не

я- блуш-ко, я- блуш-ко, Што ся ма- ло по- ку- ляц,

по- ку- ляц, Ґу мой мі- лей ле-гуцько, ле гуць- ко.

Сп. дівчата.

2 (A B,C,,) 2 (4 + 3̇ + 3̇) *Андріївка.*

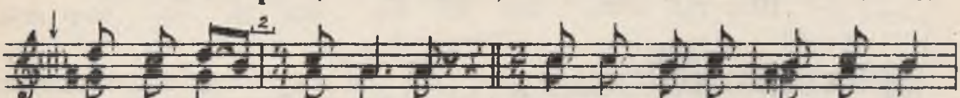
Moderato:

Duo:

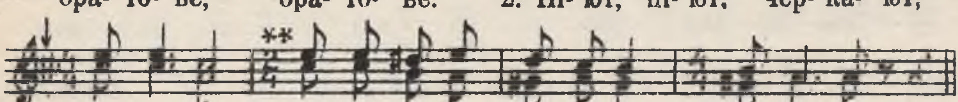
326 б.

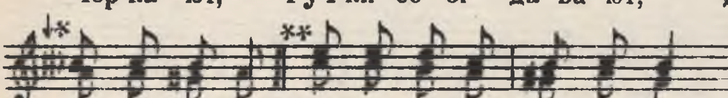
1. В Га- ме ри- це в са- ло- не, в са- ло- не Пі- ют ви- но

бра- то- ве, бра- то- ве. 2. Пі- ют, пі- ют, чер- ка- ют,

чер- ка- ют, Руч- ки со- бі да- ва- ют, да- ва- ют.

Сп. Пазя Семчишин з дівчатами.

2 (A B,C,,) 2 (4 + 3̇ + 3̇) *Андріївка.*
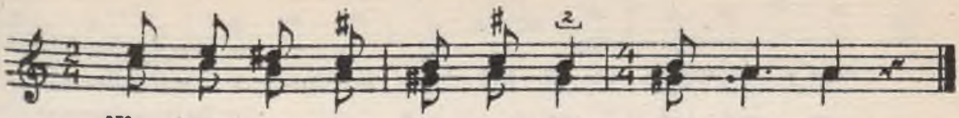
Andantino.

Duo:

326 в.

Ста- ра- ла ша, ста- ра- ла, ста- ра- ла,
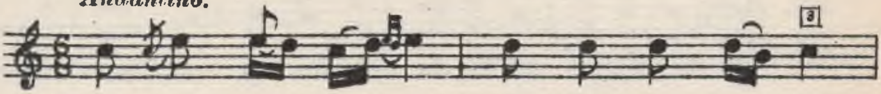

Же ста- ро- го до- ста- ла, до- ста- ла.

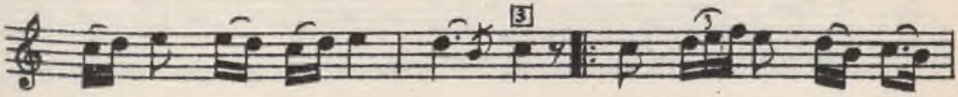
2 (A A_1B_{II}) 2 (5 + $\overset{6}{5}$ + 7) *Пантна.*

Andantino.

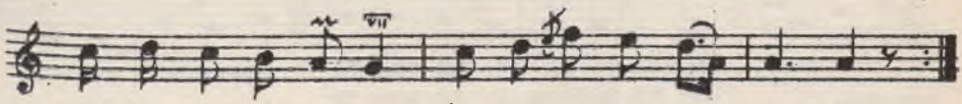
327 а.

Ей по- гні- вав- ся мій най- ми- лень- ший

без при- чи- ни на ме- не, О- сід- лав со- бі

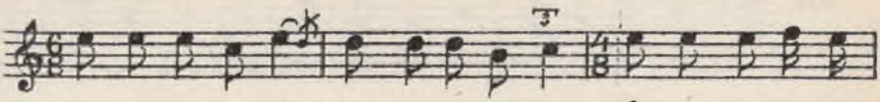
ко- ня си- вень- ко- го і пі- шов пріч од ме- не.

Сп. Шт. Баюс.

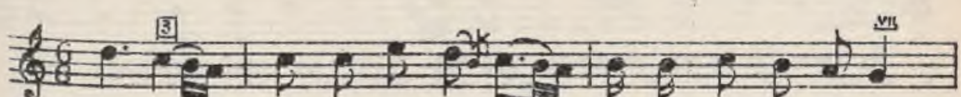
A A_1 B_{II} A A_{v_1} C (5 + 5 + 7), (5 + 6 + 7) *Розстайне.*

Andantino.
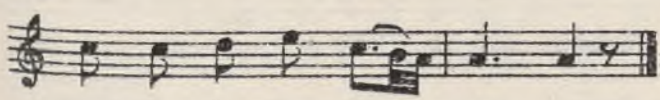
327 б.

По-гні-вав-ся мі мій найомиленьший без при-чи- ни на

ме- не, О- сід- лав со- бі ко- ня во- ро- но- го,

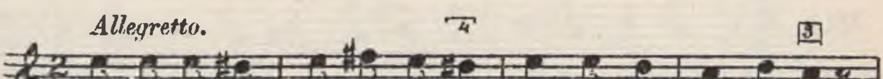
Сп. Ів. Гомик.

гет по- ї- хав від ме- не.

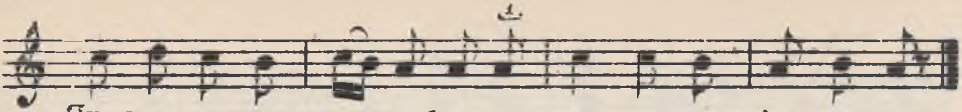
2 (A A_1B_{II}) , 2 (4 + 4 +6) *Дошно.*

Allegretto.

328.

Ї- дят ко- ні, пі- ют ко- ні з за но- вой дра- би- ни,

Як ся не мож на- лю- би- ти мо- ло- дой дів- чи- ни.

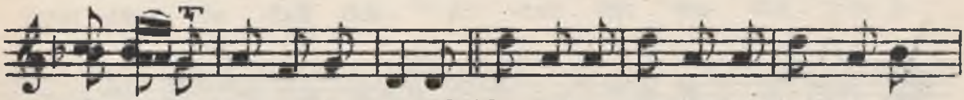
Сп. Василь Хвостик

2 (А А, В,,) 2 (3 + 3 + 5)

Allegretto. *Маластів.*

329.

За пе-цом ци- бу- ля, на пе- цу са- ло, Чом же'с ня

не лю-бив? што ти ся ста-ло? Юж тре-тя го- ди- на з ве- че- ра

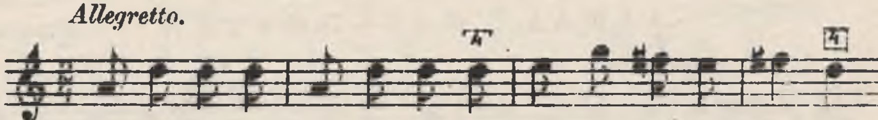

би- ла, О- тво- ри- ла сі- ни, вра- та, дів-чи- на ми- ла.
Са- ма пі-шла до ко- мна- ти

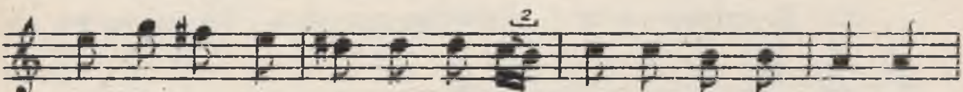
Вечіркова п.

А̇ А̇, В,, А А, В 2 (4 + 4 + 6) *Пантна.*

Allegretto.

330.

І- де ко- зак бе- ре- га- ми, под-ков- ка- ми кре- ше,

За ним, за ним швар-не дів- ча че- ре- вич- ки не- се,

За ним, за ним швар-не дів- ча че- ре- вич- ки не- се.
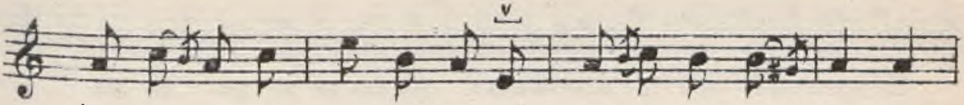
Коломийка.

2 (А̇ А̇, В,,) 2 (4 + 4 + 6) *Пантна.*

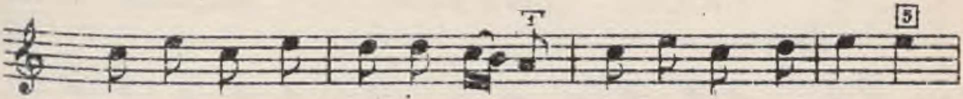
Andantino.

331 a.
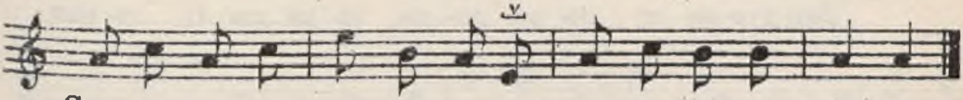
1. Ле- тит о- рел по- над мо- ре, за- чав го- ло- си- ти.

А труд-но то ху- доб- но- му бо- га- ту лю- би- ти.

2. Як же би- ло не лю- би- ти, ке- ди дів- ка гар- да,
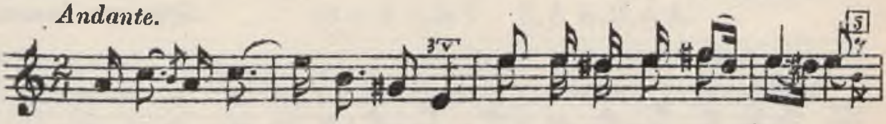

Сук-ня на ні, як на па- ні, ко- шу- ля гад- ваб- на.

Коломийка. Сп. Ева Дзибан і Євдоха Лепак.
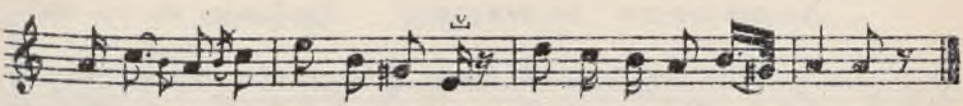
2 (А̇ А̇₁В″) 2 (4 + 4 + ¹+6) *Ганчова.*

Andante.

331 б.

Бу-ло ко-лись у нас по- ле, ей та жи-ди за- бра- ли,

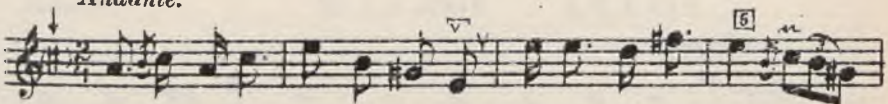
Бу-ли ко-лись у нас во- ли, ей та та- то про- да- ли.

Сп. Онуфр. Вандзіляк.
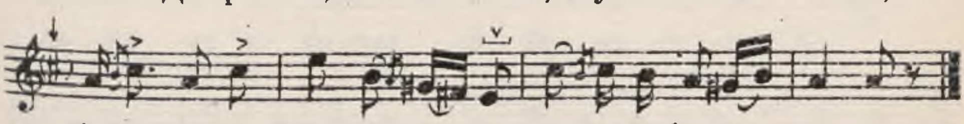
А Ä₁В″ А Ä₁С (4 + 4 + 6), (4 + 4 + ¹+6) *Ганчова.*

Andante.

331 в.

До-бре то- бі, мо- я ми- ла, у по- сте-ли спа- ти,
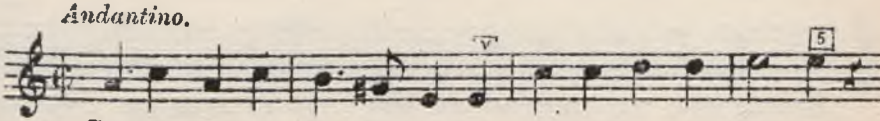

А я му- сів ско- ро , ра- но ей до ро- бо- ти вста- ти.

Коломийка. Сп. Мар. Парч.

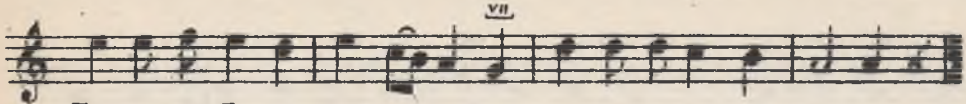
А А₁В″С А₁D (4 + 4 + 6), (¹+4 + 4 + ¹+6) · *Устє руське.*

Andantino.

331 г.

Се-ред но- чи о пів-но- чи, ще ку- ри не пі- ли,

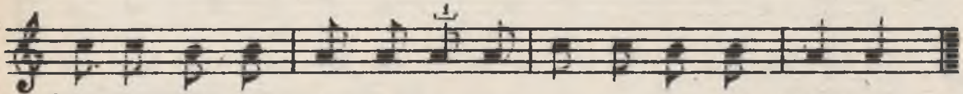
Ей пришов Я- ким до вдо-воньки, ей лю-ди не ви- ді- ли.

2 (A A,B$_{II}$) 2 (4 + 4 + 6) *Волтошова.*

Allegretto.

332.

Бан дур- ки ся по- ро- ди- ли, ні- ма хто їх ко- пац,

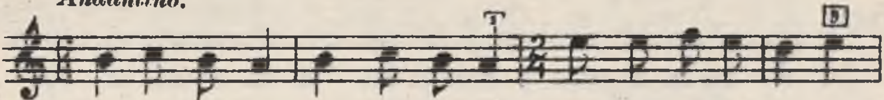

Пан-ни хлоп-ців у- пу- сти- ли, ні- ма хто їх ко- хац.

Коломийка. Сп. Драгузи.

Ȧ Ä,B$_{II}$ Ȧ A,B 2 (4 + 4 + 6) *Брунари вижні.*

Andantino.

333.

Хо- див дзя-док по тим сьві-ті, тра-фив до бо- га- ча,

Прий-мі- те мя, до- бри лю- де, бо мя ту ноч за- шла.

Confer. 317. Сп. Потоцька Ганка, Галькович Агафія і Войтович Улька.

2 (A Ȧ,B$_{II}$) 2 (4 + 4 + 6) *Дошно.*

Allegretto.

334.

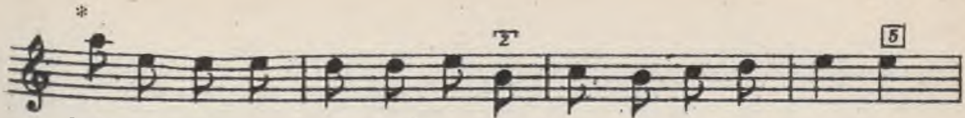
А в не- ді- лю ра но люль-ка ся ку- ри- ла,

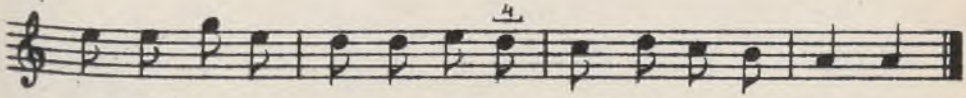
Впа-ла ми- ні на ка- ме ник тай ся люль-ка зби- ла,

Впа-ла ми- ні на ка- ме- ник тай ся люль-ка зби- ла.

Ой пі- шов я до Са- ноч- ка люль-ку ку- пу- ва- ти,
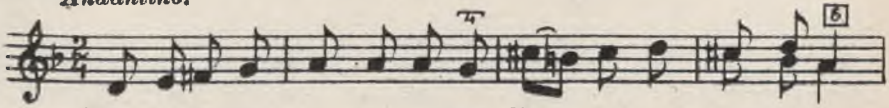

Люлька би- ла до- ро- га- я, не мож втор- гу- ва- ти.

* Правильна коломийкова будова виступає щойно у другій строфі. Сп. Ковалі

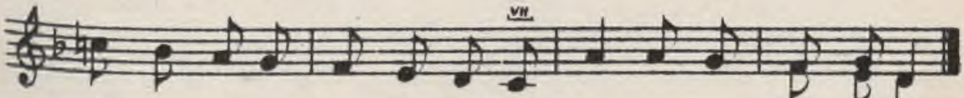
2 (A A,B") 2 (4 + 4 + 6) *Ропиця.*

Andantino.

335 а.

Че- му же'с ся не о же-нив, Бар- то- шу, Бар-то-шу,

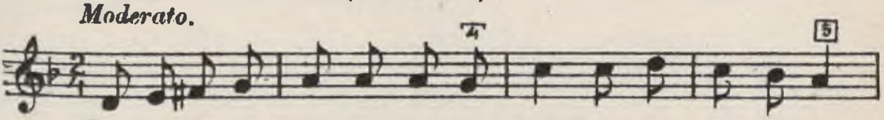

Ко- ли би- ла квар- та вуд- ки по гро- шу, по гро- шу?

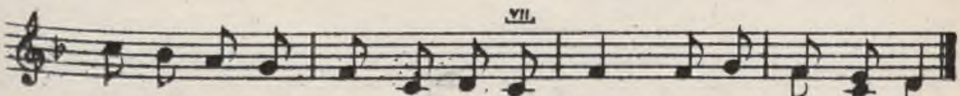
2 (A A,B") 2 (4 + 4 + 6) *Маластів.*

Moderato.

335 б.

Є- ще єм ся не о- же-нив, юж мя же- на би- є,
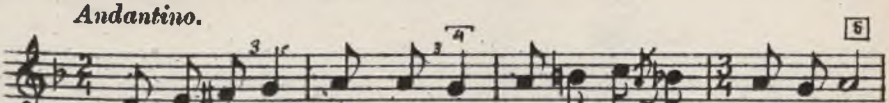

Ви- рих- ту- ю я сой на ню три ду- бо- ви ки- є.

2 (A A,B") 2 (4 + 4 + 6) * *Ганчова.*

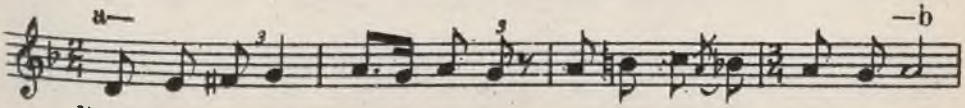
Andantino.

336. *

В ше-рим по- лю там до-лом сто- їт лип-ка зе- ле- на.
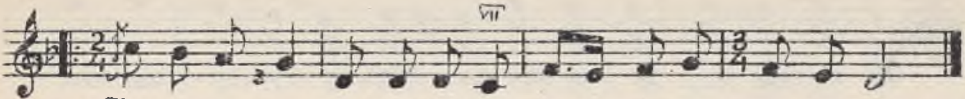
a— —b

В ше-рим по- лю та- м до-лом сто- їт лип-ка зе- ле- на,

* Правильна схема в усіх строфах пісні, крім першої.

a—b припадкове повторение.

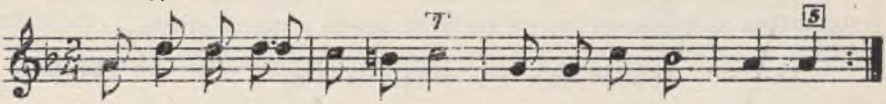

Сі-дит під ньом мо я ми- ла го- р- ко за- сму-че- на.

Сп. Анна Мигаль.

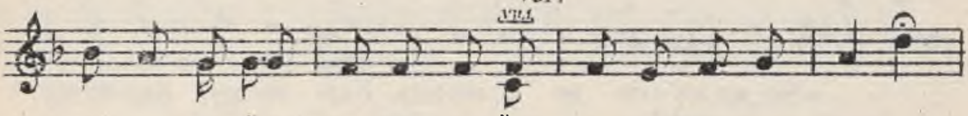
A B,C,, A A,C (4 + 3 + 6),(4 + 4 + 6) *Устє руське.*

Moderato.

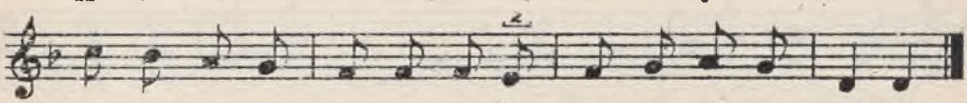
337.

А юж лем бив за бо- дов. му- сі- лем ся вра-циц,

Var:

А і сво- ї ми-лень-ко- ї за ноч- ку за- пла-циц,
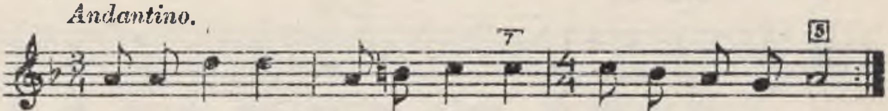

А і сво- ї ми-лень-ко- ї за ноч- ку за- пла-циц.

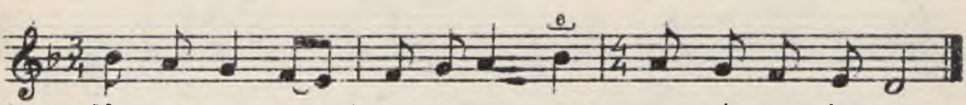
Коломийка. Confer № 613.

2 (A A,B,,) 2 (4 + 4 + 5) ***Маластів.***

Andantino.

338.

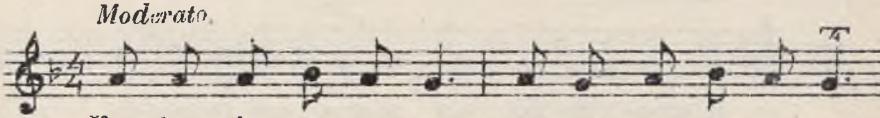
Там на го- рі че- ре-шень-ка, а під го-ром пять,

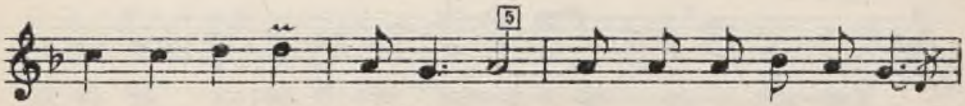
Мо- я ми- ла са- ма до- ма, хлоп- ці при ній спят.

A A,B,,A A$_5$,C 2 (6 + 6 + ^{1}+6) ***Воля яслиська нижна.***

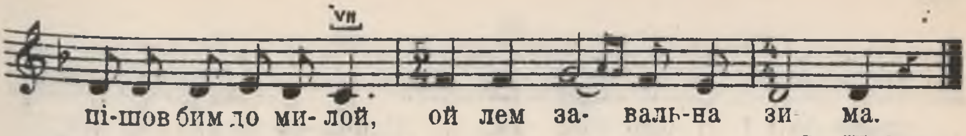
Moderato.

339 a.

Ко- би мі не го- ра, ко- би мі не го- ра,

ей не то- та до- ли- на, Пі- шов бим до ми- лой,

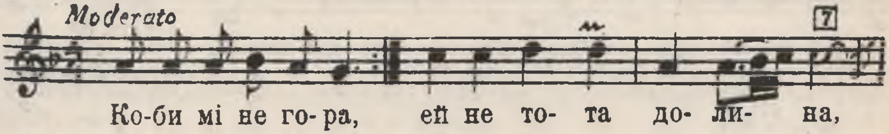

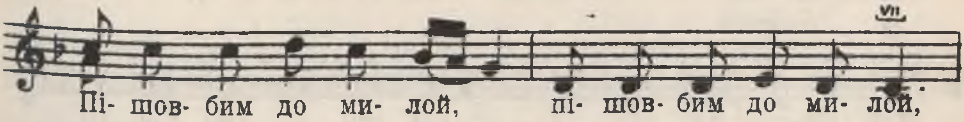
Сп. Шубяки.

$\dot{A}\ \dot{A}_{1}B_{11}\ A\ \dot{A}_{51}C$ $2(\dot{6} + \dot{6} + {}^{1}{+}6)$ *Воля ясниська ниж.*

Moderato

339 б.

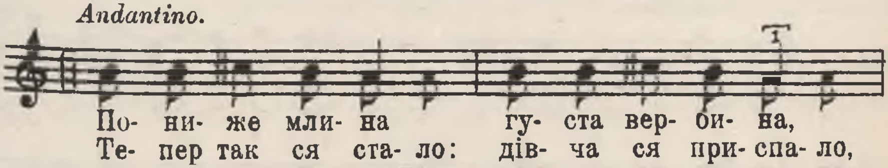
Сп. Шубяки.

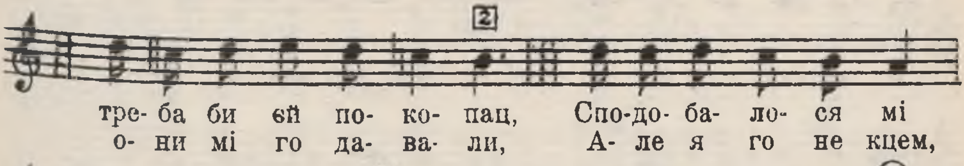
β) Закінчення на долішній домінанті.

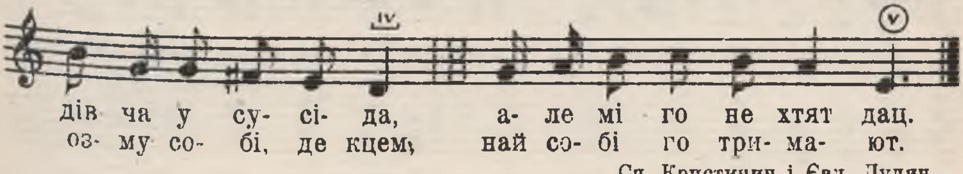
$\dot{A}\ \dot{A}_{1}B_{11}\ A_{v}A_{v}B$ $(\overset{6}{5} + \overset{6}{5} + 7), (6 + 6 + 7)$ *Висова.*

Andantino.

340 г.

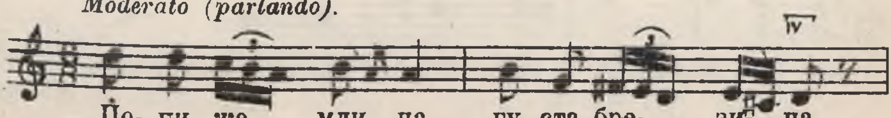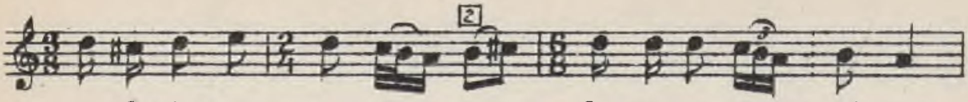

Сп. Кристинич і Євд. Дудич.

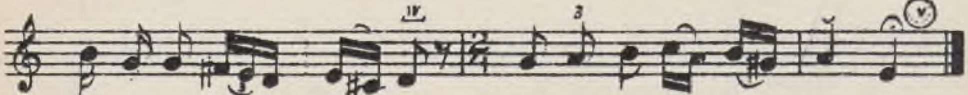
$\dot{A}\ \ddot{A}_{;}B_{11}\ \dot{A}_{v}\ddot{A}_{vi}C$ $2(\overset{6}{5} + \overset{6}{5} + 7)$ *Ганчова.*

Moderato (parlando).

340 б.

тре-ба би ї до- жа- ти, . Спо-до-ба- -ло мі ся

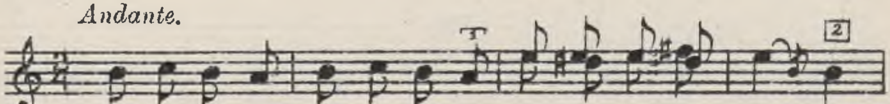

у су- сі- да дів- ча, не хо- тят мі го да- ти.

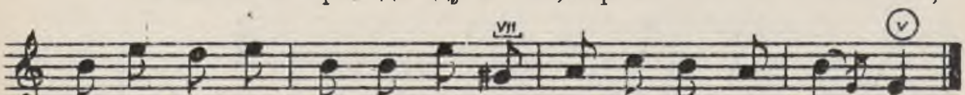
Сп. Анна Мигаль.

А̇ А̇$_I$ В$_{II}$ А А$_I$ В 2 (4 + 4 + 6) *Волтошова.*

Andante.

341.

Там на го- рі два ду- би- ки, тре-тий зе- ле- нень-кий,

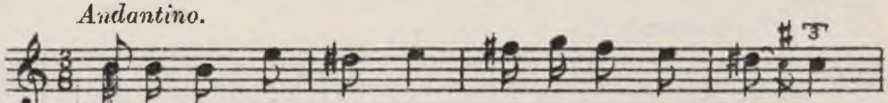

Ле-жит, ле- жит у шпи- та- лю жом-нір мо- ло- день- кий.

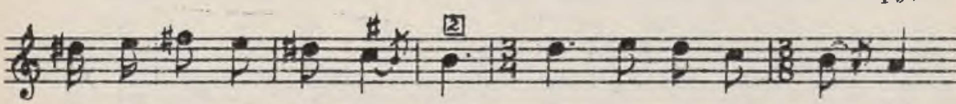
Коломийка Сп. Драгузи.

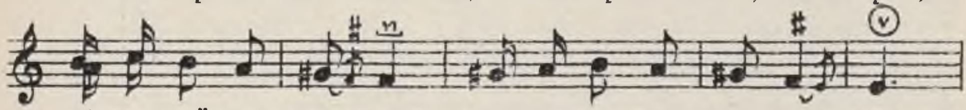
А А$_I$ В$_{II}$ С А$_I$ В̇$_5$ 2 (6 + 6 + 7)* *Розстайне.*

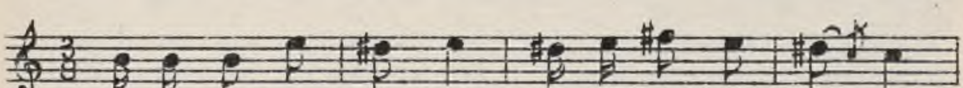
Andantino.

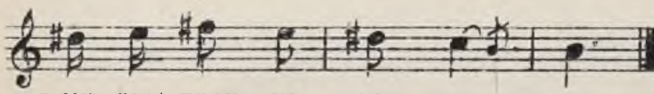
342.

1. Об- ле- тів со- кіл на- о- ко- ло го- ру,

то мі пер ша но- ви- на, Збе- рай же ся, збе- рай,

мо- я най- ми лень ша, пришов ти час, го- ди- на.

2. О- на ся збе- ра- ла, і вшит-ко за- бра- ла,

з ми- лим преч- ка ван- дру- б... Дальше як стр. 1.

Сп. Ів. Гомик.

* Перший вірш виявляє схему 5 + 6 + 7.

γ) Закінчення на другому ступні скалі.

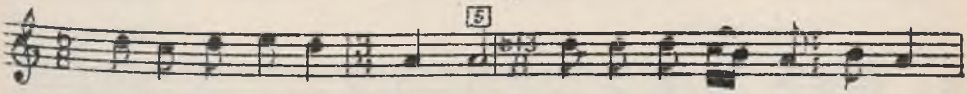
2 (Ȧ⁵ Ȧ, B₁₁) 2 (¹+6̇ + ¹+6̇ + ¹+6) *Пантна.*

Rubato.

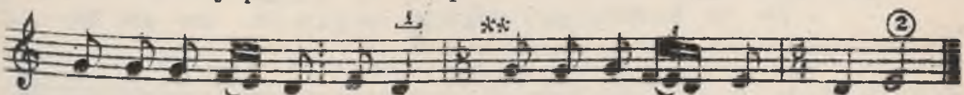
343.

Ей Марись мо- я, Марись, ей Марись мо- я, Марись,

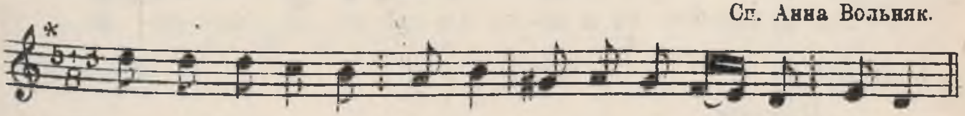

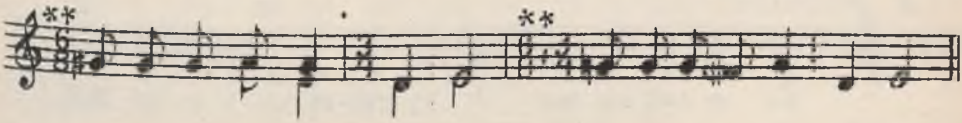
ей ко- му риб-ки ва- риш? Ей то- бі, Ян- чік, то- бі,

ей то- бі, Ян- чік, то- бі, ей бо ти мій то- ва-риш.

Сп. Анна Вольняк.

б) Вирівнання всіх колін дворядкової шестиколінної строфи.

Dur:

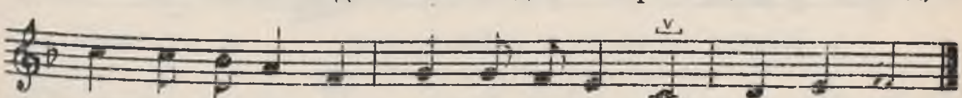
2 (Ȧ Ȧ₄, B₁₁) 2 (5 + 5 + 3) *Маластів.*

Marciale.

344 а.

Те- че во-дич- ка зпід я- во-річ- ка, я- ко люд,

Ліп- ша ґам-біч- ка , у тво- го лич- ка, я- ко мюд.
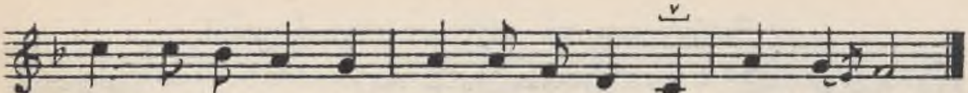
2 (Ȧ Ä, B₁₁) 2 (5 + 5 + 3) *Устє руське.*

Allegretto.

344 б.

Я- кий мі па- раль по трьох ко- ва- лях на зи- му?

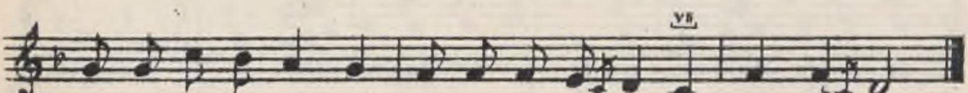
Moll:

A Ä$_{5!}$ B$_{!!}$ C C, B 2 (5 + 5 + 3) *Маластів.*

Andantino.

345 а.

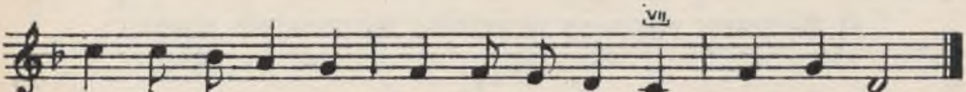

A Ä$_{5!}$ B$_{!!}$ A Ä B 2 (5 + 5 + 3) *Пантна.*

Moderato.

345 б.

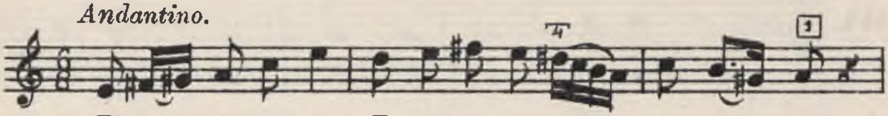

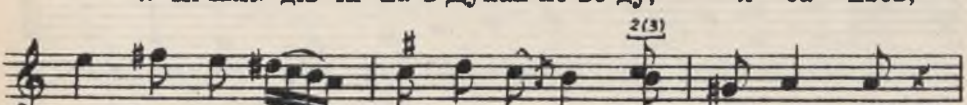

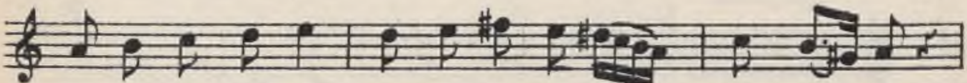
A A, B$_{!!}$ C D, B (5 + 5 + 3), (4 + 5 + 3) *Волтошова.*

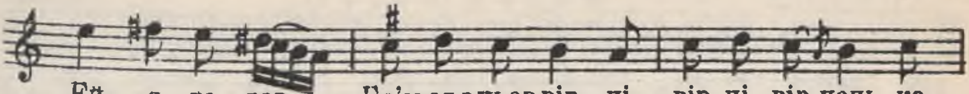
Andantino.

346.

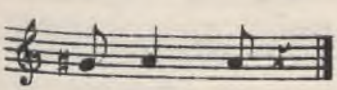

Ей я то дав, Бо'м ся з ньов вір- ні, вір- ні вір-нень- ко

роз- ко- хав. Сп. Драгузи.

Колядка.

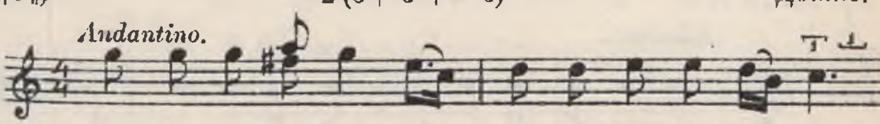
в) Дворядкова шестиколінна строфа витворена розширением дворядкової чотироколінної.

Dur:

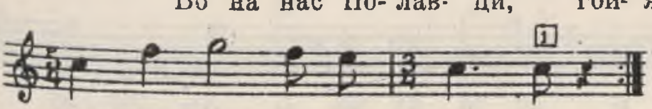
(A B$_{\text{I}}$C$_{\text{II}}$)^{bis} 2 (6 + 6̇ + ¹+6̇) *Дошно.*

Andantino.

347.

Под- ме же ми, под- ме з По-лав-ско- го кра- ю,
Бо на нас По- лав- ци, гой- я- я- я, гой- я,

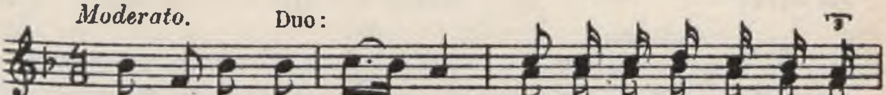

гей з По- лав- ско- го кра- ю,
ой кри- во по- зе- ра- ют. Сп. Ковалі.

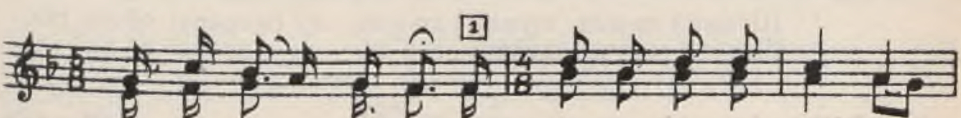
2 (A Ḃ$_{\text{I}}$Ċ$_{\text{II}}$) 2 (6̇ + ¹+6̇ + 6) *Андріївка.*

Moderato. Duo:

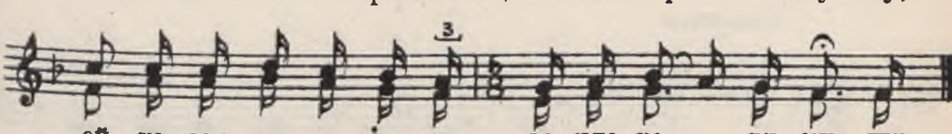
348.
*

Во- єнский хліб смач- ний, ей во- єнский хліб смачний,

а- ле є кер-вач-ний; Ке- льо ра- зи вку- шу,

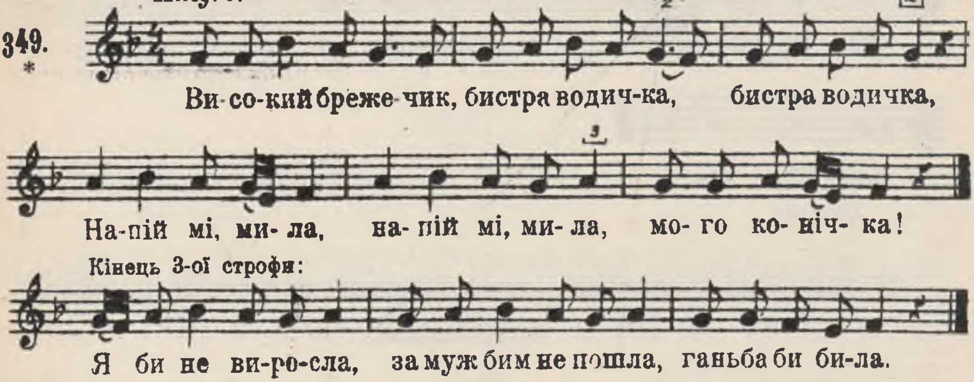
ей ке- льо ра- зи вку- шу, за- пла- ка- ти му- шу.

Сп. Марія Головач з дівчатами.

A Ḃ,B„ĊĊ,B (6 + 5̇ + 5̇), (5̈ + 5̈ + 5) *Висова.*

Allegro.

349. *

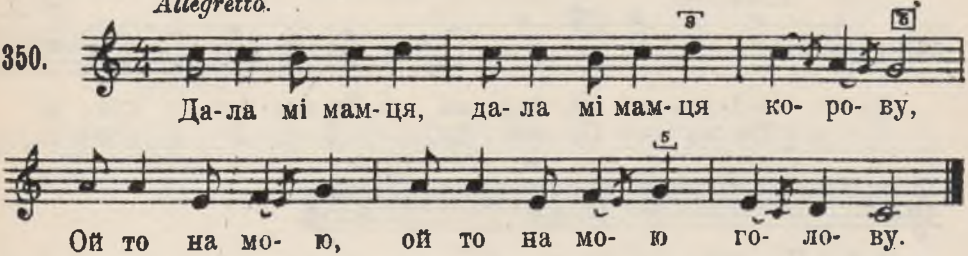

Сп. Наця Золяк.

Ȧ Ȧ,B„ Ä Ä,B 2 (5̇ + 5̇ + 3) *Дошно.*

Allegretto.

350.

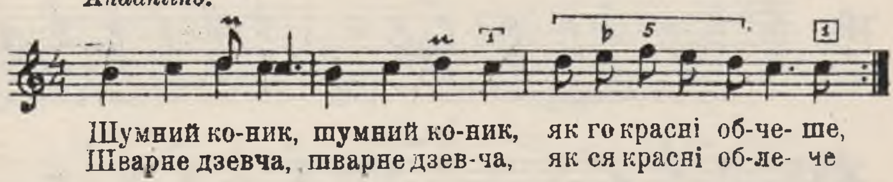
Сп. Ковалі.

Moll:

(Ȧ Ȧ,B„)^bis 2 (4̇ + 4̇ + 7) *Дошно.*

Andantino.

351.

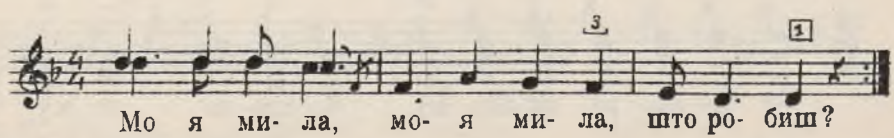

Сп. Ковалі.

2 (A A,B„) 2 (4 + 4 + 3) *Шкляри.*

Andantino.

352.

Кро- ви го- нят, кро- ви го- нят, а ти спіш!

Сп. Гоцки і и.

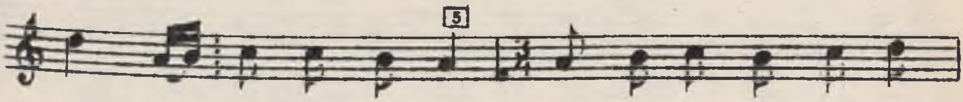
А Ȧ, Ȧ,, В В, А (6 + 6̇ + 6̇), (6̇ + 6̇ + 6) *Волтошова.*

Moderato.

353.

Же- бим не по- зна- ла сво- йо- го фра- ї- ра,

сво- йо- го фра- ї- ра, Бо май за ка- ла- пом,

бо май за ка- ла- пом . вд- ваб- нень- ке пі- ря.

Сп. Драгузи.

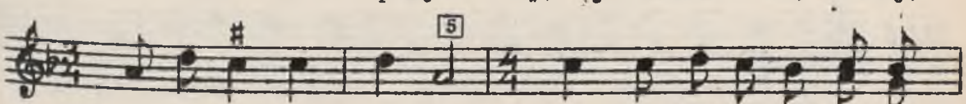
2 (А В, С,,) 2 (¹+6 + 6̇ + 6̇) *Маластів.*

Andantino.

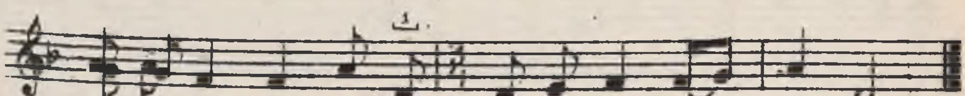
354.

Ей цеж- ко сер- цу мо- му, са- мо не зна, што му,

са- мо не зна, што му, Ей зна- ла би я, што му,

ніт по- ве- дзец ко- му, ніт по- ве- дзец ко- му.

IV. Розширені форми дворядкової шестиколінної строфи.

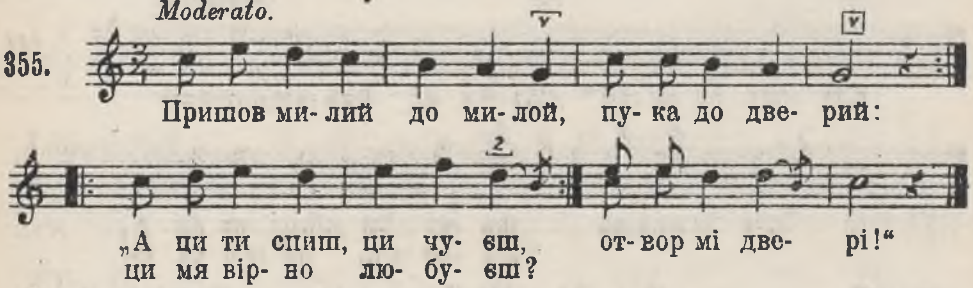
а) Повторенне або подвоєнне перших двох колін другого рядка.

Dur:

A B, C„ (A B)^{bis} C (4 + 3 + 5), (2 [4 + 3] + 5) *Устє руське.*

Moderato.

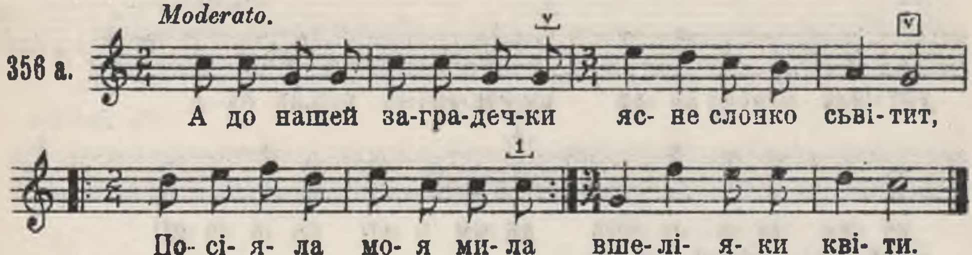
355.

A A, B„ (A A)^{bis} B (4 + 4 + 6), ([4 + 4]^{bis} + 6) *Висова.*

Moderato.

356 а.

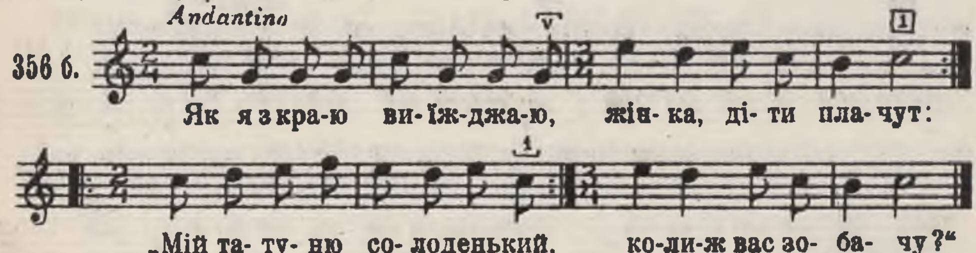

Сп. Мар. Ференц і Анна Дудич.

A A, B„ (A A)^{bis} B (4 + 4 + 6), ([4 + 4]^{bis} + 6) *Дошно.*

Andantino

356 б.

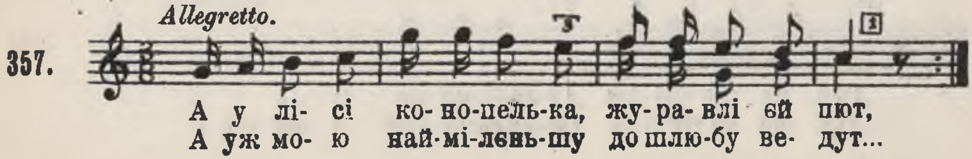

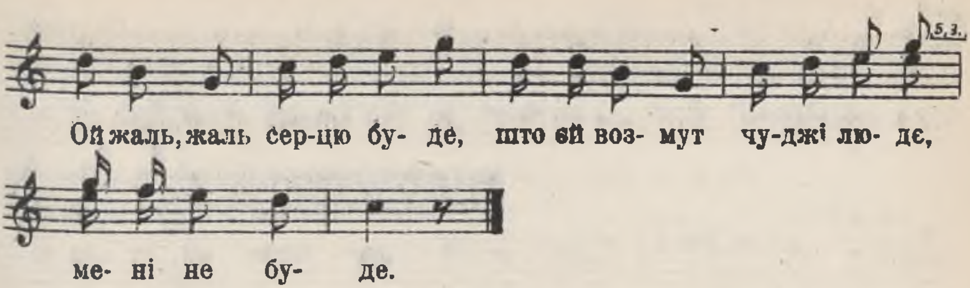
Сп. Ковалі.

2 (A A, B)„ (A A)^{bis}, B 2 (4 + 4 + 5), ([3 + 4], [4 + 4] + 5) *Андріївка.*

Allegretto.

357.

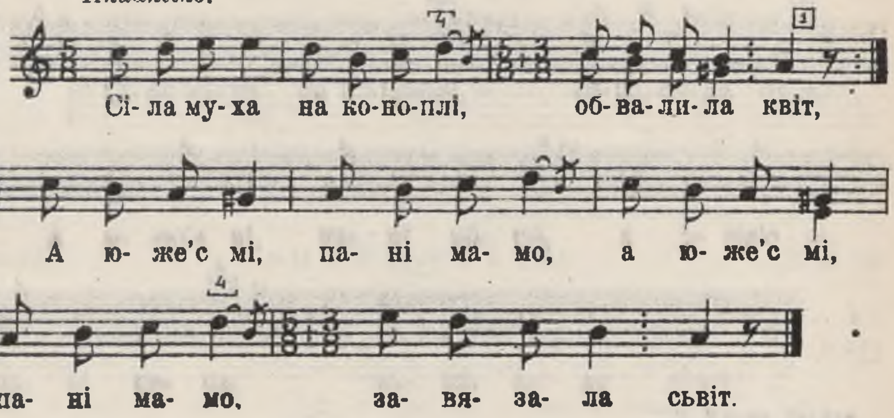

Moll:

A A, B,, (A A)^{bis}; B (4 + 4 + 5), ([4 + 4]^{bis} + 5) *Пантна.*

Andantino.

358 a.

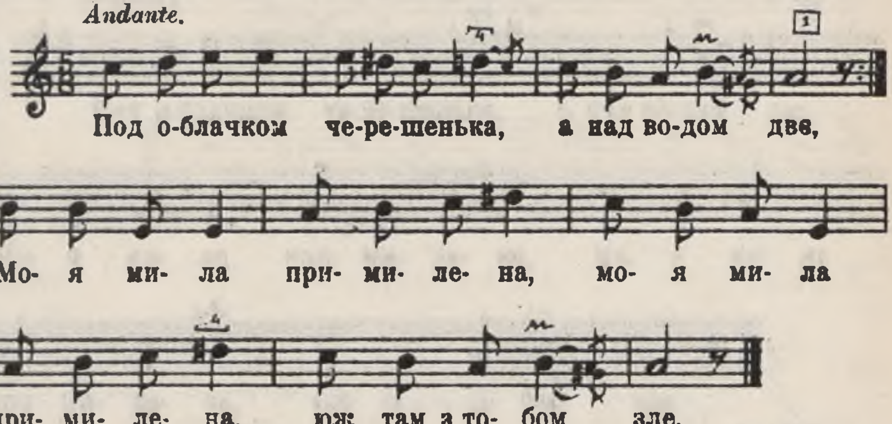

Сп. Улька Тарбай.

A A, B,, 2 (A A), B (4 + 4 + 5), ([4 + 4]^{bis} + 5) *Дошно.*

Andante.
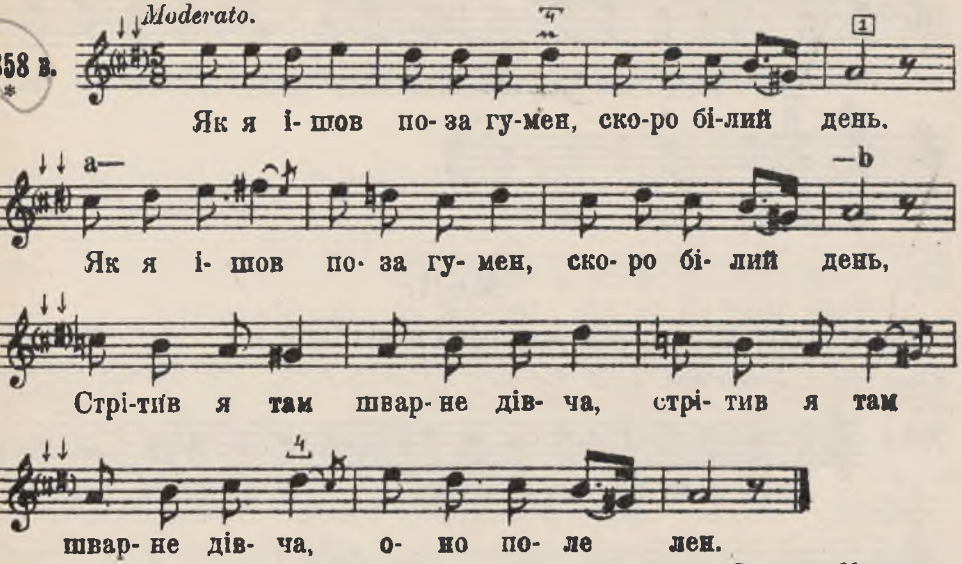
358 б.

Сп. Ковалі.

A A, B,, (A A)^{bis}, B (4 + 4 + 5), ([4 + 4]^{bis} + 5) *Ганчова.*

358 в.
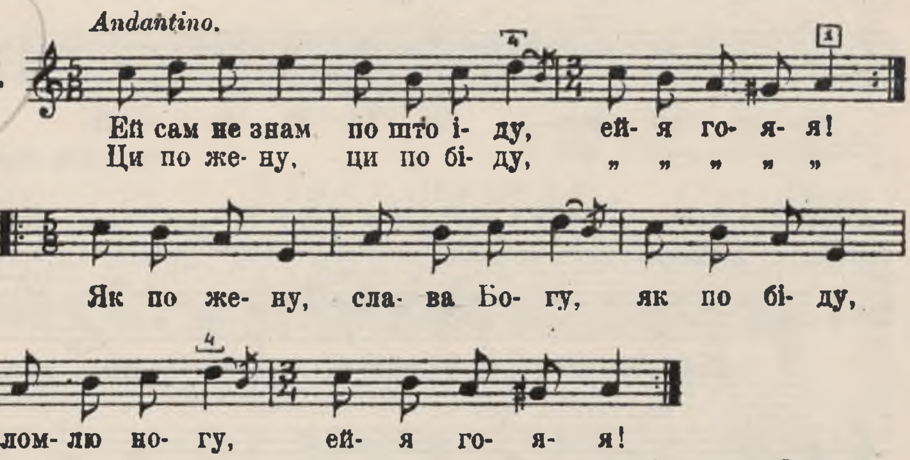

Сп. Анна Мигаль.

a—b припадкове повторення.

2(A A, B),, (A A)^{bis}, B (4 + 4 + 5), (2 [4 + 4] + 5) *Пантна.*

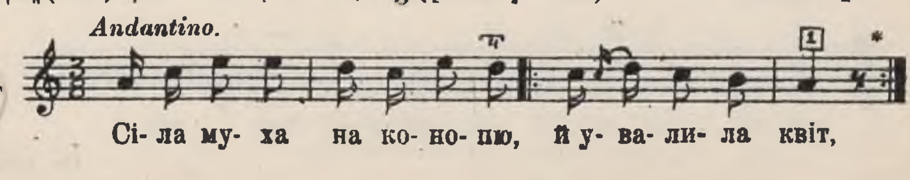
358 г.

Сп. Антоха Вольняк

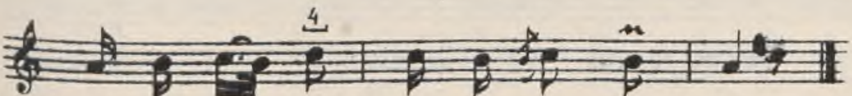
A A, B,, (A A)^{bis}, B (4 + 4 + 5), ([4 + 4]^{bis} + 5) *Шкляри.*

358 г.

А ю- же'с мі, мо- я мам- цю, а ю- же'с мі,

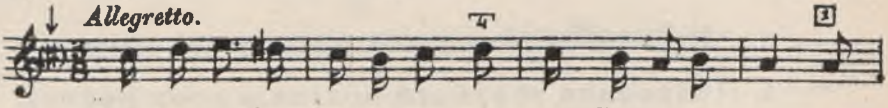
мо- я мам- цю, за- вя- за- ла сьвіт.

Сп. Гоцки і н.

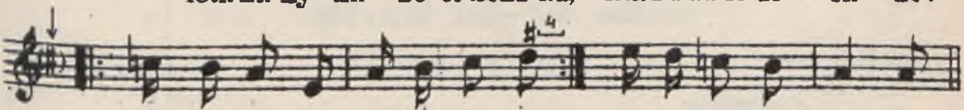
а—b Припадкове повторення.

А А, В„ (А А)bis; В (4 + 4 + 6), ([4 + 4]bis + 6) *Ганчова.*

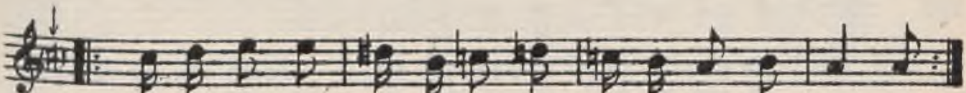
Allegretto.

359.

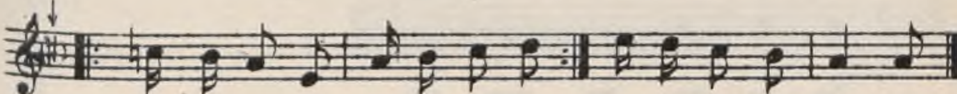
Юж ми ну- ли ве сі-лень-ка, юж в Ганчо-ві ти- хо:

Гу-слі, ба- си за- ні- мі- ли, а ци-ґан-цім ли- хо.

А не- бо- рак пан ста-ро- ста у гру-дях за- хрип-нув,

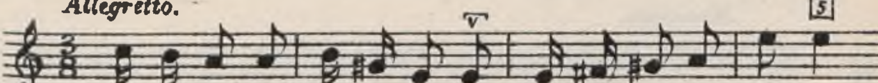

Ле-жит бі- дак у ко-чер-гах, и- ще нич не хлип-нув.

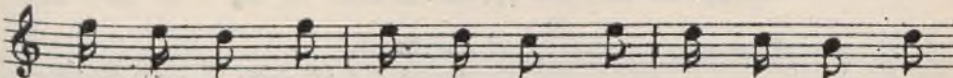
Сп. війтиха.

А А, В„ 2 (А А), В (4 + 4 + 6), ([4 + 4]bis + 6) *Волтошова.*

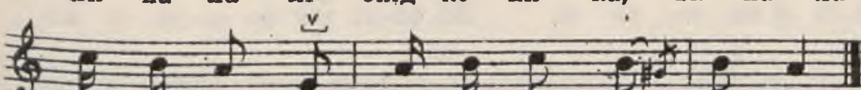
Allegretto.

360.

А деж то- та до- рі-женька з Пер-мишля до Льво-ва,
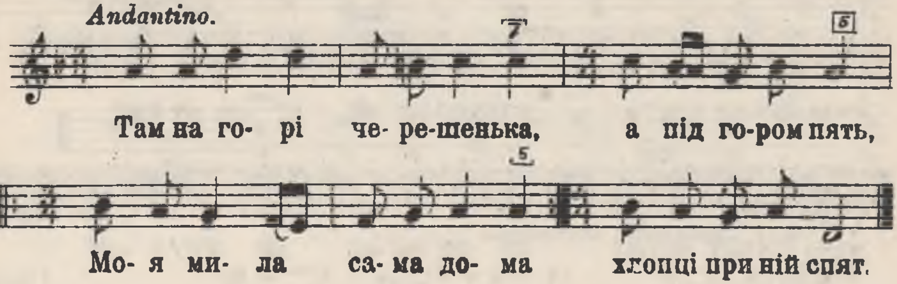

Ви- па- ла мі зпід ко- ни- ка, ви- па- ла мі

зпід ко- ни- ка зо- ло- та під- ко- ва.

Сп. Драгузи.

A $A_{,}$ $B_{,,}$ (A A)^{bis} B (4 + 4 + 5), ([4 + 4]^{bis} + 5) *Маластів.*

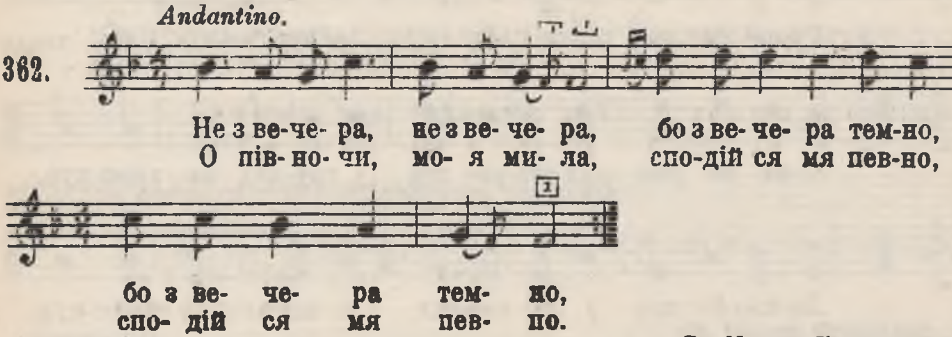
361.

б) Повторенне або подвоєнне ріжних частий строфи.

1. Подвоєнне третього коліна в обох рядках.

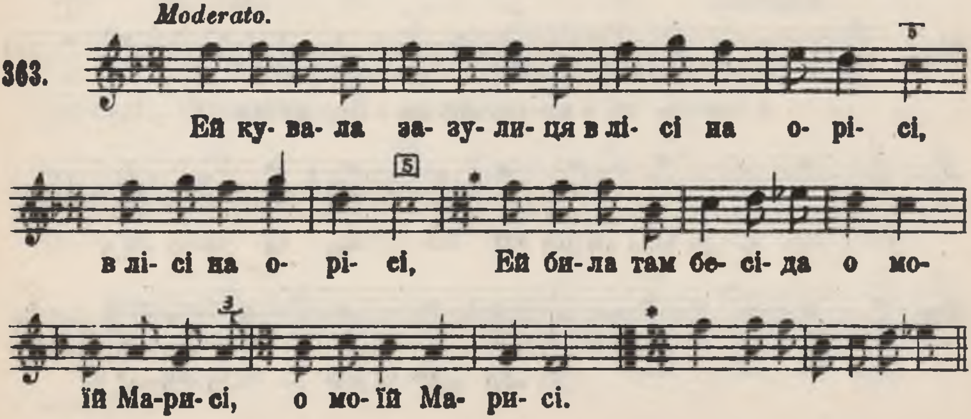
Dur: 362—363. Moll: 364.

(A $B_{,}$ C $D_{,,}$)^{bis} 2 (4 + 4 + $\dot{6}$ + $\dot{6}$) *Устє руське.*

362.

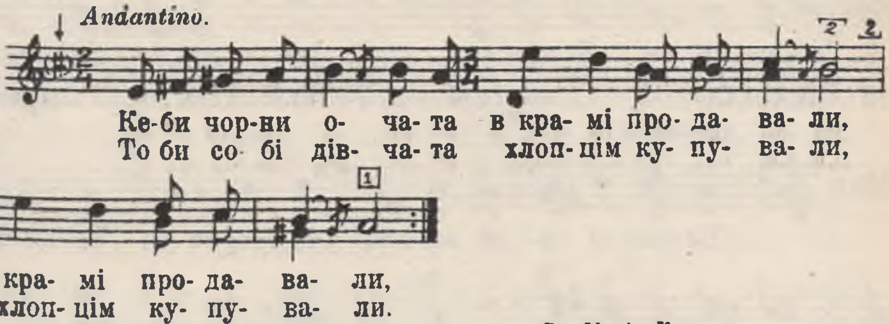
Сп. Мелька Ковальчук.

A $\dot{A}$ $B_{,}$ $C_{,,}$ A D $E_{,}$C (4 + 4 + $\dot{6}$ + $\dot{6}$), (4 + 3 + $\dot{6}$ + $\dot{6}$) *Ропиця.*

363.

(A B C, C‖)bis 2 (4 + 3 + 6̇ + 6̇) *Пантна.*

364.
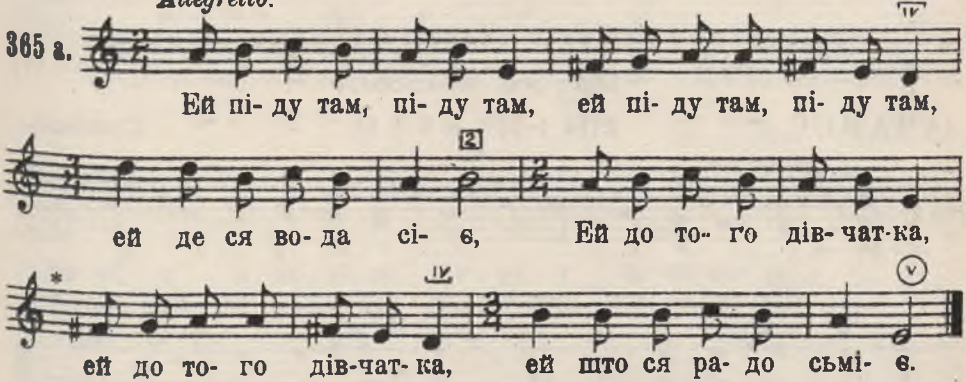

Сп. Марія Крупа.

2. Подвоєння перших двох колін в обох рядках.

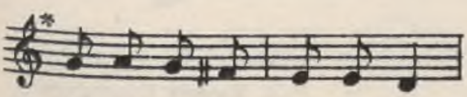
Moll. Закінчення на долішній домінанті.

2 (Ȧ Ḃ Ä B̈, C‖) 2 (2[4 + 3]bis + 1+6) *Маластів.*

365 а.

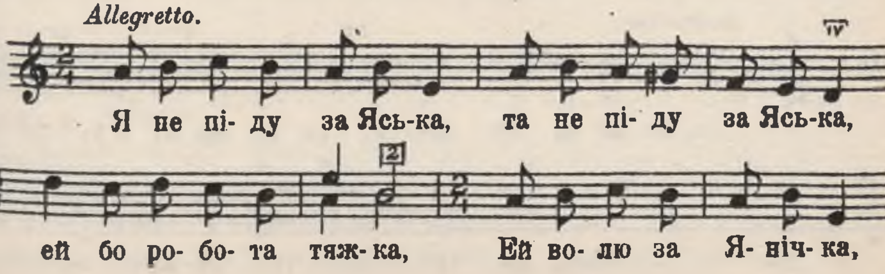

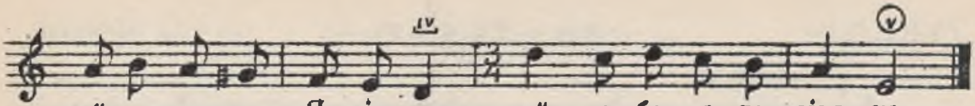
Сп. Юл. і Теодоз. Молчанка.

2 (Ȧ Ḃ Ä B̈, C‖) 2 (2[4 + 3]bis + 1+6) *Пантна.*

365 б.

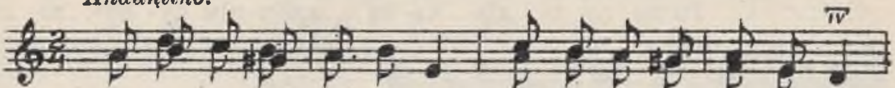

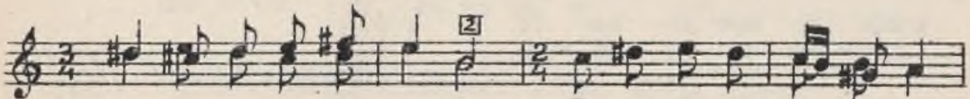
ей во- лю за Я- ніч- ка, ей ро- бо- та ле- гіць- ка.

2 (A B A B_1 C_{II})   2 (2[4 + 3]bis + 1+6)   *Пантна.*

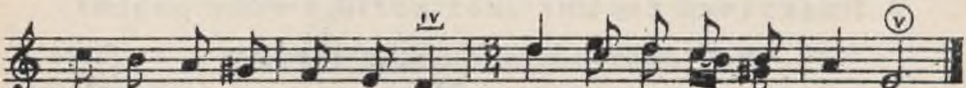
Andantino.

365 в.

Ей брат-ко ся мі же-нит, та брат-ко ся мі же-нит,

ей пі- ду на ве- се- ле, Та бу- ду ся при- па-тряв,

та бу- ду ся при- па тряв, ей што за па- ню бе- ре.

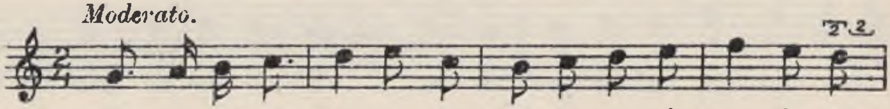
Сп. Євд. Лепак.

3. Повторенне усіх частий основної схеми.

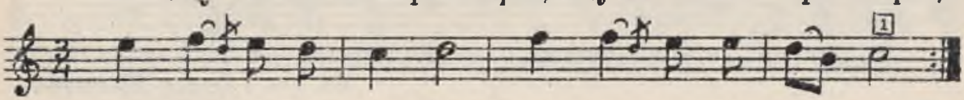
Dur: 366. Moll: 367.

(A B A B_1 C C_{II})bis   2 ([4 + 3]bis + 6 + 6)   *Ставіща.*

Moderato.

366 а.

На зе- ле- ні у- бо- чи, на зе ле- ні у- бо- чи
Шу- гай ся ей при- патрят, шу-гай ся ей при- патрят,

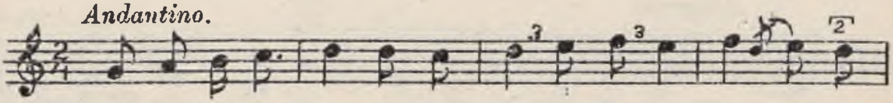

дів- ча ле- ник мо- чит, дів- ча ле- ник мо- чит,
Чи ма чор- ни о- чи, чи ма чор- ни о- чи.

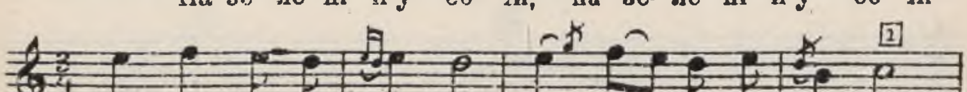
Сп. Марина Ковальчук.

(A B A B_1 C C_{II})bis   2 ([4 + 3]bis + 6 + 6)   *Ганчова.*

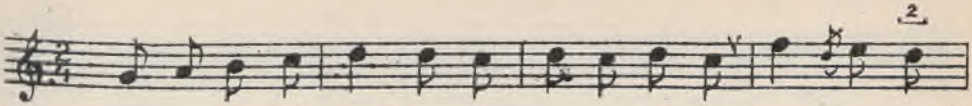
Andantino.

366 б.

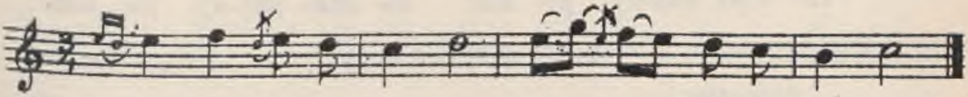
На зе- ле- ні й у- бо- чи, на зе- ле- ні й у- бо чи

дів- ча ле- ник мо- чит, дів- ча ле- ник мо- чит,

Шу-гай ся му при- па-трят, шу-гай ся му при- па-трят,

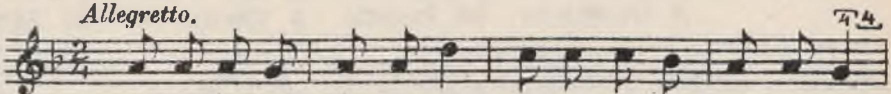
Ци ма чор-ни йо- чи, ци ма чор-ни йо- чи.

Сп. Олена Сокол.

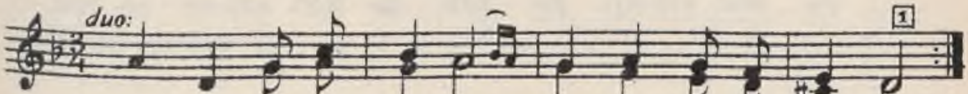
(A B A B, C C,,)bis 2 ([4 + 3]bis + 6 + 6) *Андріївка.*

Allegretto.

367 а.

А по-ни-же Ан-дрів-ки, а по-ни-же Ан-дрів-ки
На зе-ле-ни вер-бин-ки, на зе-ле-ни вер-бин-ки
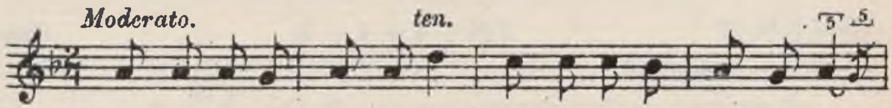

дів- ки ша ку- па- ют, дів- ки ша ку- па- ют,
фар-туш- ки ві- ша- ют, фар-туш- ки ві- ша- ют.

Сп. Веронія з Павловою.

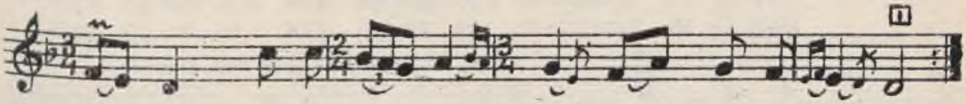
(A B A B, C C,,)bis 2 ([4 + 3]bis + 6 + 6) *Ганчова.*

Moderato. *ten.*

367 б.

Кед сем і- шов брез тот лес, кед сем і- шов брез тот лес,
А ста-нув си на ка-мінь, а ста-нув си на ка-мінь,

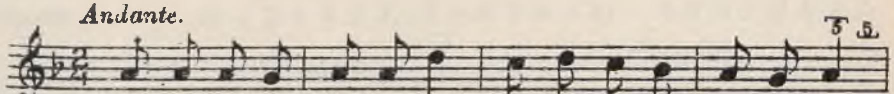
брез лес ка-ли- но- вий, брез лес ка- ли- но- вий,
ка- мінь марму-ро- вий, ка- мінь марму- ро- вий.

Сп. Мар. Пирч.

(A B A B, C C,,)bis 2 ([4 + 3]bis + 6 + 6) *Устє руське.*

Andante.

367 в.

Як я і- шов без тот лес, як я і- шов без тот лес,
А ста-нув си на ка-мінь, а ста-нув си на ка-мінь,

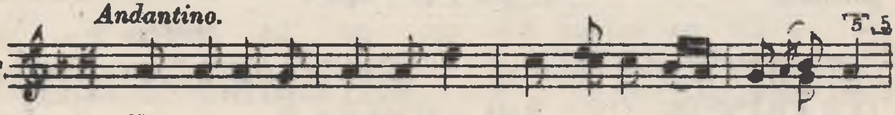

без лес ка- ли- но- вий, без лес ка- ли- но- вий,
ка- мінь мар-му- ро- вий, ка- мінь мар-му- ро- вий.

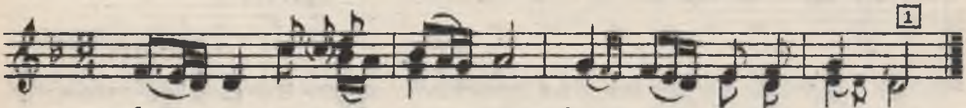
(A B A B,C C,,)^bis 2(2[4 + 3]^bis + 6 + 6) *Пантна.*

Andantino.

367 г.

Ей кой я йшов брез тот лес, ей кой я йшов брез тот лес,
А ста-нув си на камінь, а ста-нув си на камінь,

брез лес ка- ли- но- вий, брез лес ка- ли- но- вий,
ка- мінь мар-му- ро- вий, ка- мінь мар-му- ро- вий.

Сп. Анна Вольняк.

V. Строфа зложена з двох чотироколінних рядків.

(Дворядкова восьмиколінна строфа).

Dur: *a)* Закінчення на тоніці.

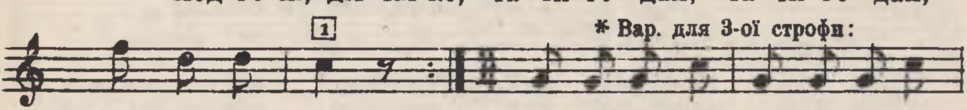
(A B, B B,,)^bis 2(6 + 4 + 4 + 4) *Пантна.*

Allegretto.

368.

Чер-ве-не яб-лоч-ко в ко-ше-ни мам, в ко-ше-ни мам,
Под ґо мі, дів-чат-ко, та ти го дам, та ти го дам,

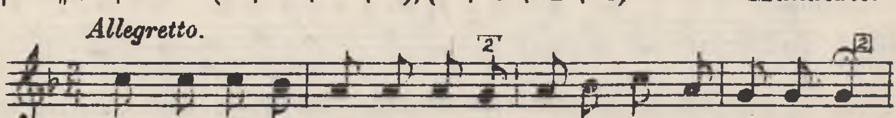
в ко- ше- ни мам, Не по- па-трай на па-роб-ків,
та ти го дам.

Сп. Антоха Вольняк і Мар. Крупа.

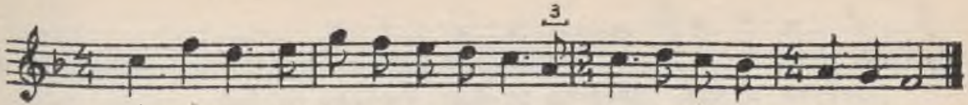
A A, A B,, C D, E F (4 + 4 + 4 + 3), (4 + 6 + 4 + 3) *Маластів.*

Allegretto.

369.

В Ма- ла- сто- ві чор-на ро- ля, я ей о- рав не бу- ду,

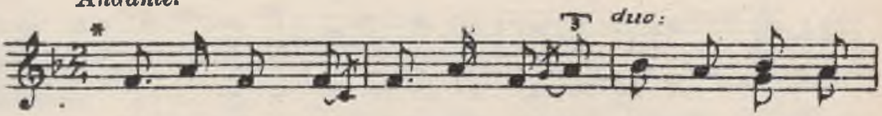

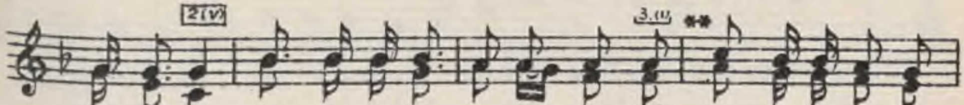
Сп. Мар. Юрчак, Насг. Павлик, Авт. Боцян.

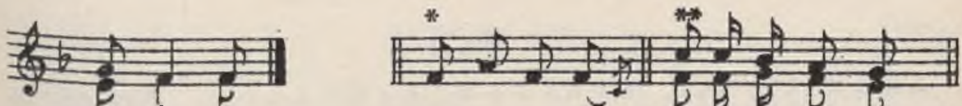
A A, A B„ A A, C D (4 + 4 + 4 + 3), (4 + 4 + ¹+4 + 3) *Андріївка.*

Andante.

370.

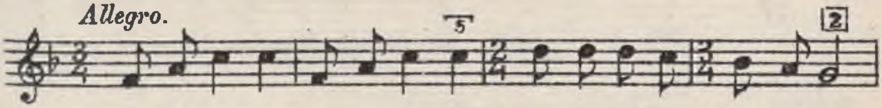

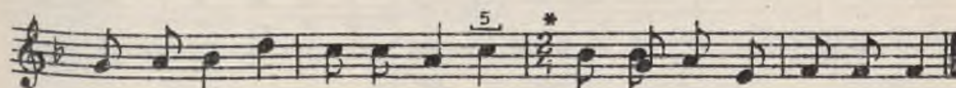
Сп. дівчата.

A A, B C„ A A, B C 2 (4 + 4 + [4 + 3]^refr.) *Маластів.*

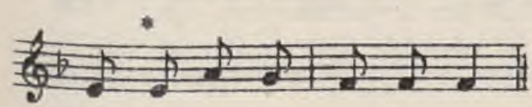
Allegro.

371.

Сп. свахи в корчмі.

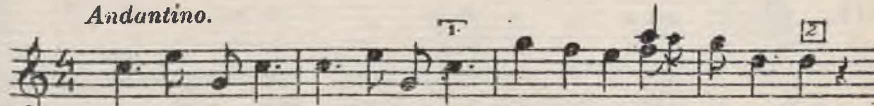

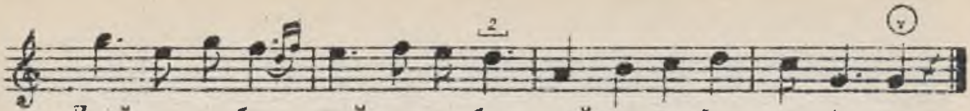
β) Закінчення на долішній домінанті.

A A, AB„ A A, AB 2 (4 + 4 + 4 + 3) *Пантна.*

Andantino.

372 a.

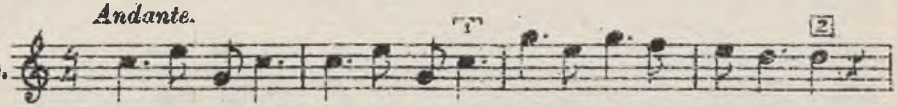

Дреў- ка ру-бац, дреў- ка ру- бац, дреў- ка ру-бац не бу- ду.
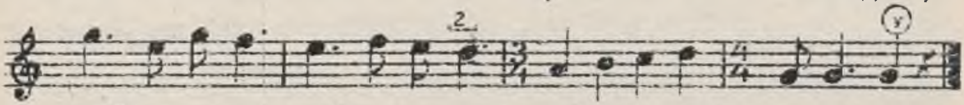
Сп. Антоха Вольняк.

А А̇, А̇В, А А̇, А̇В 2 (4 + 4̇ + 4̇ + 3) *Сянічина.*

Andante.

372 б.

Я до ле- са, я до ле- са, я до ле- са не пі-дзем,

Дреў- ка ру-бац, дреў- ка ру-бац, дреўка ру-бац не бу- дзем.

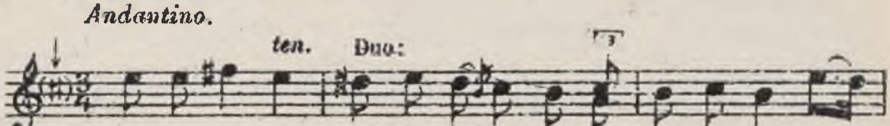
Сп. Мод. Менцінський.

Moll:

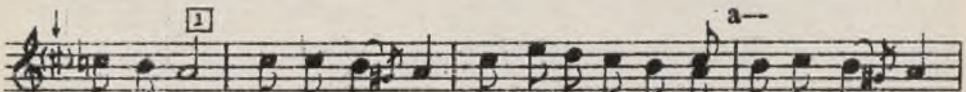
А В, А̇ С

А В, А̇ C_{II} (А В)[bis] А̇ С̇ (4 + 6 + 4 + 3), ([4 + 6][bis] + 4 + 3) *Усте руське.*

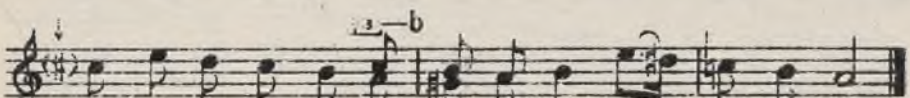
Andantino.

373. *

Як я і- шов од сво- ї Ма- ри- сі, був мі- ся- чок

ви- со- ко, О- на за мнов дверка о-тво-ри- ла, о- на за мнов

двер- ка о- тво- ри- ла, ци я ви- шов ла- ле- ко.

Сп. М. Даньковська з дівчатами.

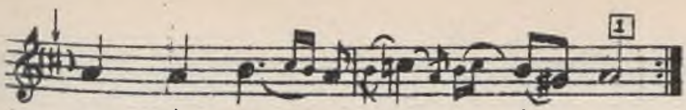
а—b»припадкове повторення.

(А А, В B_{II})[bis] 2 (5 + 5̇ + 3 + 3̇)

Andantino.

374. *

Там за го- ро-нь- ком, там за го- ронь- ком
Там мой ми- ле-нь- кий, там мой ми- лень- кий

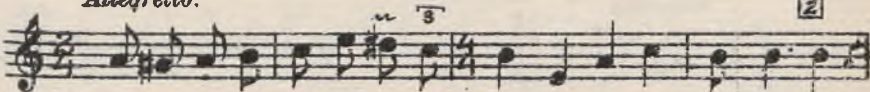

дойдж і- де, дойдж і- де,
преч і- де, преч і- де.

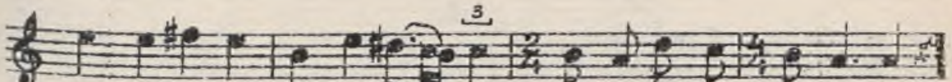
Сп. Марина Пирч.

А А, В С, В В, А С 2 (4 + 4 + 4 + 3) *Шкляри.*

Allegretto.

375 а.

Ганцю бі- ла, Ганцю бі- ла, Ган-цю бі- ла, што же ті,

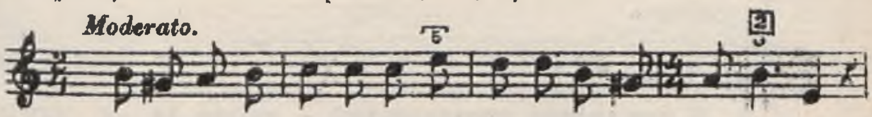

Же ті си- за за си-зеч- ков, за си-зеч-ков так ле- тит.

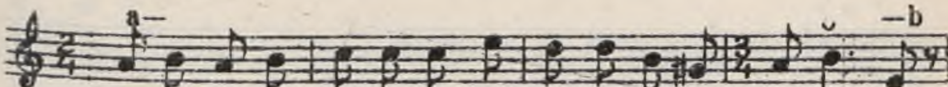
Сп. Гоцки і н

А А, А В" С С, А В 2 (4 + 4 + 4 + 3) *Ганчова*

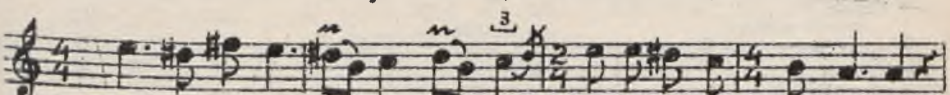
Moderato.

375 б.

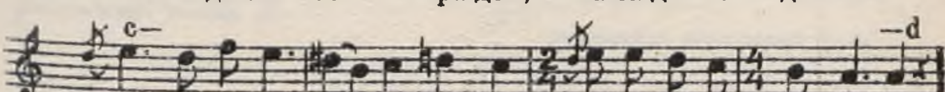
Ей до Львова до-роженька, ей до Львова, до Львова,

Ей до Львова до- ро-женька, ей до Львова, до Льво- ва,

За- са-джена ви- но- гра-дом, за-са-джена дов-ко- ла.

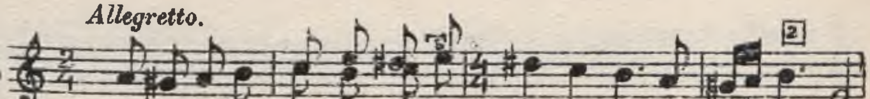
За- са-джена ви- но- гра-дом, за-са-джена дов-ко- ла.

Весільна п. Сп. Онуфрій Вандзіляк.

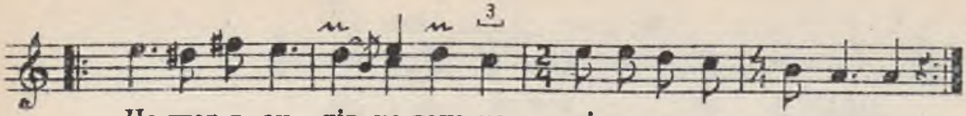
a—b, c—d припадкові повторення.

А А, В С" В В, А С 2 (4 + 4 + 4 + 3) *Висова.*

Allegretto.

375 в.

Як я і-шов вче-ра ве-чер, вче-ра ве-чер з гра-ба- ня,

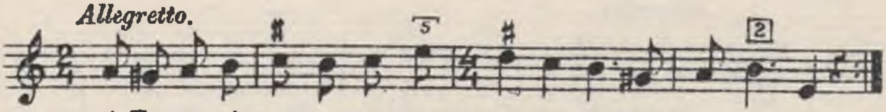
На-шов я си дів-ча-тонь-ко, дівчатонько до спа-ня.

Сп. Антоха Дрекслер.

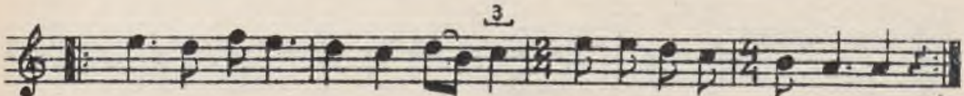
A A,B C,, B B, A C 2 (4 + 4 + 4 + 3) *Маластів.*

Allegretto.

375 г.

А Бо-же мій найми-леньший, а до жа-лю, до жа-лю,

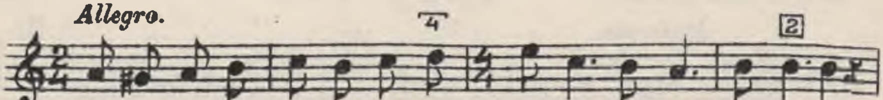

Кой о- ни мі то- то дів- ча ай не да-ют, не да-ют.

A A,B C,, B B, A C 2 (4 + 4 + 4 + 3) *Сянiччина.*

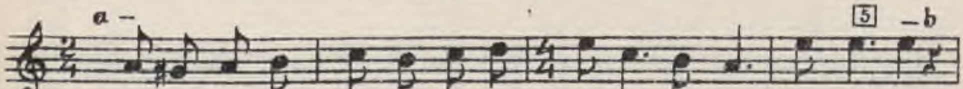
Allegro.

375 г.

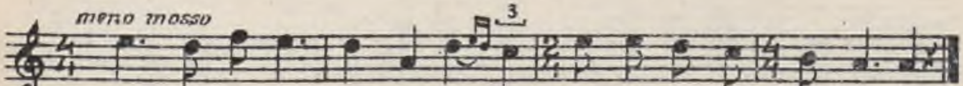
Я сем хлопец справедливий, ни-хто на ме нич не зна,

a — — b

Я сем хло-пец справедливий, ни-хто на ме нич не зна,

meno mosso

Лем та мо- я фра- ї- реч-ка, о- на на ме ви- во- ла.

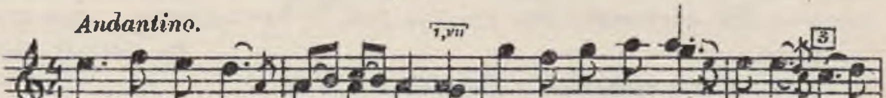
Сп. Модест Менцінський.

a — b припадкове повторення.

Ȧ Ä,B C,, Ȧ Ä,B C 2 (4 + 4 + ¹+4 + 3) *Дошно.*

Andantino.

376.

Пошло дзевча до за-гра-ди, ей до за-гра-ди житко жац,

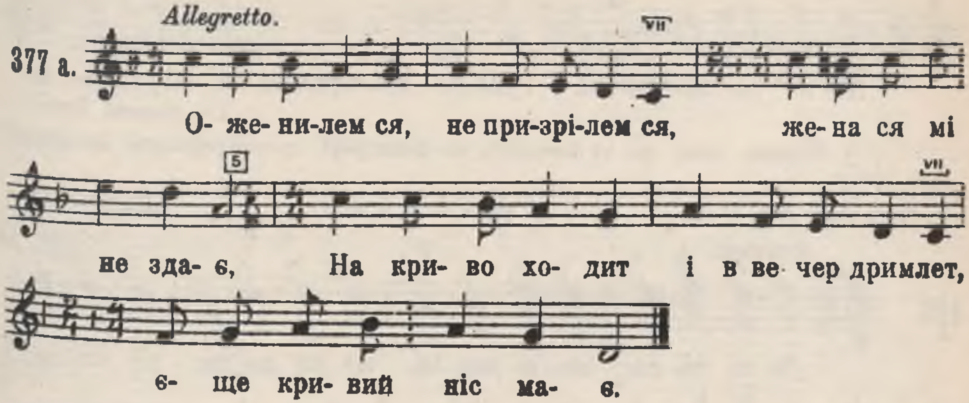
Од- ре- за- ло пра- ву руч-ку, ей, пра-ву руч-ку а- ле барз.

Confer № 323. Сп. Ковалі.

$\dot{A}\,\dot{\ddot{A}}_{I}B\,\dot{C}^{5}_{II}\,\dot{A}\,\ddot{A}_{I}B\,\dot{C}$ 2 (5 + 5 + 4 + 3) *Устє руське.*

Allegretto.

377 a.
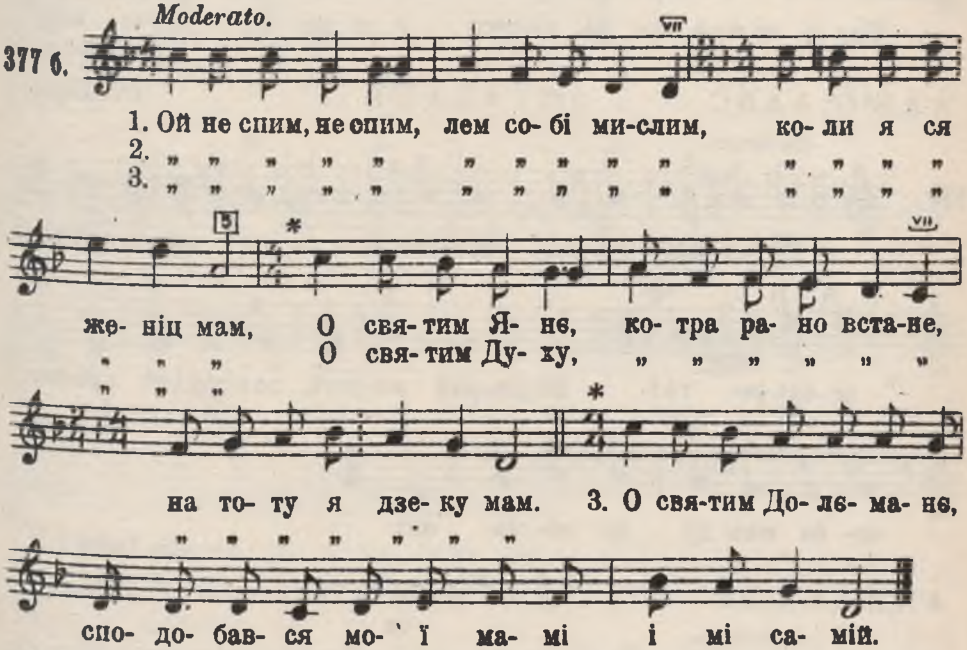

Confer № 344.

$\dot{A}\,\dot{\ddot{A}}_{I}B\,\dot{C}^{5}_{II}\,\dot{A}\,\ddot{A}_{I}B\,\dot{C}$ 2 (5 + 5 + 4 + 3) *Устє руське.*

Moderato.

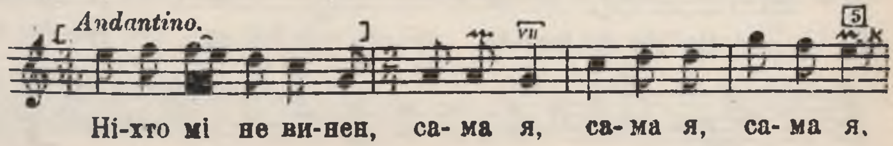
377 б.
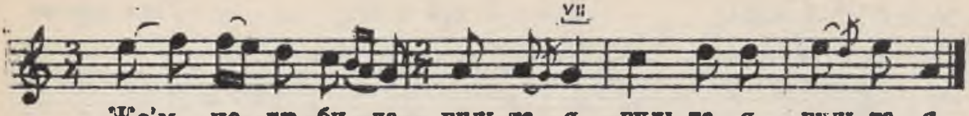

$\dot{A}\,B_{I}C\,B_{II}\,\dot{A}\,\dot{B}_{I}C\,B$ 2 (6 + 3 + 3 + 3) *Ганчова.*

Andantino.

378.

Же'м по- лю- би- ла гуль-та- я, гуль-та- я, гуль-та- я.
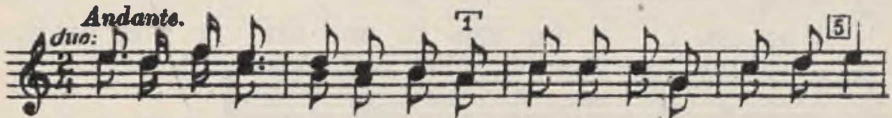
Сп. Марина Пирч.

[ ] Перший такт, що не виходить на фоноґрафі, зреконструовано на основі 5-го такту.

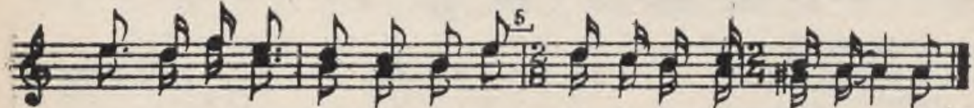
Ȧ Ä, A B„ Ȧ Ä, C D — 2 (4 + 4 + 4 + 3) — *Андріївка.*

Andante.

379.

Де ти би- ла, мо- я ми- ла, же тя до- ма не би- ло,

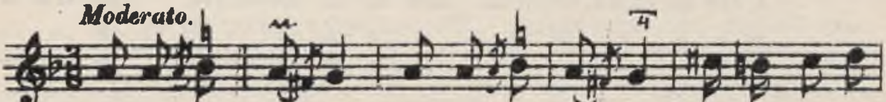
Кед я пі-шов на це во- лац і ці ще- сце він-чо- вац?

Сп. дівчата.

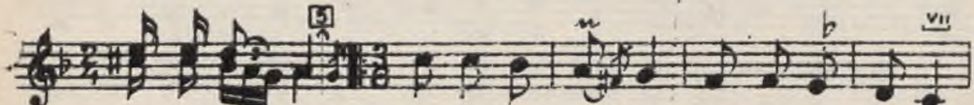
Ȧ Ȧ, B⁵ Ċ⁵„ A A, Ḃ C — 2 (5 + 5 + 4 + 4) — *Шкляри.*

Moderato.

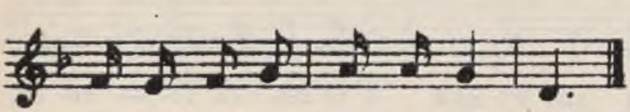
380.

Ей Бо- же, Бо- же, та штож мі з то- го, же я пі-шла

за ста-ро- го? Ей ста-рий ле- жит, та в грудях храпит,

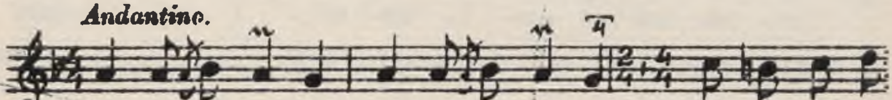
ме- не мла- ду не об- ла- пит.

Сп. Гоцки і и.

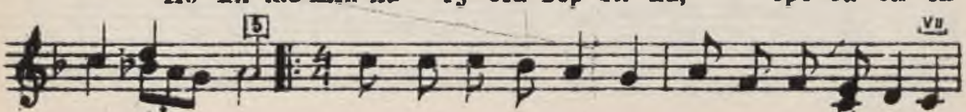
Ȧ Ȧ, B C„ A, A, B C — 2 (5̊ + 5̊ + 4 + 3) — *Висова.*

Andantino.

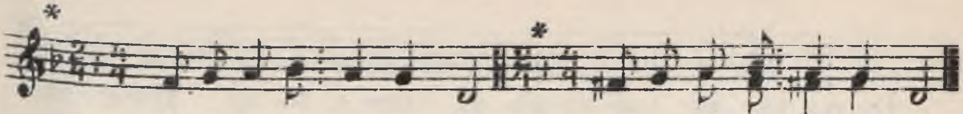
381 a.

По- ни- же мли-на гу- ста вер- би- на, тре- ба би ей

по- ко- пац, Спо-до- ба- ло мі ся дів-ча у су- сі- да,

а- ле мі го не хтят дац а- ле мі го не хтят дац.

Сп. Євд. Дудич і Ор. Кристинич.

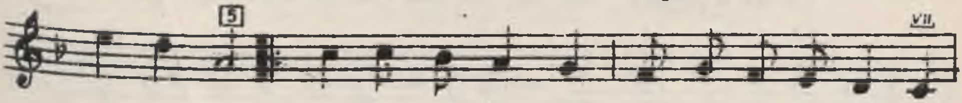
$A\ A_I B^5 C^5_{II}\ A_V A_I\ B\ C$ 2 ($\overset{5}{6}$ + 6 + 4 + 3) *Маластів.*

Andantino.

381 б.

Да-ви-до-ва же- на лежит тяжко хо- ра, а Давид ей

не ве- рит, Ста-вай, Є- ле- но, мо- я мла-да же- но,

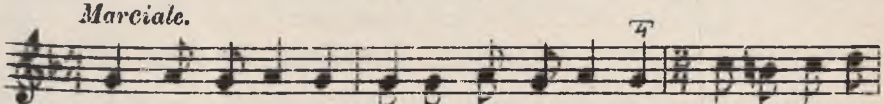

бо те- бе нич не бо- лит.

$\dot{A}\ \dot{A}_I B\ C_{II}\ A\ A_{VI}\ B\ C$ 2 (5 + $\overset{9}{5}$ + 4 + 3) *Пантна.*

Marciale.

381 в.

З го- ри ся хма-рит, з до- ли ся хма-рит, бу- де ля- ло

ца- лу ноц. Спо- до- ба- ло ся дів- ча у су- сі- ди,
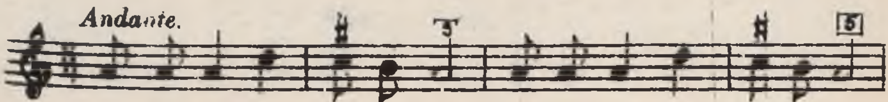

те- раз го мі не кцут дац.

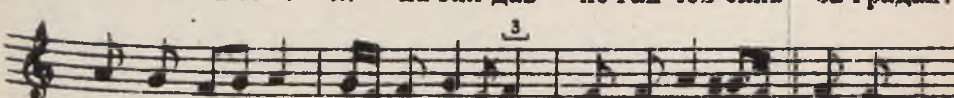
$\dot{A}\ B_I \dot{A}\ B_{II}\ A\ A_I\ A\ B$ (4 + 3 + 4 + 3), (4 + 4 + 4 + 3) *Ганчова.*

Andante.

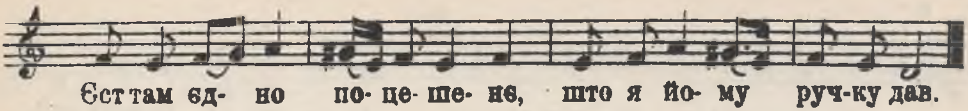
382.

На што я ся на-гля-дав по ган-чов-ских за-градах:

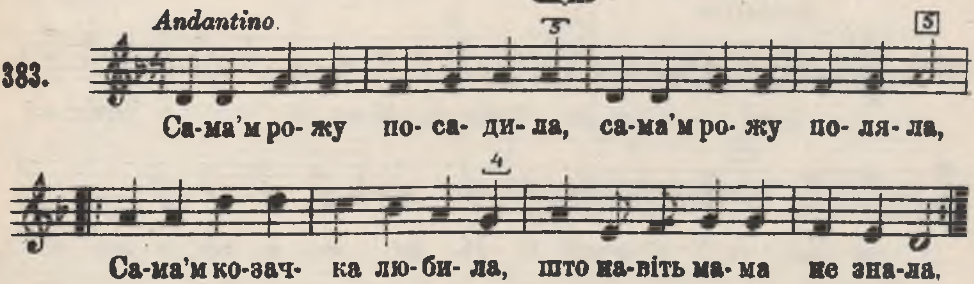
Єст там єд- но по- це- ше- не, што я йо- му руч-ку дав.

Сп. М. Сокол.

А А, А̇ В$_{II}$ А А,С В (4 + 4 + 4 + 3), (4 + 4 + 5 + 3) ***Маластів.***

383.

Б. Чотирорядкова строфа й її модифікації.

VI. Строфа зложена з чотирох одноцільних рядків.

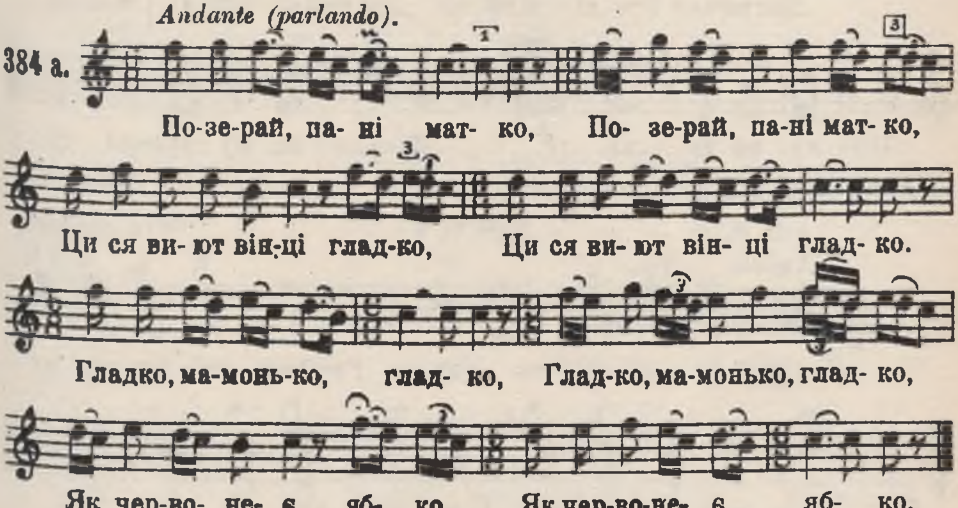
Dur: *a)* Закінченнє на тоніці.

(Ритмічне звуження в середніх рядках.)

$A_I B_{II} C_I A_V$ 7, (7 ̣8), 8 *Волтошова.*

Andante (parlando).

384 a.

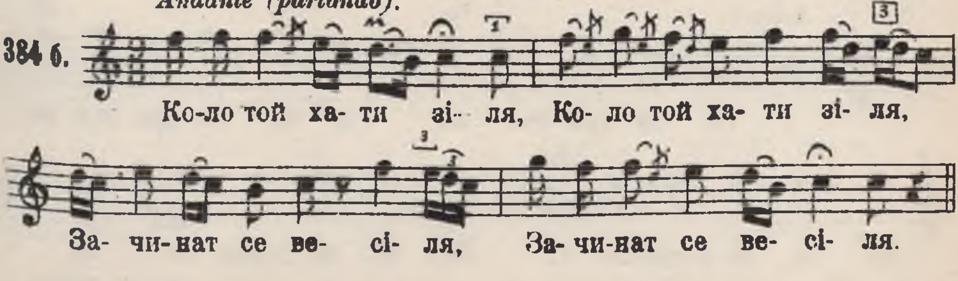

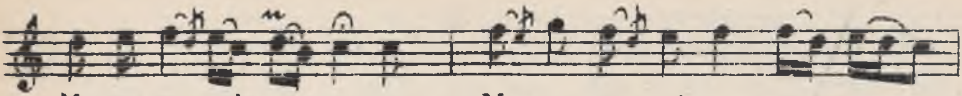
Весільна п. Сп. Драгузи.

$A_I B_{II} C_I D$ 7, (7 ̣7), 7 *Дошно.*

Andante (parlando).

384 б.

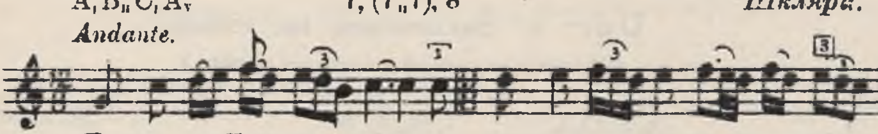

Весільна п. Сп. Ковалі.

A, B„ C, A, 7, (7„7), 8 *Шклярі.*

Andante.

384 в.

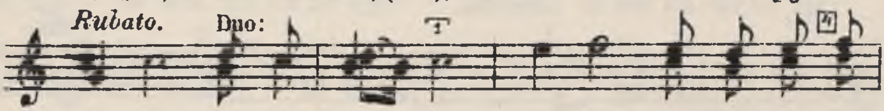

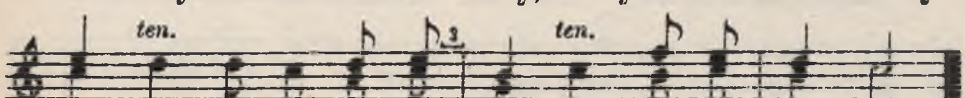
Весільна п. Сп. Гоцки і ін.

A, B„ B, A, 6, (6„6), 6 *Устє руське.*

Rubato. Duo:

385.
*

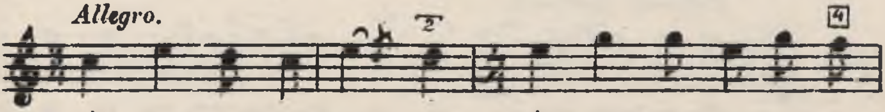

Сп. Мел. Даньковська з дівчатами.

A, B„ B, A 6, (6„6), 6 *Розстайне.*

Allegro.

386.

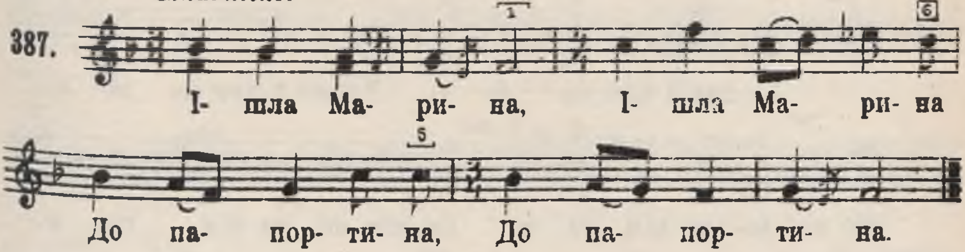

Сп. Ів. Гомик.

A, B,, B, A   5, (5,, 5), 5   *Пантна.*

Andantino.

387.
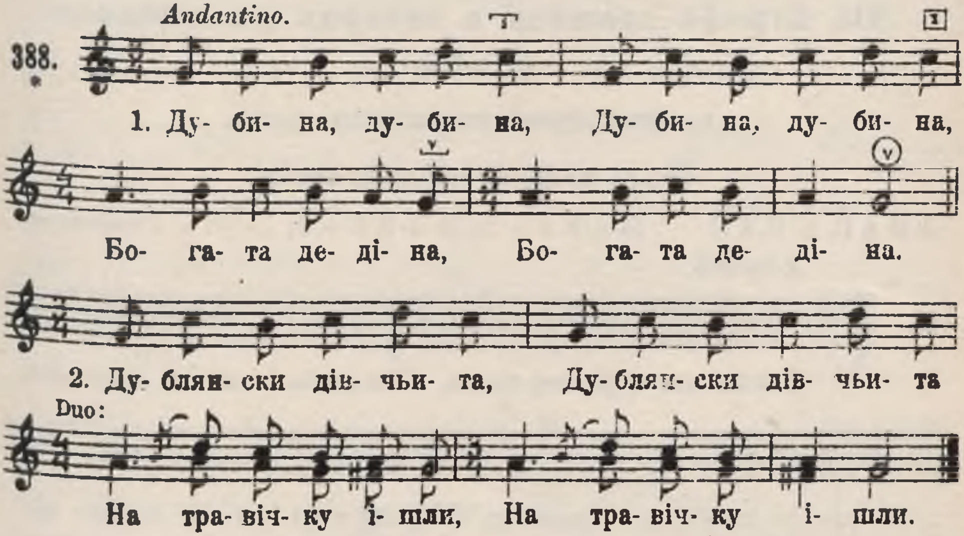

Сп. Ант. Тарбай.

β) Закінчення на долішній домінанті.

A, A,, B, C   (6, + 6),, (6, + 6)   *Андріївка.*

Andantino.

388.

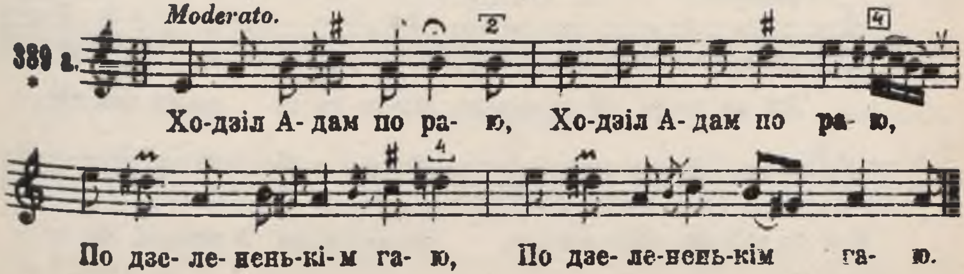
Сп. Павлова з Веронікою.

Moll:

A, B,, B, A   7, (7,, 7), 7   *Висова.*

Moderato.

389 a.

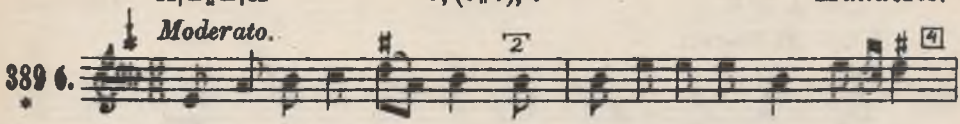

Сп. Кристинич.

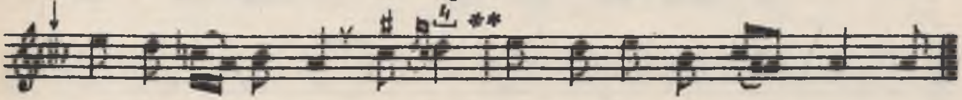
A,B„B,A 7, (7„7), 7 *Маластів.*

Moderato.

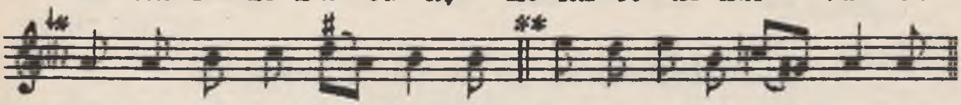
389 б.

Хо-див А-дам по ра- ю, Ходив А-дам по ра- ю,

По тім зе- ле- нім га- ю, По тім зе- ле- нім га- ю.

VII. Строфа зложена з чотирох двоколінних рядків.

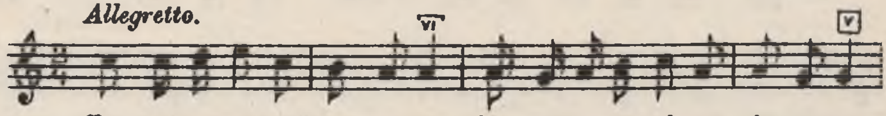
а) Чотирорядкова восьмиколінна строфа.

Dur: *а)* Закінчення на тоніці.

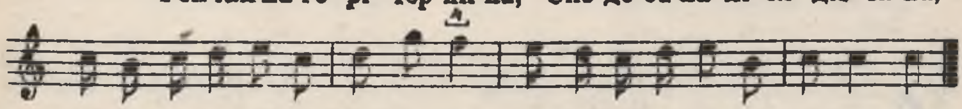
A B, A B„ A B, A C (5 + 3, 6 + 3)„ (6 + 3, 6 + 3) *Сяніччина.*

Allegretto.

390.

Гей там на го- рі тер-ни-на, Спо-до-ба-ла мі ся дів-чи-на,

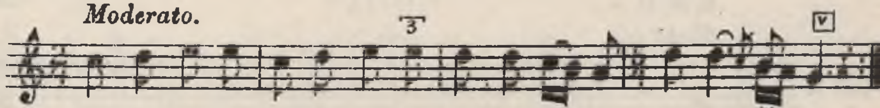
Сподо- ба- ла мі ся сер-деч-ні, Му-шу є- і взя- ти ко-неч- ні.

Зап. зо співу Мод. Менціновского.

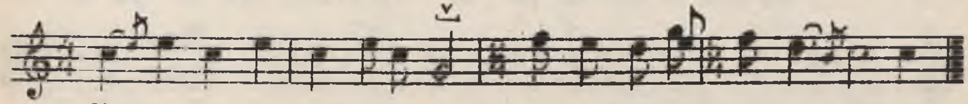
A A, A B„ C D, A E 4 (4 + 4) *Шкляри.*

Moderato.

391.

Ей на го- рі бі- ла ска-ла, Ми-ло- го мі во-да взя-ла,

Кой го взя- ла, вай го не- се, Ви-вру-ці-ла в терном ле- се.

Сп. Гоцки і н.

А̇ А̇, Ӓ А̇,, А А, Ӓ А̇ — 2 (4 + 4),, 2 (4 + 4)^refr. — *Дошно.*

Marciale.

392.

Не хва-лю ся, не га-ню ся, Така'м би-ла, як ля-лю-ся,

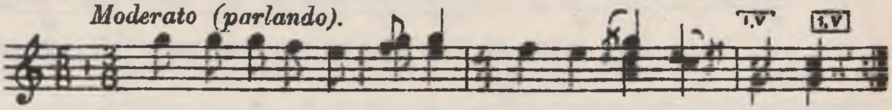

Го-го-го-я го-го-го-я, Го-ловонька бід-на мо-я, бід-на мо-я.

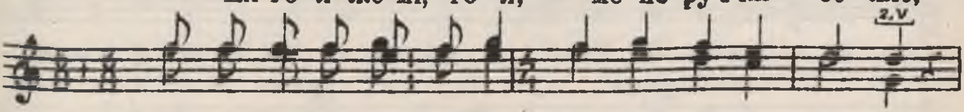
Confer № 402, 408 і 409. — Сп. Ковалі.

А̇ В̇, А̇ В̇,, А В, А̇ В̇ — 4 (¹+6 + 6) — *Пантна.*

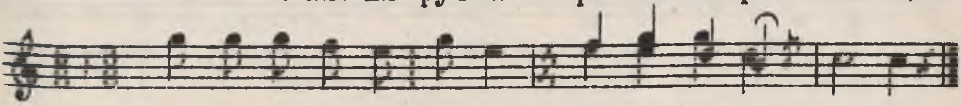
Moderato (parlando).

393.

Ей го-я же мі, го-я, ме-не руч-ки бо-лят,

Ей не бо-лят ня руч-ки з ро-бо-ти ро-бля-че,

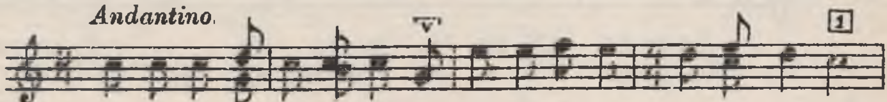

Ей лем ня бо-лят оч-ка за ми-лим па-тря-че.

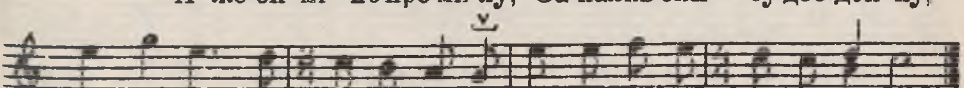
Сп. Анна Вольняк.

А̇ А̇, Ӓ В̇,, С А, Ӓ В̇ — 4 (4 + 4) — *Устє руське.*

Andantino.

394.

А же-би мі не про-ми-лу, За-палив бим ту дзе-дзи-ну,

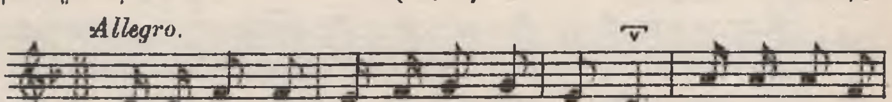

За-па-лив бим од ко-сце-ла, Же-би ми-ла не зго-ре-ла.

Сп. Анна Станьчак.

А В, А В,, А С, А В — 4 (4 + 6) — *Ставіща.*

Allegro.

395.*

Ой Бо-же мій, із тов Га-ме-ри-ков! І- де до ней

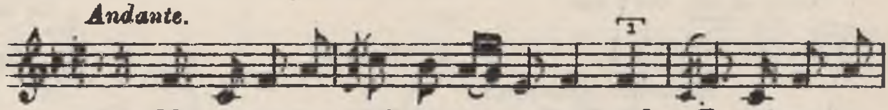

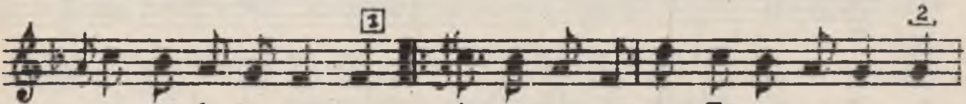
Сп. Орина Лаврин.

$A\,B_{I}\,A\,B_{II}\,A\,B_{I}\,A\,B$ 4 (4 + 6) *Устє руське.*

Andante.

396.

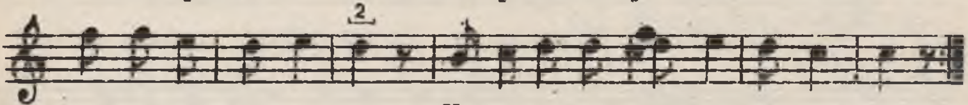

$A\,B_{I}\,A\,B_{II}\,C\,B_{I}\,D\,B$ 2 (6 + 3)$_{II}$ (7 + 3, 6 + 3) *Висова.*

Allegretto

397 а.

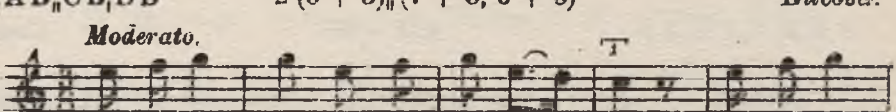

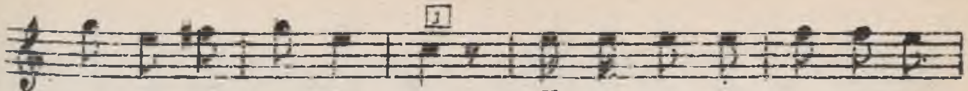
Сп. Ор. Кристинич.

$A\,B_{I}\,A\,B_{II}\,C\,B_{I}\,D\,B$ 2 (6 + 3)$_{II}$ (7 + 3, 6 + 3) *Висова.*

Moderato.

397 б.

сі- я- ти ро- са- ду, И- ще на- ша ро- са- да

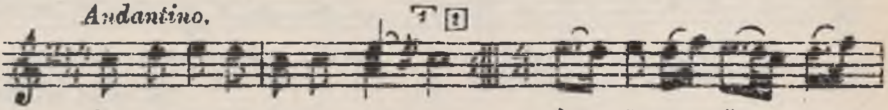
не зи- шла, Юж ся на- ша лю-бость ро- зи- шла.

Сп. Кристинич.

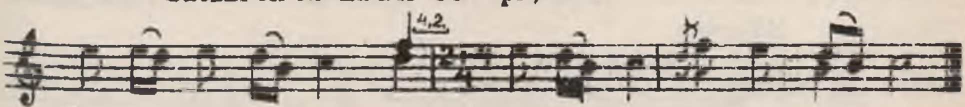
А В, А В„ С С„ D В 2 (4 + 4)„ (5 + 6, 3 + 4) *Висова.*

Andantino.

398.

Засьві-ти мі, яс-на зо- ре, Ой, ї- ду, ї- ду,
Засьві-ти мі на всі го- ри,

сам не знам де, ї- ду, За Ду- най, ци за мо- ре.

Сп. Анастазія Коблош.

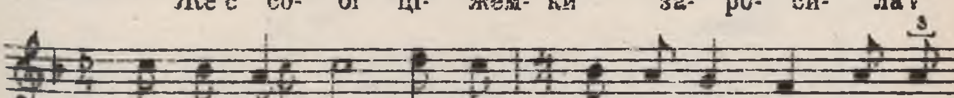
А В, А В„ С С„ D В 2 (6 + 4)„ (6 + 6, 4 + 4) *Устє руське.*

Moderato.

399.

Ой Ган- цю, Га- нїч- ко, дес і би- ла,
Же'с со- бі ці- жем- ки за- ро- си- ла?

Би- ла я в га- їч- ку, жа- ла я тра- віч- ку,

Ро- са би- ла, ро- са би- ла.

Сп. Анна Станьчак.

А В, А В„ С С„ D В 2 (6 + 4)„ (4 + 4, 6 + 4) *Висова.*

Lento.
ten.

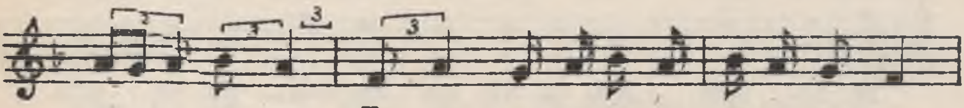
400.

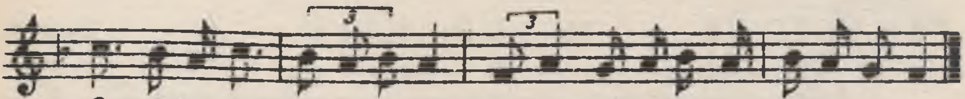
Га- єм зе- ле- нень-ким во- да те- че,

Штож ме- ні дів-чат-ко на то ре- че? Ой чи ре- че,

чи не ре- че, Га- ем зе- лененьким во- да те- че.

Ой чи ре- че, чи не ре-че, Га- ем зе-лененьким во-да те- че.

Сп. свящ. Мартинович.

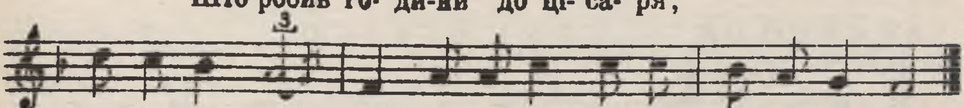
Ȧ B, Ȧ B̍,, Ḃ B, Ȧ Ḃ 2 (6 + 4),, (4 + 4, 6 + 4) *Устє руське.*

Allegretto.

401 а.

Ма- ла я фра- і- ра го- ди-на- ря, Як за-ча- ла
Што робив го- ди-ни до ці- са- ря;

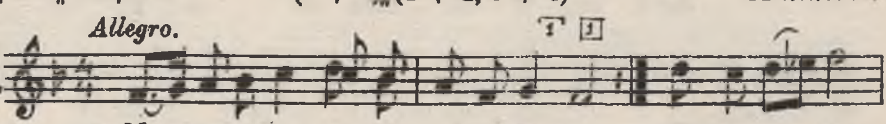

го- ди- на биц, Ма- ла я фра- ї- ра, юж не мам ниц.

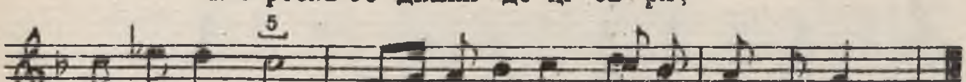
Ȧ B, Ȧ B,, B B, Ȧ Ḃ 2 (6 + 4),, (4 + 4, 6 + 4) *Маластів.*

Allegro.

401 б.

Ма- ла я фра- ї- ра го- ди-на- ря, Як за-ча- ла
Што робив го- динки до ці- са- ря;

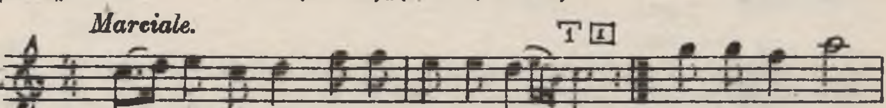

го- ди- на биц, Ма- ла я фра- ї- ра, юж не мам ниц.

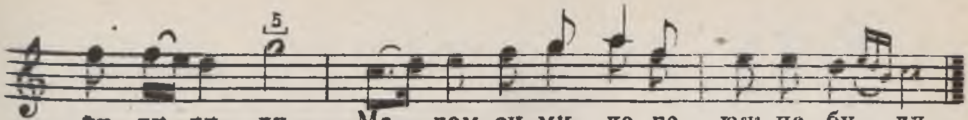
Ȧ B, Ȧ B,, B B, A Ḃ 2 (6 + 4),, (4 + 4, 6 + 4) *Сяніччина.*

Marciale.

401 в.

Ма- лам си ми- ле-го фу- я- ро- ша, На фу-яр- це
Што робив фу- яр-ки до ва-ро- ша;

ду- ду ду- ду, Ма- лам си ми- ле- го, юж не бу- ду.

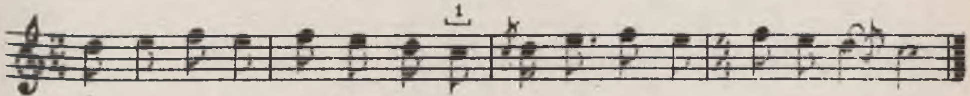
Сп. Мод. Менцінський.

А А, А В,, А̇ А, А̇ В 4 (4 + 4) *Дошно.*

Allegretto.

402.

Я нещасний па-ру- бо-чок, Не мам щастя до ді-во- чок.

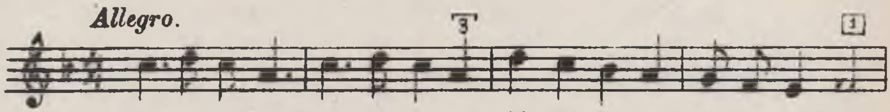

Ліп-ше о- ни до мя ма- ют, Са-ми за мнов по- си- ла- ют.

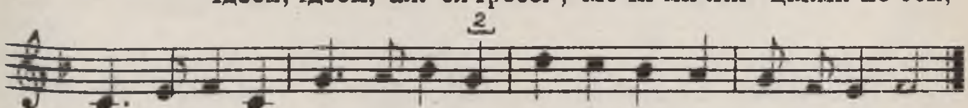
Сп. Ковалі.

А̇ А̇, Ӓ В,, А А, Ӓ В 4 (4 + 4) *Маластів.*

Allegro.

403.

Ідзем, ідзем, аж ся тресем, Мо-їй ми-лій ціжми не-сем,

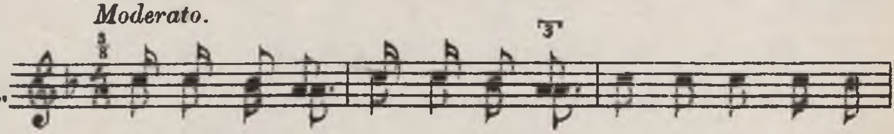

Же- би бо- со не хо-дзі- ла, Же-би нож-кі не ска-лі- ла.

Confer № 392 і 410.

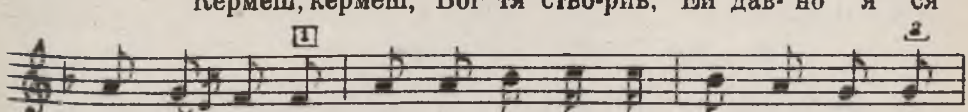
А̇ А̇, В̇ Ӓ,, В А, В̇ Ӓ (4 + 4, [1]+4 + 4),, 2 ([1]+4 + 4) *Висова.*

Moderato.

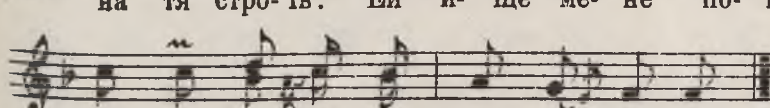
404 a.

*

Кермеш, кермеш, Бог тя ство-рив, Ей дав- но я ся

на тя стро- їв: Ей и- ще ме- не по- ви- ва- ли,
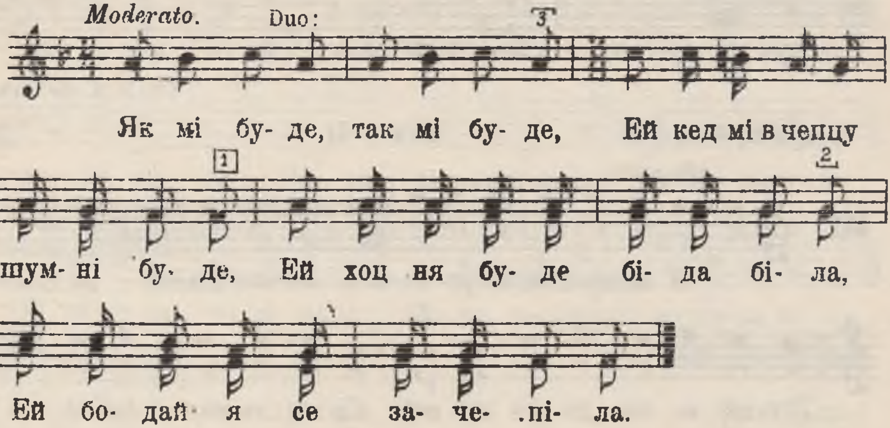

Ей як ня на тя о- бі- ця- ли.

Сп. Ор. Кристинич.

A Ȧ, B Ċ,, B Ċ, Ḃ Ċ (4 + 4, ¹+4 + 4),, 2 (¹+4 + 4) *Андріївка.*

Moderato. Duo:

404 б.
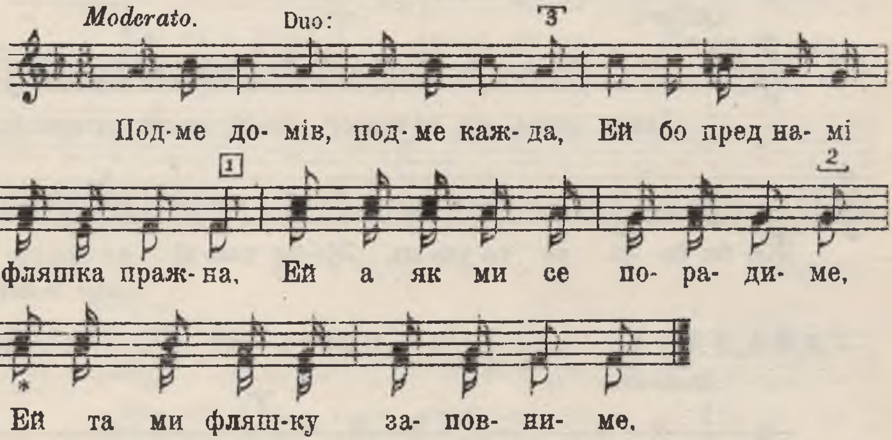

Сп. дівчата.

A Ȧ, B Ä,, B A, Ḃ Ä (4 + 4, ¹+4 + 4),, 2 (¹+4 + 4) *Андріївка.*

Moderato. Duo:

404 в.

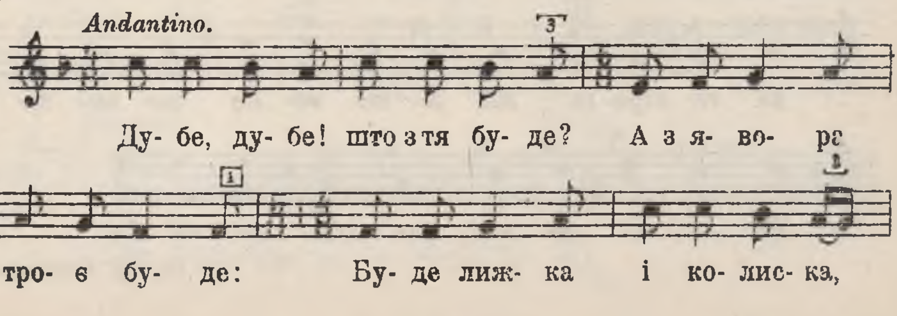
Сп. дівчата.

* В низшім голосі вчувається тут невтр. терція.

A Ȧ, Ḃ B,, B A, Ḃ A 4 (4 + 4) *Ганчова.*

Andantino.

404 г.

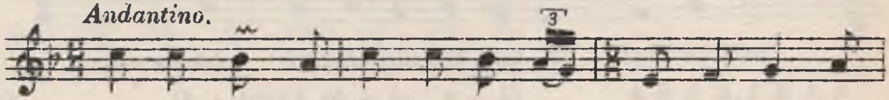

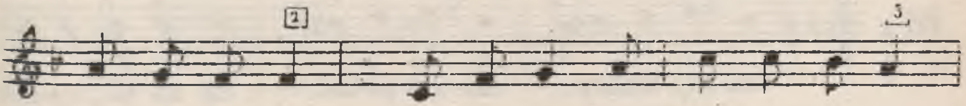
І ві- яч- ка до бо- їс- ка Сп. Т. Вандзіляк.

А̇ А̇, В С̇,, В С, В С̇ 4 (4 + 4) *Ганчова.*

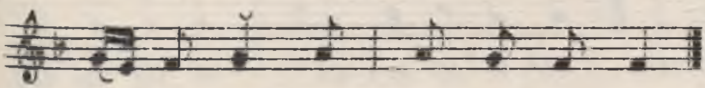
Andantino.

404 г.

Вершком і- ду, ко- ня ве- ду. До- лин- ка- ми

вол- ки же- ну; Хто би не мав, дав бим му два,

Бо мі з ни- ма вель- ка бі- да.

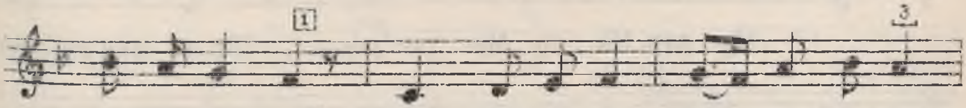
Сп. Теодора Вандзіляк

А̇ А̇, В С̇,, А А, В С̇ 2 (4 + 4, '+4 + 4) *Висова.*

Andantino.

405.

Бо- же, Бо- же, што мі з то- го, Гей што я ви-шла

за ста- ро- го? У ста- ро- го си- ва бро- да,

Гей я дів- чат- ко, ' як я- го- да.

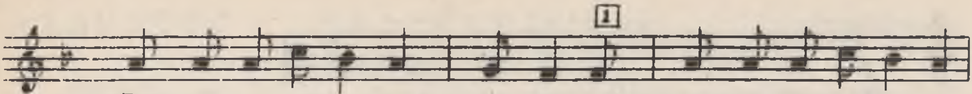
Сп. о. Мартинович

А В, А̇ В,, А̇ В, А В 4 (6 + 3) *Маластів.*

Allegretto.

406.

Кой я ко- не- пель- ку мо- чи- ла,

Риб-ка мі на но-гу ско-чи-ла; Не би-ла то риб-ка,

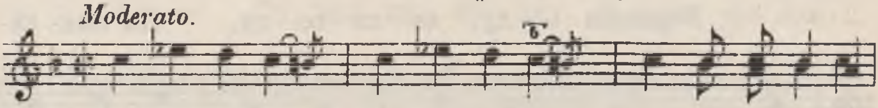

лем яч-мінь, Я-кий ти, миленький, фа-леч-ний.

Ȧ Ȧ, B A,, B A, B A (4 + 4, 1+4 + 4),, 2 (1+4 + 4) *Висова.*

Moderato.

407 a.

Ма-дяр, Мадяр, Ма-дя-ре-чек, Ей не ма ща-стя

до ді-ве-чек, Ей а ді-веч-ки до мя ма-ют,

Ей бо мі в оч-ка за-зе-ра-ют.

Сп. Варвара і Клявда

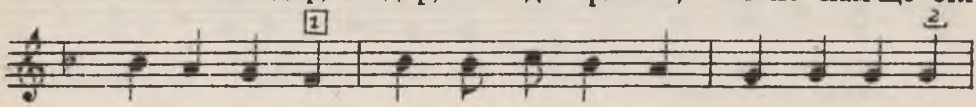
Ȧ Ȧ, B A,, B A, B A (4 + 4, 1+4 + 4),, 2 (1+4 + 4) *Висова.*

Moderato.

407 б.

Ма-дяр, Ма-дяр, Ма-дя-ре-чек, Ей не мам ще-стя

до ді-ве-чек, Ей а ді-веч-кі до мя ма-ют,

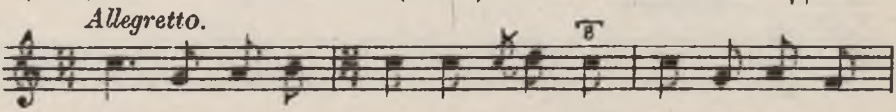
Ей са-ми на мя по-зор да-ют.

Сп. Варвара з Клявдою.

2 (A Ḃ, B B̄,,) 4 (4 + 4) *Дошно.*

Allegretto.

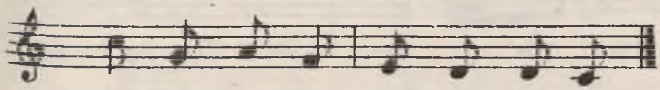
408.

Гу-ляй, гу-ляй по бо-і-ску В об-тар-га-ним

фар- ту- ши- ску. На я- кий- єм пра- цо- ва- ла,

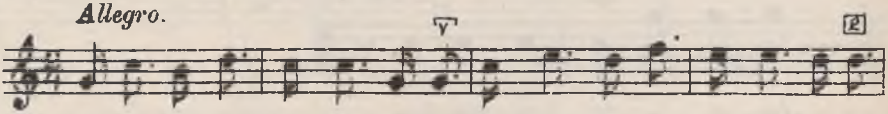
В та- кім бу- ду тан- цу- ва- ла.

Сп. Ковалі.

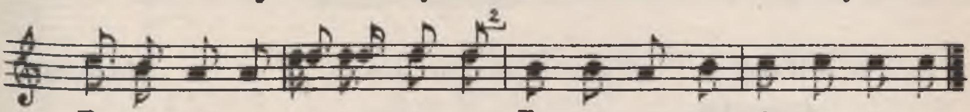
2 (A A, A A,,) 2 (4 + 4),, 2 (4 + 4)^retr.

Allegro.

409.

Коб я бу- ла бі- ду зна-ла, Не йшлаб заміж, лиш гу- ля- ла,

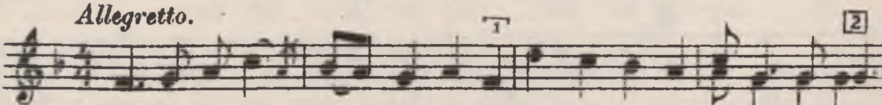
Го- я го- я, го- я го- я, Го- ло-вонь-кож бід- на мо- я!

Записано від д. Онуфр. Івашкова з Лося.

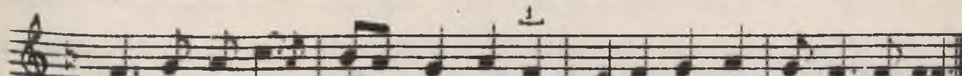
2 (Ȧ Ä, A A,,) 4 (4 + 4) *Шкляри.*

Allegretto.

410 a.

Я би то-му не ві- ри- ла, Же-би же-на му-жа би-ла.

Чим го би- ла? мо- то- ви-лом, Вчера ве-чер за ко- ми-ном.

Confer Nr. 392 і 403. Сп. Гоцки і и.

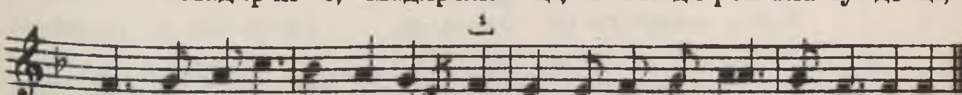
Ȧ Ä, A A,, Ȧ Ä, B A 2 (4 + 4),, (4 + 4, '+4 + 4) *Шкляри.*

Marciale.

410 б.

Мадяр пі- є, Мадяр пла- ці, За Ма-дя-ром пла-чут дзеці,
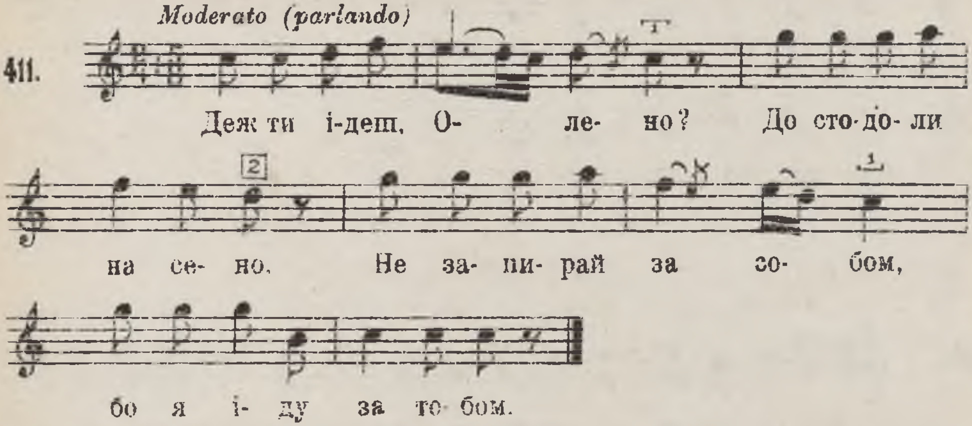

Пла-чут дзе-ці, пла-че жо- на, Ей же Ма- дя- ра не-ма до-ма.

Confer. Nr. 392, 403. Сп. Гоцки і и.

2 (A B_I A B_{II}) 4 (4 + 3) *Пантна.*
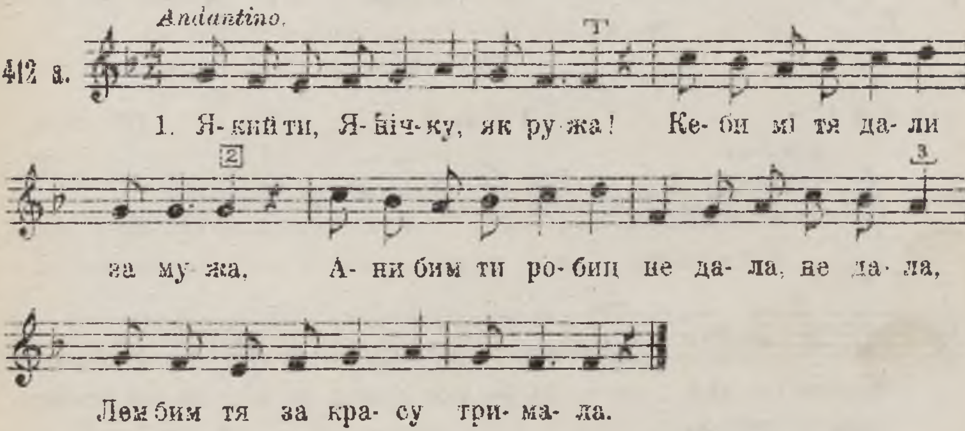
411.

Сп. Анна Вольняк.

A B_I A B_{II} A C_I A B 2 (6 + 3)$_{II}$ (6 + 6, 6 + 3) *Маластів.*

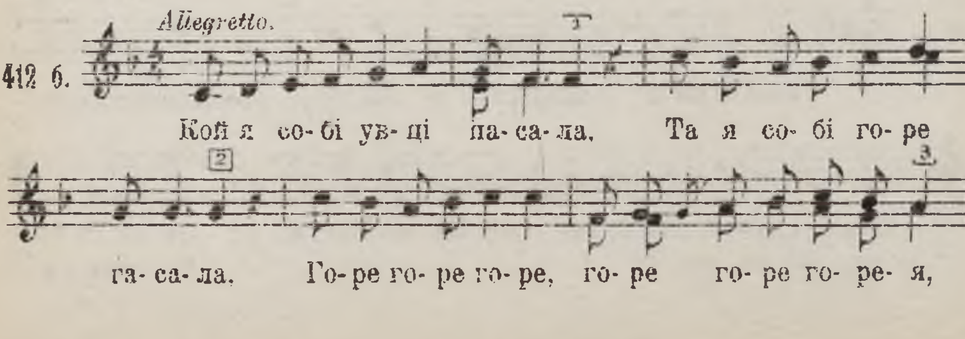
412 а.

Сп. Говорця Менцінська.

A B_I A B_{II} A C_I A B 2 (6 + 3)$_{II}$ (6 + 7, 6 + 3) *Пантна.*

412 б.

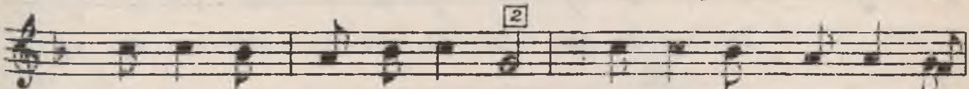
І- де мій милень- кий з У- ге- ля.

A Ḃ, A B_{II} A C, A Ḃ $(6+4)^{bis}_{II}$ $(6+4)^{bis}$ *Маластів.*

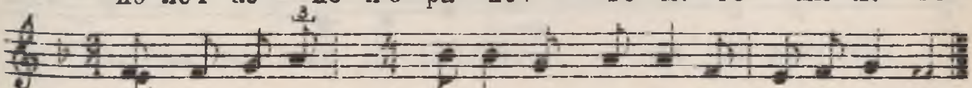
Marciale.

413 a.

Чи- єж то по-леч-ко не й о-ра не? Чи- єж то

по- леч- ко не й о- ра- не? То мо- го ми- ло- го

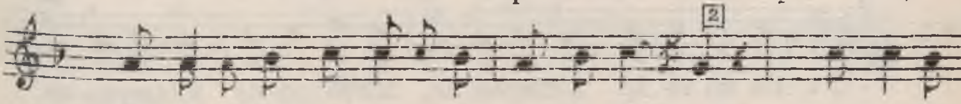
за- не-дба-не, То мо- го ми- ло- го за- не-дба- не.

A Ḃ, A B_{II} A C, A Ḃ $(6+4)^{bis}_{II}$ $(6+4)^{bis}$ *Волтошова.*

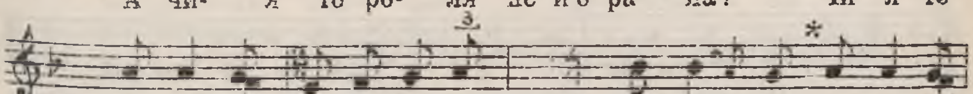
Allegro

413 б.

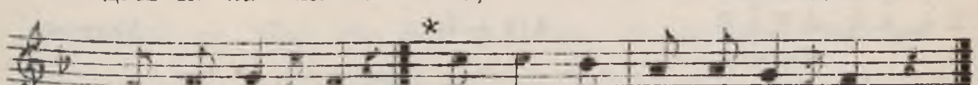

А чи- я то ро- ля не й о- ра- на,

А чи- я то ро- ля не й о- ра- на? Чи- я то

дзев-чи- на лю- бо- ва- на, Чи- я то дзев-чи- на

лю- бо- ва- на?

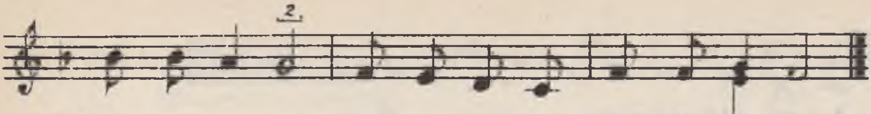
Сп. Драгузи.

A $\dot{A}_{3_I}$, A $\dot{A}_{3_{II}}$ Ä B, Ä B 4 (4 + 4) *Брунари вижні.*

Allegretto.

414 a.

Як я ї- хав без тот хо- тар, Зби-рай, ми- ла,
Во-зек мі ся роз-чер-ко-тав,

ко- ле- сеч- ка, Бу-деш мо- я фра- і- реч- ка.

Сп. Потоцька Ганка, Галькович Агаф., Войтович Улька.

Ȧ Ä, Ȧ Ä,, Ā B, Ā B 2 (4 + 4),, 2 (4 + 3) *Устє руське.*

Moderato.

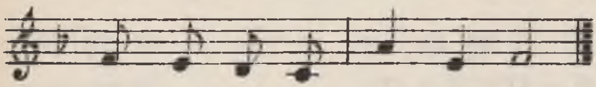
414 б.
*

Та- ка на- ша па- ні мло- да, Як на яр- ку

би- стра во- да, Та- ка о- на ве- се- ла,

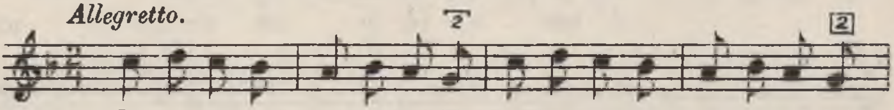
Як- би ма- ла три се- ла.

Весільна пісня. Сп. Мел. Даньковська.

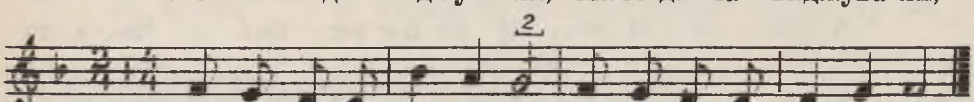
Ȧ Ȧ₃, Ȧ Ȧ₃,, Ä B, Ä B 2 (4 + 4),, 2 (4 + 3) *Маластів.*

Allegretto.

414 в.

1. Ой ми та- ди ходжува- ли, Ми то дів-ча виджува- ли,

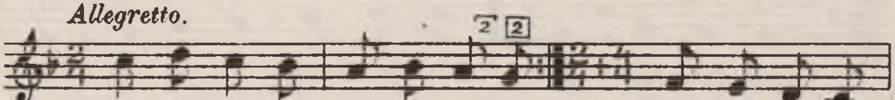
О- но ра- но вста- ва- ло, На рушнич-ки пря- да- ло.

Весільна пісня.

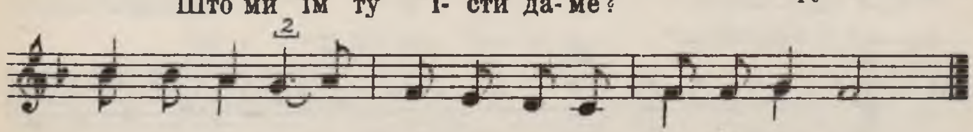
Ȧ Ȧ₃, Ȧ Ȧ₃,, Ä B, Ä B 4 (4 + 4) *Квятонь.*

Allegretto.

414 г.

Пришли нам ту при- да- ня- ни,
Што ми їм ту ї- сти да- ме?
На- ру- ба- ме
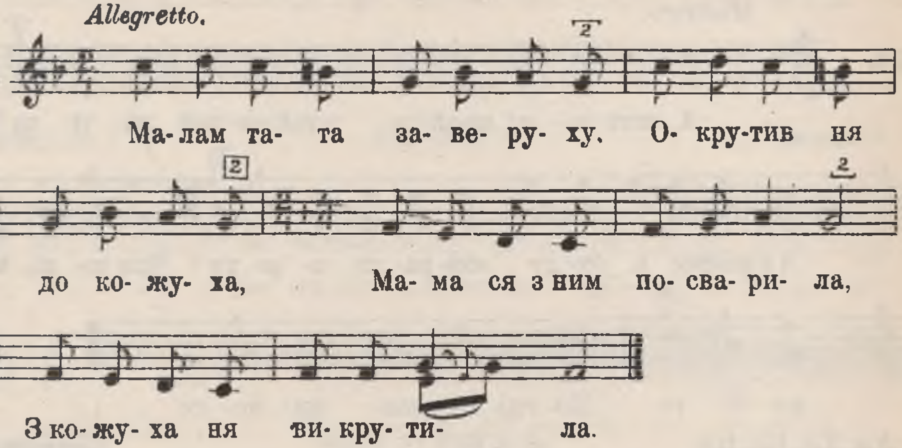

дріб-них трі- сок, Бу- дут ма- ти на сім ми- сок.

Весільна пісня. Сп. Параска Парагус.
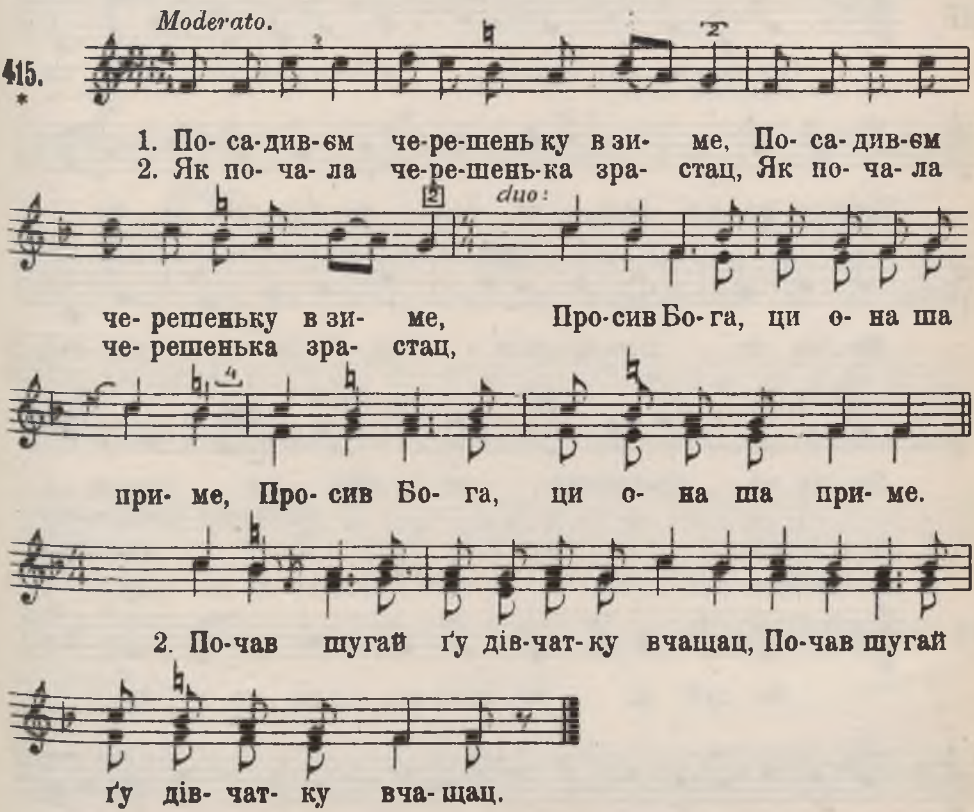
А̇ Ä, А̇ Ä,, Ā В, ĀВ — 4 (4 + 4) — *Пантна.*

414 г.

А̇ В, А̇ В̇,, С В, С В — $(4 + 6)^{bis}$,, $(4 + 6)^{bis}$ — *Андріївка.*

415.
*

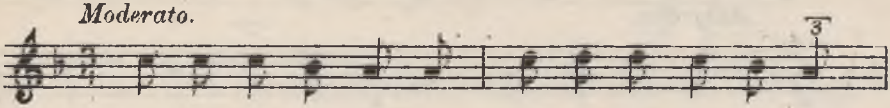

Сп. Веронія з Павловою

A A, A A" C D, C D 2 (6 + 6)" 2 (4 + 3) *Ганчова.*

Moderato.

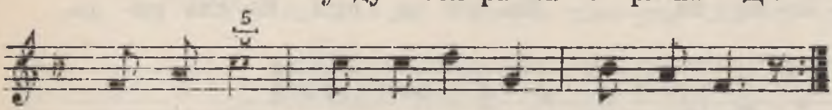
416.

А што же мі прий-де з той мо-йой по- ті- хи?

А з кимже я бу- ду зби-ра- ла о- рі- хи? Для ко- ха- ня

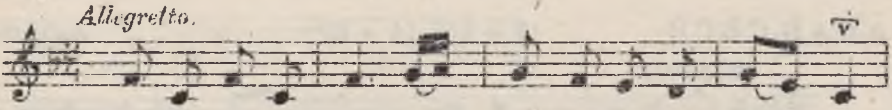

мо- йо- го По-гні- ва- лам ми- ле- го.

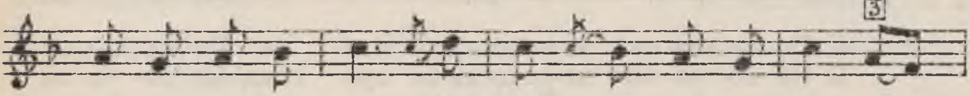
A A, A A" B A, B A (6 + 6)^bis" (6 + 6)^bis *Сянічина.*

Allegretto.

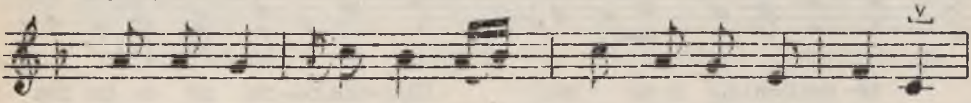
417.

Препрос мя, ми- лень-ка бо с мя роз-гні- ва- ла,

Препрос мя, ми- лень- ка, бо с мя роз-гні- ва- ла,

Як мя не пре-про-сиш, не бу- деш мя ма- ла,

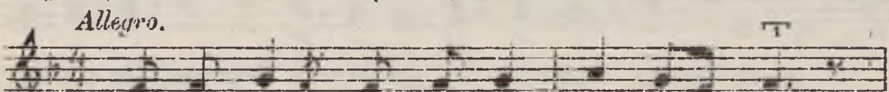
Як мя не препросиш, не бу-деш мя ма- ла.

Сп. Модест Менцінський

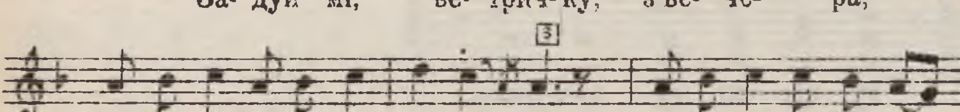
A B, A B" A B, A B 4 (6 + 3) *Ставіща.*

Allegro.

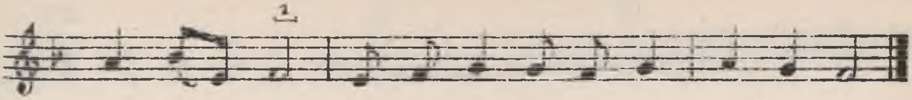
418.

За- дуй мі, ве- трич- ку, з ве- че- ра,

О-баль мі я-бліч-ко з ко-на- ра, О-баль мі я-бліч-ко

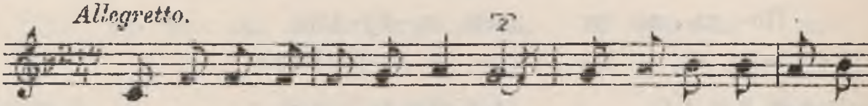
чер- ве- не, Дам го шу- га- йо- вій ма- це- ре.

Сп. Орина Лаврин.

$2 (A\,B_{I}\,A\,B_{II})$ $4 (4 + 4)$ *Ганчова.*

Allegretto.

419.

Як я би- ла ще ма-лень-ка, Ко- ли- са- ла мя ма-

монь- ка. Го- я же мі, го- я, го- я,

Го- ло-вонь- ко бід- на мо- я!

Сп. Теодора Вандзіляк.

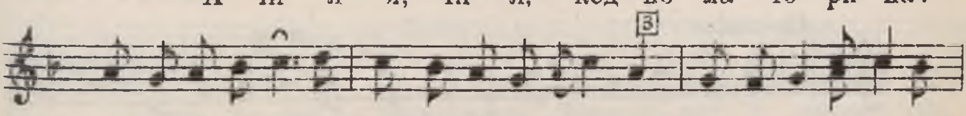
$A\,B_{I}\,A\,B_{II}\,\dot{C}\,\dot{B}_{I}\,\dot{C}\,\dot{B}$ $(6 + 6)^{bis}{}_{II}\,(6 + 6)^{bis}$ *Висова.*

Allegro.

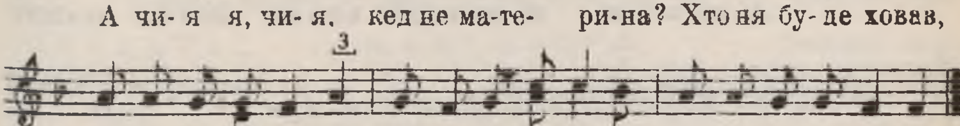
420.

А чи- я я, чи- я, кед не ма- те- ри- на?

А чи- я я, чи- я, кед не ма-те- ри-на? Хто ня бу- де хован,

кед я ле- да- чи- на, Хто ня бу- де хо-вав, кед я ле- да- чи- на!

Сп. Євдоха Дудич.

$2 (A\,A_{I}\,A\,A_{II})$ $4 (4 + 4)$ *Дошно.*

Andantino.

421.

Ой же би- ло не сви- та- ло, То би- ло мі

дзев- ча спа- ло, А- ле по- чав па- стир тру- біц,

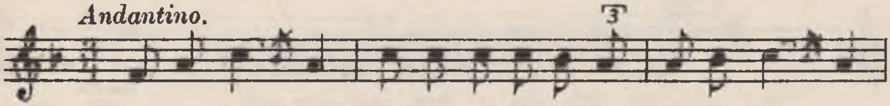

По- ча- ло ся дзев- ча бу- дзіц.

Сп. Ковалі.

A Ḃ, A Ḃ,, Ä B, Ä C (4 + 6)^bis,, (4 + 6)^bis *Ганчова.*

Andantino.

422 а.

*

І- шов жов- нір без ліс, без лі-щи-ну, І- шов жов- нір

без ліс, без лі- щи-ну, На- ди-бав він мо- ло- ду дів-чи- ну,

На- ди- бав він мо- ло- ду дів- чи- ну.

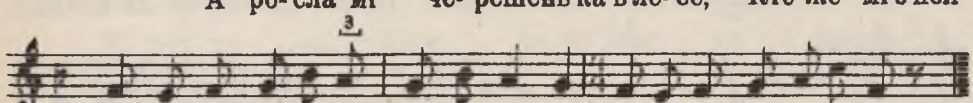
Сп. Мар. Вандзіляк.

Ȧ Ḃ, Ȧ Ḃ,, Ä B, Ä C (4 + 6)^bis,, (4 + 6) ^bis+1 refr. *Брунари вижні.*

Andantino.

422 б.

А ро- сла мі че- решень ка в ле- се, Кто же мі з ней

че-решень принесе? Кто же мі з ней че-решень принесе зас?

Сп. Потоцька Ганка, Галькович Агаф., Войтович Улька.

A Ḃ, A Ḃ,, A B, A C (4 + 6)^bis,, (4 + 6) ^bis+1 refr. *Висова.*

Moderato.

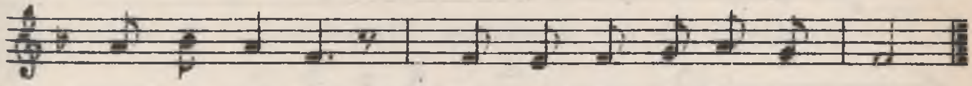
422 в.

*

Ви-ро-сла мі се-ред се- ла вільха, Ви-ро-сла мі

се-ред се- ла віль-ха, Зо- ха- би- ла шу- га- ї- ка жін-ка,

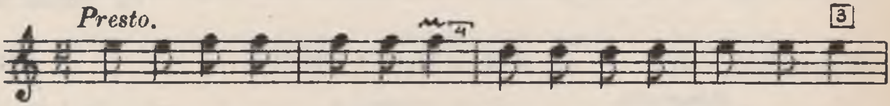
Зо- ха- би- ла шу- га- ї- ка жін- ка, раз!

Сп. Анна Демчко.

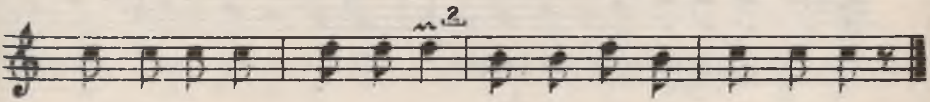
2 (A B, A B") 4 (4 + 3) *Ставіцца.*

Presto.

423.

А Бо- же мій, Бо- же мій, Де ся по-дів рос-кіш мій?

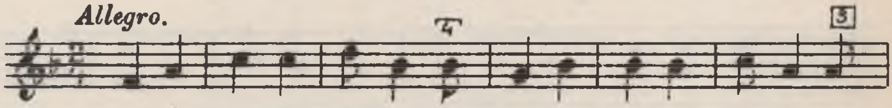
Ду- є ві- тер по ро- сі, Юж по мо- їм рос- ко- ші.

Сп. Марина Лаврин.

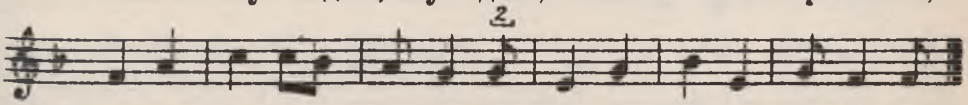
2 (A B, A B") 4 (4 + 3) *Маластів.*

Allegro.

424.

Ой су- сід-ко, су- сід- ко, Пожич- те мі ре-шіт-ко,

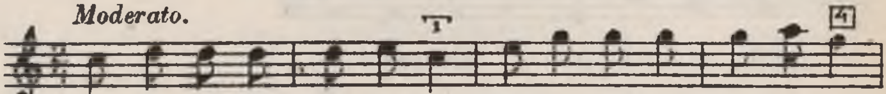

Я вам за раз при- не-сем, Лем сой муч-ку при-тре-сем.

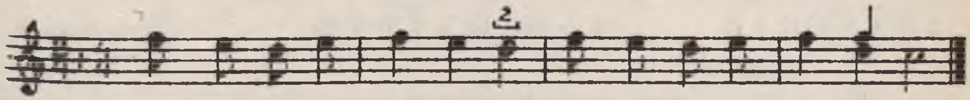
A B, A B" Ȧ C, Ȧ C $(4 + 3)^{bis}$" $(4 + 3)^{bis}$ *Тварожч ниж.*

Moderato.

425.

На- ша мла- да не- ве-ста, На- ша мла- да не- ве- ста

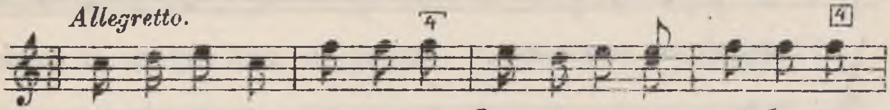

Шумний чи-пец / Шум-ни скір-ні при- не- сла, Шумний чи-пец / Шум-ни скір- ні при-не- сла.

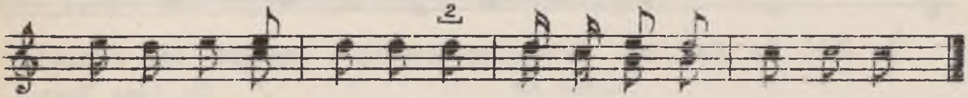
Весільна пісня.

A B, A B„ Ȧ B, A B — 4 (4 + 3) — *Блежнарка.*

Allegretto.

426.

Ми- ла мо- я, пре-ми- ла З ко- нопель ся за- би- ла,

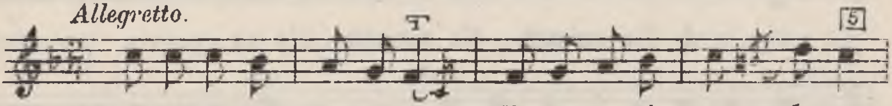

А я за ньов ба- ну- вав, По бо- да- чу тан- цу- вав.

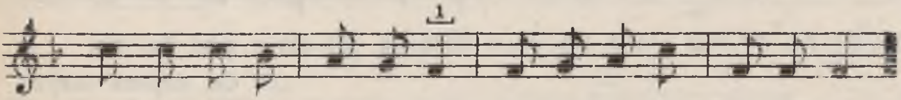
Сп. старша жінка.

Ȧ B, A B„ Ȧ B, A B — 2 (4 + 3)„ (4 + 3)$^{\text{bis (refr.)}}$ — *Дошно.*

Allegretto.

427.

1. А мій ми-лий за-хворів, Кі- се- ли- ці за- бажав,

Ра- но, ра- но, ра-ненько, Ра- но, ра- но, ра-ненько.

2. Пі-шла до се- ла я Квар-ту вів- са по- жи-чиц,

На кі- се- ли- цо- ю Ра- но, ра- но, ра-нень- ко,

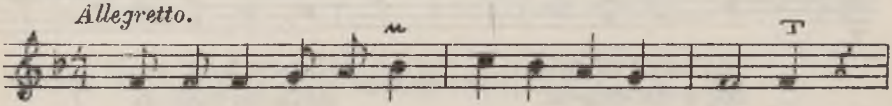

Ра- но, ра- но, ра- нень- ко.
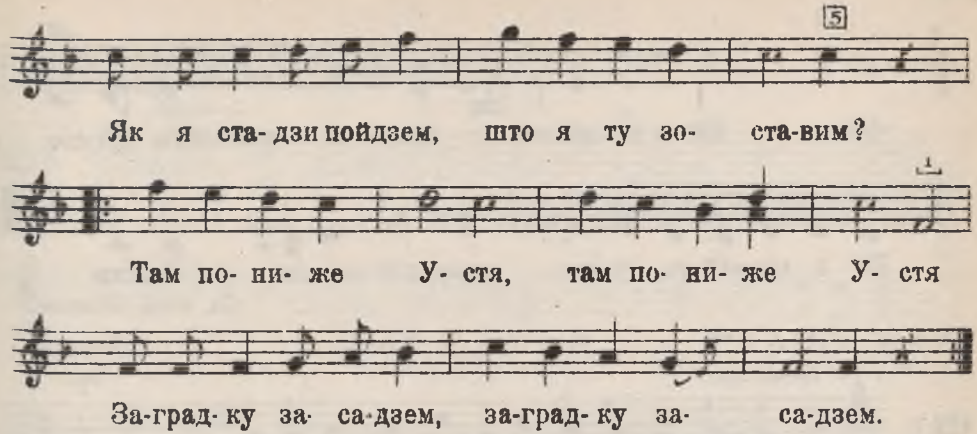
* 2. строфа мабуть попсована. Сп. Ковалі.

Ȧ B, Ȧ^5 B^5„ C C, Ȧ B — (6 + 6)^{bis}„ (6 + 6̇, 6̈ + 6̈) — *Устє руське.*

Allegretto.

428 a.

Як я ста-дзи пойдзем, што я ту зо- ста-вим?

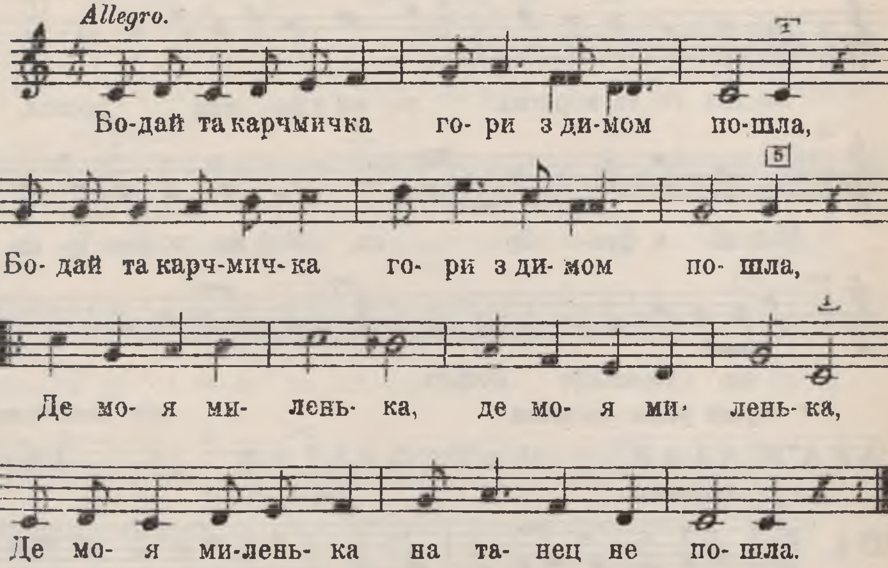

Сп. Вахновська

Ȧ Ḃ, Ȧ⁵ Ḃ⁵„ C C, Ȧ B (6 + 6)$^{bis}_{„}$ [6̇ + 6, 6̇ + 6] *Маластів.*

Allegro.

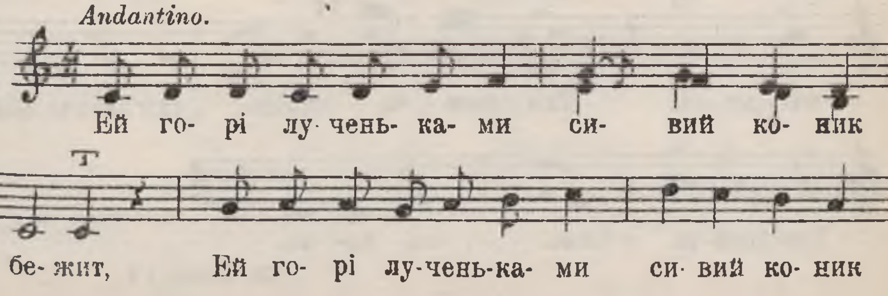
428 б.

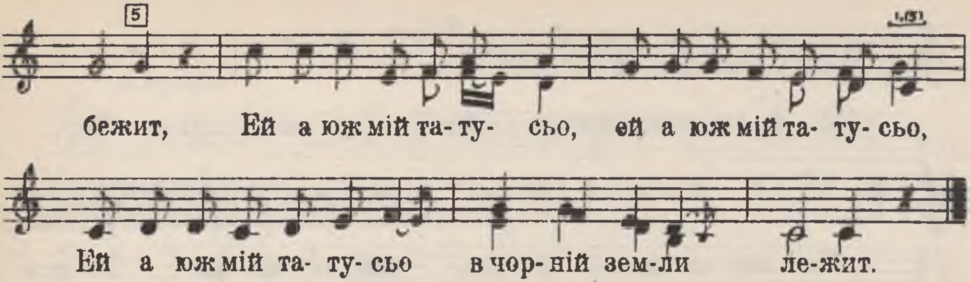

Ȧ Ḃ, Ȧ⁵ Ḃ⁵„ A A, Ȧ B (¹+6̇ + 6)$^{bis}_{„}$ (¹+6̇ + ¹+6̇, ¹+6̇ + 6) *Пантна.*

Andantino.

428 в.
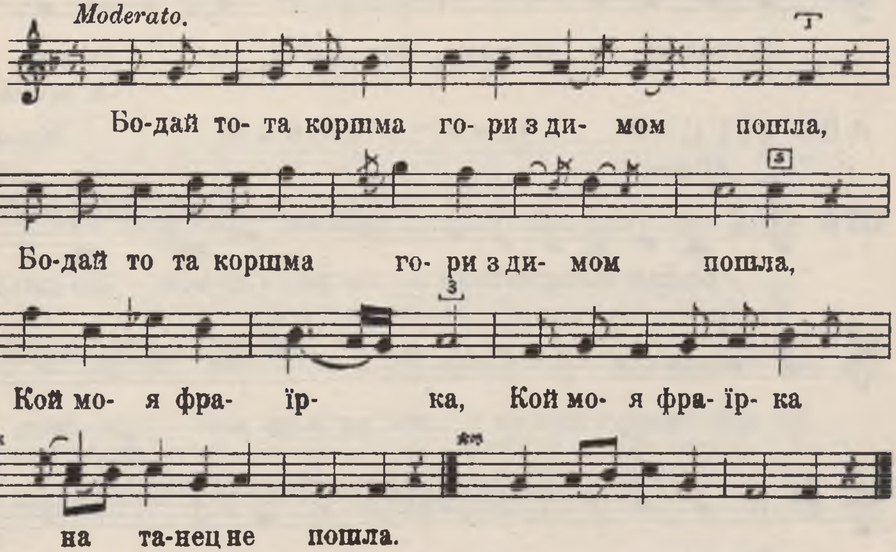

Сп. Анна Вольняк.

Ȧ B, A⁵ B⁵„ C, Ȧ B ** (6 + 6)bis„ (6, 6 + 6) *Пантна.*

Moderato.

428 г.

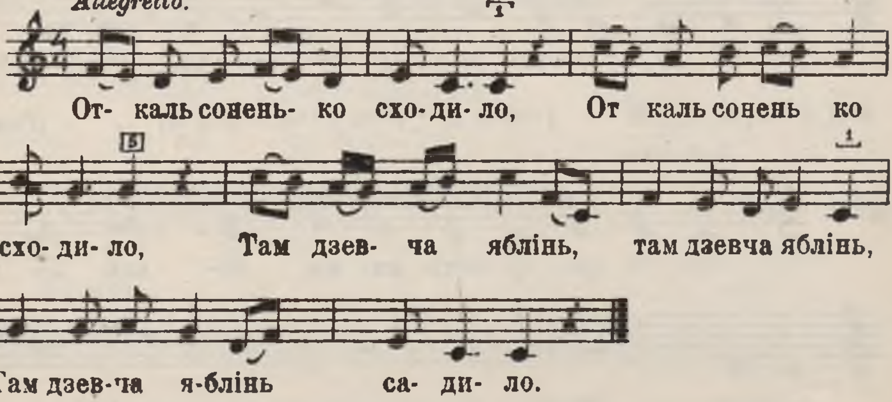
* Третій рядок стягнений.

Сп. Анна Вольняк.

Ȧ Ḃ, Ȧ⁵ B⁵„ A A, A Ḃ (5 + 3)bis„ (5̇ + 5, 5̇ + 3) *Шкляри.*

Allegretto.

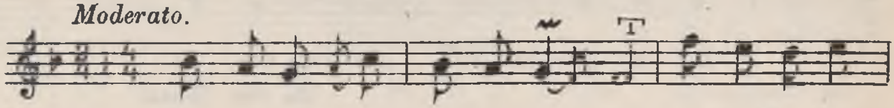
429 а.

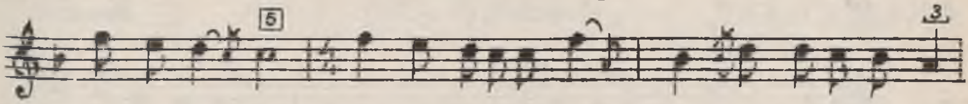
Сп. Гоцки і н.

$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,\dot{A}^{5}\,\dot{B}^{5}_{II}\,C\,C_{I}\,A\,\dot{B}$ $2\,(4+4)_{II}\,(6+6,\ 4+4)$ *Ганчова.*

Moderato.

429 б. *

Кед я і- шов ма-ше- ру- вац, Ви- дів я там

дів-ча у вас: На мой веру вишну, на мой душу грішну,

Му- сит о- на мо- йов би- вац.

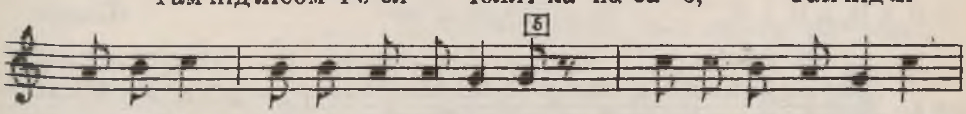
Сп. Мар. Вандзіляк.

$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,\dot{A}^{5}\,\dot{B}^{5}_{II}\,B\,B_{I}\,A\,B$ $(6+6)^{bis}_{II}\ 2\,(6+6)$ *Сяніччина.*

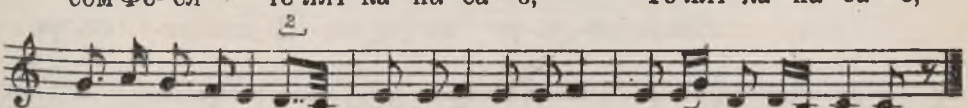
Allegretto.

430.

Там під лісом Фе-ся телят-ка па-са- є, Там під лі-

сом Фе- ся те-лят- ка па- са є, Те-лят- ка па- са- є,

хо-ро шо співа- є, Аж ся по до-ли-ні голос розля- га- є.

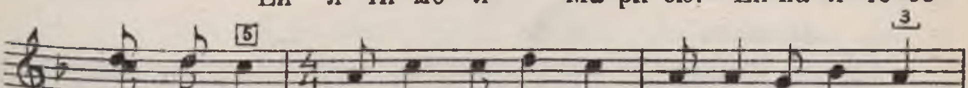
Зап. зо співу Мод. Менцінського.

$\dot{A}\,B_{I}\,\ddot{A}\,B_{II}\,\ddot{A}\,A_{I}\,\dot{A}\,B$ $2\,(5+3)_{II}\,(5+5,5+3)$ *Пантна.*

Allegretto.

431.

Ей я ти мо- я Ма- ри- сю. Ей йа я те- бе

не ли- шу, Ей йа я тво- є, ей йа і- ме- но,

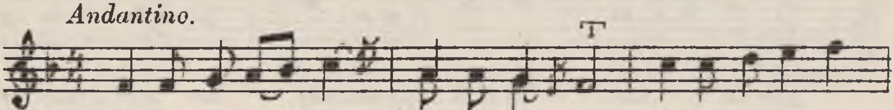
Ей йа на па- пір за- пи- шу.

Сп. Євд. Лепак.

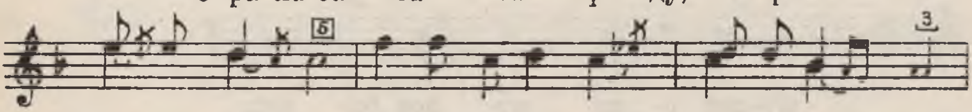
$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,A\,B^{5}_{II}\,A\,B_{I}\,\dot{A}\,B$ $(5+3)^{bis}{}_{II}\,(5+3)^{bis}$ *Пантна.*

Andantino.

432 а.

О- ра- ла ба- ба за- гра- ду, О- ра- ла ба- ба

за- гра- ду, Пришов'ґ ні сам краль на ра- ду,

Пришов'ґ ні сам краль на ра- ду

Сп Ант. Тароай

$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,A\,B_{II}\,A\,B_{I}\,\dot{A}\,\dot{B}$ $(5+3)^{bis}{}_{II}\,(5+3)^{bis}$ *Пантна.*

Moderato.

432 б.

Пішли ри- ба- ре на ри- би, Пі-шли ри- ба- ре

на ри- би Аж до глу- бо- кой до ли- ни,

Аж до глу- бо- кой до- ли- ни.

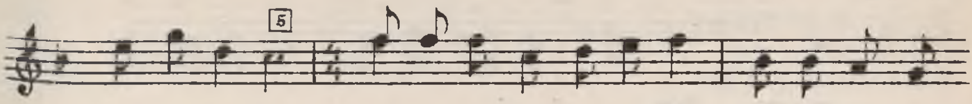
$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,\dot{A}^{5}\,\dot{B}^{5}_{II}\,C\,C_{I}\,A\,\dot{B}$ $2\,(4+4)_{II}\,(6+7,\,4+4)$ *Маластів*

Moderato.

433.

Кой я і- шов я- ко ю- гас. Ви- дів я там

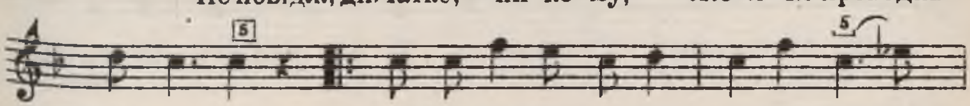

ȦB, Ȧ5 B5" AC, ȦḂ 4 (6 + 3) *Маластів.*

Allegretto.

434.
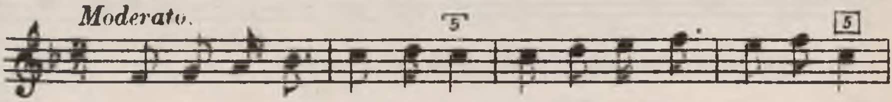

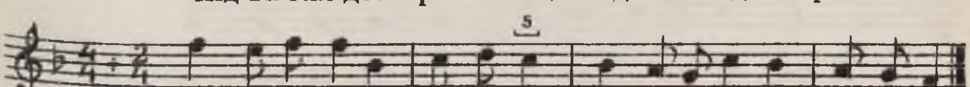
Сп Мар. Юрчак. Наст. Павлик, Ант. Боцян.

A Ḃ, A5 B" C Ḃ, C B (4 + 3)bis" (5 + 3)bis *Ганчова*

Moderato.

435.

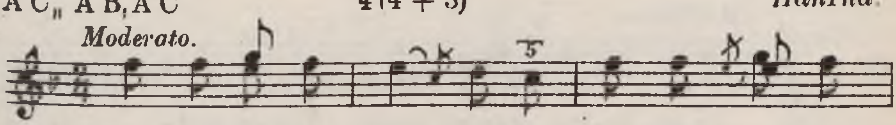

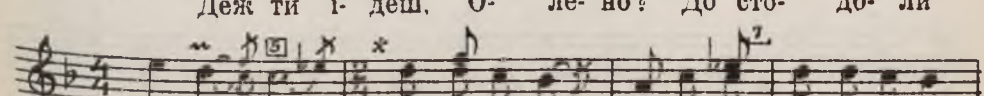
Сп. Мелянія.

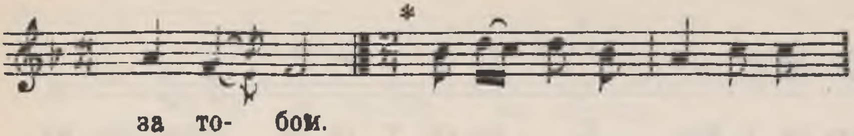
ȦB, ȦĊ5" AB, AĊ 4 (4 + 3) *Пантна*

Moderato.

436.

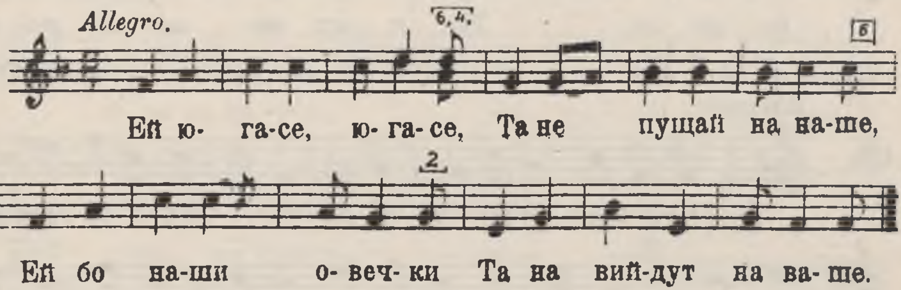

Сп. Антоха Вольняк.

2 (A B$_{,}$ A B$_{,,}$) 4 (4 + 3) *Пантна.*

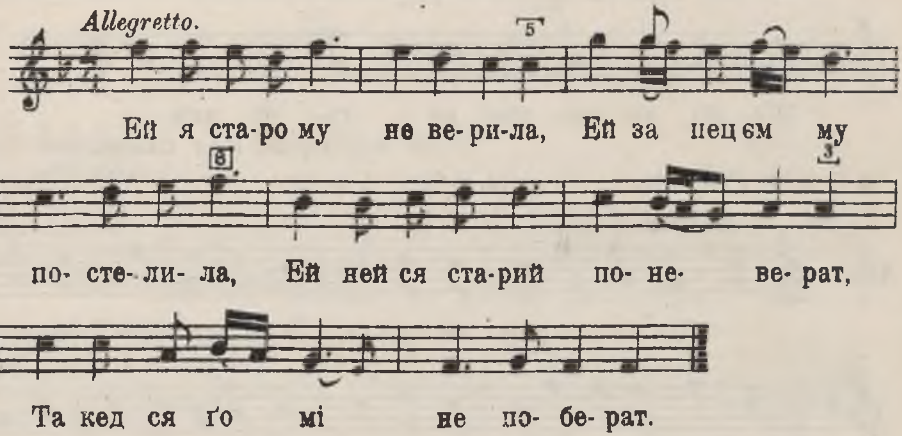
437.

Confer 424.

2 (A B$_{,}$ A B$_{,,}$) 4 (^{1}+4 + 4) *Кеатонь.*

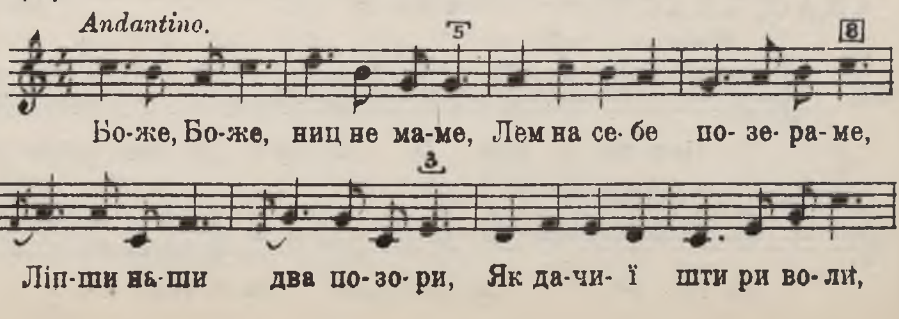
438 a.

Сп. Марина.

2 (A A$_{,}$ A$_{v}$A$_{,,}$) 4 (4 + 4) *Сянiччина.*

438 б.

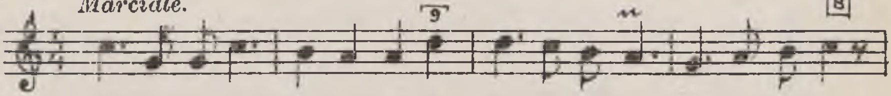

Ліп-ши на- ши два по- зо- ри, Як дя-чи- ї шти ри во- ли.

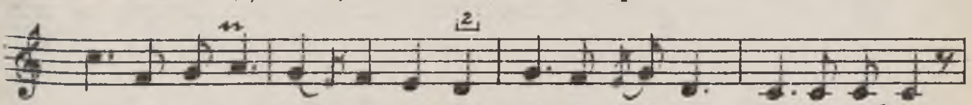
Сп. Мод. Менцінський.

2 (A A, A A,,) 4 (4 + 4) *Ганчова.*

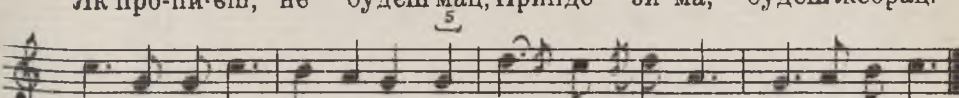
Marciale.

438 в.

Ян-чік, Янчік, не пий за то, Бо пропи-еш вшитко зла-то,

Як про-пи-еш, не будеш мац, Прийде зи-ма, будеш жебрац.

Як про-пи-еш, не будеш мац, Прий- де зи- ма, будеш жебрац.

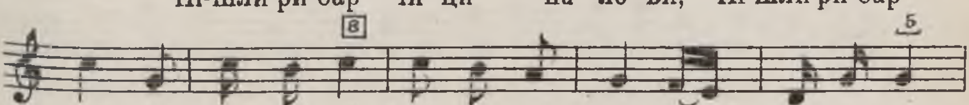
Сп. Сокол Марія.

A B, A B,, C B, C B $(6 + 3)^{bis}$,, $(5 + 3)^{bis}$ *Розстайне.*

Allegretto.

439 а.

Пі-шли ри-бар- чи- ци на ло- ви, Пі-шли ри-бар-

чи- ци на ло- ви Аж до глу- бо- кой ду- бро- ви,

Аж до глу- бо- кой ду- бро- ви.

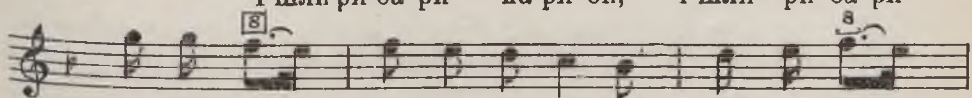
Сп. Ів. Гомик.

2 (A B, A B,,) $(5 + 3)^{bis}$,, $(5 + 3)^{bis}$ *Пантна.*

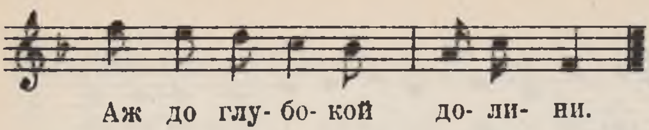
Moderato.

439 б.

І-шли ри-ба-ри на ри- би, І-шли ри- ба- ри

на ри- би Аж до глу- бо- кой до- ли- ни,

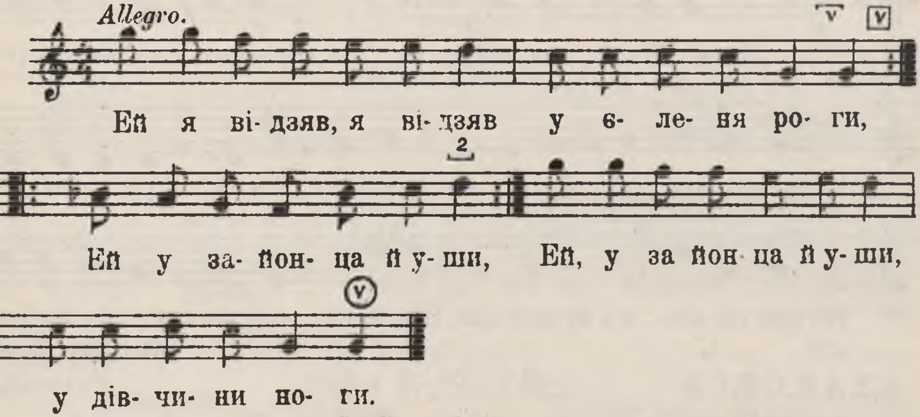

Сп. Анна

β) Закінченнє на долішній домінанті.

$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,\dot{A}\,\dot{B}_{II}\,\ddot{A}\,\ddot{A}_{I}\,\dot{A}\,B$ $({}^{1}+6+6)^{1+6}_{II}({}^{1}+\dot{6}+{}^{1+}\dot{6}\;{}^{1}+\dot{6}+6)$ *Шкляри.*

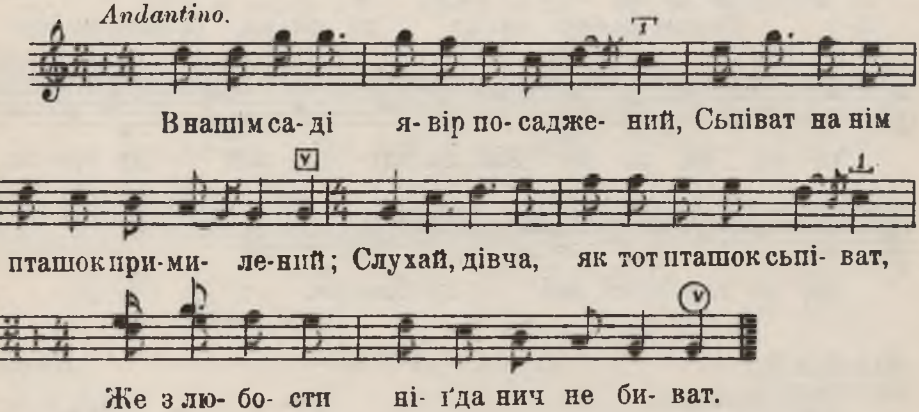
440.

Сп. Гоцки і пр.

$A\,B_{I}\,A\,B_{II}\,C\,B_{I}\,A\,B$ 4 (4 + 6) *Пантна.*

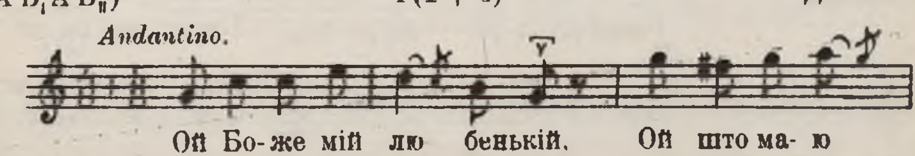
441.

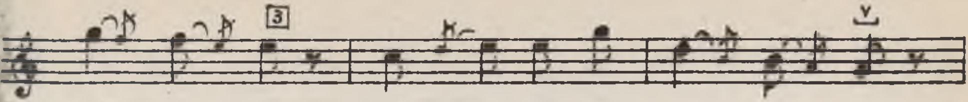

Сп. Анна Вольняк.

$2\,(A\,B_{I}\,A\,B_{II})$ 4 (4 + 3) *Дошно.*

442.

ро- би- ти? Ой не хо- че мій ба- ран

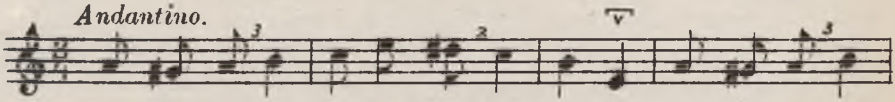
Я з вів- ця- ми хо- ди- ти. Сп. Ковалі.

Moll: *a)* Закінченнє на тоніці.

А̇ В̇, А̇ В̇,, С̇ В̇, С̇ В — 4 (4 + 6) — *Андріївка.*

Andantino.

443.

До- бре то- бі, мо- я ми- ла, до бре, Же ся то- бі

пе- ри- неч- ка не дре: А з той мо- йой мо-йой ґу- ба-

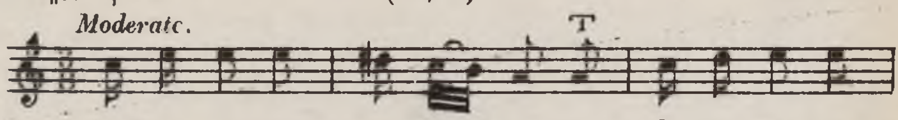
неч- кі Се- дем- де- сять се- дем фа- ла- теч- кі.

Сп. Павлова.

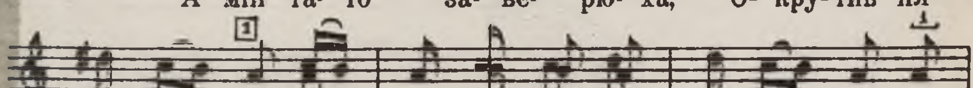
А̇ Ä, А̇ Ä,, А Ä, А̇ Ä — 4 (4 + 4) — *Пантна.*

Moderatc.

444.

А мій та- то за- ве- рю- ха, О- кру- тив ня

до ко- жу- ха, Ма- ма ся з ним по- сва- ри- ла.

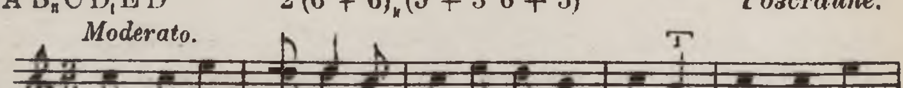

З ко- жу- ха ня ви- кру- ти- ла. Сп. Анна Вольняк.

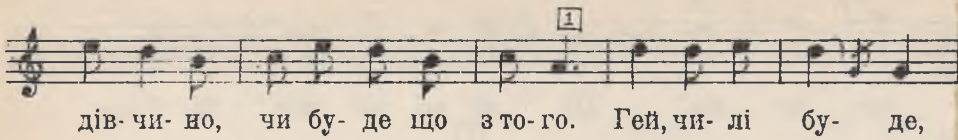
А̇ В̇, А̇ В̇,, С D, Е D — 2 (6 + 6),, (5 + 3 6 + 3) — *Розстайне.*

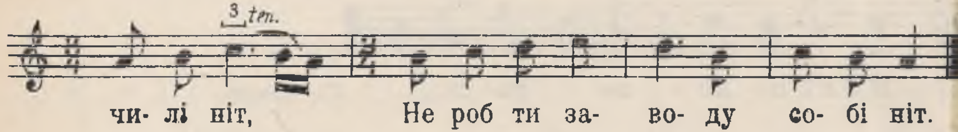
Moderato.

445 а.

Гей зїздив я, зїздив ко-ня во-ро- но-го, Смотр же ти,

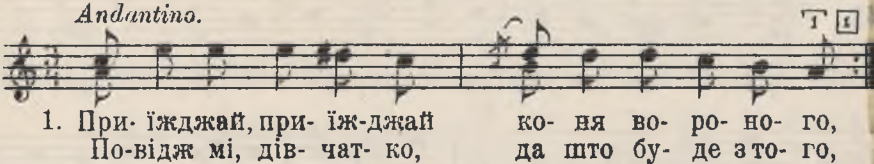

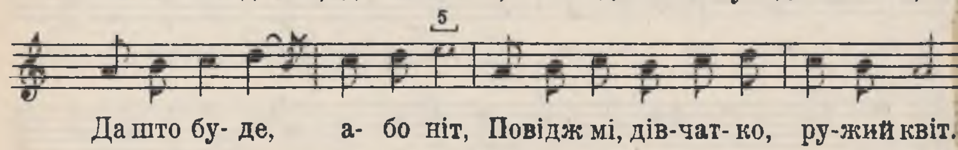
Сп. Ів. Гомик.

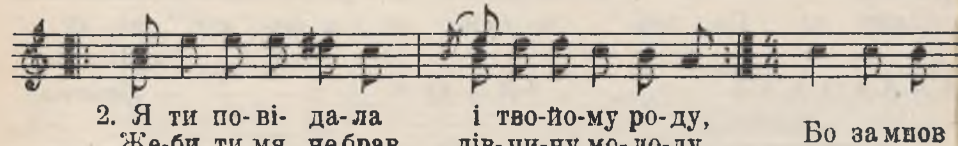
А̇ Ä, А̇ Ä,, В С, А С 2 (6 + 6),, (4 + 3, 6 + 3) *Пантна.*

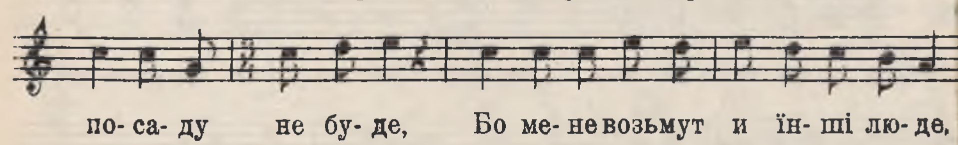
Andantino.

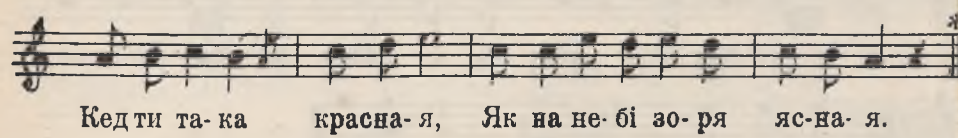
445 б.

* 2-га строфа попсована. Сп. Крупа Мар.

А́ В, А́ В,, Ċ D, Ċ В $(5 + 3)^{bis}$,, $(5 + 3)^{bis}$ *Розстайне.*

Andantino.

446.

нень-ко схо-ди- ло, Там дів-ча яб- лінь са-ди-ло,

Там дів-ча яб- лінь са- ди- ло.

Сп. Ів. Гомик.

A A, A A,, B C, B C 2 (4 + 4),, 2 (5 + 6) *Шкляри.*

Andante.

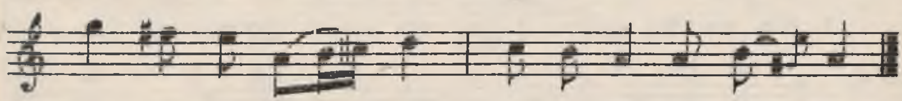
447.

Ой дав я єй ко- шу- лю прац, Не ка- зав я

єй розкрен-цац. Ей о-на взя- ла тай ю роз- крен-ці-ла,

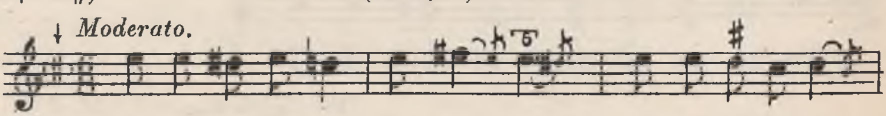
Ей од- ле- ті- ла пра-ва руч-ка бі- ла.

Сп. Гоцки і и.

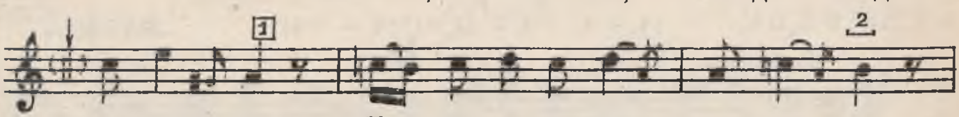
2 (A B, A B,,) 4 (¹+4 + 3) *Ганчова.*

Moderato.

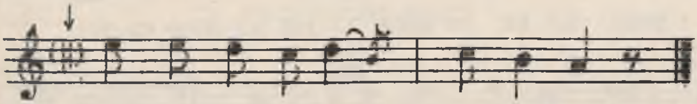
448.
*

Ей йа Бо-же мій, Бо- же мій, Ей де ся по-дів
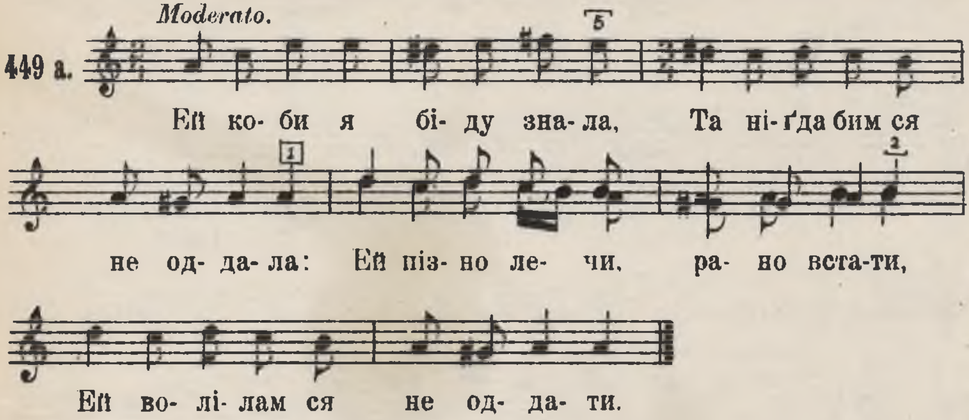

роскі -ш мій? Ей ду- є ві- тер на ро- су,

Ей то за мо- ї- м рос- ко-шом.

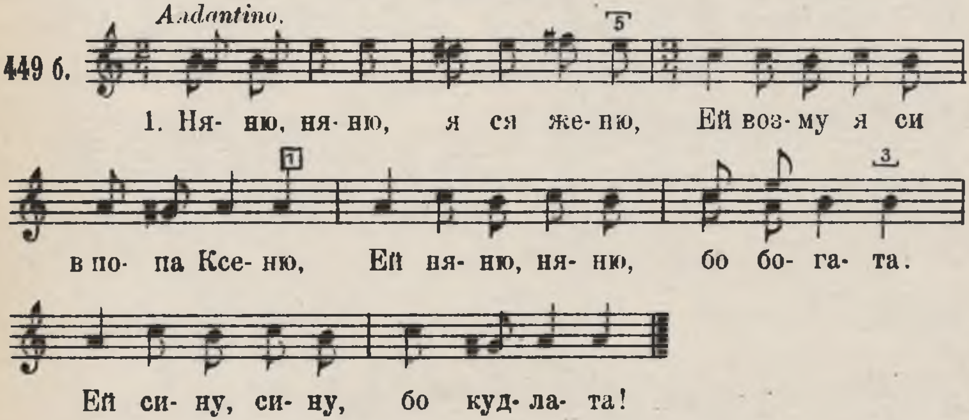
Сп. Марина Пирч.

$A\ A_{1}\ B\ C_{11}\ B\ C_{1}\ B\ C$ $(4 + 4,\ ^{1}+4 + 4)_{11}\ 2\ (^{1}+4 + 4)$ *Пантна.*

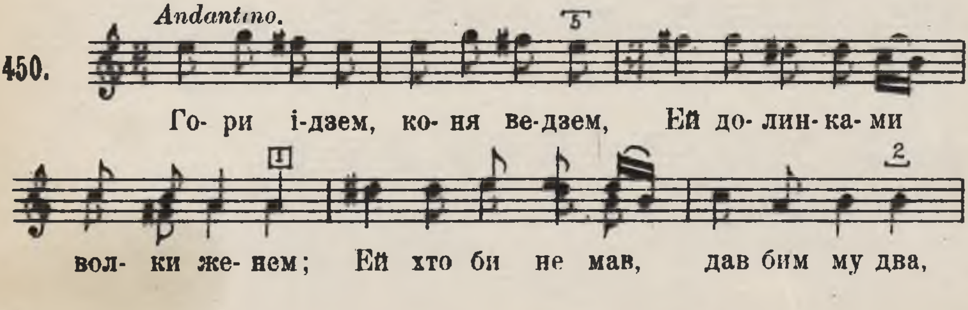
Сп. Улька Тарбай

$A\ A_{1}\ B\ C_{11}\ B\ C_{1}\ B\ C$ $(4 + 4,\ ^{1}+4 + 4)_{11}\ 2\ (^{1}+4 + 4)$ *Пантна*

Сп. Крупа Мар.

$A\ A_{1}\ B\ C_{11}\ B\ C_{1}\ B\ C$ $(4 + 4,\ ^{1}+4 + 4)_{11}\ 2\ (^{1}+4 + ^{1}+4)$ *Маластів.*

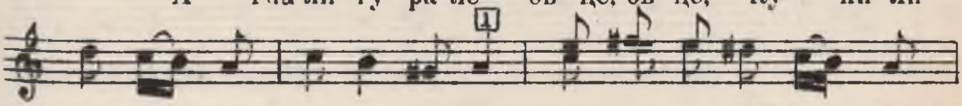
Ей бо мі з ни- ма вель- ка бі- да.

А̇ В, А̇ В„ А В, А В̇ 4 (6 + 4) *Пантна.*

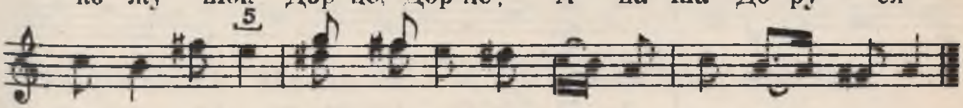
Allegretto

451.

А гна-ли ґу- ра- ле ов- це, ов- це, Ку- пи- ли

ко- жу- шок Дор-це, Дор-це, А на- ша До- ру- ся

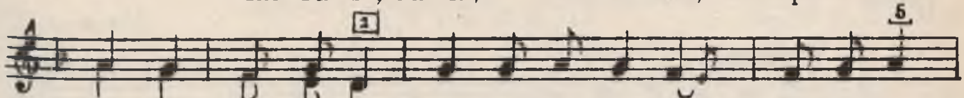
шеп-че, шеп-че, Же о- на ко-жуш ка не кце, не кце.

А В̇⁵, С̇ В„ А В, С̇ В̇ 2 (5 + 3 6 + 3„) *Пантна.*

Moderato.

452 а.

Ей га- їк, га- їк, га- ї- чок, У- рі- за-лам

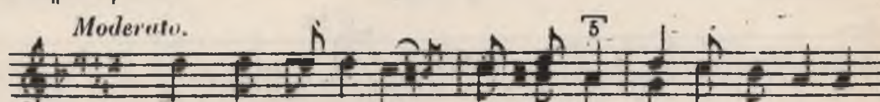
пальчик, паль-чи-чок, Ей бо- лит, бо- лит, бо- лит ме,

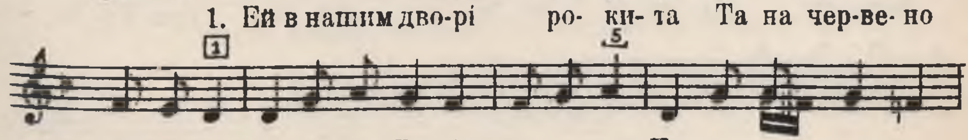
Цен- тер- йо- вий лист-ку, за- гой ме!

А В̇⁵, А В„ А̇ В, А̇ В̇ 4 (5 + 3) *Пантна.*

Moderato.

452 б.

1. Ей в нашим дво-рі ро- ки- та Та на чер-ве- но

прокви-та; Ой і- шов Ян-чік ко- ло ней. Ей ви- ло- мав сой

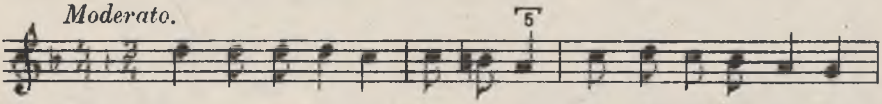
пер- ко з ней.

Сп. Марина Крупа.

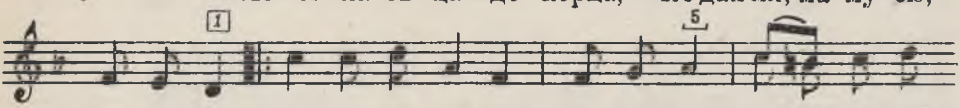
A $\dot{B}^5_{I}$ C B_{II} A B_I C $\dot{B}$ 2 (5 + 3, 6 + 3_{II}) *Маластів.*

Moderato.

452 в.

Ле- ті- ла ов- ца до корца, Не дай мя, ма- му- сю,

за вдов-ца, Бо вдо-вец бу- де ви- мав-ляв, Же він пер-шу
І ді- ти бу-дут пла ка- ти, Же то ма-

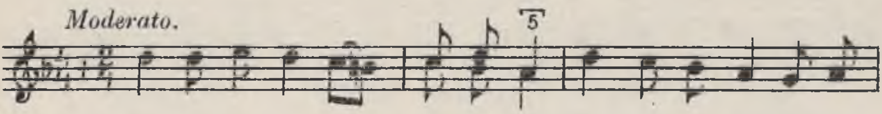

жін- ку ліп- шу мав.
чо- ха, не ма- ти.

A $\dot{B}^5_I$ $\dot{C}$ B_{II} A B_I $\dot{C}$ $\dot{B}$ 2 (5 + 3, 6 + 3_{II}) *Пантна.*

Moderato.

452 г.

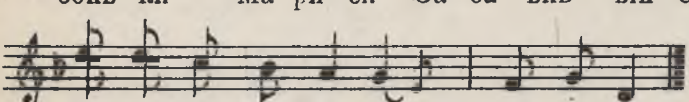
Го- рі- ла лип-ка і я- вір, Десь ся мій миленький

за- ба-вив; За- ба- вив він ся при Ти-сі, Та ї- мав ри-

бонь- ки Ма- ри- сі. За- ба- вив він ся при Ти- сі,

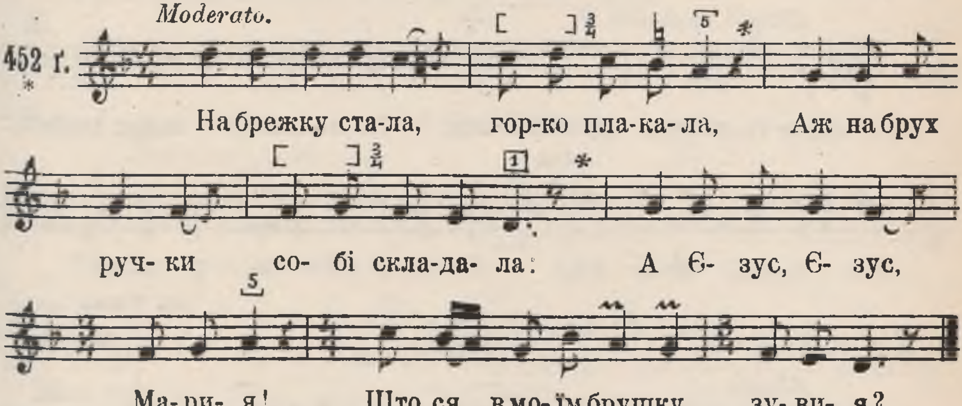

Та ї- мав ри-бонь-ки Ма- ри- сі.

$A\,B^{5}_{I}\,\dot{A}\,B_{II}\,\dot{A}\,C_{I}\,D\,C$ $2(5+\overset{3}{5})_{II}(5+3,\ 6+3)$ *Ганчова.*

Moderato.

452 г.*

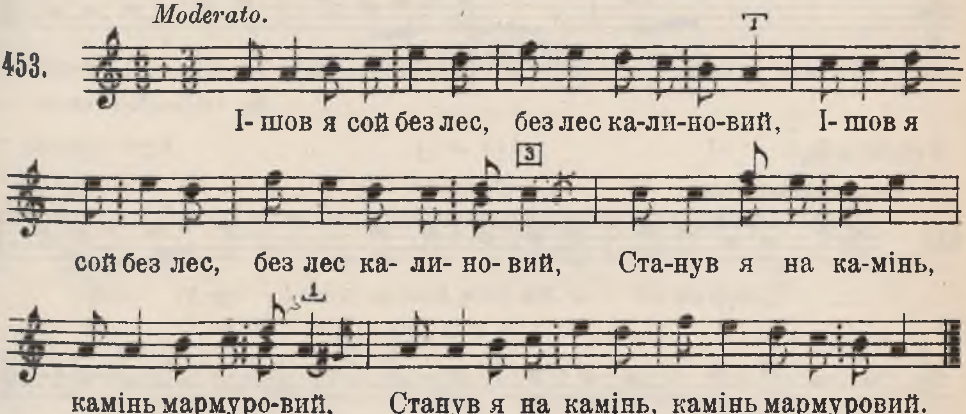
Сп. Марина Пирч.

* В дальших строфах се такт 3/4 з поминеннєм ноток в скобках [ ] отже і в ритм. схемі являється тут мотив С.

$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,A\,B_{II}\,A\,B_{I}\,\dot{A}\,\dot{B}$ $(6+6)^{bis}_{II}(6+6)^{bis}$ *Маластів.*

Moderato.

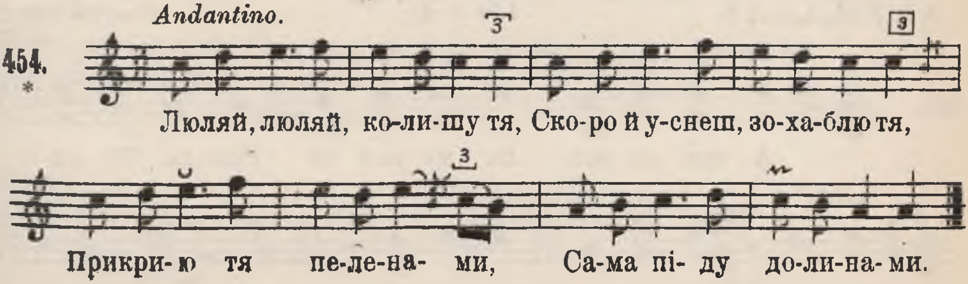
453.

$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,\dot{A}\,\dot{B}_{II}\,\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,\dot{A}_{3}\dot{B}_{3}$ $4(4+4)$ *Ганчова.*

Andantino.

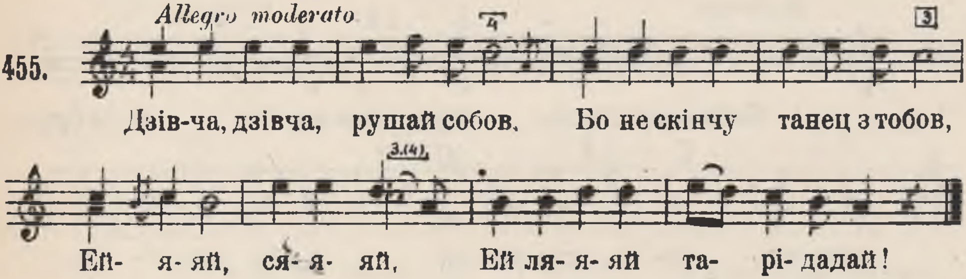
454.*

Приколискова п. Сп. Теодора Вандзіляк.

A B₁ A B₁₁ C C₁ A B — $2\,(4+4)_{II}\,(3+3,\ 4+4)^{refr.}$ — *Шкляри*

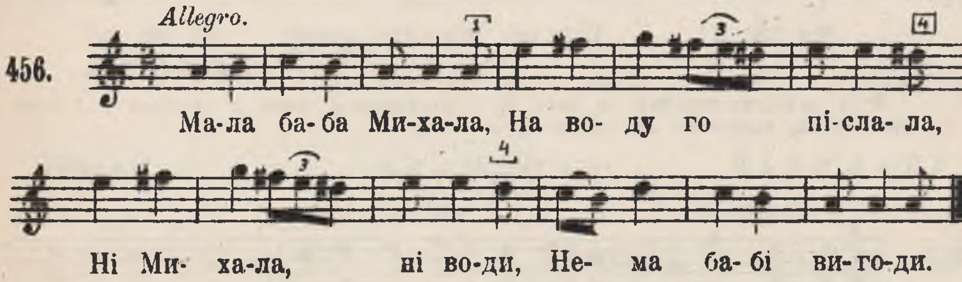
455.

Сп. Гоцки і н

Ȧ Ḃ₁ Ȧ⁵ B₁₁ Ȧ⁵ B₁ A B — 4 (4 + 3) — *Висова.*

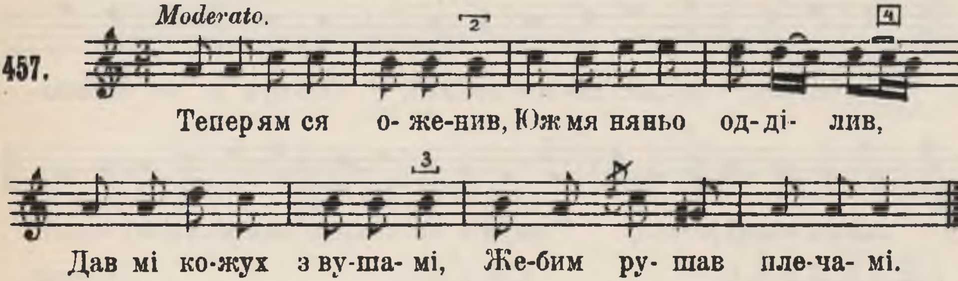
456.

Сп. ·рина Кристинич

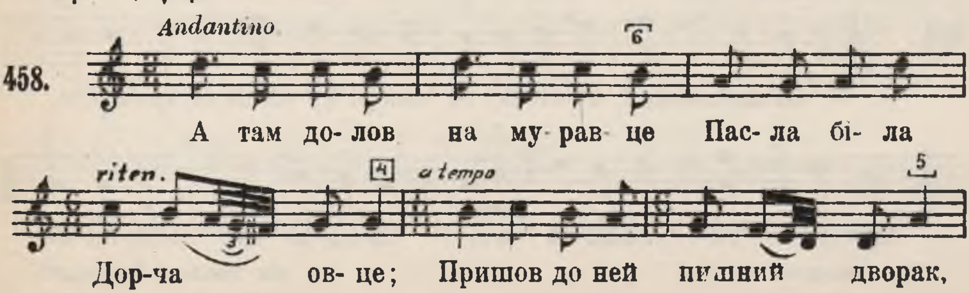
2 (A Ḃ₁ A B₁₁) — 4 (4 + 3) — *Устє руське.*

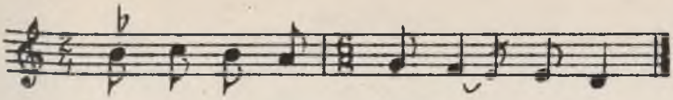
457.

Ȧ Ȧ₁ A B₁₁ Ä_v B₁ Ä B — 4 (4 + 4) — *Розстайне.*

458.

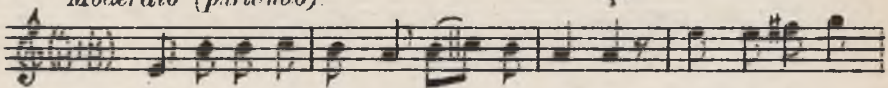
Сти- ха до ней слів- не мо- вит.

Сп Ів. Гомик.

Ȧ B̦ Ȧ^{5} Ḃ$^{5}_{\shortparallel}$ Ȧ^{5} B̦ A B — 4 (4 + 6) — *Ганчова.*

Moderato (parlando).

459.
*

1. Кед я спа-ла пред сво-ї- ма дверми, Пришли го мні

аж трі- є мла- ден-ци; Всіх трьох я їх крас-ні при-ви-

та- ла, Всім трьом я їм по- да- ру- нок да- ла.

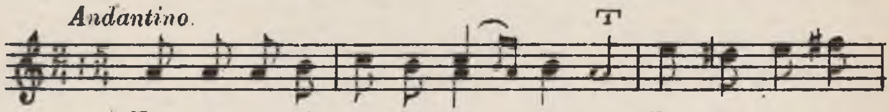
2. Ой єд- но- му гад-ваб- ну хус- теч- ку..

Сп. Анна Мигаль

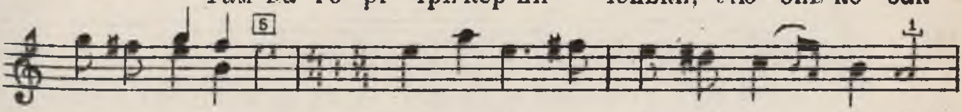
A Ḃ̦ A B$^{5}_{\shortparallel}$ C B̦ A B̈ — 4 (4 + 5) — ***Пангна.***

Andantino.

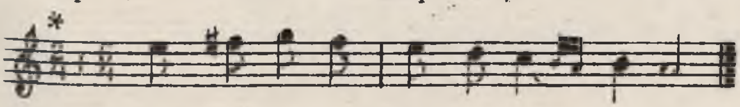
460.

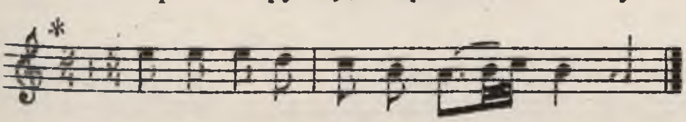
Там на го- рі три кер-ни- чеиьки, Лю- бив ко- зак

три ді- виченьки: Чор-ня- ву- ю тай бі- ля- ву- ю,

Тре- тю ру- ду, пре- по- га- ну- ю.

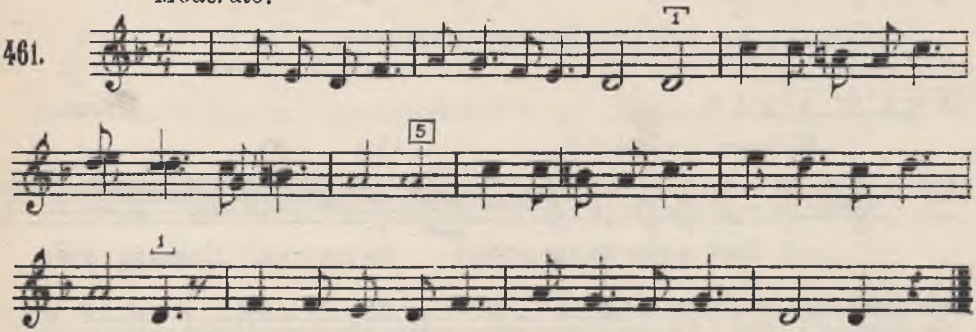

Сп. Анна Вольняк.

$\dot{A}\,\dot{B}_{I}\,\dot{A}^{5}\,\dot{B}^{5}_{II}\,\dot{A}^{5}\,B_{I}\,\dot{A}\,\dot{B}$ *Маластів.*

Moderato.

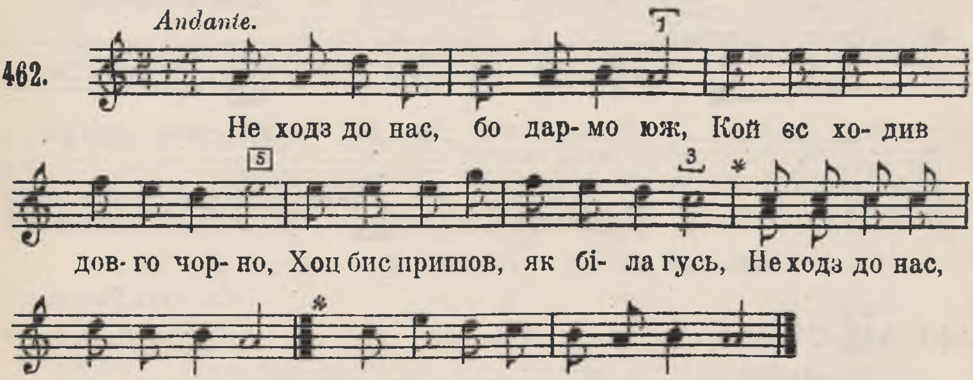
461.

$A\,B_{I}\,\dot{A}\,B_{II}\,\dot{A}\,B_{I}\,A\,B$ 4 (4 + 4) *Маластів.*

Andante.

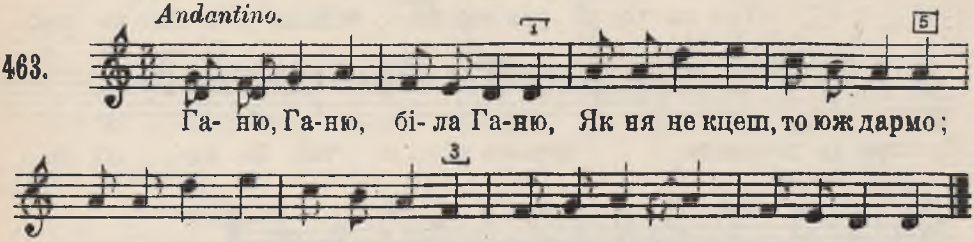
462.

$\dot{A}\,\ddot{A}_{I}\,\dot{A}^{5}\,\ddot{A}^{5}_{II}\,\dot{A}^{5}\,\ddot{A}^{5}_{I}\,A\,\ddot{A}$ 4 (4 + 4) *Ропиця.*

Andantino.

463.

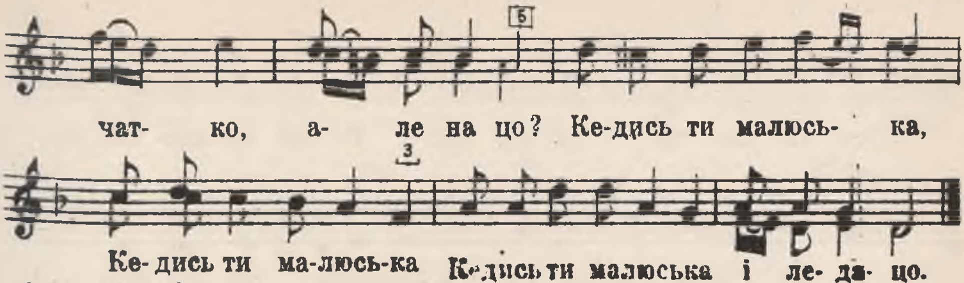

$\dot{A}\,B_{I}\,\ddot{A}\,B^{5}_{II}\,\ddot{A}\,A_{I}\,\dot{A}\,\dot{B}$ $(6 + 4)^{bis}\,(\dot{6}+\dot{6},\,6+4)$ *Пантна.*

Andantino.

464.
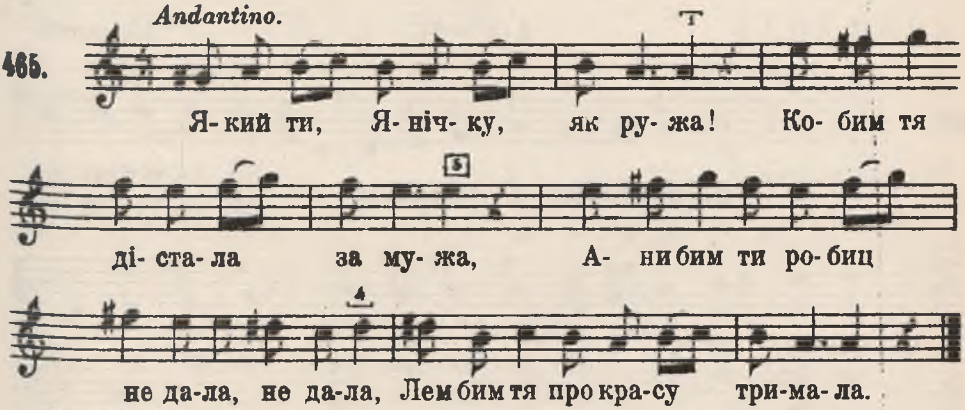

А В, $А^5$ $В^5$,, $А^5$ С, А В   2 (6 + 3),, (6 + 6, 6 + 3)   *Маластів.*

Andantino.

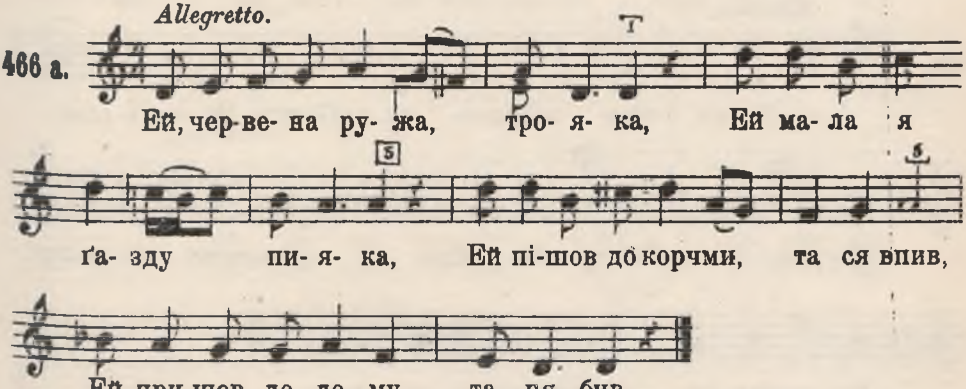
465.

А В, А $В^5$,, А С, А В   4 (1+5 + 3)   *Воля ясиська ниж.*

Allegretto.

466 а.

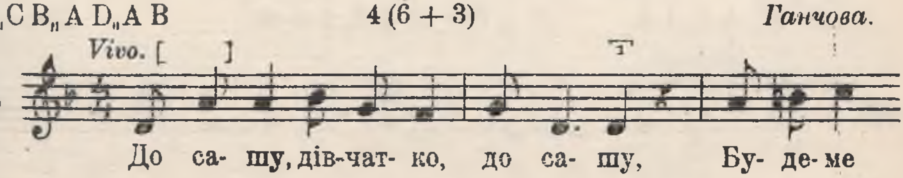

Сп. Шубаки.

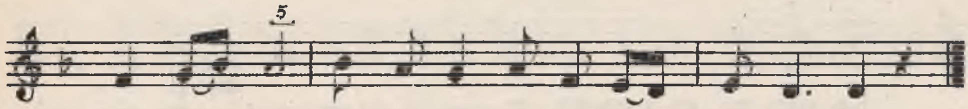
А В, С В,, А D,, А В   4 ($\overset{7}{6}$ + 3)   *Ганчова.*

Vivo. [ ]

466 б. *

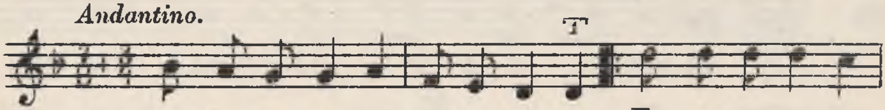

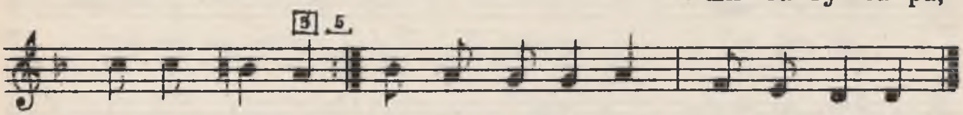
[ ] не виходить у фоноґрафі. Сп. Онуфр. Вандзіляк.

А̇ В, Ӓ В„ Ӓ В, А̇ В 4 (5 + 4) *Маластів.*

Andantino.

467.

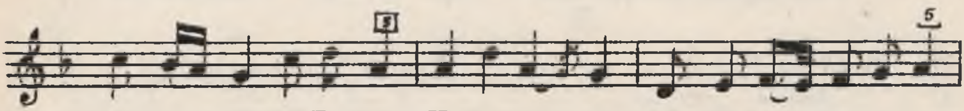

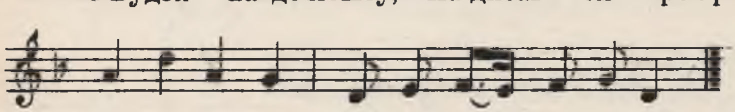
А̇ В, А̇⁵ В̇⁵„ Ӓ В, Ӓ В (4 + 6)bis„ (4 + 6)bis *Волтошова.*

Marciale.

468.

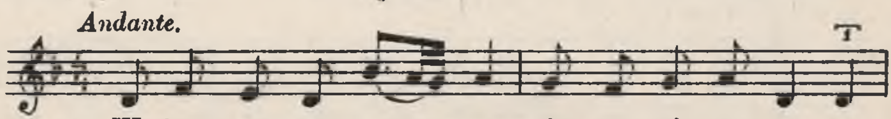

Сп. Драгузи.

А̇ Ӓ, А̇⁵ Ӓ⁵„ А А, А̇ Ӓ (6 + 6)bis„ (6 + 6̇, 6̇ + 6) *Шкляри.*

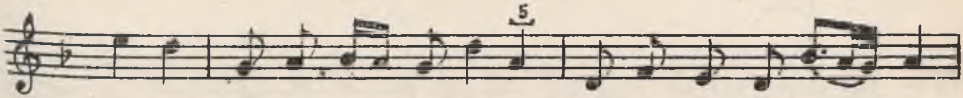
Andante.

469.

Шаблеч- ка не мо- я, тіль-ко ці- сар- йо- ва, Як ся в ньой ви-

ру-бам, як ся в ньой ви- ру-бам, Як ся в ньой ви-ру- бам,

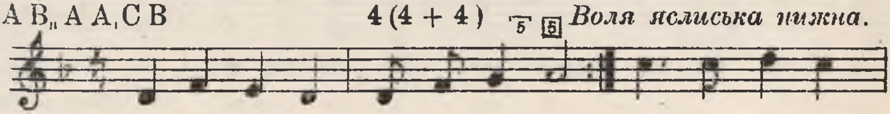

то се-рень- ча мо- я.

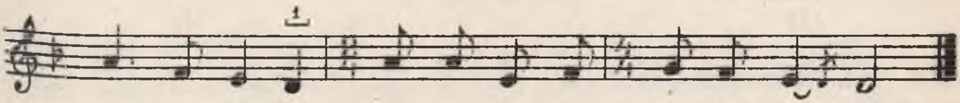
Сп. Гоцки і н.

А В, А В,, А А, С В 4 (4 + 4) *Воля яслиська нижна.*

470.

А- ни не ходь, а- ни не придь,
Бо ти по- вім, до до- му идь, Бо мі до- ма

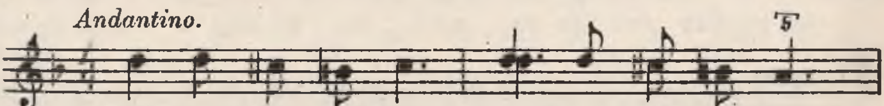
по- ві- да- ли, Же мнє до- ма пре це ла- ли.

Сп. Шубаки.

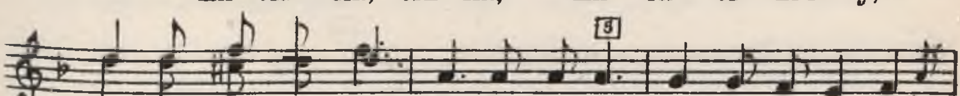
А⁵ В⁵, А В,, А В, А В 4 (¹+4 + 4) *Ропиця.*

Andantino.

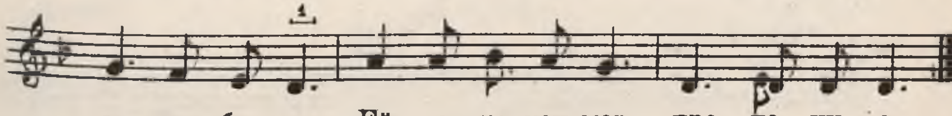
471.

Ей бі- да ме- не з хи- жі же не,
Ей Ян- чік, Ян- чік, Ей ти Я- ніч- ку,

Ей же не чу- є гро- ша в ме-не; Ей най ся бі- да
Ей не жен ти ся то- го роч- ку: Ей то- го роч- ку

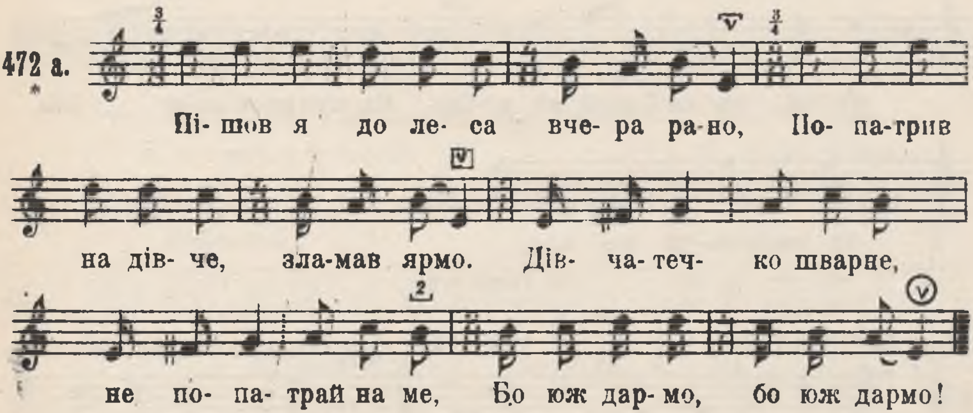
не тур- бу- є, Ей ме- не кач- мар пре- но- чу- є.
вой- на бу- де, Ей мла- дой же- ни чко- да бу- де

β) Закінченнє на долішній домінанті.

$\dot{A}\,\dot{B}_{\prime}\,\dot{A}\,\dot{B}_{\prime\prime}\,\dot{C}\,\dot{C}_{\prime}\dot{D}\,\dot{B}$ $2\,(6+4)_{\prime\prime}\,(6+6,\,\dot{4}+\dot{4})$ *Ставіща.*

Vivo.

472 а.

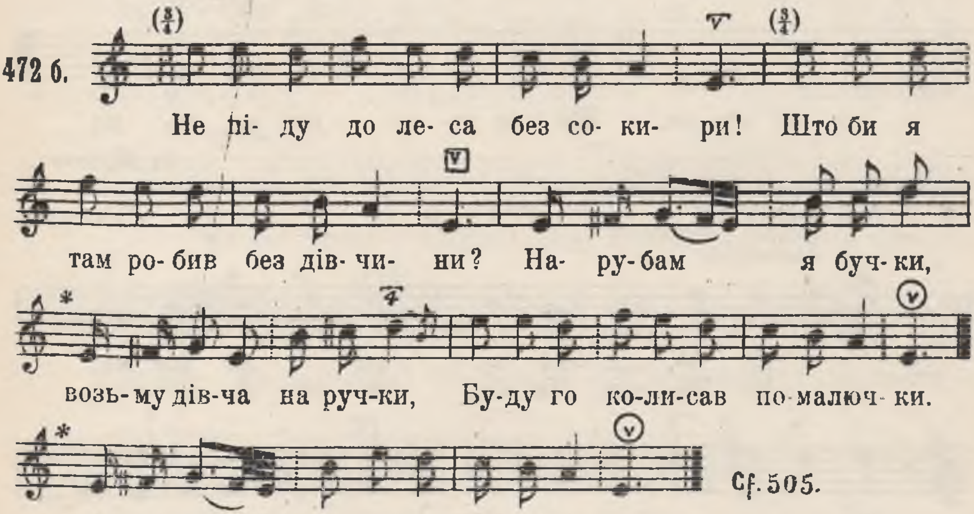

Сп. Орина Лаврин.

$\dot{A}\,\dot{B}_{\prime}\,\dot{A}\,\dot{B}_{\prime\prime}\,C_{v}C_{\prime}\,\dot{A}\,\dot{B}$ $2\,(6+4)_{\prime\prime}\,(6+7,\,6+4)$ *Сянiччина.*

Andantino.

472 б.

Cf. 505.

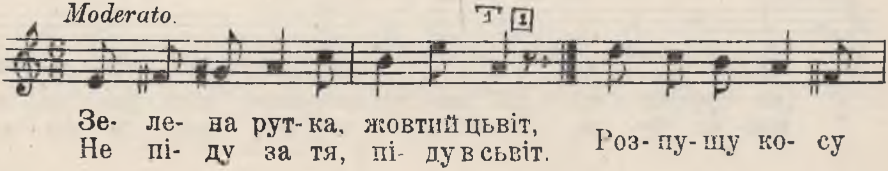
* (попсований варіянт).

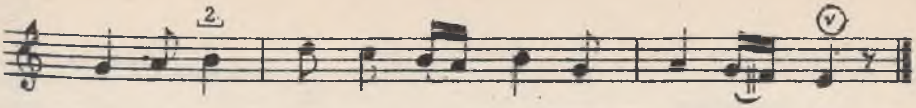
Сп. о. Фаленчак.

$\dot{A}\,B_{\prime}\,\dot{A}\,\dot{B}_{\prime\prime}\,A\,B_{\prime}\,A\,B$ $4\,(5+3)$ *Дошно.*

Moderato.

473.

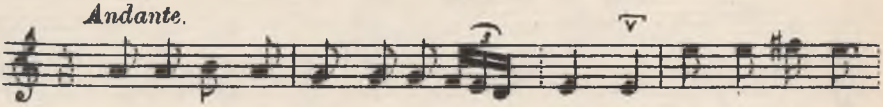

по пле- чи, Не є- ден за мнов за- пла- че.

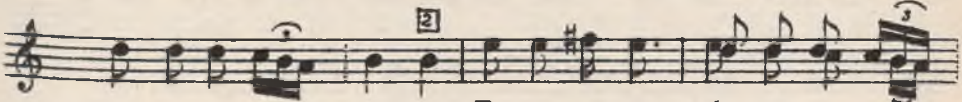
Сп. Ковал.

ȦB, Ȧ⁵ B⁵,, Ȧ⁵ Ḃ⁵, Ȧ B 4 (4 + 6) *Воля яслинська ниж.*

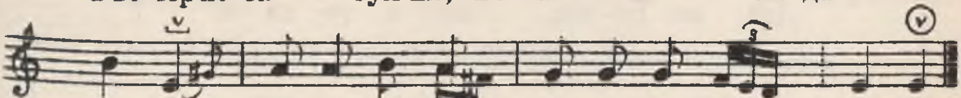
Andante.

474.

У-ден пайташ, мам фраір-ку шум-ну, Пойдзем ку ней

в ве-чер по за- гум-ню, Бо ва- ла-вом би ня да- хто

зба- чив, Пи- тав би ся: де'с ся, бе- кер, вла-чив?

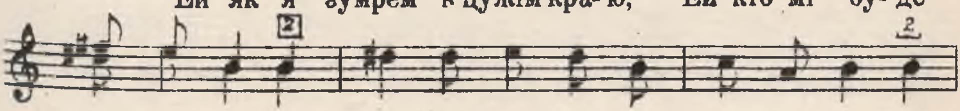
Сп. Шубаки.

2 (A B, A B,,) 4 (¹+4 + 4) *Маластів.*

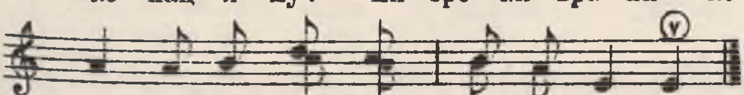
Andantino.

475.

Ей як я зумрем в цужім кра- ю, Ей кто мі бу- де

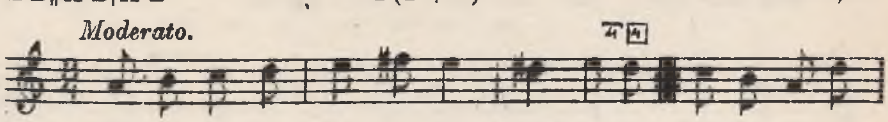
ко- пац я- му? Ей сро- ки вра- ни ко- пац бу- дут,

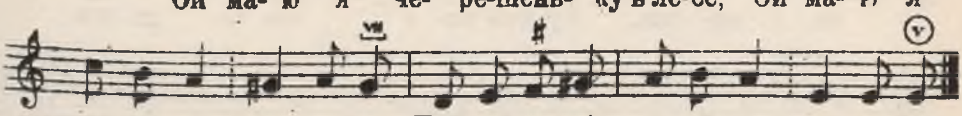
Ей а пташ- ко- ве спі- вац бу- дут.

Ȧ B, Ȧ B,, A B, A B 4 (4 + 6) *Ропиця*

Moderato.

476.

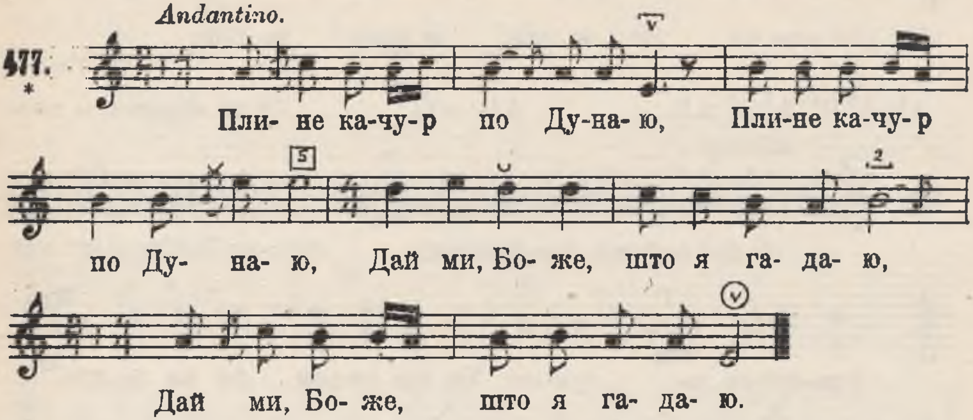
Ой ма- ю я че- ре-шень- ку в ле-се, Ой ма- ю я

ми- ло- го по то- му При-не- се мі че- ре-шень до до- му.

A B̄ A B″ C B‴ A B″ (4 + 4)bis″ (4 + 4)bis *Брунари вижні.*

477. *

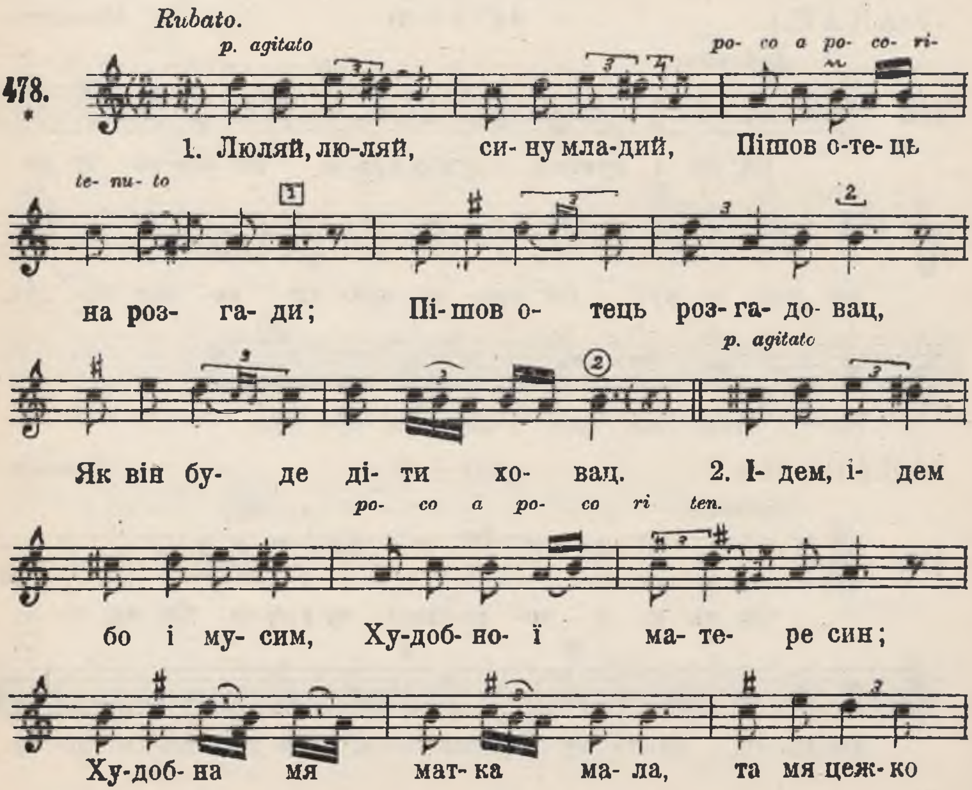

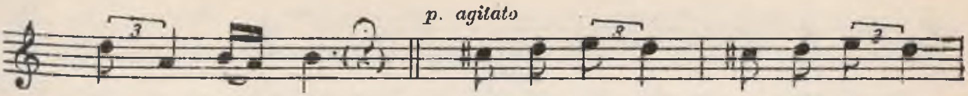
Сп. Потоцька Ганка, Галькович Агаф., Войтович Улька.

γ) Закінченнє на другому ступні скалі.

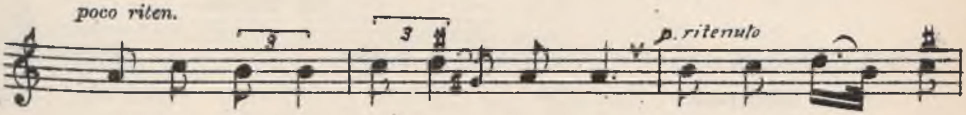
4 (4 + 4) *Ганчова.*

478. *

ви- хо- ва- ла. 3. Г во-дне ши- ла ко- ше-леч- ку,

Г ве- чер пря- ла ку- дзе- леч- ку; Цеж- ко о- на

за- роб- ля- ла, Ніж о- на мя ви- хо- ва- ла.

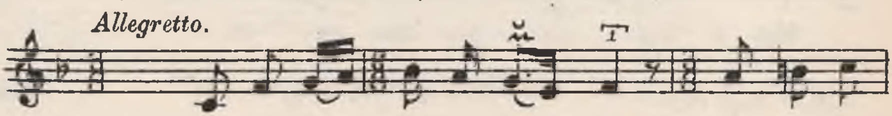
Приколискова п. Сп. Анна Мигаль.

б) Ритмічне звуження в середніх рядках строфи VII а.

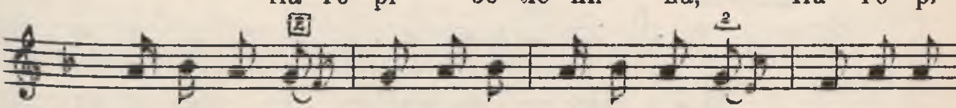
Dur: *а)* Закінчення на тоніці.

A Ḃ, A Ċ,, A Ċ, A Ḃ $(3 + 4)^{bis}_{\,II}$ $(3 + 4)^{bis}$ *Ганчова.*

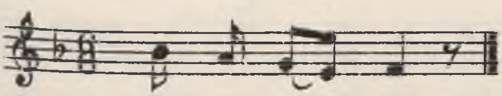
479.

На го- рі зе- ле- ни- на, На го- рі

зе- ле- ни- на, Жа- ла єй Ка- те- ри- на, Жа- ла єй

Ка- те- ри- на.

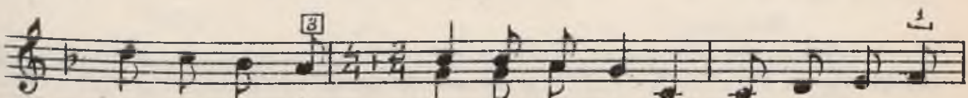
Сп. Анна Мигаль.

A B, A A,, Ċ A, Ċ B $(4 + 4)^{bis}_{\,II}$ $(^{1}{+}4 + 4)^{bis}$ *Андріївска.*

480.

Як мі би- ло літ пятнайцять, Як мі би- ло

літ пят-най-цять, Ей лю- би- ло ня хлоп-ців двайцять,

Ей лю- би- ло ня хлоп-ців двайцять.

Сп. дівчата.

A B, A C,, B, A, B, B (4 + 4)bis,, (4 + 4)bis *Маластів.*

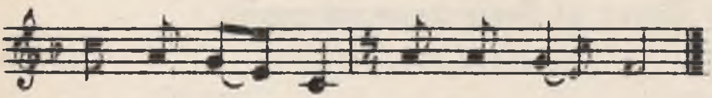
Moderato.

481.

Го- ра, го- ра го- ру- ва- та, Го- ра, го- ра

го- ру- ва- та, Мо- я ми- ла во- лю- ва- та,

Мо- я ми- ла во- лю- ва- та.

A B, A A,, A A, A B (4 + 4)bis,, (4 + 4)bi *Пантна.*

Allegretto.

482.

Мав я віт- ця бо- га- то- го, Мав я віт- ця

бо- га- то- го, Дав мі дя- бла ро- га- то- го, Дав мі дя- бла

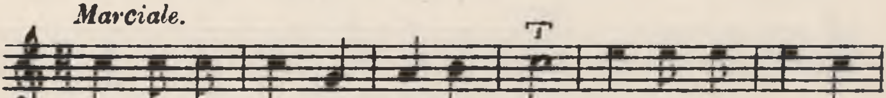

ро- га- то- го.

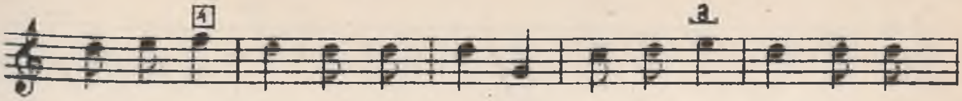
Сп Анна Вольняк.

A B, A C,, A C, A B (5 + 3)bis,, (5 + 3)bis *Висова.*

Marciale.

483 a.

Откаль со- неч- ко схо- ди- ло, Откаль со- неч- ко

схо- ди- ло, Там дів- ча я-блінь са- ди- ло, Там дів- ча

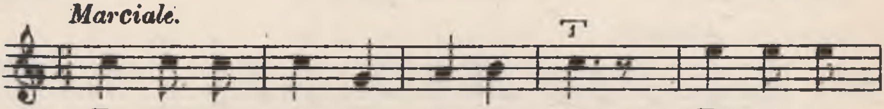

я-блінь са- ди- ло. Сп. Мар. Ференц і Ор. Дудич.

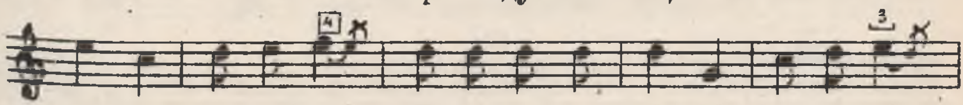
$A\,B_{I}\,A\,C_{II}\,A_{V}\,C_{I}\,A_{V}\,B$ $(5+3)^{bis}_{II}\ (6+3)^{bis}$ *Ганчова.*

Marciale.

483 б.

Ей там на го- ре ду- би- на, Ей там на

го- ре ду- би- на, Ей чи- я то луч- ка, ку- ми- на,

Ей чи- я то луч- ка, ку- ми- на.

Сп. Юст. Чопор

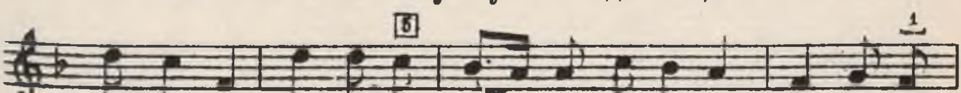
$A\,\dot{B}_{I}\,A\,C_{II}\,\dot{A}\,C_{I}\,\dot{A}\,\dot{B}$ $(5+3)^{bis}_{II}\ (5+3)^{bis}$ *Шкляри.*

Allegro.

484 а.

Кой сме ка- пу- сту са- ди- ли, кой сме

ка- пу- сту са- ди- ли, Та сме Боженька про- си- ли,

Та сме Бо-жень-ка про- си- ли. Сп. Гоцки і и.

$A\,\dot{B}_{I}\,A\,C_{II}\,A\,C_{I}\,A\,\dot{B}$ $(6+3)^{bis}_{II}\ (6+3)^{bis}$ *Шкляри.*

Allegro.

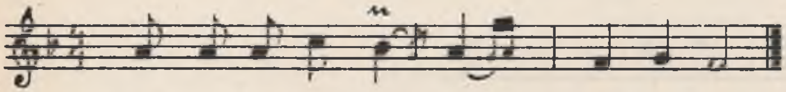
484 б.

Ей, ся- я я го- я ле-ли- я, Ей, ся- я- я

го- я ле- ли- я, Што же мі ся в бріш-ку пре- ви- я,

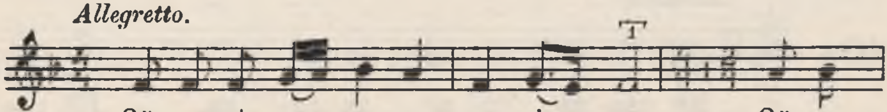
Што же мі ся в бріш- ку пре- ви- я.

Сп. Гоцки і н.

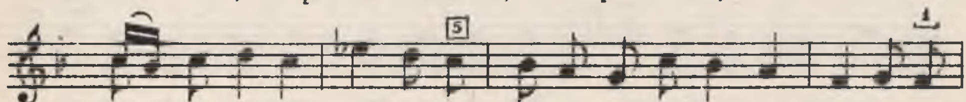
А В̇, А С„ А С, А В̇ (6 + 3)^bis„ (6 + 3)^bis *Шкляри.*

Allegretto.

484 в.

Ой, го- рі- ла лип-ка, го- рі- ла, Ой го-

рі- ла лип-ка, го- рі- ла, А під ньов милень-ка си- ді- ла,

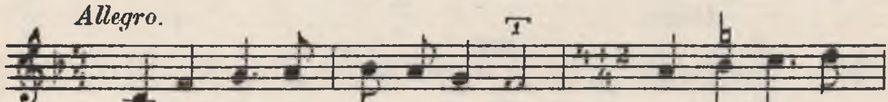
А під ньов ми-лень-ка си- ді- ла.

Сп. Гоцки і н.

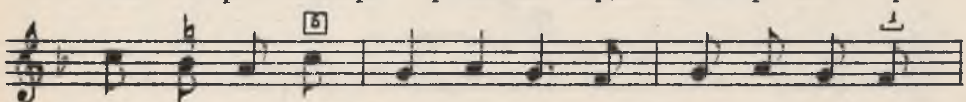
А В̇, А С„ А С, А В̇ (4 + 4)^bis„ (4 + 4)^bis *Ганчова.*

Allegro.

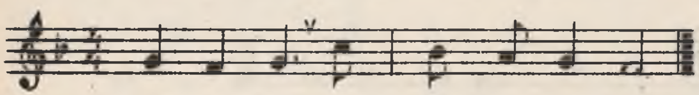
485.

Чор-на го- ра ро-дит ко-пер, Чор- на го- ра

ро- дит ко- пер, Чи- я же я бу- ду те- пер,

Чи- я же я бу- ду те- пер?

Сп. Юст Чопор.

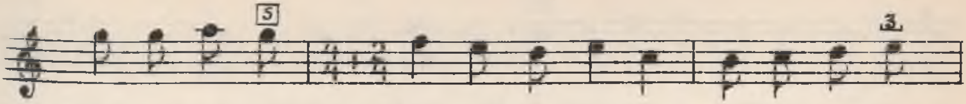
А В̇, А А„ С̇ А, С̇ В (4 + 4)^bis„ (¹+4 + 4)^bis *Пантна.*

Andantino.

486.

Зель-ма- но- ва си- на ма- ла, Зель- ма- но- ва

си- на ма- ла, Ой на вой- ну го о- до- сла- ла,

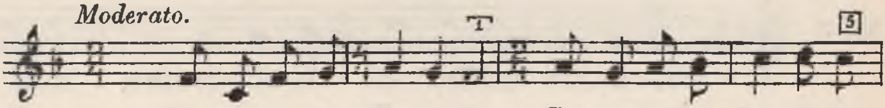

Ой на вой- ну го о- до- сла- ла.

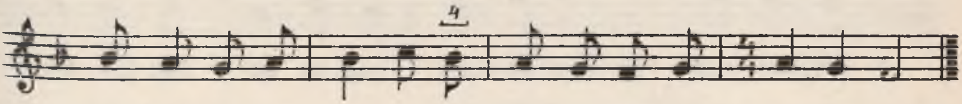
Сп. Анна Баюс.

А Ḃ, А С,, А С, А Ḃ (4 + 3)^bis,, (4 + 3)^bis *Маластів.*

Moderato.

487.

Ста-ла нам ся но-ви-на, Ста-ла нам ся но-ви-на,

Па- ні па- на за- би- ла, Па- ні па- на за- би- ла.

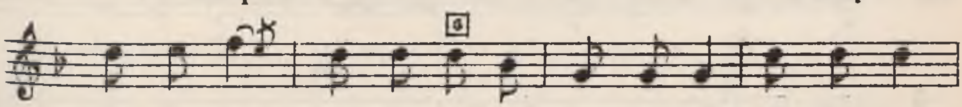
Сп. Мар. Юрчак, Наст. Павлик, Ант. Боцян

Ȧ Ḃ, А С,, А С, Ȧ Ḃ (6 + 4)^bis,, (6 + 4)^bis *Ганчова.*

Allegretto.

488 а.

Ши-ро-кий мо-сте-чек по- ги- на се, Ши-ро-кий

мо- сте- чек по- ги- на се, Рос- не на нем тра- ва,

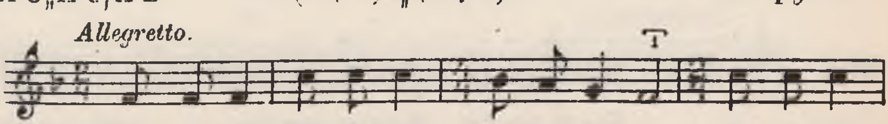

не ко- си се, Рос- не на нем тра- ва, не ко- си се.

Сп. Онуфр. Вандзіляк.

Ȧ Ḃ, А С,, А С, Ȧ Ḃ (6 + 4)^bis,, (6 + 4)^bis *Устє руське.*

Allegretto.

488 б.

Ви- со-кий мо-сте-чок у- ги- на се, Ви- со-кий

мо- сте-чок у- ги- на се, Рос- не на немтравка, не ко- си се,

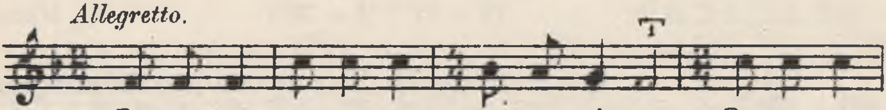
Рос- не на немтрав- ка, не ко- си се.

Сп. Мел. Даньковська.

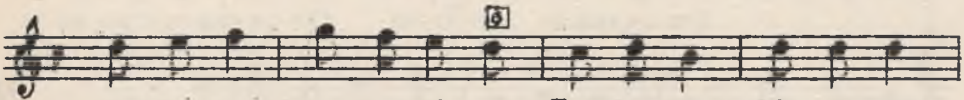
А̇ В̇, А С„ А С, А̇ В̇ $(6 + 4)^{bis}$„ $(6 + 4)^{bis}$ *Пантна.*

Allegretto.

488 в.

Зє-льо-ний мо-сте чок, зє-льо-ні-сьий, Зє-льо-ний

мо- сте- чок, зє- льо- ні-сьий, Трав-ка на нім рос- нє,

нє ко- сі сє, Трав-ка на нім рос- нє, нє ко- сі сє.

Сп. Антоха Семаніцька.

А̇ В̇, С D„ С D, А̇ В̇ $(4 + 3)^{bis}$„ $(4 + 3)^{bis}$ *Пантна.*

Moderato.

489.

Те- че во- да з я- во- ра, Те- че во- да

з я- во- ра Мо- ї ми- лі до дво-ра, Мо- ї ми- лі

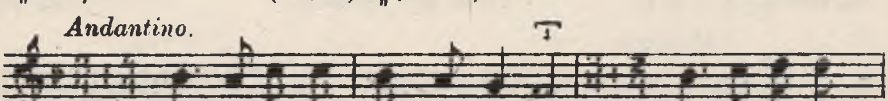
до дво- ра.

Сп. Марина Крупа.

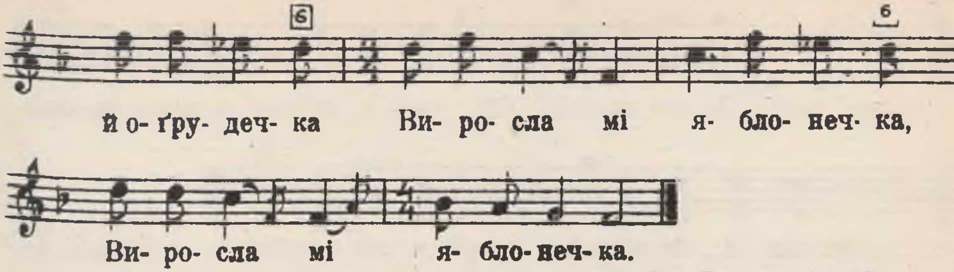
А̇В̇, АС„ В̇, А, В̈, В̇ $(4 + 4)^{bis}$„ $(4 + 4)^{bis}$ *Пантна.*

Andantino.

490 а.

Ко- ло мо- го й о-ґру-деч-ка, Ко- ло мо-го

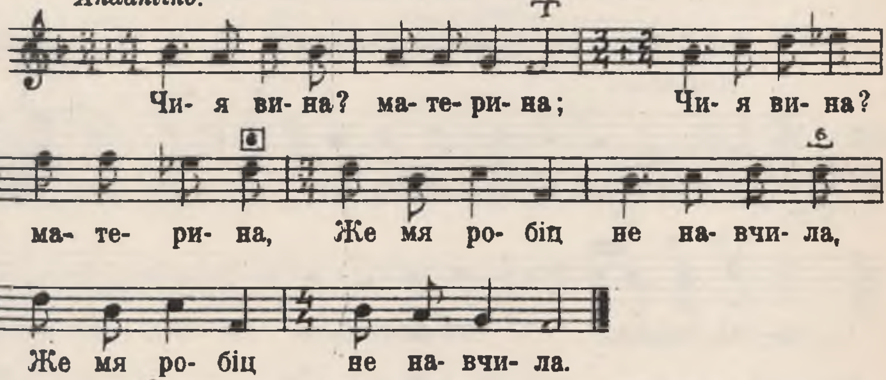

Сп. Ева Дзибан і Євд. Лепак.

A$\dot{B}$, AC„ $\ddot{B}$ᵥA, $\ddot{B}$ᵥ$\dot{B}$ (4 + 4)[bis]„ (4 + 4)[bis] *Маластів.*

Andantino.

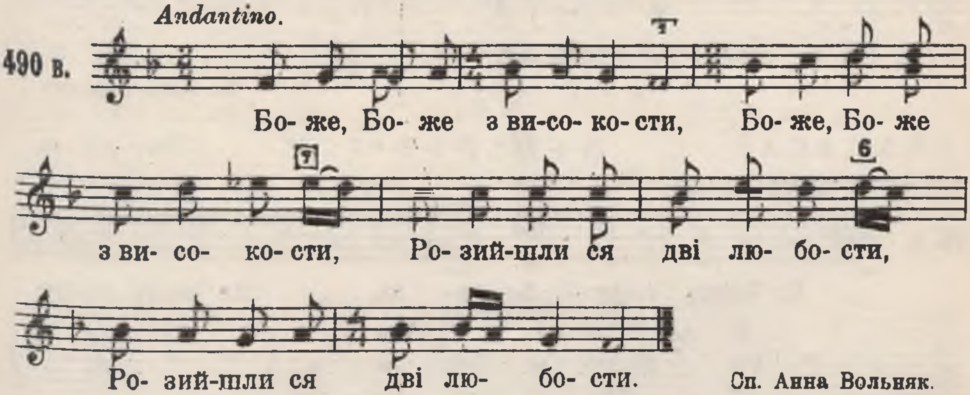
490 б.

A $\dot{B}$, A A„ A A, A $\dot{B}$ (4 + 4)[bis]„ (4 + 4)[bis] *Пантна.*

Andantino.

490 в.

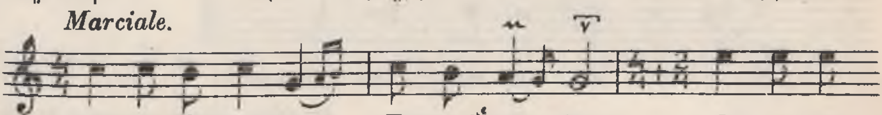
Сп. Анна Вольняк.

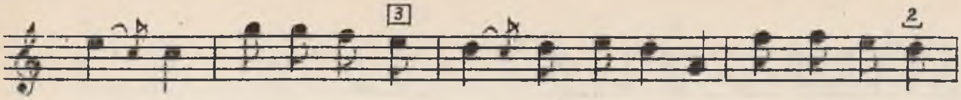
β) Закінченнє на долішній домінанті.

$\dot{A}$ $\dot{B}$, A C„ A C, $\dot{A}$ $\dot{B}$ (¹+4 + 4)[bis]„ (¹+4 + 4)[bis] *Дошно.*

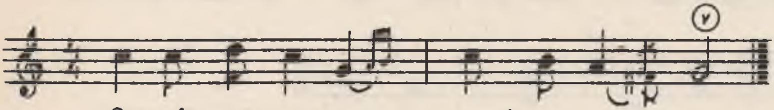
Marciale.

491.

же мой, Бо-же лю-бий, Ой то'м я не взяв, што'м я лю-бив,

Ой то'м я не взяв, што'м я лю- бив. Сп. Ковалі.

Moll: *a)* Закінченнє на тоніці.

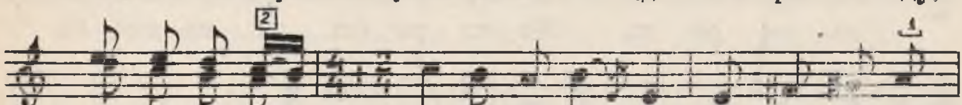
A B, A A,, C A, C B (4 + 4)bis,, (¹+4 + 4)bis *Пантна.*

Andantino.

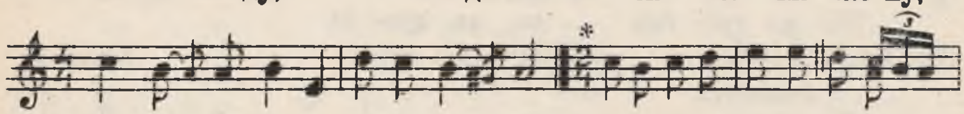
492.

Го- ров и- ду, ко- ні ве- ду, Го- ров и- ду,

ко- ні ве- ду, Ей до-лин-ка- ми вол- ки же-ну,

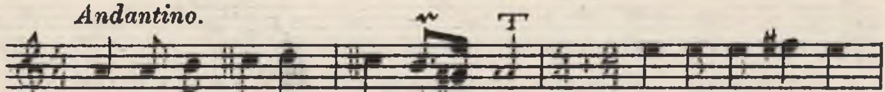
Ей до- лин-ка-ми волки же- ну.

Сп. Анна Вольєяк.

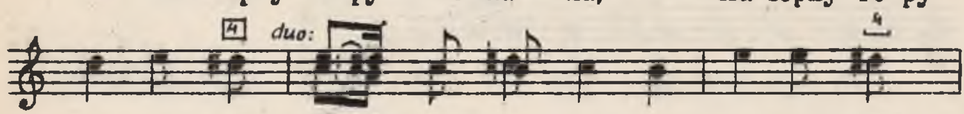
A B, A C,, A C, A B (5 + 3)bis,, (5 + 3) bis *Устє руське.*

Andantino.

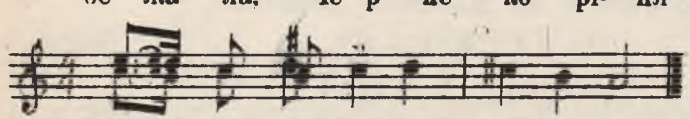
493 a.

На Чорну го-ру бе-жа- ла, На Чорну го- ру

бе- жа- ла, Че- р- не ко- рі- ня ко- па- ла,

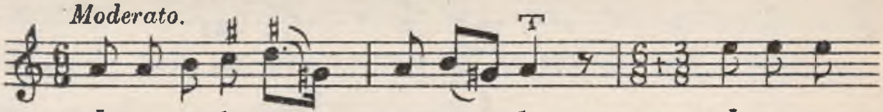
Че- р- не ко- рі- ня ко- па- ла.

Сп. Мел. Даньковська з дівчатами.

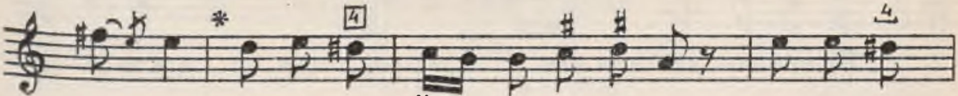
A B, A C,, A C, A B (5 + 3)^{bis},, (5 + 3)^{bis} *Ганчова.*

Moderato.

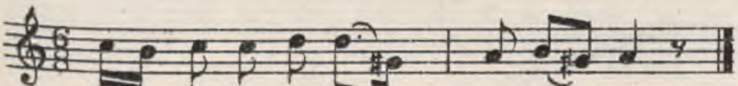
493 б.

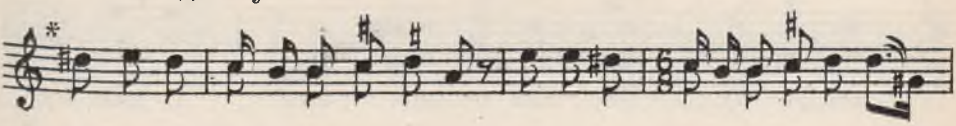
І-шли ри-ба- ре на ри- би, І-шли ри-

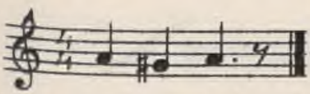

ба- ре на ри- би Й а-ж до глу- бокой до- ли- ни,

Й а-ж до глу-бо- кой до- ли- ни.

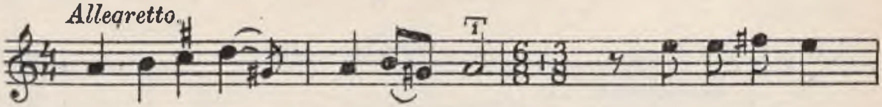

Сп. Марина Вандзіляк.

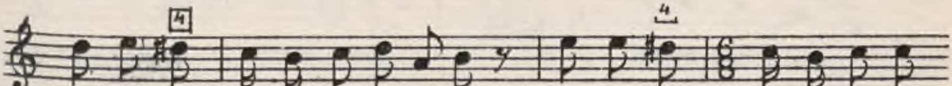
A B, C D,, C$_v$D, C$_v$B (5 + 3)^{bis},, (6 + 3)^{bis} *Ганчова.*

Allegretto.

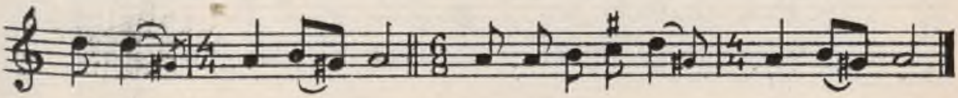
493 в.

1. [Ей] впа-ла мушка до кір- ця, [Ей] впала мушка

до кір- ця, Не дай ня, мамічко, за вдів- ця, Не дай ня, ма-

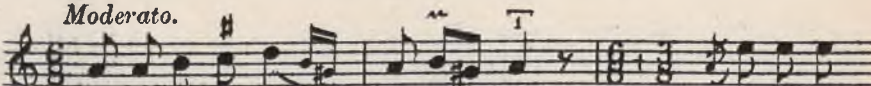
міч-ко, за вдів- ця. 2. Бо вдовец би мі по- ві- дав...

Сп. Олена Сокол.
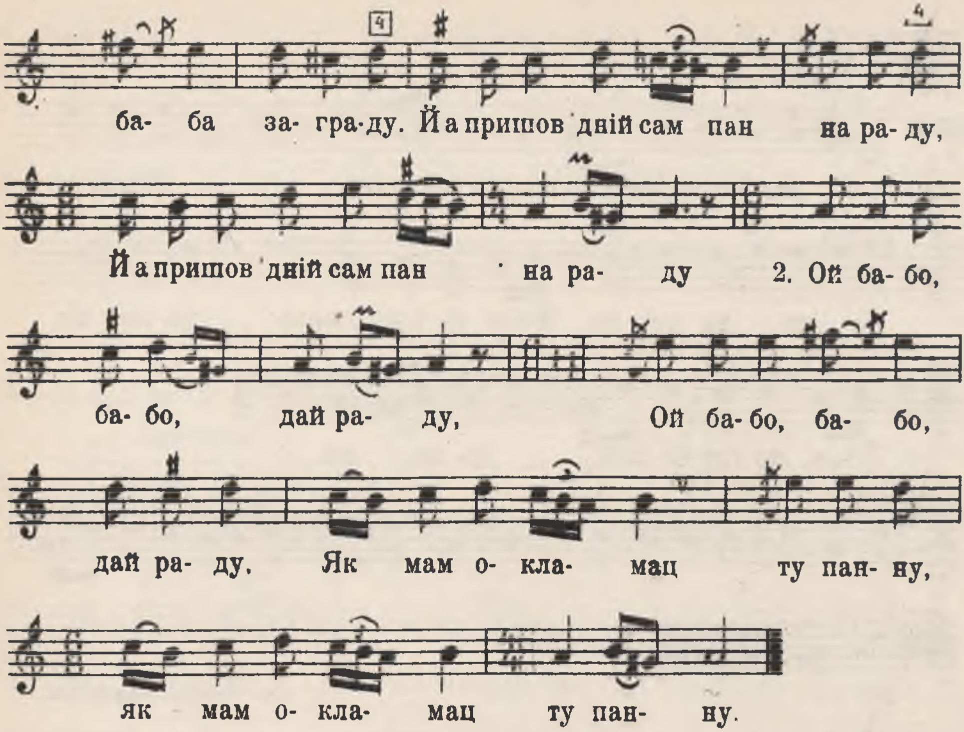
A B, A C,, A$_v$C, A$_v$D (5 + 3)^{bis},, (6 + 3)^{bis} *Ганчова.*

Moderato.

493 г.

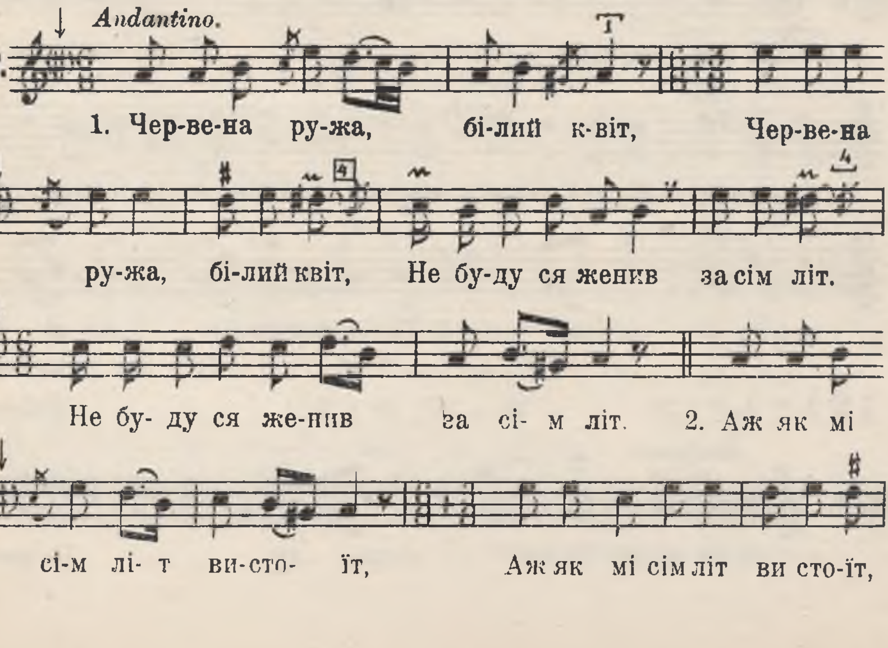
1. О- ра-ла ба- ба загра- ду, О- ра-ла

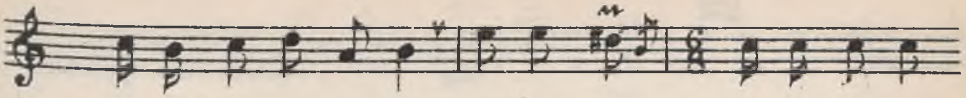

Сп. Анна Мигаль.

A B, A C,, A, C, A, B (5 + 3)[bis], (6 + 3)[bis] *Ганчова.*

493 г.

А- бо ся о- же- ню, а- бо ні-т, А- бо ся о-

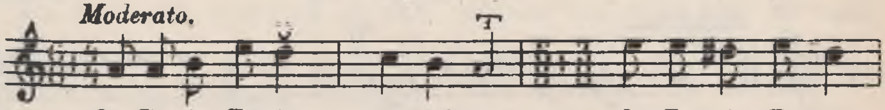

же- ню, а- бо ніт. Сп. Олена Сокол.

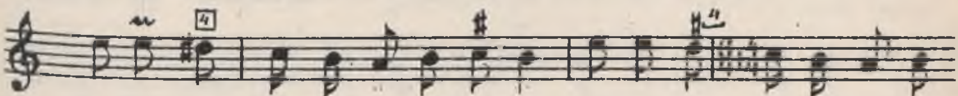
А В, А С,, А, С, А, В (5 + 3)^bis,, (6 + 3)^bis *Андріївка.*

Moderato.

493 д.
*

Ой Янчік, Янчік, ти йсі пес, Ой Ян- чік, Ян- чік,

ти йсі пес, Бо ти чу- джі же- ни лю- бу- єш, Бо ти чу- джі

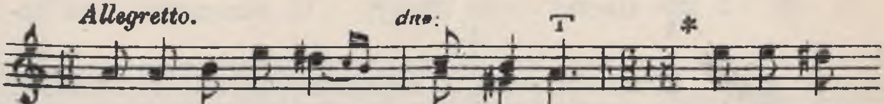
же- ни лю- бу- єш.

[ ] не виходить у фонографі.

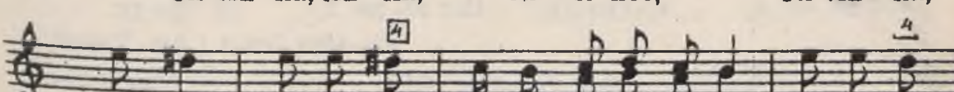
А В, А С,, А, С, А, В (5 + 3)^bis,, (6 + 3)^bis *Андріївка.*

Allegretto.

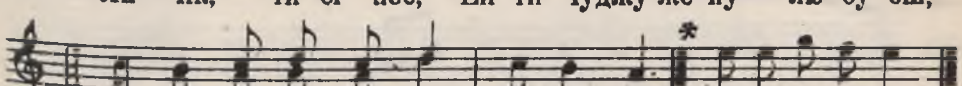
493 е.

Ой Ян- чік, Ян- чік, ти сі пес, Ой Ян- чік,

Ян- чік, ти сі пес, Ей ти чуджу же- ну лю- бу- єш,

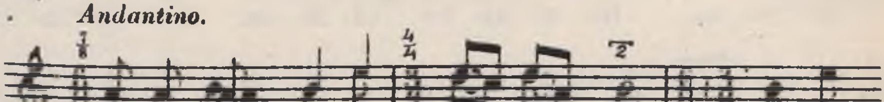
Ей ти чу- джу же- ну лю- бу- єш.

Пісня співана на весіллі.
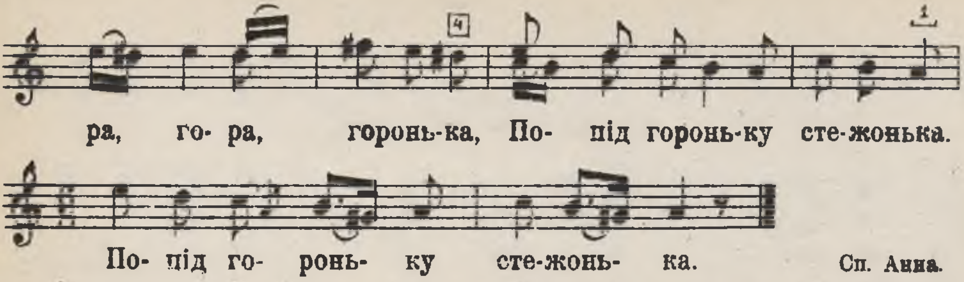
А В, А С,, А С, А D (5 + 3)^bis,, (5 + 3)^bis *Пантна.*

Andantino.

494.

Ей го- ра, го- ра, го- ронь- ка, Ей го-

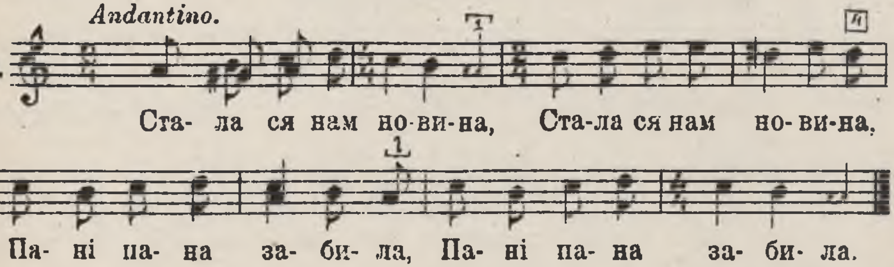

Сп. Анна.

A Ḃ| A C‖ Ȧ C| Ȧ Ḃ $(4 + 3)^{\text{bis}}_{\|}\ (4 + 3)^{\text{bis}}$ *Висова.*

Andantino.

495 а.

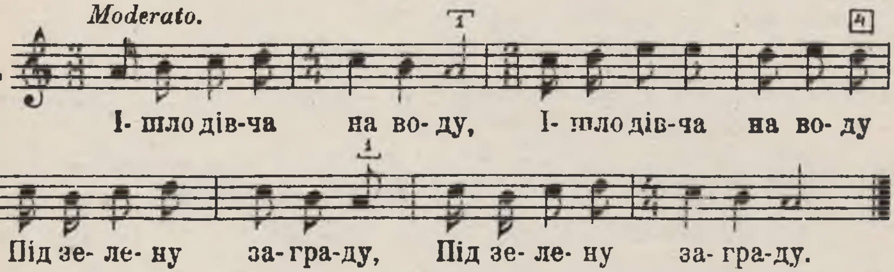

Сп. Анна Дудич.

A Ḃ| A C‖ Ȧ C| Ȧ Ḃ $(4 + 3)^{\text{bis}}_{\|}\ (4 + 3)^{\text{bis}}$ *Висова.*

Moderato.

495 б.

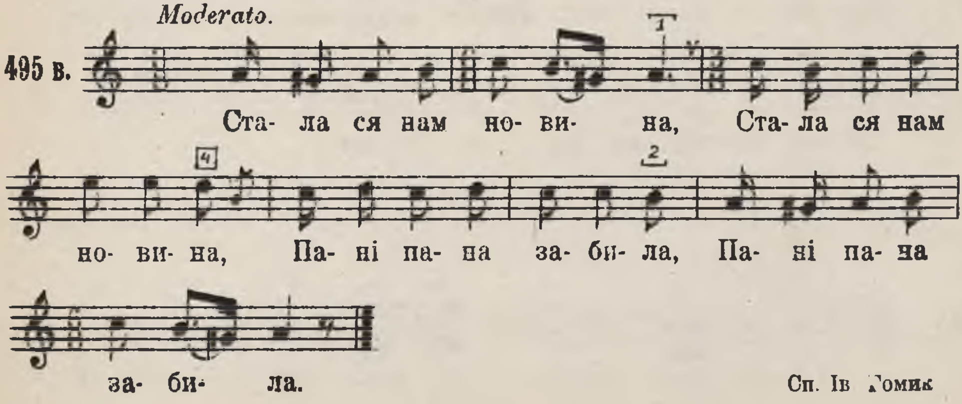

Сп. Анна Дудич і Мар. Гойсак.

Ȧ Ḃ| A C‖ A C| Ȧ Ḃ $(4 + 3)^{\text{bis}}_{\|}\ (4 + 3)^{\text{bis}}$ *Розстайне.*

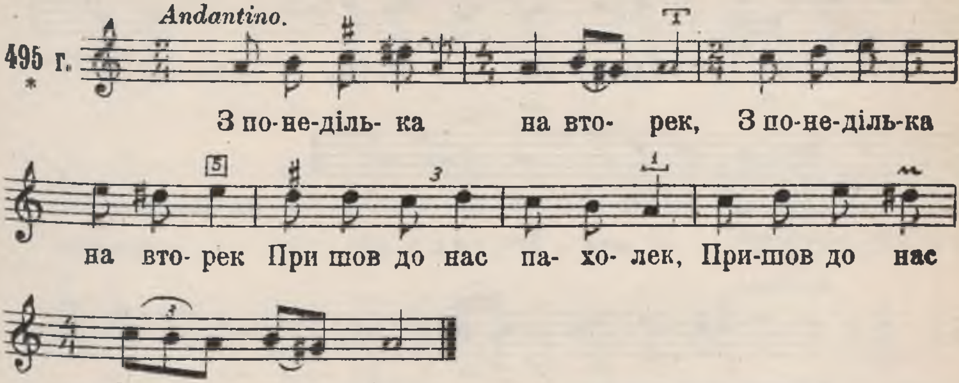
Moderato.

495 в.
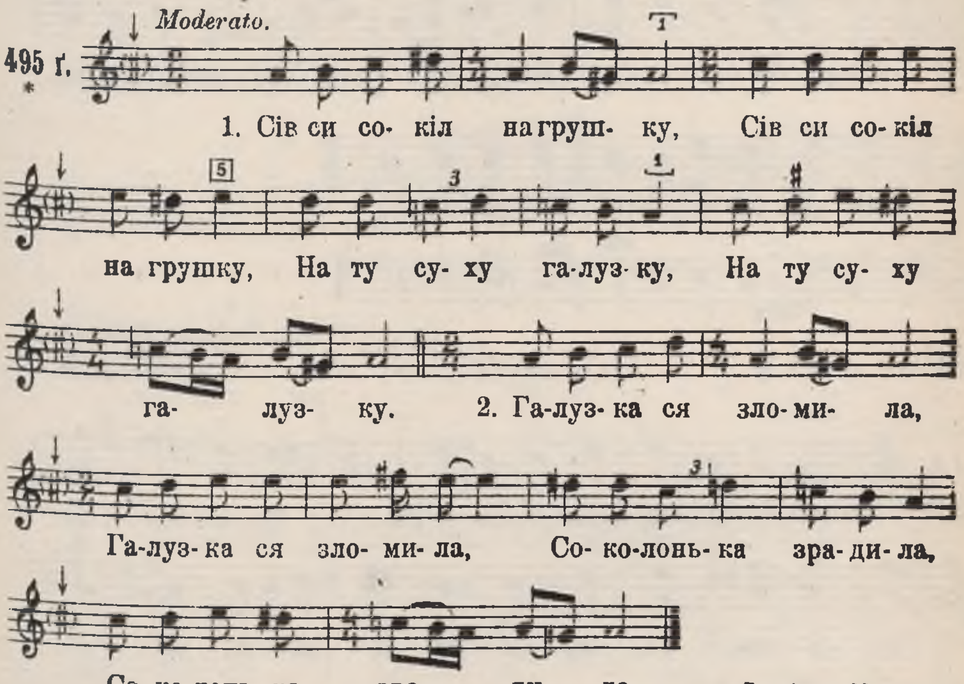

Сп. Ів. Гомик

A Ḃ, A C,, A C, A B (4 + 3)bis,, (4 + 3)bis *Ганчова.*

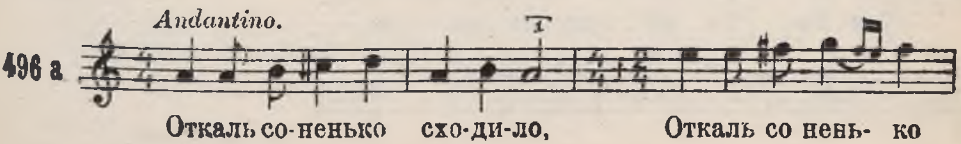
Сп. Анна Мигаль.

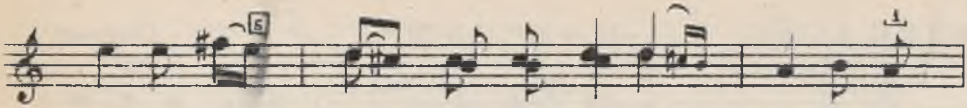
A Ḃ, A C,, A C, A Ḃ (4 + 3)bis,, (4 + 3)bis *Ганчова.*

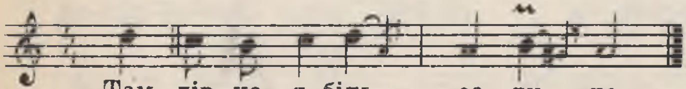

Сп. Анна Мигаль.

A Ḃ, A C,, A C, A B (5 + 3)bis,, (5 + 3)bis *Пантна.*

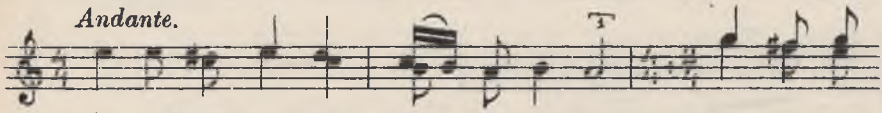

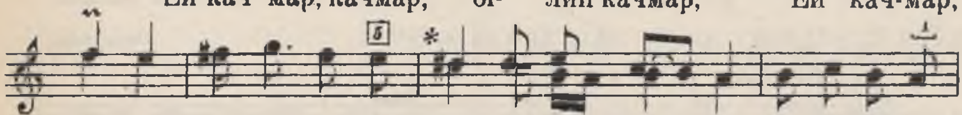
Сп. Анна Вольняк.

A B, A C, A C, A B (¹+4 + 4)bis ‖ (¹+4 + 4)bis *Пантна.*

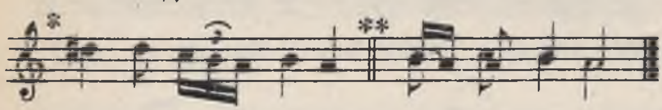
Andante.

496 б.

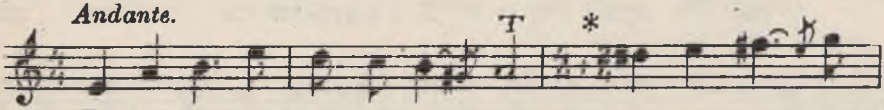

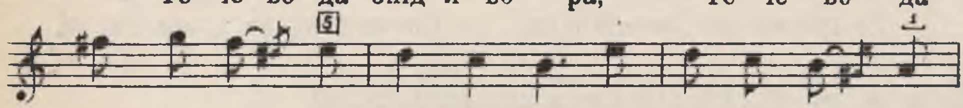
Сп. Анна Вольвяк.

A B, A C, A C, A B (4 + 4)bis ‖ (4 + 4)bis *Розстайне.*

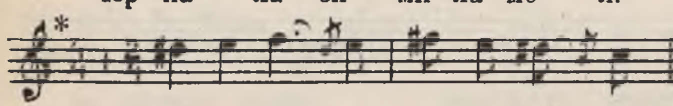
Andante.

497 а.

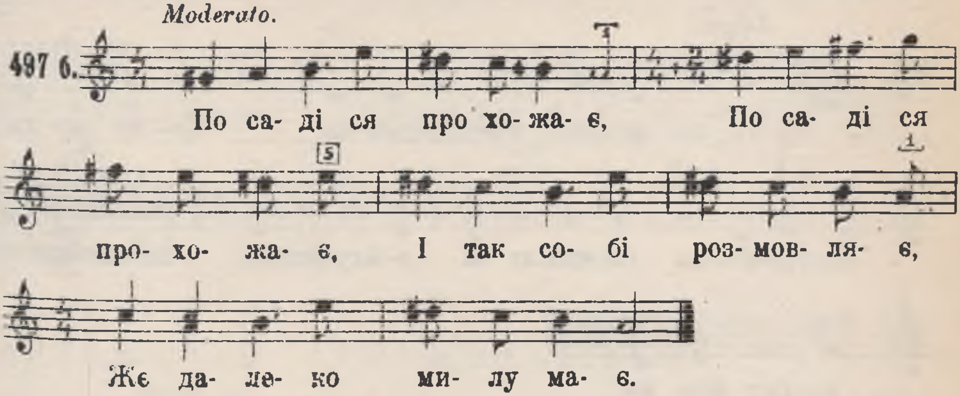

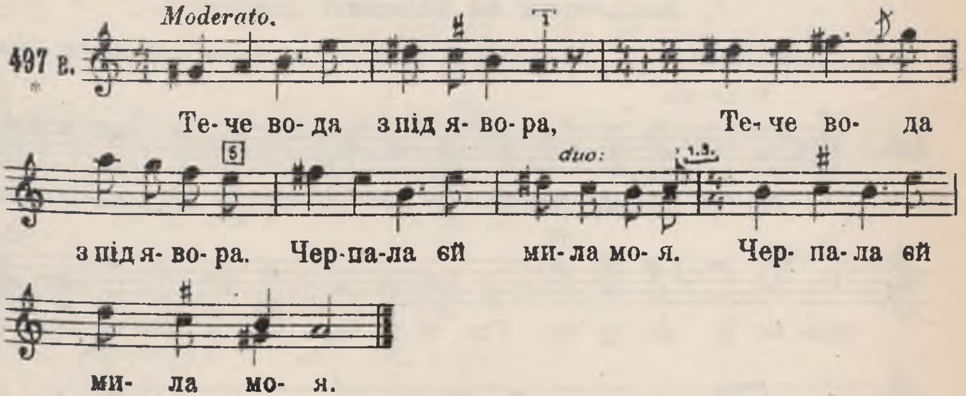
Сп. Іван Гомик.

A B, A C,, A C, A B (4 + 4)^bis ,, (4 + 4)^bis *Висова.*

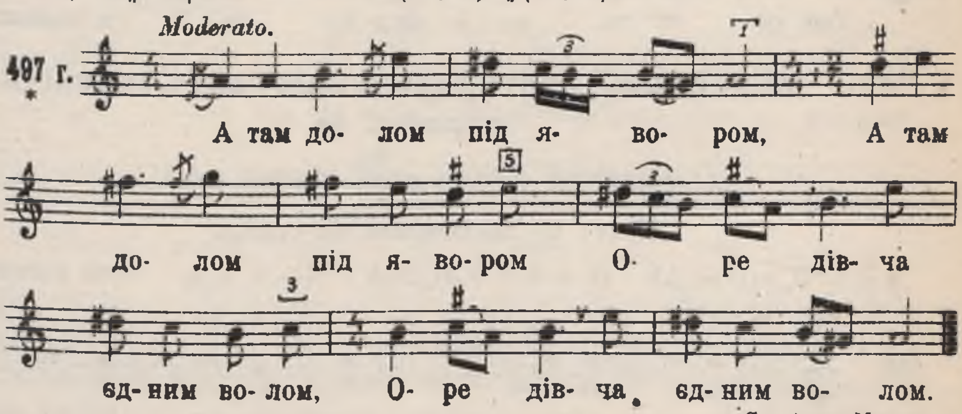

Сп. Антоха Дрекслер і Анна Дудич.

A B, A C,, A C, A B (4 + 4)^bis ,, (4 + 4)^bis *Устє руське.*

A B, A C,, A C, A B (4 + 4)^bis ,, (4 + 4)^bis *Ганчова.*

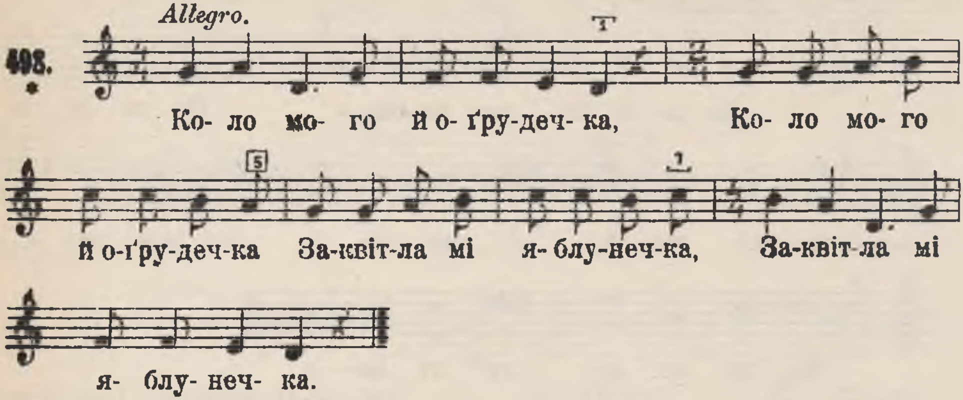

Сп. Анна Мигаль.

À B̀, C C̈,, C C̈, À B̀ (4 + 4)^bis ,, (4 + 4)^bis *Брунари вижні.*

Allegro.

498.

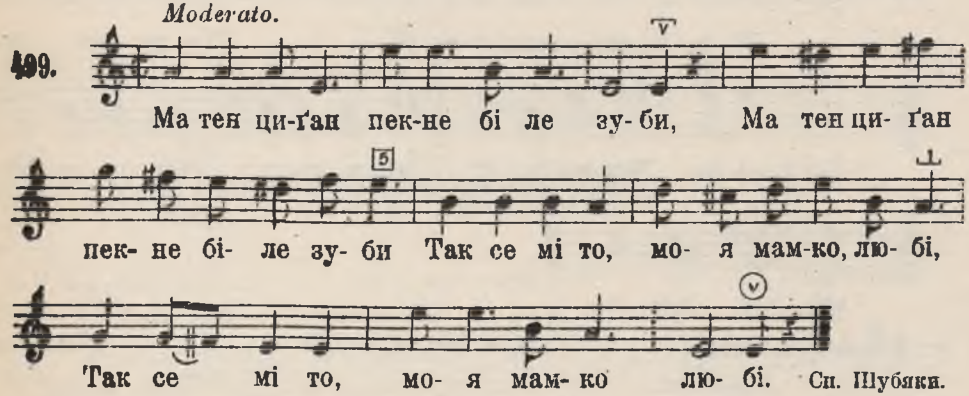
Сп. дівчата: Потоцька Ганка, Галькович Агафія, Войтович Улька.

β) Закінчення на долішній домінанті.

A Ḃ, A C,, A C, A Ḃ (4 + 6)^bis ,, (4 + 6)^bis *Воля яслинська ниж*

Moderato.

499.

Сп. Шубяки.

VIII. Модифікації чотирорядкової восьмиколінної строфи.

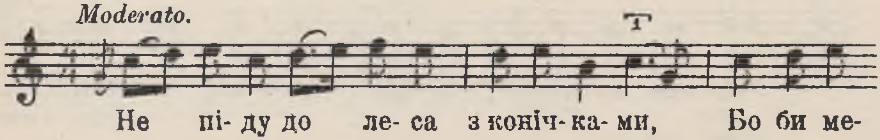
а) Розширення третього рядка основної схеми.

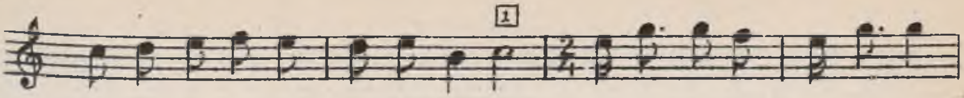
Dur: α) Закінчення на тоніці.

À B̀, C B,, 2 (D E), ÀB (6 + 4, 8 + 4),, (2 [4 + 3] + 6 + 4) *Устє руське.*

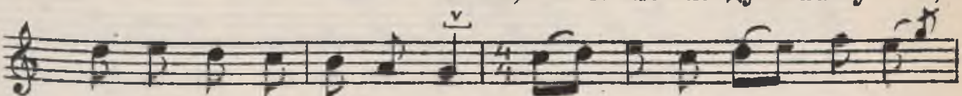
Moderato.

500.

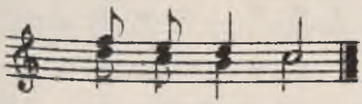

не га- ї- то- ве по- ї- ма- ли, А- ле пі- ду на луч- ки,

Воз- му дів- ча на руч- ки, Бу- ду го ко- ли- сав

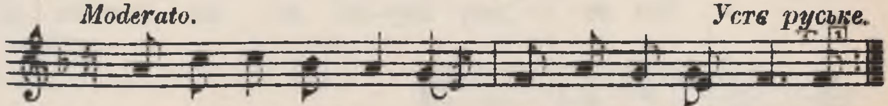

по- ма-люць- ки.

Ȧ Ḃ, Ȧ Ḃ,, (C C)^{bis}, Ȧ Ḃ 2 (6 + 6),, (2 [4 + 4], 6 + 6)

Moderato. *Устє руське.*

501.

А я не- ща- сли-вий на сей сьвіт ро- див ся:
Та-кий сьвіт ши- ро- кий, а я не же- нив ся!

А я на то нич не дба- ю,
Чу- жі жін- ки все ко- ха- ю, Для сво- єй у- го- ди,

сер- цю о- хо- ло- ди.

Ȧ Ḃ, A Ḃ^{5},, C C A C, Ȧ Ḃ 2 (4 + 4),, ([3 + 3, 4 + 3]$^{refr.}$, 4 + 4) *Волтошова.*

Andantino.

502.

Бо- же, Бо- же, як мі гір- ко, Же я хо- джу

дов- го дів-ков, Гей- я- я, гей- я- я, гей- я- я- я,

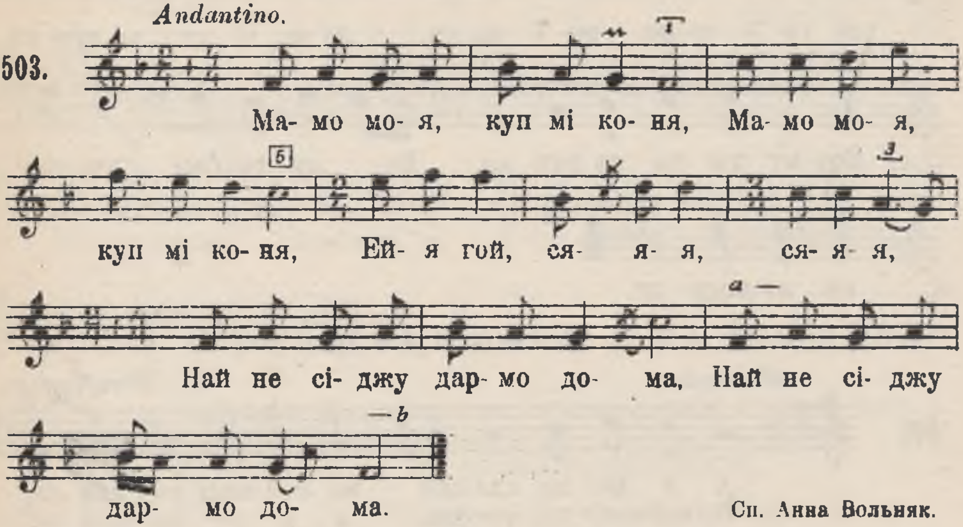
гей- я- я, Же я ходжу дов- го дів- ков.

Сп. Драгузи.

Ȧ Ḃ, Ȧ Ḃ$^{5}_{\shortparallel}$ C C D, Ȧ Ḃ $(4 + 4)^{bis}_{\shortparallel}$ ($[3 + 3 + 3]^{refr.}$, 4 + 4)   *Пантна.*

Andantino.

503.

Сп. Анна Вольняк.
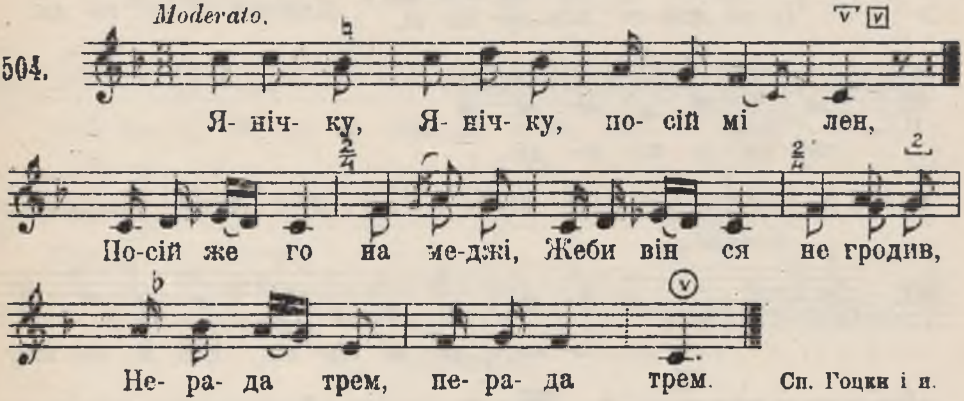
a—b припадкове повторенне.

β) Закінченнє на долішній домінанті.

Ȧ Ḃ, Ȧ Ḃ$_{\shortparallel}$ (C D)^{bis}, C Ḃ $(6 + 4)^{bis}_{\shortparallel}$ (2 [4 + 3], 4̇ + 4̇)   *Шкляри.*

Moderato.

504.

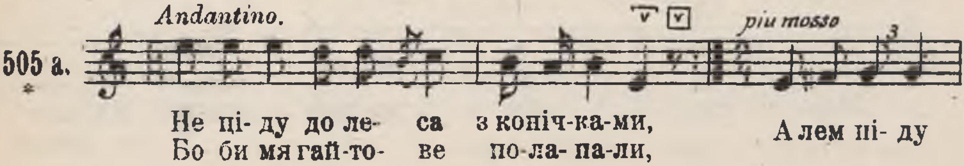
Сп. Гоцки і н.

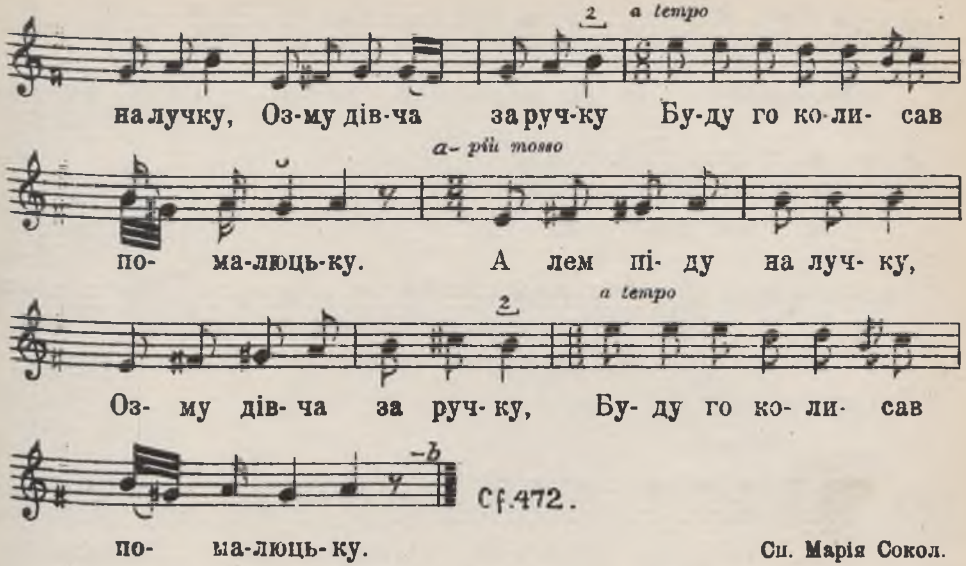
Moll:

Ȧ Ḃ, Ȧ Ḃ$_{\shortparallel}$ (C D)^{bis}, Ȧ B   2 $(6 + 4)_{\shortparallel}$ (2 [4 + 3], 6 + 4)   *Ганчова.*

Andantino.

505 a.

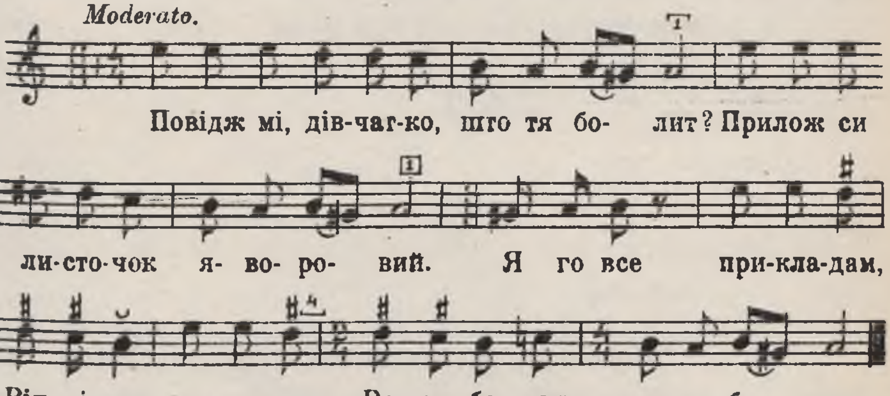

Сп. Марія Сокол.

а—b припадкове повторення.

$\dot{A}\,\dot{B}_{\prime}\,\dot{A}\,\dot{B}_{\prime\prime}\,2\,(C\,\dot{D})_{\prime}\,E\,\dot{B}$ $2\,(6+4)_{\prime\prime}\,(2\,[3+3],\ \dot{4}+\dot{4})$ *Ставіща.*

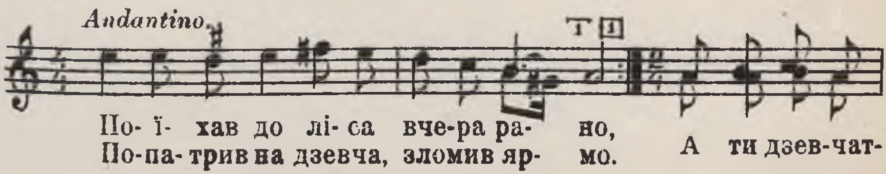
505 б. *

Сп. Орина Лаврин.

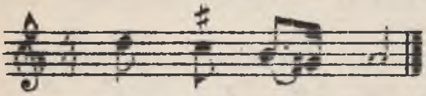
$\dot{A}\,\dot{B}_{\prime}\,\dot{A}\,\dot{B}_{\prime\prime}\,(C\,D)^{bis}_{\prime}\,C\,\dot{B}$ $2\,(6+4)_{\prime\prime}\,(2\,[\widehat{4+3}].\ \dot{4}+\dot{4})$ *Волтошова.*

505 в.

ко шварне, Не по- зе- рай ти на мя, Бо юж дар-мо,

бо юж дар- мо. Сп. Драгузи.

* В 2-гій строфі:

Бу- ду єй ко- ли-сав по- ма-люць- ки.

Ȧ Ḃ„ (C D)^bis, Ȧ Ḃ (6 + 4)„ (2 [4 + 3], 6 + 4) *Дошно.*

Allegretto.

506.

Чи- я ти, Га-ніч- ко? Рихтарьо- ва. Рихтарьо-ва

я дзев-ка, Вшиткім хлопцім фра- їр- ка, Га-ніч- ко, серденько,

душ- ко мо- я. Сп. Квалі.

* Занехане повторенне першого рядка.

Ȧ Ḃ, A Ḃ⁵„ 2 (C D), Ȧ Ḃ 2 (¹⁺4+3)„ (2 [4 + 3], ¹⁺4 + 3) *Шкляри.*

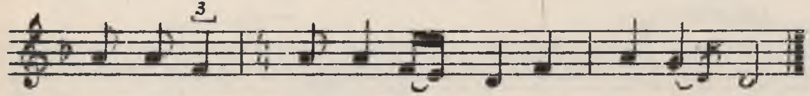
Marciale.

507.

Ей ви дів- ча- та, чю- є- те! Ей де на тра-ву

пі- де- те, Ей я пі- ду за ва- ми, На- ко- шу вам

о- та- ви, Ей на- ко- шу вам о- та- ви.

Сп. Гоцки і и.

б) Розширеннє (повтореннє) четвертого або першого й третього рядка.

Dur:

A Ä, Ȧ Ä,, B B, C C B   2 (5 + 5),, (3 + 3, 4 + 4 + 3)   *Устє руське.*

Allegretto.

508.

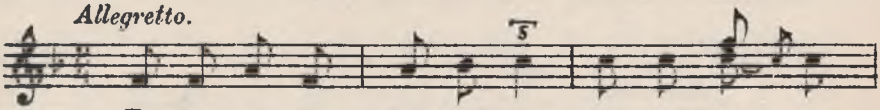

Пі-шла дів-чи-на на бу-ко-ви-ну,
Взя-ла зо со-бов скрипки є-ди-ни, Спі-ва- ла

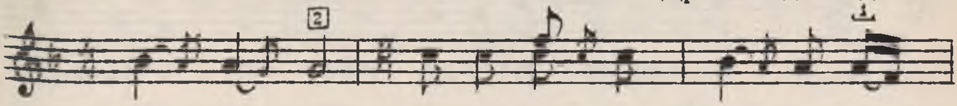
і гра- ла, Си-ви-сень-ки си-ви вол-ки па-са-ла.

A B, Ȧ C,, Ȧ D, Ä D Ä C   2 (4 + 3),, (4 + 3, [4 + 3]bis)   *Пантна.*

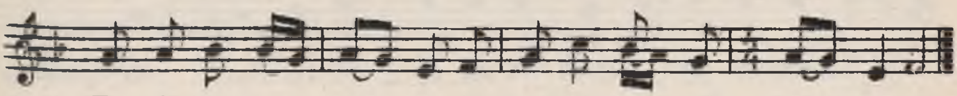
Allegretto.

509.

По- ма- чав ня, по- ма- чав Дрібний дой- джик

по- ма- чав, По- ма- чав ня в са- ши- ні,

При тій шварній дів- чи-ні, При тій швар-ній дів- чи-ні.

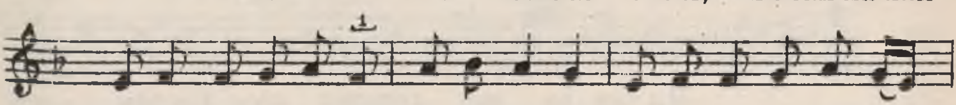
Сп. Анна Баюс.

Ȧ B, Ȧ B,, Ä B, Ä B Cr. fr.   (4 + 6)bis,, (4 + 6)bis + 3refr.   *Устє руське.*

Andantino.

510.

По що ме-не го-ло-вонька бо-лит, Бо мій ми-лий

за ін- ши-ма хо-дит, Бо мій ми-лий за ін- ши-ма хо-дит,

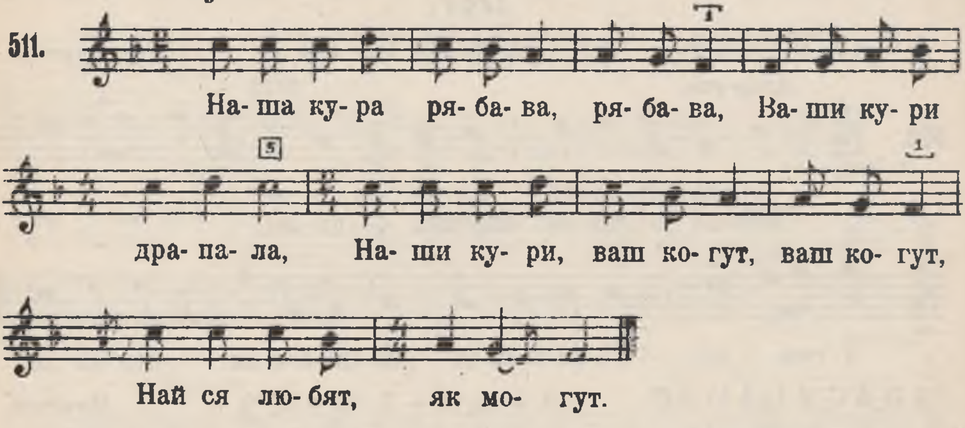

гой- я гей!

2 ($\dot{A}$ $\dot{B}$ $\ddot{B}_{,}$ A C_{II})   2 (4 + $\dot{3}$ + $\dot{3}$, 4 + 3)   *Устє руське.*

Allegretto.

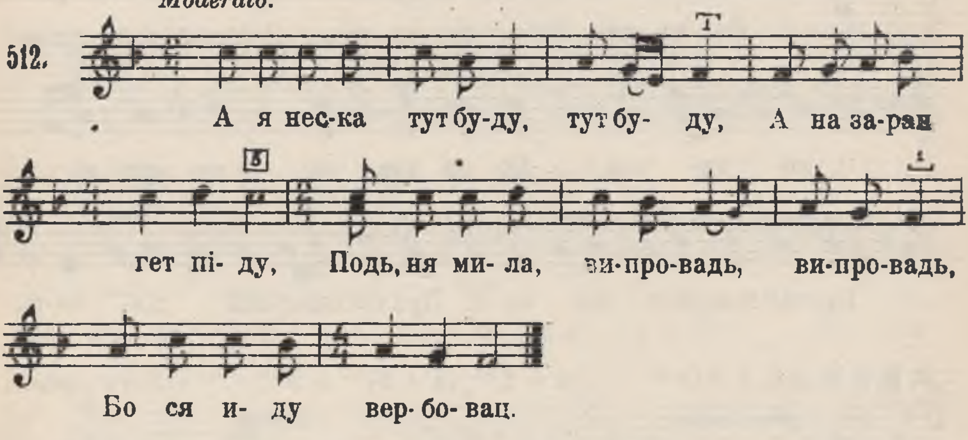
511.

2 ($\dot{A}$ $\dot{B}$ $\ddot{B}_{,}$ A C_{II})   2 (4 + $\dot{3}$ + $\dot{3}$, 4 + 3)   *Устє руське.*

Moderato.

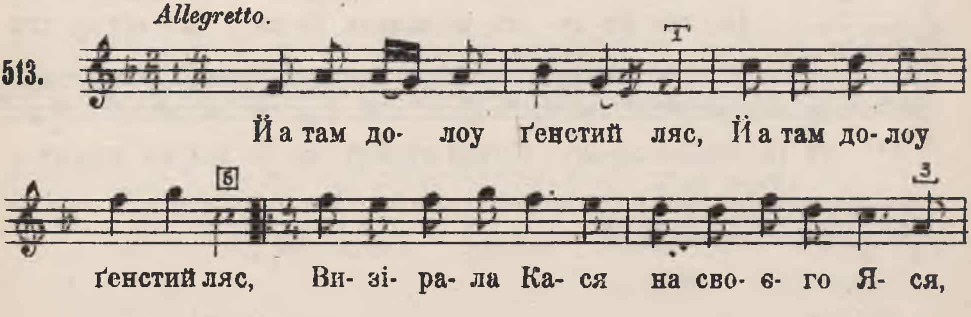
512.

$\dot{A}$ B_{I} A B_{II} C C_{I} $\dot{A}$ D $\dot{A}$ B $(4 + 3)^{bis}_{II}$ (6 + 6, $[4 + 3]^{bis}$)   *Пантна.*

Allegretto.

513.

Ци не і- де до дом зас, Ци не і- де до дом зас.

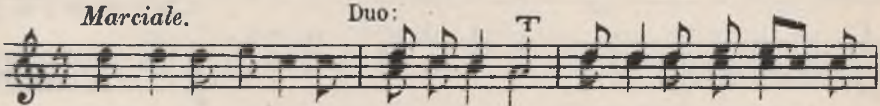
Сп. Улька Тарбай.

Moll:

$\dot{A}$ B, $\dot{A}$ B,, $\dot{C}$ C, D D $\dot{B}$ (6 + 4)[bis],, ($\dot{6}$ + 6, $\dot{4}$ + $\dot{4}$ + $\dot{4}$) *Андріївка.*

Marciale. Duo:

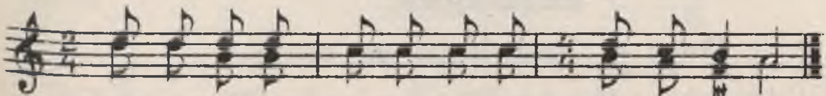
514. *

Кед я це, мой мі-ла, не до-станем, Кед я це, мой мі- ла,

не до- ста-нем, Пі- ду на во- єн- ку, пі- ду на во- єн- ку,

Ши- ю зламем, ши- ю зламем, ши- ю зламем.

Сп. Марися Головач з дівчатами.

$\dot{A}$ B, $\dot{A}$ B,, $\dot{C}$ C, D D C 2 (4 + 6),, (3 + 3, 4 + 4 + 3) *Устє руське.*

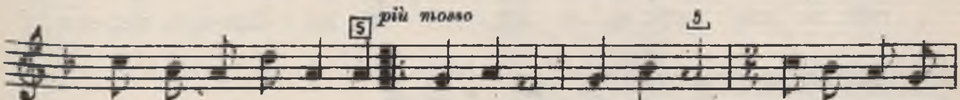
Moderato.

515 a. *

А в не- ді- лю па- лю-неч-ку пи- ю, В по-не- ді-льок

più mosso

зас ся єй спо-ді- ю, В вівторок рай-цу- ю, Й- ще со- бі

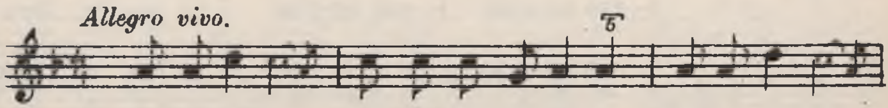
при гу- дач- ку тан- цу- ю.

Сп Ан. Федоровська.

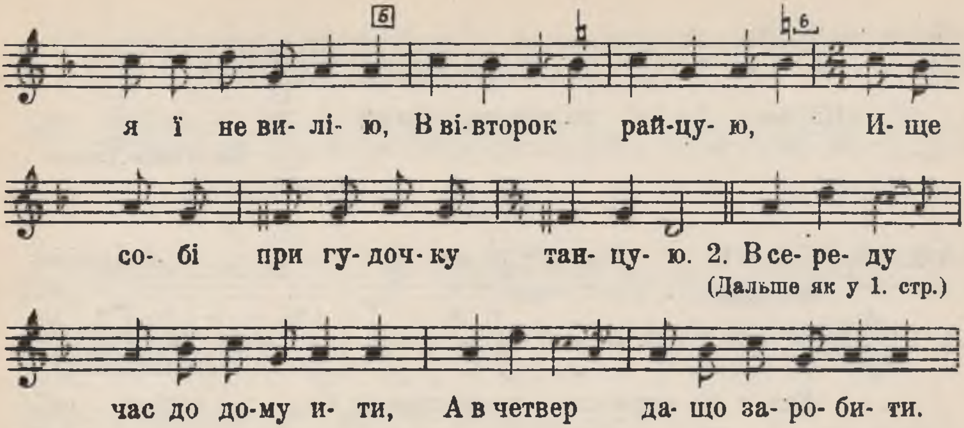
$\dot{A}$ B, $\dot{A}$ B,, $\dot{C}$ C, D D C 2 (4 + 6),, (3 + 3, 4 + 4 + 3) *Висова.*

Allegro vivo.

515 б. *

1. А в не-ді-лю раз па-люн-ку пи- ю, В поне- ді-льок

Сп. Дошна.

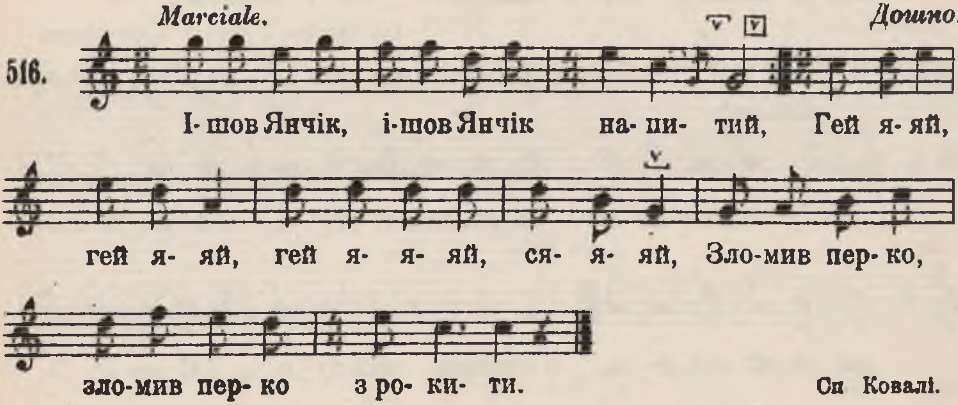
IX. Чотирорядкова строфа, зложена переважно із триколінних рядків — мішаних із дво- й чотироколінними.

Dur: *a)* Закінчення на тоніці.

(A A B)[bis] C C A C, A A D (4̇ + 4̇ + 3)[bis] ([3 + 3 + 4 + 3][refr.], 4̈ + 4̈ + 3)

Дошно.

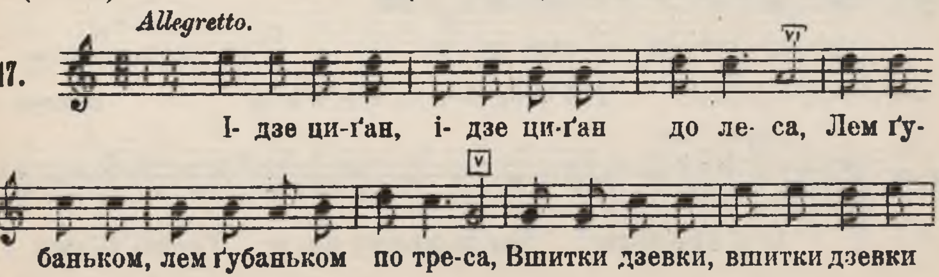
516.

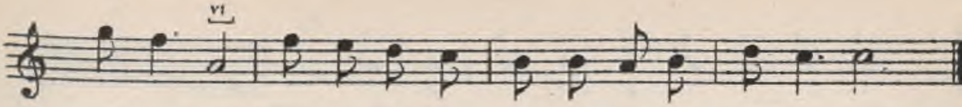

Сп Ковалі.

4 (A A B) 4 (4̇ + 4̇ + 3) *Пантна.*

517.

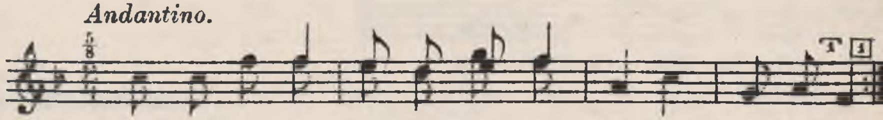

на не- го, Же ґу-бань-ка, же ґу-бань-ка не є- го.

(Ȧ Ä B)bis$_{II}$ B C, Ȧ Ä B 2 (4 + 4 + 5)$_{II}$ (5 + 7, 4 + 4 + 5) *Пантна.*

Andantino.

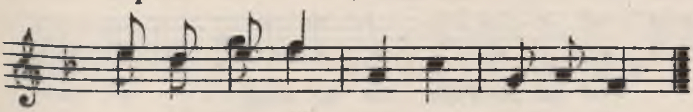
518.

При Ду- на- ю, при Піс бур- ку юч- ка зе- ле- на,
Си- дит на ні мо- я ми- ла бар- зо стра-пле-на.

Чор-ни її о- чи ма, все на ме- не по- па-тра, Лич ко ся ї

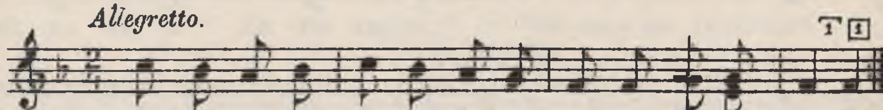

ру- мя- ні- є, бо дру- го- го ма. Сп. Євдося Лепак.

(A A Ḃ)bis$_{II}$ C B, D Ḃ 2 (4 + 4 + 6)$_{II}$ (5 + 6, 6 + 6) *Маластів.*

Allegretto.

519.

Ци пу-сти- те, не пу-сти-те без ти че- ре(?) мо-сти?
Не пу-сти-ме, не пу-сти-ме, по-ла- ма- ли- би-сте.

Не по- лам- ле- ме, Злег-ка пе- рей- де- ме, По- зад- нє,

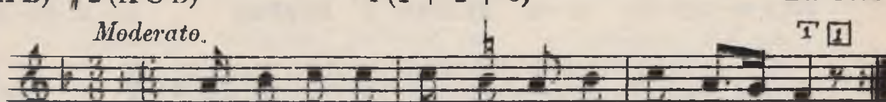
по- зад нє ча- до да- ру- є- ме.

Пісня співана на вечірках.

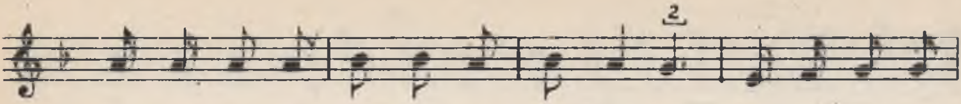
(A A B)bis$_{II}$ 2 (A C B) 4 (4 + $\overset{3}{4}$ + 3) *Висова.*

Moderato.

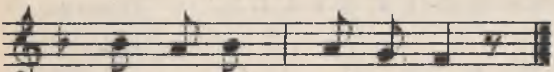
520.
*

Чи ти ме- не, Ва- си-лень-ку, не зна- єш,
Же ти на- шу ха- ти-ноньку ми- на- єш?

На- ша ха- та край во- ди, край во- ди, З ви- со- ко- го

де- ре- ва, з ло- бо- ди.

Confer № **525.**

Сп. Марія Ференц

2(ȦÄBĊ)„ ḂḂC, AAĊ 2(4̇ + 4̈ + 4̇ + 3)„(4̈ + 4̈ + 3, 4̽ + 4̽ + 3) *Ганчова.*

Vivo.

521 а.

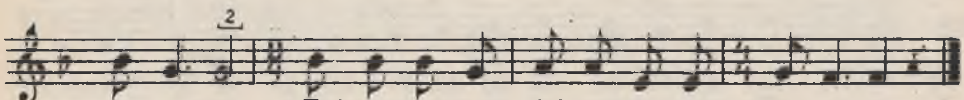
Ой Боже мій, ой Боже мій, ой Боже мій

на све- це! Же мя жад-на, же мя жад-на, же мя

жад- на не кце- те А- ни єд- на, а- ни єд- на

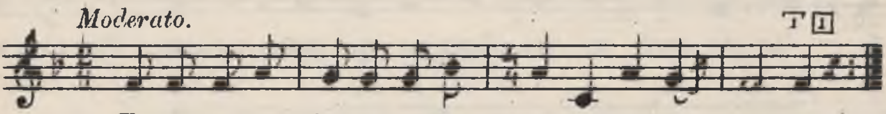
ни жа́д-на, Бо' сте каж-да, бо' сте каж-да па-рад-на.

Сп. Юстина Чопор.

(ȦÄB)bis„ CCD, ȦÄB 2(4 + 4 + 6)„(4 + 4 + 3, 4 + 4 + 6) *Пантна.*

Moderato.

521 б.

Ти-ха во- да бреги лам-ле, то правда, то правда,
А юж ме- не мо- я ми- ла зо-хаб-ля, зо- хаб-ля.

Кед зо- хаб- ля, а я недбам, я недбам, А я со- бі
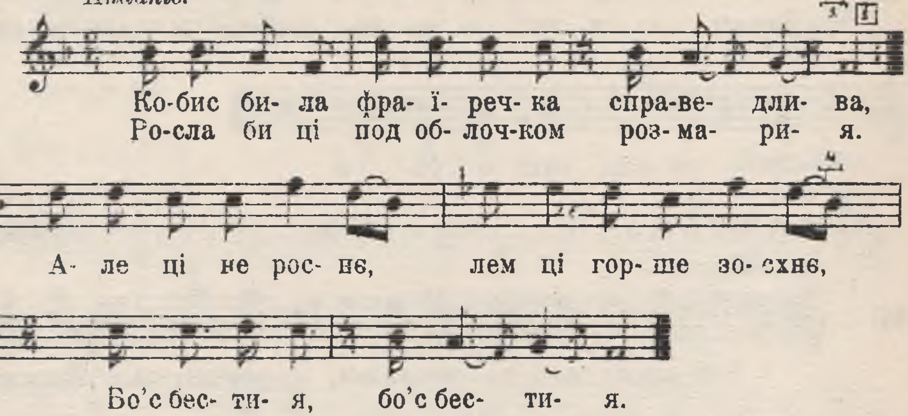

ліп-шу, гар-щу по- гле-дам, по- гле-дам.

Сп. Марина Крупа

(A A B)$^{bis}_{II}$ C C$_{I}$ A B 2 (4 + 4 + 4)$_{II}$ (6 + 6, 4 + 4) *Воля ясл. ниж.*

Andante.

522 а.

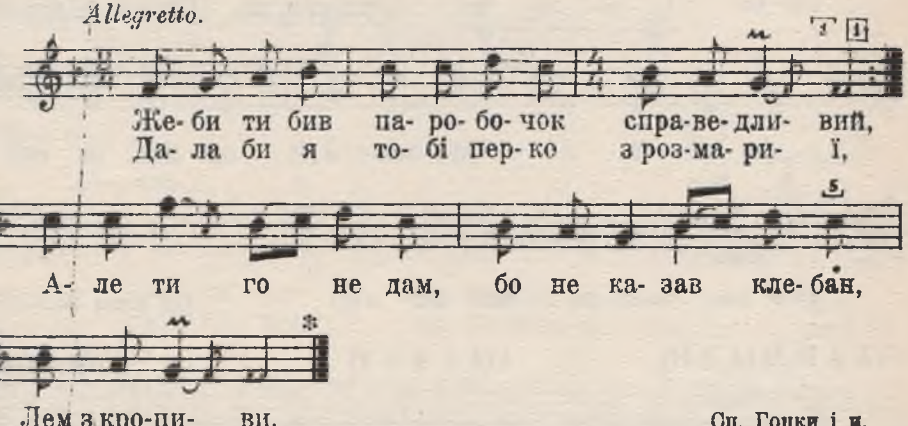

Сп. Шубяки.

(A A B)$^{bis}_{II}$ C C$_{I}$ B 2 (4 + 4 + 4)$_{II}$ (6 + 6, 4) *Шкляри.*

Allegretto.

522 б.

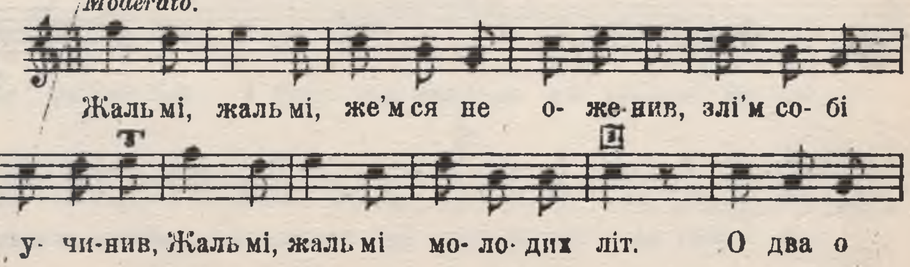
Сп. Гоцки і н.

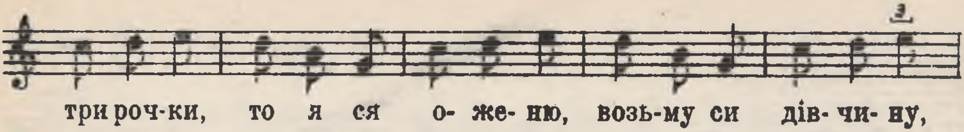
* Скороченне останнього рядка.

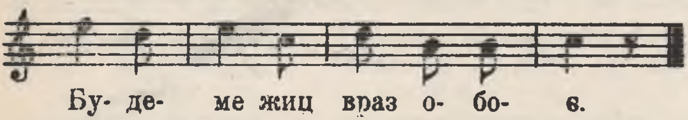
A B B$_{I}$ A C$_{II}$ B B B$_{I}$ A C (4 + 6 + 6, 4 + 4)$_{II}$ (6 + 6 + 6, 4 + 4) *Висова.*

Moderato.

523.

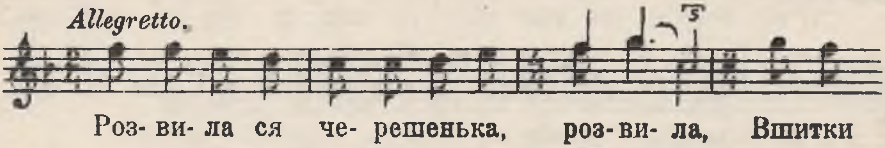

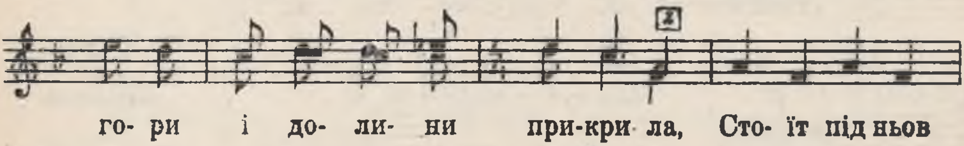

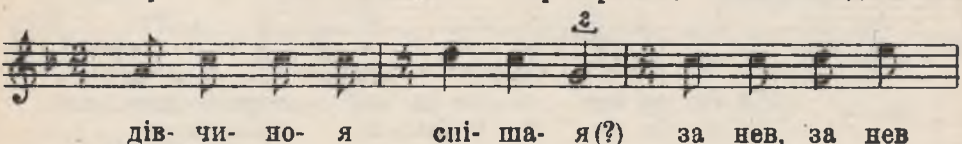
A Ȧ B, A A Ḃ,, C A Ḃ, Ȧ A B 4 (4 + 4 + 3) *Пантна.*

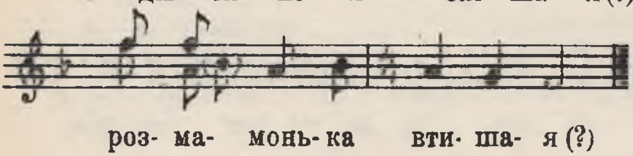
Allegretto.

524.

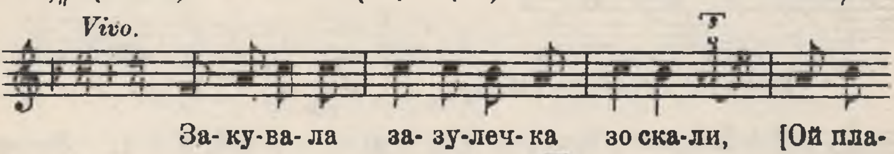

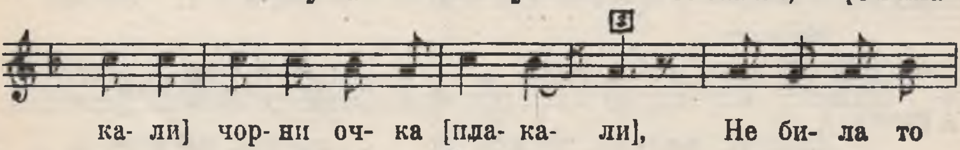
Сп. Анна Вольняк.

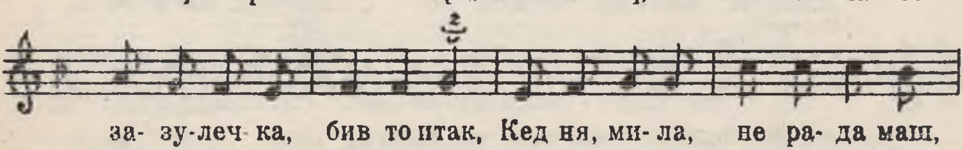
2 (A Ȧ Ḃ),, 2 (A A B) 4 (4 + 4 + 3) *Ставіща.*

Vivo.

525 a.

зо- стан так. ( ) Не виходить з фонографу.

Confer. № 520. Сп. Орина Лаврин.

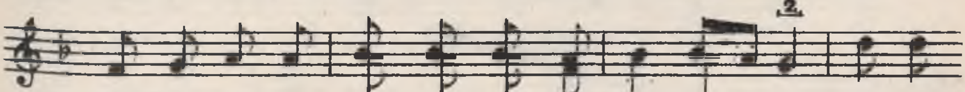
(A A B)$^{bis}_{\shortparallel}$ 2 (A A B) 4 (4 + 4 + 3) *Андріївка.*

Moderato.

525 б.

А чи ти мя, Ва- си-лень-ку, не зна- єш,
Же ти мо- ю ха- ту-лень-ку ми- на- єш?

А то мо- я ха- ту- лень- ка краї во- ди З ви- со-

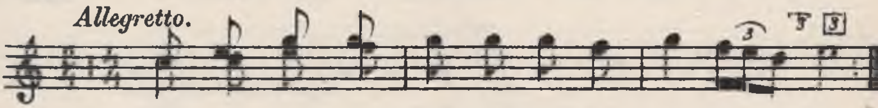

ко- го де- ре- вень-ка, з ло- бо- ди.

(A A B)$^{bis}_{\shortparallel}$ 2 (A A B) 4 (4 + 4 + 3) *Маластів.*

Allegretto.

525 в.

Де ти ме- не, Ва- си-лень-ку, по- ве- деш,
Кой ти сво- ї ха- ти-нонь-ки не ма- єш?

По- ве- ду тя, по- ве- ду тя в чуджу- ю, ніж си сво- ю,

ніж си сво ю збу- ду- ю.

(A A B)$^{bis}_{\shortparallel}$ 2 (A A B) 4 (4 + 4 + 3) *Маластів.*

Allegretto.

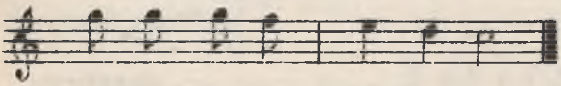
525 г.

За- ку- ва- ла за- зу-лень- ка за во- дом,
За- пла- ка- ла па- ні мло- да за со- бом,

А ідь- те ви, мло- ди лі- та, ідь- те преч, По-лож ві- нок

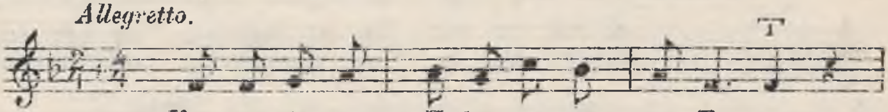

на по- ли- цу, влож че- пец. 525 б, в, г — пісні співані на весіллі.

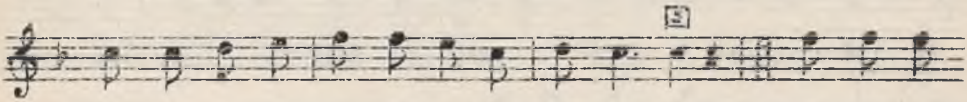
А̇ А В̇, А̇⁵ А В„ С D Е, А А В̇ 2 (4 + 4 + 3)„(¹+4 + 4 + 3, 4 + 4 + 3) *Пантна.*

Allegretto.

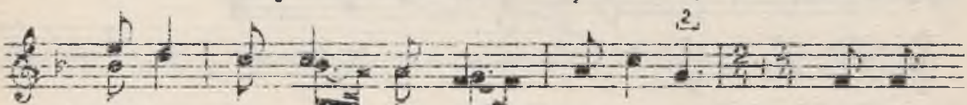
526.

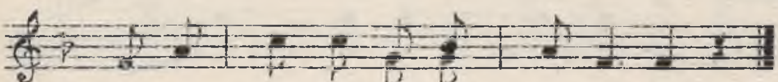
Кой я і- шов з Дебре- ци- на до Та- ли,

На ко- ни- ку под- ко- веч- ки чер- ка- ли, Еи йа лем

ти ме, мой ко- ни- ку, до- бре нес, Дам я

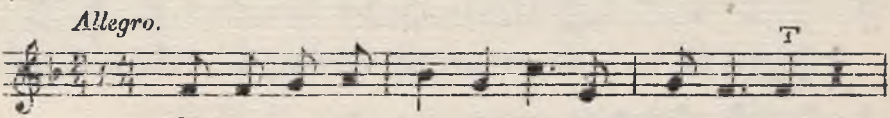
то- бі под- ко- веч- ки при-биц гнес.

Сп. Анна Вольняк.

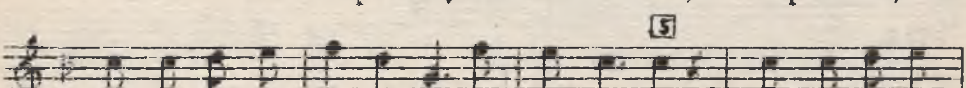
А̇ В С̇, А̇ В С„ А̇ В С, А̇ В С̇ 4 (4 + 4 + 3) *Сяніччина.*

Allegro.

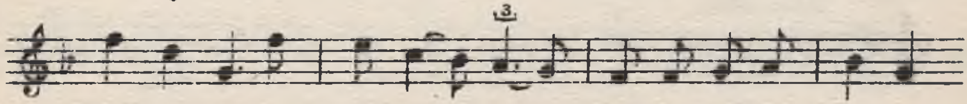
527.

Ой на- ро-ваш, си- вий ко- ню, на- ро- ваш;

Ко- му же ти то- то дів- ча ви- хо- ваш? „Ой то- бі то,

мій Я- ніч- ку, то- бі то, Же- би ти мав мло-ду

же- ну на лі- то“. Сп. Модест Менцінський.

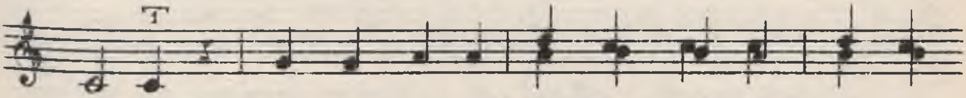
ȦÄḂ,Ȧ⁵ A B„ACD,ȦÄḂ $(4+4+7)^{bis}_{„}$ $(4+3+3^{refr.}, \overline{4+4}+7)$ *Шкляри.*

Andante.

528.

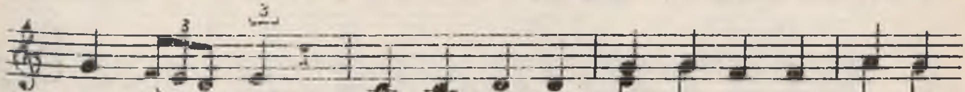
Ей йа в Дукли на пи- са- ню та сьві- ти- ла ся

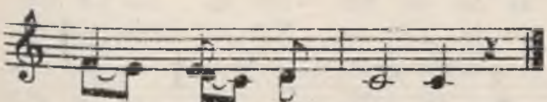
сьвіч- ка, Ей йа в Ду-кли на пи- са- ню та сьві-

ти- ла ся сьвіч-ка, Ей на мо- їм ми- лень-кім,

ей, я- я! Ей йа ви- ши- та со- роч- ка, ей ви-

ши- та со- роч- ка.

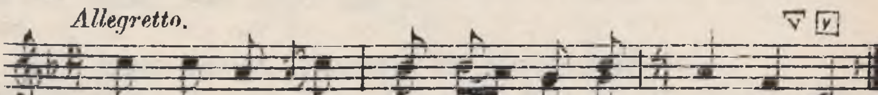
Сп. Гоцки і и.

β) Закінченнє на домінанті.

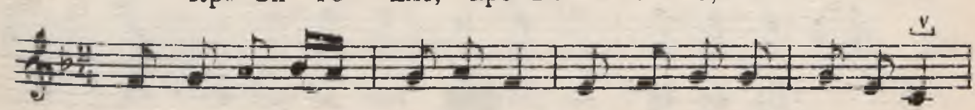
$(A\ A\ B)^{bis}_{„}$ A C, A C, D E $2(4+4+3)_{„}$ $(4+3, [4+3]^{bis})$ *Шкляри.*

Allegretto.

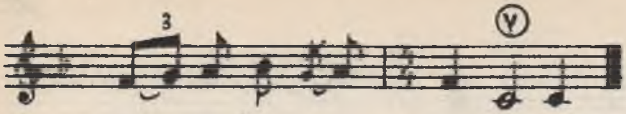
529 a.

Ган- цю бі- ла, Ган- цю бі- ла, што ро- біш?
Кро- ви го- нят, кро- ви го- нят, а ти спіш!

Най ї го- нят із по- ля, Так то гань-ба не мо- я.

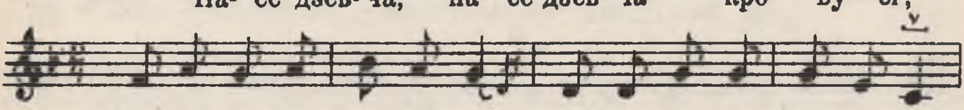
Так то гань- ба не мо- я. Сп. Гоцки і и.

(A A B)^bis,, A C, A C, D E 2 (4̇ + 4̇ + 3),, ([4̇ + 3]^bis, 4 + 3) *Волтошова.*

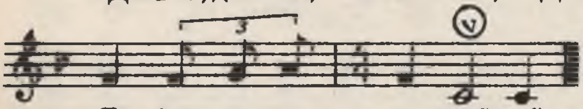
Allegretto

529 б.

До- бра тра- ва, до- бра тра- ва на ро- сі,
Па- се дзев- ча, па- се дзев- ча кро- ву- сі;

Дзевча, дзев-ча, спі-вай сой, Дзев ча, дзев-ча, спі- вай сой,

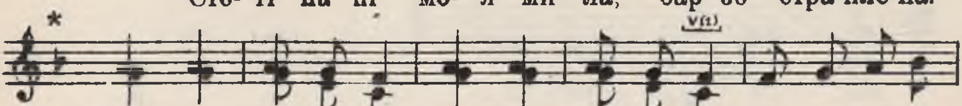
До- бра тра- ва на твой дой. Сп. Драгузи.

(Ȧ Ä Ḃ)^bis,, B̈ B, Ȧ Ä Ḃ 2 (4 + 4 + 5),, (5 + 5, 4 + 4 + 5) *Маластів.*

Allegro.

530.

За го- ра- ми, за ле- са- ми юч- ка зе- ле- на,
Сто- їт на ні мо- я ми- ла, бар- зо стра-пле-на.

Чор- ни о- чи ма, На мя по- па- тря, Лич-ко ї ся

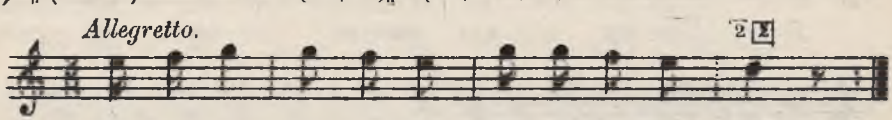
ру- мя- ні- є, же дру- го- го ма.

Сп. Мар. Юрчак, Наст. Павлик, Ант. Боцян.

γ) Закінченнє на другому ступні скалі.

(A B)^bis,, (C Ċ D)^bis 2 (6 + 5),, 2 (4 + 4 + 6) *Висова.*

Allegretto.

531.

На пе- цу мо- ло- тил, за пе- цом ві- ял,
Же- на го ла- я- ла, а он ся смі- ял.

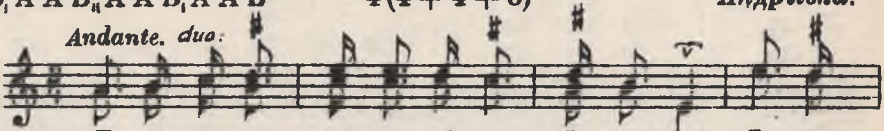
Те- пер лем ся роз- ска- ка- ла, те- пер же мі грай- те,
Чор ни бу- ти по-прис- ка- ли, чер- ве- ни мі дай- те!

Сп. Мар. Гойсак.

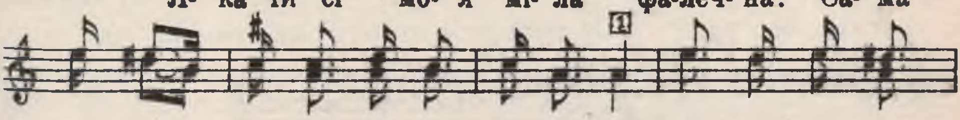
Moll:

А А В, А̇ Ä В,, А̇ А В, А̇ Ä В 4 (4 + 4 + 3) *Андріївка.*

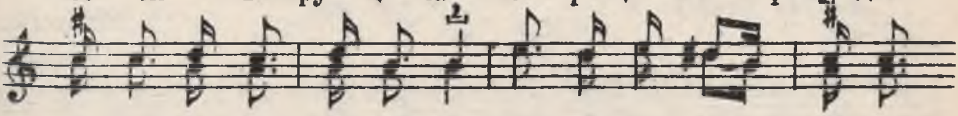
Andante. duo.

532.

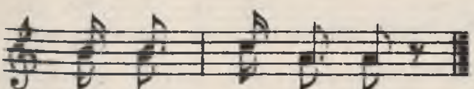
Я- ка ти сі мо- я мі- ла фа-леч- на: Са- ма

сє мі ви- ру- ці- ла зо сєр- ца. Те- пер бу- дзеш

на свій ро- зум ба- но- вац, Не бу- деш ти ма- ла

ке- го лю- бо- вац.

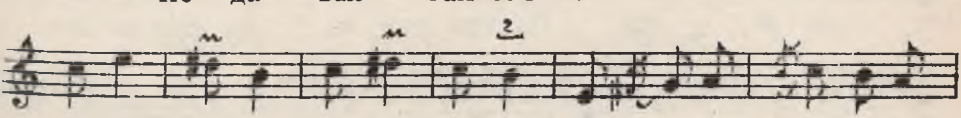
Сп. дівчата.

(А̇ Ä В)[bis] ,, В В, А̇ Ä В 2 (3 + 3 + 4),, (4 + 4, 3 + 3 + 4) *Воля ясл. ниж.*

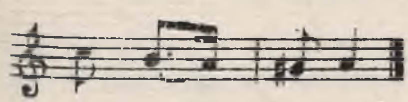
Andantino.

533.

Сьві- ти- ло со- ней- ко ку ляс- ко- ві,
Не да- вай ґам- боч- кі во- яч- ко- ві.

Як му не дац, кой він просит, Ца- лу -є, пя-сту-є,

вуд- ку но- сит?

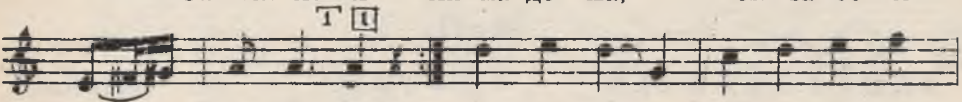
Сп. Шубяки.

(AȦBĊ)bis II AAC, BBḂC 2(4+4+5+3), (4+4+3, 5+5+5+3) *Шкляри.*

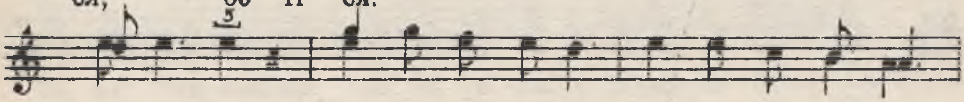
Andante.

534.

Чор- на го- ра, чор- на го- ра ой та бу- рит
Са- ма мо- я ми- ла до- ма, ой та бо- їт

ся, бу- рит ся, Не бой ти ся, мо- я ми- ла,
ся, бо- їт ся.

з ве- че- ра, Ой прий-ду к то- бі, пе- ре- но- чу- ю,

пе- ре- но- чу- ю до ра- на. Сп. Гопки і в.

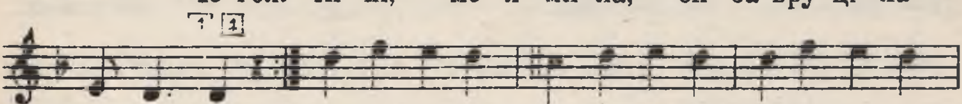
Дошно.

(AÄBĊ)bis II AAAD, ȦÄBC 2(4+4+¹+4+3), (4+4+4+3, 4+4+¹+4+3)

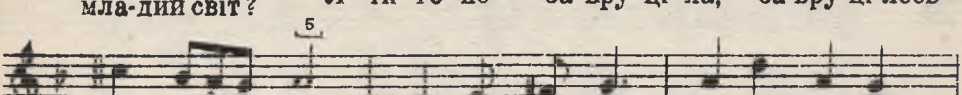
Marciale.

535.

Си- дит пта-шок на че-реш-ні, ей об-дзю-бу- е
Чо- гож ти мі, мо- я ми- ла, ей за- вру- ці- ла

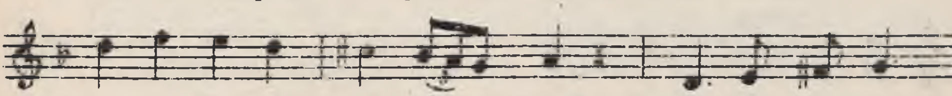
дробний квет, Я ти го не за-вру-ці-ла, за-вру-ці-лесь
мла-дий світ?

со- бі сам, За три роч- ки до мя'с хо- див,

ей на четвертий ін-шу'с взяв. А- ни тя ся не бо- ю,

а- ни за тя не пі- ду, А- ни я тя

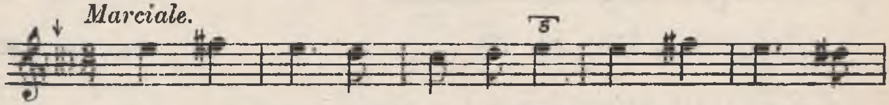

під об- лач-ком гей біль-ше че- кац не бу- ду.

Сп. Коваль.

А̇ В̇, А̇ В̈,, С̇ Ḋ В̇, С̇ Ḋ В̈ 2 (4 + 3),, 2 (4 + 3̇ + 3̇) *Волтошова.*

Marciale.

536.

Там на го- рі ка- ли- на, лю- бит ме- не

дзев-чи-на, Лю- бит ме- не сер-деч-ні, сердеч-ні, Оз- му

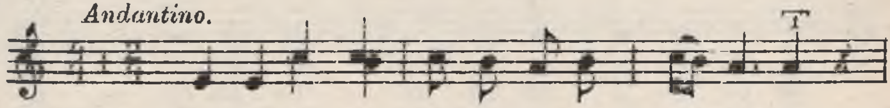

я і ко- неч- ні, ко- неч- ні.

Сп. Драгузи.

А̇ В̇ С̇, Ӓ В̇ Ḋ,, Ӓ В̇ Ḋ, А̇ В̇ С̇ 4 (4 + 4 + 3) *Пантна.*

Andantino.

537.

Ой у- мер- ла кач-ма-реч-ка, й у- мер- ла,

Што вам на- бір па- лю-ноч-ку да- ва- ла,
А юж о- на ве- ра нес- ка не жи- є,
Юж ся

на- бір па- лю-ноч-ка' не пи- є.

Сп. Марина Крупа.

А̇ Ӓ В, А³ Ӓ³ В³,, Ӓ³ А В, А̇ Ӓ В 4 (4 + 4 + 3) *Сянiччина.*

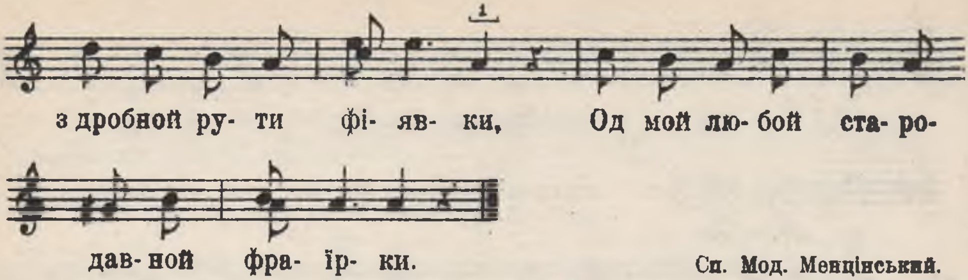
Andantino.

538 а.

Мо- я ми- ла за- дре- ма- ла, я за-спав.

А кто же мі з за ка- ла- па пер- ко взяв? Мо- є пер- ко

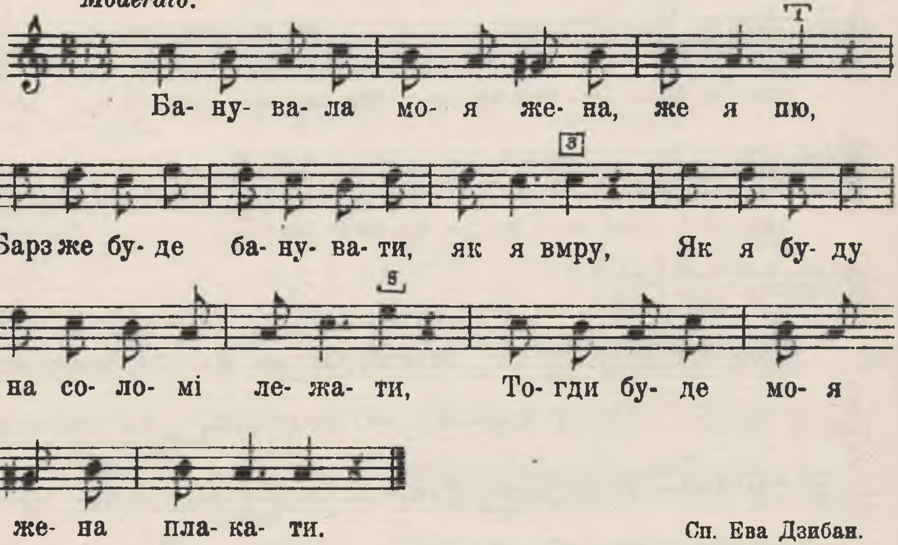

Сп. Мод. Менцінський.

$\dot{A}\,\ddot{A}\,B_{,}\,\dot{A}^{3}\,\ddot{A}^{3}\,\dot{B}^{3}_{,,}\,\dot{A}^{3}\,A\,B_{,}\,\dot{A}\,\ddot{A}\,\dot{B}$ 4 (4 + 4 + 3) *Пантна.*

Moderato.

538 б.
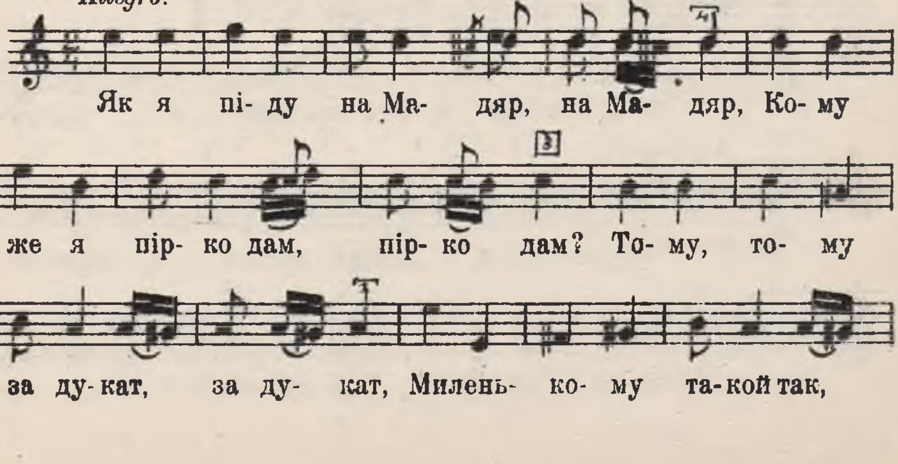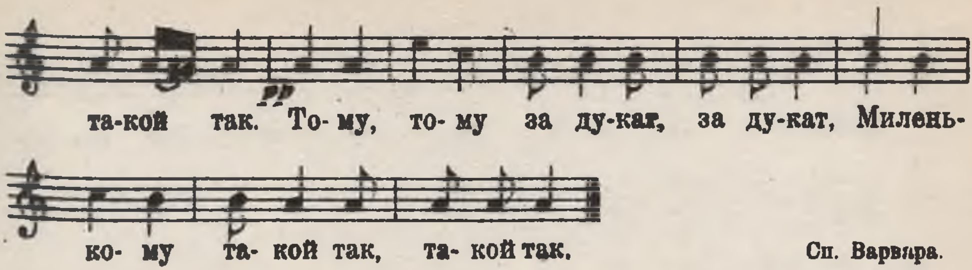

Сп. Ева Дзибан.

4 (A B C) 4 (4 + $\dot{3}$ + $\dot{3}$) *Висова.*

Allegro.

539.

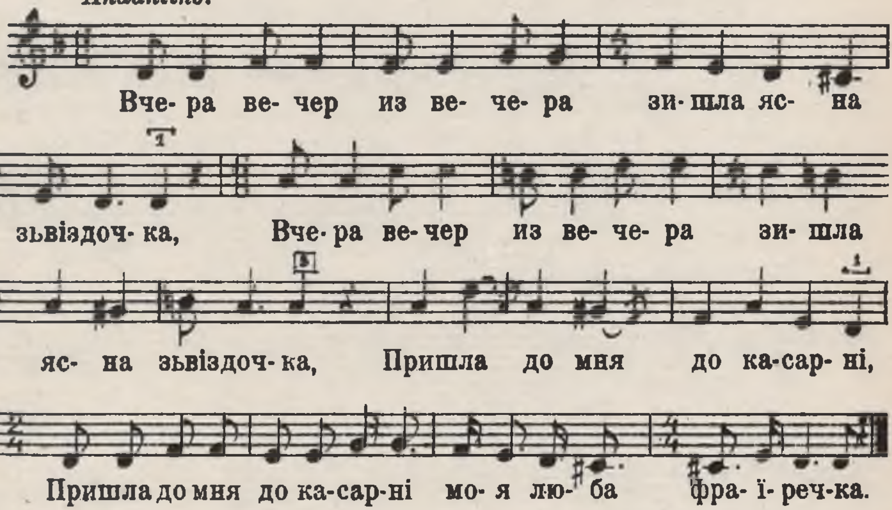
Сп. Варвара.

Устє руське.

$\dot{A}\,\ddot{A}\,B\,\dot{C}_{,}\,\dot{A}^{5}\,\ddot{A}^{5}\,B^{5}\,\dot{C}^{5}_{,,}\;B\,B_{,}\,\dot{A}\,\ddot{A}\,A\,D\quad (4+4+4+3)^{bis}_{,,}(\dot{4}+\ddot{4},\dot{4}+\ddot{4}+4+4)$

Andantino.

540.

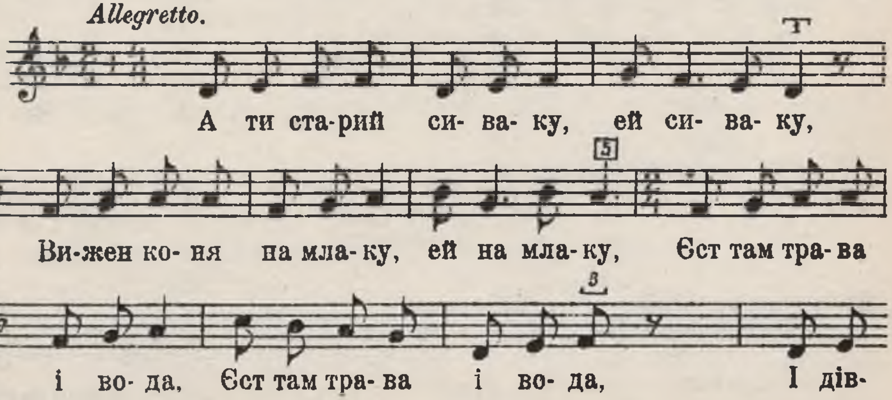
Сп. ґазда середніх літ.

Маластів.

$\dot{A}\,\dot{B}\,\dot{C}_{,}\,\dot{A}^{3}\,\dot{B}^{3}\,C_{,,}\,\dot{A}^{3}\,\dot{B}^{3}_{,}\,A\,B_{,}\,\dot{A}\,\dot{B}\,\dot{C}\quad 2(4+\dot{3}+{}^{1}{+}\dot{3})_{,,}([4+3]^{bis}\,4+\dot{3}+{}^{1}{+}\dot{3})$

Allegretto.

541.
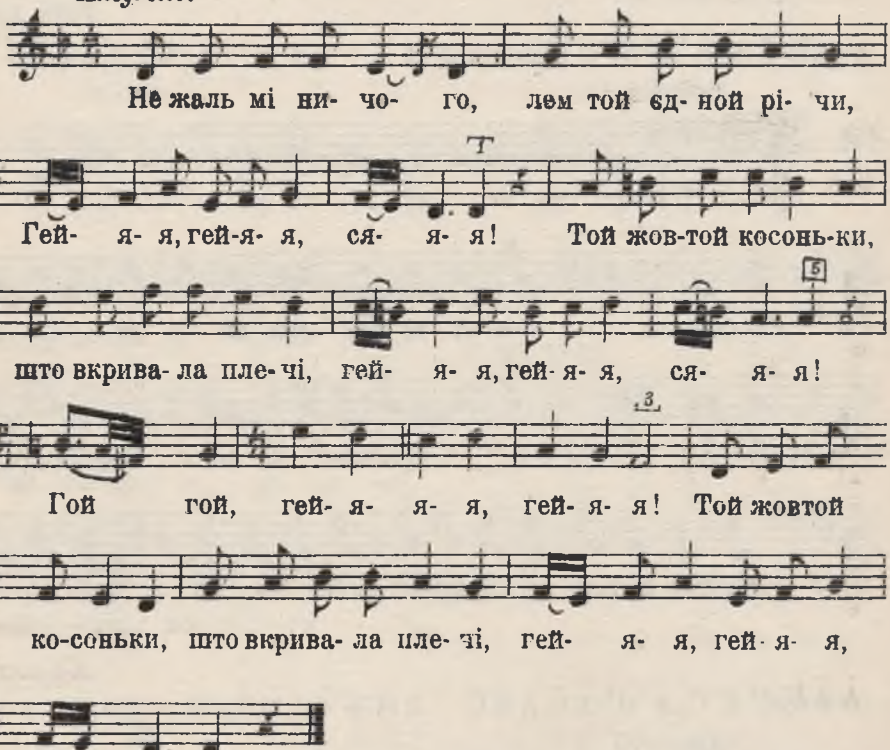

$\dot{A}\ \ddot{A}\ (\dot{B}\ \dot{C})^{refr.}\ \dot{A}^5\ \ddot{A}^5\ (\dot{B}^5\ \dot{C}^5)^{refr.}{}_{\|}\ (D\ E\ F)^{refr.},\ \dot{A}\ \ddot{A}\ (\dot{B}\ \dot{C})^{refr.}$ *Шкляри.*

$2\,(6 + 6 + [6 + 3]^{refr})_{\|}([2 + 4 + 3]^{refr.},\ 6 + 6 + [6 + 3]^{refr.})$

Allegretto.

542.

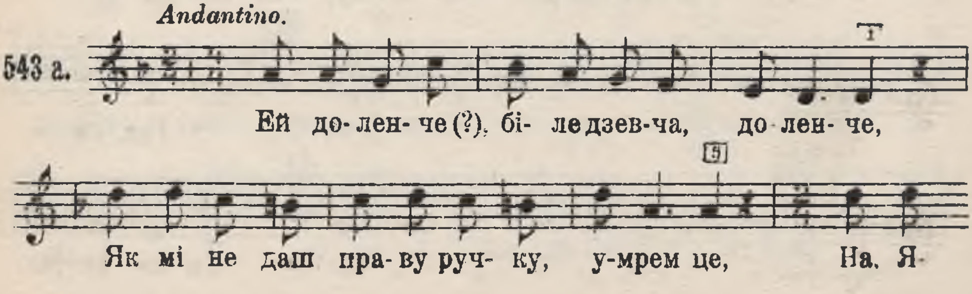

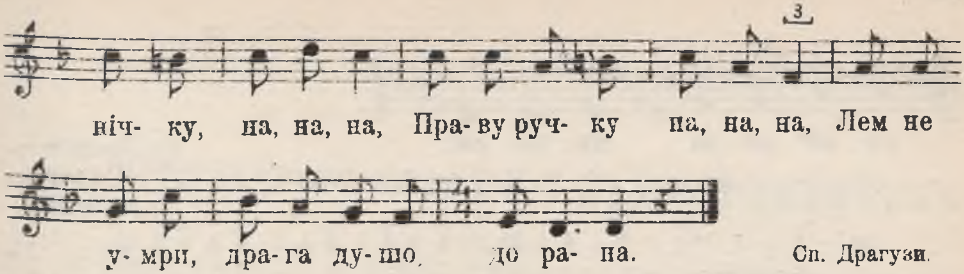
Сп. Гоцки і и.

$\dot{A}\ddot{A}B_{|}\ \bar{A}AB_{\|}\ \bar{A}CAC_{|}\ \dot{A}\ddot{A}B\quad 2\,(4 + 4 + 3)_{\|}(2\,[4 + 3],\ 4 + 4 + 3)$ *Волтошова.*

Andantino.

543 a.

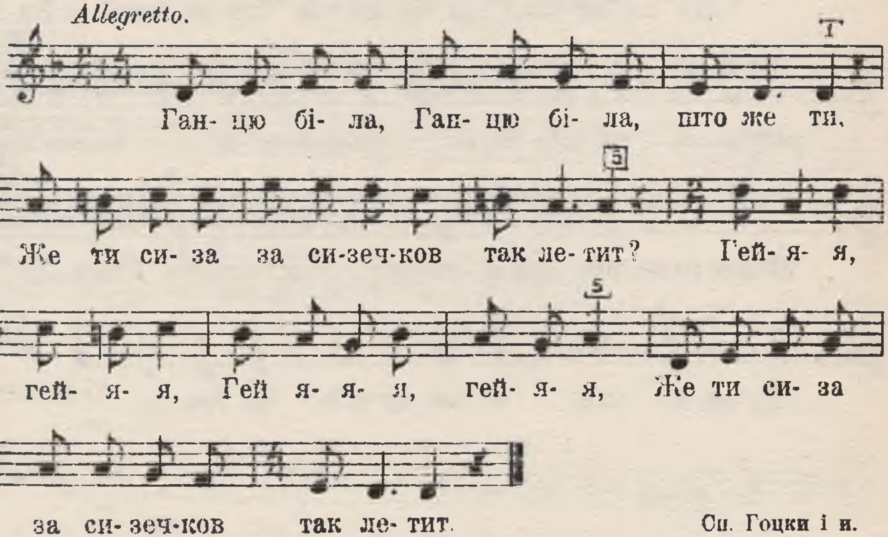
Сп. Драгузи.

$\dot{A}\,\ddot{A}\,B_{\text{I}}\,A^5\,A^5\,B^5_{\text{II}}\,(C\,C\,A\,C)^{refr.},\ \dot{A}\,\ddot{A}\,B$ *Шкляри.*

$2\,(4+4+3)_{\text{II}}\,([3+3+4+3]^{refr.},\ 4+4+3)$

Allegretto.

543 б.
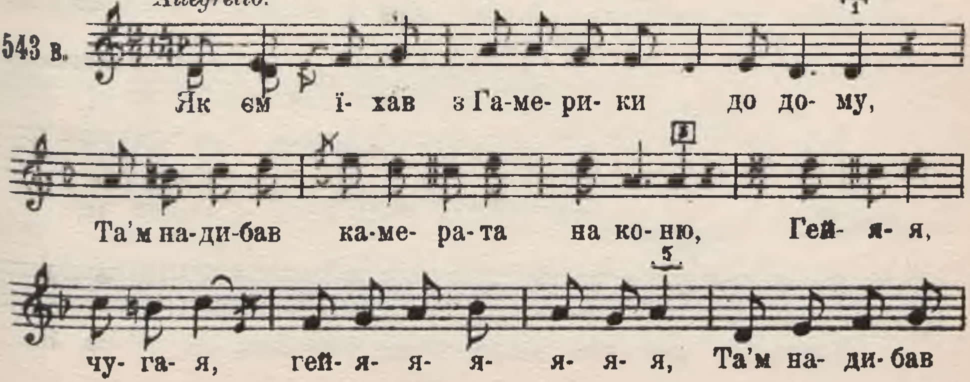

Сп. Гоцки і и.

$\dot{A}\,\ddot{A}\,B_{\text{I}}\,\dot{A}^5\,A\,\dot{B}^5_{\text{II}}(C\,C\,A\,C)^{refr.},\ \dot{A}\,\ddot{A}\,B$ *Волтошова.*

$2\,(4+4+3)_{\text{II}}\,([3+3+4+3]^{refr.},\ 4+4+3)$

Allegretto.

543 в.

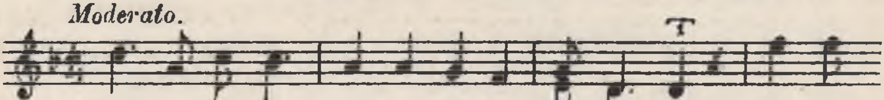
Сп. Драгуан

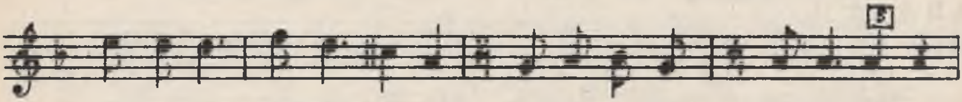
Ȧ Ä B,C Ā D B„C Ā D B, A Ä B *Пантна.*

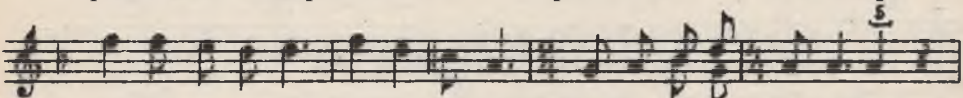
(4̇ + 4̇ + 3, ¹+4̈ + 4̈ + 4̈ + 3)„(¹+4̄ + 4̄ + 4̄ + 3, 4̂ + 4̂ + 3)

Moderato.

544.

В. Трирядкова строфа й її модифікації.

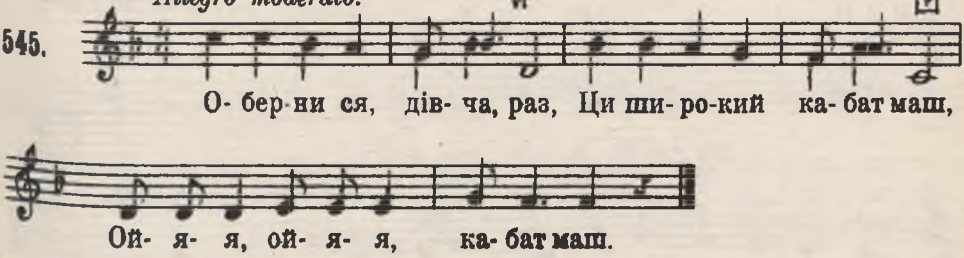
Х. а) Трирядкова строфа з головною цезурою межи другим і третім рядком.

Dur: *а)* Закінчення на тоніці.

А В, А В,, С В — 2 (4 + 3),, (6 + 3) — *Маластів.*

Allegro moderato.

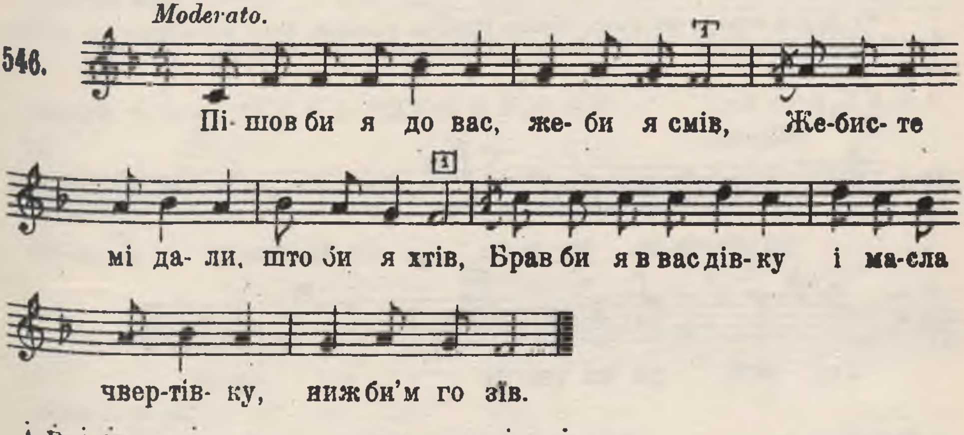
545.

А В, А С,, А А В — 2 (6 + 4),, (6 + 6 + 4) — *Устє руське.*

Moderato.

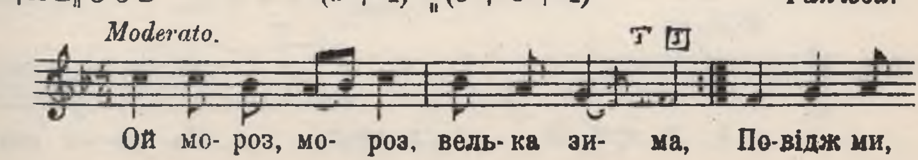
546.

А В, А В,, С С В — (5 + 4)bis,, (6 + 6 + 4) — *Ганчова.*

Moderato.

547. *

дів- чат- ко, повідж ми, дів-чат- ко, де пе- ри- на.

Сп. Юстина Чопор.

A B, A B„ A A B (1+4 + 4)bis„ (1+4 + 1+4 + 4) *Пантна.*

Andantino.

548.

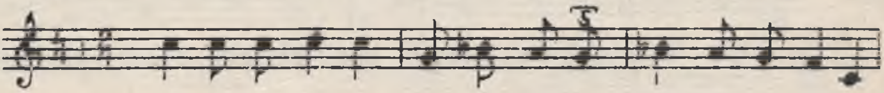

1. Ей горов і- ду, ко- ня ве- ду, Ей горов і- ду,

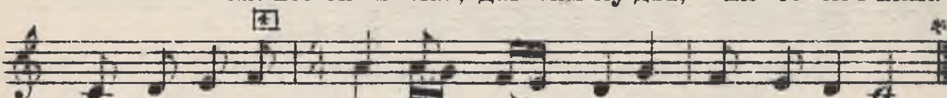

ко- ня ве- ду, Ей долин-ка-ми, ей долин-ка-ми волки же-ну.

A B, A B„ A C (1+4 + 4 , 1+4 + 4)„ (1+ 4 + 4)

Ей хто би не мав, дав бим му два, Ей бо мі з нима

вель-ка бі- да, Ей бо мі з ни-ма вель-ка бі- да.

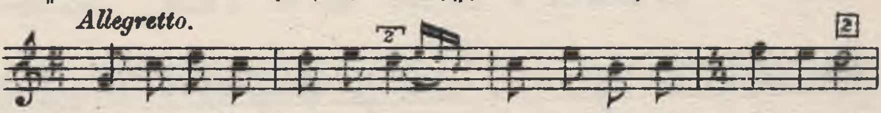
Сп. Анна Вольвяк.

*) Друга строфа сеї пісні сильно відбігає укладом фраз від першої; се рідкий примір сполучення двох строф мелодії у висшу цілість. Cfr. 331 a.

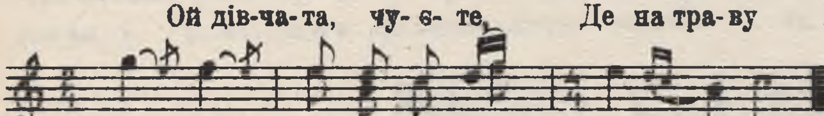
A B, A C„ Drefr. A C (4 + 3, 4 + 3)„(2refr. + 4 + 3) *Висова.*

Allegretto.

549 a.
*

Ой дів-ча-та, чу- е- те, Де на тра- ву и- де-те,

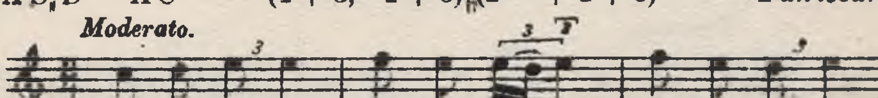
Гей, гей! де на тра- ву и- де- те.

Сп. А. Коблош.

A B, A C„ Drefr. A C (4 + 3, 4 + 3)„(2refr. + 4 + 3) *Ганчова.*

Moderato.

549 б.
*

А на луч- це зе- ле- ней Па- сут- ся там

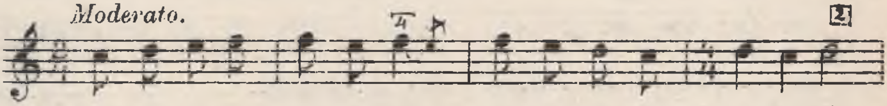

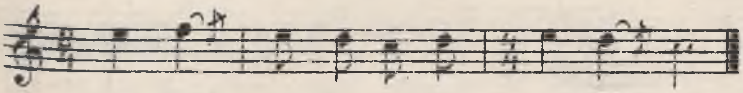
Сп. Анна Мигаль.

$A\,B_{I}\,A\,C_{II}\,D^{refr.}\,A\,C$ $(4+3,\ \dot{4}+\dot{3})_{II}(2^{refr.}+\dot{4}+\dot{3})$ *Ганчова.*

Moderato.

549 в.

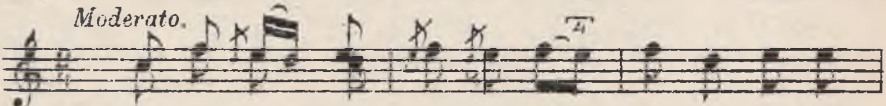

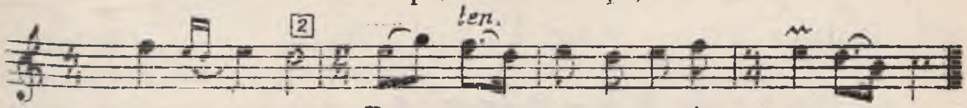
Сп. Юстина Чопор.

$A\,B_{I}\,A\,C_{II}\,D^{refr.}\,A\,C$ $(4+3,\ \dot{4}+\dot{3})_{II}(2^{refr.}+\dot{4}+\dot{3})$ *Ганчова.*

Moderato.

549 г.

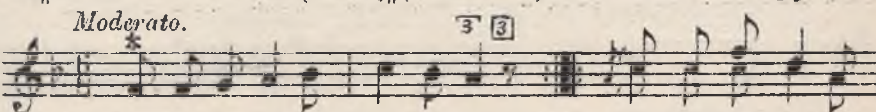

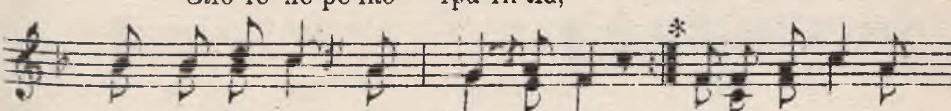
Сп. Олена Сокол.

$\dot{A}\,B_{I}\,\dot{A}\,B_{II}\,A\,A\,B$ $2\,(5+3)_{II}\,(5+5+3)$ *Устє руське.*

Moderato.

550.

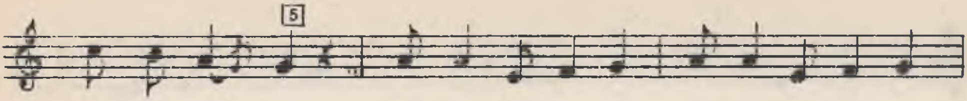
Сп. Мел. Даньковська.

$\dot{A}\,B_{I}\,A^{5}\,B^{5}_{II}\,\ddot{A}\,\ddot{A}\,B$ $(5+4)^{bis}_{II}\,(\dot{5}+5+4)$ *Шкляри.*

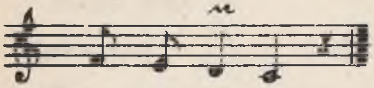
Marciale.

551.

зла го- ди- на, Ей ли-ши-ла ня, ей ли-ши-ла ня

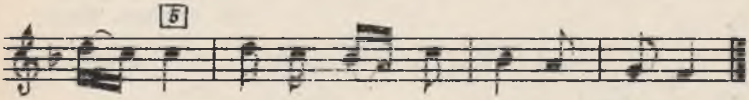
мо- я ми- ла. Сп. Гоцки і ин.

A B, A B,, A B (4 + 4, 4̇ + 4̇),, (4̇ + 4̈) *Пантна.*

Allegretto.

552.

Ку- па- ло ся дів- ча в ста-ві, Па-сло ко- ні на о-

та- ві, Па-сло ко- ні на о- та- ві. Сп. А. Тарбай.

β) Закінчення на долішній домінанті.

A B, A B,, C D (4 + 6, 4̇ + 6),, (4̇ + 6) *Пантна.*

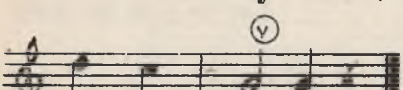
Andantino.

553 a.

Там на го- рі зимний ві- тер ду- є, А там ко-зак

пше-ни-чень-ку сі- є, А там ко- зак пше- ни-

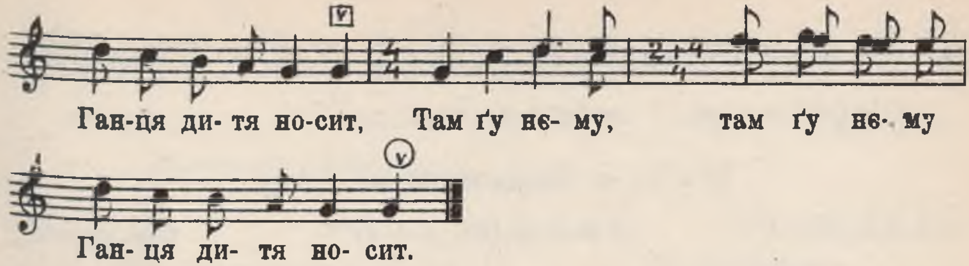
чень- ку сі- є.

A B, Ȧ B,, C Ȧ B (4 + 6, 4̇ + 6̇),, (4̇ + 4̇ + 6̇) *Маластів.*

Moderato.

553 б.

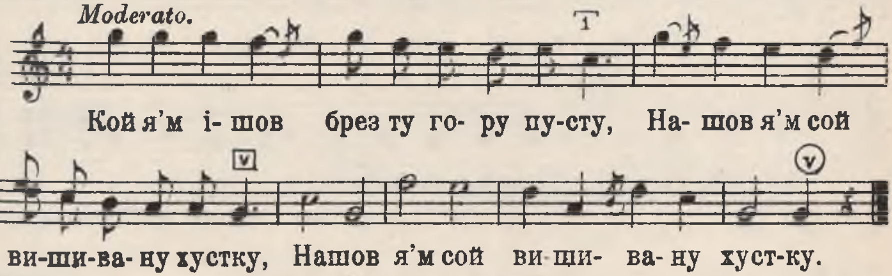
Там на го-рі Се-мен жи-то ко- сит, Там ґу не- му

A B, A B,, C D (4 + 6, 4 + 6),, (4 + 6) *Пантна.*

Moderato.

553 в.

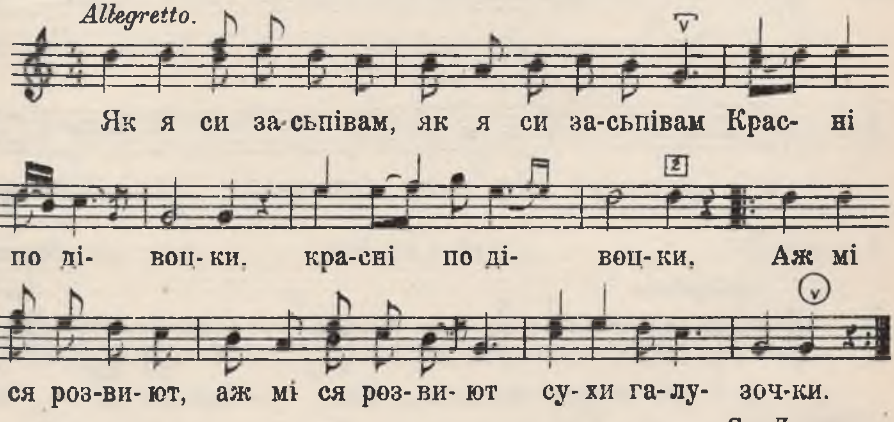

Сп. Антоха Вольняк.

A B, C C,, A B C (6 + 6, 6 + 6),, (6 + 6 + 6) *Волтошова.*

Allegretto.

554.

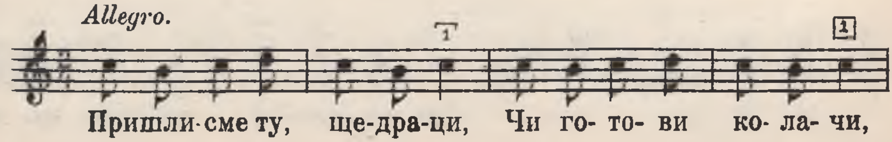
Сп. Драгуви.

γ) Закінчення на другому ступні скалі.

A B, A B,, (A A)refr. 2 (4 + 3),, (4 + 4)refr. *Пантна.*

Allegro.

555.

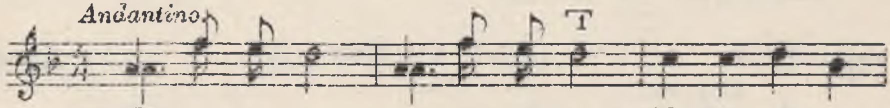
Щедрий ве- чер, до-брий ве- чер!

Moll: *a)* Закінчення на тоніці.

A A, B A,, (C C D)[refr.] 2 (4 + 4),, (3 + 3 + 4)[refr.] *Сянічина.*

Andantino.

556 a.

Го- ра, го- ра го- ру- ва- та, Мо- я ми- ла

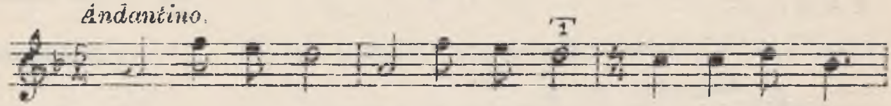
во- лю- ва- та, Гой- я- я, гой- я- я, тра- ра- ра- ра!

Зап. від Мод. Менцінського.

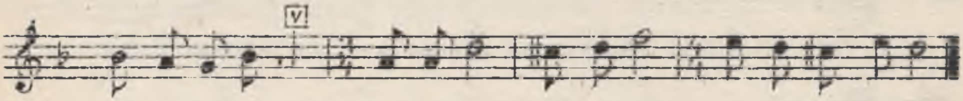
A A, B C,, D D C (4 + 4, 4 + 5),, (3 + 3 + 5) *Маластів.*

Andantino.

556 б.

Там на го- рі рос- не ко- пер, Чи- я же я,

ой- я-гой, тепер? Ой- я-гой, ой- я-гой, ой- я- гой, тепер?

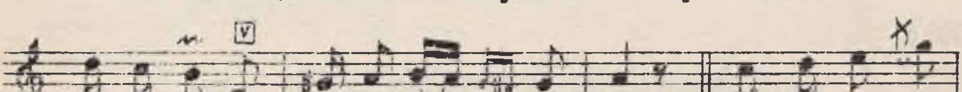
A A, A A,, B[refr.] 2 (4 + 4),, 5[refr.] *Ганчова.*

Allegretto.

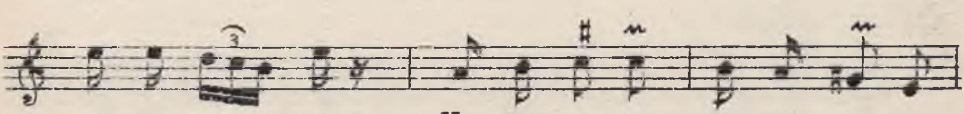
557.
*

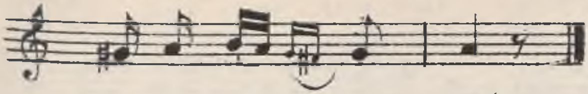
1. Є там до лов паньска луч-ка, Тра-ва на ній

не- ве- лич-ка. Но лем да- ле- ко! 2. Пан- на з ок- на

ви- ку- ку- є, Хто єй луч- ку ви- же- ну- є,

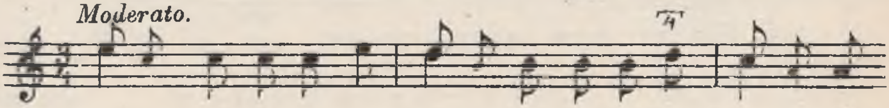
Но лем да- ле- ко! Сп. Мар Пирч.

[ ] не виходить з фоноґрафу.

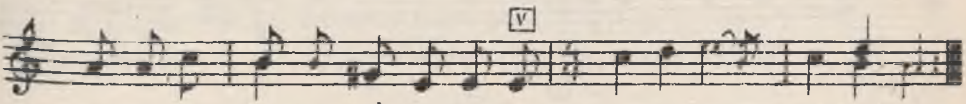
$A A_{I} A A_{II} B B$ $(5 + 5, 5 + 5)_{II} (3 + 3)$ *Устє руське.*

Moderato.

558.

Ей пі- ду же я, ей пі- ду же я, ей пі-
В лі- со- чок-чок-чок-чок, в лі-со-чок-чок-чок-чок, в лі-со-чок-

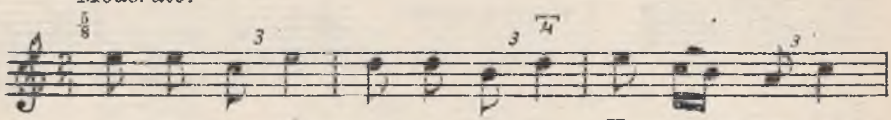

ду же я, ей пі- ду же я, в лі- со-чок, в лі- со- чок.
чок-чок-чок, в лі- со- чок-чок-чок-чок,

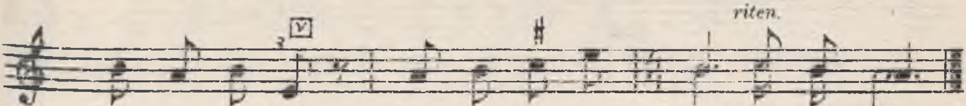
$A A_{I} A A_{II} B C$ $(4 + 4, 4 + 4)_{II} (4 + 4)$ *Висова.*

Moderato.

559 а.

На зе- ле- ні тай у лу- ці Па- сла ми- ла,

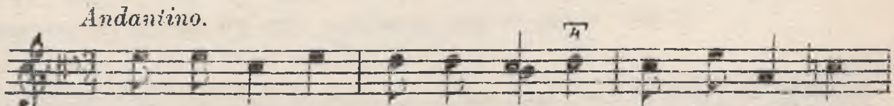
па- сла ув- ці, Па- сла ми- ла, па- сла ув- ці.

Сп. Анна Демчко.

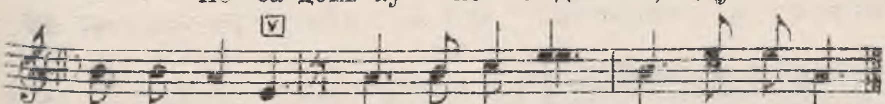
$A A_{I} A A_{II} B B$ $(4 + 4, 4 + 4)_{II} (4 + 4)$ *Пантна.*

Andantino.

559 б.

По са- донь- ку по- хо- джа- є, Дум- ки со- бі

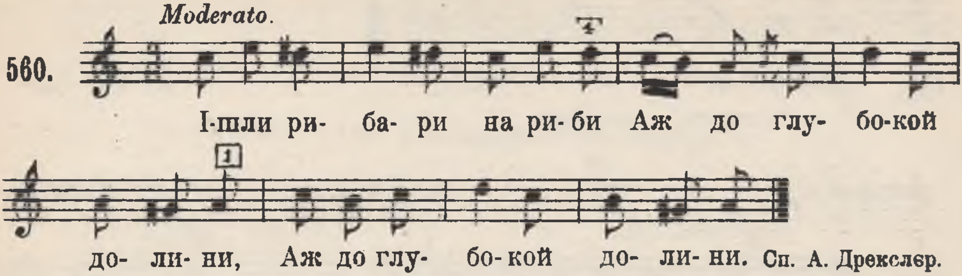
роз- ва- жа- є, Дум- ки со- бі роз- ва- жа- є.

Сп. Мар. Крупа

A B, Ȧ Ḃ,, Ȧ Ḃ (5 + 3, 5̇ + 3̇),,(5̇ + 3̇) *Висова.*

Moderato.

560.
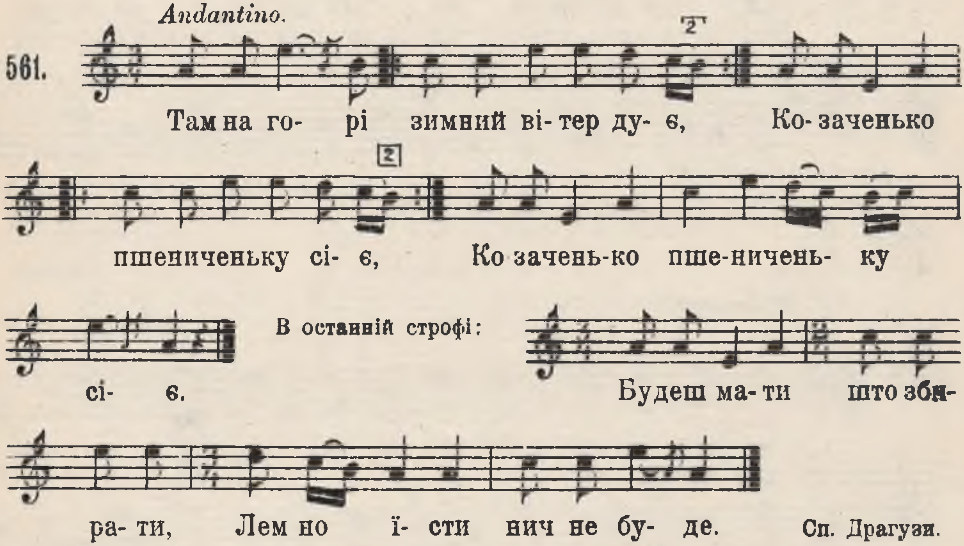

Сп. А. Дрекслер.

A Ḃ B, Ȧ Ḃ B,, Ȧ C (4 + 6̇ + 6, 4̇ + 6̈ + 6̈),,(4̇ + 6̈) *Волтошова.*

Andantino.

561.
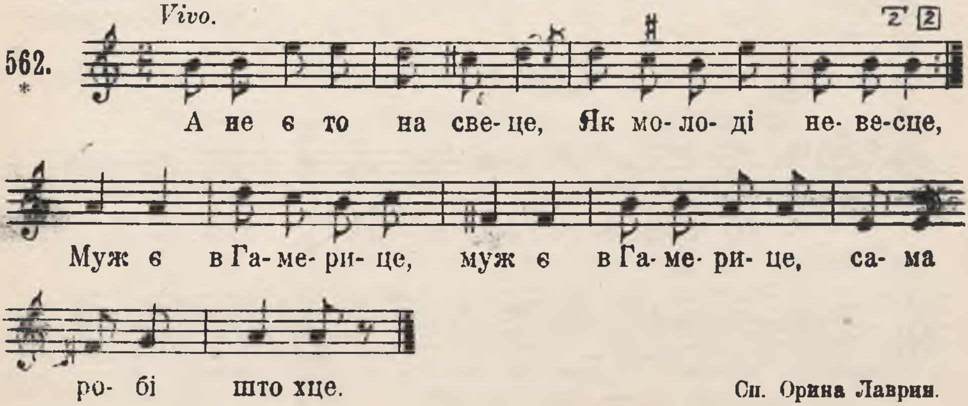

Сп. Драгузи.

(A B, A B)^bis,, C C D (4 + 3)^bis,, (6 + 6̇ + 6) *Ставіща.*

Vivo.

562.
*

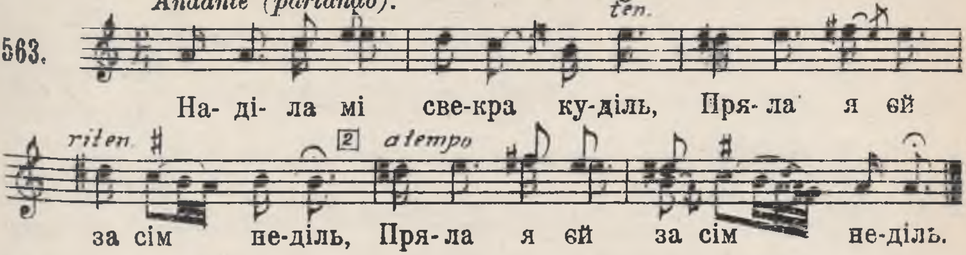

Сп. Орина Лаврин.

A A, Ȧ A,, Ȧ A (4 + 4, 4̇ + 4̈),, (4̇ + 4̈) *Розстайне.*

Andante (parlando).

563.

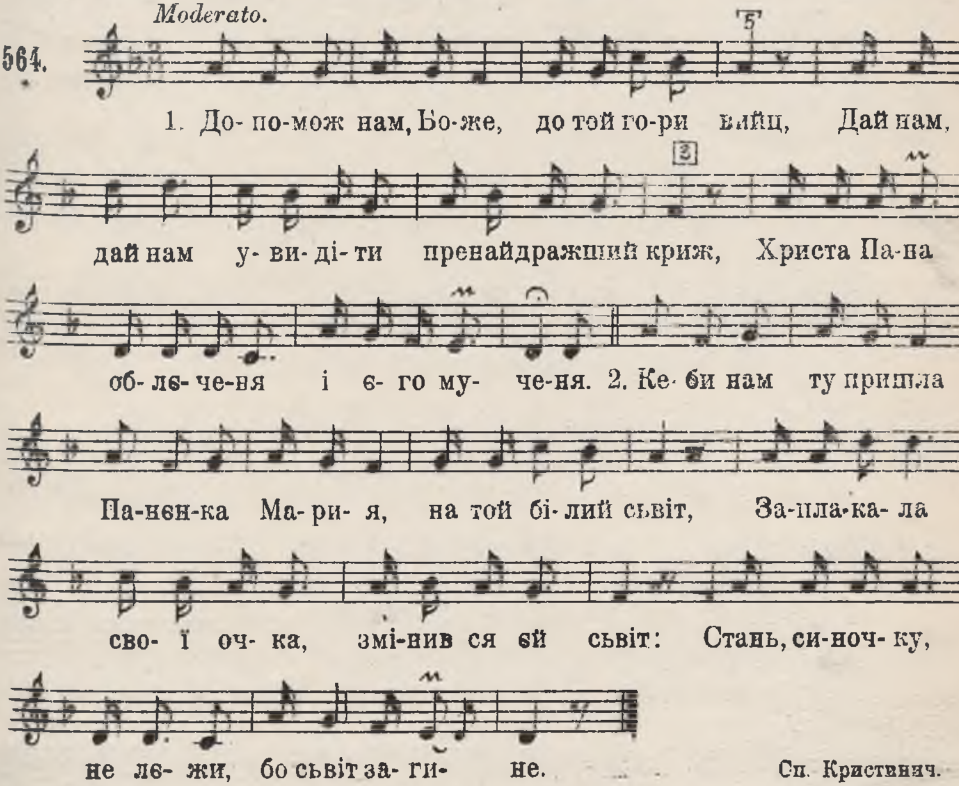

Сп. Ів. Гомик.

A B, C C B,, C C D (6 + 5, 4 + 4 + 5),, (4 + 4̇ + 6̇) *Висова.*

Moderato.

564.

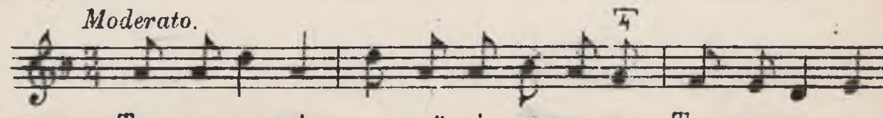

Сп. Кристинич.

A B, Ȧ B,, Ȧ C (4 + 6, 4̇ + 6̇),, (4̇ + 6̇) *Ставіща.*

Moderato.

565.

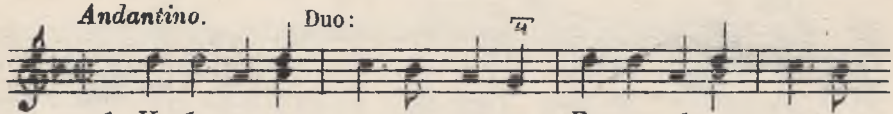

Сп. Орина Лаврин.

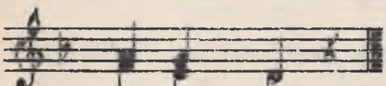
А̇ Ä, А̇ Ä„ (В В С)[refr.]   2 (4 + 4)„ (6 + 6 + 3)[refr.]   *Андріївка.*

Andantino. Duo:

566.
*

Сп. М. Головач з дівчатами.

А В, А В„ А С   (4 + 6, 4̇ + 6)„ (4̇ + 6̇)   *Середне вел., пов. Ліско.*

Marciale.

567.

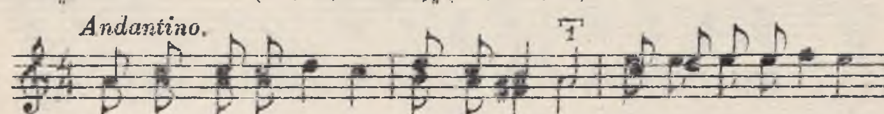

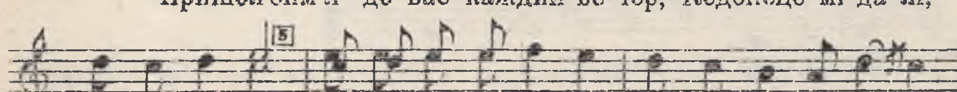

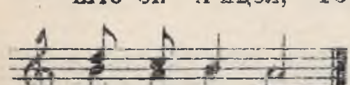
А̇ В̇, А̇[3] В„ А̇[3] А В̇   (6 + 4, 6 + 4)„ (6 + 6 + 4)   *Сяніччина.*

Andantino.

568 a.

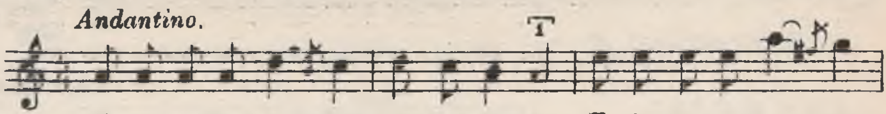

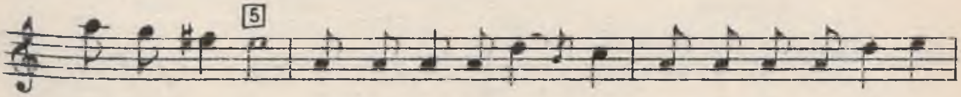
Зап. зо співу Мод. Меньінського.

$\dot{A}\,B_{,}\,\dot{A}^{5}\,B^{5}_{,,}\,\dot{A}\,\dot{A}\,\dot{B}$ $(6 + 4)^{bis}{}_{,,}\,(\dot{6} + \dot{6} + 4)$ *Пантна.*

Andantino.

568 б.

Я би до вас при- шов, же- би я знав, Я би до вас при- шов,

же- би я знав, Же- би- сте мі да- ли, же- би- сте мі да- ли,

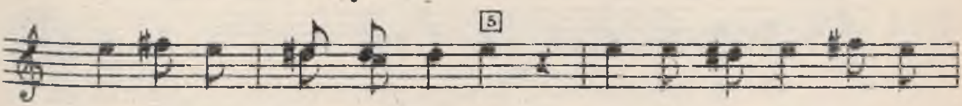
што би я хцяв. Сп. Антоха Семаніцька.

$A\,B_{,}\,\dot{C}\,B_{,,}\,\dot{C}\,B$ $(6 + 4)^{bis}{}_{,,}\,(6 + 4)$ *Волтошова*

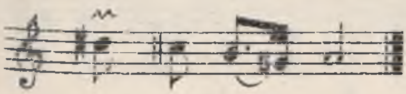
Andante.

568 в.

Же-на мі й у- мерла, юже'м вдо- вец, Же-на мі

й у- мер- ла, ю- же'м вдо-вец, Деж єй мам по- хо- вац?

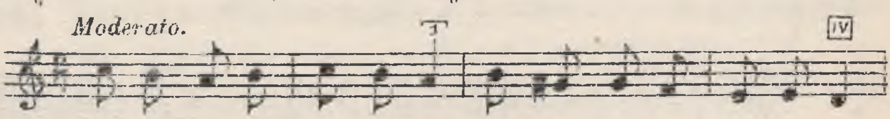

під яд- ло- вец. Сп. Драгузи.

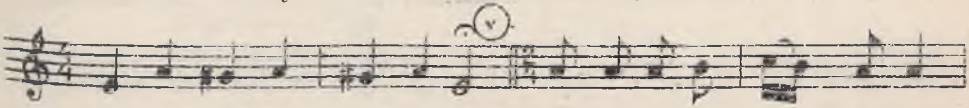
β) Закінченнє на долішній домінанті.

$A\,B_{,}\,A\,B_{,,}\,C\,D$ $(4 + 3,\ 4 + 3)_{,,}(4 + 3)$ *Висова.*

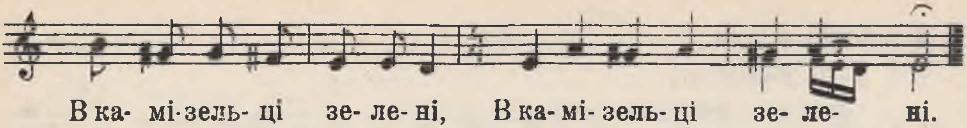
Moderato.

569.

1. А на лу- ці зе- ле- ні Па- сут- ся там є- ле- ні,

Па-сут- ся там є- ле- ні. 2. На-вер-тат їх мой ми- ла
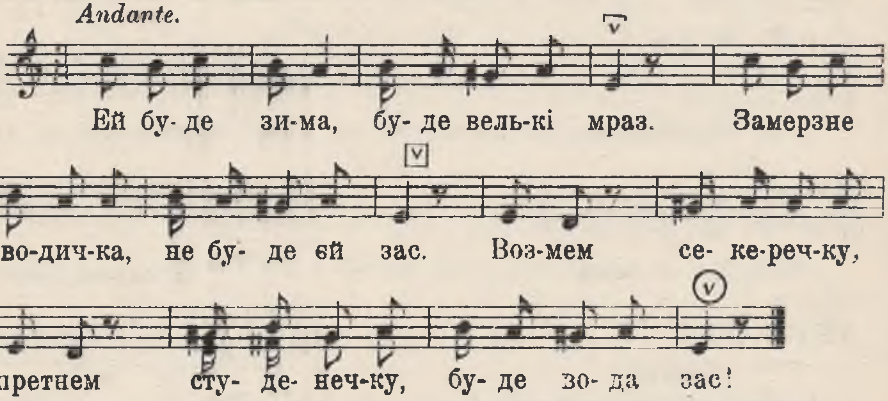

Сп. А. Коблош.

AḂ, A, B,, ĊĊB (5 + 5, 6 + 5),, (6 + 6 + 5)

Andante.

570 а.
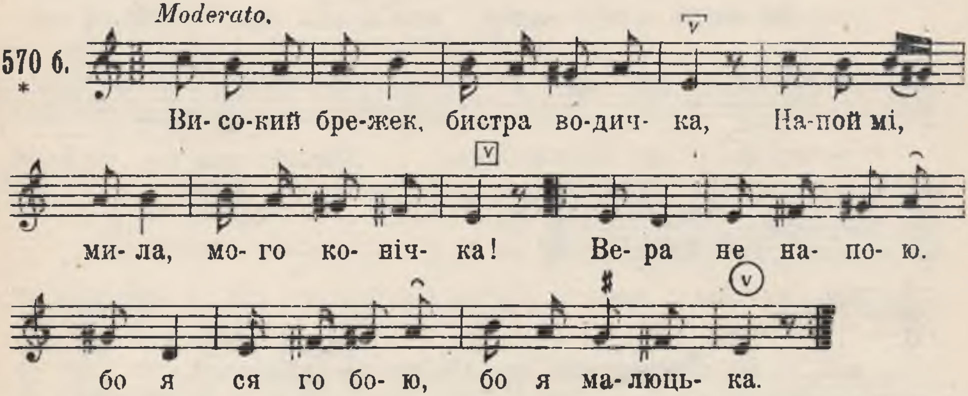

Сп. о. Фаленчак

ȦḂ, ȦḂ,, ĊĊḂ 2 (5 + 5),, (6 + 6 + 5) *Висова.*

Moderato.

570 б.
*

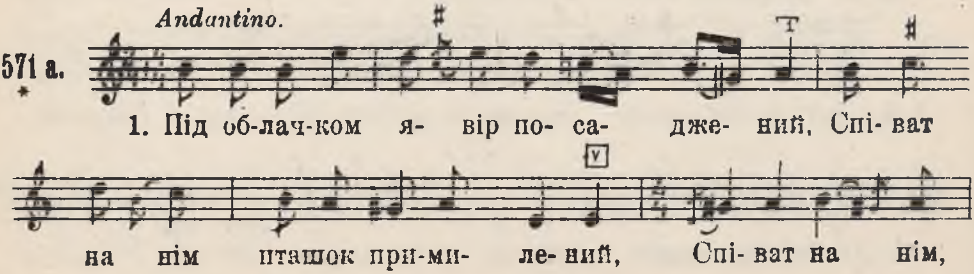

Сп. А. Коблош.

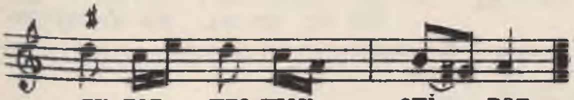
AB, ȦB,, CȦḂ (4 + 6, 4̇ + 6̇),, (4̇ + 4̇ + 6̇) *Ганчова.*

Andantino.

571 а.
*

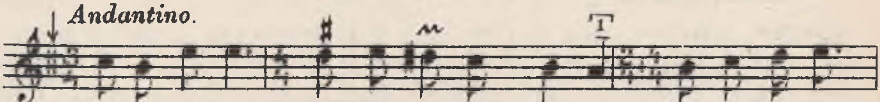

Дальше як у 1. стр.

Сп. Марія Сокол.

A B, Ċ B,, D Ċ B (4 + 6, 4̇ + 6̇),, (4̇ + 4̇ + 6̇) *Устє руське.*

571 б. *Andantino.*

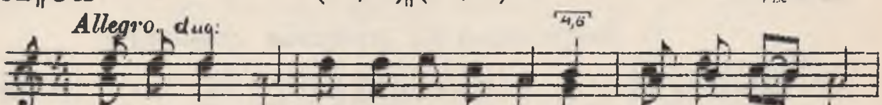

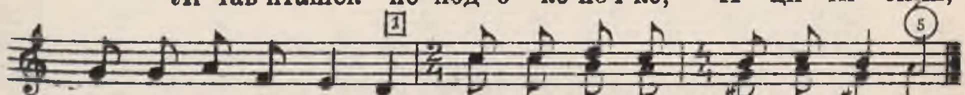
Сп. Анна Станьчак.

γ) Закінченнє на горішній домінанті.

A B, A B,, C A 2 (4 + 6),, (4 + 4) *Андріївка.*

572. *Allegro.* duo:

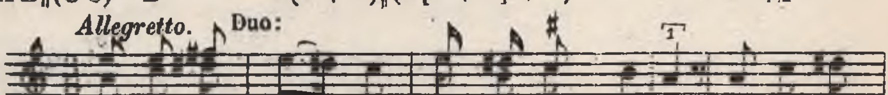
Сп. Марія Головач.

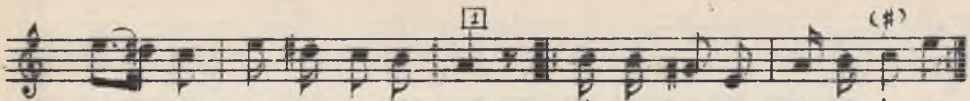
X. б) Трирядкова стр, X. а) розширена повторенням перших двох колін третього рядка.

Moll: *а)* Закінченнє на тоніці.

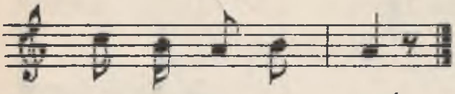
Ȧ B, Ȧ B,, (C C)[his] B 2 (5 + 5),, (2 [4 + 4] + 5) *Андріївка.*

573. *Allegretto.* Duo:

пред- ся жад-не ве-се- лє. Но же, хмелю, но, не- бо-же,
Но не ма-ло, но не ду-же,

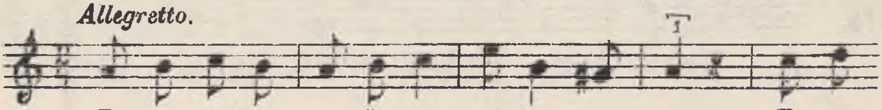
Но же, хме- лю, но!

Весільна пісня.

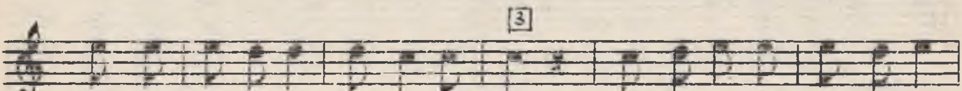
A B $C^{refr.}$, A B $C^{refr.}$ ‖ 2 (A B) $C^{refr.}$ $(4 + 3 + 4^{refr.})^{bis}$ ‖ $([4 + 3]^{bis} + 4^{refr.})$ *Дошно.*

Allegretto.

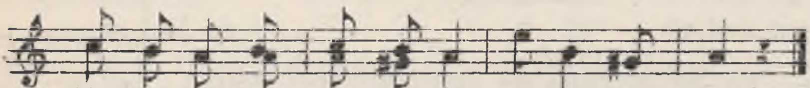
574.

Як єм служив на фа- рє, кі- сом ґа- льом, Як єм

служив на фа-ре кі- сом ґа- льом, Мав єм се-дем ґрей-ца-рів,

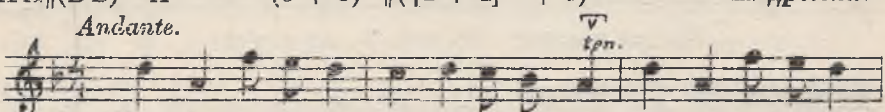
Мав єм се- дем ґрей- ца- рів, кі- сом ґа- льом! Сп. Ковалі.

β) Закінчення на долішній домінанті.

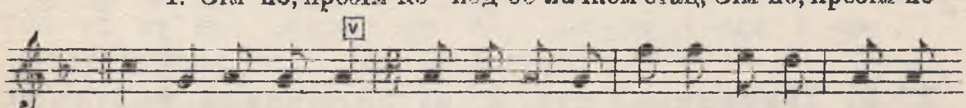
Ȧ A, Ȧ Ä ‖ $(B B)^{bis}$ Ä $(5 + 5)^{bis}$ ‖ $([4 + 4]^{bis} + 5)$ *Андріївка.*

Andante.

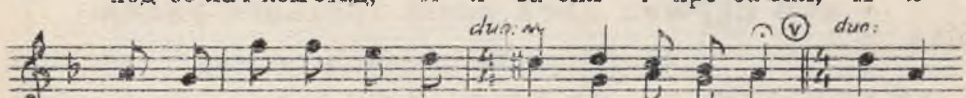
575.
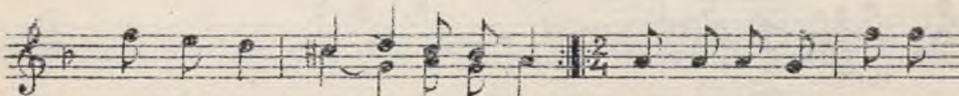

1. Зім- но, презім-но под об-лачкем стац, Зім-но, презім-но

под об-лач кем стац, А я за-бил і пре- за-бил, А я

за- бил і· пре- за- бил ґу- ба- неч- ку вэяц. 2. А ктож

ці ю дал, кед ю сам не мал? Ке- льо ра- зи до нас

прий-деш, все так по- ві-даш. Сп. дівчата.

Х.в) Трирядкова строфа з головною цезурою межи першим і другим рядком.

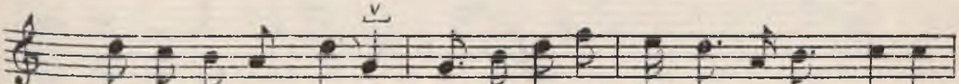
Dur:

A B„ A B, A B (4̇ + 6)„ (4̇ + 6, 4 + 6) *Шкляри.*

Andante.

576.

Мо- я ми- ла з чорни- ми й о- чи- ма, Мо- я ми- ла

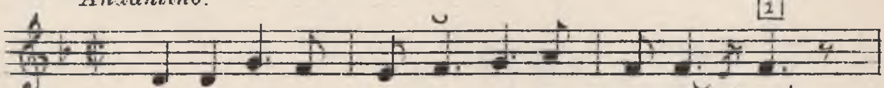

з чорни-ми й о- чи-ма, За- ро- би-ла три-ста злотих ни-ма.

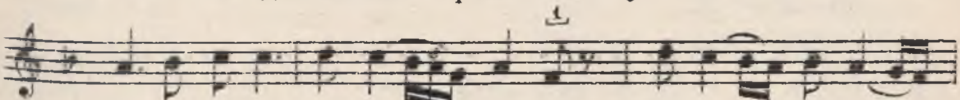
Сп. Гоцки і и

A Ȧ B„ A A, A Ȧ B (4 + 4 + 3^refr.)„ (2 [4 + 4] + 3^refr.) *Ганчова.*

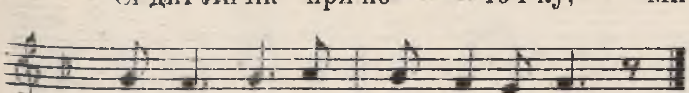
Andantino.

577.

Сі-дит Ян-чік при по- точ- ку, гой- я- гой!

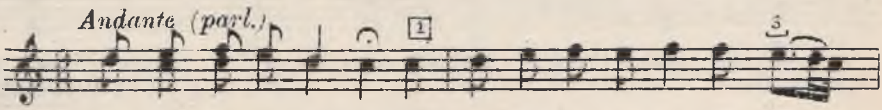
Сі-дит Янчік при по- точ-ку, Ми- є со- бі

з кер- ви руч- ку, гой- я- гой! Cfr. 594. Сп. Анна Мигаль

A„ B, A 7̇„ 7̇, 7 *Маластів.*

Andante (parl.)

578 a.

Не всту-пи-ме ся з ку-та, Не вступи- ме ся з ку- та,

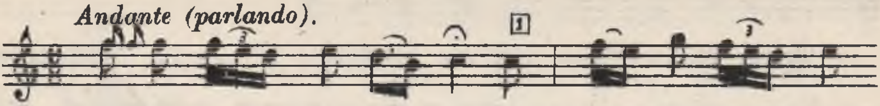

По-каль не да- те ду- кат.

Весільна пісня.

A„ B, A, 7„ 7+8 *Шкляри.*

Andante (parlando).

578 б.

В на-шо го су- сі- донь-ка, В на- шо- го су-

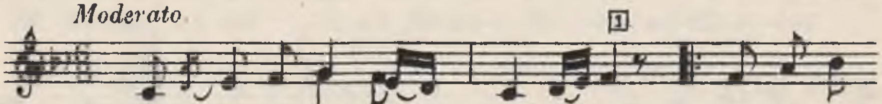

сі- донь- ка За- кла-дат- ся го- сти- нонь-ка.

Весільна п. Сп. Гоцки.

А В„ А С С, А В (5 + 3)„ (5 + 3 + 3, 5 + 3) *Маластів.*

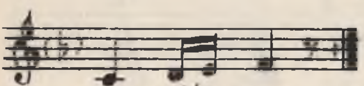
Moderato

579.

Го- рі- ла лип- ка і я- вір, Го- рі- ла

лип- ка і я- вір і я- вір, Си- ді- ла під ним

дів- чи- на. Сп. Кс. Баюс.

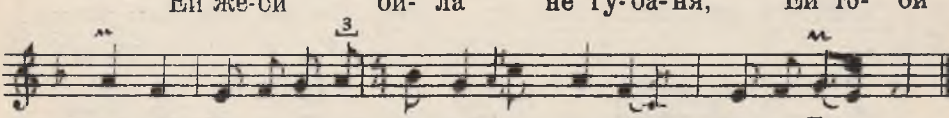
Попсована гаївка.

А В„ А В, А С (5 + 4)„ (5 + 4)^bis *Дошно.*

Allegretto.

580.

Ей же-би би- ла не ґу- ба- ня, Ей то- би

би- ла мо- я Га-ня, Ей то би би- ла мо- я Га- ня.

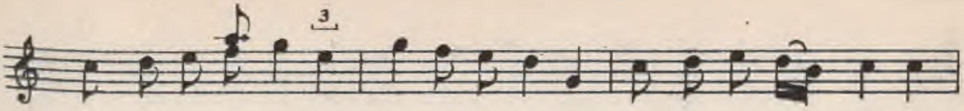
Сп. Ковалі.

А В„ С В, С В (4 + 6)„ (1+4 + 6)^bis *Пантна.*

Andantino.

581.

В нашім са- де по- сад же-на грушка, Ей ходит на ню

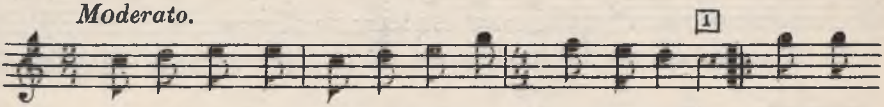
су- сі- до- ва Зус-ка, Ей хо-дит на ню су- сі- до- ва Зус-ка.

Сп. Улька Тарбай.

$A\,\dot{A}\,\dot{B}_{,,}\,C\,\dot{C}_{,}\,\dot{A}\,\dot{B}$ $(\dot{4}+\dot{4}+4)_{,,}(\dot{6}+\dot{6},\ \ddot{4}+\ddot{4})$ *Устє руське.*

Moderato.

582 а.

А там до- лоу, а там до- лоу в тий до-ли- не Чор-ний

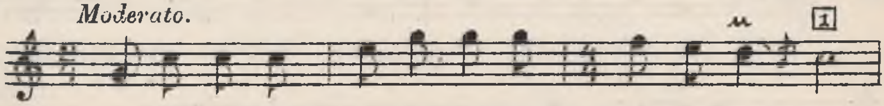
гав-ран, чорний во- ду пи- є, во- ду пи- є.

Сп. Сар. Осеняк.

$A\,A\,\dot{B}_{,,}\,C\,\dot{C}_{,}\,A\,\dot{B}$ $(\dot{4}+\dot{4}+4)_{,,}(\dot{6}+\dot{6},\ \dot{4}+\dot{4})$ *Пантна.*

Moderato.

582 б.

А там до- лоу, а там до- лоу при до- ли- ні
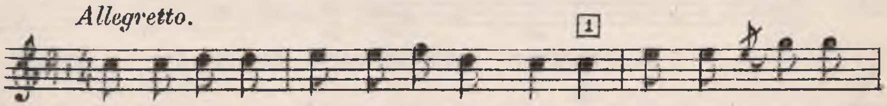

Чорний гав- ран, чорний, во- ду пи- є, во- ду пи- є.

Сп. Анна Баюс.

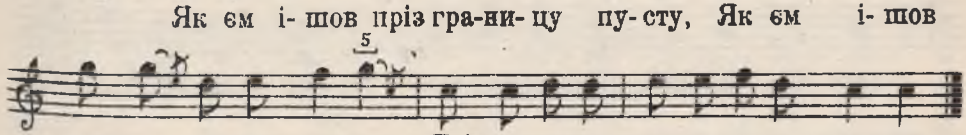
$\dot{A}\,\dot{B}_{,,}\,A\,\dot{B}_{,}\,A\,\dot{B}$ $(\dot{4}+\dot{6})_{,,}(\dot{4}+\dot{6},\ 4+6)$ *Волтошова.*

Allegretto.

583.

Як єм і- шов пріз гра-ни- цу пу- сту, Як єм і- шов

пріз гра- ни-цу пу-сту, Та'м си нашов ви-ши-ва-ну хуст-ку.

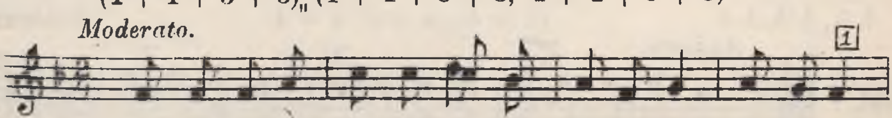
Сп. Дрягузи.

$A\,\ddot{A}\,\dot{B}\,\ddot{B}_{,,}\,A\,A\,\dot{B}^{5}\,\ddot{B}^{5}_{,}\,\dot{A}\,\ddot{A}\,\dot{B}\,\ddot{B}$ *Маластів.*

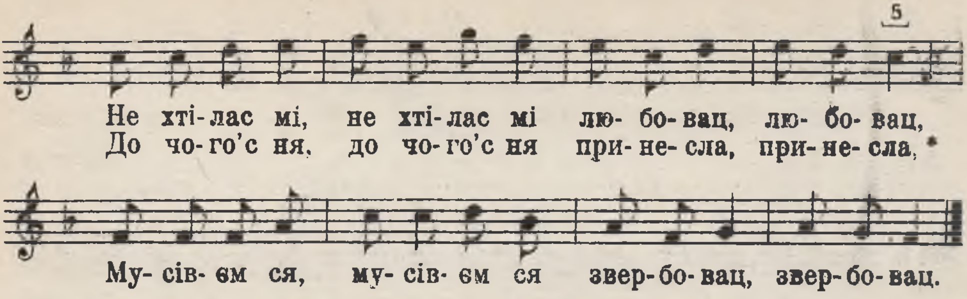
$(\dot{4}+\dot{4}+\dot{3}+\dot{3})_{,,}(\dot{4}+\dot{4}+\dot{3}+\dot{3},\ \ddot{4}+\ddot{4}+\ddot{3}+\ddot{3})$

Moderato.

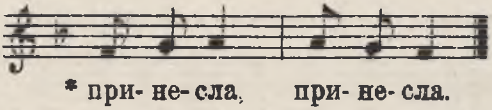
584.

1. Не хті-лас мі, не хті- лас мі лю- бо-вац, лю- бо-вац,
2. Фра- і- реч- ко, фра- і- реч- ко не-щес-на, не-щес-на,

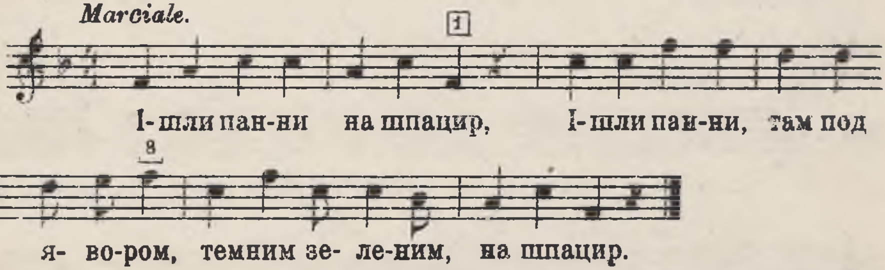
Закінчення 2-гої строфи:

А В,, А С D refr. В (4̇ + 3),, (4̇ + [5, 5]refr. + 3̇) *Маластів.*

Marciale.

585.

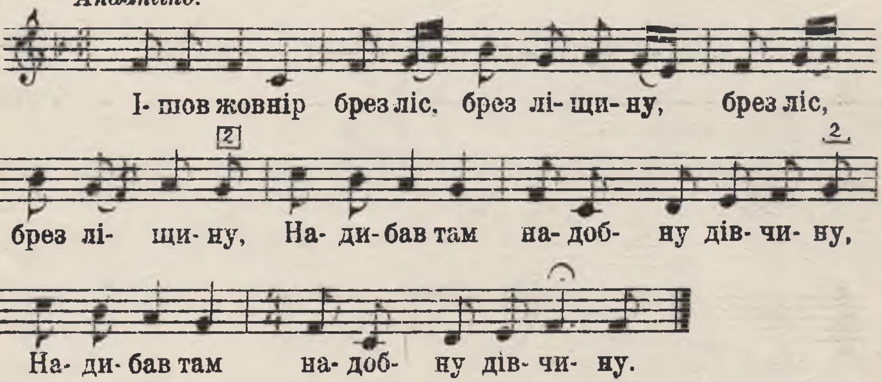

Сп. Марина Юрчак, Настка Павлик, Антоха Боцян.

А В̇ В̇,, А̇ В, А̇ С (4 + 6̇ + 6̇),, (4 + 6̇)bis *Кватонь.*

Andantino.

586.

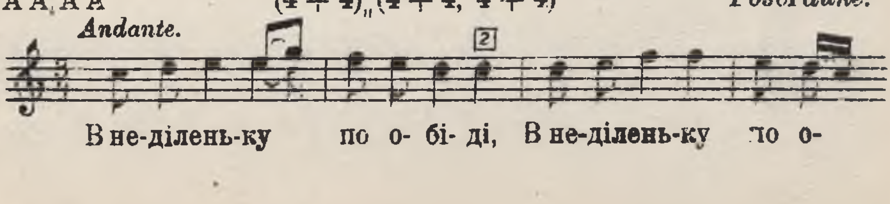

Сп. Параска Парагус.

А А,, А А, А А (4̇ + 4̇),, (4̇ + 4̈, 4 + 4) *Розстайне.*

Andante.

587.

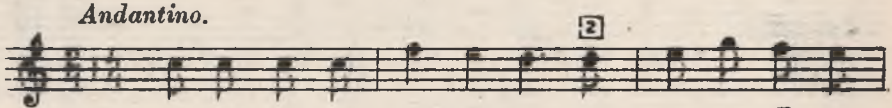

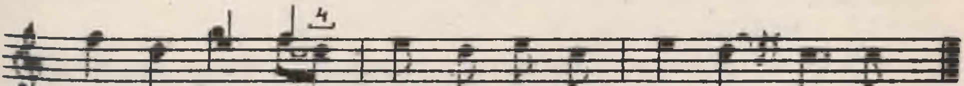
Сп. Ів. Гомик.

A B„ A B, A B (4̇ + 4̈)„ (4̇ + 4̈, 4 + 4) *Пантна.*

Andantino.

588 а.

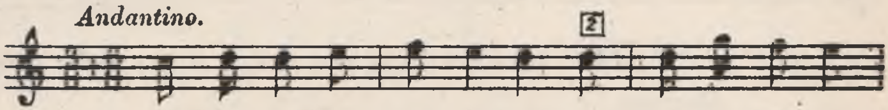

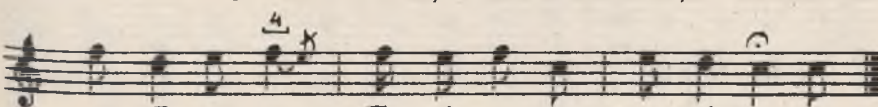
Субіткова п. Сп. Улька Тарбай.

A B„ A C, A B (4̇ + 4̈)„ (4̇ + 4̈, 4 + 4) *Маластів.*

Andantino.

588 б.

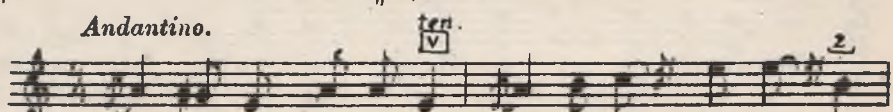
Субіткова п.

Moll: *a)* Закінчення на тоніці.

A„ A, B 6̇„ 6̇, 6 *Ровстайне.*

Andantino.

589.

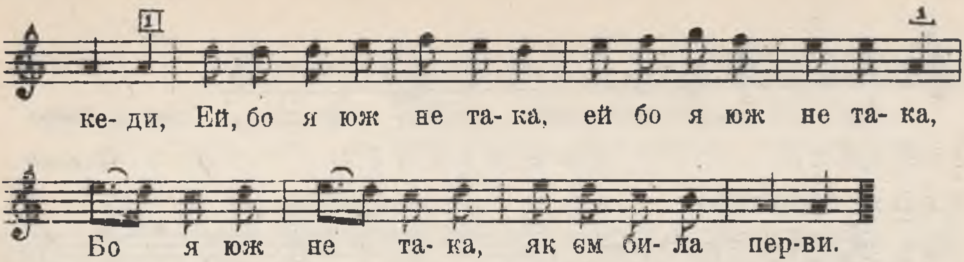
Сп. Ів. Гомик.

A B„ C C, A B (6 + 6)„ ([4 + 3]^bis, 6 + 6) *Волтошова.*

Andante.

590.

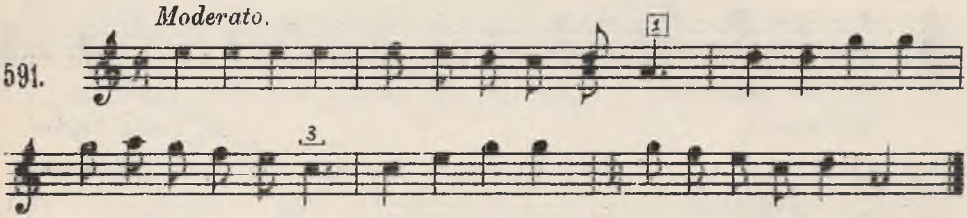

Сп. Драгузи.
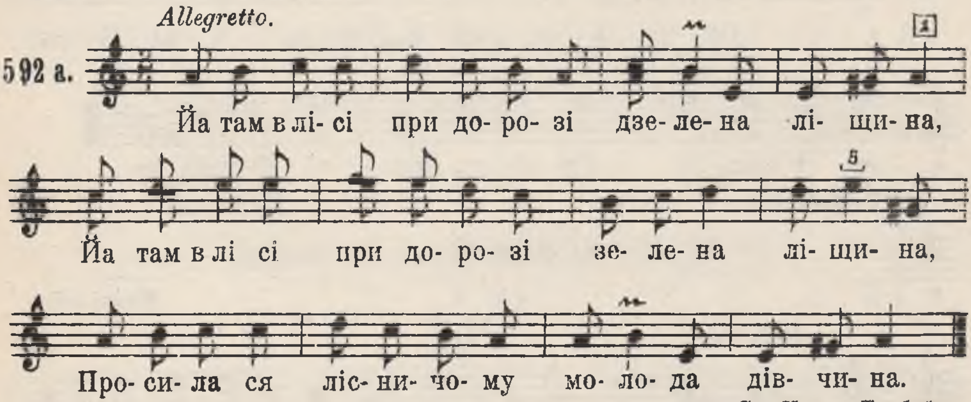
A B„ A B, A C *Пантна.*

591.

Ȧ Ä B„ Ȧ³ Ä³ C, Ȧ Ä Ḃ (4̇ + 4̈ + 6̇)„ (4̇ + 4̈ + 6̇, 4 + 4 + 6) *Пантна.*

592 a.

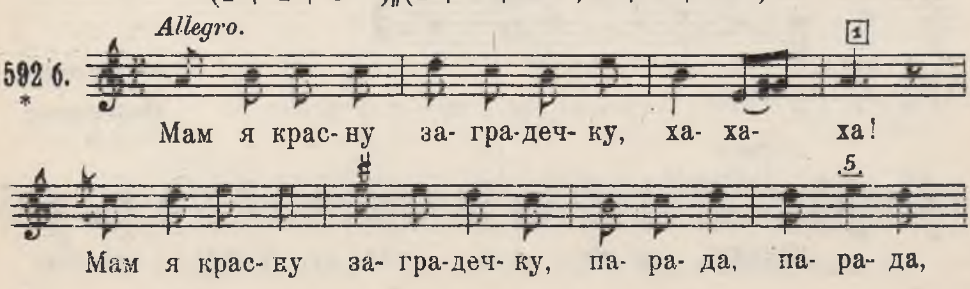

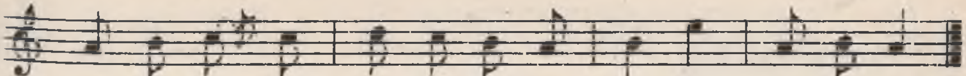
Сп. Улька Тарбай.

Ȧ Ä B^refr.„ Ȧ³ Ä³ C^refr., Ȧ Ä D^refr. *Ганчова.*

(4̇ + 4̈ + 3^refr.)„ (4̇ + 4̈ + 6^refr., 4 + 4 + 5^refr.)

592 б.
*

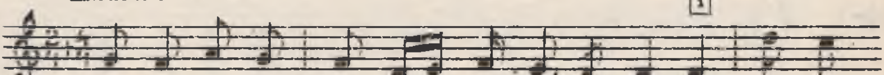

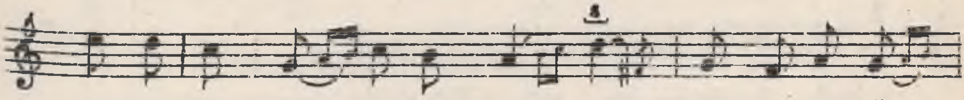
Сп. Онуфрій Вандзіляк.

$\dot{A}\,B_{\shortparallel}\,A^5\,B^5_{,}\,\dot{A}\,B$ $(\dot{4}+6)_{\shortparallel}(\dot{4}+\dot{6},\ 4+6)$ *Шкляри.*

Andante.

593.

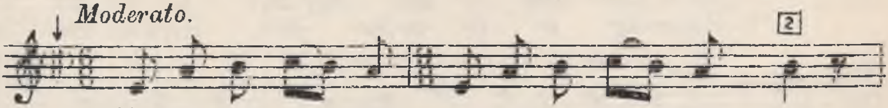

Сп Гоцки.

$A\,B_{\shortparallel}\,A\,A_{,}\,A\,C$ $(5+\overbrace{5+1}^{}{}^{refr.})_{\shortparallel}(5+5,\ 5+3)$ *Квятонь.*

Moderato.

594 а.

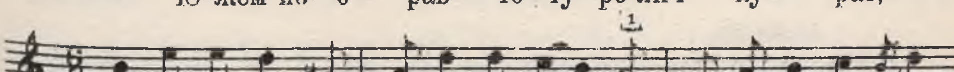
Сп. Параска Парагус.

$A\,B_{\shortparallel}\,A\,A_{,}\,A\,C$ $(5+\overbrace{5+1}^{}{}^{refr.})_{\shortparallel}(5+5,\ 5+3)$ *Повороэник.*

Andantino.

594 б.

пер-ший раз. Сп. Теодор Кулик.

А В„ А А, А С (5 + 5)„ (5 + 5, 5 + 3) *Висова.*

Moderato.

594 в.
*

Ю- жем по- о- рав пів пе- ре- ло- га, Миленька

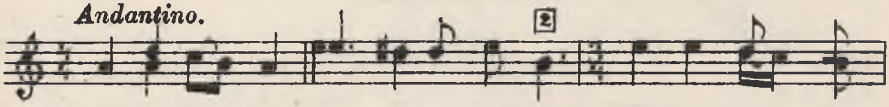
вишла, ї- сти ви- не- сла, По- ві- ла ще-стя перший раз.

Сп. Мар. Ференц і Анна Дудич.

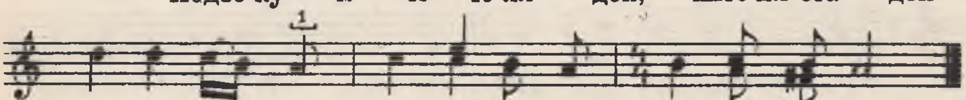
А А„ В В, В С (4 + 4)„ (4 + 4)bis *Устє руське.*

Andantino.

595.

Як я ста- дзи по- ван- дру- ю, Ко- му же я
Подзе-ку- ю ті че-ля- дзи, Што мя ста- дзи

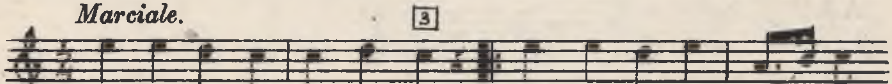
по- дзе- ку- ю, Ко- му же я по- дзе- ку- ю?
ви- про- ва- дзи, Што мя ста- дзи ви- про- ва- дзи.

Сп. Вахновська.

А В„ А С, Сrefr В (4 + 3)„ (4 + [5, 5]refr + 3) *Устє руське.*

Marciale.

596 а.
*

Я си хло-пец ґаз-довский, Мам я ка-лап, чер- ве-

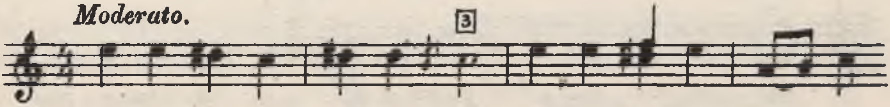

на ру- жа, дроб- на фі- ял- ка, пря-шовский.

А В„ А С, Сrefr. В (4 + 3)„ (4 + [5, 5]refr. + 3) *Пантна.*

Moderato.

596 б.

А ти ста-рий си- ва- ку, Вижень ко- ня, чер- ве-

на ру- жа, дроб-на фі- ял- ка, на мла-ку.

Сп. Марина Крупа.

A B„ A B, A B (4̇ + 4̈)„ (4̇ + 4̈, 4 + 4) *Розстайе.*

Andantino.

597.

Ши- ро- ка- я до- ро-жень-ка, Ши- ро- ка- я

до- ро-жень- ка, Гли- бо- ка- я во- ди- чень-ка.

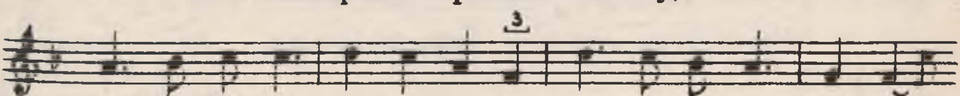
Сп. Ів. Гомик.

A B C[refr.]„ B B, B B C[refr.] (4̇ + 4̈ + 3[refr.])„ (4̇ + 4̈, 4 + 4 + 3[refr.]) *Розстайне.*

Andantino.

598 a.

Сто- їт Ка-роль при по- точ- ку, гой - я- я!

Сто- їт Ка-роль при по-точ-ку, Ми- є руч- ку от кер-

вич- ки, та- я- я!

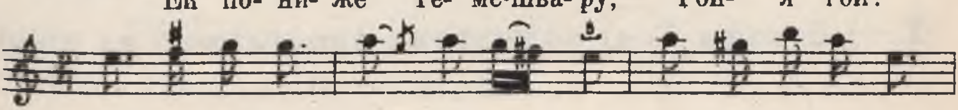
Сп. Ів. Гомик.

A A B[refr]„ A A, C A B[refr.] (4̇ + 4̈ + 3[refr])„ (4̇ + 4̈, 5 + 4 + 3[refr]) *Пантна.*

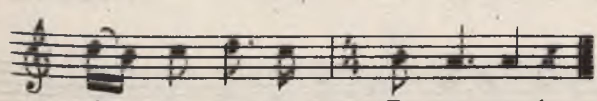
Moderato.

598 б.

Ей по- ни- же Те- ме-шва- ру, Гой- я гой!

Ей по- ни- же Те- ме-шва- ру, Ей жа- ло ра- но

дів- ча тра- ву, Бо- же мой!

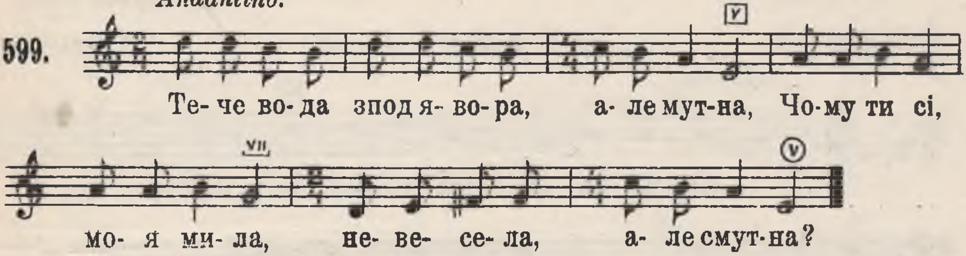
Сп. Ева Пявбан і Євд. Лепак.

β) Закінченнє на долішній домінанті.

А̇ А̇ В„ В̈ В, А В̇ (4 + 4 + 4)„(4 + 4, 4 + 4) *Пантна.*

Andantino.

599.

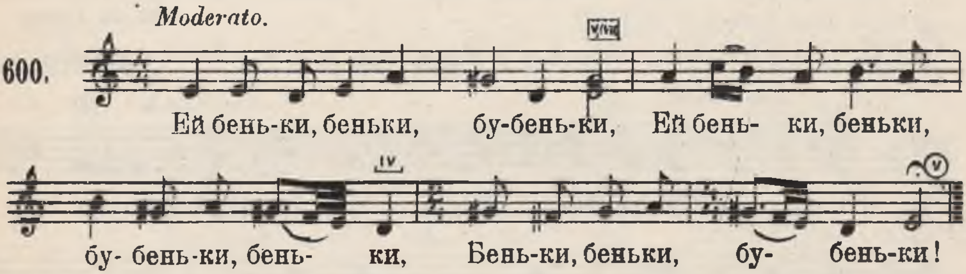

Сп. Євдоха Лепак.

А В̇„ А А, С В̇ (5̇ + 3̇)„(5̇ + 5, 4 + 3̇) *Пантна.*

Moderato.

600.

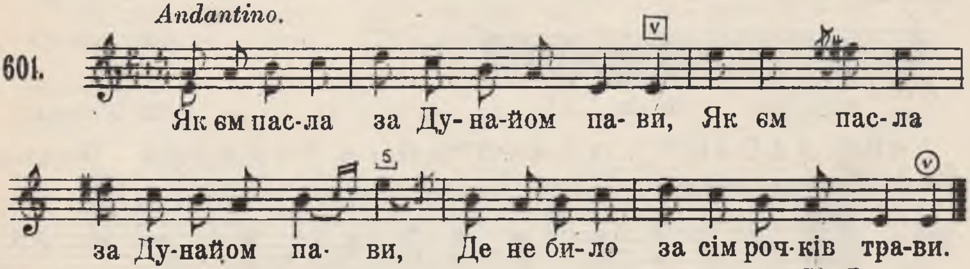

Сп. Анна Баюс.

А̇ В„ А В, А̇ В (4̇ + 6)„(4̇ + 6, 4 + 6) *Волтошова.*

Andantino.

601.

Сп. Драгузи.

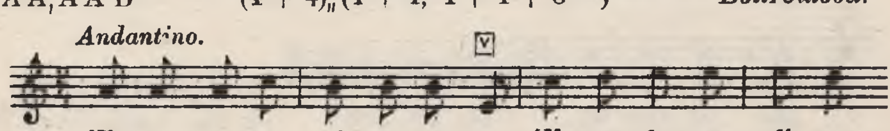
X. г) Строфа X. в) розширена приставкою на кінці.

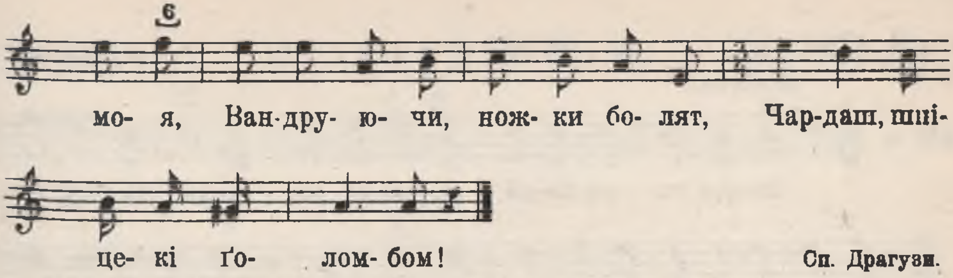
Moll:

А А„ А А, А А В^refr. (4̇ + 4̈)„(4̇ + 4̈, 4 + 4 + 8^refr.) *Волтошова.*

Andantino.

602.

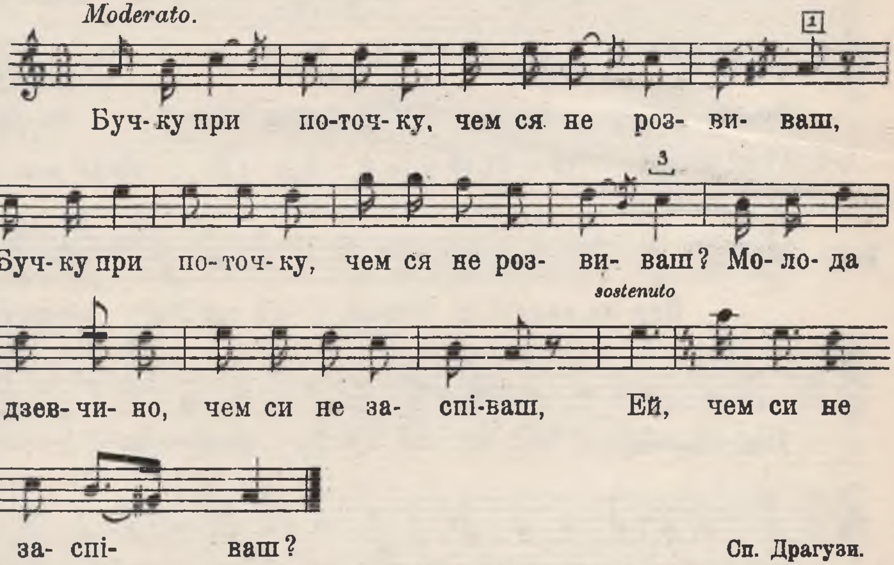

Сп. Драгузи.

$\dot{A}\dot{B}_{''}\ \dot{A}^{3}\dot{B}^{3},\ \dot{A}\dot{B}C$ $(\dot{6}+\ddot{6})_{''}(\dot{6}+\ddot{6},\ 6+\bar{6}+{}^{1}+\bar{6})$ *Волтошова.*

Moderato.

603 a.

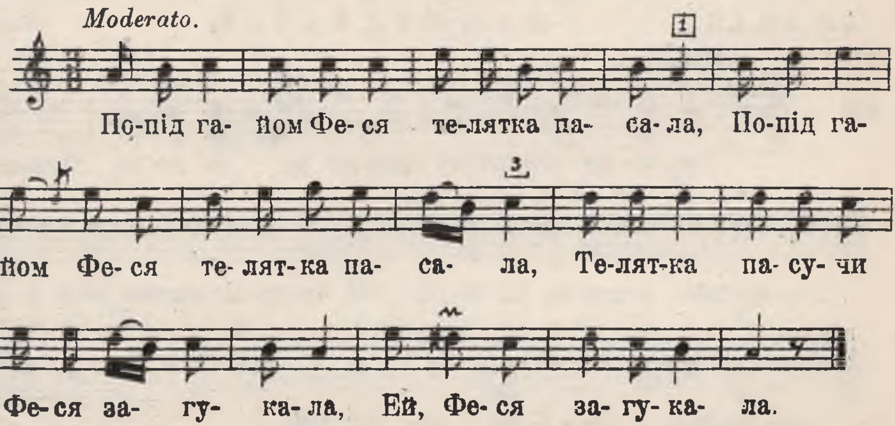

Сп. Драгузи.

$\dot{A}\dot{B}_{''}\ \dot{A}^{3}B,\ \dot{A}\dot{B}C$ $(\dot{6}+\ddot{6})_{''}(\dot{6}+\ddot{6},\ 6+\bar{6}+{}^{1}+\bar{6})$ *Ганчова.*

Moderato.

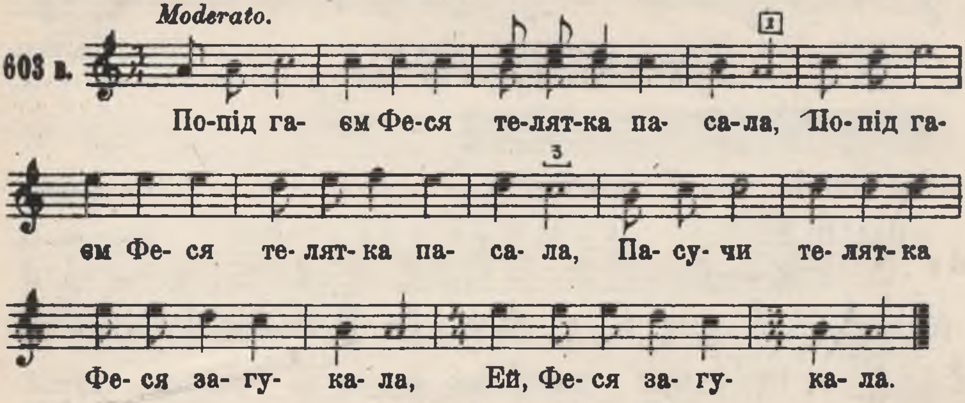
603 б.

Сп. М. Сокол.

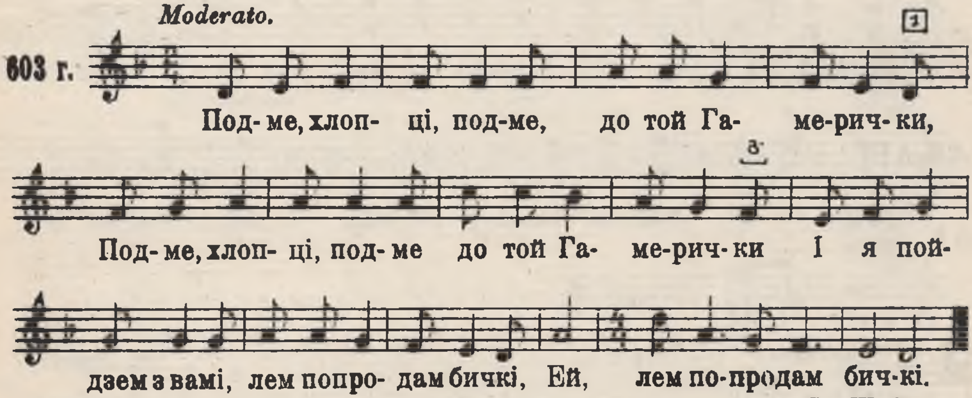
$\dot{A}\,\dot{B}_{,,}\,\dot{A}^{3}\,\dot{B}^{3},\,A\,B\,C$ $(\dot{6}+\ddot{6})_{,,}(\dot{6}+\ddot{6},\;6+\bar{6}+{}^{1+}\bar{6})$ *Устє руськє.*

603 в.

$\dot{A}\,\ddot{A}_{,,}\,\dot{A}^{3}\,\ddot{A}^{3},\,A\,A\,B$ $(\dot{6}+\ddot{6})_{,,}(\dot{6}+\ddot{6},\;6+\bar{6}+{}^{1+}\bar{6})$ *Воля ясл. ниж.*

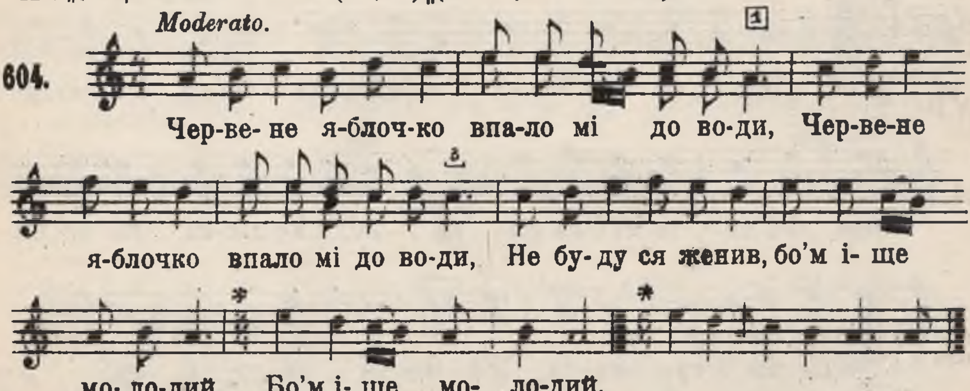
603 г.

Сп. Шубяки.

$A\,\dot{B}_{,,}\,\dot{A}\,B,\,\dot{A}\,\dot{B}\,C$ $(\dot{6}+\ddot{6})_{,,}(\dot{6}+\ddot{6},\;6+\bar{6}+\bar{6})$ *Пантна.*

604.
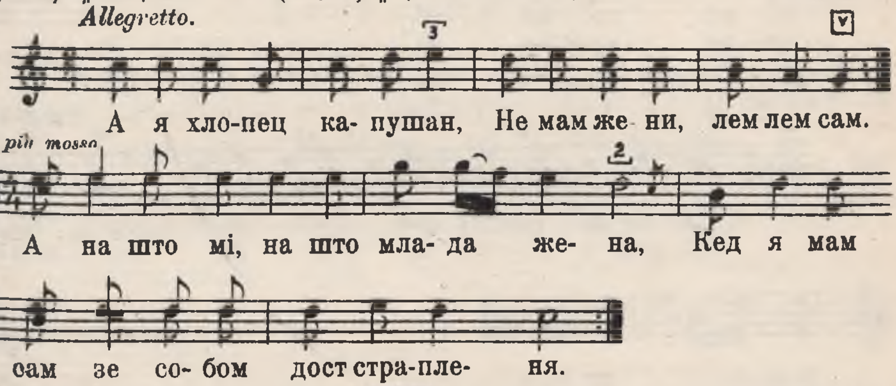

Сп. Ант. Вольняк.
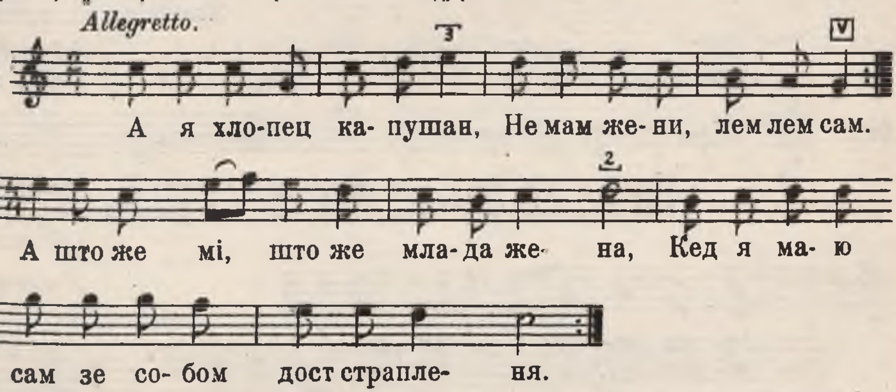
Г. Ріжнородні строфи*).

Dur:

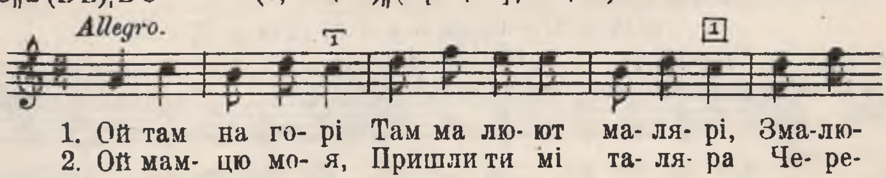
(A B, A B)bis„ C D, C D (4 + 3)bis„ (6 + 4, 7 + 4) *Ганчова.*

605 а.

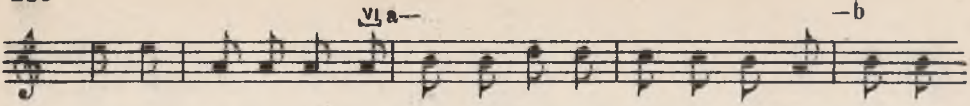

(A B, A B)bis„ C D, A A D (4 + 3 4 + 3)„ (6 + 4, 4 + 4 + 4) *Маластів.*

605 б.

A, B C„ 2 (B B), B C (5, 4 + 3)„ (2 [4 + 4], 4 + 3) *Маластів.*

606.

* До сеї групи входять одиничні, рідко подибувані строфи, між якими є чимало чужих, напливових форм. Тут поміщено також мелодії, що помилково не ввійшли в відповідні групи.

ва- ли че- ре-вич- ки Для мо- ло-дой мо- ло-дич-ки, За чо-
вич-ки ви- ку- пи- ти - - - - - - - - - Од мла-

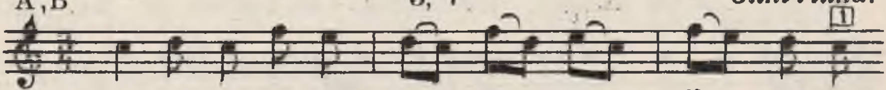

ти- ри та- ля- рі.
до- го ма- ля- ра. Confer. № 620.

a—b В другій строфі сі два такти пропускаються.

A, B 8, 7 *Сянiччина.*

607.

А на- ші ї-мость не пиш- на, На во- ро-
Ой спи. ї- мо-стю, до- во- лі, Кед маш вшит-

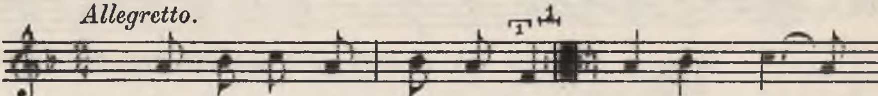
тонь- ка ви- шла:
ко в сто- до- лі. Зап. Мод. Менцінський коло Сянока.

Обжинкова п.

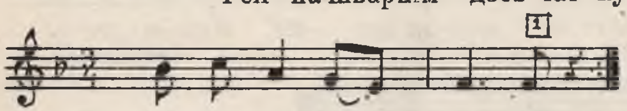
(Ȧ Ȧ„ B^refr. C)^bis 2 (¹+6̇ + ¹+6̇ + 3^refr. + 6„) *Волтошова.*

Allegretto.

608.

Гей по- ни- же се- леч- ка, Гей я- яй,
Гей на шварнім дзев-чат- ку „ „ „

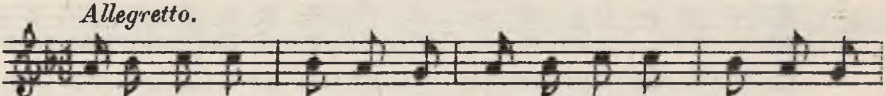
гу- си во- ду пи- ют,
па- роб- ци ся би- ют. Сп. Драгузи.

(A B)^bis Ċ„A D C,(A B)^bis Ċ *Кватонь.*

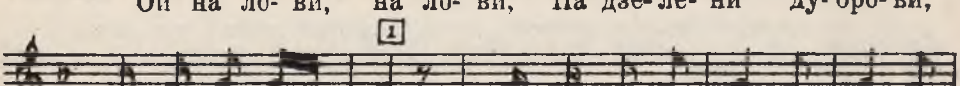
(2 [4 + 3] + 5̇)„(4 + 4 + 5̇),(2 [4 + 3] + 5̇)

Allegretto.

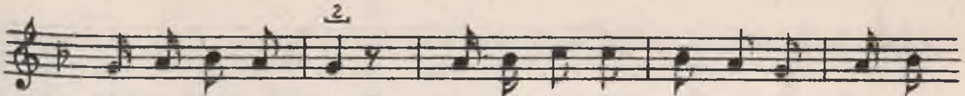
609.

Ой на ло- ви, на ло- ви, На дзе- ле- ни ду- бро- ви,

то- ва- ри- шу мой! Мо- же то- бі за- яц, за- яц,

то- ва- ри- шу мой? Лем ти со- бі по- во- ли Та за-

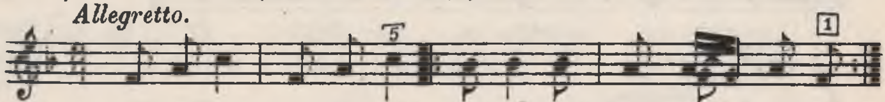

я- ца до- гониш, то- ва- ри- шу мой! Сп. Марина.

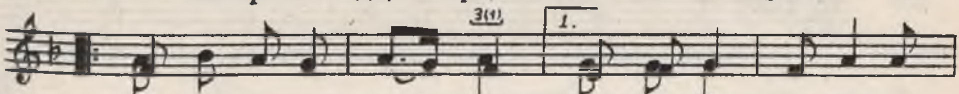
A, Ḃ Ḃ„ Ċ D, Ċ D (6 + ¹+ 6 + ¹+ 6)„(6 + 6)^bis *Висова.*

Allegretto.

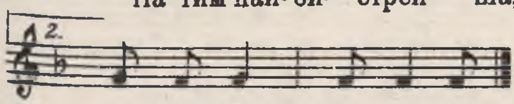
610.

Бистра во- да, бистра, ей на каж- дім Ду- на- ю,

На тим най- би- стрей- ша, де фра- ї- ра ма- ю,

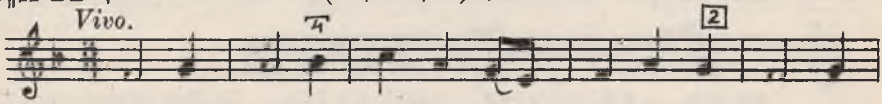

де фра- ї- ра ма- ю. Сп. Наця Золяк.

Ȧ, ḂḂ„ Ȧ ḂḂ + refr. 2 (4 + 3̇ + 3̇) + 1 refr. *Ганчова.*

Vivo.

611. *

Як єм служив ве дво- ре, ве дво- ре, При во-

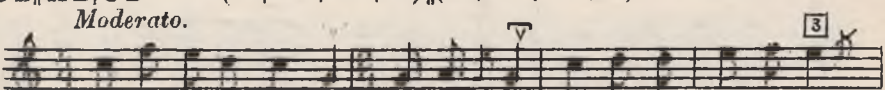

єн- ской кан- то- ре, кан- то- ре, раз! Сп. Онуфр. Вандзіляк.

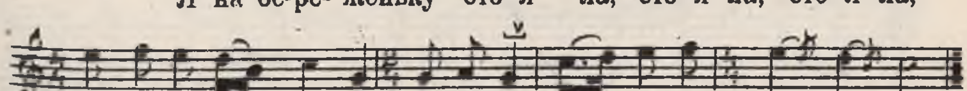
Ȧ Ḃ, C B„ Ȧ Ḃ, C D (6 + 3̇ + 3̇ + 3̇)„(6 + 3 + 3̈ + 3̈) *Ганчова.*

Moderato.

612 а.

Я на бе- ре- женьку сто- я- ла, сто- я- ла, сто- я- ла,

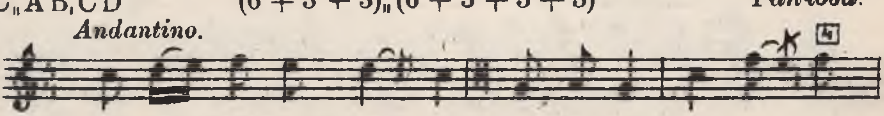

Чи- сто- ю во- до- ю рученьки вми- ва- ла, вми- ва- ла.

A B C„ A B, C D (6 + 3̇ + 3̇)„ (6 + 3̈ + 3̇ + 3̈) *Ганчова.*

Andantino.

612 б. *

1. Я на бе ре- жень- ку сто- я- ла, сто- я- ла,

Рученьки бі- леньки вми-ва- ла, вми-ва-ла, вми- ва-

ла. 2. Рученьки бі- лень- ки, біленьки, Ко-му ви бу- де-те

милень-ки, милень-ки, ми- лень- ки? Сп. Мар. Вандзіляк.

(ȦȦB,CB,,)^bis 2(4̇ + 4̇ + 6̇ + 6̇ + 6̇) *Ставіща.*

Allegro.

613.
*

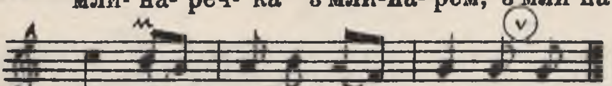
А там до лов, а там до-лов та да- ле, та да- ле,

та да- ле, та да- ле, та да-ле, та да-ле, Танцю-ва-ла

мли- на- реч- ка з мли-на- рем, з мли-на- рем, з мли- на- рем з мли-

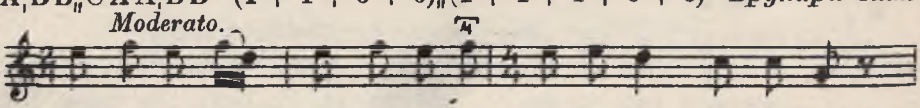

на-рем, з млина-рем, з мли-на-рем. Сп. Мар. Ковальчук і Ор. Лаврин.

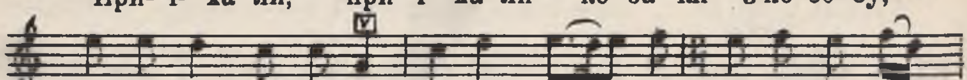
ȦȦ,BB,,CȦȦ,BB (4̇ + 4̇ + 6̇ + 6̇),, (4̈ + 4̈ + 4̈ + 6̈ + 6̈) *Брунари виж.*

Moderato.

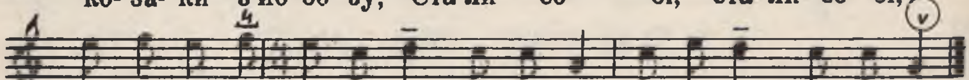
614.
*

При- ї- ха- ли, при- ї- ха- ли ко- за- ки з йо-бо- зу,

ко- за- ки з йо-бо- зу, Ста-ли со- бі, ста-ли со- бі,

ста- ли со- бі ко- нец пе- ре- во- зу, ко- нец пе- ре- во- зу.

Сп. Потоцька Г.

(AB,BC,,)^bis 2 (4 + 6̇ + 6̇ + 3^refr) *Андріївка.*

Moderato.

615.
*

Ко- ку-льочко, дзе сі, дзе сі бу- ла, дзе сі, дзе
Жесь так длу-го, длу- го не ку- ка- ла, длу- го не

сі бу- ла, кук, кук, кук!
ку- ка- ла? „ „ „

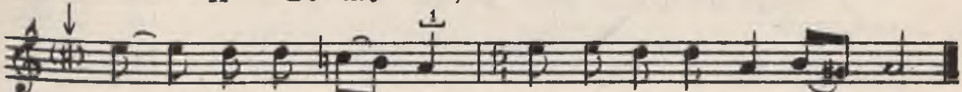
Moll:

AḂ,,ḂC (4 + 6̇),,(6 + 7) *Брунари вижні.*

616. *Andantino.*

А Бо- же мій, Бо- же мій, Бо- же мій,

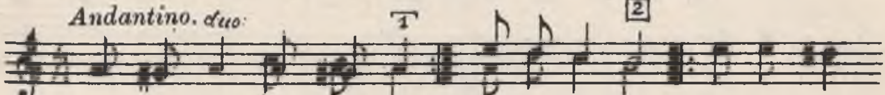

Бо- же мій, Бо- же мій, По- дер ся мі ко-жух мій.

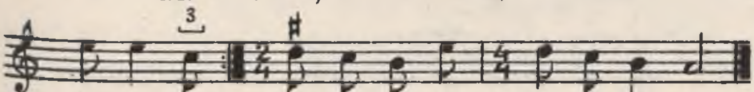
Сп. Погоцька Г. і Галькович А.

A,B,,ĊĊ,DB (6 + 4), (6̇ + 6̇ + 4̇ + 4̇) *Андріївка.*

617. *Andantino. duo*

Ви- шла вен, ви- шла вен, за- пла-ка- ла, Че- го я

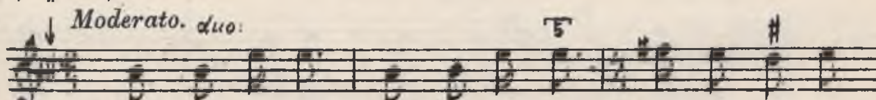

ся смут-на до- че- ка- ла, до- че- ка- ла?

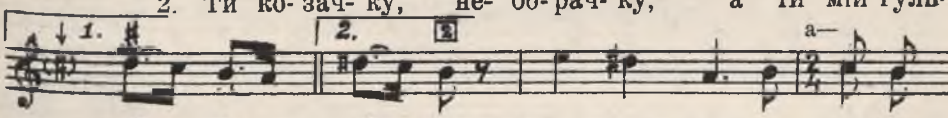
Весільна п.

(AA,B)^bis,, CB,CB (4̇ + 4̇ + 6),,(4 + 6) *Андріївка.*

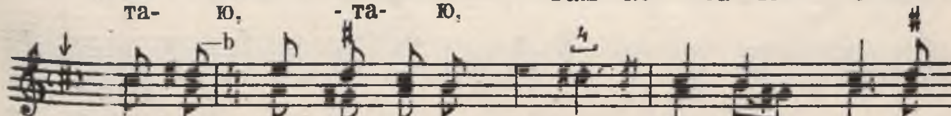
618. *Moderato. duo*

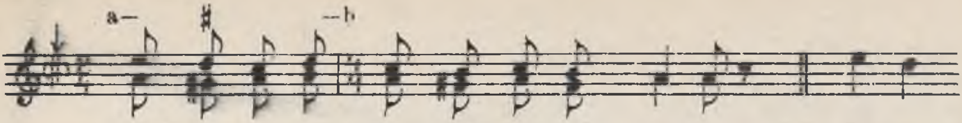
1. Там на го- рі, там на го- рі зим-ний ві- тер
2. Ти ко- зач- ку, не- бо-рач- ку, а ти мій гуль-

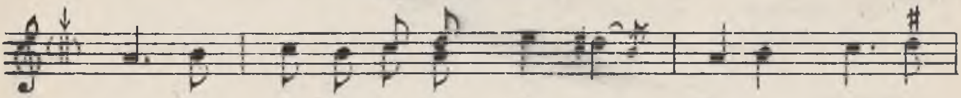
ві- є, ві- є, Там ко- за- чок не- бо-
та- ю, -та- ю,

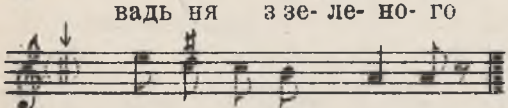
ра- чок пше- ни-ченьку сі- є, Там ко- за чок

не- бо- ра- чок пше- ни-чень-ку сі- є. 2. Ви-про-

вадь ня з зе- ле- но- го га- ю, Ви-про- вадь ня

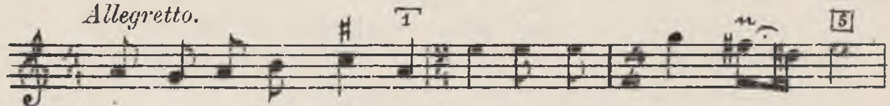
з зе- ле- но- го га- ю!

Попсований варіянт до ч. 561. Сп. Анна Русиняк з дівчатами.

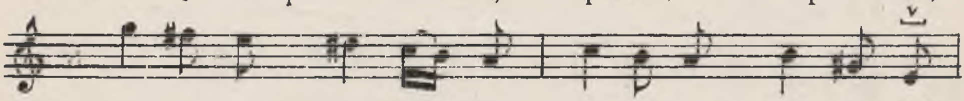
a—b Розширення другого рядка сим надчисельним коліном являється лиш у першій строфі.

A, B C,, 2 (D D), A C (6 + 3̇ + 3),, (6̇ + 6 + 4 + 3) *Шкляри.*

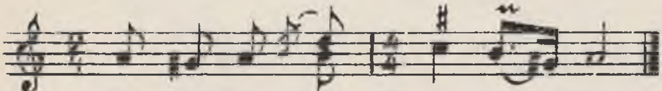
Allegretto.

619.

Ой го- рі- ла лип- ка, го- рі- ла, го- рі- ла,

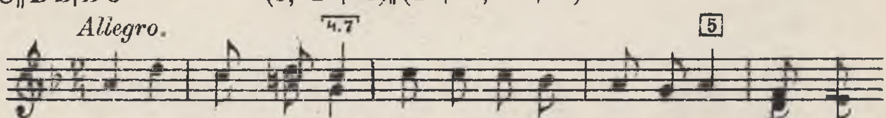
А мо- я ми-лень- ка, а мо- я ми- лень-ка

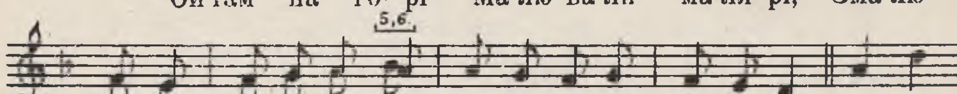
ой йа под ньов си- ді- ла. Сп. Гоцки і и.

A, B C,, B B, B C (5, 4 + 3),, (4 + 4, 4 + 3) *Пантна.*

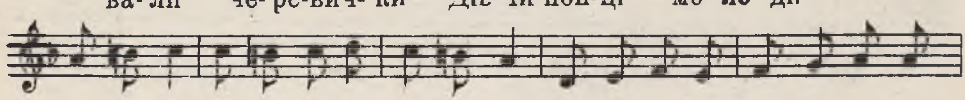
Allegro.

620 а.

Ой там на го- рі Ма-лю-ва-ли ма-ля- рі, Зма-лю-
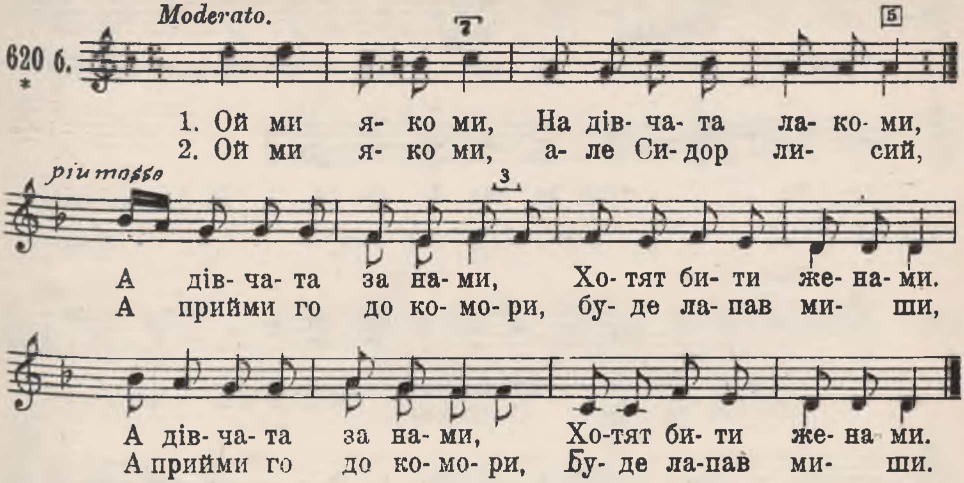

ва- ли че- ре-вич- ки Дів-чи-нон-ці мо- ло- ді.

A,BC,,BC,BC (5, 4 + 3), 2 (4 + 3) * *Устє руське.*

620 б.

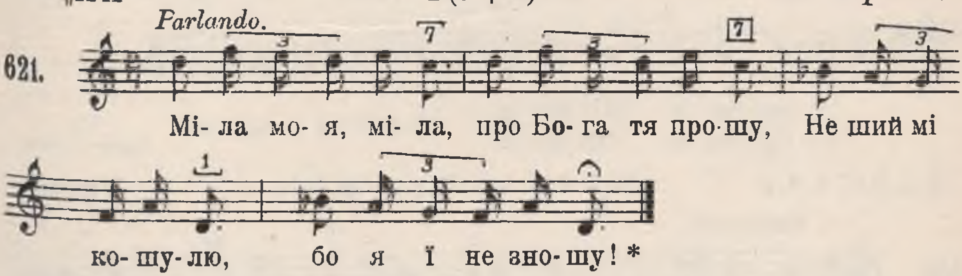

Confer. № 338. Сп. ґазда.

* Змінчива будова вірша, в 2 стр.: 4 + 4 + 6.

А А,, А А 2 (6 + 6) *Вел. Березна.*

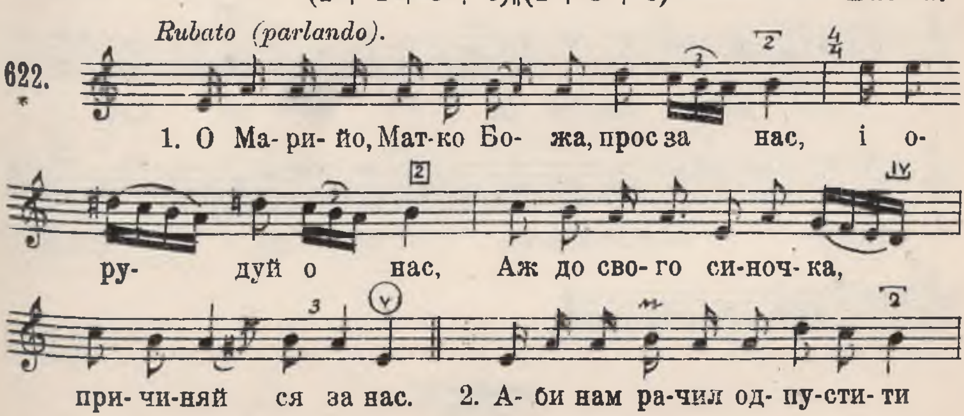
621.

* Ся мелодія належить до I. групи, її місце по ч. 155.

(4 + 4 + 3 + 6),,(4 + 3 + 6) *Висова.*

622.

вшит-ки грі- хи на- ши, О па-нен- ко, Ма-

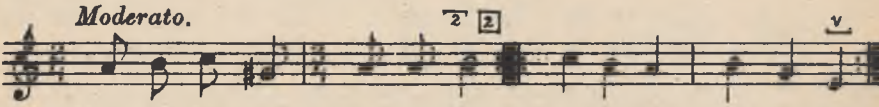

ри- йо, прос за нас І- су- са. Сп. Ор. Кристинич.

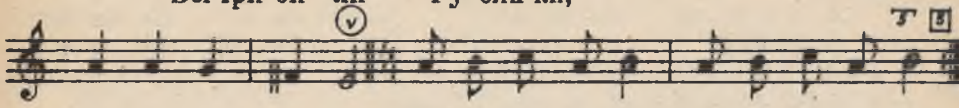
А̇В̇,А̇В̇,,С̇С̇D 2 (4 + 3),,(6 + 6 + 5) *Висова.*

Moderato.

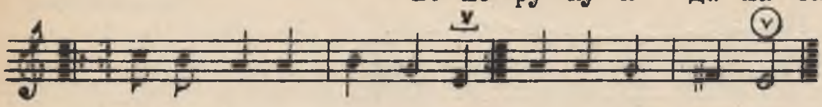
623.

Ма- ла ба- ба три доньки, Всіх по-від- да- ва- ла,
Всі три би- ли Ру- син-ки,

за Бо- жі слу- ги. Чор- но- бро- ву- ю да- ла за ксендза,
Бі- ло- ру- ку- ю да- ла за дя- ка,

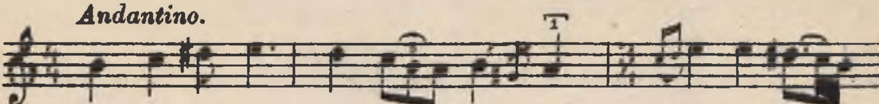

А тре- тю- ю бід- ну- ю, ли- ше за хло- па. Сп.
За- па- щи-ну під- лу- ю, Анна Дудич.

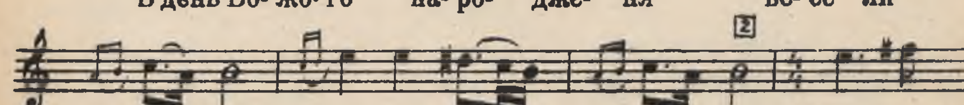
А А,В В,, А А,В (4 + 4 + 5 + 5),,(4 + 4 + 5) *Пантна.*

Andantino.

624.

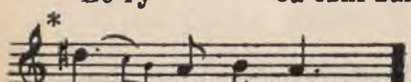
В день Бо- жо- го на- ро- дже- ня ве- се- ли

лю- ди, благож їм бу- де, Хва- лу

Бо-гу за-сьпі-вай-мо, ве- се- ло всюди.

ТЕКСТИ.

Видання народніх пісень,

з яких приводимо паралелі до текстів нашого збірника. Збірники пісень з мелодіями означені зіркою.

Антонович В.—Драгоманів М.: Историческія пѣсни малорусскаго народа I—II, Київ 1874—1875.

* *Bartoš František — Janáček Leoš:* Národní písně moravské. Прага 1901.

* *Bartók Béla:* Das ungarische Volkslied. Versuch einer Systematisierung der ungarischen Bauernmelodien. Berlin—Leipzig 1925. Ungarische Bibliothek. Für das Ungarische Institut an der Universität Berlin, herausg. v. Robert Gragger.

* *Bartók Béla:* Volksmusik der Rumänen von Maramures. Sammelbände für vergleichende Musikwissenschaft, IV. München 1923. Drei Masken Verlag.

Bystroń Jan St. Dr. Polska pieśń ludowa. Wybór. Bibljoteka Narodowa, Ser. 1. № 26.

Wacław z Oleska (Zaleski): Pieśni polskie i ruskie ludu galicyjskiego. *K. Lipiński:* Muzyka do „Pieśni l. g." Львів 1833.

Верхратський Іван: Знадоби для пізнання угро-руських говорів. Записки НТШ XLIV. 1901.

* *Верховинець (Костів) В.*: Українське весілле. Український Етнографічний Збірник I. Київ 1914.

Де-Воллан Г А.: Угро-русскія народныя пѣсни. Записки И. Русс. Геогр. Общества по отдѣлѣнію етнографіи XIII, вип. 1. 1885.

Врабель Мих.: Русскій Соловей. Собр. народ. пѣсней на разныхъ угро-русскихъ нарѣчіяхъ. Ужгород 1890.

Врабель Мих.: Угро-русски народны спѣванки. (Спиванки марамошски.) Будапешт 1901.

Гнатюк Володимир: Етнографічні матеріяли з Угорської Руси. Етнографічний Збірник IX, Львів 1900.

Гнатюк Володимир: Коломийки I—III. Етнографічний Збірник XVII. XVIII, XIX, Львів 1905—1907.

Головацький Яків: Народныя пѣсни Галицкой и Угорской Руси. Москва 1878, I, II, III, вип. 1 і 2.

Грінченко Борис: Этнографическіе Матеріалы, собранные въ Черниговской и сосѣднихъ съ ней губерніяхъ. Т. III. Пѣсни. 1899.

Gragger Robert—Lüdeke Hedwig: Ungarische Balladen. Berlin—Leipzig 1926. Verl. Walter de Gruyter.

Довнар-Запольський М.: Пѣсни Пинчуковъ. Бѣлорусское Полѣсье. Сборникъ этнографич. матеріаловъ. Київ 1895.

* *Квітка Климент*: Українські народні мелодії. Етнографічний Збірник II, вид. Українського Наукового Товариства в Київі 1922.

* *Квітка Климент*: Народні мелодії з голосу Лесі Українки. Київ 1917.

* *Kolberg Oskar:* Pokucie. Obraz etnograficzny. I—III, Львів 1882—1888.

* *Kolberg Oskar:* Lud. Jego zwyczaje, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, piesni, muzyka i tańce.

* *Колесса Іван Др.*: Галицько-руські народні пісні з мелодіями, зібр. в с. Ходовичах. Етнографічний Збірник XI, Львів 1902.

* *Колесса Филарет Др.*: Народні пісні з південного Підкарпаття. Тексти й мелодії із вступною розвідкою. Науковий Збірник „Просвіти" в Ужгороді 1923.

* *Колесса Филарет Др.*: Мелодії гаївок. Матеріяли до української етнології XII, Львів 1909.

* *Колесса Филарет Др.*: Мелодії українських народніх дум. Матеріяли до української етнології XIII—XIV, Львів 1910—1913.

* *Колесса Филарет Др.*: Наша Дума. Збірник українських народ. пісень в хоровому укладі. Львів 1902.

* *Коціпінський Ант.*: Пісні, думки і шумки рус. нар. на Подолі, Україні і в Малороссії. I—II.

Купчанко Г. И.: Пѣсни Буковинскаго народа. Записки Юго-зап. Отдѣла И. Русс. Геогр. Общества. II, 1875.

* *Лисенко Микола*: Збірник укр. пісень. I—VI, Київ 1890—1895.

* *Лисенко Микола*: Збірник народніх укр. пісень. Десятки I—XII.

* *Людкевич Станислав*: Галицько-руські народні мелодії, зібрані на фонограф Йосифом Роздольським. Етнографічний Збірник XXI—XXII. Львів 1906—1908.

Максимович Михайло: Украинскія народныя пѣсни. Москва 1834.

Метлинський Амврозій: Народныя южно-русскія пѣсни. Київ 1854.

Pauli Żegota: Pieśni ludu ruskiego w Galicyi. I—II, Львів 1839—1840.

* *Плосайкевич Л. — Сѳнчик Я.*: Мелодії українських народніх пісень з Поділля і Холмщини (під редакцією Ст. Людкевича, з передмовою Фил. Колесси).

* *Roger Juljusz Dr.:* Pieśni ludu polskiego w Górnym Szląsku, z muzyką. Wrocław 1880.

Соболевський А. И.: В.-русскія народныя пѣсни I—VII, Пб. 1895—1902.

* *Чубинський Павло*: Труды этнографическо-статистической экспедиціи въ западно русскій край, снаряженной И. Русс. Геогр. Обществомъ. Матеріалы и изслѣдованія. I—VII, 1872—1877. (В IV т. „Приложеніе": мелодії весільних пісень записані *М. Лисенком* в Борисполі Переясл. п.)

* *Шухевич Володимир*: Гуцульщина. Матеріяли до укр. руської етнології. Т. III. Львів 1902. (Пісні з мелодіями записаними Ф. Колессою).

Пояснення.

Пісні нашого збірника впорядковано по признакам їх ритмічної й мелодичної будови.

Коли варіянти якоїсь теми пісенної виливаються в однакову ритмічну схему, тоді мають вони однакові або подібні мелодії і в нашому збірникови стоять у одній групі, звичайно побіч або близько себе (що

найбільше розміщені в двох паралельних групах dur—moll). Одначе тексти відмічені по варіянтам мелодії буквами а) б) в) і т. д., що належать під одно число, і тексти означені грецькими буквами, звязані з ідентичною мелодією, не завсіди є варіянтами однієї пісні: се можуть бути окремі пісні в текстуальному розумінні, що мають лиш однакову ритмічну схему та виявляють спорідненне або й ідентичність мелодії.

І навпаки часто буває таке, що одна-ж тема пісенна в ріжних своїх варіянтах виявляє неоднакову ритмічну й мелодичну структуру. Отже варіянти такої пісні, розкинені по ріжних групах нашого збірника, перечислюємо при дотичних текстах. Варіянти й паралелі з инших збірників (наведених на ст. 275—276) подаємо лиш при одному, звичайно найповнішому варіянті даної пісні у нашому збірникови.

Не подаємо окремого словарця діялектичних та чужих (словацьких, польських, мадярських та німецьких) слів, уживаних у лемківському говорі, тому що в виданнях Наук. Тов. ім. Шевченка, а саме в працях В. Гнатюка, надруковано вже кілька таких словарців (Етногр. Збірник IV, 234—251; XXV, 239—245; XXX, 335—350); можна тут вказати ще й на словарець, доданий до збірника Де-Воллана (Записки И. Русс. Геогр. Общ. по отдѣл. этнографіи XIII, вип. 1, ст. 163—178). Слова, яких не знайшли ми в згаданих словарцях, пояснюємо в підлінійних замітках, покористувавшись поясненням самих співців, що не завсіди визначуються докладністю.

При текстах не подаємо назви співаків і місцевостий, бо се зазначено вже при мелодіях.

Початок кождого ритмічного рядка відмічено в тексті великою буквою.

Повторення й рефрени зазначено лиш у першій строфі тексту, у дальших строфах лише там, де приходять якісь зміни.

Пропущені числа відносяться до мелодій, що їх тексту не повелось нам записати.

1.

1. Ой приїхали козаки з обозу,
Ой стали собі конец перевозу.
2. Ой стали собі радоньку радити,
Ой де же мают коні поставити.
3. Ой еден гварит: ночка невидная,
А другий гварит: водичка бистрая.
4. А третій гварит: ту нам ночувати,
Ой вийде ґу нам Марисіна мати.
5. Ей йа[1]) Марися хорошая дівка,
Ей у Марисі біленька постілка.
6. Ей йа Марися в недузі лежала,
Ей заморского зіля забажала.
7. Ой піднявся ї козак молоденький:
Ей я ти, Марись, зіля роздобуду,
Ей бо я твоїм приятельом буду.

---

[1]) Для відріжнення від заіменника „я“.

8. А маю я там три коні ве стайни:
А еден коник як лебідь біленький,
9. А другий коник як голуб сивенький,
А третій коник як ворон чорненький.
10. А на тім білім до моря доїду,
А на тім сивім море переїду,
А на тім чорнім до зіля доїду.
11. Ой почав козак зілєчко копати,
Почала над ним зазуля кукати.
12. Ой козаченьку, не копай ти зіля,
Ой бо в Марисі вже стоїт весіля.
13. Ой почав козак тяженько здихати,
Як мав Марисі зіля передати.
14. Ой їде козак 'д Марисі зо зільом,
Ой а Марися до церкви з весільом.
15. Ой скочив козак до острого меча,
Та стяв Марисі головоньку з плеча.
16. „А на ти, Марись, заморского зіля,
Чого є робила без мене весіля?" Вар. 614.

Головацький: Н. п.: I, 112, ч. 24; II, 594, ч. 30; III в. 1, 43—44, ч. 1—2; 216, ч. 84. — *Метлинський*; Нар. ю-р. п. 104—105. — *Грінченко*: Этн. Матер. III, 234, ч. 480 — *Шухевич*: Гуцульщина III. 204—208, ч. 16—20. — *Ів. Колесса*: Етн. Зб. XI. 295, ч. 6. — *Чубинський*: Труды V, 366, ч. 718; 112, ч. 244; 386, ч. 754. — *Wacław z Oleska:* P. l. g. 402, ч. 265. — *Żegota Pauli:* P. l. r. I. 163. — *Kolberg:* Pokucie. II. 79—81, ч. 114—116. — *Kolberg:* Lud ser. XII, ч. 11—14; VI, ч. 207; (XVI, ч. 405); III, ч. 31. — *Врабель*: Угро-рус. спів. ч. 88, 524; ст. 192, ч. 545. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 82. — *Купчанко*: Зап. Ю-з. Отд. РГО. II, 446—447, ч. 139—140. — *Bystroń:* Pols. p. lud. 85, ч. 21. — *Квітка*: Народ. мел. I, 94, ч. 98. — Порівн. розвідку *І. Франка* в „Студіях над укр. народ. піснями". Льв. 1913. (відбитка Зап. НТШ.) ст. 164—171 („Тройзілле").

2.

Єще раз, еще раз ей пуйдзем, Ганцю, до вас,
Як мі тя не дадут, єй пуйдзем ся вербовац.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 180; ст. 198. — *Головацький*: Н. п. III, в. 1, 125, ч. 52.

3.

Дівчино моя заручена,
Чом же ти смутна, не веселая?

4.

1. Пішов мій миленький на воли, на воли,
Ей што він мі принесе? Скореньки козлови.
2. Пішов мій миленький на овці, на овці,
Та што він мі принесе? Перстенек на руці.
3. Пішов мій миленький горці дротувати,
Ой та я за ним піду пінязі збирати.

4. Пішов мій миленький горі чертежиком,
Ой а я так мишліла, же то жид з кошиком.

5.

Співайме, співайме своєму панови,
Ей але не видиме дражку ґу домови.

6. *α*)

1. Ей шандари, шандари, ей велики кламари,
Скламалисте дзевча ей за штири таляри.
2. Ей як-сте го скламали, ей до міста послали,
Ідз, дзевча, до дому, лем не повіж никому.
3. Ей дзевча дому пошло, ей тай ся похвалило:
Мам штирі таляри, што мі дали шандари.
4. Ой не за то мі дали, ей жебим з ними спала,
Лем мі за то дали, ей же ня побочкали.

6. *β*)

1. Ей в калиновим лесе, ей вода древко несе,
Сідит на нім дзевча, гей жовти власи чеше.
(Вар. 179. строфа 6.)
2. Ей чеше воно, чеше, ей із жалю велького,
Же го вода несе гой до краю чужого.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 42, ч. 93. — *Гнатюк*: Етн. Зб. IX, 140, ч. 39. — *Врабель*: Русс. Соловей, 154.

7.

1. Ей ци то я, мамічко, не ваша дитина,
Ей же-сте мі наклали до перини сіна?
2. Ей до перини сіна, до лади[1]) каміня,
Ей мамцю моя, мамцю, не ваша-м дитина?

8.

Оженивби я ся, маю на то волю,
Але ґаздованя, того я ся бою.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 445, ч. 230.

9.

1. Не ходивем за ньов, сама пришла за мнов,
Ой я був на овечках за зеленов травов.
2. Не ходи ти до той, до котрой я ходжу,
Бо я тобі терньом дражку загороджу.
3. По двоє по трие до єдной ходили,
Ей еще собі терньом дражку не градили

Bartoš Janáček: N. p. moravs. ч. 466.

10.

Та танцуй, дівча, танцуй, та як-єс танцувало,
Та звідат тя ся мати, та де-єс ночувало.

11.

Дай Боже добрий день, але не кождому,
Лем мому милому, што іде до дому.

---

[1]) = скриня.

12.

1. Мав сой сокиречку, одтяла мі ножку,
Под мі, мила, подай зимной води тропку.
2. Я би ти подала, матка би мя лала[1]),
Же-м тя затримала з вечера до рана.
3. Ой не так до рана, яко до півночи,
Кед ти од нас ішов, сьпівали когуци.
4. Сьпівали когуци, яко два орґани,
Не пребирай собі, шугай малюваний.
5. Шугай малюваний, не пребирай собі,
Жадна кізасоня[2]) не піде за тебе.
6. Ани кізасоня, ани жадна пані,
Не пребирай собі, шугай малюваний.

13.

Гоп-гоп, Параска красна, гоп-гоп, де-с волки пасла?
Гоп гоп, медже горами, гоп-гоп, з паробечками.

14. *α*)

Ой жеби моя мила, ой палінки не пила,
Ой купивбим єй ціжми, ой штоби си ходила.

14. *β*)

1. Ой долина, долина, йа верхом яворина,
Ой повіж ми, миленька, ой що-с мі починила.
2. Ой не чинила я ти, ой ани моя мати,
Ой тота ти чинила, ой що-ес єй мав брати.

15.

Ой попід гай Феся телятка пасала,
Телятка пасучи Феся заспівала.

Вар. 89, 284, 430, 603.

16. а.

1. Йа тепер мі, тепер, тепер мі сьвіт грає,
Нихто мя не бие, ани мя не лає.
2. Не лай-же мі, не лай, до мамусі мойой,
Бо я ти налаю, шугаю, до твойой.
3. Кед-ес, шугай, білий, білой-же сой глядай,
А я почорнява, добрий мі спокуй дай.

16. б.

1. Ішов дзяд на губи, дзядівна на гливи,
Дзяд свої посушив, дзядівні погнили.
2. Забрала мі вода пшеничку з оґрода,
Не старайся[3]), мила, не твоя то шкода.

16. в.

1. Сюридай, сюридай, купте собі мази!
Сюридай, сюридай, не маме пінязи.
2. А за нашов хижов виросла шквірина,
Преночуй мі, мамусь, мойого фраїра.

---

[1]) = лаяла. [2]) = панна, дівчина. [3]) = не журися.

3. Так го преночуйте, би люде не знали,
Жеби вони мене шельмов не назвали.
4. А за нашов хижов два голуби сідят,
Люди їм завидят, же ся ради видят.
5. А люде, прелюде, не завидьте того:
Же ся двоє любит, — што кому до того?

16. г.

1. Єще раз, еще раз піду, Ганцю, до вас,
Як мі тя не дадут, піду ся звербовац
2. Піду ся звербовац на сивого коня,
Буде мила плакац, фраїречка моя.

17.

Ей не піду я домів, аж як буде свитац,
Буде мя моя мац по німецки витац.

18.

1. Ей кед-єс ся приспала, та не повідж никому,
Ей бо люде рознесут та як вітер солому.
2. Ей дівчатко, дівчатко, та стискай собі брушок,
Ей бо я буду носив та на бік капелюшок.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 320.

19.

1. Хоцби тоти гори спадали,
Мене би за тебе не дали.
2. Хоцби мі розмарин не зишла,
Та я би за тебе не пішла.

20.

Ей йа моя фраїрка так сой з гори несе,
Ей ани я не видів таке древко в лесе.

21. а.

Ей я старий, я старий, та моя брода сива,
Ей котра за мя піде, та буде нещаслива.

21. б.

1. Ей кед ти, дівча, знало, ей же я урльопничок,
Ей било не ходити ей ґу мнє на травничок.
2. Ей било собі піти ей на попів риночок,
Ей било сой носити ей зелений віночок.
3. Ей вінку ти мій, вінку, ей з троякого зеля,
Ей як-єм тя зронила, ей не било веселя.

22.

1. Не я ту, не я ту, натура моя ту;
Жеби не натура, не билаби я ту.
2. Гори мої, гори, ляси мої, ляси,
Де ся поподіли мої давни часи.
3. А моя підошва цілий край перейшла
І турецку гору, ей ще німа дзюру.

23.

1. Співалабим собі, шугаю, о тобі,
   Але ти парадний[1]), позераш по собі.
2. Парадний ти шугай, парадни очи маш,
   Ани кроплі керви справедливей не маш.

Вар. 38, 204.

24.

1. Не зато сой співам, бим весела била,
   Але зато співам, ой жебим не забила.
2. Гори і долини, знижте-же ся ниже,
   Ой жеби до миленькой ой било мені ближе.

25.

1. Ей йа добрі мі, добрі ей мамонько, при тобі,
   Ей як тому коньови ей при голім жолобі,
2. Ей йа добрі мі добрі, ей чем би мі не било?
   Ей жеби мі ся, мамцю, ей за вами не цнило.

26.

1. А як ся душечка з тілом розлучала,
   Там пішла за море, там покутувала.
2. Там покутувала сповна сідзем рочків,
   Сповна сідзем рочків і сідзем місячків.
3. Нихто о ній не знав, лем сам Памбіг з неба,
   Післал ангеличка, што єй било треба.
4. А душічко моя! чого ти так плачеш?
   Чого-же ти плачеш, чого же ти хочеш?
5. А як-же я не мам прегоренько плакац,
   Кеди я забила свого отца і мац?
6. А душічко моя: ци-с ся сповідала,
   Ци-с Христове тіло вірні приїмала?
7. А ангеличку мій: і ся сповідала,
   І Христово тіло вірні приїмала.
8. А душічко моя: їм ся мі крижелец[2]),
   Підеме до раю, до Божого раю.
9. Там ми, там будеме по раю ходити,
   Там ми сой будеме все Богу молити.

28.

Ей не зато я співам, ей бим весела била.
Ей але зато співам, ей бо смутне серце мам.

29.

Ой не позерай на мя, та кой[3]) не підеш за мя,
Та позерай на того, ой що підеш за нього.

30.

1. Посмотр, дзевча, посмотр, на суху тополю,
   Ей як буде зелена, будеш моя жена.

---

[1]) = гарний. [2]) = крилець. [3]) = коли.

2. Порахуй мі, Янчік, тівко зьвізд на небі,
Ей як мі порахуєш, та піду за тебе.
3. А деж ти, дівчатко, розуму набрало,
Ей же ти мі так дораз одповісти знало?
4. Деж бим го набрала? Милий мі Панбіг дав,
Ей жеби ти си з мене сьмішки не випрабляв.

31. а.

1. Спалиби мі, спали, мої чорни очи,
Бо ся не виспали та той третьой ночи.
2. Бо ся не виспали, милого чекали,
Чекали милого до рана білого.

31. б.

Дай-же мі, дівчатко, што-с мі обіцяло,
Червене яблочко, зелене-с мі дало.

32.

1. Вершком іду, коня веду,
Долинками волки жену.
2. Хто би не мав, давбим му два,
Бо мі з нима велька біда.

33.

1. Казала ми мати орішеньки рвати,
Висока ліщина, не можу дістати.
2. Впало мі яблочко з конара до гати,
Подь ми го, миленький, до ручок подати.
3. Пасут гуски, пасут, травку собі скубят,
Що-ж я тому винна, же мя люди любят?
4. Пониже Кишковец зелений ядловец,
Дай ми, дзевча, ручку, бо я з Мигальовец.
5. Кед ти з Мигальовец, а я з Гуменного,
Не дам тобі ручки, бо я мам иншого.
6. Вербуют, вербуют гусаре на коня,
Тай я ся звербую, фраєречко моя.
7. Вербуйце, вербуйце, сами вербованци,
Тай я ся звербую на два, на три танце.
8. Пониже горбочка желєна отава,
А горбаньски дівки, як найкрашша пава.
9. Пониже горбочка желена коприва[1]),
А горбаньски хлопці, сама біда крива.
10. Цісарю, цісарю, на што нас вербуєш?
Мало-сь жита посяв, чим нас вигодуєш?
11. Не бойцеся, хлопці, великого гладу,
Посяв цісар жита велику заграду.
12. Гаю-же мій, гаю, я тя вистипаю,
Бо ми ся до тебе сьпіванки ховают.
13. Матко моя, матко, приберай ня гладко,
На кожду неділю, як червоне ябко.

---

[1]) = кропива.

34.

1. Не буду лен брала, ани пристирала,
   Бо мі моя мама вечерю не дала.
2. Беру лен, беру лен, велька роса на нем,
   Пішов мій миленький, і я піду за нем.

35.

Гей подобали мі ся на гаренді жиди,
Ей арендарка сліпа, ей арендар не видит.

36.

Ей мамо моя, мамо, продай тоту краву,
Ей ней я ї не воджу до гаю на траву.

37.

1. Ей заграй мі, заграй тот остатний танец,
   Ей моїй веселости неска вечер конец.
2. Ей весіля ся кончит, біда ся зачинат,
   Ей пані млода плаче, же ту не витримат.
3. Ей не зато я плачу, же з нім треба спати,
   Ей лем я зато плачу, же му треба дати.
4. Ей власи мої, власи, мої жовти власи!
   Ей юже-м вас продала за фалат ковбаси.

38.

Ей спiвалабим собі, шугаю, й о тобі,
Ей але ти фалечний[1]), позераш по собі.

Вар. 23, 204

39.

1. Ішло дівчатко по воду, по воду
   І през зелену ограду, ограду.
2. Оно водичку не брало, не брало,
   Лем до домоньку вертало, вертало.
3. Гей отец, отец, старий жид, старий жид
   А зза ной мі гори височкой, височкой
4. Виходит зза ней златий криж, златий криж,
   А на тім крижу сам Хрістос, сам Хрістос
5. І во срибернім пасочку, пасочку
   І во терновім віночку, віночку.
6. „Товдий я тому йуверим, йуверим,
   Як варена каша на мисці заквитне,
   И печений каплун на столі засьпіват“.
7. Ище він тото не вирюк, не вирюк.
   А варена каша на мисці заквитла,
   А печений каплун на столі засьпівав.
8. А старий тот жид стовпом став, стовпом став,
   И так буде стояв до суду судного,
   до віка вічного.

---

[1]) = фальшивий.

40.

1. Ей ючка, ючка[1]), ючка зелена,
Ей пасла, пасла дівча єленя.
2. Не бив то єлень, била то серна,
Чекай, дівчино, три рочки на мя.
3. Я би чекала рочек, пів друга,
Ти би мя не взяв, ганьба би била.
4. Ганьба би била моїй родині,
Што я зостала в велькой подлині.
5. Ганьба би била моєму лицю,
Што я зостала старов дівицю.

Врабель: Р. Солов. ст. 55. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 181. — *Головацький*: Н. п. III, в. 1, 241, ч. 115.

41.

1. Вечюр юж мі вечюр, юж мі 'д вечерови,
Гонит мій миленький волки 'д кошарови.
2. Гонит то він, гонит, і батіжком пукат,
А його миленька під облачком слухат.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 161, ч. 97; 164, ч. 106.

42.

1. Куми мам, куми мам. што їм дам, што їм дам?
Дам їм палюнечки, пийте-же, кумечки!
2. Куми мам, куми мам, што їм дам, што їм дам?
Зотну їм каплуни, дам я своїм кумам.

43.

1. Жеби ти знав, Янчік, як мя болит пальчик,
Ой навертавбис воли із гори, із доли.
2. Сама-м навернула, на траву-м сой сіла,
Под же ґу мі, миленький, штос-бим ти повіла.

44.

1. Ой зашли зашли з неба ангели.
Глядаючи сой Панни Марії.
2. Нашли они ї в святім косцелі
І там она кляче при Божім целі
3. На ручках тримат сина свойого,
Ісуса Христа, Пана нашого.
4. Хто тоту пісню три рази співат,
Седемдесят гріхів зо себе змиват.
5. Ой змиват, змиват, назмивающе,
Допомож нам, Боже, Боже всемогущий.

45.

Шуміла долина, ей і шуміти буде,
Плакало дівчатко, ей і плакати буде. **Вар. 259**.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI. 177, ч. 34. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, 1. ст. 84. — *Kolberg:* Pok. II, 60, ч. 78.

---

[1]) = лучка.

46. а.

1. Ай роскоши мої, так-сте мя минули,
Як тоти квіточки, што на яр квітнули.
2. Квітнули, квітнули і квітнути будут,
А мої роскоши били, юж не будут.

Людк.: Етн. Зб. XXII, ч. 1450.

46. б.

Чудуются люде, де я ся напила,
А я в свого кума на гостині била.

47.

1. Пані млада наша поїмала пташа,
Поїмала двоє, чубити обоє. (2)
2. Дружба я си, дружба, бідна моя служба,
Три дни-м овес косив, што мя дружбиц просив.
3. Дружба я си дружба цілому весілю,
Тримайте мя, дружки, бо ся вам оженю.

48.

1. А Боже мій, Боже, што я наробила?
Люде по вечері, я я не палила.
2. Ани-м не палила, ани не запалю,
Милий ся мі женит, а я в велькім жалю.

49.

1. Любуй-же мя, хлопку, в стодолі на снопку,
Любуй-же мя пильно, бо мі в ножкі зимно.
2. Любуй-же мя любуй, лем мя не видавай,
Як придеш до корчми, близько мя не ставай.
3. Близько мя не ставай, палюнку не купуй,
На танец мя не бер, бо з тобов не піду.
4. Палюнку пиц будеш, бо є качмарова,
А на танец підеш, бо-с фраїрка моя. **Вар. 266.**

50. а.

Ей як я сой заспівам, ей красні примилені,
Аж ся мі розовют тай під бучком корені.

50. б.

1. Ей пасалам, пасала ей волки по поточку,
Але юж не буду ей од нового рочку.
2. Ей зазуленько сива, ей де-ж будеш кукала,
Кой-єм ти на бучку ей вершечок зламала?

52.

1. Ей дівчатко, лелія, легни там, де і я,
Ей легай на лавочку попри моїм бочку.
2. Ей якби я легала попри твоїм бочку,
Ей не ходилаби я в зеленім віночку.

53.

1. А на Яна, на Янонька
Горіла нам собітонька.

2. Як горіла, так палала,
Баба кабат стелепала.

3. Не могла го одопрати,
Мусіла го порубати.

Вар. 588 аб.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 12, ч. 20. VI

54.

1. Хто то там пукат, хто то там дзеє?
Іди ти слуго, отвор му двери.
2. А кед велький пан, піду ґ нему сам,
А як жебрачок, то я юж му дам.
3. Ни не жебрачок, ни не велький пан,
Лиш окрутна смерть юж іде ґу нам.
4. Смертичко-ж моя, де же-с ходила?
Велького-с пана на суд водила.
5. Смертичко-ж моя, перепуст мі то,
Дам я ти срібро і злато за то.
6. Не хцу я срібро, не хцу я злато,
По што-м зеслана, лем я беру то.

55.

1. Ой співаночки мої та складани, складани,
Ой што-м сой наскладала та біля свойой мами.
2. А співаночки мої, та вельо вас, вельо вас,
Ой ви мої, ви мої, тай а я ваш, а я ваш.

56.

1. Ой черешня, черешня, ой на черешні бобок,
Ой чем ся не йожепит та дешняньский паробок?
2. Ой ци соли не має, ей ци муки жичає,
Ей ци любе дзевчатко ей по селі глядає?

57. а.

1. Виберайся, Марисю, виберайся з нами,
Вшитки свої злости прилож каменями.
2. Кед я їх прикладала, они ся двигают,
Якпй же то велький жаль, як ся виберают.

57. б.

1. Требаби нам, треба зо два ґарці вина,
Жеби ся сходила до стільця родина.
2. До стільця сідати, родини не мати,
Зийдь, матусю, з неба, бо тя ту днес треба.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44, 186—187.

57. в.

1. Ідеме, ідеме з гори до долини,
Ідеме глядати той новой родини.
2. Ідеме, ідеме, дражку не знаєме,
Добри люди знают, та нам повідают.
3. Вершком, мила, вершком, а я піду крайом,
Там ми ся зийдеме під дзеленим гайом.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 41, ч. 91. — *Гнатюк*: Етн. Зб. IX. 65, ч. 26.

57. г.

1. Не будеме їсти, не будеме пити,
Покаль нам не дате, пошто-сме ту пришли.
2. Пришлисме ту, пришли по білу Єлену,
По білу Єлену, Ваньови по жену.
3. Требаби нам, треба стільця широкого,
Бо наша Марися роду великого.
4. Билаби з ня била премилена свашка,
Жеби мі стояла перед ґембом фляшка.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 29, ч. 63. — *Головацький*: Н. п. III, в. 2, 387, ч. 1; 373, ч. 3. — *Верхратський*: Зап. НТШ. т. 44, 190.

58. *α*)

1. До косцела єдно, а з косцела двоє,
Твоє, пані-матко, твоє обидвоє,
2. Дайте-же нам, дайте, што нам мате дати,
Бо ми ту не будем на дармо стояти.
3. Дайте нам випити хоц по два келішки,
Будеме співати кажда на пребіжки.
4. Дайте-же нам, дайте палюнечки з медом,
Будеме співати сяду горі ледом.

Ф. Колесса; Н. п. з Підкарп. 41. ч. 91. — *Головацький*: Н. п. III, в. 2, 429. — *Верхратський*: Зап. НТШ. т. 44, 183; 187.

58. *β*)

1. До стільця сідати, мамічки не мати:
Зийдь, мамічко, з неба, бо тя тераз треба.
2. Не така я шумна, яка я полюбна,
Не така я ґречна, яка я фалечна.
3. Фалечний ти шугай, фалечни очи маш,
Ани капки керві справедливой не маш.
4. Фалечний ти шугай і твої очата,
Лем би позирали, де шумни дівчата.

58. *γ*)

1. Ей кеби ся моя зволя навраціла,
Драгимі пінезьмі бим ю заплацiла.
2. Але ше мі моя воля не навраці,
Драгима пінезьмі я ю не заплацім.

59.

1. Далас мя, мамусю, за ліс, за дубину,
Жебим не ходила до тя на гостину.
2. А я ліс перейду, а дубину мину,
А до тя, мамусю, на гостину прийду.
3. Далас мя, мамусю, за трету границу,
Жебим не ходила до тя на жентицу.
4. Я трету границу з далека обийду,
До тебе, мамусю, на гостину прийду.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 53.

60.

1. Ей моя фраїречка та била мі на мисли,
   Ей як-сме од Угеля та ґу Кошицям ішли.
2. Ей познам тя, миленький, та познам тя по кріку.
   Ей як займеш волойки та на мою пасіку.

61.

Та зелене, зелене, та коло зеленого,
А мій милий на луце, гей і конички його.

62.

1. Млинарю, млинарю, зробю я ти шкоду,
   Вийду на ярочок, загачу ти воду.
2. Воду ти загачу, мірки ти одберу.
   Я тебе, млинарю, зо млина вижену.

63.

1. Не буду, не буду дробний овес косив,
   Піду до Сяночка, буду шаблю носив.
2. Не буду, не буду на кошарі спала,
   Бо ся бою зради білого шугая.
3. Шугаю, шугаю, про тебе ня лают,
   Ой найбарже втоди, як коршмі заграют.

Вар. 212.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44, 197.

64.

1. Бабо, ґамбу тримай, мене не заривай,
   Бо я ти голова, цить! сидь тихо, як сова.
2. Бабо, ґамбу тримай, мене не заривай,
   Бо я ти за пана, цить! сидь тихо, кохана.

65.

1. Пані млада наша, де-с діла венец?
   Ходилам ся мити, впал мі на ярец.
2. Доставай, доставай правов ручков до дна,
   І ти го достанеш, як го будеш годна.

66.

Здушив я ся, здушив[1]), хто-же ня повтерат?
Тото дівчаточко, што на ня зазерат.

67.

Ей овце моє, овце, ей ней вас пасе, хто кце,
Я вас пасау не буду, ей бо на войну піду.

68.

1. Ей там на горі вишня, ей чом-же не черешня?
   Ей кой-єс мя полюбив, ей чом-же не береш мя?
2. Ей мала я фраїра ей як єдного пташка,
   Ей ззіла мі го, ззіла ей сусідова качка.

---

[1]) = зігрівся, спітнів.

3. Ей сусідо, сусідо, та зварп тоту качку,
Ей бо мого фраїра та зїдят до остатку.
4. Ей ходилам по лозі та збпралам пінязі,
Ей назбиралам копу, та далам свому хлопу.
5. Ей паробок за бок та дівча за три злати,
Ей кед го схоче взяти, та мусит скельтувати[1]).

69.

Та де-ж тота йовечка, што перед водила?
Ей пішла до пзбочп, скала ей забила.

70.

1. Ей маластівский варош бодай терньом зарос,
Ей пантнянске селечко ей билоби местечко.
2. Ей Пантничка, Пантничка, округле селечко,
Ей кеби не Маґура, ей билоби местечко.
3. Ей югасе, югасе, ей де сут твої овци,
Ей бо тя освітило ей при фраїрці сонце.
4. Ей при фраїрці сонце, при дівчатку місячок,
Ей плаче югас, плаче, та плаче неборачок.

71.

1. Ей неска-м ту, неска-м ту, ой на ютро гет іду,
А па позаютро на шиф сядац буду.
2. Ей на шиф сядац буду, ой горко плакац буду,
Гамерицким дзевкам сервус давац буду.
3. Ей дзевчата дзевчата, ей йа як ви ся мате,
Же ви ани одна фраїра не мате.

72. *α*)

1. Йа знала я, знала співаночкп з рана
Ой тепер ґ вечерови, та-м позабивала.
2. Жалаби я, жала тот богатий вівсик,
Ой жеби мі вивили той осени вінчик.
3. А як не в осени, то хоц на мясниці,
Ой ней мі не рахуют рочки парадниці[2]).
4. Йа рочку мій, рочку, який-єс мі цежкий,
Ой йа так мі ся видит, што-с мі настав шестий.
5. Йа рочку мій, рочку, який-єс мі длугий,
Ой йа так мі ся видит, што-с мі настав другий.
6. Заспівай сой пташку в тім зеленім ляску,
Ей досц-ем ся наспівав, як ся ліс розвивав.

Вар. 590. стр. 3.

Врабель: Угр. рус. сп. ч. 684.

72. *β*)

1. Гварила кобила, як ішла до ліса,
Ой не буду ти тягла, бо-м не їла вівса.
2. Не буду ти тягла гута[3]) зеленого,
Ой бо-м не їла вівса йани ниякого.

---

[1]) = віно дати, заплатити (?) [2]) = дівки. [3]) = дерево із зломаним верхом (?)

3. Я ти не дам вівса і тягнути будеш,
Ой плюну меже очи нещаслива будеш.

72. *γ)*

1. Мій муж в Гамерице вугля си приберат,
Ей а я сама дома, тримам си фраїра.
2. Тримай собі, тримай, шак я ті не сперам,
Ей шак я ся до дому до тебе не зберам.

73.

1. Ой гаїку зелений, та загаїли мі тя,
Ой моя фраїречко, ой одобрали мі тя.
2. В яворовім крячечку стратилам я хустечку,
Подте, хлопці, глядати, може ся вам придати.
3. Ой там на горі вишня, ой чом-же не черешня?
Ой докля-с мя любував, ой чом-же не береш ня?

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 72, ч. 90.

74.

1. Оддай мі, дівчатко, ой што-с мі обіцяло,
Червене яблочко, ой зелене-с мі дало.
2. Ти мі обіцяло, ой што найчервонійше,
Ти мі тото дало, ой што найзеленійше.

75. *α)*

1. Козаре, козаре, ой де ви кози пасли?
Стратилам віночок, ай чей-сте ви го нашли?
2. Не нашли, не нашли, лем єго-сме виділи,
В потоці на луці, ай там го кози зїли.
3. Козари, козари, ай де ви кози пасли?
Стратилам перстенок, ай чей-сте ви го нашли?
4. Не нашли, не нашли, а лем-сме го виділи,
В потоці на луці, ай в милого на руці.

Roger: p. l. pǫls. ч. 232. — *Верхратський*: Зап. НТШ. т. 44, 197. — *Врабель*: Р. Сол. 155. — *Головацький*: Н. п. II, 222, ч. 24. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 66 і 102.

75. *β)*

1. Іде доч[1]), іде доч, ай іде доч дрібненький,
Плачут мої вочка, ай за тобов, миленький.
2. Іде доч, іде доч, ай на каменю ся сіє,
До мене миленька, ей з далека ся сьміє.
3. Іде доч, іде доч, ай по листочку шустит[2]),
Повідат миленька, ай же ся ня не пустит.
4. Кед ся ня не пустит, та найже ся ня тримат,
Як буковий листок, ай коли ся развиват.
5. Доч іде, доч іде, мой милий пріч іде,
Доджику, хтаймийся[3]), ей мой милий, вернися!

---

[1]) = дощ. [2]) = шелестить. [3]) = перестань падати (?).

*

75. *γ*)

1. Не будем, не будем той дрібний овес косиц,
   Пойдзем до Вуйгеля жовту шаблю носиц.
2. Плакала мамічка, ой плакала сестрічка,
   Же ми ся блищала ой на боку шаблічка.
3. На боку шаблічка, ой на плечах карабин,
   Уж я тя, мамічко, тот рок лем зохабим.

75. *δ*)

1. Люби же ня, люби, дівчино нещесна,
   Бо як ти не будеш, то буде твоя сестра.
2. Як не твоя сестра. то сестрина дівка,
   Мусит все ми бути в тім роді миленька.
3. Дзевчино, дзевчино, червона калино,
   То ми ся на тебе призерати мило.
4. Дівчинонько моя, не дуже меш поля,
   То ся не виробит ай біла ручка твоя.
5. Кракали гаврани в долині над нами,
   Пискают воробце: не бойце ся, хлопце!
6. Темна ночка, темна, ни кус[1]) невидома,
   Пішовбим до милой, та не знав, ци є дома.

76.

Ой діти мої, діти, ой як-сте ня обсіли!
Ой мавем корец бобу, ой і то-сте мі ззіли.

78.

1. Вийдь же, ґаздине, до нас, одбер віночок од нас.
2. Не вийдеш си го купіц, пуйдземе ци го препіц.
3. За горку палінечку, за сладку медовечку.
4. Такий наш віночок красний, як на небі місячок ясний.
5. Тівко в нім єст клосочок, як на небі зьвіздочок.

Головацький: Н. п. III. в. 2, 435, ч. 9.

79.

1. Мамцю моя, мамцю, куп-же мі румяницю,
   Ой жебим румяніла, як піду до танцю (2).
2. Дармо, дівча, дармо, не будеш ня мало,
   Ой дармо-с своє личко виштафіровало.
3. Виштафіровало, вималювац дало,
   Ой дармо, дівча, дармо, не будеш ня мало.
4. Дармо, дівча, дармо, запряглос ся в ярмо,
   Ой юж ся не випряжеш, аж до гробу ляжеш.

Врабель: Угр. рус. спів. ч. 326.

80.

Не тота мі кавка, што по полю кавкат,
Ей лем мі тота кавка, што по коршмах здравкат.

---

[1]) = ані трохи; кус = кусник.

81.

1. Била любость, била меджи нами двома,
   Юж така не буде меджи десятьома.
2. Ладна я сой, ладна, але не парадна,
   Сут ту параднішши, але не ладнішши.

82.

1. Ей наш милий Боже, ей змилуйся надо мнов,
   Станулам на камінь, ей звинувся підо мнов.
2. Звинувся підо мнов ей в глибоку долину,
   Боже мій любенький, ей юж я там загину.

83. а.

Жеби не та гора, не гамувавби я,
Жеби не то дівча, не любувавби я.

83. б.

Не тота мі мати, што мя виховала.
Але тота мати, ей што мі дівча дала.

83. в.

Ой не тота, не тота зелена, не тота,
Юж ня поминула ой од милой доброта.

84.

1. Сьвітий, Боже, сьвітий жеби скоро день бив,
   Жеби я увидів, ей в котрім я домі бив.
2. Чи в тим мурованим, чи в тим мальованим,
   Чи в тим на брежечку, ей де мам фраїречку.

Вар. 210.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 75, 125.

85.

1. В зеленім гаю древко рубают,
   До нашого двору трісоньки падают.
2. Падают велики, падают мали,
   Хто-же їх позбират? Тото дівча шварне.
3. Як їх позбираш, накладеме огня,
   Випер мі кошулю в суботоньку додня.
4. Ей як випереш, та то ей висуши,
   Підеме на танец, на той видуманец.
5. Йа бо на тім танці, на тім видуманці,
   Каждий там танцуе то з Ганцьов, то з Марцьов.
6. І я би таньцував, нужкі бим вербував,
   І Ганцю і Марцю на танец бим волав.
7. Подь зо мнов на танец, ктура перко дала,
   Йа ти стій на стране, што-с мі обіцяла.
8. Ти мі обіцяла, але-с мі не дала,
   Сріберний перстенец з мізельного пальця.
9. Я ти обіцяла при каменной студні,
   При каменной студні, кой єм воду брала.

86.

1. Співаночки мої, де-ж я вас подію?
Ей піду до лесика, там я вас посію.
2. Будут сой дівчата на траву ходити,
Ей будут сой по єдній з ліса виводити.
3. Не зналам, не знала, кому-м ґамби дала,
Ей тото било в ночи, то-м го не познала.

В. Гнатюк; Коломийки I. Етн. Зб. XVII. 143, ч. 1558—1566.

87.

1. Ей на горбочку церков, ей ксьондз казаня каже,
Ей йа лем мі не повіст, ой з ким мі главку звяже.
2. Ой повідавєс милий, гой же будеш писати,
Ой будеш рибки просив, ой листи доношати.
3. Ой йа вишла я на міст, ой єдна рибка ішла,
Ой Боже мій любенький, ой лист мі не принесла.
4. Ей несла вона, несла, ей будеш си читати,
Ой йа лем ти си будеш ой прегорко плакати.

88.

Паслаби я воли, але юж не сама,
З тобом, Янчік, з тобом, під зеленим щобом.

89. — vide 284, 430, 602 бв.

90. а.

1. Ой пониже селечка ой густа брезенечка,
Ой што єй насадила ой моя фраїречка.
2. Ей, она си садила, а я єй ямкі копав,
Ой бо я єй передом ей за сім рочків кохав.
3. Ей любивєм єй вірні, ей юж не буду певні,
Ей не єдна мі ночка ей перейшла даремні.

90. б.

1. Ей йа люлю мі, люлю, ой під зелену дулю,
Ей дуля ся розвие, ей дітину прикрие.
2. Ей дуля ся розвие зеленим листочком,
Ей дітину прикрие ей синим покривочком.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 37, ч. 1.

91.

1. Ой маю я, маю на серденьку жалю,
Але я го, Боже, на верх не видаю.
2. Як би я го, Боже, на верх видавала,
Давно би я, давно в чорні земли спала.

92.

1. Ой одпровадивбим це, дзевчатко, до дому,
Ей кобис било моє, а не леда кому.
2. Ой забили, забили голубка на лесе,
Ей а кто же мі з нього перечко принесе?
3. Ой як я дтадзель пойдзем, закачам колечко,
Ой зоставай здорова, моя фраїречко.

93. *α)*

1. Ой, подме-же ми, подме, ей з мадярского краю,
 А бо на нас Мадяре ей криво позирают.
2. Ей йа не так Мадяре та як і Мадярчата,
 Ей подме-же ми, подме та волянски дзевчата.

93. *β)*

1. Кумочко, кумочко, ей красну жену мате,
 Подте лем до мене, ей яка біда в мепе.
2. Корову не здоїт, ей бо ся хвоста боїт,
 Хліба ми не спече, ей бо ей з носа тече.

94.

1. Ей ани тото кресня та не буде мац щестя,
 Ей як му кресна мати та не буде співати.
2 Ей ани тото кресня ей веселе не буде,
 Ей як му кресна мати ей співати не буде.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 46, ч. 101.

95.

Боже мій любенький, який я маленький!
Ей жеби дощик пішов, то би я підойшов.

96.

Оженивби я ся, маю на то волю,
Але ґаздованя, того я ся бою.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 71, ч. 80.

97.

1. Пасло дівча тай гусоньки
 Коло білой дороженьки.
2. Там фурмане тай їхали,
 Тай они го поімали.
3. Як они го поімали,
 До коляски го всадили.
4. До коляски го всадили,
 Качмаречці заставили.
5. За сто златих за червених,
 За перстенец за сриберний.
6. Вандрували трие братя
 З Собінова до Дрінова[1]).
7. З Собінова до Дрінова,
 До дрінівской качмаречки:
8. „Качмар, качмар, качмаречко,
 Наша люба шинкаречко!
9. Винес же нам гальбу вина,
 Гальбу вина, жидель[2]) пива.“
10. Она сама не винесла,
 Білим чадом їм вислала.
11. „Качмар, качмар, качмаречко.
 Наша люба шинкаречко!
12. Ци то твое власненькоe,
 Ци то твое служебное?“
13. — „Ни то мое власненькое,
 Ни то мое служебное.
14. — Лем ест в мене заставлене
 За сто златих за червених.
15. — За сто златих, за червених,
 За перстенец за сриберний“.
16. „Качмар, качмар, качмаречко,
 Наша люба шинкаречко!
17. Позволь нам з ним нічку спати,
 Вернеме ти триста златих“.
18. — „Ілюсь, Ілюсь, красна дівко!
 Засьвіт сьвічу тай воскову!
19. — Засьвіт сьвічу тай воскову,
 Идий постель постіль свою“.
20. Она постіль не стелила,
 Лем барз горенько плакала.

---

[1]) Собінів на півд. захід від Бардієва, на Закарпаттю.
[2]) Жидель = пів кварти, нім. Seidel.

21. „Ілюсь, Ілюсь, красна дівко!
Чом ти плачеш барз так гірко?“
22. — „Ой плачу я, маю чого,
Збавите мя вінка мого.
23. — Вінка мого зеленого,
Личка мого румяного.
24. — Личка мого румяного,
Дрічку мого тоніцкого.
25. — Дрічку мого тоніцкого,
Стану мого дівоцкого“.
26. „Ілюсь, Ілюсь, красна дівко,
Не плач, не плач барз так гірко!
27. Не плач, не плач барз так гірко,
Лем ти повідж, скадз-ес родом“.
28. — „Я є родом з Собінова,
З Собінова млинарьова“.
29. Я при дразі гуси пасла,
Там фурмане тай їхали,
На віз мене вируцили.
30. — На віз мене вируцили,
Наметов мня притруцили.
31. — Наметов мня притруцили,
І ту мене заставили.
32. — За сто златих за червених,
За перстенец за сриберний“.
33. „Качмар, качмар, качмаречко,
Наша млада шинкаречко!
34. Тепер даме ми ти знати,
Людзки чада заставляти!“
35. А взяли ей за рученьки,
Вивели ей на лученьки.
36. Ручки, ноги з'одтинали,
З глави очка звинимали.
37. З глави очка звинимали,
Срокам, вронам розметали.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 132, ч. 25. — *Головацький*: Н. п. I, 73, ч. 28. — *Bartoš-Janáček:* ч. 116. — *Roger:* P. l. pols. ч. 132. — *Kolberg:* Lud XVI, 292, ч. 477; 217, ч. 20.

98. а.

1. Люляй-же мі, люляй, кед мі маш люляти,
Бо я тебе не мам коли колисати.

98. б. *α*)

1. Колишся мі, колиш, колисочко нова,
Колишу я в тобі білого пахола.
2. Колишся мі, колиш, колисочко сама,
Жеби я си пішла до роботи з рана.
3. Колишся мі, колиш, колисочко сама,
Бо як ти не будеш, та буде скланяна.

98. б. *β*)

1. Люляй же мі, сину, хоц едну годину,
Усни-же мі зо дві, даст ти Панбіг добрі.
2. Усни-же мі, усни, великий виросни,
Великий, як і я, білий, як лелія.
3. Колиш-же ся, колиш, колисечко сама,
Жеби я си пошла до роботи з рана.
4. Люлю-же мі, люлю, вшию ти кошулю,
Як не будеш спати, вшию ти кабатик.
5. Люляй-же мі, люляй, лем ся не утуляй,
З той новой колиски до чорной землички.

99. а.

1. Поточе, поточе, зелений поточе,
Як мі ся по тобі ходити не хоче.

2. Ходилам, ходилам, не находиламся,
   Зеленого вінка не наносиламся.
3. Йа вінку мій, вінку, як-єс мі ся змінив,
   Юж мі ся не будеш на главці зеленів.

100.

Ой сьпівам я си, сьпівам, в мене такий обичай,
Йа хлопці так думают, же я ся їм залицям.

101.

1. Ей калина, калина, хвієся над водов,
   А богацкая дівка сміеся з худобной.
2. Ей калино, калино, не хвійся над водов,
   Ти богацкая дівко, не смійся з худобной.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 158, ч. 85.

102.

1. Люляй-же мі, люляй, колишу я тебе,
   А як ти мі уснеш, то я лишу тебе.
2. Колисалабим тя і во дни і в ночи,
   Жебим ся по тобі діждала помочи.

103.

1. Забудь, милий, забудь, бо я юж забила,
   Бо я лем ті рочок ой фраїречков била.
2. Фраїречком била і ще можу бити,
   Женічка не буду, он можу побожити.

104. б.

1. Ей чие то дівчатко, ей што на воду іде?
   Ей не скоро ся вертат, ей не мое то буде.
2. Ей юж ся мі, мамусю, та з полудня схилило,
   Ой дайте-же ня замуж, ей кой ся мі трафило.

105.

Як я си заспівам красні, примилені,
Аж ся мі розовют під бучком корені.

106.

1. Шуміла дзедзина, шумів зелений гай,
   Заплакало дзевча, заплакав і шугай.
2. Дзевча заплакало, же ся не видало,
   А шугай заплакав, же дівчатко не взяв.

107. а.

1. За гор, сонце, за гор, за зелений явор,
   За явор зелений, де мой примилений.
2. Кошуленька ценка, шила єй миленька,
   Під бучьком, під грабом зеленим єдвабом.
3. Як єй вишивала, горко заплакала,
   Бодай била я тя, милий, не зазнала.

107. б.

Подме на орішки, моє любе серце,
Тобі дам лупочку, сама ззім ядерце.

108.

1. Ей кед ня, мамцю, рада маш, (2)
Ой попродай воли й коні, викуп же ня з неволі.
2. Ей а хоцбим попродала ей а своє вшитко стадо,
Ей то я тя не викуплю, ей моє любе чадо.
3. Ей моя мамцю премила, ей чом ти мене не била,
Ей кой ти добре виділа, же я маю фраїра?
4. Ей фраїречко нещесна, ей до чого-с мя принесла?
Ей до ничого доброго, лем до желю велького.
5. Ой завербуйся, завербуй, ой отця матки не жалуй,
Ой отця матки, родини, ой завербуйся, мой сину.

109.

1. Горе, рибко, горе, горе бистром водом,
Ци-ж ми розлучени, моя мила, з тобом?
2. Дай, качмар, палюнки, бо фраїрка іде,
Ани ся не звідуй, што ти за ню приде.
3. Єдну мі так даєш, другу мі борґуєш,
А третю си, жиде, на стіну малюєш.

Головацький: Н. п. І, 337, 180.

110.

1. На високій горі сніжок ся біліє,
Де ся моя мила ей на зиму подіє?
2. Збудую єй хижу з тесаного древа,
Ище єй донесу, ей што єй буде треба.
3. Ішлам в Гамерику без то вельке море,
Ей не виділам ліси, ани жадно поле.

Врабель: Р. Солов. ст. 51. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 69. — *Головацький*: Н. п. Ш, в. 1, 401, ч. 138.

111.

1. Гей довов[1]) мі довов, там довов далечко,
Стоїт мі там, стоїт корчма мурована.
2. А в тій ми корчмичці дванатцет збуйничків,
Дванатцет збуйничків, а рідних братичків.
3. Медже нима пиє угерска попадя,
Барз сой красні співат і горенько плаче.
4. „Попадю, попадю, угерска попадю!
Чом так красні співаш і горенько плачеш?"
5. — „Ой плачу я, плачу, бо я маю чого,
Бо я зохабила попа молодого.
6. — Попа молодого, попа молодого,
Попа молодого, синонька малого".

---

[1]) = долоу, долі.

7. Стали они собі радоньку радити,
Радоньку радити, де попадю діти.
8. Таку они, таку радоньку радили,
Радоньку радили, в Дунай ю втрутили.
9. Сред того Дунаю зелена липонька,
А на тій липонці чорний ворон кравчит.
10. А кравчит він, кравчит, аже він викравчав,
То білу рученьку, сриберний перстенец.
11. Принесли они ей пред попів двороньho,
Попик молоденький за столичком сідит.
12. Попик молоденький за столичком сідит,
Книжоньку сой читат, і сина колише.
13. Люляй, сину, люляй, шовкові пелюшки,
Шовкові пелюшки, сриберний повивач.
14. Бо з твойой мамоньки виплила рученька,
Не верне николи дорога мамонька.

Головацький: Н. п.

112.

Кеби так горіла калина, ліщина,
Як горит дівчина, як видит фраїра.

113.

1. Як ям била в Кошицах на балі,
Давали мі пиц вино шандари.
2. Завели ня до новой хижечки,
Легай, дзевча, до той постелечки.
3. Ой, Боже мій, як я ту легац мам,
Кой я стару, недобру мацер мам.
4. Повідж, дзевча, же-с крови доїло,
Тай ся зато довго забавіло.
5. Моя мати добре о тім знают,
Наши крови млека не давают.
6. Поведз, дзевча, правду ти матери,
Же-єс спала з нами на постели.

114 а.

1. Напивбимся води з мурованой студні,
Так я піду отталь, лем земля задуднит.
2. Пасу я си, пасу бччки по пасочку,
Юж більше не буду, лем но того рочку.

114. б.

1. Познам тя, миленький, як підеш верхами,
По тім вишиваню білими нитками.
2. Іще ти вишию білим дияментом,
Жебим тя познала межи реґементом.
3. Іще ти вишию білими нитками,
Жебим тя познала межи парібками.

4. Познам тя, миленький, познам тя по ході,
Бо ти си так ходиш, як рибка по воді.
5. Таке мое сорце ціле розжалене,
Як сиве желязо в пецу розпечене.
6. Сивому желязу поможе водиця,
А мені поможе аж чорна землиця.
7. Жалі мої, жалі, як-сте ня зіяли,
Як зимна росиця по зеленій траві.
8. Вітречок подує росицу увалит,
Мої тяжкі жалі ніхто не розгварит.

115.

1. Люлю-же мі, люлю під зелену дулю,
Дуля ся розвие, дітину прикрие.
2. Дуля ся розвие зеленим листочком,
Дітину прикрие своїм загловочком[1]).
3. Люляй-же мі, люляй, Панбіг тебе приспит,
Син Божий тя збудить, бо дітину любит.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 37, ч. 2.

116.

1. Як я си заспівам на валаві в ночи,
Як отец почує, то ся розрадує.
2. Вчера неділенька, неска понеділок,
Сіялам пшеничку, зийшов мі барвінок.
3. Подь-же, мій миленький, барвінок скосити,
Бо ти не мам з чого шумне перко вити.

Вар. 554, 205.

117.

1. Зазуленько сива, де будеш кувала,
Ей кед-ес си на бучку вершочок зломала?
2. Буду я си кукац на железной сосне,
Ей закиль ми на бучку вершочок випросне.
3. Зазуленька кукат, мое серце пукат,
Ей ме чого пукати, не є де бивати.
4. Турица, турица, не піду за Гриця,
Ей піду за Іванка, буде з ня хрестянка.
5. Іванку, Іванку, взяла вода лавку! —
Ей кадиль ми підеме до гаю по травку?
6. Калиночку ламлю, березина гнеся,
Ей чужи жени люблю, своей не хочеся.
7. Калинка, калинка, калинковий корінь,
Ей де ся родит дівка, волівби там камінь.
8. Висхла вода, висхла, випили ей жаби,
Ей уж ня обрехали присташівски[2]) баби.
9. Вийду на горбочок, запискам в листочок,
Ей познавай, миленька, чий то голосочок?

---

[1]) = полушка. [2]) Присташівка, – часть села.

10. Спознам тя, миленький, спознам тя по ходзе,
Ей бо ти ходиш, як рибка по водзе.
11. На високей горе травка ся колише,
Ей моя дівчиконька до ня листи пише.
12. Я до ней напишу на рибовім хвосце,
Ей жеби ня чекала на дубовім мосце.
13. Вийду на сбору, стану на солому —
Ей як го нелюбити, кед го виджу з дому?
14. Дівчинонько моя, лем ся не оддавай,
Ей мому ти серденьку жалю не додавай.
15. Конічку мій сивий, будь же ми щасливий,
Ей як піду на войну, жеби ня не вбили.
16. Широкий ярочок, я го перескочу,
Ей червоні чежемки, я їх не замочу.
17. Широкий ярочок, а бистра водічка —
Ей чом си не напоїш, миленька, конічка?
18. Я го не напою, бо я ся го бою,
Ей бо то кінь неукий, вирве ми ся з руки.
19. Люди вечеряли, спати полягали,
Ей а ми, небожатка, пальці постручали.
20. Спийте, люди, спийте, нам ся не противте,
Ей ми з ужну[1]) ідеме, співати будеме.
21. Не бойтеся, хлопці, добрий рок настане,
Ей за червоне ябко дівчатко дістане.
22. За червоне ябко, за фалаток[2]) грушки,
Ей дістане дівчатко і білі подушки.
23. А у нашой керти[3]) грушка конарова,
Ей ходит на ню, ходит Євка сусідова.
24. Почкай же ти, Євко, даш ти два таляре,
Ей же ти поломала на грушці конаре.
25. Заплачу, заплачу той горнец горівки,
Ей не хочу, не хочу той богацкой дівки.
26. Бо богацка дівка не хоче робити,
Ей навяже коралів, каже ся любити.
27. Хлопец я си швидкий, не бою ся битки,
Ей де ся хлопці биют, я за пец ся крию.
28. Хлопец я си хлопец, маленька хлопчина,
Ей схочу, перескочу богацкого сина.
29. Хлопец я си хлопец, годував ня отец,
Ей годувала матка, цісар до остатка.
30. Пискай, пташку, пискай в желеной брезине,
Ей што ми Бог обіцяв, ніґда ня не мине.

Головац. Н. п. II, 225, ч. 40.

118.

1. Скаравес ня, Боже, скаравес ня дуже,
Ей давєс мі такого, ей што обручі струже.

---

[1]) = жниво за Бескидом. [2]) = кусник [3]) = город, сад.

2. Што обручі струже і піщалки вертит,
Ей скаравес ня, Боже, ей аж до самой смерти.

119.

1. Госа, хлопці, до ряду,
Пропіеме коляду!
2. Жена дома з дзецямі,
А я пію з хлопцямі.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44, 188.

120.

1. Тече вода, тече з кичери до села,
Вшитки люди смутни, лем я сой весела.
2. А буцяк мій, буцяк, буцяк росохатий,
Малам трох фраїрів, жаден не жонатий.
3. Хотів мі ся єден фраїр йожениги,
Не дай му ся, Боже, дівча допросити.

121.

1. Гей в лісі черешенька, гей верхом зелененька,
Гей попри добрім мужі гей жена молоденька.
2. Гей розвивайся, бучку, а з верха до кореня,
Йа не була, й не буде йа з фраїречки жена
3. Гей з фраїречки жена, гей а з фраїра ґазда,
Гей не була й не буде гей ніґда тому правда.
4. Наверни, мила моя, гей волоньки од леса,
А ней ся наша любост ей марно не розтресат.

122. a.

1. Ой Боже мій, Боже, примилений Боже,
Юж мі ся дзевчатко нагодзиц [1]) не може.
2. Нагодило мі се не по моій воли,
Як на не попатрю, аж ня главка болиг.
3. Подумай си, дівча, сідячи на лавці,
Што будеш робило в старій порохнавці?
4. Ружелойки [2]) воли, на всіх штирох дзвінки,
Вижену на валав [3]), як парадне дівки.
5. Парадний паробок, парадне бочкори [4]),
Парадна дзевечка дверка му отворит.
6. Ти Янічку верний, не черкай мі дверми,
Обейдь наоколо, не бійся никого.
7. Так я отталь піду, якбим ту не била,
Тілько мі жаль буде, же-м ся наробила.
8. Ой і ту би мі бити і домів би піти
І сіно би класти і волойки пасти.
9. Волойки не пасла і сіно не склала,
Пришла чорна хмара, сіно мі залялa.

[1]) = знайти. [2]) = червоні. [3]) = село. [4]) = ходаки, чоботи.

122. б.

1. Жально мі тя, жально, моя мила, жально,
Же тя не виділи мої очка давно.
2. Дармо, любцю, дармо, даремна робота,
Юж мене не знесе на тебе й охота.

122. в.

1. Гора моя, гора, хто ня па ню волав?
Волав ня милий мій, ей Боже мій любий.
2. Напивбимся води, рибка по ні ходит,
Любивбим дзевчатко, невіста ня зводит.
3. Долина, долина, верхом яворина,
Повідав миленький, жо-м му починила.
4. Я ти не чинила, ани моя мати,
Тота ти чинила, што-ес ей мав взяти.

Гнатюк: Етн. Зб. IX. 175, ч. 122. — *Ф. Колесса:* Н. п. з Підкарп. 63, ч. 133.

123.

1. Ой верше мій, верше, мій дзелений верше,
Ей юж мі так не буде, як мі било перше.
2. Бо перше мі било, барз мі добрі било [1]),
Ей од свойой мамусі не ходити било.
3. Не ходити било, кадиль я ходила,
Ей не любити било, кого я любила.
4. Не ходити било горами, стежками,
Ой не любити хлопців з чорними очами [2]).
5. Янічку, презлато, чом до нас не ходиш?
Ей ци ся мами боїш, ци о мя не стоіш?
6. Мами ся не бою, а о тебе стою,
Ей лем ся преокрутні злих язиків бою.
7. Бо тоти язики остри мечи мают,
Ей порубат, посіче, а кров не потече.
8. А ти мій миленький, тодиль буду твоя,
Ей як на нашім столі виросне тополя.
9. Тополя виросне, маєра заквітне,
Ей тогди моє серце до твого прилипне.

Вар. 126: [1]) гуляти сой било. [2]) Не любити било з чорними йочками.

124.

1, Ей йа Боже мій, Боже, ей змилуйся надо мнов:
Ей стала я на камінь, ей покотився зо мнов.
2. Ей камінь ся покотив, ей скала ся зламала,
Ей а я небожатко сиротов ся остала.
3. Ей сирота без ойца, ей горша без матери,
Ей хто сиротов не бив, ей сироті не верит.
4. Ей я сиротом била, ей сироті-м верила,
Ей бодай ся сироті ей земля проступила.

5. Ей земля проступила, ей небо отворило,
Ей жеби ся спроті ей житя скоротило.

125.

1. Зазуленька кукат, мое серце пукат,
Зазуленька в гаю, мое серце в жалю.
2. Зазуля кукала, правду повідала,
Же я там не буду, де-м ся виховала.

126. vide 123.

127.

Співалабим яку, та не знам нияку,
А ледаяку, та волю нияку.

128. a.

Ей з едней страни вершка ей гавран воду пие,
А з другой страни вершка жена мужа бие.

128. б.

1. Ей а там за горов ей гавран воду піє,
Ей а там за другов ей жена мужа біє.
2. Ей ун ся ей просі, ей ун ся єй модлі,
Не бій ме, женічко, ей уж я будзем добрий.
3. Ей же цебе скаре, ей ти добрий не будзеш,
Хиба же палінку ей веце піц не будзеш.

Врабель: Р. Солов., ст. 97.

129. a. α)

1. Ей мамцю моя, мамцю, ей як ви твердо спите,
Ей мене полапали, ей а ви нич не знате.
2. Ей лапали едного, ей лапайте другого,
Ей най мене не ведут ей на ганьбу самого.

Roger: P. l. pols. ч. 13.

129. a. β)

1. Ей ани я не того, ей ани не другого,
Ей маю я фраіра, ей несподіваного.
2. Ей фраїрю, фраїрю, ей я тобі не вірю,
Жеби ти мене любив, ей як я ся старію.

129. a. γ)

1. Там пришов він на мосце, лежит Кошут на досце,
Ой лежит він забитий, розмарійов накритий.
2. А хтож його забияв? ей хто з ним три ночки спав,
Ей найборжей вітів син, ей што му дав дутків сім.
3. Оно дутків не брало, бо ся Бога бояло,
Там пришов він на мосце, лежит Кошут на досце.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 66, ч. 140; 10, ч. 17.

129 б.

1. Ей горі селом ішов, ей чом до нас не за(й)шов?
Ей велька роса, блато, ей не за(й)шовем зато.
2. Ей горі селом ішов, ей два ґрейцарі нашов,
Ей так ся ними втішив, ей аж на вербу вишов.

129 в.

1. Ей а на наших дверих ой печать ударили,
Ей жеби до нас в вечер ей хлопці не ходили.
2. Ей хотьби й ударили ей червену печатку,
Ей ходили і будут ей 'д шварному дівчатку.
3. Ей йа мій йа отец ей йа пліт загородив,
Ей жебим до дівчати ей з вечера не ходив.
4. Ей хотьби загородив ей до самого неба,
А я піду 'д дівчатку, ей як мі буде треба.

130.

1. Яне, Яне, сьвятий Яне,
Осьвять-же нам вшитко зіля.
2. Осьвять-же нам вшитко зіля,
Дробний пісок і каміня.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 12, ч. 20, VII; 33, ч. 72; 63, ч. 134. — *Головацький:* Н. п. III, в. 2, 530, ч. 1.

131.

Ей пішов мій миленький, ей ани го не видно,
Ей лем му за дражечком ей подковечок слідно.

132 а. vide 41.

132 б.

1. Як я отталь піду, закачам колечко,
Зоставай здорова, моя фраїречко.
2. Штири бички, штири, наробили шкоди,
Пішли на яречок, ой напилися води.

133 а.

Ей я една, я една, ей отца матки немам,
Ей з високого столка ей на нискпй-ем седла.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 153, ч. 61. — *Roger:* P. l. p ч. 469.

133 б.

Ей йа Боже мій, Боже, та змилуйся надо мнов,
Ей йа над тим дівчатком, ей што бануе за мнов.

134.

1. Ей такого мужа мам, ей як з татарки паска,
Тадиль му ґамби дам, ей коли моя ласка.
2. Ей дуду же мі, дуду, та купив мі пан шубу,
Із заяця капці, ей ніґда не забуду.

135.

1. Ей поляна, поляна, та давно не орана,
Орана би била, ей жеби моя била.
2. Ей поляна, поляна, ей на поляні стопці [1]),
Не піду я домів, ей вийдут по ня хлопці.

136.

1. Долина, долина, на долині берце,
Болит ня, болит ня за татцейком серце.
2. За татцейком серце, за мамойков душа,
За свойов родинов добрі не забюся.

137.

1. А нашто мі, нашто любити ледашто,
Кой мене ледашто ей не має низашто.
2. Янічку, Янічку, який ти ледашто,
Ходиш по ярмачках, не купиш мі дашто.
3. Купю я ти, купю ядвабну стужечку,
Жебис мі вишила, ой красьні сорочку.

138.

Таньцувавби дружба, кой маленька ізба.
Жеби пец виняли, то би таньцували.

139.

1. А моя ґаздиня Бога ся не боїт,
Дала мі сніданя, і гроша не стоїт.
2. Впекла мі одзимку на буковім листку,
Іще мі повіла: не їдж-же ій вшитку!

140.

1. Діти мої, діти! мала я вас дуже,
Так-сте ся розишли, як птахи з галузе.
2. А Боже мій, Боже! што буду робити?
Не кце мі ягнятко з вівцями ходити.
3. Ци мі го продати, ци мі го забити?
Ци мі го качмарці за палюнку дати?
4. А Боже мій, Боже! яка то ноч кратка:
Іщем не приснула, юж ня зганят матка.
5. Іщем не приснула на новій постели,
Юж ня зганят матка: встань-же до кудели

141.

1. Вербина, вербина, ей зелена вербина,
Виходь до нас, мамусь, ей пришла ти родина.
2. На високій горі ей сніжок залітує,
Де ся моя мила ей на зиму подіє?
3. Збудую ї хижу ей на високій горі,
Буде сой сіділа ей яко в паньскім дворі.

---

[1]) = стовпці.

142 a. vide 123.

142 б.

Не ход до нас, Янчік, бо до нас не ґвойдеш:
Дівча ти не даме, сам сой го не возмеш.

143.

Ой мамусь моя, мамусь, та не дай-же мя замуж,
Ой бо-м іще молода, ой то мя велька шкода.

144.

1. Подме-же ми, подме з мадярского краю,
   Бо на нас Мадяре криво позерают.
2. Заквітла, заквітла на городці слива,
   Добра била, добра в мамоньки гостина.
3. Йа добрі мі, добрі, чем би мі не било,
   Жеби мі ся, милий, за тобов не цнило. **Вар. 347.**

145.

1. Пришов я до корчми, там мила стояла,
   Так-ем ся завстидав, же-м не мав ґрайцара.
2. А пішов я домів, пішов лем се напиц,
   Так лем ся зажурив, же-м худобний хлопец.
3. Шинкарко молода, дай меду і вина,
   Та ней ся напиє молода дівчина.

146.

1. Ей за гор, сонце, за гор, за зелений явор,
   Ей за явор зелений, Боже примилений.
2. Ей заходь, сонце, заходь, кед маш заходити,
   Ей бо ня ножки болят по полю ходити.
3. Ей не маю позору, лем на тоту гору,
   Ей бо я ся з той гірки сподію фраїрки.

147.

Пасалам, пасалам волки по поточку,
Але юж не буду од нового рочку.

148 а.

1. Янічку, кальвине, цежко ся любиме,
   Про ойца, про матку розейсцся мусиме.
2. Про ойца, про матку, про твою родину,
   Не годнисме жити і єдну годину.

148 б.

А нираз я, нираз през Ганчову преляз,
Іще-м так не зробив, як-ем зробив тераз.

149.

1. А Боже мій, Боже, за мою уроду,
   Ой же я собі не взяв дівча замолоду.

2. Дівча замолоду красну, як ягоду,
А Боже мій, Боже, за мою уроду.

150 а.

1. Ей лучка моя лучка, яка-с мі зелена,
Ой тож мі тя заліє моя кров червена.
2. Ей жебис ся, дівонько, добрі справовала,
Ей та би твоя кровця лучку не заляла.

150 б.

1. Ей цісарю, цісарю, плапно ти ся веде,
Ей що найкрасші міста, Москаль ти одбере.
2. Ей одобрав Будапешт, возме і Кошиці,
Ей што найкрасші хлопці, то сут в Гамериці.
3. Ой цісарю, цісарю, нашто нас вербуєш?
Малу маєш країну, чим нас вигодуєш?

150 в.

1. Ей в яворовім лісі густо бучки зишли,
Ей мої фраїречки не сходят мі з мисли.
2. Ей гводне[1]) мі не зийдут, в ночи мі ся снiют,
Ей мої фраїречки все мі на сон биют.

151.

1. Там пониже села, там карпелі садят, —
Іще я маленька, юж ся на мі вадят.
2. Там пониже села, там карпелі сіют,
Іще я маленька, юж ся до мі сьміют.

152.

1. Ой не бранце, не бранце, ой бо мі не збраніце,
Ей бо я ручку дала, а ви мі не верице.
2. Ей бо я ручку дала, ей і білу хустечку,
А ви мі не верице, ей моєму сердечку.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 72, ч. 92.

153.

1. Дай, Боже, добрийдень, тераз з корчми ідзем,
Дай, Боже, і тому, што іде до дому.
2. До дому, до дому, кождий ґо свойому,
А я неборачок не маю ґу кому.
3. А кождий си легат зо женом, зо женом,
А я неборачок зо сином, зо сином.

154.

Ей гварила мамічка, же буде войничка,
Ей ту ей маш, ту ей маш, седай на коничка!

155.

1. Ей там на горі вишня, ей чом-же не черешня?
Ей любивес ня, Янчик, ей чом-же не береш ня?

[1]) = за дня.

2. Ей там на горі вишня, ей вітер пьов колише,
Ей такий мене любив, ей што він перком пише.
3. Ей што він перком пише, ей прошком засипує,
Ей такий мене, такий ей направду любує.

156.

1. Пришла мі неділя, иде і понеділок,
Казала мі мила та косити барвінок.
2. Нараль[1]) би тя просив, ей жебис мі го косив,
Я би рано встала, ей барвінок вижала.

157 а. vide 106.

157 б.

1. Ани мі не вечер, ани мі не рано,
На моім сердечку веселости мало.
2. Співай сой, дівчатко, співай собі гласом,
Бо як ти ся видаш, не будеш, лем часом.
3. Співайте дівчата, на поли поволи,
Дома не будете, бо не мате коли.
4. Ружа, дівча, ружа покля немаш мужа,
Як будеш мав мужа, спадне з тебе ружа.

158.

Шумний я парубок, шумного коня мам,
Ей іще сой шумнійшу фраїрку поглядам.

159.

1. Горечко дубова, жебис била моя,
Далбим тя обцегнуц железом докола.
2. Железом обцегнуц, шинелями[2]) обиц,
Жеби мила знала, де на ночку ходзиц.

160.

1. Ой йа Боже мій, Боже, та што-м ся набожекав!
Чого я ся, чого ой, Боженьку, дочекав?!
2. Ой не дочекав я ся ой ничого доброго,
Лем я ся дочекав ой смутку великого.
3. Ей як я сой заспівам та з раненька по росі,
Та піде мій голосок ей до мойой мамусі.

Верхратський: Зап. Н. Т. ім. III. т. 44, 201.

161.

1. Гей до нас, хлопці, до нас, гей до нас, небожата,
Бо за нашом хижом гей пшеничка не жата.
2. Гей пшеничка не жата і овес не кошенний,
До нас, хлопці, до нас, гей котрий нема жени!
3. Гей котрий нема жени, та не буде мав жалю,
Як помасірує гей до чуджого краю.

---

[1]) = чорт. [2]) = шини, зелізо.

162 а.

1. Вівсейку богатий, ей хто-ж тя буде жати?
   Будут тя косили ей хлопці нежонати.
2. Як я сой засьпівам, гей далеко ня чути,
   Подь-же, мій миленький, ой бички навернути.
3. Бички навернула, ой сама собі сіла,
   Подь-же, мій миленький, ой што-бим ти повіла.
4. Повілаби я ти ей нову новинечку,
   Жебис си поглядав ой інчу фраїречку.

Вар. 168.

5. А мужу мій, мужу, гей постав-же мі хижу,
   З ялового древа, гей бо мі такой треба.
6. Марись моя, Марись, гей кому рибкі вариш?
   Тобі, любку, тобі, гей бо мі красьні гвариш.
7. Долина, долина, гей на долині перце,
   Болит мене, болит гей за татойком серце.
8. За татойком серце, гей за братойком душа,
   А за вами, мамцю, ей добрі на забюся.

Вар. 136.

Головацький: Н. п. I, 336, ч. 178.

162 б. *α*)

1. Мисли-ж мої, мисли, ой і нащо-сте мі зишли?
   Юж мого милого ой оповіди вишли.
2. Оповіди вишли, ой весіля не буде,
   Мій милий коханий, ой што то з того буде?

162 б. *β*)

1. Штирі бички займу, ой враз їх не наверну,
   Тівко-м мав фраїрок, ой де лем ся оберну.
2. Тівко-м мав фраїрок, гей як на бучку листя,
   Юж мі не зістало, ей лем єдно невістя.
3. Тівко-м мав фраїрок, гей як в лісі дерева,
   Иа тепер юж не мам, гей бо мі єй не треба.

163.

Така моя жена, як трава зелена,
Я такий червений, ей якбим не мав жени.

164 vide 554.

165.

Фраїречки штири, ей про што-сте ся били?
На тобі, шугаю, ей бо-сме тя любили.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 162, ч. 99. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 220. — *Врабель:* Р. Сол. 135.

166.

1. Зелене-м посіяв, зелене мі зишло,
   Яке-м дзевча просив, таке за ня пішло.

2. Богацке-м попросив, ани не слухало,
   Худобне-м попросив, такой ручку дало.

Головацький: Н. п. II, 223, ч. 27. — *Врабель:* Угр. рус. сп. ч. 829. — *Де-Воллан:* Записки РГО. XIII, 1, ст. 42. — *Bystroń:* Pols. p. lud. 104 (перша строфа). — *Roger:* P. l. pols. ч. 39; ч. 193.

167.

Ей Боже мой, Боже, змилуйся надо мнов,
Ей порівнай ти, Боже, вшитких людий зо мнов.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 75, 124; 156, ч. 73.

168.

1. Як я сой заспівам, далеко мя чути;
   Под-же, мій миленький, воли навернути.
2. Сама-м навернула, тепер-єм си сіла,
   Под-же, под, миленький, штос-бим ти повіла.
3. Повілаби я ти такую новинку,
   Жебис собі нашов другую миленьку.
4. Жебис собі нашов, бо я юж сой нашла,
   Бо я юж не буду з тобом волки пасла.
5. Поляна, поляна широко орана,
   Милий на ні орав, я му помагала.
6. Милий на ні орав красими волами,
   Я му помагала білими ручками.
7. Мій милий Сергію, я тобі не вірю,
   Щоби ти мя любив, як я ся встарію.
8. Мила моя, мила, моглабис вірити,
   Што я ся на старість не буду любити.

Вар. 162 а.

169 а.

Vide вар. 198, 208, 238.

169 б.

Сподобався мі пряшівский Мадяр,
Я му дала пірко, він мі дав таляр.

169 в.

1. Ей Боже, Боже, ей што ся водит,
   Ей а до комори та вода входит.
2. Гей то не вода, ей лем водичка,
   Ей а чорни очи, та біли личка.

170.

1. Ой яворе, яворе, ой яворове листя,
   Шварне било дівча, ой шварне і невістя.
2. Ей яка вода била, ой в такій ня скупали,
   Ой який ня дзяд просив, ой за того ня дали.

171.

Ей я худобний чловек, ей я на коньцу бивам,
Ей куска хліба німам, ей ище сой заспівам.

172.

Люляй-же мі, люляй, шмарю я тя в Дунай,
В Дунай або в воду, дітину молоду.

173.

1. Ой сину мій, сину, я про тебе гину:
Ні во дни, ні в ночи, ніґда не спочину.
2. Ой а люляй мі, люляй, сину мій молодий!
Як я ся зстарію, не подаш мі води.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 26, ч. 53. — *Де-Воллан:* Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 143.

174 а.

Люляй-же мі, люляй, кед мі маш люляти,
Бо я тебе немам коли колисати.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, 1, 143.

174 б.

Ей люляй мі, люляй, сиві очка стуляй,
І я бим стуляла, кебим сиві мала.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 140.

175.

1. Повіджте, младеньци, котрий з вас младенец,
Што го мают вішац за дівочий венец.
2. Повіджте, дівоньки, чия-же то вина?
Не наша, не наша, але Ганусина!
3. Препекна Ганyся в корчмі сой таньцує,
Дома отец-мати горенько банує.
4. „Ой грайте мі, грайте, любі музиканти,
Най сой потаньцую, бо веце[1]) не буду!“
5. Посилали по ню млодшого бурґаря:
— „Ганусю, Ганусю, идий пред рихтяря“.
6. „Ой піду я, піду, лем сой потаньцую.
Лем сой потаньцую, бо веце не буду.“
7. Ой післали по ню старшого бурґаря:
— „Ганусю, Ганусю, ходи пред рихтаря!“
8. „Ой піду я, піду, лем сой потаньцую,
Лем сой потаньцую, бо веце не буду.“
9. Ой взяли ей, взяли за біленькі ручки,
Вивели они ей на зелени лучки.
10. Янічко, псотничко бавится фиґлями,
Отец-мати плачут гіркими сльозами.
11. Стинай-же мя, кате, кед мя маш стинати.
Няй за мнов не плаче отец ани мати.
12. Ручки повязали, головоньку зняли,
Білу Ганусеньку в полі поховали.

---

[1]) = більше.

13. На єї могилу забили дорогу,
Молодим дівонькам на пересторогу.

(Се мабуть закінчення пісні про покритку, що топить дитину: Ч. 439 б, 560.)

176. *α*)

1. Ей мала мати єдного сина,
Ей мала, мала, до войска дала.
2. Ей пройшов рочок, — де мій синочок?
Ей пройшов другий, — де мій син любий?
3. Ей іде, іде, не сам він іде,
Лем невісточку за ручку веде.
4. Ей, вишла мати з нової хати,
Зачала вона діти витати.
5. Сина витає червоним вином,
А невістоньку щиров трутинов.
6. Син вина не пив, під коня виляв,
Щирой трутини на пів розділяв.
7. Ей зналас, мати, як счаровати,
Ой знай-же тепер, як поховати.
8. Сина поховай під окинціма,
А невісточку за воротціма.
9. На сині посадь зелений явір,
На невістонці дві березонці.
10. На сині явір не розвиваєся,
На невістонці дві березонці прихиляются.
11. Ей вишла мати з нової хати,
Зачала вона руки ламати.
12. Што мали діти на хліб робити,
А вони пішли до землі гнити. **Вар 493 а.**

Чубинський: V. 711, ч. 309. — *Kolberg:* Pols. II, 41, ч. 48 і 49. — *Zbiór wiad. do antr. kraj.* VIII, ст. 168. — *Довнар-Запольський:* Пѣсни Пинчуковъ ч. 537 (вказано на паралелі). — *І. Колесса:* Етн. Зб. 301, ч. 10. — *Ф. Колесса:* Н. п. з Підкарп. 30, ч. 66. — *Врабель:* Р. Соловей, ст. 37. — *Головацький:* Н. п. I, 81, ч. 37; 186, ч. 8; II, 578, ч. 7; 585, ч. 17; 711, ч. 309. — *Купчанко:* Зап. Ю-з. Отд. РГО. II, 541, ч. 300. — *А. Соболевський:* В-русс. нар. пѣсни, Пб. 1895—1902. I, 82—88. — *Gragger-Lüdeke:* Ungar. Balladen 34, ч. 12 (далеке спорідненнє мотивів). — *Квітка:* Нар. мел. 102, ч. 104.

176. *β*)

1. Ой гули, гули, гуси, на воду,
Поколотили дзевчатку воду.
2. Ей бо дзевчатко шматочки пере,
Та єй ся кололомут на хустки бере.

177.

1. Не піду я домів, аж як буде свитати,
Нема мужа дома, та не буде мя кляти.

2. Ни пташок не оре, ой ни пташок не сіє,
Вийде на дерево, ей співат си весело.

178.

1. Прийшов вчера г вечер до єдной паненки,
Дала мі перечко з дробной розмарійки. (2)
2. Дала мі го, дала, вершейко зорвала,
Жеби люде знали, же го любовала.

179.

1. Там за нашом хижом зеленая грушка,
Ей-яй дана, похилилася єй зелена галузка. (2)
2. Галузь ся схилила, вершок ся підламав,
Гей-яй дана, парадний паробок з дівками в карти грав.
3. Як грали, так грали, полігали спати,
Гей-яй дана, прилетів білий птах, почав ї зганяти.
4. Ставай, Ганцю, горе, юже-с ся виспала,
Гей-яй дана, бо юж твой венечок бистра вода взяла.
5. Кед она го взяла та най го і несе
Ей-яй дана, та она го зопре в калиновім лесе.
6. В калиновім лесе вода древко несе
Ей-яй дана, сідит на нім дівча, жовти влоси чеше.
7. Чесало, чесало, горенько плакало,
Ей-яй дана, же юж свой венечек на картах програло.
8. Ой вінку мій, вінку з дрібного барвінку,
Ей-яй дана, як я тя тримала в скрині — перескринку.
9. Не могла я тебе довше затримати,
Ей-яй дана, пришли добри люди, мусілам тя дати.

Вар.: *Ф. Колесса:* Н. пісні з Підкарпаття 42, ч. 93.

180.

1. Заквітла, заквітла в лісі черешенька,
Ей при добрім мужови жена молоденька.
2. Заквітла, заквітла в лісі черешенька,
Ой кед-ес ня любовал, чому не береш ня?
3. Отец із мацеров вибирали жену,
Ей жеби не вибрали даяку шалену.
4. Ей они вибрали такого смутака,
Пішла крови доїти, сіла под буяка[1]).
5. Як сіла, так доїт сивого буяка,
Ей ци крова ялова, ци нема молока?

181 а.

1. Бив мене муж три рази юж.
Бив мене нагайков,
смарував вирянков,
будь добра юж.

2. А я все зла, спатим легла.
Встала я раненько,
змила я личенько,
снідалам юж.

---

[1]) = бик.

3. Зїла вола і качура.
Сімдесять поросят,
і четверо гусят
І штири качечки
і горнец кашечки,
ще-м голодна.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 405, ч. 146; 484, ч. 15. — *Чубинський:* Труды V, 1140, ч. 115.

181 б.

Дрим, бабо, дрим, на пецу млин.
За пецом млиница, мелеся пшениця,
дрим, бабо, дрим!

182 а.

1. За горами, за лесами,
Танцувала Мариянка з гусарями.
2. Танцувала і плакала:
Чого я ся, милий Боже, дочекала.

Дальше = 182 б від стр. 2.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкар. 61, ч. 128. — *Bartoš Janáček:* N. p. moravs. ч. 156.

182 б.

1. За горами за лісами (2)
Танцувала Маріянка з гусарями.
2. Вишли до ні (по ню) отец і мац,
Маріянко, шварна панно, под до дом спац.
3. Я не піду, ідте сами,
Бо я буду танцовала з гусарями.
4. Бо гусари пекни дзеци,
Буду з ними танцовала до півночи.
5. Од півночи аж до рана,
Зареклася Маріянка танцюваня.

183.

1. Юж иду до гробу темного смутного,
Де я буду спочивати аж до дня судного.
2. Де вельки панове и можни кральове
Кости свої складают мизерни.
3. Вчера-м бесідувала з вами, днес лежу мертва пред вами
Чернь мі уста начернила, смерть мя од вас розлучила.
4. Юж час мой жалобі до спочину в гробі,
Накритя і постіль буде хробак і міль.
5. Юж мя од ґнес не узрите, гласу мі не услишите:
В могилу гробову складаю голову.

Перша строфа виявляє схему 6 + 6, 4 + 4 + 6; четверта строфа: 6 + 6, 6 + 6. Будова инших строф неправильна.

184.

1. Мила моя, мила, зима би тя била
За тоти орішки, що-ес їх поїла.
2. Ой на горі, горі сьніжок ся біліе,
Деж ся моя мила на зиму подіе?

185.

1. Чорна вовна на білим баранку (2)
Деж ти ідеш (2) малюваний Янку?
2. Недалеко у сусіда цесту[1]),
Цесту, цесту, по младу невесту.
3. Повідают, же мі ї не дадут,
Дадут, дадут, аж ей випровадят.
4. Дадут, дадут і коніся в сідлі,
Дадут, дадут по коліна в сріблі.
5. Дадут, дадут воли і корови,
Дадут, дадут всіляки убори.

186.

1. Журо моя, журо, журо нещаслива,
Як ти мене, моя журо, з моїх ніг звалила.
2. А я тобі, журо, тай не піддаюся,
А піду я до корчмоньки, горівки напюся.
3. А піду до корчми, кладу на стів шапку:
„Качмаречко мололая, дай горівки кварту!"
4. „Дай едну, дай другу, дай мі і третюю.
А як я ся померкую, кажу четвертую."
5. Кварта за квартою горівонька песя,
Коло мого сердюсенька гадінюнька веся.
6. Веся, веся, веся, всьо поле сходила,
Коло мого сердюсенька гніздо си йувила.
7. Кед-ес си йувила, та стань зимувати,
А юж мене молодого перестань ламати.

Грінченко: Етн. матер. III. 287, ч. 549. — *Максимович:* Укр. н. пісні, 1834. 165, ч. 29. — *Ф. Колесса:* Наша Дума. II. 19, ч. 17. — *Чубинський:* Труды V, 420, ч. 807; 470, ч. 52. — *Метлинський:* Нар. ю.-р. п. 251. — *Довнар-Запольський* Пѣсни Пинчуковъ, ч. 502.

187.

1. Вітер дуе, а вода працит,
Ой йа кум до куми ходачками тащит.
2. Кумцю, любцю, щебетушенько.
Зварив, зварив шупенька, буде подушенька.
3. Не стій під вікном, не махай рукавом,
Як я буду мала час, то я вийду зараз!

188.

1. Боже, Боже, што ся стало
Же на моїм вінку (2) листя мало.

[1]) = дорога.

2. Ци не било, ци й опали,
   Ци мі го обірвав Яньчік младий?
3. Боже, Боже, што ся водит,
   Ой йа же паробок босий ходит?
4. Зложте, дівки, по дуткови,
   Ой йа купте скірні[1]) паробкови.
5. Боже, Боже, як хто глодний
   Ой йа били ябка на яблони.
6. Били слодки, били квасни,
   Ой йа в Волтошовій дівки красни.
7. Сут велики, сут маленьки,
   Ой йа мают ґамбки солодоньки.
8. Як-єм єдну поцілував,
   Гой йа то-м ся тиждень облизував.

189.

1. Пішов милий, пішов, мила приостала,
   Стиснув єй за ручку (2), будь, мой мила, здрава.
2. Будь, мой мила, здрава, о мні не забувай,
   Про Бога тя прошу, фраїра не тримай!
3. І я геу не буду тримац фраїречку,
   Лем тя буду носиц у своїм сердечку.

190 а.

1. На кошицкій горі пасла Ганця пави,
   Пришли ґо ній тріє кавалїри, Ганцю, подь-же з намі.
2. Не піду я з вамі до стільця сідати,
   Бо би мі ся поламали фалди на новім кабаті.
3. Але собі піду до вівсяной слами,
   То там ся мі не поламлят фалди на новім кабаті.
4. Прала Ганця шати, я вишов ксьондз з хати,
   Вішат свої, свої реверенди, до Ганці ся сьміет.
5. Ганця так гуторит, же повісц мацери,
   А він же ї, він же ї повідат, же він ксьондз, сьвященик.
6. Кели-с ти сьвященик, смотр собі косцела,
   Не упатруй шварной гарной Ганці, смотр собі косцела.
7. Йа він ї повідат, же єй виcповідат,
   — — — — — —[2]) покуту єй не даст.
8. Я в сповіди била, покуту чинила,
   А еще я за таки таляри ціжми не носила.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 139, ч. 34. — *Врабель:* Р. Солов. ст. 68.

190 б.

1. На зеленій траві пасла Ганця пави,
   Пришли ґу ній три млади младенци: подь, Ганічко, з намі!
2. Я би пошла з вамі, де подію пави?
   Вижен пави горі яречками, подь, Ганічко, з намі!

---

[1]) = ходаки. [2]) Пропущено в записи один вірш.

190 в.

1. Пасла Ганця пави на зеленій траві,
Пришли ґу ній тріє кармаженці, подь, Ганічко, з нами.
2. Не піду я з вами, бо я пасу пави;
Вижен пави горі до поточка, подь, Ганічко, з нами.
3. Ганця так гуторит, же повіст мацери;
Не повідай, шварна Гануленко, вшак я не сьвященик.

191.

1. Там в зеленім гаю пасло дівча крави,
Пришли ґ нему тріє каваліри: дівчатко, подь з нами!
2. Не піду я з вами; де подзеєм крави?
Зажен крави до зеленой трави, а сама подь з нами!
3. Але я сой сяду на довгу солому,
Та я собі на своїм кабаті фалдів не поломлю.

192 а.

1. Виїжджай, фурмане, бо юж на тя час,
Во юж не перейдеш (2) без тот густий ляс.
2. Фурманец виїхав, з бича виточив,
А там розбійничок з ліса вискочив.
3. Фурмане, фурмане, де пінязі маш?
Бо як нам не повіш, забиєм зараз,
4. Панове, панове, Бога ся бійте,
Коня і віз берте, житя даруйте!
5. Панове, панове, зле чути на вас,
На Подолю коваль кує кайдани на вас.
6. Як кує, так кує злоти ланцушки,
Як-ем кохав, так і буду шумни дівушки.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 67 е.

193.

У нашої свашки зажилисме ласки:
Випилисме, виїлисме, витовклисме фляшки.

194.

1. Кой Панна Мария по світу ходила,
Кой свого синочка в животі носила, в животі носила.
2. Пришла она, пришла до єдного міста, до Єрусалима:
„Ой хлопку мій, хлопку, преночуй мі ночку в своїм будиночку“.
3. Хлоп єй не ночував, псиме єй вищував,
На високій горі там єй пси познали, враз ся повертали.
4. Пришли они, пришли до єдного хлопка, до Єрусалима,
Хлоп єй преночував і над его шопков зьвізда засьвітила.
5. В ночи о півночи вишов хлопко на двір: што то за новина?
Што то за причина, же над мойом шопком зьвізда засьвітила?
6. Же над мойом шопком зьвізда засьвітила, —
А в той час Мария сина породила, сина породила.
7. А жеби то я знав, же Панна Мария,
Приявбим єй на ноч до свого будзина, до свого будзина.

8. Вистеливби я єй постіль рисувану і ковдру з баршану,
   А сам бим сой легав в сеньох под прожками з своїми дітками.
(В декотрих строфах і перший вірш також триколінний: 6 + 6 + 6.)

195.

1. Дзевчино моя, напой мі коня!
   Не буду ти ей йа наповала, бо я не твоя.
2. Як буду твоя, напою ти два,
   З мурованой ей йа студенечкі, з нового ведра.
3. Конь воду піє і ножков біє,
   Уступ-же ся, моя найmиленьша, бо тя забіє.
4. Як ня забіє, то буду лежав,
   А ти будеш, ой йа фалечнику, в темниці седзяв.
5. Зимно, презимно под облачком спац,
   А я забив, забив і презабив ґубанічку[1]) взяц.

Вар. 200 б, 209, 223 а, б. Тут наведено паралелі.

196.

1. Откаль павичка летіла,
   Сгрусі перечка (2) тратила.
2. Летіла она брез гору,
   До своєй любой розтомиленой матери.
3. Там ї весіля стояло,
   Дванац гудаків, шість пахоляків їй грало.
4. Грайте, гудаци, весело,
   Покиль мій венец, златий перстенец, на главці.
5. Як я ся того позбуду,
   І половину така весела не буду.

197.

1. Пониже млина густа вербина,
   Єст там шумна дівчинонька, што мя любила.
2. Шумна дівчина, што мя кохала,
   Вивела мі кониченька, тай осідлала.
3. Винесла рибку і хліба скибку,
   На-же ти мі, мій миленький, вечерю вшитку.
4. Не так вечерю, як ґаґеранну (?),
   Прийдеш собі, мій миленький, в неділю рано.
5. В неділю рано, як слонко сходит,
   А южек мі мій миленький під пірком ходит.
6. А під піречком під цuпрусовим,
   Ей та і під капелюшком, під калиновим.
7. Коби я знала, котра му дала,
   Зараз би я ей вершок зламала.
8. Вершок зламала, в пецу спалила,
   Ой та най мі не любит мого фраїра. **Вар. 220.**

198.

1. Ей пила, пила, чепец стратила,
   А пришла до дому, тай мужа била.

[1]) = загортку, гуню.

2. Била го в сінях, била го в хаті,
А идь[1]) же, мій мужу, чепця[2]) глядати.
3. Пришов до корчми, добрийдень, люде,
Хто чепец йа найде, налізне буде.
4. Кварта горівки і корец проса,
Бо моя женічка простоволоса.
5. Дув вітер з гори, дув вітер з долу,
І зорвав чепчиско бабі з голови.
6. Ішов жидиско през[3]) болотиско,
Тай втяг чепчиско за мотузиско[4]).

Вар. 208: [1]) подь. [2]) ціпця. [3]) брез. [4]) як боканьчиско. — **Вар.** 169, 208, 238.

Чубинський: Труды V, 681, ч. 284.

199 а.

А староста гварит: подме домів!
А свашенька шепче: забавмеся єще, маме коли.

199 б.

1. Там за нашом хижом купа сена,
Вчера била дівка (2), неска жена.
2. Вчера била дівка под венечком,
А неска юж жена под чепечком.

200 б.

1. Десь бив, Янічку, десь бив до рана?
В Дебрецині при дівчині, сама казала.
2. Сама казала, сама волала,
Сама йона на коніся кантар складала.
3. Дівчино моя, напій мі коня,
Не напою, бо ся бою, бо ще-м не твоя.
4. Кінь воду піє, ножками біє,
Варуйжеся, моя мила, бо тя забіє.
5. Бо тя забіє подковечками,
Варуйжеся, моя мила з чорнима йочками.
6. Як буду твоя, напою ти два
З мурованой студенечки, з нового відра.

Вар. 195, 209, 223 а, б. Тут наведено паралелі.

201 а, б.

1. Циже-м не ґаздиня, ци не знам ряд вести?
Піду до сусічька (2) сусічьок вимести.
2. Сусічьок вимести, до корчми й однести.
Цииже-м не ґаздиня, ци не знам ряд вести?
3. Ей в моєй коморе каша, риж, каша, риж.
Вшитко то, качмарку, твоє тиж, твоє тиж.

202.

1. Розточили мі ся на фартушку фалди,
Погнівався милий (2), не знам, ци доправди.
2. Щиро ся погнівав, неска одказував,
Жеби його личко ніхто не любував.

203.

На долинці раз, дай мі, Ганцю, зас
Того черта . . . . маш!

204.

Ой заспівалабим сой ой, миленький, о тобі,
Але бо-с парадний (2), ей позераш по собі.

Вар. 23, 38.

205.

1. Ей маме штири бички, гей на всі штири дзвінки,
Ей як вийдут на валов, (2) ей як парадни дівки.
2. Ей як я си заспівам ей на валови в ночи,
Ей не єдна дівонька ей, з постілоньки скочит.
3. Ей скочит вона, скочит, гей ціжемки обуват,
Ей ци то не мій фраїр ей на валові співат.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. 226 c. Вар. 554.

206.

Дівчатко, дівчатко, шалений розуме, (2)
Не ходити било (2) до стодолки ґу ме.

207 а.

Ей маю косу, але ньом не кошу,
Гори селом, доли селом на параду ношу (2).

207 б.

Маю я косу, але ньов не кошу,
Горі селом, доли селом (2) на параду ношу.

208 vide 198, 238.

209.

1. Дзевчино моя, напой мі коня!
А я ти го не напою, не твоя-м жена.
2. Не твоя-м жена, тівко коханка:
Напой, напой меґо коня, меґо каштанка!

Вар. 195, 200 б, 223 а, б. Тут зведено паралелі.

210.

Свитай, Боже, свитай, жеби скоро день бив,
Ей жеби я видів (2), в котрій хижі я бив.

Вар. 84.

211.

1. Тогди ти мі, тогди мего вінця збавив,
Кед йсі мі з Банковец (2) до дому провадзіл.
2. А як юж-сме пришли на зелени лучки,
Там-ес мі постискав мое біли ручки.
3. Ручки мі постискав, аж мі кров капкала,
Аж я тя, мой мілий, пре Бога питала.
4. Пре Бога тя питам, пре Панну Марію,
Жеби ти мя пустив дівку справедливу.

5. Ти мі так повідав, же мі нич не буде,
Же з мойого личка краси не убуде.
6. А з мойого личка та краса одешла,
Як бистра водичка долоу ярком зешла.

212.

Не буду, не буду дробний овес косив,
Піду до Сяночка (2), буду шаблю носив. **Вар. 63.**

213.

1. Побили ня вчера, не болит ня неска,
А юж я, миленький (2), про тебе нещесна.
2. Мила моя, мила, подь ня одпровадзіць
Хоц на тоти лучки, де ня мают забіц.

Вар. 282.

214.

Тот мій, тот мій, што возив гній
Сивими волами, сподобався мамі і мі самі.

215 а.

Де будеме спати, моя люба Зуско[1])?
На пецу горячо (2), а за пецом вузко.

215 б.

1. Заяли мі волки вчера до стодолки,
Ід, Ганічко, слухай (2), чи черкают дзвонки.
2. Ганця полетіла, волки виміняла[2]),
Дораз Янічкові (2) серце поцешила.

216.

Ей дівчатко, лелія, легай там, де і я,
Легай на лавочку (2) ей попри моїм бочку.
„Ей якби я легала ей попри твоїм бочку,
Не ходилаби я (2) ей в дзеленім віночку.“

217.

Ой маєш, дівча, красу, та тримай єй до часу,
Не дай єй хлопцім взяц, чюгайя, ой бо будеш бануваці.
Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 73.

218.

1. Горі заградом, долі заградом,
А юж мою фраїречку до сьлюбу ведом.
2. Ведут єй, ведут, юж єй зачепят,
Бодай моя фраїречка не вишла з пекла.
3. З пекла не вишла, жеби згоріла,
Лем за тото єдно слово, што мі повіла.
4. Жеби не мала ни ночки, ни дня,
Жеби била в таким жалю, яко ґнеска я.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 426.

---

[1]) = Зузанна. [2]) = викупила.

219.

1. По садоньку ходжу, барвіночок саджу,
   А чом-же я, моя мамцю, неженатий ходжу?
2. Росни, барвіночку, росни, дзелененький,
   Гуляй, гуляй, мій синочку, іще-с молоденький!
3. Росни, барвіночку, росни, розстелися,
   Гуляй, гуляй, мій синочку, іще не женися!

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 87. — *Грінченко:* Етн. матер. III, 375, ч. 683.

220.

1. Ой в леце, в леце слонко горуце, (2)
   Пасло дівчатко (2) воли на луце.
2. Ой вишов ґ ньому на сивім коню,
   Жен-же, дівчатко, волки до дому.
3. Ой Янчік, Янчік, наврац мі волки,
   Дам ти перечко з дробной фіялки.
4. Не так з фіялки, як з маєрану,
   Прийдем си по не в неділю рано.
5. В неділю рано, як слонко сходит,
   Юж мій миленький под пірком ходит.
6. Кедби я знала, котра му дала,
   Дораз би я ей главічку зняла. **Вар. 197.**

Kolberg: Lud. XVI, 258, ч. 413.

221 а.

1. Ей як я піду брез ляс, ей будут бучки трескац,
   Не дам я нікему (2) ей своє личко боськац.
2. Ей побоськай, побоськай, ей седем раз посполу,
   Бо я служебничка, ей та піду до дому.

221 б.

Ей оженься, Янічку, ей возь сой дві, возь сой дві,
Єдна буде тобі (2), а друга мі, друга мі.

222.

1. Люлю же мі, люлю, під широку[1]) дулю!
   Дуля ся ризвиє (2), то тебе[2]) прикриє.
2. Колиш-же ся, колиш, колисочко нова,
   Бо як ти не будеш, буде яворова.
3. Колиш-же ся, колиш, колисочко сама,
   Бо я собі піду до роботи з рана.
4. До роботи з рана, з вечера до спаня,
   Колиш-же ся, колиш, колисочко сама.

Вар. 230 б.: [1]) зелену, [2]) дітину.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 37, ч. 1.

223 а.

1. [А] звідти гора, звідти другая,
   Медже тими гороньками ясная зоря (2).

2. Я собі мишлів, же зоря зийла,
   А то моя миленькая на воду вишла.
3. Дівчино моя, напой мі коня!
   Не напою, серце мое, іще-м не твоя.
4. Як буду твоя, напою ти два
   Зо студеной кирниченьки, з нового ведра.

Вар. 195, 200 б, 209.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 24, ч. 49 (далекий вар.); 61, ч. 128. — *Гнатюк:* Етн. Зб. IX, 200, ч. 220. — *Ф. Колесса:* Наша дума I, 31, ч. 16. — *Купчанко:* Зап. Ю.-з. От. РГО. II, 407, ч. 61. — *Врабель:* Р. Солов. ст. 43. — *Головацький:* Н. п. I, 130, ч. 42; 317, ч. 145; II, 229, ч. 62; III, в. 1, 158, ч. 32; 400, ч. 136. — *Чубинський:* Труды V, 107, ч. 230; 120, ч. 258; 158, ч. 331; 231, ч. 464. — *Грінченко:* Этн. Матер. III, 678, ч. 1661. — *Ів. Колесса:* Етн. Зб. XI, 120, ч. 6. — *Метлинський:* Нар. ю. р. п. 34. — *Kolberg:* Lud. IV. 122. — *Лисенко:* Зб. у. п. I, ч. 33; V, ч. 24.

223 б.

1. Ой гора, гора, гора Содоя,
   Йа над тою гороңькою ясная зоря. (2)
2. Місячок зашов, зірничка зишла,
   А юж моя наймиленьша по воду вишла.
3. Ой Ганцю моя, напій мі коня,
   Не напою, бо ся бою, бо я не твоя.
4. Як буду твоя, напою ти два
   Напою ти, заведу ти, де стайня твоя.
5. Як буду твоя, напою ти два
   Зо студеной кирниченьки, з нового відра.

224.

1. На йубочи орал, на дівчатко волал,
   Ей под, дівча, поганяй, бо я юж зунував[1]).
2. Оралби я, орал, плужок ся мі зламал,
   Ей волоньки вистали, ручки зунували.

225.

1. Плавала, плавала ой чорнобіль по воді,
   Будь, мила, здорова (2), ой бо-сме на розході.
2. Плавала, плавала, ой крайові приплила,
   Будь, мамцю, здорова (2), ой жебис не забила.

226.

1. Пішов пан на лови брез доли на гори,
   Стрітив він там шварне дівча, пасе штири воли.
2. Она ся му скрила, надобна дівчина,
   Прикрилася листочками зеленой ліщини.
3. Пан сі з коня зишов глядац той дівчини,
   А нашов він ту дівчину в зеленій ліщині.

---

[1]) = утомився.

4. Дав він ї пантличку вшелїякой масти,
Аби собі помащала свої жовти власи.
5. Хоцбим помащала з рана до вечера,
Юж не буду таком панном, як лем била вчера.
6. А пришла до дому, конец стола сєдла,
Отец єй ся випитує: „чом панна поблядла?“
7. Утратилам венек і дівоцку зволю,
Про ойцове штири воли, што їх пасла в гаю.

Roger: P. l. pols. ч. 115.

227.

1. Де ходив, там ходив, білий Янчік ходив,
Білу Маґдаленцю /:на баламут зводив:/ (2).
2. Скоро о півночи година вибила,
„Под-же мя випровад, Маґдаленцю біла!“
3. Як она вставала, горенько плакала,
Аж си до фартушка оченька втирала.
4. Випровадила го за паньски стодоли:
— „Ід же, мій миленький, домів з Паном-Богом.“
5. Випровадила го під зелену стежку, —
Не помисліла си о своїм нещестю.
6. Як він ся обрацив, за шию ї хватив,
Аж ся білий пальчик до керви омочив.
7. Прошу тя про Бога і про вшиткіх святих,
Пусц же мя, мой милий, хоц висповідати.
8. Ой дам я тобі, дам твойой сповідости,
Аж тобі вилетят з твойой глави кости.
9. І поховав він єй під зелений вязок,
Не било єй видно, лем з фартушка рожок.
10. І пришов він домів, сів си коло стола,
„Ой тату мій, тату, ой зле я уробив,
Бо я млинарьову Маґдаленцю забив.“
11. — „Ой сину мой, сину, добре ти йуробив,
Же ти млинарьову Маґдаленцю забив.“
12. „Ой тату мій, тату, зле ви повідате,
Бо ви в моїм серци о жалю не знате.“
13. Білой Маґдаленці красні видзваняют,
Білого Янічка на шебінь волают.
14. Білу Маґдаленцю несут млинарчици,
Білого Янічка стинают катице.
15. „Тепер мя забийте і коліна зламте,
Яку я ї смерть дав, таку ви мі дайте.“
16. Отцове, матери того памятайте,
Де ся двоє люблят, побрац ся їм дайте.
17. Бо вни ся любили, побрац ся не дали,
Приздрітеся, люди, што ся діє з нами!

Bartoš-Janáček: Nar. p. moravs. ч. 48 в. — *Roger:* P. l. pols. ч. 117. — *Kolberg:* Lud. I, 71—84, ч. 6.

228 а.

1. Ой пані кумо, добра горілька,
Напиймеся, пані кумо, до понеділька. (2)
2. Од понеділька аж до вівтірка
Напиймеся, пані кумо, добра горілька.
3. А од вівтірка аж до середи,
Напиймеся, пані кумо, бо-сме терезви.
4. А од середи аж до четверга,
Напиймеся, пані кумо, бо нам так треба.
5. А од четверга аж до пятниці,
Напиймеся, пані кумо, ми не пяниці.
6. А од пятниці аж до суботи,
Напиймеся, пані кумо, бо-сме з роботи.
7. А од суботи аж до неділі,
Напиймеся, пані кумо, за доброй хвилі.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 148. — *Головацький:* Н. п. II 522, ч. 2; III, в. 1, 507. — *Чубинський:* Труды V, 1098, ч. 260.

228 б.

1. Пониже млина густа брезина;
Шумна тота дівчинонька, што мя любила. (2)
2. Што мя любила і шанувала,
Вивела мі кониченька і осідлала.
3. Винесла рибку і хліба скибку:
„Ой на-же ти, мій миленький, вечерю впитку.“
4. Іще винесла і пугар вина:
„А на-же ти, мій миленький, што-м тя любила.

Вар. 197.

Головацький: Н. п. I, 339, ч. 185; III, в. 1, 246, ч. 123.

229 а.

Пішла я на губи, не є, лем козаки,
Бо їх визбирали (2) пантнянски жебраки.

229 б.

1. Парубочку гладкий, не ходз, де сут дзятки,
Будеш горів в пеклі (2) по сами лопатки.
2. По сами лопатки, по сами рамена,
Тоди будеш знати, што то чюжа жена.

229 в.

1. Сиділо дівчатко на білім камене,
/:Розпустило влоси (2) по правім рамени:/ 2.
2. Пришов ґу ній шляхтич на єй власи патриц,
І то він єй зачав талярами платиц.
3. Розсипав талярі по йокруглім столі,
Позбирай, дівчатко, бо то вшитко твої.
4. Дівча позбирало на білий фартушок,
Ручки заламало, очка заплакало, зпатрило на брушок.

5. Йа брушку мій, брушку, який ти височкий,
Же тя не обстают од фартушка бочки.
6. Перше обставали, еще зоставали,
Тераз не зостают і ще не достают.
7. Не плач, дівча, не плач, Панбог ти йодпустит,
Маш брата кравчика, фартушок попустит.
8. Якже не плакати? Вшитки люди знают,
Же парадні дівці фартух попущают.

229 г. *α*)

1. Не рубай, не стинай молоду ліщину,
Не бер-же ти мене (2), молоду дівчину.
2. Не рубай, не стинай дзеленого дуба,
Не бер-же ти мене, кой я ти не люба.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 204, ч. 3. — *Єдличка:* Собр. нар. п. I, 23, ч. 12.

229 г. *β*)

1. Мамо моя, мамо, продай тоту козу,
Най я з ньов на поле (2) ніколи не ходжу.
2. Моя мама взяла і козу продала,
Юж не будеш, дівко, на поле ходила.

229 ґ.

1. Не прошу тя, мила, бис мі отворила,
/:Отворю собі сам (2), бо я твій замок знам:/ 2.
2. Ти-єс ня полюбив, а я тому рада,
Буду сой ходила, як хустечка бляда.
3. Бляда Ганця, бляда, бо ся любиц рада;
Чом я червенішша? бо я справедливша.

229 д.

Далас мі, мамусю, далас мі доволі,
Далас мі любити (2) Янічка в коморі.

229 е.

1. А Боже мій, Боже, дай ся мі напросіц,
Той зелений венек (2) щасливі го зносиц.
2. Кедби мі го зняли в тим сьвятим косцеле,
То би ся тішили (2) мої приятеле.

229 ж.

Хоц я і худобний, з худобного дому,
Так мі Панбіг сьвітит (2), як і богатому.

230 а.

1. Ей пomож ся мі, помож, ей мила, йоженити,
Бо мя ножкі болят (2) ей до тебе ходити.
2. Ей до тебе ходити, ей палюнечку пити,
Помож ся мі помож, ей мила, йоженити.

230 б. vide 222.

231 a.

Жально мі тя, жально, моя мила, жально,
Бо тя не виділи (2) мої очи давно.

231 б.

1. Долина, долина горбом малювана,
Кажди шугай писка (2) лем мі звербувана.
2. Лем мі звербувана на сивого коня,
Будеш банувала, фраїречко моя.
3. Жалую, баную, жаль мі не поможе,
Кого я любила, наверни го Боже!
4. Кого я любила за півтора рочка,
Наверни го Боже, пішов до Сяночка.

232. *α*)

1. Ой Боже мій, Боже, што-же би я робив,
/:Якби я не достав (2), котре-м дівча любив?:/ 2.
2. Котре-м дівча любив і ночку-м з ним проспав,
Што-же би я робив, якбим го не достав?
3. Я бим його достав, я бим його достав
Але кой про люде, бо неска сьвіт мудрий.
4. Бо неска сьвіт мудрий, розума не має,
Де ся двоє люблят, люде їм не дают.
5. Бо мі ся трафляло, што дівча ґрунт мало,
А я його не взяв, бо-м тебе в серци мав.
6. Ти мі повідала, же ти за мя підеш,
Же ти за мя підеш, як то море прейдеш.
7. Ти моречко прешла, люди ти мя ґанят,
Не слухай, дівчатко, не слухай нікого, лем ти гибай за мя.
8. Хотяй ми не мали ой ани загона,
Бог нам допоможе, купиме сой поля.
9. Купиме сой поля у свойой країні,
Як ся повернеме ґу своїй родині.

232. *β*)

Кой я масірував, отец на мя волав:
Вернися, мій сину (2), бо я тя виховав.

233. *α*)

1. Поїхав миленький та до той Гамерики,
/:Ніч мі не зохобив[1]) (2), а лем жаль превеликий:/ 2.
2. Верни-же ся, верни, мой милий, з Гамерики,
Одбер-же си, одбер а той жаль превеликий!
3. Воже мой, Боже мой, што я виробила,
Же я свої очка та за тобов пустила!
4. Боже мой, Боже мой, што я виробила, —
Худобной матере синка полюбила!

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 69, ч. 60.

---

[1]) = лишив.

233. β)

1. Чом си не засьпіваш, невісто молода?
Ци ти ся не хоче (2), ци-сь така голодна?
2. Ни ми ся не хоче, ани-м не голодна,
Як-же мам сьпівати, ай кед-ем негодна?
3. Сьпівайте, дівчатка, гласок примилений [1]),
Не будете сьпівац, як будете жени.

233. γ)

1. Не буду, не буду зимну воду пити,
Мусит ми миленький (2) на Дунай ходити.
2. Дунаю, Дунаю, тиха вода плине,
Молодосте моя, то ми марно гинеш!
3. Літа мої, літа, ай взяла вас пляніта,
Взяла і малодість, не зналам, што добрість.

234.

Лем ти ня, коничку, нес брез тот зелений лес,
Принес ня до гаю, там дівчатко маю, овса сена достанеш (2).

235.

1. Ци ви, мамцю, спите, ей ци ви не чуєте,
Як до ваших дверий (2) ей зазуленька трепле?
2. Ой, не спю я, не спю, тай бо не можу спати,
Бо тя ся, дівонько, ей не можу діждати.
3. Станьте, мамцю, станьте, ай отворте дверечка,
Іде з Гамерики, ей а ваша дзевечка.
4. Я іду, я іду та з далекого краю,
Нічого м не вжила, а йно смутку і жалю.

236. б. в.

1. А за нашов хижов лучка широчка [1]),
Лучка широчка [1]), травка височка [2]), травка височка [2]),
2. Прохаджатся [3]) по ній дівча румене,
Дівча румене, красне червене, красне червене.
3. „Мамцю моя люба [4]), кому мя ховаш?
Кому мя ховаш, за кого мя даш, за кого мя даш?“
4. — „Дівко моя люба [6]), ховам младому [7]),
Ховам младому [7]), дам тя старому [8]), дам тя старому [8])“,
5. „Мамцю моя люба [4])! не по мой воли [5]),
Не по мой воли [5]), вшитко мя болит [9]), аж и голова“.
6. „Мамцю моя люба [4])! кому мя ховаш?
Кому мя ховаш, за кого мя даш, за кого мя даш?
7. — „Дівко моя люба [6]), ховам старому [8]),
Ховам старому [8]), дам тя младому [7]), дам тя младому [7])“.
8. — „Мамцю моя люба [10]), юж по мой воли [5]),
Юж по мой воли [5]), нич мя не болит, я юж здорова [11])“.

Вар. 236 а.: [1]) ширічка. [2]) висічка. [3]) проходится. [4]) Ой йа мамцю моя. [5]) воле. [6]) Ой ти дівко моя. [7]) младему. [8]) старему. [9]) боле. [10]) Ой мамічко моя. [11]) ани голова.

---

[1]) = гарний, милий.

237.

Ти зазуленько, ставай раненько,
Жебис си кувала (2) на росу з рана.

Нес ня, конику, нес, брез той зелений лес,
Занес ня до милой на вечерю днес.

Там в милой кава, лужко вислала,
Сама собі легла, мене волала.

Я ся гніваю, назад вертаю,
Як мила ввиділа, зараз зімліла.

Гей милий, милий, милий премилий,
Принес-же си, принес півмисок білий.

Буде вечера, курка печена,
І біла постівка шак вистелена.

238 v. 169, 198, 208.

239.

1. Кед я служила в славним Прешове,
Взяли мі вянек (2) кавалерове.
2. А кто мі го взял? славни Францішек,
Што мі обіцял, што мі даровал злати ланцушек.
3. Ай і до того три шнуровачки, —
„Сховай собі, міла (2), до шкатулечки“.

240 а.

1. В неділеньку рано люлька ся курила,
Впала мені з цибушка, на цебер ся збила (2).
2. Я черепки позбирав, тай почал думати,
Люлько-ж моя дорогая, юж тя мі не мати.
3. А піду я до Сянока люльку купувати,
Люлька моя дорогая, не мож вторгувати.
4. Молода дівчина гриби продавала,
Тай мі тую червеную люльку торгувала. **Вар. 334.**

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI. 86, ч. 4. — *Врабель:* Угр. рус. сп.: ч. 834. — *Головацький:* Н. п. II, 470, ч. 3; III, в. 1. 164, ч. 40. — *Чубинський:* Труды V, 1179, ч. 231. — *Грінченко:* Этн. матер. III, 674, ч. 1648 (уривок). *Метлинський:* Нар. ю-р. п. 468.

240 б.

1. А там за горонько̂м каня воду пие,
А яка то пекна річ, жена мужа бие.
2. Жена пішла до млина, а муж остав дома,
Оганяй-же какаше[1]), най їх каня не плаше.
3. Жена пришла до дому, не гварит нич никому,
Лем го взяла за власи: „яко ганяш какаше?!“
4. А я з велькой біди пішов до сусіди:
Ой сусідо, сусідонько, злу я жену маю.

---

[1]) = качки.

5. Сто златих мі пропила, кийом ся мя набила,
Плакати мі не дала, скакати мі казала.

Врабель: Р. Солов. ст. 97. — *Roger:* P. l. pol. ч. 404.

241.

Ой мамо моя, мамо, та не зганяй мя рано, (2)
Бо я ти пристрою (2), де піду, постою.

242 vide 257 б.

243.

1. Під дубиною, під зеленою
Сідит там голубик з голубиною.
2. Ой сідит, сідит, любувалися,
Сивими крильцями накривалися.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI. 157, ч. 8. — *Żegota Pauli:* P. l. r. II, 92, ч. 1. — *Врабель:* Угр. рус. сп. ч. 779. — *Де-Воллан:* Зап. РГО. XIII, 1, ст. 71—72. — *Головацький:* Н. п. II, 514, ч. 3; 582, ч. 13. III. в. 1, 452—453, ч. 4—5. — *Чубинський:* Труды V, 317, ч. 626. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 190. — *Купчанко:* Зап. Ю.-з. Отд. РГО. II, 414, ч 80. — *Метлинський:* Нар. ю.-р. п. 107. — *Kolberg:* Pok. II, 129, ч. 211. — *Лисенко:* Зб. у. п. VI, ч. 29.

244.

1. Дзеціно моя, на ті колендзе[1]),
Я на твоїм лужку, ейя-яй, таля-яй, ноцовац бендзе.
2. Ой ци і бендзе, ци і не бендзе,
Дзевчинонько моя, ейя-яй, таля-яй, на ті колендзе.

245.

1. Дівча з павами, не ходз за намі,
Бо ти маш фартушок отелепаний.
2. Я си виперу, я си висушу,
Я з вами, воячки, вандрувац мушу.

246.

1. Ей гули, гули, гусоньки, на став,
Дай, Боже, добрий день, той ночи-м не спав.
2. Ей гули, гули, гуси, на воду,
Поколотили Касуни воду.
3. Касуня пере, Касуня мне,
А ї ся коломут на шматки бере.

Головацьний: Н. п. II, 226, ч. 46.

247 а.

1. А з гори, з гори идут Мазури,
Лем то еден Мазуречек,
што мі несе мой вінечек
розмарийови.
2. А в ночи, в ночи, коло півночи,
Встань, встань, матуленько, (2)
дай коні́м води.

---

[1]) = дарунок.

3. Як-же я мам встац, коньом води дац?
Кед мі матка заказала,
жебим з тобом не ґадала,
мушу ся бояц.
4. Маткі ся не бой, сідай на мой конь,
Поїдеме в чуджі краї,
де сут пекне обичаї,
мальований двор.

Roger: P. l. pol. ч. 120. — *Zofja Grynbergowa:* Melodje niektórych pieśni ludowych. Lud. 1897. III. в. 2. 128, ч. 4. — *Чубинський:* Труды V, 207, ч. 414. — *Метлинський:* Нар. ю.-р. п. 29.

247 б.

1. Ой з ґури, з ґури, ідут Мазури,
Іде, іде Мазуречек,
несе, несе мой вянечек
розмарійовий.
2. Прийшов він в ночи коло півночи,
Склапкал в океничко,
ставай, міла, мой сердечко,
дай коням води!
3. Маткі сє нє бой, сідай на мой конь,
Поїдеме в чуджі краї,
сут там пекни обичаї,
мальований дом.
4. Як-же я мам стац, коням води дац?
Кед мі матка заказала,
жебим з паном не ґадала
мусім сє єй бац.

248.

1. Ей Боже, Боже, што мі з того, (2)
/:Гей, гей, же я вишла:/ (2) за старого.
2. Ей бо то старий, сива брода,
Гей, гей, я дівчина, як ягода.
3. Ей бо то старий примилений,
Гей, гей, юж я пташек улаплений.
4. Ей юж я пташек улаплений,
Гей, гей, до кліточки посаджений. **Вар. 405.**

249.

1. А під гором сад чисто метений, (2)
Зеленою рутонькою (2) густо плетений.
2. А в тим садочку нихто не бивав,
Лем тот козак молоденький коника пасав.
3. Коника пасав, дробний лист писав,
І до свойой милесенькой в Україну слав.

250 а.

1. Над водов кряк, в ті воді рак,
Серед води рибоньки,

а в тім селі дівоньки,
я тому рад.
2. Дівча моє, серце моє,
Почекай мя до яри,
най виросплут фіяли,
будеш мойом.
3. Она ждала і чекала,
не могла ся дочекац (2)
до Михала.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. 469.

250 б.

1. Серед села став, яку-с собі взяв?
А бив я там в Україні, люди мі єй нараїли, } 2
Панбіг мі єй дав.
2. Панбіг мі єй дав, йотец обіцяв
Половину маєтности, дає дівку до любости,
отец обіцяв.
3. Власна мамуся дарує гуся,
При гусяти троє стадо, жеби мала моє чадо,
власна мамуся.

251 а.

1. Ганцю моя, серце моє,
Почекай мі до яри,
най заквітнут фіяли,
будеш моя.
2. Я чекала, ручку-м дала,
Ручку-м дала одібрац,
не зналам єй шановац,
до Михала.
3. На горі кряк, під гором пняк,
Серед води рибочка,
за водом єст Ганічка,
ґу ні бим рад.
4. А ци я пес, же мя не кцеш?
Я за свої дукати
найду собі не таку,
яка ти єс.

251 б.

1. Мамусь моя, ховай-же мя,
За старего, мамечко, (2)
не дай-же мя!
2. Йу старего сіва брода,
А я млада, мамечко,
як ягода.
3. Пораджу я сивей бродзе,
Намочу єй, мамечко,
в зимней водзе.
4. Буде мокла до йосени,
Аж се вшитко, мамечко,
роззеленит.

252 а б.

1. Моя жена розум мела,
Пропила мі волки
З чужими паробки,
а і коня [1]).

1. І врецено і прядено,
Зїдж-же тепер дябла,
нашто будеш пряла,
моя жено.

Вар. 252 а.: [1]) і стремена.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 955, a b.

252 в.

1. А ци я пес, же мя не кцеш?
Я за свої дукати
найду собі не таку,
яка ти лес.

2. На горі кряк, під гором пняк,
Серед води рибочка,
а за водом Ганічка,
ґо ні бим рад.
3. Ганцю моя, серце моє!
Почекай мі до яри,
лем заквітнут фіяли,
будеш моя.
4. Чекалам сом, не пришов сом,
З тамти строни Дуная
чекала я шугая,
не пришол сом.
5. Як він приде, што я му дам?
Дам му перко зо злота,
то є моя робота,
вера му дам.

252 г.

1. А ци я пес, же мя не кцеш?
За седем турачків
найду сой не таку,
яка ти єс.
2. Дукат ї дав, жеби з ньов спав;
Дукат му враціла,
з пеца го зруціла,
на землю впав.

253.

1. Ганця біла грушкі збіра (2),
Ганця ся зрадовала,
вшиткі грушкі попродала
за марияш.
2. Будзейский князь дає пінязь,
Ганця ся здивувала і т. д.

254.

1. Виляла водиця ей на зеленой луце, (2)
Ей юж моя миленька, юж моя миленька
ей колише малюцє.
2. Колиш-же сой, колиш, ей коли-с сой достала,
Ей я ти так повідав, я ти так повідав,
жебис сой сама спала.
3. Ти мі так повідав, ай же мі нич не буде,
Ей же на моїм личку, же на моїм личку,
ей не спознают люде.
4. А на моїм личку ей юж люде познали,
Ей што-ж ми обоїчко, што-ж ми обоїчко
ей тераз доказали?!
5. Воліла я мати ей нечистого духа,
Ей мала я носити, мала я носити
Ей на руках найдуха.
6. На руках найдуха, та под бочком колиску...
Ей што же-с мі доказав? што же-с мі доказав,
Ой мій любий Янушку?!

255.

1. Зажену коніченька на зелений овес,
Сам піду до милой, сам піду до миленькой,
аж на нижній конец.
2. Ой не сам-ем ся женив, люди ня женили,
Бодай моєй жені, ей бодай моєй жені
на заран дзвонили.

Вар. 261.

256. *а)*

1. Дівчатко, кохам тя, никому не дам тя,
Недам тя никому (2), возьму тя до дому.

2. Сталося мі, стало, сталося мі нове,
Забило милого древко яворове.
3. Сталося мі, стало, што ся мі мало стац,
Забило милого, што ся мі мав достац.
4. Миленький з лободов (?), цнеся мі за тобов,
А жеби я била слюбована з тобов.

256. β)

1. Сьпівайте, дівчата, тераз вам до того,
Закаль не маєте смутку великого.
2. Смутку великого, ани никого,
Сьпівайте, дівчата, тераз вам до того.
3. Сьпівай собі, дівча, сьпівай собі гласом,
А як ти ся видаш, не будеш, лем часом.

257 а.

Бодай тя, миленька, сивий коник носив,
Далас мі ґамбочкі (2), ани-м тя не просив.

257 б.

1. За бодроґ[1]), за бодроґ, дзевчатко, за бодроґ,
Кой-с *) мі починила (2), одроб-же мі, одроб!
2. Я ті не чинила, ани моя мати,
Тота ті чинила, што-єс єй мав брати.
3. Дівчата, дівчата, чом не співаєте?
Ци гласу не мате, ци співац не знате?
4. Співалаби я си, співала, співала,
Жеби мі мамічка робіц не казала.
5. Робіц не казала і кужівку прясти,
Бо я ся навчила по весілю трясти.

Вар. 242: *) Што-с.

257 в.

А вінку мій, вінку, як-єс мі ся змінив,
Же мі ся не будеш (2) на главці зеленів.

258.

Кед ня, миленька, не кцеш, одпровадь ня, де кцеш:
Горі Кошицами, ей горі Кошицами за вербуванцями.

259.

1. Ей шуміла лещіна, кой се розвивала
Плакала миленька, ей плакала миленька, як се оддавала.
2. Ой шуміла лещіна, кой-єм берез ню єхав,
Плакала миленька, ей плакала миленька, кой-єм ю понехав.
3. Ей не плач, дзевча, не плач, ани не лементуй,
Буду до тя писав, ей буду до тя писав аж од реґементу.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 177, ч. 34. **Вар. 45.**

---

[1]) = границя.

260 а.

1. А Боже мій, Боже, а што я буду робпц, (2)
   Ой як тото ледашто,
   як тото ледашто а буде до нас ходзиц?
2. А Боже мій, Боже, а Боже мій єдиний,
   Ей не мам я ойца, матки,
   не мам ойца, матки, ани жадной родини.
3. А Боже мій, Боже, а змилуйся надо мнов,
   Ей станулам на камінь,
   станулам на камінь, а звинувся підо мнов.
4. Покотився за мнов а в глубоку долину,
   А Боже мій єдиний,
   Боже мій єдиний, а юж я там загину.
5. Будут мене будут а в Маластові бити,
   Ей а же я їм хожу,
   а же я їм хожу а дівчатко любити.

260 б.

Голосе, голосе, ей розейдься по лесе
Ґу мому милому (2), гей де волоньки пасе.

260 в.

Голосе, голосе, ей розейдься по лесе,
Ой де моя миленька,
де моя миленька ей та волоньки пасе.

261.

Ей зажену konічка на зелений овес,
Сам піду до милой,
ей сам піду до милой аж на нижній конец.

Вар. 255.

262.

1. Зазуленька кукат, ой повідат же свита,
   Подь, миленький, домів (2), ей бо я буду бита.
2. Бо я буду бита, ей од свої мамічки,
   Же я не нажала ей коровам травічки.
3. А я траву нажну, ей корову подою,
   Я ся свої мамці ей ніколи не бою.

263 а.

1. Ой Боже мій, Боже, што я не зробила,
   Єдни по вечері (2), а я не палила.
2. Ани не палила, ани не запалю,
   Ей фраїр ся мі женит, а я в вельким жалю.
3. Фраїр ся мі женит, піду на веселє,
   Піду ша припатрац, што за паню бере.
4. Таку паню бере в чарним голомоне[1]) (?)
   Ей скаре тебе Панбог, мой фраїру, за мнє!

Вар. 325, 385, 365 в.

---

[1]) = мабуть „доломан“, верхня одежа мадярська, вишита шнурами й петлями.

263 б.

1. Хоцби мі пісалі пісари од Відня,
Та мі не напишут (2) мої жалі ніґда.
2. А любуй, не любуй, або мі понехай,
Або мі дакому на рочек обецай.
3. Обецал мі коваль конічка поковац,
А ковалька дівча на осінь зрихтовац.
4. Ани мі той коваль конічка не кує,
Ани мі ковалька дівча не рихтує.

264.

1. Де терня, там терня, в ті Пантниці терня,
Пантнянскі паробци яко згнила мерва,
ей яко згнила мерва.
2. Тоту згнилу мерву нихто пограбати,
Пантнянскі паробци ей нихто любувати.
3. Де терня, там терня, в ті Пантниці терня,
Пантнянскі дівчата ей як орішків зерня.
4. Бо орішків зерня лем би коштувати,
Пантнянскі дівчата ей лем би любувати.
5. Фраїр ся мі женит, на волю му даю,
Най бере, яку хце, я ся не видаю.

265.

1. Єще-м не перейшла на мадярску страну,
Юж мі йотворили /:мальовану браму:/ 2.
2. Мам фраїра Янця, ме імено Ганця,
Так маме імена, як рута червена.
3. Зелене, зелене коло червеного,
Пасе мій миленький і я коло нього.
4. Дала ня мамойка на широку рулю,
Не дала мі на ню, лем єдну кошулю.
5. На широкій рули треба рано встати,
А я молоденька, хоче мі ся спати.

266.

1. Не ходив-єм за ньом, ей сама пришла за мнов,
Я був на йовечках /:ей за зеленом травом:/ 2.
2. Повідж-же мі, повідж, ей альбо мі одповідж,
Най до тя не ходжу, та як на сьвяту сповідь.
3. Любуй-же мя, любуй, ей лем мя не видавай,
Як прийду до корчми, ей близко мя не ставай.
4. Палюнку не купуй, ей пити ї не буду,
До танцу мя не бер, ей бо з тобом не піду.
5. Але сой возь иньшу, ей я собі посіджу,
Ей я тя, миленький, та брезто рада виджу.

Вар. 49.

267 а, б.

1. Подме, хлопці, подме до той Гамерички,
І я пойдзем з вами, лем попродам бички,
ей лем попродам бички.

2. Бички єм попродав, мало пенендзи мам,
Єще продам краву, пойдеме помалу,
ей пойдеме помалу.
3. Пожегнай ти, Боже, нашого цісаря,
Же він нас випустив под іншого краля,
ей под іншого краля.
4. Под іншого краля, ой же под Анґлюся,
Плаче за мнов жена, моя люба душа,
ей моя люба душа.
5. Не плач ти, женочко, бо ми ся вруціме,
Лем ся в Гамериці ґаздувац учиме,
ей ґаздувац учиме.

268. *α*)

1. А під гаєм (2) зелененьким
Брало дівча лен дрібненький.
2. Брало, брало, заберало,
Тонісенько простерало.
3. Тонісенько простерало,
Чорну землю намовляло:
4. „Вкрилас ойца, вкрилас матку,
І мене вкрий на остатку!"
5. „Возми мене молоденьку,
Як ягідку червоненьку."

Се початок звісної пісні про парубка, що проти волі матери жениться з удовою.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 240, ч. 2. — *Грінченко:* Этн. Мат. III, 420, ч. 749. — *Головацький:* Н. п. II, 520, ч 8 і 576, ч. 4.

268. *β*)

1. А там долов (2) під явором
Оре дівча едним волом.
2. Ище бразду не зорала,
Мати на не заволала.
3. Дівча, дівча, под до дому,
Обіцям тя, не знам кому.
4. Обіцям тя за Янічка,
За Янічка, за збуйничка.
5. Тот Янічко нич не робит,
З людской стайні коні водит.
6. Ма кошулю з павучини,
А перечко з рокитини.
7. А в тім перку сама пиха,
А з голоду ледво дихат.

Вар. 497 і 432 а. *β*) (тут подано паралелі), **447.**

268. *γ*)

1. За горами (2) за лесами,
Таньцувала з гусарями.
2. „Уліянко, под до дом спац,
Бо тя волат отец і мац."
3. — „Идце сами, спийце здрави,
Бо я піду з гусарями."
4. — „Бо гусаре добри хлопи,
По сто златих дают пропиц."

269.

1. Мати сина (2) проклинала,
На пустиню виганяла. (2)
2. Идий, сину, на пустиню,
Идий, идий і не прийдий.
3. Людзки діти до костела,
А ти, сину, все до села.
4. Людзки діти юж з костела,
А ти, сину, товди з села.
5. „Сестро моя наймолодша!
Винес-же мі шати мої,
Шати мої чорненької."
6. Она шати виношала,
А все горенько плакала
И все ся го зьвідувала.
7. — „Братусю наш наймилень-
[ший!

A де-же ти од нас идеш,
Коли до нас гостьом прийдеш?"
8. Ой піду я и тоб и тоб[1])
[дороженьков
На нон зелений вершенько.
9. „Сестро моя середняя!
Винес-же мі шати мої,
Шати мої біленької!"
10. Вона шати виношала,
А все горенько плакала,
И все ся го зьвідувала:
11. — „Братусю наш наймилень-
[ший!
А де-же ти од нас идеш,
Коли до нас гостьом прий-
[деш?"
12. „Ой піду я и тоб и тоб[1])
[дороженьков
На нон зелений вершенько."
13. „Сестро моя найстаршая!
Вивед-же мі коня мого
Коня мого сивенького!"
14. Она коня виводжала
А все горенько плакала,
И все ся го зьвідувала:
15. — „Братусю мій" — (як
[стр. 11).
16. „Ой піду я" — (як стр. 12).
17. „А товдий я до вас прийду,
Як наспак соненько зийде,
И кирвавий дойджик піде!"
18. Пришла мати юж з костела,
Ани ся не розберала
[(розгартала)
Лем все горенько плакала.
19. — „Діти мої дрібненької,
Юже-сте мі не вшиткої!"
20. Пішла мати и тоб и тоб
[дороженьков
На нон зелений вершенько.
21. Почав дойджик покрапляти,
Ни ту бучка, ни ту крячка,
Деж я ся юж тепер дію?
22. Стала собі під явора,
Під явора зеленого,
Під синонька під свойого.
23. — „Зелен явір, яко син мій,
А сив камінь, як його кінь."
24. Зачала сой ай галузки тай
[ламати,
Зачала кровця цяпкати,
Зачав синонько кричати:
25. „Мати моя наймиленьша!
Не лам-же мі пальці (кости)
[мої,
Пальці (кости) мої дріб-
[ненької!
26. Не далас мі в селі жити,
Дай-же мі кі в полю бити."
27. Мати того вислухала,
Аж ся в порох розсипала.

Головацький: Н. п. II, 620, ч. 8; III, в. 1, 100, ч. 21. — *Грінченко:* Этн. Мат. III, 420, ч. 749. — До стр. 1—17: *Максимович,* Укр. нар. п. 1834, 137, ч. 1. — *А. Соболевський:* В.-русс. народ. пѣсни. Пб. 1895—1902. I, ч. 254—261 (далеке споріднення мотивів).

270.

1. Ішло дівча на воду під зелену заграду,
Пришов 'д ньому 'пан, тай му розбив дзбан. (2)
2. Чого плачеш, дівчиною, чого плачеш хорошою?
За зелений дзбан талярик ти дам.
3. Чого плачеш, дівчиною, чого плачеш хорошою?
За зелений дзбан штири коні дам.
4. Дівча коней не хотіло, лем за дзбаном плакало:
Мій зелений дзбан, што мі го збив пан!
5. А не плач ти, дівчиною, а не плач ти хорошою:
За зелений дзбан тисяча ти дам.

---

[1]) Дослівно по рукопису д. Гомика.

6. Дівча тисяч не хтіло, лем за дзбаном плакало:
   Мій зелений дзбан, што мі го збил пан!
7. Чого плачеш, дівчиною, чого плачеш, хорошою?
   За зелений дзбан сам ся тобі дам.
8. Дівчатко юж не плакало, лем оно ся засьміяло:
   За зелений дзбан достался му пан.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 138, ч. 33. — *Wacław z Oleska:* P. l. galic. 448, ч. 337. — *Головацький:* Н. п. II, 585, ч. 18. — *Bystroń:* Pols. p. lud. 96, ч. 26. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. 112 a. — *Roger:* P. l. pols. ч. 113—114. — *Kolberg:* Lud. XVI, 282, ч. 457.

271.

1. В ширим полю дубина, под ньов стоїт дівчина
   Шумна, з білов тварийов, з чорними йочима.
2. Што там робиш, дівчина, ци тя мама вибила,
   А ци тя викляла, а ци тя викляла?
3. Ани ня викляла, ани ня не вибила,
   Шумна я дівчина, вінок я зронила
   Под зеленим гайом, з тим шварним шугайом.

272.

1. Гора, гора родзи копер,
   Ей чия-же я буду тепер?
      Гояя білая, шельвія дзелена, розмарія саджена, чугая! (2)
2. Гоя, гоя, сама своя,
   Ей прийдь, шугаю, буду твоя.
      Гояя і т. д.

Вар. 485, 556 аб.

273.

1. З далекой ми країни,
   Не маме ту родини — Марійо!
2. Лем ми пришли на ногріб,
   Нашей панни Марії — Марійо!
3. Юж она нам зумерла,
   Што нас смутних тішила — Марійо!
4. Иде за ньом староста,
   Сам то Панбіг з кральоства — Марійо!
5. Идут за ньом свашеньки,
   То сут власни душеньки — Марійо!
6. Идут за ньом дружбове,
   То з неба ангелове — Марійо!
7. Иде за ньом музика,
   Бо то пані велика — Марійо!

274

1. А хто бачив, а хто чув,
   А хто в мене сей ноч був?
   Соловія, соловія, чудо-чуд,
   Канарі оченька ох, ох, ох!

2. Був у мене попів син,
   Давав мені волів сім.
   Соловія, соловія, чудо-чуд,
   Канарі оченьки ох, ох, ох!

3. А я дурна не брала,
Билам шестьми орала.
Соловія і т. д.

4. А семого продала,
Погонича наняла.
Соловія і т. д.

275.

Ти моя мила, вший мі кошульку,
Бо я масірую ютро на еґзецірку.
Ой дадададада...

276.

1. Чорна гора буковина,
Чия-с Ганцю? материна.
Гой, гой, гояя,
Ей гоя, гоя (2) чугая!

2. Не буду я материна,
Лем я буду шугайкова.
Гой, гой, гояя, і т. д.

277.

1. Не буду ся женив, не буду, не буду,
Лем сой фраїречку набуду набуду, гейяж гой!
2. Пішов мій миленький, ани го не видно,
Лем му за дражечков подковечек слідно, гейяж гой!

278.

Ей дай-же мі, Боженьку, ей о що я тя прошу,
Ей о вінок дзелений, ей што го рада ношу, гойя-я!

279.

1. Ей над бистрим яречком ей гуси воду пиют,
Ей на шварнім дзевчатку ей паробци ся биют, ся биют.
2. Ой паробци, паробци. ей не бийтеся на мі,
Ей бо я молоденька, ей не заходжу з вамі, сяя-я!

280.

1. Ой Боже мой, Боже, змилуйся надо мнов,
ей сяяя-яй!
Сталам си на камінь, поточився зо мнов.
2. Поточив, поточив в глубоку долину,
Боже милостивий, юж я ту загину.

281.

1. Бивайте мі здрави, мої товаришки, гойя-я!
Што ми хожували разом на орішки, гойя-я!
2. Разом на орішки, разом на малини, гойя-я!
Бивайте мі здрави гори і долини, гойя-я!

282.

1. Мила моя, мила, подь ня йодпровадзіц
Хоц на тоти лучки, гойя-я! што ня мают забіц, чугая!
2. Мали ня забити, але ня не могом,
Бо ня заступила, гойя-я! коханечка ногом, чугая!
Гнатюк: Етн. Зб. IX, 163, ч. 105.

283.

Побілі, побілі слугу неборака,
Нацо ся дав побіц? гойя-я! добри се хлоп не се, чугая!

Вар. 213.

284 vide 89, 430, 603 б, в.

Попід гаем Феся телятка пасала, гейя-гей!
Телятка пасучи Феся загукала, гейя-гей!

285.

1. Ой мам фраїрку грубу, сам ся не турбую,
Ой хлопця дам до чколи, сам ся завербую, гояя!
2. Ей вербуют, вербуют гусари на конях,
Ей і я ся звербую, фраїречко моя, гояя!

Верхратський: Зап. НТШ. ч. 44, 210.

286.

1. А в неділю пяна била, а в понедільок спала,
А в вівторок снопів сорок пшениченьки нажала.
2. А в середу сушила, в четвер молотила,
А в пятницю продавала, а в суботу пропила.
3. А за што мя, мужу, беш, за яки учинки?
Ци я тобі не напряла за рік два починки?
4. Не сама я пряла, пряли помічниці,
То за муку, то за тісто, то за паляниці.

288.

1. Йа на меджі черешенька, а под межом дві,
Йа юж з тобом, наймиленьша, йа юж з тобом злі.
2. Достала сі, мила, брушек, не знаш од кого,
Тераз будеш повідала на ме самого.
3. „На кего бим повідала, кед не па цебе?
Ти сі ходзіл і ночовал, а я при цебе,
На посцелі трое дзеці, то шицко твоє.“
4. Тему сину найстаршему, тему ше признам,
Покупем му чорне... до школи го дам.
5. Кед ша буде добре учил, буде з него князь,
А ти, міла, найміленьша, будеш шельмов зас.
6. „Носив ти мі, фалечнику, червоне віно,
Жебим хлопця не хрестила на твоє ймено.
7. Не нос ти мі, фалечнику, червоне віно,
Бо юж хлопец охрещений на твоє мено“.

Вар. 358 б.

289.

1. Ей кобис ти, дівчино, та злоту гору мало,
Ой то бис ей препила, ой і протанцувала.
2. Ой як я сой засьпівам, ой далеко мя чути,
Ой подь-же, мій миленький, та волки навернути.

290.

1. А під нашим окёнечком пекна заграда, (2)
   Ой проходится по ній мила красні прибрата. (2)
2. Прибератся на каждий день, яко в недзели,
   Ой пише листи до милого кажду годину.
3. Милий єй так одписує, же він єй не хце,
   Гей бо він собі полюбує дівча шумнїшше.

291.

1. Ей вшитко мі водичка забрала, ей лем мі пісочок зостав,
   Ей прос Бога, дівчатко, ей жебим ся ти достав.
2. Ей прос Бога, дівчатко, ей Паненку Марію,
   Ей жебим ся ти достав ей на другу неділю.

292.

1. А на наші салашині стала ся новина,
   А юж наша Марисенька породила сина.
2. Повила го, повила го а в біли пеленки,
   Кинула ним, кинула ним а в Дунай глубочкий.
3. А маш ти там, пані матко, маш там дівок пять, пять,
   Не пущай їх на вечірки, най си дома спят, спят!
4. На вечірки в чужи хати, а на земли спати,
   Моглаби ся, пані матко, та пригода стати.

Вар. 388, 439 а, б, 493 б, 560. Тут наведено паралелі.

293 а.

Не буду ся женив (2), ей буду такой ходив,
Буду людски баби (2), ей на баламут зводив.

293 б.

1. Не маю голосу (2), ей не маю гардого,
   Бо-м ся не навчила (2), бо не малам од кого.
2. Бо наші мамуся часто не співали,
   Лем ся все старали, ей же нас дуже мали.

294 vide 331 г.

295.

1. А там долом (2) дзелененьким,
   Брало дівча̀ (2) лен дрібненький.
2. Як го брало (2) і мочило,
   З глубокого Дунаєчку воду пило.
3. Ти Дунаю (2), тиха вода,
   Кому-ж я ся сподобаю йа молода?
4. Ци попови, ци дякови, судиий Боже,
   Ци якому . . . . ічкови не поможе.

Вар. 311 б.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 163, ч. 2 а. — *Ів. Франко:* Жіноча неволя 21.

296 vide 356 б.

297.

Штирі бички, штирі (2) ой наробили шкоди,
Пішли на яречок (2), ой напилися води.

298.

1. Кукала зазуля од калиночки,
Їхали жовніри з Україночки.
2. А в неділю рано стало свитати,
Стали ся жовніри кватирувати.
3. А господар з хати, жовнір до хати,
Став жовнір госпосю ревідувати.
4. Чом в тебе, госпосю, уста солодкі?
Ей то од медочку, мій жовнірочку.
5. Чом в тебе, госпосю, очка чорненькі?
Ей то од ноченьки, милий, миленький.
6. Дивится господар, а все карбує,
На свою госпосю дручок готує.
7. Ой мужу мій, мужу, мій невірниченьку,
Чом-же ти не віриш мойому серденьку?
8. А ци-ж то не можна пожертовати,
Чуджого личенька поцілувати?
9. Куп собі, мій мужу, та колодочку,
Ей замкни ти мене у коморочку,
10. А як я схочу хлопці любити,
Будут ся твої замки ломити.
11. А як я схочу, в окно вискочу,
А як я наважу, двери виважу.
12. Насмаруюся солониною,
Тай витиснуся і щелиною.
13. Куп ти мі, мужу, сріберний дзвоночок,
Повіси го мені за поясочок.
14. А де ся рушу, дзвонити мушу,
Бом-бом-бом, дзень-дзень-дзень, за твою душу.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 233, ч. 5; 234, ч. 6. — *Головацький:* Н. п. I, 147, ч. 22.

299 а.

1. Іду я, скочу я по лен, по лен,
Там дівча пшеничку поле, поле.
2. Пololo пшеничку, тай в бір, тай в бір,
За нею хлопчина, як зьвір, як зьвір.
3. Стулився, згорбився, як лист, як лист,
Дівчину до меджи притис, притис.
4. Що-ж тобі, дівчино, жалю, жалю,
Што я тот ложечок зламлю, зламлю?
5. Чересло в борозді скручу, скручу,
Я тебе, дівчино, взяти мушу.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 48, ч. 12.

299 б.

1. Сім ріжків орішків, а осьме сало,
   Чом-же мя не любиш, што-ж ти ся стало?
2. Кудлашу, кудлашу, де-ж твоя жена?
   За пецом, за пецом, перепрядена.

300.

Ой хлопчьита, хлопчьита, любуйте дівчьита,
Ей любуйте, як треба, підете до неба!

301.

1. Ей вишла я на гірку, повідам казаня,
   Ей жеби мі мамуся винесла сніданя.
2. Ей оженився Дуда, вчера до полудня,
   Ей взяв собі Марину, діраву перину.
3. Ей цілу ніч не спали, перину латали,
   Ей на водни плакали, же ся не виспали.

302 vide 324.

303.

1. Помикайсе, помикай по лавечце ґу мне,
   Як ти лавкі не стане, ...
2. Помикайсе, помикай по лавечце ґу мне,
   Будеме се любовац, ци нам буде шумне.

304.

1. Позерай но, дівче, (2) на суху тополю,
   |:Як ся ти розвиє (2), тогди будеш моя:| 2.
2. А я позерала і вчера і ґнеска,
   Нещесна тополя єще барже зосхла.

305.

1. Ей Боже мой (2) бозюцький,
   Який я сой (2) малюцький!
2. Але я сой (2) вельку взяв,
   Та мя Панбог (2) пожегнав.

306.

1. Пасли вівці молодиці, мругают на мене:
   Прийди, прийди, гожий хлопец, з вечера до мене.
2. Прийди, прийди, гожий хлопец, хоцка на годину,
   А я свого старенького пошлю на калину.
3. Иди старий, бородатий, калину ламати,
   А ускочив гожий хлопец з конопель до хати.
4. Ідз-же, дівча, на вулицу тата позирати,
   А як буде тато ішов, дай до хати знати.
5. Іде дівча до халупи і руками плеще,
   Гуляй, гуляй, моя мамцю, нема тата єще.
6. Ідз-же, дівча, і другий раз тата позирати,
   А як буде тато ішов, дай до хати знати.
7. Летит дівча до халупи і руками плеще:
   Гуляй, гуляй, моя мамцю, нема тата єще.
8. Ідз-же, дівча, і третий раз тата призирати,
   А як буде тато ішов, дай до хати знати.

9. Летит дівча до халупи: юж тато близенько!
А де-ж я тя тут подію, ти моє серденько?
10. Положу тя на постільку, перинов тя вкрию,
Сама ляжу і розкажу, же я марне гину.
11. А я мудрий хлопец був, того догадався,
Хильці-хильці по затильці, в коноплі сховався.
12. Іде старий до халупи і руками трепле:
А якийсь ту дідько бив, тівко місце тепле.
13. Тихо, старий, бородатий, не вчися брехати!
Як-єс кого в хаті застав, було го стрепати.

Вар. 312.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 126. — *Головацький:* Нар. п. I, 218. ч. 43; III, в. 1, 227, ч. 96; II, 572–573. — *Kolberg:* Pokucie II, 153, ч. 255. — *Чубинський:* Труды V, 649, ч. 252. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 202. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. 117.

307.

1. Не до терня, не до терня, бо ся поколеме,
Под перину мацерину, там ся загрієме!
2. Не до колін, не до колін, бо там сами кости,
Але висше, але висше, прийдеш до радости.
3. Я до ксендза (2), би ня з гріхів збавив,
А він мене (2), до посцілки звалив.
4. Я до ксендза (2), бим ся сповідала,
А він мі ся розвідує, кельом рази дала.
5. Ой девять раз, девять раз, веце не міркую,
А тот десятий раз ксендзу не рахую.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 67, ч. 39. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 188.

308.

Ой дзевчатко воляноке, /:подь з нами на паньске:/ 2
Ей попід Кальварию садиц розмарию.

309.

1. Што-м заробила, то м заробила, ти, гультаю, пропил,
Єще бим била нич не сварила, кей бил-ес ня не бил.
2. Бий-же мя дома, бо-м твоя жона, не бий мя у людзі,
Най ся мой отец, най ся моя мац про тебе не встидзі.

Roger: P. l. pols. ч. 392.

310.

Ей а Боже мой, Боже, хто-ж мене споможе?
Ей милий Бог з висока, родина з далека.

311 а.

1. А я в своєй старий мами на одході,
Посаджу єй два явори во огроді.
2. Явор, явор, яворино, розростайся,
А ти, моя стара мамусь, не старайся!

311 б.

1. А попід гай, а попід гай зелененький,
   Брало дівча, брало дівча лен дрібненький.
2. Не так брало (2), як стелило,
   До Дунаю (2) говорило:
3. Ти Дунаю (2), тиха вода,
   Кому-ж я ся сподобаю йа молода?
4. Ци хлопови, ци попови, ци дякови,
   Ци якому гультайови, — не дай Боже!
5. Лем мя не дай, моя мамусь, [за пияка],
   Бо пропие худобину, хоцби яка.
6. Ой лем ня дай, моя мамусь, за такого,
   Што він мене вірні любив, а я його.

Вар. 295.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 163, ч. 2 а. — *Ів. Франко:* Жіноча неволя 21.

312.

1. Сиділи си два молодці, моргали до себе,
   Прийди, прийди, младий хлопче, гей з вечера до мене.
2. Прийди, прийди, младий хлопче, хоцби на годину,
   А я свойого старого, ей пішлю на калину.
3. Пішов старий, бородатий, калину ламати,
   Вона си го юж провадит, ей з комори до хати.
4. Сіла си з ним за столичок. курку обирає,
   А свойого миленького ей к собі пригортає.
5. Прийшов старий, бородатий, ручельками трепле:
   Кий си параль[1]) в лужку лежав, ей бо юж лужко тепле?
6. А ти старий, бородатий, не вчися брехати,
   Кед лис (єс) видів і послідив, ей било поімати.
7. А ти старий, бородатий, а я собі пишна,
   Де-ж я свої очи діла, ей же я за тя пішла.

Вар. 306.

Де-Воллан: Зап. РГО. XII, в. 1, ст. 126. — *Головацький:* Н. п. I, 218, ч. 43; III, в. 1, 227, ч. 96. — *Чубинський:* Труды V, 649, ч. 252. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. 117.

313.

1. Не попатруй на коціша[2]), што му шнури вісят,
   Лем попатруй до маштальні, де ся коні блищат.
2. Чиї коні не чесани, їлиби, пилиби,
   Мают січку нарізану, набралбим на ливи[3]).
3. А ти псикусь, а ти псикусь з нижнього ма - - - ра (?),
   Жеби ти мі не покусав мойого фраїра.
4. Бо мій фраїр неборачок уцекац не може,
   Жеби ти го не покусав, заваруй го Боже.

---

[1]) = чорт. [2]) = візник, фірман. [3]) = вили.

314.

Веду коня до Дунаю, не хоче мі пити,
Ей лем він крутит головою, лем хоче мя забити.

Чубинський: Труды V, 872, ч. 430.

315.

1. Ой Боже мій, ой Боже мій, мій Боже єдиний,
Звербувався, звербувався мій милий, мій милий.
2. Звербувався, звербувався на коня, на коня,
Казала му, казала му мац моя, мац моя.

316.

Скаралесь ня Боже, /:скаралесь ня дуже:/ 2,
Далесь мі такого (2), што обручі струже.
Шкода того чада (2) за такого дзяда.

317.

1. Ходив дзядок по тим сьвіті, трафив до богача:
„Приміте мя, добри люде, бо мя ту ноч зашла.“
2. — „Ми тя, дзядку, не примеме, бо ми тя не знаме;
Немаш ту де ночувати, — іди собі дале!“
3. Ішов, ішов не преставши, трафив на худобне;
Щирим серцьом го витали, подобатся Богу.
4. — „Далабим ти їсти, пити, — ізо щирой души,
Немам соли, немам муки, серце мі жаль рушит[1]).“
5. — „Іди, невіст, до комори, маш вшиткого надост.“
Взяли дзядка на гостину, на велику радост.

Вар. 333. [1]) душит.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 525, ч. 7.

318.

Посіяла руту-мяту межи берегами,
Не можу ся оженити межи сусідами.

319.

А де тота студенічка, што голуб купался?
А де тота коханічка, што я з ньом кохался?

Вар. 357.

320.

1. Летів орел понад море, зачав голосити:
Зле єдному чоловіку на тім сьвіті жити.
2. Треба його (2), треба спарувати,
Треба йому (2) підбочницу дати.

321.

1. Через сад на поклад їстоньки носила,
Дай-же мі, Боженьку, о що-м тя просила.

2. Я тебе проспла зелений віночок,
А ти мі одповів, завийся в рубочок.
3. А жеби то рубок, але то рубчиско,
Жеби то паробок, але то дівчиско.

322.

1. Вшиткім добре, вшиткім добре, лем мі зле, лем мі зле,
Вшиткі мают фраїречки, лем я ніт, лем я ніт.
2. Іще я ся, любий Боже, постарам, постарам,
Же буду мав фраїречку, на заран, на заран*).

Головацький: Н. п. II. 234, ч. 85.

323.

Любме ми ся, любме (2), ей лем ся не почубме,
Як ся почубиме (2), ей та нам ганьба буде.

324.

1. Што там маш, дівчино[1]), під запасочком[2])?
Злапалам заяця під сосеночков[3]).
2. Як ти го ззімала, кед він уцекав?
Волалам: трусь, трусь, трусь, та[4]) мі почекав.

Вар. 302. [1]) дзевчино, [2]) запасечков, [3]) сосенечков, [4]) він.
Kolberg: Lud. XVII, 44, ч. 128.

325.

1. А Боже мій, Боже (2), што я йуробила?
Люде по вечері (2), а я не палила.
2. Ани не палила, ани не запалю,
Фраїр ся мі женит, а я в вельким жалю.
3. Фраїр ся мі женит, піду на веселе,
Піду ся припатриц, яку паню бере.
4. Таку кезасоньку**) цесарьову доньку,
„ „ рихтарйову доньку.
5. Сидит она, сидит медже дружечками,
Утерат си очка гусіма перками.
6. Утерат си очка, сллзи єй падают,
На сивім камени ямки вибивают.

Вар. 263 а, 385, 365 в.

326 а.

1. Куляло ше, куляло, куляло
То червене яблушко, яблушко.
2. Што ся мало покуляц, покуляц
Ґу мой мілей легуцько, легуцько.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. 277. — *Roger:* P. l. pols. ч. 236; 303; 362.

---

*) = завтра. **) = панна, красавиця.

326 б.

1. В Гамерице в салоне, в салоне
Піют віно братове, братове.
2. Піют віно, черкают, черкают,
Ручки собі давают, давают.
3. Пій, Янічку, пій віно, пій віно,
Як ше ті там водзіло, водзіло?
4. Не барз добре, ні барз зле, ні барз зле,
Лем сом зато плакал вше, плакал вше.
5. Ми шероте зосталі, зосталі,
По свету ше тиралі, тиралі.
6. Йа нераз ше сходзалі, сходзалі,
Ручки собі давалі, давалі.

326 в.

1. Старалаша, старала, старала[1]),
Же старого достала, достала.
2. Ти старенька, не старай,
[не старай,
Лем старому подавай, подавай.
3. Подавай му колача, колача,
Ей та ша ти обачит, обачит[2]).
4. Подавай му цебулю, цебулю,
Здійме він ти кошулю,
[кошулю.

327 а.

1. Ей погнівався мій найчиленьший без причини на мене,
Осідлав собі коня сивенького і пішов пріч од мене (2).
2. Жеби я мала службичку свого, ей хоцби найменшого,
Післалабим го в далеку країну по свого миленького.
3. Післалабим го в далеку країну по свого миленького,
Щоби приїхав, службичку понехав, бо ся мі цне[3]) брез нього.
4. Жадна зьвірина не може бити без товариша в лісі,
А він одїхав, мене понехав, як ластівочку в стрісі.
5. Засьвіт мі, сонце, засьвіт мі, місяц, ей як млиньске колесо,
Вийди, дівчино, вийди, єдино, промов до мня словечко.
6. Як-же я маю гей йа до тебе словечко промовити,
Кой люде радят, кой люде судят, же я тя хцу любити?
7. Ней они радят, ней они судят, ей і по цілім сьвіту,
А я тя любив і любити буду, ти мій предрагий квіту.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 158, ч. 9. — *Ф. Колесса:* Наша дума I, 42, ч. 22. — *Лисенко:* Зб. укр. п. (Ой місяцю). — *Головацький:* Н. п. I, 275, ч. 67; II, 704, ч. 6; III, в. 1, 362, ч. 95.

327 б.

1. Погнівався мі мій найчиленьший без причини на мене,
Осідлав собі коня вороного, гет поїхав від мене.
2. Коби я мала вірну служеньку, післалабим по нього,
Найби приїхав, службу поняхав, бо мі тяжко без нього.
3. Служеньки пішли, його не нашли, ой не дают мі знати,
Юж ся мі прийде, бідній сироті, ой з тим сьвітом жегнати.

---

[1]) = журилася. [2]) = схаменеться. [3]) = скучно.

4. Волоньки мої половенької, чом-же мі не орете?
   Літонька мої молоденької, як мі марні гинете.
5. Сьвіт мі, місячку, сьвіт-же мі ясно, ой яко млиньске коло,
   Вийди, дівчино, вийди єдино, ой прогвар ко мі слово.
6. Як-же я маю, як-же я маю к' тобі слівце прогварити?
   Гадают люде і судят люде, же тя хочу любити.
7. Нягай гадают, нягай і судят, аж и по вшиткім сьвіту,
   Я тебе любив і любити буду, ой мі ружовий квіту!
8. Кому дорога, кому дорога, а мі гостинец битий,
   Перестаньмеся, мій наймиленьший, ой в тім рочку любити.
9. Не перестану, не перестану, аж докиль не достану
   Чорненьки очка, біленьки ручки гей з малженьского стану.

328.

Їдят коні, піют коні зза новой драбини,
Як не можна любити молодой дівчини?

329.

1. За пецом цибуля, на пецу сало, —
   Чом-же-с ня не любив? што ти ся стало?
2. Гороша пів коша, пів паленпці,
   Сходьтеся, дівчата, на вечерниці.
3. Юж третя година з вечера била,
   Отворила сіни врата, сама пішла до комнати дівчина мила.

330.

Іде козак берегами, подковками креше,
За ним, за ним шварне дівча черевички несе (2)

Чубинський: Труды V, 410, ч. 796.

331 а.

1. Летит орел понад море, зачав голосити,
   А трудно то худобному богату любити.
2. Як-же било не любити, кеди дівка гарда?
   Сукня на ні, як на пані, кошуля гадвабна.
3. Болит мене головонька і меджи плечима,
   Требаби мі знахоронька з чорними очима.

Головацький: Н. п. II, 404, ч. 745; III, в. 1, 444, ч. 226; — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 210. — *Метлинський:* Нар. ю.-р. п. 64—65.

331 б.

1. Було колись у нас поле, ей та жиди забрали,
   Були колись у нас воли, ей та тато продали.
2. Оженили молодого на пустої хаті,
   И казали: „тепер, сину, почни ґаздувати“.
3. Што робити, што чинити? звідки хліба взяти?
   Наняв я ся у жидиска ей ґонти виробляти.
4. Сіджу в лісі, тешу, стружу, ей а жінка складає,
   О голоді, о холоді, ей аж ся серце крає.

5. Ой погана то робота ей у жида служити;
А Боже мій милостивий, ей як на сьвіті жити?
6. Изнайшлися добри люди, ей мудру раду дали,
Грошей мені позичили, ей їхати казали.
7. У далеку Гамерику через широке море:
Там затопиш, вінчували, свою біду, горе.
8. А в неділю в ранці рано ей ми з селом пращали,
Як до церкви на угреню ей дзвонити почали.
9. Заворкотів із села дзьвін, ей всі дзвони дзвонили,
Пісне пращальну далекую ей всім нам голосили.
10. Гори мої, гори мої, ей дзелени Карпати,
Хати бідни, похилени, коли-ж вас витати?
11. Таки думки снились мені, ей у моєй голові,
Як ударят, трену[1]) рушат, ей будте всі готови.
12. Куда везли и де везли, ей того я не знаю,
Аж в Гамбурку запинили, — ей то все памятаю.

331 в.

1. Добре тобі, моя мила, у постели спати,
А я мусів скоро рано ей до роботи встати.
2. Юж я іду на роботу, юж фабрика трубит,
На мене бас[2]) криво смотрит, ей юж ся му не любит.
3. А ти басу, а ти басу, я ся тя не бою,
Бо я піду, бо я піду, ей я піду на свою.
4. Чекай унтир, чекай унтир, бо ти побануєш,
А маш ти добру роботу, ей тай ю не шануєш.

331 г.

1. Серед ночи о півночи, ще кури не піли,
Ой пришов Яким до вдовоньки, ей люди не виділи.
2. Пришов Яким до вдовоньки: „добрий вечер, серце!“
Ей она єму відповіла: — ей забий жінку перше!
3. „Ой Марусе, Марусенько, як мам жінку бити?
Ей жінка шлюбна, молоденька, ей буде ся просити.“
4. — Не зважай ти, Якимоньку, та на єй просьбоньку,
Ей озми остру сокироньку, ей зотни головоньку.
5. Пришов Яким до домоньку, та став жінку бити,
Ей жінка шлюбна, молоденька, ей стала ся просити.
6. „Порайилась мені, Марусь, як мам жінку бити,
Ей тепер порай мені, Марусь, ей где ю мам подіти.“
7. — Запаль в пецу, заткай комин, скажи, што згоріла,
Ей виведи єй в дебри ліси, ей скажи, што здуріла.
8. Ой почула сусідонька до третої хати,
Ой стала она под оконка ей о тоє питати:
9. — Ой Якиме, Якимочку, а де ваша жінка,
А же ти ся так розплакала ей дітина маленька?
10. „Ішла она, ішла она, 'д матер на гостину,
Ой не хтіла вна з собов взяти ей малую дітину.“

---

[1]) = колія. [2]) = наставник.

11. Ой утікав Якимонько без лес, без обору,
Ой тай укрився Якимонько ей в сестри до комори.
12. — Ой Якиме, Якимоньку, што-ж ти на поділку?
„Ей скажу я ти, сестро, правду, ей што я забив жінку.“
13. — Ой Якиме, Якимоньку, пуйдз з мойой комори,
Ей жеби люди не мисліли, ей же з мойой намови.
14. Закукала зазуленька в порозі на прутю,
Гей а юж ведут Якимонька гей в желізним окутю.
15. Пришли йони до корчмоньки: дай, жиде, горівки!
Гей про тоту милу вдову ей позбув я ся жінки.
16. Мила вдова, мила вдова знала жартувати,
Ей мав я жінку, як ластівку, ей било шанувати.
17. Ой Боже мій милостивий, щоб з той біди вийти,
Ей заказавбим десятому, ей щоб жінки не бити,

Вар. 294.

Zbiór wiad. do antr. kraj. VIII, 133. — *Квітка:* Нар. мел. I, 114, ч. 110. — *Kolberg:* Pokucie II, 171, ч. 313. — *Ів. Колесса:* Етн. Зб. XI, 223, ч. 15. — *Ів. Франко:* Жіноча неволя. — *Чубинський:* Труды V, 629, ч. 236. — *Головацький:* Н. п. I, 56, ч. 15; III, в. 1, 20, ч. 8; 238, ч. 113. — *Грінченко:* Этн. Матер. III, 353, ч. 651. — *Шухевич:* Гуцульщина III, 237, ч. 47. — *Коноценко:* Укр. п. I, ч. 32. — *М. Драгоманів:* Фатальна вдова. Розвідки II, Львів 1900.

332.

1. Бандурки ся породили, німа хто їх копац,
Панни хлопців упустили, німа хто їх кохац.
2. Мам хусточку, мам едвабну, кому-ж ей дарую?
Кого кохам, кого люблю, того поцілую.

333 vide 317.

334.

1. А в неділю рано люлька ся курила,
Впала мини на каменик, тай ся люлька збила (2).
2. Там молода дівчинонька горці продавала,
Она мені, она мені люльку вторгувала.
3. Я си люльку закурив, пішов на зальоти,
А якийся ск . . . . . син підпер мі ворота.
4. А я собі сюдру сюдру помеже городи,
Запутався в гарбузиnе, тай наробив шкоди.

Вар. 240. Тут зведено паралелі.

335 а.

Чему-же-с ся не оженив, Бартошу, Бартошу,
Коли била кварта вудки по грошу, по грошу?

335 б.

1. Єще-ем ся не оженив, юж мя жена бие,
Вирихтую я сой на ню три дубови кие.
2. Єден на пец, другий за пец, третій під повалу,
Як ня буде жена бити, розвалю ей главу.

336.

1. В шерим полю там долом стоїт липка зелена (2),
   Сідит під ньом моя мила, горко засмучена (2).
2. Чом ти плачеш, чом нарічеш, коханочко моя?
   Ой про тебе, фалечнику, же не буду твоя.
3. Кед не будеш жена моя, будеш шваґерина,
   А преці-же в роді будеш, даяка родина.
4. Кед не будеш жена моя, будеш брацішкова,
   А преці-же в роді будеш, фраїречко моя.

Де-Валлан: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 145. *K. Flicka:* Eva Studeničová 57, ч. 43. — *Geryk:* Slovens. lud. p. I, ч. 82.

337.

1. А юж лем бив за водов, мусілем ся врациц,
   А і свої миленької за ночку заплациц (2).
2. А юж я ї рахував штиресто на столе,
   Вер ти собі, моя мила, бо то вшитко твое.
3. А я того не берем, бо то вшитко мало,
   А юж тп ся налюбував мого личка дармо.

338.

1. Там на горі черешенька, а під гором пять, (2)
   Моя мила сама дома, хлопці при ній спят.
2. Вишла мила до маштальні, ай Боже, Боже,
   Конюсі ся поленкали, ей што-же, што-же.
3. Конюсі ся поленкали, ей Боже, Боже,
   Мою милу покопалп, ей то-же, то-же.
4. Моя мила лежит хора, ей Боже, Боже,
   Тре ей послац по дохтора, ей што-же, што-же.
5. По дохтора і по бабу, ей Боже, Боже,
   Жеби дала яку раду, ей то-же, то-же.
6. Баба пришла, ради дала, ей Боже, Боже,
   Жеби з хлопом не легала, ей то-же, то-же.
7. Іди, бабо, іди з очий, ей Боже, Боже,
   Я не спала з хлопом в ночи, ей што-же, што-же.
8. Ани в ночи, ани додня, ей Боже, Боже,
   Лем кустечку до полудня, ей то-же, то-же.

Geryk: Slovens. lud. p. II, ч. 85.

339 а, б.

1. Коби мі не гора (2), ей не тота долина,
   Пішовбим до милой (2), ой лем завальна зима.
2. Не жалуй, не392 банyй, ой же-с мойой не била,
   Ой билас плакала, ой покиль била жила.

340 а.

1. Пониже млина густа вербина, требаби ей покопац,
   Сподобалося мі дівча у сусіда, але мі го не хтят дац.
2. Тепер так ся стало, дівча ся приспало, они мі го давали,
   Але я го не кцем, озму собі, де кцем, най собі го тримают.

Вар. 381 а, в.

Врабель: Р. Сол. 109.—*Головацький:* Н. п. III, в. 1, 247, ч. 123.

340 б.

1. Пониже млина густа брезина, требаби ї дожати,
Сподобало мі ся у сусіда дівча, не хотят мі го дати.
2. А што ся стало, дівча ся приспало, тепер мі го давают,
Я го тераз не кцу, возму собі, де кцу, най собі го тримают.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 423, ч. 180.

341.

1. Там на горі два дубики, третий зелененький,
Лежить, лежит у шпитатю, жомнір молоденький.
2. Лежит, лежит, лежит, лежит, буде йумирати,
А ви мої камратойки, дайте мамі знати.
3. Мама прийшла, мама прийшла, барз ся заплакала:
А сину мій, а сину мій, я тя не пізнала.
4. Як-же ти ня, моя мамцю, маєш спізнавати,
Кой я лежу у шпиталю, мушу йумирати?
5. Бо при войску не ховают ні попи, ні дяки,
Лем при войску поховают цісарскі вояки.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 261, ч. 6 а, б. — *Kolberg:* Рок. II, 206, ч. 380; 217, ч. 405, 406.

342.

1. Облетів сокіл наоколо гору, то мі перша новина,
Зберай-же ся, зберай, моя наймиленьша,
[пришов ти час, година.
2. Она ся зберала і вшитко забрала, з милим пречка вандрує,
Пришли они, пришли сред леса темного,
[почала мила плакац.
3. „Не плач, мила, не плач, лем ти ся назад врац,
[все лем к ойцу, матери.“
— „Як я ся врациц мам, цноту утрациц мам
[і свой вінок зелений?“
5. Котра мати добра на діти картати, на дівчата найбарже,
Бо то сладке зеле зада жалю веле, все лем ойцу, матере.

Вар. 597. Тут показано паралелі.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 135, ч. 29 (дальше спорідненнє); 136, ч. 31. — *Врабель:* Р. Сол. 156. — *Купчанко:* Зап. Ю.-з. Отд. РГО. II, 430, ч. 105. — *Kolberg:* Рок. II, 78, ч. 113; 85, ч. 121. — *Квітка:* Нар. мел. I, 88, ч. 94.

343.

Ей Марись моя, Марись (2), ей кому рибки вариш?
Ей тобі, Янчік, тобі (2), ей бо ти мій товариш.

344 а.

Тече водичка зпід яворічка, яко люд,
Ліпша ґамбічка у твого личка, яко мюд.

344 б.

1. Який мі параль[1]) по трох ковалях на зиму?
   Ей еден кує, другий любує ґаздиню.
2. Третий би украл кавал желіза на клинці[2]),
   Жеби поковал червени цижми фраїрці.

345 а.

1. Тече водичка зпід яворічка ледова,
   Солодка ґамбічка в мого Андрієчка, медова.
2. Не хочу маку ани пастернаку з олійом,
   Лем піду спатоньки до комороньки з Андрійом.

345 б.

1. Сіялам мачок і пастерначок з лелійов,
   Збирала ренди, пішла на Венґри з Андрійом.
2. Ой Боже, Боже, Андрій не може, я рада,
   На його гробі підскочу собі: гоп да-да!

346. *α*)

Пішла дівчина в Дунай по воду, я за ньов,
Ей я за ньов, за тов дівчинов коханов.
На ті дівчині красни скореньки, хто-ж то дав?
Ей я то дав, бо-м ся з ньов вірні, вірні, вірненько розкохав.
Вийшла дівчина, і т. д.
На ті дівчині красний фартушок, і т. д.
На ті дівчині красний ґорсетик, і т. д.
На ті дівчині красни коралі, і т. д.
На ті дівчині красна хусточка, і т. д.
Єден дарував вінок трепінок,
Ней ся тріпоче, за кого хоче, ней буде,
Я молоденький, дуб зелененький, ней буде.

Гнатюк: Коляд. і щедр. Етн. Зб. XXXVI, ст. 157.

346. *β*)

1. Запалилася вишня, черешня од сонця,
   Позатикай-же, красна дівчино, оконця.
2. Бо ту приїде шістьдесять коний на твій двір,
   Повізирай-же, красна дівчино, котрий твій.
3. Котрий сідлаші в свиньскім ходаші, тот не мій,
   Котрий сідлаші в краснім поясі, та тот мій.

Ibid. 257, ч. 307.

347.

1. Подме-же ми, подме з мадярского краю,
   Бо на нас Маџяри, гойя-я-я гой-я, ей криво позерают.
2. Ей коничку жвавий, винес ня з Мурави,
   Як ня не винесеш, стрілю ти до глави.
3. До глави ти стрелим, серце ти посекам,
   Бо я з того краю до свого уцекам. Вар. 144.

---

[1]) = чорт. [2]) = цьвяхи.

348.

Военский хліб смачний,
ей военский хліб смачний, але є кервачний;
Кельо рази вкушу,
ей кельо рази вкушу, заплакати мушу.

Гнатюк: Егн. Зб. IX, 153, ч. 62.

349.

1. Високий брежечик, /:бистра водичка:/,
Напій мі, мила, (2) мого конічка.
2. Вера не напою, бо ся го бою,
Бо я малючка.
3. Бо твій конічек остро кований,
Покопалби мя подковечками.
4. Я би не виросла, замуж бим не пошла,
Ганьба би била.
5. Ганьба би била мойому личку,
Же я так зостала старсм[1]) дівечком.
6. Ганьба би била а й мому няньови,
Же мя виховали, замуж мя не дали кавалірови.

(Попсована будова.)

Вар. 570 б.: [1]) дошлов.
6 стр.: Голуб на дубі жалосно гуде,
Же тота дівчина моя не буде.

350.

1. Дала мі мамця (2) корову,
Ой то на мою (2) голову.
2. Корову треба доїти,
Хто буде хлопців любити?
3. Дала мі мамця коралі,
Вшитки ся братя складали.
4. Дала мі мамця прядива,
Жебим не нагла[1]) ходила.
5. Ой дав мі татцьо волойки,
Гей то за штирі стівоньки.
6. Дала мі мамця пшениці,
Посій си, дівко, на штуці.
7. Ей йа на штуці ґаздовій,
Як ти ся гродит, то добрі.
8. Ой завезеш сой до млина,
Для свой родини гостина.
9. Гой як я піду отталь преч,
Ой займу бички на торгец.
10. Ой і корову тарчасту[2]),
Ой на запаску квітясту.
11. Гой йа і свиню паршиву,
Ой на коралі під шию.
12. Гей і коника жеребця,
Гей і Настушку до чіпця.

Врабель: Р. Сол. ст. 31. — *Де-Воллан:* Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 54.

351.

1. Шумний коник, шумний коник, як го красні обчеше,
Шварне дзевча, шварне дзевча, як ся красні облече.
2. Іде оно, іде оно, іде оно кумотне,
Добре за ним, матко моя, серце у мі не пукне.
3. Тиха вода ламле бреги, ламле бреги, є правда,
А юж мене моя мила, моя мила зохабля[3]).

---

[1]) = нага. [2]) = красу. [3]) = покидає.

4. Кед зохаблят ней зохаблят, ней зохаблят, я не дбам,
Я- си еще іншу милу, іншу милу поглядам.
5. Не старайся, шумний шугай, не старайся, не старай,
Лем ти вийдеш завтра вечер, завтра вечер на валав.
6. Як ти вийдеш завтра вечер, завтра вечер на валав,
Я ті сама фраїречку, фраїречку поглядам.

Вар. 521 б.

352.

Моя мила, моя мила, што робиш?
Крови гоняг, крови гонят, а ти спіш.

353.

1. Жебим не познала /:свойого фраіра:/,
Бо май за калапом[1]) (2) едвабненьке піря.
2. Жебим не познал я свою фраїречку,
Бо май при коралях едвабну стонжечку.
3. А вірю я, вірю, же ти мойом будеш,
Іще з голом шийом ще ходити будеш.
4. Маляри, маляри, малюйте, малюйте,
Лем до мого личка краси не жалуйте.
5. Жеби я ся знала, з малярами знала,
Та бим свое личко малювац давала.
6. А так я ся не знам, з малярами не знам,
Та я свое личко помалювац не дам.

354.

1. Ей цежко серцу мому, /:само не зна, што му:/,
Ей зналаби я, што му, /:ніт поведзец кому:/.
2. Ей цежко фурманови до високой гори,
Ей іще цезше любиц, на кого ніт волі.

355.

1. Пришов милий до милой, пука до дверий:
А ци ти спиш, чи чуеш,
ци мя вірно любуеш,
отвор мі двері.
2. Ані я спю, ні чую, ні не отворю,
Матере мі ніт дома,
пішла она до млина,
отця ся бою.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 165, ч. 108. — *Roger:* P. l. p. 247. — *Geryk:* Sloven. lud. p. II, ч. 67.

356 а.

1. А до нашей загрядечки ясне слонко сьвітит,
Посіяла моя мила (2), вшеліяки квіти.
2. Посіяла, заграбала, біла рожа зишла,
Чого-же мі моя мила до касарні пришла?
3. Кед-же-с пришла, сядь-же собі, можеш ночувати,
На тій моїй постелечці едну ночку спати.

---

[1]) — капелюх.

4. Спала мила тай заспала, спала аж до рана,
Рано встала, заплакала, же ей болит глава.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 4. — *Geryk:* Slovens. lud. p. II. ч. 82.

356 б.

1. Як я з краю виїжджаю, жінка, діти плачут:
Мій татуню солоденький, (2) коли-ж вас побачу?
2. А я свою жінку, діти на Бога лишаю,
Така мені мила їзда, як шнурок на шию.
3. Приїхалем у цудзий край роботи шукати,
Ходжу, блуджу попід брами, не мож ей дістати.
4. Ой виходит бас[1]) з фабрики: ци хочеш робити?
Дай роботу, містер басе, бо немам чим жити.
5. Дай роботу, містер басе, я роботу гмію,
Він до мене по англицки, я не розумію.
6. Ой взяв мене до фабрики желізо носити,
Таке тяжке желізенько, немож підоймити.
7. Я желізо піднимаю, і другого кличу,
Він до мене: гарюм, гарюм, ти санови бичу[2]).
8. Я на нього подивився, і так си гадаю:
Як заробю сто талярів, поїду до краю.
9. Заробивем сто талярів, пятьсот корон маю,
Сідам собі на дампшифу[3]), і їду до краю.
10. Приїхалем до Риманова, никого не знаю,
А де здибю кого свого, то ся запитаю.
11. Ой виходит кум зо шинку, пяний, аж ся гонит,
Мою жінку молоденьку попід бочки водит.
12. Я на неї подивився, зараз ня пізнала,
Тей помало коло кума за мур ся сховала.
13. Тей приходит кум до мене: што, куме, слихати?
Сідай, куме, зо мнов на віз, поїдем до хати.
14. Я сідаю з кумом на віз і їду до хати;
Йа куме мій солоденький! Што в мене слихати?
15. Твоя жінка добрі робит, добрі ся заходит,
Лем по штирйох кавалерів за собою водит.
16. А як я їм тото мовив: не треба робити,
Бо приїдут кум до дому, то вас будут бити.
17. Кума мені відповіла: што кому до того?
Як я буду кару брала, то від мужа свого.
18. Приїхалем до домоньку аж до свої хати:
Діти-ж мої дробнюсенькі! Де е ваша мати?
19. А мамуні німа дома аж і оде вчора,
Йа ми таки голодненьки сідим оде вчора.
20. А я з дітьми розмавяю, йде жінка до хати:
Ой мужу мій солоденький! Што з тобов слихати?

---

[1]) = старший, наставник, від англ. = boss. [2]) англ.: son of a bitch = с... син. [3]) = Dampfschif, паровий корабель.

21. А я на ню ся подивив, зараз ся змінила,
А я еї запитався: де ти вчора била?
22. А я еї запитався: де ти била вчора?
Билам нині, билам вчора в Самборі в дохтора.
23. Нащо тобі та дохтора? Я вмію лічити,
Як ззімаю за волосе, зачинаю бити.

357.

1. А у лісі конопелька, журавлі ей пют,
А уж мою найлиленьшу до шлюбу ведут.
Ой жаль, жаль серцю буде,
што ей возмут чуджі люде,
мені не буде.
2. Єден веде за рученьку, другий за рукав,
Третому ша серце крає, што він ей не взяв.
Ой жаль і т. д. **Вар. 319.**

Ів. Колесса: Етн. Зб. VI, 148, ч. 1. — *Чубинський:* Труды V, 202, ч. 411. — *Лисенко:* Quotlibet II. — *Ф. Колесса:* Наша дума II, 24, ч. 21. — *Врабель:* Р. Сол. ст. 85. — *Де-Воллан:* Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 95; 245, ч. 34. — *Головацький:* Н. п. I, 294, ч. 106; III, в. 1, 133, ч. 2; 420, ч. 172. — *Kolberg:* Lud. XII, 212. — *Roger:* P. l. pols. ч. 127.

358 a. vide 358 ґ.

358. б.

1. Под облачком черешенька, а нац водом две (2),
Моя мила нримилена (2), юж там з тобом зле.
2. Зосталасся тераз в тяжи, не знаш, од кого,
Тераз би ти поведзела на мя самого.
3. На кого бим поведзела, шугай? на тебе,
В вечер пришов, рано-с пішов, легавес ґо ме.
4. Носивес мі до постелі токайске вино,
Жеби я го йохрестила на свое мено.
5. Не нос ти мі до постелі токайске вино,
Бо юж оно охрещене на твое мено.
6. Ходит Янчік попод облак, красні собі грат,
А Ганічка при колисці плаче, нарікат.
7. Цит ти, не плач, не нарікай, шак ня можеш мац,
І кукочка на новий рок може закукац.
8. Не зводь ти ня, фалечнику, бо я не глупа,
Бо кукочка на новий рок ніґда не кука.
9. Шитко, милий, Панбог дае і то може дац,
І кукочка на новий рок може закукац.
10. Ходит Янчік попод облак, красні собі грат,
А Ганічка при колисці плаче, нарікат.
11. Чого плачеш, шварне дівча, чого тобі жаль?
Того вінка зеленого, що-єс мі го взяв.
12. Чем ти тоди не плакала, кой-єм ти го брав?
Я мислила, я думала, же ти жартував.

13. А я тебе, мила, не хцем, брудне ножкі маш,
А я тебе, шугай, не хцем, бо ти в карти граш.
14. А я піду до Дунаю умию ноги,
А ти програш два таляри, будеш убогий.
15. Як-ем ішов в поле орац, еще не бив день,
Надибав-ем шварне дзевча, што пололо лен.
16. Дай ти Боже, дівча, щастя, што-с пололо лен,
Бо ня тілько моя мати найучила лем.

Вар. 288.

Врабель: Р. Сол. 98. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 210. — *F. Tomek-J. Horák:* Slevens. p. z Uherskobrodska 52, ч. 118.

358 в.

1. Як я ішов поза гумен, скоро білий день, (2)
Стрітив я там шварне дівча (2), оно поле лен.
2. Поспішайся, дівчинонько, мусиш моя биц;
Што ти по мі, мій коханий, кед не знам робіц?
3. А ци-ж тота не робота, што я полю лен?
Што мя матка найучила, то я тильо вем.
4. А за нашом стодолочком густа брезина,
Научу тя до роботи, шварна дівчина.
5. А іще я і не твоя, лем мам твоя биц,
А юж ся мя обіцюєш березином биц.

358 г.

Ей сам не знам, по што іду, ей-я гоя-я!
Ци по жену, ци по біду „ „
Як по жену, слава Богу, } 2
Як по біду, вломлю ногу ей-я гоя-я! }

358 ґ.

1. Сіла муха на конопю /:йувалила квіт:/,
А юже-с мі, моя мамцю (2), завязала сьвіт.
2. Воліла ти мене, мамцю, до кляштору дац,
Та билам ся найучила на йорґанах ґрац.
3. Ой а што-ж то за йорґани в новім кляшторі?
Сідит дівча за столечком, мовит пацерик.
4. Сідит дзевча за столечком, як ружовий квіт,
Заплакало чорни очи, змінив їм ся сьвіт.
5. Чього плачеш, чом нарікаш, чього тобі жаль?
Того вінка зеленого, що-с мі вчера взяв.
6. Чом єс тоди не плакала, кой-єм ти го брав?
На долині при ялині, кой-єм з тобов спав?
А я тобі за твій вінок пят талярів дав.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44, 191.

359.

1. Юж минули весіленька, юж в Ганчові тихо:
Гуслі, баси заніміли (2), а циґанім лихо.
2. А неборак пан староста у грудях захрипнув,
Лежит бідак у кочергах, іще нич не хлипнув.

3. А свашенька покашлює, уніла[1]) як сова,
Лише дрімат на припецку, не гварит ни слова.
4. А дружбове з друженьками жалосно вздихают,
По будущем весіленьку утіхи глядают.
5. А ви хлопці і дівчата, прийде і на вас час:
Як наступит тепла весна, потішимеся враз.

Врабель: Р. Сол. ст. 81. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 194.

360. α)

1. А де-ж тота дороженька з Пермишля до Львова,
Випала мі з під коника (2), золота підкова.
2. А не жаль мі підковечки я той золотої,
Лем но мі жаль дівчиноньки, я той молодої.
3. Скропи, Боже, дорожейку, би ся не курила,
Перекажу до дівчини, би ся не журила.

Лисенко: Quotlibet I.

360. β)

1. Я там в місті па риночку сталася новина,
Счарувала єдна вдова (2) богацкого сина.
2. Як го мала счаруватп, волала до хати,
Поди, поди, мій миленький, што ти маю дати.
3. Як наляла склянку вина, сама не випила,
Випий, випий, мій миленький, бо я юж випила.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 288, ч. 1 а. — *Грінченко:* Этн. Мат. III, 277, ч. 536. — *Купчанко:* Зап. ЮЗОГО. II, 427, ч. 101. — *Ф. Колесса:* Н. п. з Підкарп. 54, 119. — *Де-Воллан:* Зап. Р. Г. О. XIII, в. 1, 39. — *Врабель:* Угр. рус. сп. ч. 225, 464, 551, 778. — *Головацький:* Н. п. I, 68, ч. 24; III, в. 1, 161, ч. 36. — *Чубинський:* Труды V, 434, ч. 823. — *Шухевич:* Гуцульщина III, 211—215, ч. 24—27. — *Kolberg:* Pokucie II, 42—44, ч. 50—51.

361.

Там на горі черешенька, а під гором пять,
Моя мила сама дома (2), хлопці при ній спят.

362.

1. Не з вечера, не з вечера, бо з вечера темно, (2)
О півночи, моя мила, сподійся мя певно.
2. О півночи, моя мила, хустка до кешені,
Ой бо я юж повандрую до турецкой землі.
3. Ой бо то в турецкой земли нич не кажут робиц,
Ой но співац і танцувац і красні си ходзіц.

363.

Ей кувала зазулиця /:в лісі на орісі:/,
Ей била там бесіда /:о моєй Марисі:/.

---

[1]) = „страплена", захмурена.

364.

1. Кеби чорни очата /:в крамі продавали:/,
То би собі дівчата /:хлоцім купували:/.
2. І я би сой купила свому фраїрови,
Жеби му ся чорніли, яко гавранови.
3. І ще бим му купила скірні з острожками,
Жеби собі черкотав медже паробками.
4. І ще бим му купила перстеник на палец,
Жеби му ся блискотав, як піде на танец.
5. І ще бим му купила гадвабну хустечку,
А жеби люди знали, же ма коханечку.

Вар. 366 а, б, 367 а.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 408, ч. 147. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 185—186.

365 а.

1. Ей піду там, піду там (2), ей де ся вода сіє,
Ей до того дівчатка (2), ей што ся радо сьміє.
2. Гей Дунаю, Дунаю, гей тиха вода в тобі,
Гей не повідж, дівчатко, ей же я бив при тобі.
3. Гей лем повідж, дівчатко, ей же я ючку косив.
Гей дам я ти перстеник, ей што я го раз носив.

365 б.

1. Я не піду за Яська (2), ей бо робота тяжка,
Ей волю за Янічка (2), ей робота легіцька.
2. Ей в глубокім потоці ей гуси воду пиют,
Ей на гардих дівчатах ей там ся хлопці биют.
3. Ой йа тече мі, тече ей віно по йулици,
Ей де ся поподіли ей мої зальотници?
4. Ей еден е при войску, ей другий в Гамерице,
Ей третий пасе волки ей по дзеленій луце.

365 в.

1. Ей братко ся мі женит, та братко ся мі женит, ей піду на веселе,
Та буду ся припатряв (2), ей што за паню бере.
2. Ей сідит за столичком, ей медже друженьками,
Ей втират собі очка ей гусіми перками.

Вар. 263, 325, 385.

366 а, б.

1. На зелені убочи (2), дівча леник мочит. (2)
Шугай ся ей припатрят, (2) чи ма чорни очи. (2)
2. Кеби таки очата в крамі продавали,
Та би собі дівчата хлопцим купували.
3. І я би си купила свому фраїрови,
Жеби ся му чорніли, яко гавранови.
4. І ще бим му купила перстеник на палец,
Жеби ся му міґотав, як піде на танец.
5. І ще бим му купила скірні з остружками,
Жеби собі черкотав гори Кошицями. **Вар. 364.**

367 а.

1. А пониже Андрівки (2) дівки ша купают (2),
   На зелени вербинки (2) фартушки вішают (2).
2. Ей йа тоти фартушки з білими краями,
   Бо андрівски дівчата з чорними очами.
3. Кеби тоти очечка в крамі продавали,
   То і я би купіла свому фраїрови.
4. І ще бим му купіла перстеник на палец,
   Жеби ша му міґотав, як піде на танец.
5. І ще бим му купіла пішалку кленову,
   Жеби собі запіскал, як піде до дому.
6. І ще бим му купіла скірні з острожкамі,
   Жеби собі черкотав горі Кошицямі.
7. І ще бим му купіла гадвабну хустечку,
   Жеби собі памятав, же ма фраїречку.

Врабель: Р. Сол. 123. **Вар. 364, 366 а, б.**

367 в, (б, г).

1. Як я ішов без[1]) тот лес (2), без[1]) лес калиновий, (2)
   Станув я там[2]) на камінь (2), камінь мармуровий. (2)
2. А зпід того каменя водичка виливат,
   Напийся єй, мой мила, кед-лес[3]) справедлива.
3. Якби я ся напила, красу бим стратила,
   Тримай красу до часу, не дай єй хлопцим взяц.

Вар. 453, 583 *β.*

Вар. б . [1]) брез. [2]) А станув си; **вар. г**: та ставєм сой. [3]) Кед-єс.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 51, ч. 111. — *Головацький:* Н. п. III, в. 1, 418, ч. 169. — *Гнатюк:* Етн. Зб. IX, 205, ч. 238. — *Верхратський:* „Знадоби". Зап. XLIV, 220. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. ч. 151; ч. 311. — *Geryk:* Slovens. lud. p. II, ч. 65.

368.

1. Червене яблочко /:в кошени мам:/,
   Под ґо мі, дівчатко, /:та ти го дам:/.
2. А червене оно, яко оген,
   Не смотр на дівчатка, лем ся ожен.
3. А червене оно, яко ружа,
   Не попатрай на паробків, лем на мужа.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 420, ч. 173.

369.

1. В Маластові чорна роля, я єй орав не буду,
   Бо мі моя мила то мовила, што на войну поїду.
2. Я на войну, з войни до дом, ти ся ще не вндала,
   Повідж-же мі, моя наймилейша, на кого-ж ти чекала?
3. Я чекала, мій Іванку, я чекала на тебе,
   Што як лише з военки повернеш, то ня возмеш до себе.

Geryk: Slovens. lud. p. I, ч. 88.

370.

1. Я йсем друтар, добрий майстер в тий шаришской століци,
Знам друтовац горшкі, дзбанкі, а й і дівчатам шерпічки[1]).
2. Лем же ми се прітрафіло в тий маленькей дзедзіне:
Подрутовал сем гарчічек ей єдней пекней дзевчіне.
3. Вчера сем го подрутовал, гнеска на ме волала:
Наврац-же се, пане майстер, шерпічка ше зламала.
4. Просила ме єдна пані, чи мам друту добрего,
Як сом почал друтовати аж до рана білего.
5. Я од пані, пан до пані: што ту робіш, друтару?
Друтовал сом дзбан на воду, най собі го пробую.

371.

Недалеко верба бучка, /:поле, поле полено:/ Рефр.
Не піду я за гайдучка, „ „ „

372 а. б.

1. Я до леса (3) не піду*,
Дреўка рубац (3) не буду*.
2. Дреўко би мя (3) забило,
А што-же би (2) шварне дівча робило?

Вар. б.: не підзем; не будзем.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп.: 10, ч. 15; 71, ч. 151. — *Врабель*: Р. Сол. 139. — *Головацький*: Н. п. III, в. 1, 119, ч. 44.

373.

1. Як я ішов од свої Марині,
був місячок високо,
Она за мнов дверка отворяла, (2)
ци я вишов далеко.

2. А вишов я штири милі поля,
она на мя волала:
Верни-же ся, моє поцешенє,
чим-же я тя згнівала?

3. Згнівалас мя, моя найმиленьша,
сама не знаш чого,
А бив я там под твоїм окенком,
а ти мала иншого.

Чубинський: Труды V, 195, ч. 394. — *Bartoš-Janaček:* N. p. moravs. ч. 146. — *Roger:* P. l. polsk. 161. — *Kolberg:* Lud. XVI, 270, ч. 435.

374.

1. Там за гороньком (2) дойдж іде (2),
Там мой миленький (2) преч іде (2).
2. А іде, іде плачучи,
Же він на воен ку несуций[2]).
3. Врацсе мой милий, врацсе, врац,
Бо за тебе піде старший брат.

375 а.

1. Ганцю біла, Ганцю біла, Ганцю біла, што-же ті,
Же ті сиза[3]) за сизечков, за сизечков так летит.

---

[1]) = рондельки, пательні, ринки. [2]) = нездатний. [3]) = сльоза.

2. Побила ня, побила ня, побила ня мамічка,
   Же-м любила, же-м любила, же-м любила Янічка.

Вар. 543 б.

375 б.

1. Ей до Львова дороженька, ей до Львова, до Львова, (2)
   Висаджена виноградом, висаджена довкола. (2)
2. Ішла за ньом молоденька і там вона заснула,
   Ішов за ньом еї отец, але она не чула.
3. Вирубавбим винограду, вирубавбим — не вмію,
   Зобудивбим свою доню, зобудивбим — не сьмію.

Ті самі строфи повгорюються із зміною слів „отец“ на „мати“, „ей власний брат“, „сестра єї“, „милий єї“; „вирубавбим“, „зобудивбим“ на „рубалабим“, „збудилабим“.

Закінчення:

Я вирубам винограду, я вирубам, бо вмію,
Я зобуджу свою милу, я зобуджу, бо сьмію.
Вставай, мила, вставай мила, бо юж на тя волают,
Вся родина і дружина, вшиткп на тя чекают.

Головацький: Н. п. III, в. 2, 335, ч. 6; 355, ч. 42; 363, ч. 60. — *Шухевич*: Гуцульщина III, ст. 49.

375 в.

1. Як я ішов вчера вечер. вчера вечер з грабаня,
   Нашов я си дівчатонько, дівчатонько до спаня. (2)
2. Попритуляв, попритуляв гей йа вера до себе,
   Повідж, дівча, повідж дівча, ци ти підеш за мене.
3. А ци піду, ци не піду, а я на то не дбаю,
   Бо я про тя, білий шугай, веселости не маю.
4. Тобі квитне, тобі квитне за калапом ружий квіт,
   А мі гине, а мі гине про тя. шугай, білий сьвіт.
5. Тобі квітне, тобі квітне за калапом ружпна,
   А мі плаче, а мі плаче на колінах дітина.

375 г.

1. А Боже мій наймиленьший, а до жалю, до жалю, (2)
   Кой они мі тото дівча, ай не дают, не дают. (2)
2. Кой не дают, кой не дают, най не дают, не дают,
   Та ней сой го, та ней сой го а тримают, тримают.

375 ґ.

1. Я сем хлопец справедливий, нихто на ме нич не зна, (2)
   Лем та моя фраїречка, она на ме вивола.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 59, ч. 126.

376. *а*)

1. Пошло дзевча до заградп, ей до загради житко жац,
   Одрезало праву ручку, ей праву ручку, але барз.
2. Ей пошло се до мацери, е. д. м. жаловац,
   Не тре било, моя дзевко, е. м. д., фіґльовац.

3. Пошло дзевча до заградн, е. д. з. з мотиков,
Викопало розмарию, е. р. широку.
4. Несе она до мацери, е. д. мацери вказати,
Не тре било, моє дзевча, е. м. д., рушати.

376. *β*)

1. Жалуєш мі, моя мила, е. м. м., же я ню,
Барз-же будеш жалувати, е. ж., як я гмру.
2. Як я буду на лавочці, е. н. л. лежати,
А ти прийдеш, та мі будеш ей мою главку двигати.
3. Ставай, милий, ставай, милий, ей ст. м., стань, серце,
Принесу ти горівоньки, е. г. і виньце.
4. А хоцбис мі ту принесла ей, моя мила, шафрану,
Юж я тобі, юж я тобі, ей моя мила, не встану.
5. Лем ти іди до плебана, е. д. п. дай знати,
Ней ня прийде завтра рано, е. з. р. ховати.
6. Ей но іди, ей но іди, ей но іди, лем борзо,
А жеби я ту не лежав, е. т. н. л. барз довго.

376. *γ*)

1. Ци ти, дзевча, (2) ей ц. т. д. шалене,
Же-с не пішло, (2) ей ж. н. п. за мене?
2. Лем-єс пішло, (2) ей л. п. за того,
Што він не май, (2) ей ш. в. н. м. ничого.

376. *δ*)

1. Мила, мила, де-с поділа, ей д. п. фраїра?
Сховалаєм попід межу, ей юж го ніґда не гвижу.
2. Мила, мила, (2) ей м. м. што робиш,
Крови гонят, (2) ей к. г. а ти спиш.
3. Крови гонят, (2) ей к. г. на поле,
А ти сой спиш, (2) ей а. т. с. с. в комори.
4. Ней там гонят, (2) ей н. т. г. із поля,
Бо то ганьба, (2) ей б. т. г. не моя.
5. Бо то ганьба, (2) ей б. т. г. милого,
Бо-м заспала, (2) ей б. з. про нього.

377 а.

1. Оженилемся, не призрілемся, жена мі ся не здає,
На криво ходит, і в вечер дримлет, еще кривий ніс має.

377 б.

1. Ой не спим, не спим, лем собі мислим, коли я ся женіц мам,
О сьвятим Янє, котра рано встане, на тоту я дзеку мам.
2. Ой не спим і т. д.
О сьвятим Духу і т. д.
3. Ой не спим і т. д.
О сьвятим Долиманє, сподобався мої мамі і мі самі.

378.

1. Ніхто мі не винен — сама я, сама я, сама я,
Же-м полюбила гультая, гультая, гультая.

2. Гультай нич не робить, лем си пе,
   А прийде до дому, — мене бе.
3. А я... на то не дбаю,
   Піду до корчмички, гуляю.
4. Пусти мя, мамічко, на воду,
   Та я там довго не буду.
5. А лем я водичку наберу,
   Та я ся вам домів поверну.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 85. — *Головацький*: Н. п. III, в. 1, 138, ч. 6.

379.

1. Де ти била, моя мила, же тя дома не било,
   Кед я пішов на це волац і ці щесце вінчовац?
2. Иа то щесце, што за щесце, вшак то цалий живот мой,
   Якби ти сі мі зохабив, зохабит це мілий Бог.
3. А юж, міла, а юж дармо, юж ти мойов не будеш,
   Бо-с дзевечка барз худобна, до мене-с є неровна.
4. А юж, міла, а юж дармо, юж ся розейсц мусіме,
   Юж то нашу верну любост юж понехац мусіме.
5. Ютро рано о дзесятей мілий іде з косцела,
   Міла стоїт, міла плаче, міла стоїт пред дверма.
6. А як стала, ручки складат та і на зему падат,
   Як упала, так зостала і юж веце не встала.
7. Іще тобі, фалечнику, добру ночку вінчуєм,
   Ютро рано о десятей наслідовац не прийдем.
8. Под-же, мілий, под до раю, до раю радостнего,
   Там мі не тра, там ті не тра багацтва ніякего.
9. Ютро рано о десятей болі єго главічка,
   Плаче за нім отец, мати, млада єго женічка.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 14, стр. 4—5.

380.

Ей Боже, Боже, та што-ж мі з того, же я пішла за старого?
Ей старий лежит та в грудях храпит, мене младу не облапит. (2)

381 а.

Пониже млина густа вербина, требаби єй покопац,
Сподобало мі ся дівча о сусіди, але мі го не хтят дац. (2)

Вар. 340. б.

381 б.

Давидова жена лежит тяжко хора, а Давид єй не верит,
Ставай, Єлено, моя млада жено, бо тебе нич не болит. (2)

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 958.

381 в.

1. З гори ся хмарит, з доли ся хмарит, буде ляло цалу ноц,
   Сподобалося дівча у сусіда, тераз го мі не кцут дац. (2)
2. Сталося, стало, дівча ся приспало, тераз го мі давают,
   А я го не кцу, обрацімся, де кцу, нехай собі тримают.

Вар. 340. б.

382.

1. На што я ся наглядав по ганчовских заградах:
Єст там єдно поцешене, што я йому ручку дав. (2)
2. Прилетіла зірничка до мого йокенечка,
Приносит мі листок білий од мой милой сердечка.

383.

1. Сама-м рожу посадила, сама-м рожу поляла,
Сама-м козачка любила, што навіть мама не знала. (2)
2. Час, дівчата, замуж піти, час, дівчата, вже іти,
Я молода замуж пошла, тераз я мушу бідити.
3. Єдно кричит їсти їсти, [а] друге кричит спати,
Старий лежит на постели, каже си люльку подати.
4. Я му люльку закурила, я му люльку подала,
Била би я щасливая, жеби я мужа не знала.

384 а.

1. Позерай, пані матко (2),
Ци ся виют вінці гладко. (2)
2. Гладко, мамонько, гладко,
Як червонеє ябко.

384 б.

1. Коло той хати зіля, (2)
Зачинатсе весіля. (2)
2. Ой як ми там прийдеме,
Ой де-ж ми там сой станеме?
3. Маме ми кріля свого,
Сядеме сой коло нього.
4. Подь-же, мамойко, до нас,
Одбер коровай од нас.
5. Наш коровай петльований,
Йа в тім домі дарований.
6. Таки на нім листочки,
Як на небі зьвіздочки.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 65, ч. 139 а, б.

384 в.

Дав нам ся Бог діждати, (2)
Дітину виховати,
Весілечко му справляти.

385.

1. Рубав сом чатину (2)
Йовечкам на зиму. (2)
2. Рубав сой цілий день,
Йовечкам на тиждень.
3. Юж тоту чатину
Овци йобирают,
4. Юж мою миленьку
Замуж видавают.
5. Ней єй видавают,
І я ніду за ньом,
6. Буду ся припатряв,
Ци єст вельком паньом.
7. Сидит за столечком
Медже друженьками,
8. Протерат си очка
Гусіми перками.
9. Хоцбис протерала
Єдвабном хустечком,
10. Лем ти юж не будеш
Тойом фраїречком.

Вар. 263, 325, 365. в.

386.

1. А сова кральова (2) весілє справляла, (2)
2. Зозуля сестричка ради додавала.
3. Приймийме заяця до свого палаца.

4. Заяць приїхавши з крупами, з раками,
з велькими дарами.
5. Двоє каплунове житко молотили,
6. А когут з курочков до млина носили.
7. Баран житко меле, уця мірки бере.
8. Кумар воду носит, муха тісто місит.
9. А гусонька сяра хліб до пеца валят,
10. Гусак на ню сичит, хліб до пеца лічит.
11. Качка підскакує, обід їм готує.
12. Медвід трумбетує, вовк з козов таньцує.
13. Індик булькотливий вшитко нам помилив.

Головацький: Н. п. II, 732, ч. 17; ст. 505, ч. 4; III. в. 1, ст. 496. — *Чубинський*: Труды V, ст. 1124. — *Kolberg:* Lud. IV, ч. 261, 262; VI, ч. 386.

387.

1. Ішла Марина (2) до Папортина, (2)
2. Пан патер за ньом (2) з бутельков вина. (2)
3. Чекай, Марина, напєшся вина!
4. Не кцем, пан натер, вашого вина,
5. Бо би бив хлопец, або дівчина.
6. Якби бив хлопец, бивбим му отец,
7. А як дівчина, не моя причина.

388.

1. Дубина дубина, (2) богата дедіна. (2)
2. Дублянски дівчата на травічку ішли,
3. Травічки нажали, зайди[1]) навязали.
4. Марися не жала, зайди не вязала,
5. Під крячка ся скрила, сина породила.
6. Як го породила, на Дунай руціла,
7. Як його руціла і так му мувіла:
8. „Плавай, сину, плавай, за своїма братьмі,
9. Бо ти ту не пірший, бо ти ту юж пятий,
10. Бо ти ту юж пятий зо своїмі братьмі“.
11. Дублянски паробци з конічками ішли,
12. І того синачка на Дунаю нашли.
13. Дали они, дали до рихтара знати,
14. А рихтар позганял дублянски дівчата.
15. Дублянски дівчата чия то причина?
16. — „Не наша, не наша, але Марисіна.
17. Бо траву не жала, в зайди не вязала,
18. Під крячком ся скрила, сина породила“.
19. Погнали там по ней старшего бурґара:
20. Подь, Марисю, домоу, бо тя отец вола.
21. „Я домоу не пуйдзем, най ся витанцуєм,
22. Бо я уж добре знам, же веце не будзем“.

Вар. 292, 439 а, б, 493 б, 560. Тут зведено паралелі.

---

[1]) = вязанки.

389 а.

1. Ходзіл Адам по раю, (2)
По дзелененькім гаю. (2)
2. Ишов без густу траву,
Вишов аж на дерево.
3. Вишов аж на дерево,
Заволал: де лес, Єво?
4. Єва ту го услишала,
Зараз ябко зорвала.
5. Зараз ябко зорвала,
Адамови подала.
6. На ти, Адам, ябка того,
Скоштуй, што є доброго.
7. Адам ябка скоштовал,
Ангел з неба заволал:
8. Фора, Адаме, фора,
З того слічного двора.
9. А ти, Єво невстидлива,
З раю-с ня висудила.
10. Тепер мусиш куділь прясти,
И з веретеном трясти.
11. Ти, Адаме, воз мотику,
Копай ролю на партику[1]).
12. Маєш ролю копати,
Свої діти ховати.

Головацький: Н. п. III, в. 2, 521, ч. 1.

389 б.

1. Ходив Адам по раю, (2)
По тім зеленім гаю. (2)
2. Вшельки роскоши діяв,
Ходячи пісни співав.
3. Ой лежав там венж в траві,
Тай повлюкся по древі.
4. Тай повлюкся по древі,
Урвав ябка, дав Єві.
5. Єва ябка скоштувала,
Адамови в рай дала.
6. Адам ябка скоштував,
Панбог з неба заволав:
7. Форай[2]), Адаме, форай
З того слічного двора.
8. Ани ся ту не призерай
Лем ся отталь преч зберай.
9. Ани ся ту не проходжай,
Лем отталь преч виходжай.
10. Ани ся ту не просушай,
Зараз зтоле преч рушай.
11. Ой воз риль і мотику,
Ид, копай на партику[1]).
12. І на своє грішни діти,
Як їх маш приодіти.
13. Ой а ти, грішна Єво,
Воз куділь, веретено.
14. Прядь сой на приодіву,
Приодій грішне тіло.
15. І свої грішни діти,
Як їх маш приодіти.
16. Будеш ролю копати,
Будеш дітки ховати.

390.

1. Гей там на горі тернина,
Сподобала мі ся дівчина,
Сподобала мі ся сердечні,
Мушу єї взяти конечні.
2. Гей слухай, дівча, як ся маш,
Гей ци мі свої ґамбці даш?
Бо то твоя ґамбця, яко мюд,
Аж ся на ній хлопці бют.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44, 194.

391.

1. Ей на горі біла скала,
Милого мі вода взяла.
Кой го взяла, най го несе,
Вируціла в терном лесе.
2. В терном лесе при колисе (?)
Де зазуля яйця несе.
Як нанесла два цішиці (?),
Полетіла на Кошиці.
3. Кордоване ціжми мала,
А єще ся не оддала.
А я немам лем подшевці,
Я ся оддам на Кошиці.

Врабель: Р. Сол. 149. — *Bartos-Janaček:* N. p. moravs. 1347.

---

[1]) = ґрунт, ріля. [2]) = забирайся, проч!

392.

1. Не хвалюся, не ганюся,
Така-м била, як лялюся.
Гоя-гоя, гоя-гоя, } Рефр.
Головонька бідна моя! }
2. Єще-м в пецу не палила,
Юж мі курка миску збила.
3. В пецу палю, тісто мішу,
Дітя плаче, я колишу.
4. В пецу палю, тісто варю,
Дітя плаче, я го бавю.
5. Наварила кіселиці,
Впав до неї кіт з полиці.
6. Хату мести, сіни мести
І за плугом їсти нести.

Вар. 409, 419, 449 а.

Врабель: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 120. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 120. — *Верхратський*: Зап. НТШ. т. 44, ст, 192.

393.

Ей гоя-же мі, гоя, мене ручки болят; (2)
Ей не болят ня ручки з роботи робляче,
Ей лем но болят очка за милим патряче.

394.

А жеби мі не про милу,
Запаливбим ту дзедзину[1]).
Запаливбим од косцела,
Жеби мила не згорела.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 49; ст. 74. — *Верхратський*: Зап. НТШ. т. 44, 210.

395.

1. А Боже мій із тов Гамериков!
Іде до ней нарід превеликий;
Я би пішов, але-м младий єще,
І сам не знам, ци мі Бог даст щесте.
2. Моя мила, бивай мі здорова!
Зохабим тя на милого Бога.
Сам поїду в далеку країну,
Лем почувай ти о мні новину.
3. А як о мні новину почуєш,
Вшитко собі до порядку привед,
Сама сідай на бранего коня,
Лем приїжджай, драга душо моя!

396.

1. Моя мила! де-с ти била вчера?
Я там ходив, тя не било дома.
А пасла я при Дунаю пави, } 2
Де не било за сім рочків трави. }
2. Моя мила і т. д.
А пасла я при Дунаю качки,
Де не било за сім рочків млачки.
3. Моя мила і т. д.
А пасла я при Дунаю гуси,
Хто мя любит, то мя взяти мусит.

---

[1]) = село.

397 а, б.

До саду, дівчата до саду,
Будеме сіяти росаду;
Ище наша росада не зишла,
Уж ся наша любость розишла. **Вар. 466 б.**

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 69, ч. 149. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 75. — *Головацький*: III, в. 2, 557, ч. 1. — *Верхратський*: Зап. НТШ. т. 44, 189; 199. — *I. Tomek – J. Horák:* Slovens. p. z Uherskobrodska, ч. 133.

398.

1. Засьвіти мі, ясна зоре,
Засьвіти мі на всі гори,
Ой їду, їду, сам не знам, де їду,
За Дунай, ци за море.
2. Ци за море, ци за Дунай,
Коли-с хлопец, то подумай,
Ой гоя, гоя, така доля моя,
Погуляй, хлопче, гуляй!
3. Буду, буду гуляти,
Як заграют гармати.
Ой гоя, гоя, така доля моя,
Ой мати моя, мати!
4. Ненечко, моя мати,
Пішов твій син гуляти.
Ой гаю, гаю, я собі гуляю,
Ой я собі гуляю.
5. Ой пил-же я, напился,
Пішол спац, не збудился.
Ой гаю, гаю, кровавий Дунаю,
Як я дуже упился.
6. Ой присмотрися, мати,
На жовнірскі кабати:
Вся кабатина — кров, як калина,
Ци-с мя годна познати?
7. Ой познаю, познаю,
Лем єдного тя маю,
Єдного сина, крас як калина,
Як калина у гаю.
8. Ой калина, ненечко,
Завтра рано, раненько
Шовковой траві, зеленой мураві
Поклонюся низенько.
9. Поклонюся до свого
До пана молодого:
Ой пане, пане, вінчай-же ти мене,
Воячка молодого.

Писання *Осипа Юрія Федьковича.* Вид. НТШ. Львів, І. Поезії ст. 49. „Марш на Італію“.

Ibid. I, с. 50. Під Кастенедолев.

399.

1. Ой Ганцю, Ганічко, де сі била,
Же-с собі ціжемки заросила?
Била я в гаїчку, жала я травічку,
Роса била. (2)
2. А Янчік на горе траву косив,
Іще си ціжемки не заросив;
Сухий рочок бивав, вітричок подував,
Ганцю моя. (2)

Kolberg: Lud VI, ч. 319.

400.

1. Гаєм зелененьким вода тече,
Што-ж мені дівчатко на то рече?
Ой чи рече, чи не рече, } 2
Гаєм зелененьким вода тече. }
2. Мала я милего фуяроша,
Што робив фуярки до вароша.

На фуярце дуду-дуду,
Малам си милего, юж не буду.
Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 67, ч. 142. — *Geryk:* Slovons. lud. p. I, ч. 41.

401 а, б, в.

1. Мала я фраїра годинаря,
Што робив години до цісаря;
Як зачала година биц,
Мала я фраїра, юж немам нич.
2. Мала я фраїра фуяроша.
Што робив фуяри до вароша;
На фуярце дуду, дуду,
Мала я фраїра, юж не буду.
3. Проквітала біла ружа на синаво,
А они мя, шварну дівку, поцешали;
Най понехат, най пробує,
За малий краткий час побанує.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 67, ч. 143.

402.

Я нещасний парубочок,
Немам щастя до дівочок;
Ліпше они до мя мают,
Сами за мнов посилают.

Вар. 407 а, б.

403.

1. Ідзем, ідзем, аж ся тресем,
Моїй милій ціжми несем,
Жеби босо не ходзіла,
Жеби ножкі не скаліла.
2. Не далеко верба бучка,
Не піду я за гайдучка;
Бо гайдучок дробно скаче,
Його жінка горко плаче.
3. Мадяр пиє, Мадяр скаче,
За Мадяром жінка плаче,
Плачут дзеці, плаче жена,
Же Мадяра дома нема.

Вар. 410 б.

F. Tomek—J. Horák: Slovenské písně z Uherskobrodska, 38, ч. 70.

404 а.

1. Кермеш, кермеш, Бог тя створив,
Ей давно я ся на тя строїв;
Ей ище мене повивали,
Ей як мя на тя обіцяли.
2. Мамусь моя, пусц мя вонка,
Ей бо мя болит головонька;
Ей хоцби ти ся розвалила,
Ей не буду тя холодила.
3. Мороз, мороз, велька зима,
Ей повідж, дівча, де перина;
Ей в коморі є вистелена,
Ей не ходз до нас, бо є дома.

Головацький: Н. п. II, 486, ч. 23.

404 б.

Як мі буде, так мі буде,
Ей кед мі в чепцу шумні буде.
Ей хоц ня буде біда біла,
Ей бодай я се зачепіла.

404 в.

1. Подме домів, подме кажда,
Ей бо пред намі фляшка пражна;
Ей а як ми се порадиме,
Ей та ми фляшку заповниме.

2. Повідала рибка рибце,
Ей же палюнка ест в барилце;
Ей а ми отталь не підеме,
Ей покаль ми єй не пієме.

404 г.

Дубе, дубе! што з тя буде?
А з явора троє буде:
Буде лижка і колиска
І віячка до боїска.

404 ґ vide 450, 492, 548.

405.

Боже, Боже, што мі з того,
Гей што я вишла за старого?
У старого сива брада,
Гей я дівчатко, як ягода.

Вар. 248.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 17, ч. 30 б.

406.

Кой я конопельку мочила,
Рибка мі на ногу скочила;
Не била то рибка, лем ячмінь, —
Який ти, миленький, фалечний!

407 а, б.

1. Мадяр, Мадяр, Мадяречек,
Ей нема щестя до дівечек;
Ей а дівечки до мя мають, } 2
Ей бо мі в очка зазерают*. }

2. А я хлопец неженатий,
Ей сам я собі винуватий:
Ей того квіту дост по сьвіту,
Ей било собі виберати.

Вар. 402.

* **Вар.** б.: Ей сами на мя позор дають.

408.

1. Гуляй, гуляй по боїску
В обтарганим фартушиску!
На який-ем працовала,
В такім буду танцувала.

2. Гей-же далі по підлозі,
Не завадит ножка нозі,
Ножка нозі не завадит,
Як ї добре попровадит.

409.

1. Коб я була біду знала, —
Не йшла заміж, лиш гуляла.
Гоя-гоя, гоя-гоя, } Рефр.
Головонько-ж бідна моя! }
2. А тепера біду знаю,
Пізно лігам, рано встаю.
Гоя-гоя... і т. д.
3. Хату мести, сіни мести
І до плуга їсти нести.
Гоя-гоя і т. д.

Вар. 392 (тут наведено паралелі), **419, 449 а.**

410 а.

Я би тому не вірила,
Жеби жена мужа била.
Чим го била? мотовилом,
Вчера вечер за комином!

410 б.

Мадяр піє, Мадяр плаці,
За Мадяром плачут дзеці;

Плачут дзеці, плаче жона,
Ей же Мадяра нема дома.

Вар. 403.

411. v. 436.

Де-ж ти ідеш, Олено?
До стодоли на сено.

Не запирай за собом,
Бо я іду за тобом.

412 а. v. 465.

1. Який ти, Янічку, як ружа!
Кеби мі тя дали за мужа,
Ани бим ти робиц не дала, не дала,
Лем бим тя на* красу тримала.
2. Який ти, Янічку, як ружа!
Кеби мі тя дали за мужа,
Ани бим ти жерти не дала, не дала,
Лем бим тя з халупи вигнала.

Вар. 465: *про.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 427, ч. 193. — *Geryk:* Slovens. lud. p. I. ч. 53.

412 б.

1. Кой я собі увці пасала,
Та я собі горе гасала,
Горе горе горе, горе горе горея,
Іде мій миленький з Угеля.

2. А іде він, іде плачучи,
Же він на военку несуций[1]),
Горе горе горе, горе горе горея,
Же він на военку несуций.

413 а.

1. Чие-ж то полечко не йоране? (2)
То мого милого занедбане. (2)
2. Полечко зоране, але мало,
Бо мі ся колечко поламало.
3. Колечко зламане, ручка спадла,
Чому-с ти, дівчино, так поблядла?
4. Што-ж-ес си дівчино, поробила,
Же-с собі в Дунаю ножкі мила?
5. А мі ся чорні очка подобают,
Червені поличка, біле личка.

Bartoš-Janaček: ч. 1154. — *Geryk:* Slovens. lud. p. I. ч. 41.

413 б.

1. А чия то роля не йорана? (2)
Чия то дзевчина любована? (2)
2. Любована, любована, але мало,
Бо мі ся колечко поламало.
3. Колечко зламало, ручка спадла,
А юж ти, Касейко, барзо зблядла.
4. Я зблядла, я зблядла, бо мусіла,
Взялисте мі хлопця на шниціря[2]).

---

[1]) = нездатний. [2]) = різьбар.

414 a.

Як я їхав без тот хотар[1]),
Возек мі ся розчеркотав;
Збирай, мила, колесечка,
Будеш моя фраїречка.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 16, ч. 29. — *Гнатюк:* Етн. Зб. IX, 166, ч. 111; 175, ч. 142.

414 б.

Така наша пані млода,
Як на ярку бистра вода,
Така она весела,
Якби мала три села.

414 в.

1. Ой ми тади ходжували,
Ми то дівча виджували,
Оно рано вставало,
На рушнички прядало.

2. Здалека-сме приїхали,
Коні ся нам залюштали,
Требаби нам ручничка
Повтирати коничка.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44, 193.

414 г.

1. Пришли нам ту приданяни,
Што ми їм ту їсти даме?
Нарубаме дрібних трісок,
Будут мати на сім мисок.

2. Не старайте ви ся нами,
Постараме ми ся сами:
Принесли-сме барана,
Будеме мац до рана.

Головацький: Н. п. III, в. 2, 396. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 183.

414 ґ.

Малам тата заверуху,
Окрутив ня до кожуха,
Мама ся з ним посварила,
З кожуха ня викрутила.

415.

1. Посадивем черешеньку в зиме, (2)
Просив Бога, ци она ша приме. (2)
2. Як почала черешенька зрастац,
Почал шугай ґу дівчатку вчащац.
3. Як почала черешенька пукац,
Почал шугай ґу дівчатку кукац.
4. Як почала черешенька квітнуц,
Почал шугай ґу дівчатку липнуц.
5. Як почала черешенька родзіц,
Почал шугай ґу дівчатку ходзіц.
6. Юж черешні на черешні били,
Юж го три раз при ній улапили.
7. Улапил єй за єй праву ручку,
Руціл я єй на зелену лучку.
8. Привернул єй до зеленой трави:
„Смотр ти, міла, до мой білой тварп“.

416.

1. А што-же мі прийде з той мойой потіхи,
А з ким-же я буду збирала оріхи?
Для кохання мойого } 2
Погнівалам милего. }

---

[1]) = село, поле, границя.

2. Пришлам до карчмічки, сталам біля прога,
Мій милий танцуе, не боїтся Бога,
Тилько ходит і фукат,
Мя до танцу не шукат.

417.

Препрос мя, миленька, бо-с мя розгнівала, (2)
Як мя не препросиш, не будеш мя мала. (2)

Вар. 420. стр. 5.

418.

Задуй мі, ветричку, з вечера,
Обаль мі яблічко з конара,
Обаль мі яблічко червене,
Дам го шугайовій мацере.

419.

Як я била ще маленька,
Колисала мя мамонька.
Гоя-же мі, гоя, гоя,
Головонько бідна моя!

Вар. 392 (тут наведено паралелі), **409, 449 а.**

420.

1. А чия я, чия, кед не материна? (2)
Хто мя буде ховав, кед я ледачина? (2)
2. Ледашто, ледашто, велька ледачина,
Не можу смотрити своіма очима.
3. За яречком коні — хто мі піде по ні?
Самому ся на кце, милой немам єще.
4. Вшиткі фраїречкі пішли на весіля,
А Боже мій любий — де-ж ся моя діла?
5. А препрос ня, препрос, бо-с ня загнівала,
Як ня не препросиш, не будеш ня мала. **Вар. 417.**

Стр. 3: *Головацький*: Н. п. III, в. 1, 252, ч. 132.

421.

1. Ой же било не свитало,
То било мі дзевча спало,
Але почав пастир трубіц,
Почало ся дзевча будзіц.
2. Гварив Янчик, же ня озме,
Як на горі житко пожне,
А він пожав і покосив,
До мене ся не зголосив.

Geryk: Slovens. ľud. p. II, ч. 90. — *Roger:* P. l. pols. ч. 181. — *Tomek-Horák:* Slovens. p. ч. 133.

422 а.

1. Ішов жовнір без ліс без ліщину, (2)
Надибав він молоду[1]) дівчину. (2)
2. Тп дівчино личка румяного,
Переночуй мене молодого.
3. Я би тебе переночувала,
Кедби я ся зради не бояла.
4. А дівчино, не бійся ничого[2]),
Не зрадив я на сьвіті никого.
5. Йани мій кінь стайню не престоїт,
Ани зброя[3]) клинків не поломит.
6. Спит си жовнір[4]), спит си молоденький,
Пробудився, та юж день біленький[5]).

7. Ой дівчино, яка ти зрадлива![6])
Чом[7]) ти мене рано не збудила.
8. Ой зато я тебе не збудила,
Бо я тебе вірні полюбила.[8])

Вар. 586: [1]) Надибав там надобну. [2]) Не бій ти ся зрадженя мойого. [3]) Ни тп зброя. [4]) Люг си жовнір. [5]) Юж був день біленький. [6]) Ти дівчино велико зрадлива. [7]) Кед.
[8]) Я била тя рано зобудила,
Кед я тебе вірно полюбила.

Довнар-Запальський: Пѣсни Пинчуковъ, ч. 510; 553. — *Kolberg:* Pokucie II, 190, ч. 353. — *Купчанко*; Зап. Ю-з. Отд. РГО. II, 570, ч. 334. — *Головацький*: I, 108, ч. 20; II, 591, ч. 26. — *Чубинський*: Труды V, 151, ч. 319; 950, ч. 32; 1198, ч. 26. — *Ів. Колесса*: Етногр. Зб. XI. 279—280, ч. 26—27.

422 б.

1. А росла мі черешенька в лесе, (2)
Кто-же мі з ней черешень принесе (2) зас? (Рефр.)
2. А маю я фраїрку притомну,
Принесе мі черешень до дому зас.
3. Пані матко, пекну церу мате,
Питамся вас, ци мі єй не дате зас?
4. А ци ви єй не виділн в полю,
Йобирала пшеничку з коколю зас?
5. Йобирала по еднім загоні,
Пришли ґо ней штири ґусарове зас.

422 в.

Виросла мі серед села вільха,
Зохабила шуґаїка жінка (2) раз! (Рефр.)

423.

А Боже мій, Боже мій,
Де ся подів роскіш мій?
Дуе вітер по росі,
Юж по моїм роскоші!*

Вар. 448: *Ей то за моїм роскошом.

424.

Ой сусідко, сусідко,
Пожичте мі решітко,
Я вам зараз принесем,
Лем сой мучку притресем.

425.

1. Наша млада невеста (2)
Шумний чепец принесла. (2)
2. Наша млада невеста
Шумни скірні принесла.
3. Як я младу чепила,
Курка з поду злетіла.
4. Як я курку лапала,
Курка ножку зламала.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп.: 4, ч. 3. — *Верхратський:* Записки XLIV, Знадоби 195.

426.

1. Мила моя, премила
З конопель ся забила,
А я за ньов банував,
По бодачу танцував.
2. Преночуй мя, преночуй
Бо мя дойджик примочив,
Примочив мя в ліщині,
При молоді дівчині.

3. Я би тя преночував,
Бис мі дашто зопсував.
Я зопсую, направю,
Не довго ся забавю.

4. Тепер, тепер теперіцьки
. . . .
. . . .
Ні ся . . . . обернути.

427.

1. А мій милий захворів,
Кіселиці забажав
Рано, рано, раненько. (2) (Рефр.)
2. Кварту вівса пожичила,
Над зимною ватрою всипала
3. Сох тот овес, о він сох,
За віснацет неділь сох.
4. Я тот овес забрала,
На млинку го змолола.
5. Пішла до села я,
Кіселицю готовіц.
6. Нім тот кисіль закипів,
А мій милий задубів.
7. Як мій милий задубів,
Трохи мі го ся жаль зробив.
8. На цминтар го везли,
Жаль мі трохи обийшов.
9. Як з цминтаря-м сой ішла,
І дуката-м сой нашла.
10. Як дуката-м сой нашла
І до коршми-м сой зашла.
11. І до коршми-м сой зашла
І гудачків зеднала.
12. Тепер-же ви мі грайте,
Тепер буду гуляла.
13. Юж мій милий заспав,
Бодай він ніґда не встав.
14. Ачей би ся ачей
Мі милий інчий дістав.

Чубинський-Русов: Зап. ЮЗО. РГО. І. 45. — *Чубинський*: Труды V, 1149, ч. 141; 1182, ч. 240.

428 а.

Як я стадзи пойдзем, што я ту зоставим? (2)
Там пониже Устя (2) }
Заградку засадзем. (2) } 2

428 б.

1. Бодай та карчмичка гори з димом пошла, (2)
Де моя миленька, (2) }
Де моя миленька на танец не пошла. } 2
2. Грают в корчмі, грают, аж карчмичка дуднит,
А моя миленька,
А моя миленька впала мі до студні.
3. Ани мі не грайте, ани не співайте,
Лем мі мою милу,
Лем мі мою милу зо студні достанте!

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 69, ч. 68.

428 в.

1. Ой горі лученьками сивий коник бежит, (2)
Ей а юж мій татусьо, (2)
Ей а юж мій татусьо в чорній земли лежит.
2. Ей а лежит він, лежит, юж півпята рочка,
Юж йому вобітліли,
Юж йому вобітліли його чорни очка.

3. Ей очка вобітліли, што на нас смотрили,
Ей рученьки йодгнили,
Ей рученьки йодгнили, што на нас робили.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 148, ч. 50. — *Верхратський*: Зап. НТШ. т. 44, 199.

428 г.

1. Бодай тота коршма гори з димом пошла, (2)
Кой моя фраїрка,
Кой моя фраїрка на танец не пошла.
2. Не пошла, не пошла, бо не мала коли,
Бо ей забавили,
Бо ей забавили гайдуци в коморі.

429 а.

1. Откаль сонeнько сходило, (2)
Там дзевча яблонь (3) садило.
2. Стрілив до лишки[1]), забив Мариську,
Юж она лежит на брежку.
3. Юж она лежит забита
І розмарийов (3) прикрита.
4. Червоний кабат, біла хусточка,
Шумна то била дівочка.

Головацький: Н. п. II, 729, ч. 14. — *Верхратський*: Зап. НТШ. т. 44, 196. — *Гнатюк*: Етн. Зб. IX, 139, ч. 38; 159, ч. 89. — *I. Tomek—J. Horák:* Slovenské písně z Uherskobrodska 16, ч. 14. — *Sušil:* Moravs. n. p. 1860, ч. 117.

429 б.

1. Кед я ішов машерувац,
Видів я там дівча у вас:
На мой веру вишну, на мой душу грішну —
Мусит она мойов бивац.
2. А як назад тади піду,
Пані матки питав буду:
Пані матко, матечко, проси свого татечка,
Жаби мі дав вашу церу.
3. Ми ти церу не кцеме дац,
Бо видиме, же ти вояк;
Наші цері не свідчит, ани ся ей не патрит
З воячкамі масірувац.
4. А як ми ей юж не дате,
Потретувац[2]) си ей дайте
На тим білим паперу, на злоцістим таліру[3]),
Срибернима літерами.
5. А як мі ей юж не дате,
За йоблак си ей поставте,
За гором заградка, ви проклята матка,
Будете ся до ней взерац. **Вар. 433.**

---

[1]) = лисиця. [2]) = портретувати. [3]) = таріль, полумисок.

430.

1. Там під лісом Феся телятка пасає (2)
Телятка пасає, хорошо сьпіває,
Аж ся по долині голос розлягає.
2. Што там, Фесю, робиш, што під лісом ходиш? (2)
Телятка пасаю, што мі ся згубило,
Червонов ниточков назначено било.
3. А я тобі буду телятка пасати, (2)
А ти мені будеш (2)
Хорошо сьпівати. (2)
4. Сіли вони собі, стали говорити, (2)
Як ми поберемся, (2)
Як будеме жити. (2)
5. А стара їх мати стала їх глядати, (2)
Як вона їх нашла, (2)
Стала їх лаяти. (2)
6. Ой мати, ти мати, перестань лаяти, (2)
Возьму я ти Фесю, (2)
Не будеш єй мати. (2)

Вар. 89, 284, 603 б, в. (Тут зведено паралелі).

431.

1. Ей йа ти моя Марисю,
Ей йа я тебе не лишу,
Ей йа я твоє ей йа імено
Ей йа на папір запишу.
2. Ей йа на папір напишу,
Ей йа на клинок завішу,
Ей жеби люди ей жеби знали,
Ей же я маю Марисю.

432 а. *α*)[1])

1. Орала баба заграду, (2)
Пришов 'ґ ні сам краль на [раду. (2)
2. Ой бабо, бабо, дай раду,
Як маю зрадиц ту панну.
3. Возь собі шати паненски
І черевічки кармазински.
4. І проход-же ся по ринку
Аж до самого вечерку
І прос до коваля на ноц.
5. Ой коваль, коваль, коваличку,
Переночуй ня одну ночку.
6. Як я тя мам переночувац,
Кед я тя ніґда не виджував?
7. А я си панна з Морави,
Іду з товаром до Праги.
8. А юже-м товар послала,
Лем я ту сама зостала.
9. Ей Ганцю, Ганцю, лужко слати,
Будете обі з том панном спати.
10. Ой тату, тату, татичку,
Як мі ся та панна не вдячит.
11. А як би ся ти вдячила,
Кой-єс єй ніґда не виділа?
12. Не вистояло пів ночи,
Кричит Ганічка помочи.
13. Не вистояло пів рочка,
Ходит Ганічка, як бочка.
14. Не вистояло до рочка,
Носит на ручках синочка.
15. Ой і як його колисала,
Ой та так йому сьпівала:
16. Ой люляй, люляй, синусь мій,
Ой не буд такий, як отец твій.
17. Бо то твій отец краль польский,
Ой ізводитель паненский.

Вар. 493 г.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 252, ч. 133. — *Гнатюк*: Етн. Зб. IX, 130, ч. 21. — *Fr. Sušil:* Moravs. nár. p. s nápěvy. 1860, ст. 103, ч. 105.

[1]) Дві окремі баляди 432 а *α*) і *β*) злучила народня співачка в одну, пропустивши початок другої (v. ч. 497 г).

432 а. β)

1. В ночи піде, в ночи прийде,
Все кервавий меч принесе.
2. А юж ся мі надоїло,
Тот кервавий меч втирати,
Ей тебе, сину, колисати.
3. Ей став він собі за хижою,
Вислухав він жену свою.
4. Ой пришов він до хижої,
Звідав він ся жени свої.
5. Сьпівай, жено, як-с сьпівала,
Кой-єс сина колисала.
6. А я несяк не сьпівала,
Лем кухаречку лаяла,
Чом заградку не заперла.
7. А бидло ся розиграло,
До заградки поскакало,
Труту-руту поламало.
8. Трута-рута пекні стоїт,
Боже древко аж ся двоїт.
9. Сьпівай, жено, як-с сьпівала,
Кой-єс сина колисала.
10. Взяв він жену за ручкою,
Випровадив єй до гаю.
11. А до гаю дзеленого,
До лесика густенького.
12. Праву ручку ї одрубав,
Чорни очка ї видлубав.
13. Сьпівай, жено, як-с сьпівала,
Кой-єс сина колисала.
14. А зогнув він галузочку,
Зробив синови колисочку.
15. Буде вітрик подувати,
Буде ся ти привижати,
Же тя колише твоя мати.
16. Будут листочки падати,
Буде ти ся привижати,
Же тя колише твоя мати.
17. Буде дойджик покрапляти,
Буде ти ся привижати,
Же тя плекат твоя мати.
18. Будут пташкове сьпівати,
Буде ти ся привижати,
Же ти сьпіват твоя мати.

Вар. 447 і 497 г.

В. Гнатюк: Етн. Зб. IX, 142—143, ч. 40—41 (далеке спорідн.) — *Головацький*: Н. п. I, 174, ч. 25; 171, ч. 22; III, в. 1, 67, ч. 7; 120, ч. 47. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, в. 1, 94; 246, ч. 37. — *Антонович-Драгоманів*: Историч. п. малр. н. I, 58—68. — *Врабель:* Угр. рус. сп. ч. 332. — *Чубинський*: Труды V, 737, ч. 330. — *Bystroń:* Pols. p. lud. 90, ч. 23. — *Gragger-Lüdeke:* Ungar. Balladen 58, ч. 22; 61, ч. 23 (далеке споріднення мотивів). — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. ч. 71; ч. 16 (деякі мотиви). — *Kolberg:* Lud. I, 279, ч. 37. — *Fr. Sušil:* Moravs. nár. p. 1860, ч. 136 і 139. — *Geryk:* Slovens. lud. p. I, ч. 75.

Порівн.: *Гнатюк* „Словацький опришок Яношік в народ. поезії". Записки НТШ. XXXI—XXXII, 1899. Там зібрана богата література.

432 б. vide 439 б.

433.

1. Кой я ішов яко югас,
Видів я там дівча у вас;
У нього, у тебе, серденько мя боліло.
Же я мусю масірувац.
2. Масірую во дни в ночи (2)
Про його про тебе (2)
І про твої чорни очи.
3. Іще я там нераз прийдзем,
Тото дівча видзиц будзем;
Ой мамо мамічко, спитайтеся татічка,
Ци він мі даст тоту церу.

4. Я ти церу не кажем дац,
Бо я виджу, же-с ти вояк;
Моя цера не умі, ани ся і не бачит
З воячкамі масірувац.
5. А як мі єй юж не дате,
Вималювац сой єй дайте,
Заложте єй за скло, ви проклята матко,
Та ся на ню припатрайте.
6. А як мі єй взяц не дате,
Добрий позор на ню дайце,
Вицегну шабличку, зотну єй главичку,
На мя вину не зганяйте.

Вар. 429 б.

434.

1. Не повідж, дівчатко, никому,
Же я тя проводив до дому,
А лем ти так повідж ойцови, } 2
Жеби ти колиску готовив. }
2. Колисочка буде з явора,
Повіячек буде з позоля (?),
Я пелюше будут з пентличка,
Будеме повіяц Янічка.
3. Не кашли, дівчатко, не кашли,
Жеби ня при тобі не нашли,
Бо як ня при тобі застанут,
То і двадцат палиц достану.
4. Бо як ня при тобі и найдут,
Далеко на войну ня займут,
Бо як ня при тобі учують,
Здоймут з ня капелюх и чугу.

435.

1. Під виглядом рокита (2)
Червено біло розквита. (2)
2. Ішов милий коло ней,
Ей виломив си квіток з ней.
3. Ци ти, милий, не митий,
Же маєш квіток з рокити.
4. Жеби я тя любила,
Ей красший бим ти вивила.
5. Красший, красший, червений,
А на вершечку злочений.

Врабель: Р. Сол. 118.

436 vide 411.

437.

1. Ей югасе, югасе,
Та не пущай на паше,
Ей бо наши овечки,
Та не вийдуть на ваше.
2. Ей єдного коня мам,
Ей другого си куплю,
Ей я ся богачови
Ей з дороги не вступлю.

438 а.

Ей я старому не верила,
Ей за пец єму постелила,
Ей ней ся старий поневерат,
Та кед ся ґо мі не поберат.

438 б.

Боже, Боже, ниц не маме,
Лем на себе позераме.
Лїпши наши два позори, } 2
Як дачиї штири воли. }

438 в.

Янчік, Янчік, не пий зато,
Бо пропиеш вшитко злато,
Як пропиеш, не будеш мац,
Прийде зима, будеш жебрац.

Вар. 602.

439 а.

1. Пішли рибарчици на лови (2)
Аж до глубокой дуброви. (2)
2. Знайшли там дитя-пахоля,
Завите било в баволя (?).
3. Зараз на бубен вдарили,
Жеби ся дівки сходили.
4. Вшитки дівоньки в віночку,
Лем рихтарьова в рубочку.
5. Ой мати плаче слезами,
А той Янічко фиґлями.

Вар. 175, 292, 288, 429 б, 493 б, 560 (тут наведено паралелі).

439 б.

1. Ішли рибаре на риби (2)
Аж до глубокой долини. (2)
2. Не нашли йони рибятко,
Лем они нашли дитятко.
3. Ей иден гварит: возме го!
А другий гварит: лишме го!
4. А третій на то нич не дбав,
Лем до рихтаря знати дав.
5. Ей яка така в віночку,
Рихтарова Ганця в чипочку.
6. Ей взяли Ганцю за ручку,
Випровадили на ючку.
7. Ей стинай, кате, кед маш стяц,
Ей няй не плаче отец-мац,
8. Ей отец-мати плачучи,
Мій любий Янчік скачучи.
9. Ей отец-мати сердечно,
Мій любий Янчік фалечно.
10. Ей отец-мати зо лзамі,
Мій любий Янчік фиґлями.

Вар. 439 а.

440.

Ей я відзяв, я відзяв у еленя роги, (2)
Ей у зайонца йуши (2),
Ей у зайонца йуши, у дівчини ноги.

441.

1. В нашім саді явір посаджений.
Сьпіват на нім пташок примилений:
Слухай, дівча, як тот пташок сьпіват,
Же з любости ніґда нич не биват.
2. Серед села посаджена грушка,
Ходит на ню сусідова Зуска[1]);
Зуско, Зуско, Панбіг тя покаре,
Як поламлеш на грушці конари.

442. *а*)

1. Ой Боже мій любенький!
Ой што маю робити?
Ой не хоче мій баран
Йа з вівцями ходити.
2. Ой ци го мам продати,
Ой не годна-м ховати!
Ой приходит жидови
Ой за горівку дати...

---

[1]) = Зузанна.

442. *β*)

1. Ей на горі, на горі
Ей сніжок ся біліе,
Ой де ся моя мила
Ой на зиму подіе?

2. Ой поставю єй хату
Ой з букового кряку,
Ой як сонце загріе,
Ой йа хата зіпріе.

443.

Добре тобі, моя мила, добре,
Же ся тобі перинечка не дре;
А з той мойой мойой ґубанечкі
Седемдесять седем фалатечкі.

444 v. 414 ґ.

445 а.

1. „Гей зїздив я, зїздив коня вороного,
Смотр-же ти, дівчино, чи буде што з того?
Гей, чи-лі буде, чи-лі ніт,
Не роб ти заводу собі ніт!“
2. — „Я ти повідала, ажи твому роду,
Не робиш ти мені, лем собі заводу,
Бо зо мнов посагу не буде,
Возмут мене іншії люде“.
3. „А скарь мене, Боже, з високого неба,
Єсли мі з тобою і посагу треба.
Гей бо ти в мене красная,
Як на небі зоря ясная!“
4. — „Тепер ти повідаш, же-м зоря ясная,
А потому скажеш: доля нещасная!
Гей не дай Боже недуги,
Будеш позерати на други!“
5. „А скарь мене, Боже, на души, на тілі,
Єсли я помишлю о іншій дівчині;
Гей скарь мя, Боже, на души,
Єсли я помишлю о іншій“.

Ф. Колесса: Наша дума II. 25, ч. 22. — *Ів. Колесса:* Етн. Зб. XI. 162, ч. 1. — *Ž. Pauli:* P. l. r. II. 108, ч. 5. — *Франко:* Жіноча неволя 18. — *Врабель*: Р. Солов. ст. 77. — *Метлинський:* Нар. ю.-р. п. 46. — *Воллан:* Зап. РГО. XIII. 1, ст. 63. — *Головацький*: Н. п. I, 383, ч. 50; II, 706, ч. 10. — *Чубинський:* Труды V, 116, ч. 252; 261, ч. 513. — *Квітка:* Нар. мел. 170, ч. 163.

445 б.

1. Приїжджай, приїжджай коня вороного,
Повідж мі, дівчатко, да што буде з того.
Да што буде, або ніт,
Повіж мі, дівчатко, ружий квіт.
2. Я ти повідала і твойому роду,
Жеби ти мя не брав, дівчину молоду.
Бо за мнов посаду не буде,
Бо мене возьмут и їнші люде.
3. Якби я тя не взяв, ружо проквітлая,

Кой ти така красная,
Як на небі зоря ясная.

4. Тепер мі повідаш, же я така красна,
А пак будеш гварив: дольо нещасная!
Кеди не ти, то мати,
Било мя худобну не брати.
Ой не дай Боже потуги (маб. зам. „недуги“)
Будеш ти позерав на други.

5. А скар мене, Боже, на гладкій дорозі,
Як я сой помишлю о іншій небозі;
А скар мя, Боже, на тілі,
Як я сой пимишлю о іншій дівчині.

(Пісня очевидно попсована).

446.

1. Откаль соненько сходило, (2)
Там дівча яблінь садило. (2)
2. Посадило єй глубочко, (2)
Росній, яблінко, височко,
В самім вершеньку широчко.
3. Врод мі яблочко, лебо дві,
Єдно милому, друге мі.
4. Бо би мі дари післати,
Кому ся маю дістати.
5. Дісталабимся старому,
Не мило серцю мойому.
6. Дісталабимся младому,
Юж мило серцю мойому.
7. Як старий легне на ложе,
Як згниле дровно положив.
8. Як младий легне на ложе,
Як з пави перко положив.
9. Як старий дихне на личко,
Так як загнила губиско.[1])
10. Як младий дихне на личко,
Яко пахняче зілечко.

Вар. 483 а. 496 а.

447.

1. Ой дав я єй кошулю прац,
Не казав я єй розкренцац;
Ей она взяла, тай ю розкренціла,
Ей одлетіла права ручка біла.
2. На ті ручці злати перстінь,
На перстеню мармур камінь,
Ей на каменю сівий конь, сівий конь,
Ей сідит на нім фраїр мой, фраїр мой.

Вар. 268 β, **497 г. і 432 а.** β. Тут подано паралелі.

448 v. 423.

449 а.

Ей коби я біду знала,
Та ніґда бим ся не оддала.
Ей пізно лечи, рано встати,
Ей волілам ся не віддати.

Вар. 392 (тут зведено паралелі) **409, 419.**

449 б.

1. Няню, няню, я ся женю,
Ей возму я си в попа Ксеню.
Ей няню, няню, бо богата,
Ей сину, сину, бо кудлата.
2. Няню, няню, красні шиє,
Сину, сину, рада пиє.
Ей няню, няню, бо красна є,
Ей сину, сину, бо шельма є.

---

[1]) = гриб.

*

Ей няню, няню, красні ходит,
Ей сину, сину, нич не робит.

Geryk: Slovens. l. p. II, ч. 64.

450.

Гори ідзем, коня ведзем[1]),
Ей долинками волки женем[2]);
Ей хто би не мав, давбим му два,
Ей бо мі з нима велька біда.

Вар. 492. [1]) Горов иду, коні веду.
Вар. 404 ґ. [2]) Вершком іду, коня веду,
Долинками волки жену.
Вар. 548. [1]) Ей горов іду, коня веду.

451.

1. А гнали ґурале овце, овце,
Купили кожушок Дорце, Дорце;
А наша Доруся шепче, шепче,
Же она кожушок не кце, не кце.
2. Ани ти, Дорусю, не шепч, не шепч,
Бо ти тот кожушок роздреш, роздреш;
Бо ти ся на осінь видаш, видаш,
То ти ся кожушок придаст, придаст.

452 а.

1. Ей гаїк, гаїк, гаїчок,
Урізалам пальчик, пальчичок;
Ей болит, болит, болит ме,
Центерйовий листку, загой ме!

2. Ей дівча, дівча, чия ти,
Ей подь-же з нами гуляти.
Ей не питайся, чия я,
Ей де ти підеш, там і я.

452 б.

1. Ей в нашим дворі рокита
Та на червено проквита;
Ой ішов Янчік коло ней,
Ей виломав сой пірко з ней.

2. Ей ци ти, Янчік, напитий,
Же ти ламлеш перко з рокити?
Ей лем си вилом з черешні,
Ей бо ти ідеш ґ' невесті.

452 в.

1. Летіла овца до корца,
Не дай мя, мамусю, за вдовца:
Бо вдовец буде вимавляв,
Же він першу жінку ліпшу мав;
І діти будут плакати,
Же то мачоха, не мати.

2. За першой мамусі небіжки
Били на маслі пиріжки,
А за той суки поґанки
Неє на воді стиранки.

Врабель: Р. Сол. 113.

452 г.

Горіла липка і явір,
Десь ся мій милий забавив.
Забавив він ся при Тисі, } 2
Та їмав рибоньки Марисі. }

452 ґ.

1. На брежку стала, горко плакала,
Аж на брух ручки собі складала;
Ей Єзус, Єзус, Мария!
Што ся в моїм брушку зувия?

2. Ци не болячка, ци не вред?
Лем то хлопчичок, яко квет;
Кед буде хлопя, буде швец,
Вишиє мі цижми на танец.

Вар. 482 б.

453.

1. Ішов я сой брез лес, брез лес калиновий, (2)
Станув я на камінь. камінь мармуровий. (2)
2. Зпід того камена водичка виливат,
Напий ей ся, мила, кед-ес справедлива.
3. Я бим ся напила, красу бим стратила,
Ти би мене не взяв, ганьба би мі била.
4. Ганьба би мі била, ойцу і матери,
Же мя виховали, замуж мя не дали.

Вар. 367 в.; 583 *β*.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 51, ч. 111. — *Головацький*: Н. п. III, 1, 418, ч. 169. — *Гнатюк*: Етн. Зб, IX, 205, ч. 238. — *Верхратський*: „Знадоби“ Зап. XLIV, 220. — *Bartoš-Janáček*: N. p. moravs. ч. 151; 311.

454.

Люляй, люляй, колишу тя,
Скоро йуснеш, зохаблю тя;
Прикрию тя пеленами,
Сама піду долинами.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 40—41, ч. 9.

455.

Дзівча, дзівча, рушай собов,
Бо не скінчу танец з тобов.
Ейя-яй, сяя-яй,
Ей ляя-яй таріда-дай!

456.

1. Мала баба Михала,
На воду го післала,
Ні Михала, ні води,
Нема бабі вигоди,
2. А бпл сом там, бил сом там,
И мій калап зостал там,
И пиречко фарбове
Зостало мі на столе.

457.

Тепер я-м ся оженив,
Юж мя няньо одділив,
Дав мі кожух з вушамі,
Жебим рушав плечамі.

458

1. А там долов на муравце
Пасла біла Дорча овце,
Прийшов до ней пишний дворак,
Стиха до ней слівце мовит:
2. Дорча, Дорча, біла Дорча!
Кобис мужа отровила,
Кобис мужа отровила,
Билаби ти моя мила.
3. Як-же я го отровиц мам,
Кой я не знам, што отрова?
А идий ти на заграду,
Накопай сой самозраду.
4. Намоч-же го до скляниці,
Постав-же го до сьвітлиці;
А як прийде твій муж з поля:
Дай мі пити, жено моя!
5. А идий ти до сьвітлиці,
Напий-же ся зо скланиці.
Скоро він ся того напив,
За серденько ся улапив.
6. За серденько ся улапив,
І на жену ся попатрив:
Жено моя, смотр на дзеці,
Бо я юж ти скінчив жице.
7. Она дзеці не смотріла,
Лем до дворака летіла:
Юж я мужа отровила,
Чи я буду твоя мила?

8. Як ти будеш моя мила,
Кед ти мужа отровила?
На мня бис ся погнівала
І мі бис так доказала.

9. Дворак, дворак, пишний дворак,
Няй-же тебе Панбіг скаре!
І діти-с мі осиротів
І мене вічно овдовів!

Вар. 559 а.

459.

1. Кед я спала пред своїми дверми,
Пришли ґо мні аж тріє младенци:
Всіх трьох я їх красні привитала,
Всім трьом я їм подарунок дала.
2. Ой єдному гадвабну хустечку,
А другому за калап перечко,
А третьому сама я ся дала,
Бо-м третього вірні любувала.
3. Моя мила, не слухай никого,
Лем ся тримай розуму свойого,
Хоцбис мала лем єдин кабацик,
Моя мила, не зохабім я це.

460.

1. Там на горі три кирниченьки,
Любив козак три дівиченьки:
Чорнявую та білявую,
Третю руду, препоганую.
2. Чорнявую от серця люблю,
До білявой залицяюся,
А з третьою препоганою
Хиба піду, розпрощаюся.
3. А не всії то сади цвитут,
Што зараня розвиваются,
А не всії та вінчаются,
Што люблятся і кохаются.

Лисенко: Збірн. укр. п. VII. десяток, 3, ч. 1.

462.

Не ходз до нас, бо дармо юж,
Кой-єс ходив довго чорно,
Хоцбис пришов, як біла гусь,
Не ходз до нас, бо дармо юж.

463.

Ганю, Ганю, біла Ганю,
Як ня не кцеш, то юж дармо,
Як ня не кцеш, не милуєш,
Вера за мном побануєш.

464.

1. Взявбим тя, дівчатко, але на цо? (2)
Кедись ти малюцька (3) і ледацо.
2. Ани мі кошелю не випереш,
Ани ся мі сама не прибереш.
3. А я потребую роботницу,
Не таку, як ось ти, даремницу.
4. Зле-єс си, мой милий, заґаздував,
Остатне колесо до пеца порубав.

465 = 412 а.

466 а.

Ей червена ружа трояка,
Ей мала я ґазду пияка,
Ей пішов до корчми та ся впив
Ей пришов до дому, та ня бив.

466 б.

До сашу[1]), дівчатко, до сашу,
Будеме ся любити до часу.
Ище сашовина не зишла,
Юж ся наша любость розишла.

Вар. 397 аб.

Врабель: Р. Соловей, ст. 14. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 75. — *Головацький*: Н. п. III, в. 2, 527, ч. 1.

467.

Ей мамусь моя старенькая,
Ей недай-же ня за гусара,
Ей за гусара, за пияка,
За великого варіяка.

468.

1. Як-єм ішов з Будзина до Пешту, (2)
Надибавем прекрасну невесту. (2)
2. Она на ня: де, воячку, ідеш?
Де до заран[2]) на кватері будеш?
3. Буде заран скоро день свитати,
Буду я ся з Москальом витати.
4. Горке наше буде привитаня,
Йа з канона ясне вистріляня.
5. Кулі биють, кулі за кулями,
Іде кровця долов ярочками.

469.

Шаблечка не моя тілько цісарйова, (2)
Як ся в ньой вирубам, (2)
Як ся в ньой вирубам, то серенча[3]) моя.

Врабель: Р. Сол. 111. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, 1, ст. 98.

470.

1. Ани не ходь, ани не придь,
Бо ти повім, до дому идь,
Бо мі дома повідали,
Же мне дома пре це лали.
3. Тебе лали а мне били,
Жеби ми ся не любили;
Хоц ня будут рубац, секац,
Єще я це будзем чекац.

471.

1. Ей біда мене з хижі жене,
Ей же не чує гроша в мене:
Ей ней ся біда не турбує,
Ей мене качмар преночує.
2. Ей Янчік, Янчік, ей ти Янічку,
Ей не жен ти ся того рочку:
Ей того рочку война буде,
Ей младой жени чкода буде.
3. Ей Боже, Боже з високости,
Ей розишлися дві любости,
Ей дві любости штири очка,
Ей будут плакац до таґ рочка.

472 а.

Пішов я до леса вчера рано,
Попатрив на дівче, зламав ярмо;
Дівчатечко шварне, не попатрай на ме,
Бо юж дармо. (2)

---

[1]) = тростина, осока. [2]) = завтра. [3]) = щасте.

472 б.

Не піду до леса без сокири:
Што би я там робив без дівчини?
Нарубам я бучки, возьму дівча на ручки,
Буду го колисав помалючки.

473.

Зелена рутка, жовтий цьвіт,
Не піду за тя, піду в сьвіт,
Розпущу косу по плечах,
Не еден за мнов заплаче.

Ф. Колесса: Наша дума. I. 40. ч. 21.

474.

1. Удьан[1]) пайташ[2]), мам фраїрку шумну, (2)
Пойдзем ку ней в вечер поза гумню.
Бо валавом би ня дахто збачив, (2)
Питавбися: де-с ся, бекер[3]), влачив?
2. А я би му не знав одповедзец,
Далі би ня до гарешту седзец.
Досталби я пенц і двацет палиц,
Ютро рано, пред бировом[4]) на ріц[5]).

475.

Ей як я зумрем в цужім краю,
Ей кто мі буде копац яму?
Ей сроки, врани копац будут,
Ей а пташкове співац будут.

Головацький: Н. п. II, 238, ч. 100.

476.

Ой маю я черешеньку в лесе,
А хто-ж мені до дому принесе?
Ой маю я милого по тому,
Принесе мі черешень до дому.
Ой маю я милого під бочком,
Принесе мі черешень торбочку.

477.

1. Плине качур по Дунаю, (2)
Дай ми, Боже, што я гадаю. (2)
2. Я гадаю вандрувати,
Жаль мі роду понехати.
3. Не так роду, як матінки,
Годувала ня з дітинки.
4. Юж то, Боже, воля Твоя,
Чи я така нещаслива?
5. За стодолом е ставочок,
Пливає там шість качечок.
6. Єдна другу підпливає,
Кожда свою пару має.
7. Хто в чужині не биває,
Ней ся мене запитає.
8. Як в чужині горко жити,
Як той камінь покотити.
9. Камінь кочу, тай спочину,
А в чужині марно гину.

Kolberg: Pokucie II, 211, ч. 393. — *Лисенко:* Збірн. н. п. IV, ч. 34.

478. *a*)

1. Люляй, люляй, сину младий,
Пішов отец на розгади;
Пішов отец розгадовац,
Як він буде діти ховац.
2. Ідем, ідем, бо і мусим,
Худобної матере син;
Худобна мя матка мала,
Та мя цежко виховала.

---

[1]) = правда, досить, добре. [2]) = товариш. [3]) бетьар = безстидник, лайдак. [4]) = війт. [5]) = на задницю.

3. Гво дне шила кошелечку,
Г вечер пряла кудзелечку;
Цежко она заробляла,
Ніж она мя виховала.

Гнатюк; Етн. Зб. IX, 158, ч. 84. — *Де-Воллан*: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 141. — *Bartoš Janáček:* N. p. moravs. 1491.

478. β)

1. А Боже мій примилений,
Юж я пташок улаплений;
Улаплений, улаплений,
До кліточки посаджений.

2. До кліточки посаджений,
Прутиками обгроджений;
Іще не так прутиками,
Як люцкими язиками.

479.

1. На горі зеленина, (2)
Жала єй Катерина. (2)
2. Ой жала, вижала сі,
Пришли ґу ні два югаси.
3. Што робиш, Катерина?
Наша то зеленина.
4. Взяв він єй перстінь златий,
І конічка за сто златих.
5. Береш коня, бер же і ме,
І сам не знам, де я згине.
6. Ци в горах, ци в долинах,
Ци на тих зеленинах?
7. Ци на кошицкій горе,
Ци при свої матере?

480.

1. Як мі било літ пятнайцять, (2)
Ей любило ня хлопців двайцять. (2)
2. Як мі било двайцять штири,
Ей любили ня офіцири.
3. А тепер мі на сто пятий,
Ей то ня не хце пес кудлатий.

481 v. 556 аб.

482.

1. Мав я вітця богатого, (2)
Дав мі дябла рогатого. (2)

2. Дав мі козу, што здихала,
Іще я ю виховала.

483 а.

1. Откаль сонечко сходило, (2)
Там дівча яблінь садило. (2)
2. Родь мі яблочко єдно-дві,
Як мої личка обидві.
3. Бо я мам дари післати,
Кому ся маю достати.
4. Достану я ся старому,
Не мило серцю мойому.
5. Бо старий лігат до лужка,
Яко загнила губиско[1]).
6. Достану я ся младому,
Юж мило серцю мойому.
7. Бо младий іде до поля,
А за ним росне тополя.
8. На ті тополі лубичек,
Мого милого лайбичек.
9. На ті тополі листечкі,
Мого милого хустечкі.
10. На ті тополі прутики.
Мого милого пальчики.
10. На ті тополі галузки,
Мого милого обручки.

Вар. 446, 496 а.

---

[1]) = гриб.

483 б.

1. Ей там на горе дубина, (2)
Ей чия то лучка? Кумина. (2)
2. Іти би куму просити,
Жеби дала лучку скосити.
3. Ей коси, куме, кілько хоч,
Лем ти мі траву не столоч.
4. Бо тота трава шовкова,
А я собі дівка жакова[1]).
5. До роботи лем прелінива,
А до куделі предремлива.
6. А як в карчмичці заграют,
Лем підо мнов ноги дриґают.

Ф. Колесса: Н. п. з Підк. З. ч. 1. — *Врабель*: Р. Сол. ст. 88.

484 а.

1. Кой-сме капусту садили, (2)
Та-сме Боженька просили: (2)
2. Ой дай-же, Боже, дождж ечку
На тоту нашу капустечку.

484 б.

1. Ей сяя гоя, лелия! (2)
Што-же мі ся в брушку превия. (2)
2. Ей як буде хлопец, буде швец,
Вшиє мі ціжемки на танец.
3. Ей як буде дзевча, лелия,
Таке буде шумне, як і я.

Вар. 452 ґ.

484 в.

Ой горіла липка, горіла, (2)
А під ньов миленька сиділа. (2)

Вар. 619, 579 (тут подано паралелі).

485.

1. Чорна гора родит копер, (2)
Чия-же я буду тепер? (2)
2. Гоя, гоя, сама своя, (2)
Реч мі слово, буду твоя. (2).

Вар. 272, 556.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 244—245, ч. 120.

486.

1. Зельманова сина мала, (2)
Ой на войну го одослала. (2)
2. Старша сестра коня дала,
Ой середушша осідлала.
3. Наймолодша шаблю дала,
Ой і так єму повідала:
4. Іди, братку, на край сьвіта,
Ой не приход, аж о три літа.
5. Вистало рок і півтора,
Ой масірує войско з поля.
6. Старша сестра зобачила,
Ей в оконечко вискочила.
7. Вітам, вітам вас, панове!
Ой ци далеко брат на войнє?
8. Не далеко в ширім полю,
Ой глава єго на каменю.
9. Коник єго коло него,
Ой гребе ножком, жалує го.
10. Як вигребав по копито,
Ой іще слухав, чи пан дихат.
11. Як вигребав по коляна,
Ой там поховав свого пана.
12. Ой ти коню вороненький,
Ой а їдь-же ти в дороженьку.
13. Дорогою широкою,
Ой стрітишся там з родиною.
14. Вийде к тобі стара мати,
Ой буде ся тя звідувати.
15. Ой ти коню вороненький,
Ой а деж твій пан молоденький?
16. Чи ти єго в воді втопив,
Ой чи ти єго в войні забив?
17. Ни я єго в воді втопив,
Ой ни я єго в войні забив.
18. Возми, возми піску жменю,
Ой посій, посій на каменю.

---

[1]) = дякова.

19. А як ти тот пісок зийде,
Ой тогдий твій син з війни
[прийде.

20. Она взяла піску жменю,
Ой посіяла на каменю.

21. І тот пісок і не зишов,
Ой ей син з войни юж не пришов.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI. 269—270, ч. 15 а, б; його-ж рукопис. збірник III. 25. — *Kolberg*: Pok. II, 222, ч. 412. — *Антон.-Драгом.*: Ист. пѣс. I, 270, ч. 58. — *Ż. Pauli*: P. l. r. II, 53, ч. 15. — *Гнатюк*: Етн. Зб. IX, 145, ч. 45. — *Врабель*: Угр. рус. сп. ст. 197, ч. 547, 773. — *Головацький*: Н. п. I, 24, ч. 19; II, 563, ч. 4; 704, ч. 7; III, в. 1, 12, ч. 9. — *Чубинський*: Труды V, 881, ч. 444; 907, ч. 477. — *Максимович*: Укр. н. пѣс. 1834, 117, ч. 37. — *Bystroń*: Pols. p. lud. 142, ч. 55. — *Bartoš-Janáček*: N. p. moravs. ч. 84. — *Roger*: P. l. pols. ч. 47. — *Kolberg*: Lud II, ч. 185; XVI, ч. 494 (Сестри виряжають брата). — *Лисенко*: Збір. у. п. II, ч. 20. — *Sušil*: Moravs. n. p. 1860, ч. 173 і 175. — *Соболевський*: В.-рус. н. п. I, ч. 381—408.

487.

1. Стала нам ся новина, (2)
Пані пана забила. (2).
2. Де-ж она го поділа?
До йоґрудка сховала,
Лелійом го насяла.
3. Росни, росни, лелийо,
Така слічна, як і я.
4. Лелія ся збояла,
До йокенка достала.
5. Визри, панно (дівко), в темний
[ляс,
Ци не їде хто до нас.
6. Їдут, їдут панове,
Небощика братове.
7. По чім-же-с їх познала,
Же-с братами назвала?
8. Позналам їх по родзе,
По тшевічках на нодзе.
9. Приїхали пред врата,
Запукали на брата.
10. Йотвор, пані братова!
Ой ци ест наш брат дома?
11. Ой неє його дома,
Бо поїхав на лови
В зелененьку дуброву.
12. Ой неправда, братова!
Його мундур ест дома.
13. Бо він має іншиї,
До дороги красшиї.
14. Ой неправда, братова,
Його бричка ест дома.
15. А він має іншую,
До дороги красшую.
16. Ой неправда, братова,
Його шабля ест дома.
17. А він має іншую,
До дороги красшую.
18. Сідай, братова, з нами,
З молодими панами.
19. Як я з вами сідац мам,
Кой я дробни діти мам?
20. Ми діти забереме,
А тебе йубіеме.
21. Приїхали в темний ляс,
Випав з неї злотий пас.
22. Почекайте на хвилю,
Най ся по тот пас схилю.
23. Не будеш ся хиляла,
Не сама-с го справляла.
24. Справив ти го Францішек,
Наш небощик брацішек.
25. Юж, братова, юж так маш,
Юж так лежиш, як наш брат.

Вар. 495 а, в.

Ів. Колесса: Рукопис. збір. I, 34. — *Гнатюк*: Етн. Зб. IX, 134, ч. 27 (дальший варіант). — *Головацький*: Н. п. II, 729, ч. 15. — *Wacław z Oleska*: P. l. galic. 505, ч. 26. — *Чубинський*: Труды V, 839, ч. 410. — *Bystroń*: Pols. p. l. 69, ч. 15. — *Kolberg*: Lud I, 13—26, ч. 3; XVI, ч. 480. — *Fr. Sušil*: Moravs. nár. p. s nápěvy. 2 вид. 1860, ст. 95—97, ч. 98.

488 б.

1. Високий мостечек угинасе[1]), (2)
   Росне на нем травка, не косисе. (2)
2. Жеби я тот мостек[2]) гарендував,
   То би я го красні[3]) вицифрував.
3. Червену і білу ружу[4]) садив,
   Мусиш ня, мой мила, випровадзиц[5]).
4. Випровадзилам тя[6]) аж до места,
   Нещесна та патроль, што мя нашла.
5. І нашла мя, нашла і забрала,
   І на войночку[7]) одослала.
6. Як ся мі на войні злі поведе,
   Не буду нарікав, лем на тебе.
7. На тебе, на тебе, на твою мац,
   Же мі тя не дала за жінку взяц.
8. За жінку, за жінку, за женічку,
   Порубац, посекац твой главічку[8]).
9. Та і поліеся[9]) кров червена,
   Про кого? про тебе возлюблена.

Вар. 488 а: [1]) Широкий мостечек погинасе. [2]) Кедби я тен. [3]) Красні би я його. [4]) Червени і біли ружи. [5]) Мусит ня мой мила одпровадзіц. [6]) Одпровадивбим тя. [7]) Тей на ту военку. [8]) Порубал, посекал сой главічку. [9]) А як ся поліє.

Roger: P. l. pols. ч. 488.

488 в.

1. Зельоний мостечок, зельоніський, (2)
   Травка на нім роснє, не косіє. (2)
2. Кедби я його гарендував,
   Добре би я його отринкував.
3. Червони і біли ружи садзів,
   Я би тя, дівчино, одпровадив.

489.

1. Тече вода з явора, (2)
   Мої милі до двора. (2)
2. В ні ся хлопці купают,
   Ганцю на двор волают.
3. Ганцю, Ганцю, вийдь на двор,
   Бо тя вола фраїр твой.
4. Што-ж би я там робила?
   Мама би ня забила.
5. Ти мацери так повідж,
   Же-с ходила на сповідь.
6. А матка ся утішит,
   Же ї дівка не грішит.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 4, ч. 4. — *Гнатюк:* Етн. Зб. IX, ч. 100. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. ч. 488. — *Geryk:* Slovens. lud. p. I, ч. 3.

490 а.

1. Коло мого йоґрудечка (2)
   Виросла мі яблонечка. (2)
2. На червено проквитала,
   Білюсеньки ябка мала.
3. А хто-ж ми їх буде зривав,
   Кой ся милий мій погнівав?
4. Погнівався, не знам, за што,
   Ходив до нас, не знам по што.

5. Ходив до нас цілу осінь,
Пущалам го дзюром до сінь.

6. Ходив до нас цілу зиму,
Пущалам го под перину.

7. Ходив до нас ціле лято,
Далаєм му ґемби за то.

Вар. 498 *α*.

490 б.

1. Чия вина? материна, (2)
Же мя робіц не навчила. (2)

2. Лем мя красні прибирала,
До коршми мя посилала.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 133.

490 в. v. 491 *ε*.

491. *α*)

1. Ой йа Боже мой, Боже любий, (2)
Ой то ня не взяв, што ня любив, (2)
2. Гей лем ня взяла лайдачина,
Та што-м го ніґда не виділа.

491. *β*)

1. Ой Боже, Боже примилений,
Тей же я еще не женений.
2. Ой діжди, діжди до йосени,
Ой налюбишся младой жени.

3. Ой Боже, Боже, зла неволя,
Бо склинають ня мама моя.
4. Ой бодай здрови проклинали,
Ой шумного ня виховали.

491. *γ*)

1. Ой мамцю, мамцю, як мі гірко[1]),
Та же я ходжу довго дівков.
2. Ей людски дівки оддаются,
Та мене любят і сьміются.

Вар. 502: [1]) Боже, Боже, як мі гірко.

491. *δ*)

1. Ей там на горі жита много,
Та половина зеленого.

2. Ой, вишли жінки жито жати,
Тай забили си й серпи взяти.

3. Ой серпи взяли, хліб забили,
Яки тото жінки били.

491. *ε*)

1. Ой Боже, Боже з височости,
Ой розишлися дві любости.
2. Ой дві любости, штири йочка,
Та будут плакац до таґ рочка.

3. Ой до таґ рочка, до йосени,
Ой пок ся Янчик не йоженит.
4. Ой ти Янічку, невірничку,
Ой ти не віриш мому личку.

5. Ей̆ я не вірю бо нічому,
Тай твому личку румяному.

Вар. 471.

Geryk: Slovens. l. p. II, ч. 42.

492 v. 450.

493 a.

1. На Чорну гору бежала, (2)
Черне коріня копала. (2)
2. В червенім вінци мочила,
Жеби Ганічку стровила.

3. Ганця то винце не пила,
Лем Янічкові подала.
4. А Янчік ся го раз напив,
За серденько ся улапив.

5. Ідут Ганічку чепити,
А Янічкові дзвонити.

6. Ведут Ганічку з виводу,
Янчіка кладут до гробу.

Вар. 176. (Тут зведено паралелі).
Sušil: Moravs. nár. p. 1860, ч. 157.

493 б.

1. Ішли рибаре на риби (2)
Йаж до глубокой долини. (2)
2. Нашли йони там соколя,
Красні повите паходя.
3. Ой еден гварит: берме го!
Йа другий гварит: лишме го!
4. А третій на то нич не дбав,
Лиш до рихтаря знати дав.
5. Зараз на бубен вдарили,
Жеби ся дівки сходили.
6. Ой кожда пришла в венечку,
Лем рихтарьова в чепечку.
7. Взяли Ганічку за ручку,
Вивели они єй на лучку.
8. „Ой Ганцю, Ганцю, Ганічко,
Де-ж ти поділа венечко?"
9. — „На клинок його вішала,
Бо-м го нерада носила".

Вар. 175, 292, 388, 439 аб, 493 б, 560. (Тут зведено паралелі).

493 в.

1. Ей впала мушка до кірця, (2)
Не дай ня, мамічко, за вдівця. (2)
2. Бо вдовец би мі повідав,
Же він першу жену ліпшу мав.
3. Ой і діти би плакали,
Же злу мачоху достали.
4. І я би сама плакала,
Же-м ся за вдівця достала.

Головацький: Н. п. II, 236, ч. 93. — *Roger:* P. l. p. ч. 379.

493 г.

1. Орала баба заграду, (2)
Йа пришов 'д ній сам пан
[на раду. (2)
2. Ой бабо, бабо, дай раду,
Як мам окламац ту панну.
3. Ей возь си шати паненски,
Ой черевічки кальмаженски.
4. Будеш ся проходив по ринку
Йаж до самого вечерку.
5. Будеш ся на ноч питала,
Аж до младего коваля.
6. Ой коваль, коваль, коваличку,
Переночуй-же ня ту ночку.
7. Ой як-же я тя ночувац мам,
Кеди я не знам, скадзи панна?
8. Ей я си пані з Варшави,
А іду на ярмарк до Праги.
9. Юж лем там товар післала,
Лем лем ту сама зостала.
10. А як мінуло по вечери,
Розказав коваль свої цери:
11. Ой Ганцю, Ганцю, ід лужко
[слац,
А піде там з тобом панна спац.
12. Скоро минуло пів ночи,
Кричит Ганічка помочи.
13. Ой цит ти, Ганцю, не кричи,
А нас ту нихто не слишит.
14. Скоро минуло пів рочка,
Ходит Ганічка, як бочка.
15. Скоро минуло по пів роце,
Ходит Ганічка по луце,
А носит синочка на руце.
16. Ой носит, носит, туляє,
Прекрасні йому співає.
17. Ой люляй, люляй, синусь мій,
Жебис не бив такий, як та-
[тусь твій.
18. Бо твій татусь краль польский,
А ізводитель паненьский.

Вар. 432 а. *α*. (Тут показано паралелі).

493 ґ.

1. Червена ружа, білий квіт, (2)
Не буду ся женив за сім літ. (2)
2. Аж як мі сім літ вистоїт,
Або ся оженю, або ніт.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 397, ч. 128.

493 де.

1. Ой Янчік, Янчік, ти сі пес, (2)
Ей ти чуджу жену любуєш. (2)
2. Ой чуджи жени таки сут,
Ой до ганьби тя принесут.
3. Ой а до ганьби до такой,
Ой до постілки вислатой.
4. Ой в ти постілце добре спац,
Кед ся є з кім добре любовац.
5. Ой на постілце легко спац,
Ой а з постілки цежко встац.
6. Ой а постілка дубова,
Ой то є ганьба готова.
7. Ой чуджи баби таки сут,
Ей до ганьби тя принесут.

494.

1. Ей гора, гора, горонька, (2)
Попід гороньку стежонька. (2)
2. Ей іде за ньом вдовонька,
Несе на ручках синонька.
3. Ей стрітили єй зли люди,
Ей а зли люди, гіряне.
4. Ей вдово, вдово, вдовонько,
Дай-же нам свого синонька!
5. Бо в вашім краю мір буде,
Та твій синонько гнет зумре.
6. Ей а в нашім го не буде,
Та твій синонько краль буде.
7. Гей як го з ручок давала,
Аж на чорнозім[1]) падала.
8. Ой сину, сину, синусь мій,
Юж ти не будеш нігда мій!
9. Бо тя зли люди забиют,
Піском, каміньом накриют.

495 а.

1. Сталася нам новина, (2)
Пані пана забила. (2)
2. До заградкі сховала,
Лелійом го засяла.
3. Росни, росни, лелія,
Іще висша, яко я.
4. А як-же я рости мам,
Кед підо мнов лежит пан?
5. Лежит, лежит забитий,
І лелійом прикритий.
6. Посмотр, цурко, в густий ляс,
Ци не іде хто до нас?
7. Идут, идут панове,
Небіщика братове.
8. По чім же-с їх познала,
Же-с їх братми назвала?
9. По шабличці бламкавій,
І по коню сивавім.
10. А як пришли до двора —
Сідай з нами, братова!
11. А як-же я сідац мам,
Кед я дробни діти мам?
12. Ми діти забереме,
А тебе забієме.
13. Чия ту кров по дворі,
І в ті нові коморі?
14. Цурка кури різала,
Та з них кровця цяпкала.
15. Хоцбис сто кур різала,
Тівко би кров не било.
16. А як пришли в густий ляс,
Наші пані упал пас.
17. Почекай ще на хвилю,
І на єдну годину,
Най ся по пас похилю.
18. Не будеш ся хиляла,
Бо-с го не куповала.
19. Купив мі го панічек,
Небіщика братічек.

Вар. 487. (Тут показано паралелі).

495 б.

1. Ішло дівча на воду (2)
Під зелену заграду. (2)
2. Нашло оно злотий квіт,
Стало собі вінці виц.
3. Єден вінец вивило,
Як сонечко сходило.
4. Другий вінец вивило,
Як ся Служба зачала.

---

[1]) Вар: на коліна.

5. Третій вінец вивило,
Як ся Служба скінчила.
6. Пришов 'д ньому младенец:
Дівча, дівча, дай венец!
7. Не дам я ти мой венец,
Бо ти не мій младенец.
8. Бо ти не мій младенец,
Але з пекла визренец.
9. По чім же-с ня познала,
Же-с ня красні назвала?
10. По шатаньскім породзе,
І по твоїм походзе.
11. Як охватил, та поніс[1])
Понад гори, понад ліс.
12. Не нес ти ня горами,
А йно нес ти дрожками.
13. А як пришли над пекло,
Боже, Боже, як тепло!
14. А як пришли над врата,
Запукали на брата.
15. Брате, брате, отвор мі,
Бо я несу, тяжко мі.
16. Што-ж так тяжко несете,
Же отвирац кажете?
17. Несу тіло і душу,
Покутувац з ньом мушу.
18. А як пришли до пекла,
Посадил єй до кресла.
19. Дайте ми ї смолу пиц,
Най ся учит з нами жиц.
20. Єден пугар випила,
Білий пломень пустила.
21. Другий пугар випила,
Синій пломень пустила.
22. Третій пугар випила,
Юж червений пустила.
23. За столічек сідала,
Карти, листи писала.
24. Карти, листи писала,
І до маткі їх слала.
25. Матко, матко, маш там дві,
Котрі ліпше, яко мі.
26. Ти ня била брезином,
Мене биют терниним.
27. Ти ня била палицьом,
А геу ня бют смолпцьов.
28. До церкви-с ня спирала,
До корчми-с ня збирала.
29. Іще-с ся ня питала
Чи м ся красні убрала.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 126, ч. 16. (Покритка в пеклі). — *Головацький:* Н. п. I, 210—211, ч. 36—37; III, 1, 225—226, ч. 95; II, 727, ч. 13. — *Kolberg:* Lud IV, ч. 220; VI, ч. 447; XII, ч. 611; XVII, ч. 17. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. ч. 3, 2054. — *Geryk:* Slovens. l. p. II, ч. 78.

495 в.

1. Сталася нам новина, (2)
Пані пана забила. (2)
2. В оґроді го сховала,
Марийов го присяла.
3. Піздрий, дівко, в густий ляс,
Ци не иде кто до нас.
4. Їдуть, їдут панове,
Небіщика братове.
5. Наша люба братово!
Де-с нам брата поділа?
6. Післалам го на лови
До зеленой дуброви.
7. Наша люба братово!
Яка там кров на долі?
8. Дівка курки різала,
Бо ся гостей сподзяла.
9. Наша люба братово!
Рушай з нами до Львова!
10. Як я з вами їхац мам,
Кой я дробни діти мам?
11. Ми діти забереме,
А тобі в лоб стрелиме.
12. Приїхали в густий ляс,
Злетів з пані златий пас.
13. Не будеш го знимала,
Бо-с ся ним не старала.
14. Лем го справив брацішек,
Небощичок Францішек.

Вар. 495 а, 487.

495 г.

1. З понеділька на вторек (2)
Пришов до нас пахолек. (2)
2. Пахолечек молодий
Глядат собі господи.

---
[1]) Вар: понюс.

3. Нашов собі господу,
Качмаречку молоду.
4. Качмаречці[1]) Маринка,
Налій же мі дзбан винка.
5. Як-же я ти наляц мам,
Кед подерти жупан маш?
6. Хоц подерти жупан мам,
Мам я гроші, яко пан.
7. Кед маш гроші, яко пан,
То я за тя цурку дам.
8. Красні ти єй приберу
І постельку вистелю.

Головацький: Н. п. I, 73, ч. 28; II, 577, ч. 6; III, в. 1, 27, ч. 16. — *Чубинський:* Труды V, 201, ч. 407; 917, ч. 485. — *А. Н. Соболевський:* В.-русс. народ. пѣсни, Пб. 1895—1902. I, ч. 292—293. — *Лисенко:* Збір н. п. II, ч. 18.

495 ґ.

1. Сів си сокіл на грушку, (2)
На ту суху галузку. (2)
2. Галузка ся зломила,
Соколонька зрадила.
3. Як ся сокіл тай схопив,
Аж над Краків прилетів.
4. Над Краковом засьпівав,
Аж ся Краків розвивав.
5. Поза Краків стежечка,
Іде за ньом дзевечка,
Соколова сестричка.
6. Ой соколе, брате мій!
Юж ми матка зумерла.
7. Іще вчера звечера
До костела внесена.
8. Як ся сокіл тай схопив,
Аж над косціл прилетів.
9. Над костелом звискотав,
Аж ся костіл змиґотав.
10. Три раз косціл облетів,
А дверечка не нашов.
11. Сів собі на окенце,
Сьвітит на нього сонце.
12. Сьвітит на нього сонце:
Мамусю, моє серце!

Susil: Moravs. n. p. 1860, ч. 174.

496 а.

1. Огкаль соненько сходило, (2)
Там дівча ябінь садило. (2)
2. Ей рости-же мі висіцька,
Як попри земли низіцька.
3. Род мі ябочко червене,
Як мое личко румене.
4. Род мі ябочко або дві,
Як мої личка обидві.
5. Бо би мі треба дар послац,
Для кого я ся мам достац.
6. Досталабимся старему,
Не ровен він личку моему.
7. Досталабимся младему,
Ровен він личку моему.
8. Як легне старий до ложа,
Жеби дровнискоituloжив.
9. Як легне младий до лужка,
Жеби подложив подушку.
10. Як иде старий до поля,
Виросне за ним тополя.
11. Як иде младий до поля,
А иде за ним пахоля. **Вар. 446, 483 а.**

496 б.

1. Ей качмар, качмар, білий качмар, (2)
Ей де ти тото житко посяв? (2)
2. Ей посяв я го межи лесми,
Ей вижали го три невести.

497 а.

1. Тече вода зпід явора, (2)
Черпала єй мила моя. (2)
2. Начерпала, поставила,
Розмарию посадила.

---

[1]) = тобто на імя.

3. Росний-же мі до осени,
Покиль прийде поцешене.
4. Мав мій милий штири воли,
Заяли їх до йугори.
5. А з йугори до Маюра,
Вимін же їх, моя мила.
6. Якби я їх вименила,
Ганьба би то моя била.
7. Лем я тобі пінязьки дам,
Вимін собі волоньки сам.
8. До кишені посегнула,
Ясний пінязь вицегнула.
9. Подала го качмарьови:
Пуст мі воли фраїрови!

Вар. 497 в.

497 б.

1. По саді ся прохожає, (2)
І так собі розмовляє,
Же далеко милу має.
2. Ни мі до ней лист писати, (2)
Ни мі до ней сам їхати. (2)
3. Буду до ней лист писати,
Так ня будут люди знати.
4. Не так люди, як сусіди,
Будут мати дост бесіди.
5. Ти, місячку, сьвіти ясно,
Ти, коничку, крачай разьно.
6. А як пришли перед врата,
Вишла мила, красна, злата.
7. Коня взяла за узденьку,
Миленького за рученьку.
8. Коня ввела до стайніци,
Миленького до сьвітлиці.
9. Коню дала вівса, сіна,
Миленькому меду, вина.
10. Сама сіла застарана[1]),
Свої очка заплакала.
11. А ци ти жаль вівса, сіна,
Ци милому меду, вина?
12. Ни мі не жаль вівса, сіна,
Ни мі не жаль меду, вина.
13. Але мі жаль того сьвіта,
Што-с мі змарніл мої літа.

Вар. 559 б.

Ів. Колесса: Етногр. Зб. XI, 283—285, ч. 31 а, б, в. — *Kolberg:* Pokucie II, 132, ч. 216. — *Головацький:* Н. п. III, в. 1, ст. 49—51.

497 в.

1. Тече вода зпід явора, (2)
Черпала єй мила моя. (2)
2. Начерпала, поставила,
Розмарию намочила.
3. Мокни, мокни до йосени,
Ніж мі прийде поцешене.
4. Поцешене, штири воли,
Зажену їх до йугори.
5. А з йугори до долини,
Наїлися розмариї.
6. Наїлися, напилися,
Зимной води на турисі (?).
7. Зимной води турисовой,
До шклянечкі кришталовой.

Вар. 497 а.

497 г.

1. А там долом під явором, (2)
Оре дівча єдним волом. (2)
2. Оре, оре, не дооре,
Вишла матка, вола на не.
3. Дівча, дівча, под до дому,
Обіцям тя, не знам кому.
4. Обіцям тя за Янічка,
За Янічка розбойничка.
5. А Янічек нич не робит,
Лем танцює, красні ходит.
6. Ма кошелю з павучини,
А перички з грушковини.
7. Тикат собі на местечку,
Же мам му дац фраїречку.

Вар. 447, 432 а, β (тут подано паралелі), 268 β.

---

[1]) = зажурена, засумована.

498. α)

1. Коло мого йоґрудечка, (2)
Заквітла мі яблунечка. (2)
2. Білюсенько проквитала
І червени ябка мала.
3. А хто нам їх буде збивав,
Кед ся Ясьо нам погнівав?
4. Погнівався, нема про што,
Ходив до нас, не знав по што.
5. Ходив, ходив по вянечек,
Той мій милий коханечек.
6. Ходив, ходив ціле лято,
Купив він мі хустку за то.
7. Ходив, ходив цілу осінь,
Пущалам го окном до сінь.
8. Ходив, ходив цілу зиму,
Пущалам го під перину.
9. Ходив, ходив, аж ня зрадив,
З вянечка ня випровадив.
10. Із вянечка зеленого,
Із личечка румяного.

Вар. 490 а.

Bystroń: Pols. p. lud. 109, ч. 34. — *Roger:* P. l. p. ч. 190.

498. β)

1. А там долов під горбочком (2)
Пиют хлопці палюнечку. (2)
2. Єдни пиют, други грают,
Треті дівча намовляют.
3. Ніж они го намовили,
Триста златих утратили.
4. Триста златих найби било,
Бодай дівча наше било.
5. Ганцю, Ганцю, Ганцю наша,
Покаж-же нам свого Яся.
6. Ганця Яся показала,
По колена в землю встряла.
7. По колена, аж по пости (?)
Ганця впала аж з радости.

Вар. 597.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 131, ч. 23. — *Головацький:* Н. п. І, 85, ч. 42; III, в. 1, 21, ч. 9; 103, ч. 24. — *Ż. Pauli*: P. l. r. II, 11, ч. 9. — *Врабель*: Р. Сол. 141. — *Де-Воллан:* Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 150. — *Kolberg:* Lud. I. 241, 25. — *K. Flicka:* Eva Studeničová 1928, ст. 33, ч. 24.

499.

1. Ма тен циґан некне, біле зуби, (2)
Так се мі то, моя мамко, любі. (2)
2. Ма тен циґан пекне, біле ґаці,
Але мене за ціґана дайце.

500.

1. Не піду до леса з konічкамі,
Бо би мене гаїтове поімали[1]),
Але піду на лучки,
Возму дівча на ручки,
Буду го колисав помаліцьки.
2. А ци я Ганічка, ци я сама,
Жеби я гусарім траву жала?
Ей ма гусар женічку,
Ей най му жне травічку,
До рана, до рана, до рана.

Вар. 505 а: [1]) Бо би мя гайтове полапали.

501.

А я нещасливий на сей сьвіт родився,
Такий сьвіт широкий, а я не женився.
А я на то нич не дбаю,
Чужі жінки все кохаю,
Для своей вигоди, серцю охолоди.

Грінченко: Этн. Матер. III, 282, ч. 543. — *Kolberg:* Pokucie II, 61, ч. 79.

*

502. v. 491 γ і 503.

503.

1. Мамо моя, куп мі коня, (2)
Ейя гой, сяяя, сяяя! (Рефр.)
Най не сиджу дармо дома. (2)

2. Най я їду, кадель хочу,
Ейя гой, сяяя, сяяя!
Най си сьвіта не корочу[1]).

Вар 502: Ней си сьвіта не корочу,
Ней я любю, кого хочу.

Головацький: II, 237, ч. 98. — *Roger:* P. l. pols. ч. 476.

504.

1. Янічку, Янічку, посій мі лен, (2)
Посій-же го на меджі,
Жеби він ся не гродив,
Нерада трем. (2)

2. Як він мі ся гродив по колена,
А сріберне насіня,
А єдвабне коріня,
Єдвабний лен.

505 а. v. 500.

505 б.

Повідж мі, дівчатко, што тя болит,
Прилож си листочок яворовий.
Я го все прикладам,
Він мі все одпада,
Все мя болит, все мя болит.

505 в.

1. Поїхав до ліса вчера рано,
Попатрив на дівча, зломив ярмо.
А ти дзевчатко шварне,
Не позерай ти на мя,
Бо юж дармо. (2)

2. Не піду до ліса з волойками,
Бо би мя гайдуци полапали.
Лем я піду на лучки,
Озму милу на ручки,
Буду ей колисав помалюцьки.

Вар. 472 а. 500.

506.

Чия ти Ганічко? рихтарьова.
Рихтарьова я дзевка,
Вшиткім хлопцім фраїрка,
Ганічко, серденько, душко моя.

507.

1. Ей ви дівчата, чюєте!
Ей де на траву підете?
І я піду за вами,
Накошу вам отави,
Ей накошу вам отави.

2. Ей ми йотави не хцеме,
Ей ми сой травки нажнеме,
Наши крави молоди,
Дают млека, як води,
Ей дают млека, як води.

Вар. 549 а.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44, 187.

508.

Пішла дівчина на буковину,
Взяла зо собов скрипки єдини,
Співала і грала,
Сивисеньки сиви волки пасала.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 69, ч. 148. — *Bystroń:* Pols. p. lud. 97, ч. 27. — *Roger:* P. l. pols. ч. 495.

509.

1. Помачав ня, помачав,
Дробний дойджик помачав,
Помачав ня в сашині[1]),
При тій шварній дівчині. (2)
2. Пуст ня, мила, пуст ня вну[2]),
Най не стою на дойджу,
На дойджику не я сам,
На конику мій сашав[3]).
3. Де-с ся змачав, там ся суш,
Ти мій фраїр, другий муж;
Ти мій фраїр з вечера.
А другий муж до рана.
4. Чом-єс перше не прийшов,
Ніж місячик ни зайшов?
А не міг я, мой мила,
Мати ми тя бранила.

Лисенко: Збірник укр. п. IV. 79, ч. 39.

510.

1. Про що мене головонька болит? (2)
Бо мій милий за іншима ходит, (2) гойя гей! (Рф.)
2. До півночи за іншима ходит,
По півночи до дому приходит.
3. Як на мою постілку лягає,
І на мою матероньку лає.
4. Обернися, ти бідо, од мене,
Бо я маю сім красших од тебе.
5. Хоцби ти мав штири й двацетима,
А я старша над нима вшиткима.
6. Де-ж ти, дівче, до школи ходила,
Же ся того розуму навчила?
7. В ширім поли там церков стояла,
Там я тобі вірно присігала.
8. Подь-же, дівча, подь-же до домою,
Твоя мати плаче за тобою.
9. Нехай плаче, нехай она знає,
Чого мене за пияка дає.
10. За пияка, за тог пияченька,
Взяв він красу з мойого личенька.
11. А я тому рада і не рада,
Же го веде все з корчми громада.
12. А я його поступоньки знаю,
Як він пяний, я в вікно втікаю.
13. Не так вікном, та як кватироньков,
Не так сама, але з дітиноньков.
14. Єдну ночку в поли-м ночувала,
І так лем си з калинов ґадала:

---

[1]) = корчі, тростина, осока. [2]) = до середини. [3]) = убраннє (?).

15. Ой калино, калиновий квіте,
А юж лес мі завязаний сьвіте!

1. Колесса: Етн. Зб. XI, 228, ч. 2. — *Головацький:* Н. п. I, 199, ч. 22. — *Чубинський:* Труды V, 625, ч. 228.

511.

Наша кура рябава, рябава
Ваши кури драпала;

Наши кури, ваш когут, ваш когут,
Най ся любят, як могут.

512.

А я неска тут буду, тут буду,
А на заран гет піду,
Подь ня, мила, випровадь, випровадь,
Бо ся иду вербовац.

513.

1. Йа там долоу ґенстий ляс, (2)
Визірала Кася на своєго Яся,
Ци не іде до дом зас. (2)

2. Ей йа іде він іде
Та на сивим конику,
Лем собі припасав (2)
На левий бок шабельку. (2)

514.

1. Кед я це, мой міла, не достанем, (2)
Піду на воєнку, (2)
Шию зламем. (3)
2. Потече, потече кров чорвена, (2)
Із личка, із бочка, (2)
Із рамена. (3)

515 а.

1. А в неділю палюнечку пию,
В понедільок зас ся єй сподію,
В вівторок райцую, } 2
Ище собі при гудачку танцую. }

2. А в середу треба домів іти,
А в четвер буде што зробити,
В пятницу, в суботу,
Треба би сой порахувац роботу.

3. А як пришла мі сьвята неділка,
Пилабися солодка палюнка,
І то так день на день,
Пилабися палюнечка каждий день.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44, 211. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. 1453. — *Geryk:* Slovens. l. p. II, ч. 66.

515 б.

1. А в неділю раз палюнку пию,
В понедільок я ї не вилію,
В вівторок райцую,
Ище собі при гудачку танцую.

2. В середу час до дому іти,
А в четвер дашто заробити,
В пятницу, в суботу,
Треба би нам пораховац роботу.

3. А пришла мі сьвята неділенька,
Пилабися сладка палюненька,
Пилабися день по день,
Пилабися палюнечка каждий день.

516. α)

1. |:Ішов Янчік (2) напитий:|, (2)
Гейяяй, гейяяй, гейяяяй [сяяяй! (Рефр.)
Зломив перко (2) з рокити.
2. Не ходз, Янчік, (2) напитий,
Не лом перко (2) з рокити.
3. Як ся дівки (2) дознают,
Та ті кости (2) зламают.
4. Тобі добре, напаснику, а мі зле,
Тобі квітне, (2) а мі схне.
5. Тобі квітне за калапом[1]) ружічка
А мі плаче в колисочці Ганічка
6. Чого-ж ти ту, напаснику, чо [ходиш,
Чем-же ти ня не любуєш, лем [зводиш ?
7. Моя мила (2) премила,
Пораєм ци (2) фраїра.
8. Пораєм ци, (2) кого хцеш,
Юж ти мойом (2) не будеш.

516. β)

1. Дівча, дівча, (2) подь з нами,
На толочку (2) з козами. Гейяя! ітд.
2. Якбим з вами (2) ходила,
Мати би ня (2) забила.
3. Так матери (2) одповіж,
Же-с ходила (2) на сповідь.
4. Од вечера (2) до рана,
До нашого (2) клебана.

516. γ)

1. Ой за Бодроґ[2]), біле дівча, за бодроґ,
Што-же ти мі починила, подь, одроб. Гейяя! ітд.
2. Што би я ти йа за фраса[3]) чинила,
Кой я твойом фраїречком не била!

517.

Ідзе циґан (2) до леса,
Лем ґубаньком[4]) (2) потреса,
Вшитки дзевкі (2) на него,
Же ґубанька (2) не єго.

518.

1. При Дунаю, при Пісбурку ючка зелена,
Сидит на ні моя мила барзо страплена.
Чорни очи ма, все на мене попатра, } 2
Личко ся ї румяніє, бо другого ма. }
2. Вчера вечер при вечери бил сом скламани,
На ті лавці, щто я сіджу, сидів там другий.
Почкай, милий мой, седзі тераз другий твой.
Венци ти ня не увидиш, ґнес послідний день.
3. Тото житко, што я сіяв, жац го не буду,
Тото дівча, што я любив, брац го не буду.
Посяц, а не жац, полюбувац, а не брац, —
За фалечне любоване Боже ти заплац! **Вар. 530.**

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 1199.

519.

Ци пустите, не пустите без ти чере мости?
Не пустиме, не пустиме, поламалибисте.
Не поламлеме, злегка перейдеме,
Позаднє, позаднє чадо даруєме.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 26, ч. 54. — *Верхратський*: „Знадоби". Зап. НТШ. XLIV, 201, 222. — *Головацький:* Н. п. II, 191, ч. 16; III, в. 2, 178, ч. 3. — *Квітка:* Нар. мел. I, 36—37, ч. 25. — *Гнатюк:* Гаївки ч. 3.

---

[1]) = капелюх. [2]) Річка в Земпл. коміт., доплив Тиси; Б. — Керестур, місточко над р. Б. [3]) = чорт. [4]) = гуня.

520. v. 525 б.

521 а.

Ой Боже мій (3) на свеце,
Же мя жадна (3) не кцете.
Анн една (2) ни жадна,
Бо-сте кажда (2) парадна.

521 б.

Тиха вода бреги ламле, — то правда, то нравда,
А юж мене моя миля зохабля, зохабля.
Кед зохабля, а я не дбам, я не дбам,
А я собі ліпшу, гаршу погледам, погледам.

Вар. 351. Стр. 3—4.

Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 36.

522 а.

Кобис била фраїречка справедлива,
Росла би ці под облачком розмария.
Але ці не росне, лем ці горше зосхне,
Бо-с бестия. (2)

522 б.

Жеби ти бив паробочок справедливий,
Далаби я тобі перко з розмариї.
Але ти го не дам, бо не казав клебан,
Лем з кропиви.

523.

Жаль мі, жаль мі, же-м ся не оженив, злі-м собі учинив,
Жаль мі, жаль мі молодих літ.
О два, о три рочки, то я ся оженю, возьму си дівчину,
Будеме жиц враз обоє.

524.

1. Розвилася черешенька, розвила,
Вшитки гори і долини прикрила,
Стоїт під ньов дівчиноя спишая (?),
За нев, за нев розмамонька втишая (?).
2. Не ходь-же мі, розмамонько, за мною,
Не мило мі розмавляти з тобою;
Лем мі мило, розмамонько, з ким іншим,
З тим Янічком, з тим Янічком наймильшим.

Ф. Колесса: Мелод. гаївок. Матер. до укр. етнол. XII, 35, ч. 97, 98. — *Гнатюк:* Гаївки. Ibid. 208, ч. 150. — *Головацький:* Н. п. I, 335, ч. 176; II, 627, ч. 3; 721, ч. 6. — *Чубинський:* Труды IV, 112, 133; 168. ч. 306

525 а.

Закукала зазулечка зо скали,
Ой плакали чорни очка, плакали.
Не била то зазулечка, бив то птах,
Кед ня, мила, не рада маш, зостан так.

525 б.

1. А чи ти мя[1]), Василеньку, не знаєш,
Же ти мою хатуленьку[2]) минаєш?

А то моя хатуленька край води[3]),
З високого деревенька[4]), з лободи.
2. Будуй хату з лободи, з лободи,
До чуджой ня не веди, не веди,
Чуджа (людска) хата не своя, не своя,
Людска хата лисоя, лисоя. (?)

Вар. 520. [1]) Чи ти мене. [2]) Же ти нашу хатиноньку. [3]) Наша хата край води, край води. [4]) дерева.

Головацький: Н. п. I, 217, ч. 42; III, в. 1, 191, ч. 63. — *Чубинський:* Труды V, 493, ч. 99.

525 в.

1. Де ти мене, Василеньку, поведеш,
Кой ти своі хатиноньки не маєш?
Поведу тя, поведу тя в чуджую,
Ніж си свою, ніж си свою збудую.
2. Ци ти мене, Василеньку, не знаєш,
Же ти мою хатинечку минаєш?
Моя хата, моя хата край води,
З високого дерева, з лободи.

525 г.

Закувала зазуленька за водом,
Заплакала пані млода за собом:
А ідьте ви, млади літа, ідьте преч,
Полож вінок на полицу, вложи чепец.

Kolberg: Lud. III, ч. 39, 78.

526.

1. Кой я ішов з Дебрецина до Тали,
На конику подковечки черкали.
Ей йа лем ти ме, мой конику, добре нес,
Дам я тобі подковечкі прибиц ґнес.
Дам я тобі подковечкі і клиньце,
Жебис мене занюс ґу мой фраїрце.
2. Кой я ішов вчера вечер од Пазі,
Застала ня чорна кура на дразі,
Ей а ідь-же ти, чорна куро, до дому,
На заставай на дорозі никому.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. 582.

527.

Ой нароваш, сивий коню, нароваш!
Кому-же ти тото дівча виховаш?
Ой тобі то, мій Янічку, тобі то,
Жеби ти мав младу жену на літо.

Врабель: Р. Солов. ст. 87. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 222.

528.

1. Ей йа в Дукли на писаню йа сьвітилася сьвічка, (2)
Ей на моім миленькім /:ейя гой!:/ (Рефр.)
Ей я вишита сорочка, ей вишита сорочка.
2. Ей йа не так та сорочка, ей лем гаджі, нагавки,
Коло кешень ей та ціфри, ейя гой!
Коло кешень ей та ціфри, ей сут отри обранки. (?)

529 а.

1. Ганцю біла, (2) што робіш?
Крови гонят, (2) а ти спіш.
Най ї гонят із поля,
Так то ганьба не моя. (2)

2. Так то ганьба (2) милего,
Што-м заспала (2) про него.
Так то ганьба милего.
Што-м заспала про него,
Ей про него, про него!

529 б.

Добра трава, добра трава на росі,
Пасе дзевча, пасе дзевча кровусі;
Дзевча, дзевча, співай сой, (2)
Добра трава на твой дой.

530.

1. За горами, за лесами лучка зелена,
Стоїт на ні моя мила барзо страплена;
Чорни очи ма, на мя попатра,
Личко ї ся румяніе, же другого ма.
2. Лем я вчера гвечер не бив, — юж-ем скламани,
На тім столку, што-м я сидів, сидів там другий.
Почкай, мила, лем, што там робив тен?
Юж ня венци не увидиш, ґнес остатні ден.
3. Тото житко, што-м го посяв, жац го не будзем,
Тото дівча, што-м го любив, брац го не будзем.
Посяц, а не жац, любиц, а не взяц,
За фалечне любованя Панбуґ ти заплац!

Вар. 518.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 1199.

531.

1. На пецу молотил, за пецом віял,
Жена го лаяла, а він ся сьміял.
Тепер лем ся розскакала, тепер же мі грайте!
Чорни бути поприскали, червени мі дайте!
Чорни бути до роботи, червени до танцю,
Мам я пальці дрітуванці, што їх не потрачу.

Де-Воллан: Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 131. — *Головацький:* Н. п. III, в. 1, 528, ч. 5. — *Kolberg:* Lud XVI, 297, ч. 488.

532.

Яка ти сі, моя міла, фалечна:
Сама се мі вируціла зо серца;
Тепер будзеш на свій розум бановац,
Не будеш ти мала кего любовац.

533.

Сьвітило сонейко ку ляскові,
Не давай ґамбочкі воячкові.
Як му не дац, кой він просит?
Цалуе, пястуе, вудку носит.

Kolberg: Lud VI, ч. 356.

534.

Чорна гора, чорна гора ой та курится, курится,
Сама моя мила дома ой та боїтся, боїтся.
Не бой ти ся, моя мила, з вечера,
Ой прийду к тобі, переночую, переночую до рана.

Врабель: Р. Сол. 153. — *Де-Воллан:* Зап. РГО. XIII, 1, ст. 73.

535.

Сидит пташок на черешні, ей обдзюбує дробний квет,
Чого-ж ти мі, моя мила, ей завруціла младий сьвіт?
Я ти го не завруціла, завруцілесь собі сам,
За три рочки до мя-с ходив, ей на четвертий іншу-с взяв.
Ані тя ся не бою, ані за тя не піду,
Ані я тя під облачком[1]) гей більше чекац не буду.

536.

1. Там на горі калина,
Любит мене дзевчина,
Любит мене сердечні, сердечні,
Озму я єй конечні, конечні.
2. Там на горі два дуби,
Сідят на них голуби,
Жалібненько гукают, гукают,
Два під нима слухают.
3. А ви хлопці молодці,
Дайте знати дівочці,
Ней вона ся не журит, не журит,
Личка красу не губит, не губит.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 281, ч. 30. — *Врабель:* Угр. рус. сп. ч. 764. — *Головацький:* Н. п. II, 678, ч. 3; III, в. 1, 29, ч. 18; 189—190, ч. 62—63; 243—244, ч. 118—119. — *Чубинський:* Труды, V, 189, ч. 382; 414, ч. 803. — *Шухевич:* Гуцульщина III, 163, ч. 17. — *Kolberg:* Pokucie II, 256, ч. 478.

537.

Ой умерла качмаречка, йумерла,
Што нам набір палюночку давала,
А юж она вера неска не жиє,
Юж ся набір палюночка не пиє.

538 а.

Моя мила задремала, я заспав,
А кто-же мі зза калапа перко взяв?
Моє перко з дробной рути фіявки,
Од мей любей стародавней фраїрки.

Врабель: Угр. рус. сп. ч. 502. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 219. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. 420, c. — *Geryk:* Slovens. l. p. I, ч. 22.

538 б.

Банувала моя жена, же я пю,
Барз-же буде бановати, як я вмру;
Як я буду на соломі лежати,
Тогди буде моя жена плакати.

539.

1. Як я піду на Мадяр, на Мадяр,
Кому-же я пірко дам, пірко дам?
Тому, тому за дукат, за дукат, } 2
Миленькому такой так, такой так. }
2. Ой не вір мі, не вір мі, не вір мі,
Що я хлопец вандрівний, вандрівний,
Я вандрую каждий день, каждий день,
Мам дівчата, не прийдем, не прийдем.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 67, ч. 45.

---

[1]) = вікно.

540.

1. Вчера вечер из вечера } 2
зишла ясна зьвіздочка, }
Пришла до мня до касарні (2)
моя люба фраїречка.
2. Пришла она до касарні,
стала си край посцели,
І так стоїт заплакана,
же юж зостане сама.
3. Цит ти, моя мила, не плач,
плач ти нич не поможе,
Хоцбис за ня душу дала,
з войска ня не виможеш.
4. Мам коніся у маштальни,
ціжми з острогами.
— — — — — — —

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. 1204.

541 v. 596 б.

А ти старий сиваку, ей сиваку,
Вижен коня на млаку, ей на млаку,
Єст там трава і вода, (2)
І дівчина молода, ой молода.

542.

1. Не жаль мі ничого,
лем той єдной річи,
гейяя, гейяя, сяяя! (Рефр.)
Той жовтой косоньки,
што вкривала плечі,
гейяя. гейяя, сяяя! } Рф.
Гой гой, гей-яяя, гейяя, }
Той жовтой косоньки,
што вкривала плечі,
гейяя, гейяя, сяяя! (Рф.)
2. Косоньки мі не жаль,
же-ем єй чесала,
Лем мі жаль мамойки,
же-м тя не слухала.

543 а.

1. Ей, доленче[1]), біле дзевча доленче,
Як мі не даш праву ручку, умрем ци.
На Янічку, на, на, на, праву ручку на, на, на,
Лем не умри, драга душо, до рана.
2. А як оно праву ручку давало,
І так за ньов прегоречно плакало.
Не плач, мила, не, не, не, не нарікай, не, не, не,
Вруцем я ся за три рочки до тебе.
3. На четвертий рок піду я до дому,
Озму я тя, фраїречку, за жену.
Не озмеш ня, Янічку, не озмеш ня, не, не, не,
Не дозволі твоя стара мац тебе.
4. Ей на убоч, біле дзевча, на убоч,
Там ти піду подяковац за любость.
Там ти буде, гойя-я, отец із матірйов стац,
Я ти буду, моя любінь, дякувац.
5. Гей на мочар шарґа коні, на мочар,
Не піду я до фраїрки нес вечер,
Лем я піду од дзевчатку шварнему,
Што мі буде той осени за жену.

543 б. v. 375 а.

---

[1]) = долина (?).

543 в.

1. Як-єм їхав з Гамерики до дому,
Та-м надибав камерата на коню,
Гейяя, чугая, гейяяяяя! (Рефр.)
Та-м надибав камерата на коню.
2. Камераце, камераце, як ся маш?
Ци там жиє, ци не жиє моя маць?
3. Юж не жиє, юж не жиє, юж вмерла,
Юж єй чорна земличенька прилегла.

Верхратський: Знадоби. Зап. НТШ. т. 44, 182.

544.

Ци ти циґан, ци ти циґан шалений?
Ей чираймеся[1]), чираймеся. чираймеся на жену!
Ей дам ти стару, дам ти стару, дам ти стару за младу,
І капусти і капусти заграду.

545.

1. Обернися, дівча, раз,
Ци широкий кабат маш?
/:Ойяя, ойяя,:/ (Рефр.) кабат маш.

2. Ци широкий, ци вузкий,
Порубам го на кускі,
Ойяя, ойяя, на куcкі.

546.

1. Пришовби я до вас. жеби я сьмів,
Жебисте мі дали, што би я хтів,
Бравби я в вас дівку і масла чвертівку,
нижбим го зїв.
2. Пришлаби я до вас, жебим сьміла,
Жебисте мі дали, што бим хтіла,
Того шугаїчка, што ма біли личка,
то бим хтіла.

Вар. 568 а.

Врабель: Р. Сол. 106.

547.

Ей мороз, мороз. велька зима, (2)
Повідж ми, дівчатко, (2) де перина.

548 v. 450.

549 а.

1. Ой дівчата, чуєте,
Де на траву идете,
Гей гей. де на траву идете?
2. І я піду за вами,
Накошу вам отави,
Гей гей, накошу вам отави.

3. Ой накошу, накошу,
На купочку накошу,
Гей гей, на купочку накошу.
4. Не повіджте никому,
Будете мац готову,
Гей гей, будете мац готову.

Вар. 507.

549 б.

1. А на лучце зеленій
Пасутся там елені,
Гей гей, пасутся там елені.

2. Проходится Янічек
В камізельці зеленій,
Гей гей, в камізельці зеленій.

[1]) = міняймося.

3. Кеби ти мі, мій милий,
Поїмав мі єленя,
Гей гей, поїмав мі єленя.

4. Сподобалабися мі
Камізелька зелена,
Гей гей, камізелька зелена.

Вар. 569.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. 1438.

549 в.

1. Ой на горі, на горі,
На дзеленій отаві,
Гей, гей! пасло дівча два воли.
2. Пришло ґ нему два гайтове,
Заяли му два воли,
Гей, гей! заяли му два воли.
3. Зачекайте, гайтове,
Най ся воли напасут,
Гей, гей! най ся воли напасут.
4. Зачекайте годину,
Най побігну до дому,
Гей, гей! най побігну до дому.
5. Принесу вам одмену,
За отаву, за сено,
Гей, гей! за отаву, за сено.

549 г.

1. Ой на горе, на горе,
На високій долине,
Гей-гей! на високій долине.
2. Пасло дівча два воли,
На зеленій отаві,
Гей-гей! на зеленій отаві.
3. Пришли ґ нему гайтове,
Хотіли му волки взяц,
Гей, гей! хотіли му волки взяц.
4. Оно їм так повідат,
Же їмволоньки не даст,
Гей-гей! же їм волоньки не даст.
5. Почекайте до часу,
Най ся волки напасут,
Гей-гей! най ся волки напасут.
6. Почекайте годину,
Най побігну до дому,
Гей-гей! най побігну до дому.
7. Як побігну до дому,
Винесу вам вимену,
Гей-гей! винесу вам вимену.
8. Винесу вам вимену,
За йотаву зелену,
Гей-гей! за йотаву зелену.

550. *α*)

1. Летіла пава, летіла,
Злоте перечко тратила,
Аж до мой милой ростомиленой мацери.
2. А там весіля стояло,
Дванац гудачків си грало,
Дванац гудачків, тринац трембачків си грало.
3. Змачала его в росоле,
Пустила его по столе:
А хватай-же го, мой найmиленьший пахоле!
4. А як я ся го поздбуду,
Така весела не буду,
О половину така весела не буду.

Головацький: Н. п. II, 721, ч. 5. Вар. 196.

550. *β*)

1. Сунула річка, сунула,
Пісок-каміня згорнула,
Пісок-каміня (2) згорнула.
2. Лем одну лавку лишила, (2)
Што без ню мила ростомилена [ходила.

3. На тій лавочці вербинка, (2)
На тій вербинці (2) калинка.
4. На тім вершечку пташечок
Гніздочко собі виє
І красні собі ростомилені
[сьпіває.
5. Иріїхав'д ньому младші пан, (2)
Став на коніся, (2) заволав:
6. Ой пташку, пташку премилий, (2)
Не зеднавбисся (2) служити?
7. Не будеш мав нич робити, (2)
Яру пшеничку (2) чистити.
8. Червене винце пияти, (2)
І красні собі ростомилені
[сьпівати.
9. Волю каміня дзюбати, (2)
Мам ся до тебе (2) зеднати.

551.

1. Ей Божө, Боже, зла година, (2)
Ей лишила ня (2) моя мила.
2. Ей лишила ня тої ночи, (2)
Ей будут плакац (2) мої очи.

552.

1. Купалося дівча в ставі,
Пасло коні на отаві. (2)
2. Пан староста ішов з поля,
Заяв коні аж до двора.
3. А дівча ся поспішило,
На дражці му застануло.
4. Дає єму три таляри,
Єден велький, а два мали.
5. Дівча, дівча, сховай собі,
Лем ня прийми ночку к собі.
6. Як пан буде по вечері,
Нехай прийде до комори.
7. Моя мати тихо лежит,
Хто задуркат, она збежит.
8. Служка, служка, вставай з лужка,
Во в коморе што се дуркат.
9. Ніж ся служка з лужка схопив,
Пан з комори юж вискочив.
10. Як вискочив, тай сой свиснув,
Подковечками сой тріснув.
11. Мила, мила, бивай здрава,
Я младенец, а ти вдова.
12. Я младенец под перечком,
А ти вдова под чепечком.
13. Пущай камінь по тій водзе,
Нехай іде по слєбодзе.
14. Як той камінь буде пливац,
Тогдиль будеш мойом бивац.
15. Пущай перко по тій водзе,
Нехай іде по слєбодзе.
16. Як ти перко впаде до дна,
Тогдиль будеш мойом годна.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 64, ч. 23. — *Врабель:* Русс. Сол., ст. 13. — *Bystroń:* Pols. p. lud. 121, ч. 42. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. ч. 90—91; ч. 157. — *Kolberg:* Lud. II, ч. 159; XVI, 283, ч. 459. — *Sušil:* Moravs. n. p. 1860, ч. 167.

553 а.

1. Там на горі зимний вітер дує,
А там козак пшениченьку сіє. (2)
2. Ти козаче, а і ти гультаю,
Випровадь ня з дзеленего гаю. (2)

Вар. 561, 565, 571 б, (тут показано паралелі), **618.**

553 б.

1. Там на горі Семен жито косит,
Там ґу нему Ганця дитя носит.
Там ґу нему (2) Ганця дитя носит.
2. А ід же ти, ти суко напасна,
Бо то твоя дітинонька власна.
3. Як я іно к тобі притулявся,
Лем тот хлопец на тебе придався.

553 в.

1. Кой я-м ішов брез ту гору пусту[1]),
Нашов я-м сой[2]) вишивану хустку. (2)
2. Ци ей мила, ци не мила шила[3]),
А кой она вишивана била.

Вар. 583. *α*) [1]) Як єм ішов брез границу пусту. [2]) Та-м си нашов. [3]) Ци ей мила шила, ци не мила.

554. *α*)

1. Як я сой засьпівам (2)
Красні по дівоцки, (2)
Аж мі ся розвиют (2) } 2
Сухи галузочки.
2. Як я сой засьпівам
На валові г ночи,
Не єдна дзевочка
З посцелочки скочи.
3. Скочи она, скочи,
Ціжемкі обуват,
Ци то не мій фраїр
На валові сьпіват?
4. Не орю, не сію,
Само мі ся родит,
Таке мам дзевчатко,
Што все за мном ходит.
5. А не так я за ним,
Та як оно за мнов,
Як тота йовечка
За зеленов травков.

Вар. 116, 205.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 226. с.

554. *β*)

1. Вівсику богатий. (2)
Хто-ж тя буде жати? (2)
Будут ня косили (2) } 2
Хлопці нежонати.
2. Дунаю, Дунаю,
Тиха вода в тобі,
Не можу забити,
Миленький, о тобі.

555.

1. Пришли-сме ту щедраци,
Чи готови колачи,
Щедрий вечер, добрий ве-
[чер! (Рефр.)
2. Христе, Христе, Мария,
На престолі стояла,
Три крижики тримала,
Щ. в. д. в.
3. А ви, люде, знайте,
Бога споминайте,
Наше право дайте,
Щ. в. д. в.
4. Наше право невеличке,
Лем коритя вівса,
Щ. в. д. в.
5. Кед не мате колача,
Уведте нам рогача,
Зорвеме му правий ріг,
Будеме на нім трубіти,
Пана Бога просити,
Щ. в. д. в.
6. Дайте-же нам, дайте,
Кед нам мате дати,
Бо ми ту не маме
Коли довго ждати.
Щ. в. д. в.

Головацький: Н. п. III, в. 2, 123, ч. 5. — *Чубинський:* Труды III 463, ч. 25.

556 а.

Гора. гора горувата,
Моя мила волювата,
Гойяя, гойяя, тарарара! (Рефр.)

Вар. 272, 481, 485.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкар. 20, ч. 37. — *Де-Воллан:* Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 184.

556 б.

1. Там по горі росне копер,
Чия-же я, ойя гой, тепер?
/:Ойя гой (2):/, ойя гой тепер?

2. Ойя гоя, сама-м своя,
Прийдь, миленький, та буду
[твоя.

3. Там на горі росне прутя,
А на мені аж хлопці бются.

4. Не бийтеся, хлопці, на мі,
Ой бо не маете на што.

5. Хоц я ладна і ладнічка,
Ей але кой кой я ледашто.

Вар. 272, 481, 485.

557.

1. Є там долов паньска лучка,
Трава на ній невеличка,
/:Но лем далеко:/. (Рефр.)

2. Панна з окна викукуе,
Хто-ж їй лучку виженуе.

3. Виженуе шварне дівча,
Седем рочків розмарійча.

4. Залож серпик до стремена,
Сама підеш коло коня.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 141, ч. 38. — *Sušil:* Moravs. n. p. 1860, ч. 188. — *Kolberg:* Lud. IV, ч. 162, 164.

558.

1. Ей піду-же я (4) в лісочок, (2)
В лісочок-чок-чок-чок, (4) в лі-
[сочок. (2)

2. Вирубам я си дубочок,
Дубочок-чок-чок чок, дубочок.

3. Ой зроблю я си плужочок,
Плужочок-чок-чок-чок, плу-
[жочок.

4. Поорю я си ланочок,
Ланочок-чок-чок-чок, ланочок.

5. Посію я там конопель,
Конопель-пель-пель-пель, коно-
[пель.

6. Спонадився мі воробей,
Воробей-бей-бей-бей, воробей.

7. Гей та до моїх конопель,
Конопель-пель-пель-пель, коно-
[пель.

8. Ой а я тобі, воробю
Воробю-бю-бю-бю, воробю.

9. Крильця й ножечки поломлю,
Поломлю-млю-млю-млю, по-
[ломлю.

559 а.

1. На зелені тай у луці
Пасла мила пасла увці. (2)

2. Пришол ґуньой пишний дворак:
Ци будеш ти жена моя?

3. Як я буду жена твоя,
Кед я маю мужа дома?

4. А што би то та й зробити,
Жеби мужа утровити?

5. А иди ти до заградки,
Накопай си білой мятки.

6. Намоч ти єй до фляшечки,
Постав ти єй до сьвітлички.

7. А як прийде твій муж з поля,
Дай мі пити, жено моя!

8. А як він ся того напил,
За серденько ся облапил.

9. Жено, жено, волай діти,
Бо я иду в землю гнити.

10. Дворак, дворак, пишний дворак,
Юж я буду жена твоя.

11. Як ти будеш жена моя,
Кед ти мужа отравила?

12. На мя бис ся погнівала,
І мні бис то доказала.

13. Дворак, дворак, пишний дворак,
Бодай тебе Бог покарав.

14. Кед ти мене так повдовів,
Мої діти осиротив. **Вар. 458.**

Головацький: Н. п. I, ст. 206; II, 582. — *Чубинський*: Труды V, ст. 432; 915. — *Kolberg:* Pok. II, ч. 52–54. — *Kolberg:* Lud IV, ч. 212; VI, ч. 350; XVI, ч. 475. — *Sušil:* Moravs. n. p. 1860, ч. 168.

559 б.

1. По садоньку походжае,
Думки собі розважае. (2)

2. Ни мі до ней лист писати,
А бо будут люди знати.

3. Не так люди, як сусіди,
Будут знати ї бесіду.
4. Ти, місячку, сьвіт мі ясно,
Ти, коничку, бігай фрашно.
5. Приїхали пред ї врата,
Вишла панна чиста злата.
6. Взяла коні до стайниці,
А милого до світлиці.
7. Дала конім вівса, сіна,
А милому мйоду, вина.
8. Рано встає, задумає,
Оченька сой протирає.
9. „Чого встаєш, задумаєш,
Оченька сой протираєш?“
10. „А ци ти жаль вівса, сіна,
Ци постівки, мйоду, вина?“
11. — „Ни мі не жаль вівса, сіна,
Ни постівки, мйоду, вина“.
12. — „Але мі жаль того сьвіта,
Што мі гинут млади літа“.

Вар. 497 б. (Тут зведено паралелі).

560.

1. Ішли рибари на риби
Аж до глубокой долини. (2)
2. Нашли они там пахоля,
А то біле било соколя.
3. А оден гварит: берме го!
А другий гварит: бийме го.
4. А третій лем ся обзерав,
Біле пахоля позберав.
5. Жеби дзвонаре дзвонили,
Жеби ся дівки сходили.
6. Кажда дівечка в венечку,
Рихтарьова Ганця в чепечку.
7. А Ганцьо, Ганцьо, Ганічко,
Де се поділа пантлічку[1])?
8. Біле-м пахоля повила,
Долем ляндавом[2]) пустила.
9. А возте єї за ручки,
Виведьте єї на лучки.
10. А стинай, кате, кед маш сцяц,
А ней не плаче отец, мац.
11. А отец и мац се лзамі,
А любий фраїр перлами.
12. А отец и мац голосьнє,
А любий фраїр роскосьнє.
13. А отец и мац сердечнє,
А любий фраїр фалечнє.

Вар. 439 аб, 493 б, 175, 292, 388.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 293, ч. 3. — *Грінченко*: Этн. мат. III, 272, ч. 533. — *Чубинський*: Труды V, 1191, ч. 9; 890, ч. 461; 363, ч. 712. — *Ż. Pauli*: P. l. r. II, 8, ч. 6. — *Головацький*: Н. п. I, 54, ч. 13; III, 1. 26, ч. 15; 245, ч. 122. — *Купчанко*: Зап. ЮЗО. РГО. II, 428, ч. 102. — *Врабель*: Угр. русс. сп. ч. 447. — *Kolberg*: Pokucie, II, 145, ч. 241. — *Roger*: P. l. pols. ч. 135—137. — *Квітка*: Нар. мел. 183, ч. 154. — *Довнар-Запольський*: ПѢсни Пинчуковъ ч. 498 і розвідка на ст. 178—180. — *Kolberg*: Lud I, 151 ч. 12; IV, ч. 217; XII, ч. 426, 430; XVI, ч. 482. — *Sušil*: Moravs. nár. p. 1860, ч. 151 і 158. — *K. Plicka*: Eva Studeničová 1928, ст. 17, ч. 10. — *Geryk*: Slovens. l. p. I, ч. 14. — *Bartoš-Janáček*: N. p. moravs. ч. 40. Порівн. *В. Гнатюк*: Пісня про покритку, що втопила дитину. Матер. до укр. етнол. XIX—XX, 1919. — *К. Квітка*: Українські пісні про дітозгубницю. Збірн. Іст. Філ. Відділу УАН. № 59. 1927.

561.

1. Там на горі /:зимний вітер дує:/,
Козаченько /:пшениченьку сіє:/.
2. Сіє, сіє, кінця не доходит,
Там зпід гаю дзевчина виходит.
3. А ти дзевче, наднюс тебе дідько,
Посіявем пшениченьку рідко.

---

[1]) = стяжка. [2]) = wądołem.

4. Ти козаче, не думай не думай,
Гродит ти ся пшеничка, як Дунай.
5. А як будеш, козаче, думати,
Та ти буде з колося падати.
6. Ти козаче, гаразд тобі буде,
Будеш мати што збирати,
Лем но їсти нич не буде.

Вар. 553 аб, 565, 571 б (тут показано паралелі), 618.

562.

1. А не є то на свеце, ⎫ 2
Як молоді невесце: ⎭
Муж є в Гамерице, (2)
Сама робі, што хце.
2. А муж є в Гамерице,
Робит на таляри,
А она купує
Паробкам цигари.
3. А купуй-же но, купуй,
Кед маш за што куповац,
Іде ти там стівка,
Можеш ю скельтовац.
4. А виход-же, мій мужу,
До свойого краю,
Най тя твої діти
Тівко не чекают.
5. А што-же мі за діти,
Што я о них не знам,
Кед юж седем рочків,
Як я з тобов не спав?
6. А я шати рейбала,
О тобі я думала,
Тади я, мій мужу,
І в тяжи зостала.
7. Не циґан ти, жено,
Же ти шати рейбала,
Але повідж правду,
Же-с фраїра мала.

563. *а*)

1. Наділа мі свекра куділь,
Пряла я ей за сім неділь. (2)
2. Як она ей надівала,
Так она мі повідала:
3. Невіст, невіст нелюбая:
Як ти тоту куділь спрядеш,
В свойой матки гостьом будеш.
4. Пішла мати на гостину,
А невіста до сусіди.
5. Сусід, сусід, сусідонько,
Порад, порад порадоньку,
Немож спрясти куділоньку!
6. Ой идий ти до домоньку,
Передій сой куділоньку.
7. Найдеш ти там срочу лабку,
Срочу лабку, враню главку.
8. Пришла мати из гостини,
А невіста од сусіди.
9. Невіст, невіст нелюбая!
Кто ти такой радоньки дав,
Же ти тоту куділь спряла?
10. Рано-м, в вечір пильнувала,
Тай-ем тоту куділь спряла.
11. Идий-же юж, невіст, идий,
Юж ту ниґда і не прийдий.
12. Як ся взяла, так и ішла,
Аж и к' Дунайови пришла.
13. На коліна приклякнула
І Богу ся помолила.
14. А Боже мій і Боженьку,
Зроб мня сивов зозуленьков!
15. Зроб мня сивов зозуленьков,
Най прелечу той Дунаєц.
16. А милий Бог ей вислухав,
Сивов зозуленьков зробив.
17. Як ся зняла, так летіла,
Під материн облак[1]) сіла.
18. Почала сой гуркотати,
Мати на ню шегеськати.
19. Исі, исі, зозуленько,
Не кукай мі жалісненько!
20. Бо я досить жалю маю,
Своє чадо не виджаю.
21. Ей сину мій і синоньку,
Возьмий стрільбу, стрільби-
[ноньку,
Ідий, забий зозуленьку!

---

[1]) = вікно.

22. Най не кукат жаліснепько,
Бо я досит жалю маю,
Своє чадо не виджаю.
23. Синонько еї послухав,
Сиву зозуленьку забив.
24. Не била то зозуленька,
Лем то рідна сестриченька.
25. Мати того вислухала,
Аж ся в порох розсипала.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 129, ч. 19 (до стр. 1—10). Ibid. 129, ч. 20 (до стр. 11—25). — *Головацький*: Н. п. I. 193—194, ч. 16—17; II, 703, ч. 5; III, 141, ч. 10. — *Ž. Pauli:* P. l. r. II, 145, ч. 9. — *Чубинський*: Труды V, 748. ч. 337; 751, ч. 338. — *Купчанко*: Зап. Ю-з. Отд. РГО. II, 527, ч. 285. — *Ів. Колесса*: Етн. Зб. XI, 210, ч. 1. — *Метлинський*: Нар. ю.-р. п. 256—258. — *Bartoš-Janáček*: N. p. moravs. ч. 2. — *F. Tomek — J. Horák:* Slovens. p. z Uherskobrodska, ст. 26, ч. 39. — *Sušil:* Moravs. nár. p. 1860, ст. 484. — *Квітка*: Нар. мел. I, 130, ч. 124. — *Довнар-Запольський*: Пѣсни Пинчуковъ, ч. 473. — *Франко*: Жіноча неволя.

563. *β*)

1. Кой ся милий од милой брав,
Так він їй слівце повідав: (2)
2. Як не верну за рік, за два,
Не чекай мня, мила, ниґда.
3. Рочок другий го чекала,
А на третій чарувала.
4. Суху грушу підливала,
Аж на біло проквитала.
5. Боже, Боже! што за чари?
Добрі груша не прогварит.
6. В четвер в вечір по вечери
Сіла собі конец стола.
7. Дрібне шитко вишивала,
І все милого чекала.
8. Де ся взяло, там ся взяло,
До дверечок запукало.
9. Мила, мила, серце моє,
Вийдий, отвор двері твої.
10. Єднов ручков отворяла,
А другов ся з ним витала.
11. До сьвітлиці запросила,
Конец стола посадила.
12. Ци ти вечерю варити.
Ци ти ліжечко стелити?
13. Ани вечерю варити,
Ни ліжечко мі стелити.
14. Лем ти йуроб волю мою,
Поїскай мі главку мою.
15. Главку єму поїскала
І єму ся припатряла.
16. Милий, милий, што ся стало,
Што ти власи побутвіли?
17. Біли личка почорніли,
Чорні очка скаправіли?
18. Мила, мила, не по мому,
Чудуєшся, не маш чому.
19. При старшому я там стояв,
Він мя часто на варту слав.
20. Дрібний дойджик на мя падав,
Зимний вітер на мя віяв.
21. То мі власи побутвіли,
Біли личка почоріли,
Чорні очка скаправіли.
22. Мила, мила, серце моє,
Єще йуроб волю мою!
23. А ідий ти до стаєнки,
Виведи мі коничченька.
24. Волю єго йуробила,
Коничка му виводила.
25. Коло брами, коло зруба
Кониченько стянув дуба.
26. А мила ся прелекнула,
На колена прикнекнула.
27. Мила, мила, не лекайся,
Правов ручков прежегнайся.
28. Подякуй ти, дівча, Богу
І когуткови чорному!
29. Не єм я твій жаден милий,
Лем я шатан справедливий.
30. Бо твій милий, чорноока,
Лежит в гробі от пів рока.
31. Давби я ти ся во знаки,
Як милого чарувати.

Гнатюк: Етн. Зб. IX. 128, ч. 18. — *Головацький*: Н. п. I, 83. ч. 40; I, 708, ч. 12. — *Чубинський*: Труды II, 411—416, ч. 119, 120, 121. —

Sušil: Moravs. nár. p. 1860, 111, ч. 112. — *F. Tomek—J. Horák*: Slovens. p. z Uherskobrodska, 14, ч. 11.

Порівн.: *Wollner:* Der Lenorenstoff in der slavischen Volkspoesie. Archiv f. sl. Philologie VI, 239. — *Созонович*: Ленора Бюргера и родственные ей сюжеты въ народ. поэзіи европ. и русской. Варшава 1893. — *Ів. Шишманов:* Пѣсеньта за мъртвыя братъ въ поезията на балканскитѣ народи. Сборник за народни умотворення науки и книжнина. XIII, 474—569, XV, 449—600. — *Ів. Франко*: Лев Боровиковський. „Маруся“, укр. баляда. Укр. Видавн. Спілка. 1902. — *Олександер Колесса*: Шевченко і Міцкевич, с. 25, sq. — *Bugel*: Eine kleinrussische Version der Lenorensage. Archiv für sl. Philologie 1891, XIV, 146—148. — Докладна бібліографія: *Каллаш*: Библіографич. Этюды. Живая Стар. 1892. II, 142—145.

564.

1. Допоможи нам, Боже, до той гори вийц,
Дай нам, дай нам увидіти препайдражший криж,
Христа Пана облеченя і его мученя.
2. Кеби нам ту пришла Паненка Марпя на той білий сьвіт,
Заплакала свої очка, змінився єй сьвіт:
Стань, синочку, не лежи, бо сьвіт загине.
3. Моя предрага мац, не дай загинуц,
Вельо людий умирало про моїх пять ран
І про мою сьвяту кровцю, што-м ей розляц дал.

565.

1. Там на горі зимний вітер дує,
Там козачек пшениченьку сіє. (2)
2. Сіє, сіє, до кінця доходит,
Там Ганічка з гаїчку виходит.
3. Ти дівчино, дайся на підлогу,
Виведу тя з гаю на дорогу.
4. Мавби ти мя з гаю виводити,
Волілабим цілу ніч блудити.
5. В четвер вечер мати доню била,
Де ти, доню, вінок загубила?
6. Там я, мамцю, по гаю ходила,
Там я, мамцю, вінок загубила.
7. Треба буде громаду зганяти,
Аби пішли віночка глядати.
8. Шкода, мамцю, ой велького [труду,
Не найдете віночка до суду.

Вар. 553 аб, 561, 571 б (тут показано паралелі), **618.**

566.

1. Не било то, яко влони[1]),
Били ябка на яблони,
Ляляля, ляляля, ляляля,
[ляляля, ляляля! (Рефр.)
2. Били ябка і ябчата,
Били дівки і дівчата.
3. Били велки, били мали,
На Милику дівки стари.
4. А в Андрівці молодіцьки,
Мають ґемби солодіцьки.
5. Як їх хлопці поцілуют,
До тиждня ша облизуют.
6. Мене еден поціловал,
До тиждня ша облизовал.

567.

1. Як я кедись з Кошиц масіровал,
То я собі конічка ковал. (2)
2. Казал собі злоте клінце набіц,
Фраїречко! як це мам зохабиц?
3. Зохабим тя, будеш на мя плакац,
Будеш до мя дрібні листи писац.
4. Дрібні листи на білім папери,
Де я стою, на котрій кватирі.

---

[1]) = торік; влоний = торічний.

5. Як я умру, шумне ня сховайце,
На мой погреб дзевчата
[волайце.

6. Насамперед мою фраїречку,
Най заплаче над мойов
[трумнічков.

568 а.

1. Пришолбим я до вас каждий вечер,
Кедбисце мі далі, што би я хцел,
Тото дівча шварне, што ма очка чарне, то би я хцел.
2. Пришолбим я до вас каждий вечер,
Кед пред вашим двором велька мочар;
Прелож, мила, дручки, прейдзем иомалючки каждий вечер.

Вар. 546.

Врабель: Р. Солов. 106. — *Головацький:* Н. п. III, в. 1, 406, ч. 148. — *Верхратський:* Зап. НТШ. т. 44, 185, 210.

568 б. *α*)

1. Я би до вас пришов, жеби я знав, (2)
Жебисце мі дали, (2) што би я хцяв.
2. Я би до вас пришов, жеби я знав,
Жобисце мі дали, што би я хцяв,
Тото дівча шварне, што ма очи чарне, я би го взяв.
3. Я би до вас пришов, жеби я знав,
Жебисце мі дали, што би я хцяв:
Не мисочку лену, а красну Олену, то би я взяв.
4. Под вашема дверми велька мочар, (2)
Подай, мила, ручку, прейду помалюську каждий вечер.

Вар. 546.

568. б. *β*)

1. Умерла мі жена, юже-м вдовец, (2)
/:Дам ю поховати (2) под ядловец.:/ (2)
2. Берте на ню яму по колена,
Бо юж мі йумерла моя жена.
3. Берте на ню яму аж до паса,
Бо юж мі йумерла моя краса.
4. Ище ся єй піду дозволити,
Ци ся мі покаже йоженити.
5. Йани ти ся не жен, жену не бер,
Лем ти свої дітки, свої сиротятка не поневер!

568 в.

1. Жена мі йумерла, юже-м вдовец, (2)
Деж єй мам поховац? під ядловец.
2. Юж я ся не верну, ти ся ожень,
Лем но мої діти не розожень.
3. Бо то мої діти дрібнотоньки,
Не розожень-же мі сиротоньки.

569.

1. А на луці зелені
Пасутся там єлені.

2. Навертат їх мой мила
В камізельці зелені.

3. А кедби мі не мила,
Злапал би я еленя.

4. Але ся мі патшила[1])
Камізелька зелена.

Вар. 549 б.

570 а.

Ей буде зима, буде велькі мраз,
Замерзне водичка, не буде ей зас;
Возмем секеречку, претнем студенечку, буде вода зас.

570 б. — v. 349.

571 а.

1. Під облачком явір посаджений,
Співат на нім пташок примилений,
Співат на нім (2) пташок примилений.
2. Слухай, мила, як тот пташок співат,
Же з любости нич добре не биват,
Же з любости (2) нич добре не биват.

Roger: P. l. p. 241.

571 б.

1. Там на горі зимний вітер дуе,
Там козачек пшениченьку сіе,
Там козачек, там козачек
[пшениченьку сіе.
2. Пришла 'д ньому надобна
[дівчина,
Што в зеленім гаю заблудила.
3. Ой козаче, надобний гультаю,
Випровад ня з зеленого гаю.
4. Як тя буду з того гаю вести,
Можу я тя з дороженьки звести.
5. Хоц ня будеш день і ноч водити,
Не дамся ти з дороги зблудити.
6. А дам я ти коновечку меду,
А чей я тя з дороженьки зведу.
7. Слодкий медок в твої коновечце,
Ліпший розум в мої головечце.
8. Ище дівча тот медок не пило,
А юж оно з дороги зблудило.

Вар. 553 аб, 561, 565, 618.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 137, ч. 5 а. — *Ф. Колесса:* Н. п. з Підкарп. 23, ч. 47. — *Гнатюк:* Етн. Зб. IX, 76, ч. 130. — *Врабель*: Угр. рус. сп. 331. — *Головацький*: Н. п. I, 106, ч. 19; II, 707, ч. 11. — *Чубинський:* Труды V, 160, ч. 333; 346, ч. 673; 347, ч. 677; 865, ч. 424. — *Шухевич:* Гуцульщина III, 159, ч. 11. — *Купчанко:* Зап. Ю-з. Отд. РГО. II, 424, ч. 98; 427, ч. 101; 430—431, ч. 105—106. — *Kolberg:* Pok. II, 143—144, ч. 238—239. — *Квітка:* Нар. мел. 152, ч. 144. — *Довнар-Запольський:* Пѣсни Пинчуковъ ч. 338, 432. — *Метлинський:* Нар. ю-р. п. 27. — *Bartoš-Janáček:* ч. 112 f., 140.

572.

1. Літав пташек попод оконечко,
А ци ти спіш, моя фраїречко,
А ци ти спіш, ци ти чуеш?
2. Не спім, не спім, бо я добре чуем,
Але я ці отворіц не пудзем,
Бо муй мілий е ве войні.
3. Як они ся сполу догваряли,
Так они ся по річи познали,
Обидвое заплакали.
4. Вітай, міли, з далекой краіни,
Оповіж мі деяки новіни,
Як ся ті там г войні вело.

---

[1]) = сподобала.

5. Вело мі ся, але не барз добре,
Порубане моє серце во мні,
Порубане, посекане.
6. Ід, Ганечко, до той апотпки,
А принес мі вшеліяки ліки,
Вшеліяки медицини.
7. Ніж Ганічка з апотики пришла,
Юж з Янічка драга душа вишла,
Юж ше Янчік вивойовал.
8. Ід-же, Ганцю, а ґу фарерові,
Най ознайміт а і гробарові,
Най викоплет тот гріб новий.
9. Пішов копац, копал до полудня,
Стої над нім Ганічка надобна,
Ей Ганічка то надобна.
10. Ганцю, Ганцю, цо сі така бляда,
Ци йсі хора, ци сі любіш рада,
Ой ци ти сі любіш рада?
11. Ні хора я, ні любім се рада,
Стоїт на ме превеліка здрада,
Ой то превеліка здрада.

Bartoš-Janáček: N. p. moravs. ч. 119. — *Kolberg:* Lud IV, ч. 211. — *Sušil:* Moravs. n. p. 1860, ч. 182.

573.

1. Ой хмелю, хмелю, пахняче зелє,
Не є то предся жадне веселє.
Но-же, хмелю, но небоже,
Но не мало, но не дуже,
Но-же, хмелю, но!
2. Ой хмелю, хмелю, што ся ти [стало?
З нового горця [вшитко] [пропало:
Ани горця, ани юшки,
Ани бобу, ни петрушки,
Вшитко пропало!
Но-же, хмелю, і т. д.
3. Кеби ти, хмелю, на ляску не ляз,
Не робілби ти молодих невяст.
Но-же, хмелю, і т. д.
4. Дали нам ту, дали виславне [їдло, (2)
Чир з бобом, киселицю,
Нову ріпу і жентицю,
Пастернак з маком.
Но-же, хмелю, і т. д.

Bystroń: Pols. p. lud. 49, ч. 3. — *Kolberg:* Lud. XVI, 165, ч. 113; 189, ч. 173; 224, ч. 295; II, ч. 30. 69, 106; III, ч. 42, 106; VI, ч. 35, 103; XII, ч. 160.

574.

1. Як-ем служив на фаре, /:кісом-ґальом!:/ (2) (Рефр.)
Мав-ем седем ґрейцарів (2) /:кісом-ґальом!:/ (Рефр.)
2. Штирі-м пропив, а три мам,
Што ти, дівча, купіц мам?
3. Не купуй мі орішки,
Не роб з мене посьмішки.
4. Куп мі, милий, срібний пас,
Побочкам[1]) ті седем раз.

575.

1. Зімно, презімно под облачкем стац, (2)
А я забил і презабил (2) ґубанечку взяц.
2. А кто-ж ці ю дал, кед ю сам не маш? (2)
Кельо рази до нас прийдеш, (2) все так повідаш.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 416, ч. 164.

576.

1. Моя мила з чорними йочима, (2)
Заробила триста златих нима.

[1]) = поцілую.

2. А я роблю, юж барже не можу,
Триста златих заробіц не можу.

Верхратський: Зап. НТШ. т. 44. 202.

577.

1. Сідит Янчік при поточку,
[/: гей-я гой!:/ (Рефр.)
Сідит Янчік при поточку,
Мие собі з керви ручку,
[/:гей-я гой!:/ (Рефр.)
2. Янчік, Янчік! што-с поробів,
Же-с си ручку закервавив?
3. Забив-лем сом голубичку,
Свою любу фраїречку.
4. Взяли Янця за ручечку,
Вивели го в шире поле.
5. Янчік, Янчік, позри горе,
Што увидиш, вшитко твоє.
6. Не видів я, лем горичку,
На горичці шибеничку.
7. Кеби я знав, кеби я вів,
Же я буду на ні висів!
8. Давбим си єй вималювац,
Сріблом, злотом впґлянцувац.
9. А на вершку злату баню,
Де положу свою главу.

Вар. 598 а.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 144, ч. 43. — *Врабель:* Р. Сол. 135. — *Sušil:* Moravs. n. p. 1860, ч. 171. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. ч. 59.

578 а.

Не вступимеся з кута, (2)
Покаль не дате дукат.
Грайте, гудаки, різко,
Кланяйся, Марись, низко!
Як вітцю так момонці,
Тай цілой родинонці.
Неє мамусі дома,
Бо пішла до Кракова.
Порцию купувати,
Сваненьки гостувати.
До нас, мамусю, до нас,
Одберте дари од нас.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 172, ч. 18; 32, ч. 6. — *Головацький:* Н. п. III. в. 2, 378, ч. 4; 379. — *Чубинський:* Труды IV, 150, ч. 245; 152, ч. 253.

578 б.

1. В нашого сусідонька, (2)
Закладатся гостинонька.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 65. ч. 139 аб. — *Головацький:* Н. п. III, в. 2, 370, ч. 1; 436, ч. 1.

579.

1. Горіла липка і явір,
Горіла липка і явір і явір,
Сиділа під ним дівчина.
2. Іскорки на ню падали,
Паробци за ньов плакали.
3. Не плачте, паробци, не плачте,
Дзелену липку загасьте.
4. В решеті воду носили,
Дзелену липку гасили.
5.Ківко в решеті той води,
Тівко паробской паради.
6. Горіла липка і явір,
Десь ся мій милий забавив.
7. Забавив він ся при Тисі,
Імав він рибки в ярисі. (?)

Вар. 484 в, 619.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 21. ч. 41. — *Гнатюк:* Етн. Зб. IX, 77, 132. — *Roger:* P. l. pols. ч. 160. — *Kolberg:* Lud II, ч. 148; III, ч. 47, 63. — *Гнатюк:* Матеріяли до етнол. XII, 96, ч. 27.

580.

1. Ей жеби била не ґубаня,
Ей то би била моя Ганя. (2)
2. Ей йа в ґубані била дзюра,
Ей та ся Ганя висунула.

581.

В нашим саде посаджена грушка,
Ей ходит на ню сусідова Зуска. (2)

582 аб.

1. А там долоу (2) при долині[1]),
Чорний гавран чорний (2)
[воду пие. (2)
2. Пие, пие в велькім жалю,
Же ма фраїречку в чюжім краю.
3. Хто ей видів, то най повіст[2]),
Най мому серденьку жаль не
[робит[3]).
4. Я ей видів за поточком,
Жала траву жала правом
[ручком[4]).
5. Жала, жала, навязала
І на миленького заволала.
6. Милий, милий, з тамтой страни,
Под-же нам удвигай плахту
[трави[5]).
7. Най ти двига отец і мац,
Кой мі тя не дали за жену
[взяц[6]).
8. Отец би дав, мати не даст,
Бо мі тя, дівчатко, дома треба.

Вар. 598 б.

Вар. 582 а: [1]) в тий долине. [2]) най мі повіст. [3]) Най мене серденько, най не болит.

[4]) Ей я видів правим очком,
Жала траву, жала за поточком.

[5]) Ход-же на мя двигни зайду*) трави. [6]) Кед мі тя, дівчатко, не дали взяц.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 19, ч. 36. — *Geryk:* Slovens. l. p. II, ч. 86.

583 *a*) — v. 553 в.

583. *β*)

1. Як-ем ішла брез ліс калиновский,
Та-м си нашла камінь мармуровский.
2. Зпід каміня зимна вода бежит,
Пий єй, Янчік, бо ти ся належит.

Вар. 453, 367 в.

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 51, ч. 111. — *Головацький:* Н. п. III, 1, 418, ч. 169. — *Гнатюк:* Етн. Зб. IX, 205, ч. 238. — *Верхратський:* „Знад.“. Зап. XLIV, 220.

584.

1. Не хтілас мі, не хтілас мі любовац, любовац, (2)
Мусівемся, мусівемся звербовац, звербовац.
2. Фраїречко, фраїречко нещесна, нещесна,
До чого-с ня, до чого-с ня принесла, принесла,
принесла, принесла?

585.

1. Ішли панни на шпацір,
Ішли панни, /:Там под явором
[темним зеленим:/ (рефр.) на
[шпацір.
2. Стрітили їх панове,
Стрітили їх /:Там под явором
[і т. д.:/ панове
3. Деж ви, панни, ідете?

---

*) = вязанку.

4. Йа ми сами не знаме.
5. Котра ся нам любите?
6. Йа ми сами не знаме.
7. Йа ци сестра, йа ци я?
8. Альбо сестра, альбо я.
9. Альбо моя братова.

Bartos-Janáček: N. p. moravs. ч. 442.

586. — v. 422 a.

587.

1. В неділеньку по обіді (2)
Ходив сьвятий по Бескиді.
2. А вийшов він на охлоду,
Несе дівча з моря воду.
3. Дівча, дівча, спочний собі,
Няй я прийду близше 'д тобі.
4. Дівча, дівча, дай той води,
Той небесной охолоди.
5. Дай той води, напиюся,
Барз-єм вімлів, охлоджуся.
6. Не дам я тобі той води,
Бо та вода є нечиста.
7. Бо та вода є нечиста,
В споді пісок, з верха листя.
8. Дівча, дівча, вода чиста,
Лем ти сама є нечиста.
9. Девятьох-єс мужий мало,
А з жадним-єс слюб не брало.
10. Девятьох-єс синів мало,
До Дунаю пометало.
11. Кед-єс сьвятий, сповідай мня,
Кед-єс чловек, не видай мня!
12. А идий ти до костела,
Клекний собі на колена.
13. Клекний собі при порогу,
Сповідайся Пану-Богу.
14. Клекний собі при порозі,
Сповідайся Матці Божій.
15. Клекний собі пред овтарьом,
Сповідайся троїм царьом.
16. Так ся твердо сповідало,
Аж ся в порох розсипало.
17. Сами сьвічи засьвітили,
Сами дзвони задзвонили.
18. И ангели приграували,
Душу в небо впроваджали.

Головацький: Н. п. I, 235, ч. 68; III, в. 2, 522, ч. 2. — *Susil:* Moravs. nár. písně 1860, ст. 2, ч. 3. — *Kolberg:* Lud IV, 68, ч. 267. — *Bystroń:* Pols. p. lud. 155, ч. 62. — *П. В. Кирѣевскій:* Русс. народ. стихи. (Чтенія въ Общ. Ист. и Древн. Росс. 1848, IX, 223). — *П. В. Шейн:* Бѣлорусс. народ. пѣсни 1874, ст. 387—388, ч. 718. — Багата література зібрана в отсих працях: *Ю. А. Яворський:* Духовный стихъ о грѣшной дѣвѣ и легенда о ненарожденныхъ дѣтяхъ. Изборникъ Кіевс. на честь Флоринского 1904, ст. 287—352. Окрема відбитка — Київ 1905. — *В. Гнатюк:* Пісня про неплідну матір і ненароджені діти. Львів 1919.

588 а, б.

1. А на Яна, на Янонька (2)
Горіла нам собітонька.
2. Як горіла, так палала,
Анна кабат заляпала.
3. Не могла го йодопрати,
Мусів Василь помагати.
4. Не могла го розкрутити,
Мусів Василь послужити.
5. А на Яна на Курделя
Впечеме ми хлопцім теля. **Вар. 53.**

Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 12, ч. 20. VI.

589.

1. Яньчик коня поїв, (2)
Ганьча воду брала.
2. Ганьча слівце рекла:
Янічку, Янічку!
3. Янічку, Янічку,
Набер срибра, злота.
4. Набер-же го досит,
Няй твій коник носит.

5. Підеме, підеме
Горами, верхами.
6. Горами, верхами,
Темними лісами.
7. Ідеме, ідеме,
Не отпочиваме.
8. Пташкове літают,
І отпочивают.
9. Ганьча горбок найшла,
Тай сой на нем сіла.
10. Яньчик клобучок зняв,
Тай їй ся їскац дав.
11. Она го їскала,
В гору попатрала.
12. Янічку, Янічку!
Што ся там біліє?
13. Што ся там біліє
На високій горі?
14. Біліеся мі гин[1])
То моїх девять жін.
15. А ти юж десята
От родини взята.
16. До кишені сегла,
Остгрий ніж вицегла.
17. До серденька пхнула,
Янічка згладила.
18. На-ж ти, ти Янічку,
Не зраджай Ганічку!
19. Не зраджай никого,
Ни себе самого.

Gragger-Lüdeke: Ungarische Balladen, 61—64, ч. 23 (Anna Molnár). — *Kolberg:* Lud. XVI, 473. — *Bystroń:* Pols. p. l. 75, ч. 17. — *Geryk:* Slov, l. p. II, ч. 80.

Ся пісня споріднена подекуди з 597.

590.

1. Прийдь до нас, шугайку, прийдь до нас хоц кеди,
Ой бо я юж не така, (2)
Бо я юж не така, як-єм била первий.
2. Бо я еще перви розуму не мала,
Ой зелени-м коноплі,
Зелени-м коноплі за біли вибрала.
3. Йа знала я, знала співаночки з рана,
Ей тепер 'д вечерови,
Тепер 'д вечерови, та-м позабивала. Вар. 72 *a.*

592 а.

1. Йа там в лісі при дорозі дзелена ліщина, (2)
Просилася лісничому молода дівчина.
2. Прошу тебе, пусти мене, молодий лісничу,
Як я буду чепец мала, сама тя закличу.

Гнатюк: Колом. II. Етн. Зб. XVIII, 237, ч. 5020.

592 б.

1. Мам я красну заградечку, /:ха-[ха-ха!:/ (Рефр.)
Мам я красну заградечку /:па-[рада, парада,:/ (Рефр.)
Посію в ній фіявечку, /:ірцю, [череда!:/ (Рефр.)
2. Фіявечка дробно сходит,
Моя мила за мнов ходит.
3. Ходит она до маштальні
Медже штири коні брани.
4. Коніки ся розиграли,
Мою милу покопали.
5. Моя мила лежит хора,
Треба ити по дохтора.
6. По дохтора и по бабу,
Аби дала даку раду.

---

[1]) = там. [2]) = деяку.

7. Баба пришла, раду дала:
Буде Ганця колисала.

8. А ідь-же мі, бабо, з очий,
Я не спала з милим в ночи.

9. Ани в ночи, ани во дни,
Лем то трошка брез полудне. **Вар. 338.**

593.

1. Не бой ти ся, моя мила, не бой, (2)
Дам я тобі першу ночку спокой.
2. А на другу як будзе, так будзе,
Як заспіват когутик на подзе.
3. А на трету будеш ми ся питав,
Ци я буду твой каляндар читав.
4. На четверту даст Панбог небесний,
Будут трескац у постели дески.

594 а.

1. Юж-ем поорав то перелище*) /:раз,:/ (Рефр.)
Миленька вишла, їсти винесла,
І рекла щестя перший раз.
2. Витай, миленька, витай серденько раз,
Тяжко-м поорав, легко-м посіяв,
Лекше збирати буду зас.
3. Юж-лем покосив, домів позвозив раз,
Листок мі пришов до войска іти, —
Миленька плаче горше зас.
4. Не плач, миленька, не плач, серденько, раз,
Войско вислужу і домів верну,
Буду ґаздував вера[1]) зас.
5. В войску вислужив і домів вернув раз,
Дівчатко шварне іншого нашло,
Мене не хоче горше зас.
6. Дівчатко шварне, не будь парадне раз,
Дай мені ручку, побесідуйме,
І буде шумні вера зас.

Вар. 594 б.: *) тоту роличку.

594 б.

1. Юж-(л)ем поорав пів перелога /:раз,:/ (Рефр.)
Миленька вишла, їсти винесла,
Повіла щестя перший раз.
2. Вітай мі, вітай, серденько, вітай раз,
Тяжко-м поорав, лекше-м посіяв,
Збирати буду лекше зас.
3. Юж-ем покосил, до дом позвозил раз,
Листок мі пришол, до войска-м пішол,
Мамічка плаче горше зас.
4. Не плач, мамічко, не плач, сердечко, раз,
Войско вислужу і до вас прийду,
Ґаздовац буду вера зас.

---

[1]) = певно, напевно, справді.

5. Войско вислужил і до дом припіол раз,
Дівчатко шварне іншого мае,
Мене не хоче горше зас.
6. Дівчатко шварне, не будь парадне раз,
Подай мі ручку, побесідуйме,
Та буде красні, вера крас!
7. Подай мі ручку, подай правеньку раз,
Побесідуйме і ся поженьме,
Та буде красні, вера крас!
8. Як будут діти, даме їх до чкіл раз,
Будут ся вчити, Бога хвалити,
Та буде красні, вера крас!

595.

1. Як я стадзи повандрую,
Кому-же я подзекую? (2)
2. Подзекую ті челядзи,
Што мя стадзи випровадзи. (2)

596 а.

1. Я си хлопец ґаздовский,
Мам я калап /:Червена ружа,
[дробна фіялка,:/ (Рефр.)
пряшовский.
2. За калапом дві перка,
Што мі дала — Черв. ружа ітд.
фраїрка.
3. А я свою Тересю
До Пряшова — Черв. р. ітд.
одведу.
4. А як буде дорого,
Продам я тя — Черв. р. ітд.
небого.
5. А як буде за туньо,
Ід си домів — Черв. р. ітд.
ґаздиньо!

596 б. — v. 541.

597.

1. Широкая дороженька, (2)
Глубокая водиченька.
2. Козак коня напавае,
Дівча води наберае.
3. Дівча, дівча, под-же з нами,
З молодими козаками!
4. Ишли нічку, ишли другу,
А на третю стали спати.
5. А на третю стали спати,
Каже козак лужко слати.
6. Не на то ня мати дала,
Жебим тобі лужко слала.
7. Лем мня дала біда моя,
Пренещесна доля моя!
8. А з суботи на неділю
Вишло дівча на могилу.
9. Вишло дівча на могилу,
Попатрило в край долину.
10. На долині сут дзевечки,
Зберают сой фіялечки.
11. Зберают сой фіялечки
На неділю на венечки.
12. Чом ти, дівча, квіток не рвеш?
Чом-же собі вінка не веш?
13. Юж я вінок утратила
Під явором зелененьким,
14. Під явором зелененьким
З козаченьком молоденьким.

Вар. 342, 498 β, 589.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 131, ч. 23; 135, ч. 29. (далеке спорід.); 136, ч. 31. — *Головацький:* Н. п. I, 72, ч. 27; 117, ч, 30; II, 721, ч. 7; III, в. 1, 54, ч. 13; 103, ч. 24. — *Грінченко:* Этн. Матер. III, 262, ч. 525. — *Купчанко:* Зап. Ю.-з. Отд. РГО. II, 430, ч. 105. — *Bystroń:* Pols. p. lud. 75, ч. 17. — *L. Erk—Fr. Böhme:* Deutscher Liederhort I, 118, ч. 41 a. — *Rob. Gragger—Hedw. Lüdeke:* Ungarische Balladen,

Berl. 1926. 61, ч. 23 (далеке споріднене). — *А. И. Соболевський:* В. русс. народ. пѣсни, Пб. 1895—1902, І, ч. 216—224 і 244. — *Kolberg:* Pok. II, 78, ч. 113; 85, ч. 121. — *Квітка:* Нар. мел. І, 88, ч. 94. — *Roger:* P. l. pols. ч. 125; ч. 138, 139, 142. — *Kolberg:* Lud. VI, ч. 336; XVI, 289—290, ч. 473—474; I, 27—70, ч. 5; 241, ч. 25. — *Sušil:* Morovs. nár. p. 1860, ч. 143. — *Tomek-Horák:* Slovens. p. z Uherskobrods. 22, ч. 27. — Перечисленне варіянтів сеї теми й словянських паралель у *М. Довнара-Запальського* „Пѣсни Пинчуковъ“, Київ 1895, ст. 164—165; ч. 330; 415; 555; ст. 153, ч. 22. — Окрема розв. *К. Квітки:* Українські пісні про дівчину, що помандрувала з зводителем. Етногр. Вісник II, Київ 1926.

598 а.

1. Стоїт Король при поточку
   [гоя-я!
   Стоїт Король при поточку,
   Мие ручку од кирвички, тая-я!
2. Король, Король, што-с йуробив,
   Же-с сой ручку закервавив?
3. Гей забив сом підгорличку,
   Свою власну фраїричку.
4. Бо она мі гуркотала,
   Мі смутному спац не дала.
5. Король, Король, позрий горе,
   Што йувидиш, вшитко твое!
6. Не виджу нич, лем горичку,
   На горичці шибеничку.
7. Ой кобим я о тім ведзяв,
   Же я на ній буду весяв!
8. Давби я ю змалювати,
   Срибром-златом окувати.
9. А на верху злату баню,
   Де положу мою главу.

Вар. 577.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 144, ч. 43. — *Врабель:* Р. Солов. 135. — *Bartoš-Janáček:* Nar. p. moravs. ч. 59.

598 б.

1. Ей пониже Темешвару, /:Гой-я, гой!:/ (Рефр.)
   Ей пониже Темешвару
   Ей жало рано дівча траву, /:Боже мой!:/ Рефр.
2. Як-ес жало, так-ес жало. Г. г.
   Та на Янічка завовало. Б. м.
3. Янчік, Янчік, білий Янчік, Г. г.
   Та подь-же на мня, траву двигай, Б. м.
4. Як я піду траву двигац, Г. г.
   Ей будеш мати што повивац, Б. м.
5. Не старамся повиваньом, Г. г.
   Ей лем ся старам колисаньом, Б. м.
6. Як повию, так буде спац, Г. г.
   Та при колиісце не мгу (sic!) вистац, Б. м.
7. Не так моя, яко твоя, Г. г.
   Колишме го обидвоя. Б. м.
8. Про што мене мій пан побив? Г. г.
   Ей а я йому зле не зробив, Б. м.
9. Зробив єму з дівки жену, Г. г.
   Ей юж ю ведут почеплену, Б. м.
10. А і будут гудаци грац, Г. г.
    А йа мі будут главку стинац, Б. м. **Вар. 582 аб.**

Ф. Колесса. Н. п. з Підкарп. 19, ч. 36. — *Врабель:* Р. Солов. ст. 106.

599.

Тече вода зпод явора, але мутна,
Чому ти сі, моя мила,
Невесела, але смутна.

Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 96.

600.

1. Ей беньки, беньки, бубеньки,
Ей беньки, беньки, бубеньки,
[беньки.
Беньки, беньки, бубеньки.
2. А в тих бубеньках пінязі,
А в тих бубеньках пінязі-нязі,
[-нязі-нязі, пінязі.
3. Підеме з ними до места-места.
4. Купиме за ні пшениці-ниці.
5. Підеме ми з ньом до млина-
[млина.
6. Дай, Боже, щестя млинарю-
[нарю.
7. Змель-же нам тоту пшеницу-
[ницу.
8. Будеме печи колачи-лачи.
9. Будеме давац убогим-богим.
10. Жеби ся за нас молили-лили.
11. І Пана Бога просили-сили.

601.

1. Як-ем пасла за Дунайом пави, (2)
Де не било за сім рочків трави.
2. А на йосмий травка ся пущала,
На девятім студенку вибрала.

602.

1. Женивбимся, біда моя, (2)
Вандруючи ножкі болят,
Чардаш шпіцекіґоломбом (Рф.)
2. Жебис била не кумечка,
Билабис мі фраїречка.
3. Лем мі тівко фабіруе*),
Же кум куму не любуе.
4. Янчік, Янчік, не будь блазен,
Не пропивай вшитко разем.
5. Як пропиеш, не будеш мав,
Прийде зима, будеш жебрав.

Вар. 438 в.

Головацький: Н. п. II, 553. 1-ша стр. — уривок з довшої пісні; порівн. *Гнатюк:* Етн. Зб. IX, 136, ч. 30. Б.

603 а.

1. Бучку при поточку, чем ся не розвиваш?
Молода дзевчино, чем си не заспіваш?
2. Заспівалабим сой, кой не знаю яку,
Поди ня навчити, ти дошнянский**) дяку.
3. Заспівалабим си, миленький, о тобі,
Але бо-с парадний, позераш по собі.

603 б, в.

1. Попід гаем Феся телятка пасала, (2)
Пасучи телятка[1]) Феся загукала,
Ей Феся загукала.
2. Голос по дубині аж ся розлігае,
В той самой годині[2]) милий прибігае.
3. Што-ж ту, Фесю, робиш, коли вечеріє,
Ци[3]) по ночах ходиш, ци тя сонце гріе?

---

*) = шкодить. **) з села Дошна.

4. Пасла я[4]) телятка, едно ся згубило,
Што червеним платком зазначене[5]) било.
5. Поможу я тобі телятка глядати,
А ти мені будеш хорошо сьпівати.
6. Добрі, милий, добрі, я ти засьпіваю,
Ходімо сідати, где я все сідаю.
7. Як си посідали, стали говорити
О своїм коханю, што мают робити.
8. В літі ночка мала, гнет ся перенесла,
Заснули обое, аж обід винесли.
9. Вишла стара мати, гляне на обоє,
Стала проклинати, што вчинили злое.
10. А ти стара мати, перестань нас кляти[6]),
Возьму я ти Фесю, не будеш ей мати.

Вар. 89, 284, 430.

Вар. 89: [1]) Телятка пасучи. [2]) А ту в сей годині. [3]) Чом. [4]) Пасалам. [5]) Што червеном латком назначене. [6]) Перестань лаяти.

Чубинський: Труды V, 69, ч. 150. — *Kolberg:* Pokucie II, 150—151, ч. 251—252.

603 г.

Подме, хлопці, подме до той Гамерички, (2)
І я пойдзем з вамі, лем попродам бичкі,
Ей лем попродам бичкі.

604.

Червене яблочко впало мі до води, (2)
Не буду ся женив, бо-м іще молодий,
Бо-м іще молодий.

605 а.

А я хлопец капушан,
Немам жени, лем лем сам.
А нашто мі, нашто[1]) млада жена,
Кед я мам[2]) сам зе собом дост страпленя.

Вар. 605 б.: [1]) А што-же мі, што-же. [2]) Кед я маю.

Врабель: Р. Сол. 138. — *Головацький:* Н. п. III, в. 1, 248, ч. 126. — *Верхратський:* Зап. НТШ. 185.

606.

1. Ой там на горі,
там малюют малярі,
Змалювали черевички
для молодой молодички
за чотири талярі.
2. Ой мамцю моя!
пришли ти мі таляра,
Черевички викупити
од младого маляра.
3. Ой дівко моя,
било літо, не зима,
Било собі заробити,
черевички викупити
од младого маляра.

4. Ой мамцю моя,
боліла ня голова,
Не моглам си заробити,
черевички викупити
од младого маляра.

Вар. 620 а.

Ів. Колесса: Етн. Зб. XI, 47, ч. 11. — *Де-Воллан:* Зап. РГО. XIII, в. 1, ст. 206, ч. 105. — *Головацький:* Н. п. II, 210, ч. 57. — *Чубинський:* Труды V, 15, ч. 42; 1193, ч. 12.

607.

А наші їмость не пишна,
На воротонька вишла.
Ой спи, їмостю, доволі,
Кед маш вшитко в стодолі.

Головацький: Н. п. II, 531, ч. 2; 533, ч. 8 і 9; 534, ч. 14; 532, ч. 5 і 7; III, в. 2, 200, ч. 6. — *Ів. Колесса:* Етн. Зб. XI, 33, ч. 10. — *Żegota Pauli:* P. l. r. I, ч. 6.

608.

1. Гей пониже селечка, (2)
гейя гей! (Рефр.)
гуси воду пиют,
Гей на шварнім дзевчатку (2)
гейя гей! (Рефр.)
паробци ся биют.
2. Гей паробци, паробци,
не бийтеся на мі,
Гей бо я молодейка,
не пристаю з вамі.
3. Гей під облачком сосна
седем рочків росла,
Гей а я своїй мамі
гей на жель виросла.
4. Гей біля мами-м била,
нич-єм не робила,
Ой косу-м розчесала,
роботи-м ся збила.
5. Гей бо моя мамічка
добра до хованя,
Гей виховала дівча,
та як малюваня.

609.

1. Ой на лови, на лови,
на дзелени дуброви, товаришу мой!
Може тобі заяц, заяц, товаришу мой?
Лем ти собі поволи,
та заяця догониш, товаришу мой!

В другій половині кождої дальшої строфи ось які зміни:

2. Може тобі серна, серна, товаришу мой?
Лем ти собі поволи,
та ту серну догониш, товаришу мой!
3. Може тобі панна, панна, товаришу мой?
Лем ти собі поволи,
та ту панну догониш, товаришу мой!
4. Будеме ся ділиц, ділиц, товаришу мой!
Тобі заяц і серна,
йа мі соболь і панна, товаришу мой!
5. А если ти кривда, кривда, товаришу мой!
Тобі вшитка зьвірина,
мі худобна дівчина, товаришу мой!

Roger: P. l. pols. ч. 70. — *Kolberg:* Lud. VI, ч. 404.

610.

Бистра вода, бистра /:ей на каждім Дунаю,:/
На тім найбистрейша, де фраїра маю. (2)

611.

1. Як-ем служив ве дворе, ве дворе,
При военской канторе, канторе,
[/:раз!:/ (Рефр.)
2. Вислужилем дівчинку,
Седемлетну Ульчинку.
3. А на осмім понехал,
До Ульчинки-м поехал.
4. Приехалем пред врата:
Моя Ульцю, пусц мя там!
5. Вишла сестра жалобне:
Твоя Ульця уж в гробе.
6. Вишла сестра в жалиню:
Твоя Ульця уж в земле.
7. А як на гроб поехал,
Зараз він ся розплакал.
8. Хто там ходит по гробе?
Я, Ульчинко, ґу тобе!
9. Де-с поділа ти шати,
Што-м ти справляв пред ляти?
10. Сукні-м дала в гармоні[1]),
А корале ве дзвони.
11. Заграйте мі, гармоні,
Мої Ульці кохані.
12. Задзвоньте мі г велькі дзвін,
Моей Ульці вічний вік.

Врабель: Угр. рус. сп. ч. 465. — *Roger:* P. l. pols. ч. 122—124; ч. 134; ч. 296. — *Kolberg:* Lud. VI, ч. 338, 339; XVI, 294, ч. 479; I, 173, ч. 14. — *Sušil:* Moravs. nár. p. 1860, 92, ч. 96.

612 а, б.

1. Я на береженьку стояла, стояла, стояла,
Чистою водою ученьки вмивала, вмивала*).
2. Рученьки біленьки,
Кому ви будете миленьки?
3. Кеби то младому, дай Боже,
А якби старому, хрань Боже.

Вар. б.: *) Рученьки біленьки вмивала, вмивала, вмивала.

Головацький: Н. п. III, в. 1, 256, ч. 138. — *Чубинський:* Труды V, 9, ч. 20. — *Ів. Колесса:* Етн. Зб. XI, 228, ч. 3,

613.

1. А там долов, а там долов,
там дале, там дале, (3)
Танцувала млинаречка
з млинарем, з млинарем. (3)
2. А то за што, а то про што?
же добре ей меле,
Іде мірка за міречком
на штири камене.
3. Посіяла, посіяла
на долинці лену,
Далабим ся полюбити,
кедбим мала кему.
4. Бо старого нее дома,
а молодий в месце,
А учнятко[2]) небожатко
не уміе еще.

614.

1. Приїхали, (2) козаки з йобозу, (2)
Стали собі, (3) конець перевозу. (2)
2. Стали собі радоньку радити,
Де-же мают коні поставити,
У Марисі коні поставити.

---

[1]) = на органи. [2]) = хлопець, учень.

3. А Марися [та] за круглим столком,
Пиє вино з тим младим пахолком.
4. А пахолек на папері пише,
А Марися дітину колише.
5. А люляй-же, пренещесне дзецко,
Куплю я ти кукелечку з чистком[1]).

Kolberg: Lud. II, ч. 151; III, ч. 31, 70; IV, ч. 110.

615.

Кукульочко /:дзе сі, дзе сі була:/, кук, кук, кук!
Же-сь так длуго /:длуго не кукала:/. кук, кук, кук!

Верхратський: Зап. т. 44, 184. — *Bartoš-Janáček:* N. p. moravs. ч. 1022.

616.

А Боже мій, /:Боже мій, Боже мій:/, (2)
Подерся мі кожух мій!

617.

Вишла вен, вишла вен, заплакала,
Чего я ся смутна (2) дочекала, дочекала.

K. Plicka: Eva Studeničová. 22, ч. 15.

618 — v. 571 б.

619.

1. Ой горіла липка, горіла, горіла,
А моя миленька (2) ой йа под ньов сиділа.
2. Як на ню іскерки падали, падали,
Вшитки за ньов хлопці ой плакали, плакали.

Вар. 484, 579. (Тут подано паралелі).

620 а.

Ой там на горі
Малювали малярі,
Змалювали черевички
Дівчинонці молоді.

Вар. 606. (Тут подано паралелі).

620 б.

1. Ой ми, яко ми, на дівчата лакоми, (2)
А дівчата за нами, хогят бити женами. (2)
2. Ой ми, яко ми, але Сидор лисий,
А прийми го до комори, буде лапав миши.

621.

Міла моя, міла, про Бога тя прошу,
Не ший мі кошулю, бо я ї не зношу.

622.

1. Ой Марийо, Матко Божа, прос за нас, і орудуй о нас,
Аж до свого синочка причиняйся за нас.

---

[1]) = чісник.

2. Аби нам рачил одпустити вшитки гріхи наши,
О Паненко Марийо, прос за нас Ісуса!

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 125, ч. 13.

623.

1. Мала баба три доньки,
Всі три били Русинки,
Всіх повіддавала (2)
за Божі слуги.
2. Чорнобривую дала за ксендза,
Білорукую дала за дяка,
А третую бідную, запащину
[підлую,
лише за хлопа.
3. Котра за ксендзом, їздит в повозі,
Котра за дяком, їздит на волі,
А третая бідная, запащина
[підлая,
лише на тачках.
4. Котра за ксендзом, лежит
[в подушках,
Котра за дяком, лежит в перинах,
А третая бідная, запащина
[підлая,
в пецу на трісках.
5. Котра за ксендзом, та пие каву,
Котра за дяком, пие гарбату,
А третая бідная, запащина
[підлая,
з честком приправу.
6. Котра за ксендзом, пішла до
[пекла,
Котра за дяком, до чистиліща,
А третая бідная, фартушина
[підлая,
просто до неба.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 151, ч. 58. — *Головацький:* Н. п. I, 327, ч. 165; II, 480, ч. 16. — *Roger:* P. l. pol. ч. 516.

624.

В день Божого народженя весели люди, благо-ж їм буде,
Хвалу Богу заспіваймо весело всюди.

Гнатюк: Етн. Зб. IX, 122, ч. 8.

Перегляд і групованнє пісень по змістови.[1])

I. Обрядові пісні.

1. Колядки й щедрівки.

119. Госа, хлопці, до ряду.
346. α) Пішла дівчина.
β) Запалилася вишня.
555. Пришлисме ту щедраци.

2. **Гаївки.** (Останки гаївок у піснях, що втратили обрядове значіння).

452. г. Горіла липка. v. 579.
484. в. — v. 579.
519. Ци пустите.
524. Розвилася черешенька.
579. Горіла липка і явір. Вр. 484. в, 619.
619. — v. 579.

3. Собіткові пісні.

53. А на Яна. v. 588. а б.
130. Яне, Яне, сьвятий Яне!
588. а б. А на Яна. Вр. 53.

4. Обжинкові пісні.

5. Співайме, співайме.
78. Вийдь-же, ґаздине.
607. А наші їмость.

5. Весільні пісні

37. Ей заграй мі, заграй.
47. Пані млада наша.
57. а. Виберайся, Марисю!
б. Требаби нам, треба.
в. Ідеме, ідеме.
г. Не будеме їсти.
58. α) До косцела єдно.
β) На стільци сідати.
γ) Ей кеби ся моя зволя.
65. Пані млада наша.
138. Таньцувавби дружба.
141. Вербина, вербина.
185. Чорна вовна.
199. а. А староста гварит.
б. Там за нашом хижом.
359. Юж минули весіленька.
375. б. Ей до Львова дороженька.
384. а. Позерай, пані матко!
б. Коло той хати зіля.
в. Дав нам ся Бог діждати.
414. б. Така наша пані млода.
в. Ой ми тади ходжували.
г. Пришли нам ту приданяни.
425. Наша млада невеста.
520. — v. 525. б.
525. а. Закукала зазулечка.
б. А чи ти мя, Васильеньку.
в. Де ти мене, Василеньку.
г. Закувала зазуленька.
573. Ой хмелю, хмелю.
578. а. Не вступимеся з кута.
б. В нашого сусідонька.

6. Принагідні пісні, співані на весіллі.

7. Ей ци то я, мамічко.
45. Шуміла долина. Вр. 259.
59. Далас мя, мамусю.
121. Гей в лісі черешенька. v. 180.
180. Заквітла, заквітла. Вр. 121.
193. У нашої свашки.
196. Откаль павичка. v. 550. α β.
259. Ей шуміла лещіна. v. 45.
307. Не до терня.
320. Летів орел.
414. ґ. Малам тата. Вр. 444.
444. — v. 414. ґ.
493. д е. Ой Янчік, Янчік.

---

[1]) Подане по правій руці число кождої пісні ідентичне з числом їїж мелодії, варіянти якої зазначені малими буквами.

Грецькими буквами під одним числом відмічуємо тексти, що мають ідентичну мелодію.

Буквою v. (= vide) вказуємо на найповніший текст даної пісні, при якому перечислюємо всі її варіянти (Вр.).

542. Не жаль мі нічого.
550. α) Летіла пава. Вр. 196.
β) Сунула річка.

7. Хрестильні пісні.

42. Куми мам.
94. Ей ани тото хресня.

II. Духовні пісні.

26. А як ся душечка з тілом розлучала. (Через чистилище до раю).
39. Ішло дівчатко по воду. (Невірний жид стає стовпом).
44. Ой зашли, зашли з неба ангели.
54. Хто то там пукат. (Богач і смерть).
183. Юж иду до гробу.
194. Кой Панна Мария по світу ходила. (Нічліг Марії в мужицькій шопі).
273. З далекой ми краіни. (Похорони Марії).
317. Ходив дзядок. (Гостина дідуся у бідного). Вр. 333.
333. — v. 317.
389. а. Ходзіл Адам по раю. (Гріх Адама і його прогнаннє з раю).
б. Ходив Адам по раю.
495. б. Ішло дівча на воду. (Грішна дівчина в пеклі).
564. Допомож нам, Боже.
587. В неділеньку по обіді. (Грішниця перед Христом).
622. Ой Марийо, Матко Божа.
624. В день Божого народженя.

III. Балади й романси.

1. Ой приїхали козаки з обозу. (Тройзіллє).
97. Пасло дівча тай гусоньки. (Брати віднаходять викрадену сестру).
111. Гей довов мі, довов. (Смерть попаді, що втекла з розбійниками).
175. Повіджте, младеньци. v. 560.
176. α) Ей мала мати єдного сина. (Свекруха отруйниця невістки і сина). Вр. 493. а.
192. а. Виїжджай, фурмане. (Напад розбійників на візника).
226. Пішов пан на лови. (Пан знеславлює дівчину-пастушку).
227. Де ходив, там ходив. (Убійник милої).
243. Під дубиною, під зеленою. (Початок бал. про голубку і нелюба).
268. β) А там долов під явором. — v. 432. α β
269. Мати сина проклинала. (Син проклятий матірю стає явором).
270. Ішло дівча на воду. (За збанок — пан).
292. А на наші салашині. v. 560.
294. — v. 331. г.
331. г. Серед ночи о півночи. (Убійник жінки). Вр. 294.
342. Облетів сокіл. v. 597.
360. β. Йа там в місті на риночку. (Вдова счарувала парубка).
379. Де ти била, моя мила. (Смерть невірного любка).
388. Дубина, дубина. v. 560.
422. а. Ішов жовнір без ліс. (Заблуканий жовнір). Вр. 586.
429. а. Откаль соненько сходило. (Стрілець убив дівчину).
432. а. α) Орала баба заграду. (Король і ковалівна). Вр. 493. г.
432. а. β) В ночи піде, в ночи прийде. (Жінка розбійника). Вр. 268. β, 447, 497. г.
432. б. — v. 560.
439. а. Пішли рибарчици. v. 560.
б. Ішли рибаре на риби. v. 560.
447. Ой дав я єй кошулю прац. v. 422. а. β.
458. А там долов на муравце. v. 559. а.
479. На горі зеленина. (Дівчина обработована югасами).
486. Зельманова сина мала. (Виїзд удовиченка на війну, кінь післанець).
487. Стала нам ся новина. (Пані забиває мужа). Вр. 495. а в.
493. а. На Чорну гору бежала. v. 176. α.
б. Ішли рибаре на риби. v. 560.
г. Орала бабу заграду. v. 432. а. α.
494. Ой гора, гора, горонька. (Розлука матери з сином).
495. а. в Сталася нам новина. v. 487.
г. З понеділька на вторек. (Початок балади про шлюб брата з сестрою).
495. ґ. Сів си сокіл на грушку. (Сокіл оплакує смерть матери).
497. г. А там долом під явором. v. 432. а. β.
498. β) А там долов під горбочком. v. 597.
536. Там на горі калина. (Початок балади про дівчину, що чарами прикликує милого).
549. в. г. Ой на горі, на горі. (Пастушці займають воли).
552. Купалося дівча в ставі. (Староста знеславлює дівчину).
553. а. Там на горі зимний вітер. v. 571. б.
б. Там на горі Семен жито. v. 571. б.

IV. Приколискові пісні.

V. Парубоцькі пісні.

505. б. Повідж мі, дівчатко.
в. Поїхав до ліса. Вр. 472. а б, 500, 505. а.
507. Ей ви дівчата. Вр. 549. а.
522. а. Кобис била фраїречка. v. VI. 522. б.
523. Жаль мі, жаль мі.
527. Ой на роваш, сивий коню.
538. а. Моя мила запремала.
548. — v. 450.
549. а. Ой дівчата, чуєте. v. 507.
553. в. Як-ям ішов.
554. α) Як я сой засьпівам. v. 205.
575. Зімно, презімно.
583. α) Як-єм ішов. v. 553. в.
604. Червене яблочко впало.

VI. Дівоцькі пісні.

10. Та танцуй, дівча.
13. Гоп-гоп, Параска красна.
16. а. Йа тепер мі, тепер.
19. Хоцби тоти гори
23. Співалабим собі. Вр. 38, 204, 603. а.
24. Не зато сой співам Вр. 28.
25. Ей йа добрі мі.
28. Ей не зато я співам. v. 24.
36. Ей мамо моя.
38. Ей співалабим собі. v. 23.
40. Ей ючка, ючка. v. 349.
50. а. Ей як я сой заспівам. v. 105.
б. Ей пасалам, пасала. Вр. 147; V, 114. а.
55. Ой співаночки мої.
72. α) Йа знала я, знала. v. VII. 590.
79. Мамцю моя, мамцю.
86. Співаночки мої.
91. Ой маю я, маю.
100. Ой сьпівам я си.
104. б. Ей чиє то дівчатко.
105. Як я си заспівам. Вр. 50. а; V. 554.
107. б. Подме на орішки.
112. Кеби так горіла.
116. Як я си заспівам. v. 156.
120. Тече вода, тече.
125. Зазуленька кукат.
127. Співалабим яку.
129. в. Ей а на наших дверпх.
135. Ей поляна, поляна.
137. А нашто мі, нашто.
143. Ой мамусь моя.
147. Пасалам, пасалам. v. 50. б.
150. а. Ей лучка моя.
151. Там пониже села.
156. Пришла мі неділя. Вр. 116.
157. б. Ани мі не вечер. Вр. 256. β.
161. Гей до нас, хлопці.
164. Ей як я сой заспівам. Вр. V. 554 α.
169. б. Сподобався мі.
176. β) Ой гули, гули. v. 246.
182. а б. За горами, за лесами.
204. Ой заспівалабим сой. v. 23.
221. а. Ей як я піду брез лес.
229. г. β) Мамо моя, мамо.
е. А Боже мій, Боже.
233. γ) Не буду, не буду.
241. Ой мамо моя.
246. Ей гули, гули. Вр. 176. β.
251. б. Мамусь моя ховай-же мя.
256. β) Сьпівайте, дівчата. v. 157. б.
265. Єще-м не перейшла.
268. γ) За горами, за лесами.
276. Чорна гора буковина.
278. Ой дай-же мі, Боженьку.
279. Ей над бистрим яречком.
281. Бивайте мі здрави.
289. Ей кобис ти, дівчино.
293. б. Не маю голосу.
295. А там долом дзеленьким. v. 311. б.
308. Ой дзевчатко волянске.
311. а. А я в своєй старий мами.
б. А попід гай. Вр. 295.
321. Через сад на поклад.
329. За пецом цибуля.
349. Високий брежечик. Вр. 40, 570. б.
365. б. Я не піду за Яська.
371. Недалеко верба бучка.
376. α) Пошло дзевча до заградп.
399. Ой Ганцю, Ганічко.
406. Кой я конопельку.
418. Задуй мі, ветричку.
441. В нашім саді. Вр. 581.
446. Откаль соненько. Вр. 483. а; 496. а.
452. а. Ей гаїк, гаїк.
б. Ей в нашим дворі.
в. Летіла овца.
467. Ей мамусь моя.
483. а. Откаль сонечко. v. 446.
490. б. Чия вина? материна.
491. γ) Ой мамцю, мамцю. Вр. 502.
493. в. Ей впала мушка.
496. а. Откаль соненько. v. 446.
502. Боже, Боже, як мі гірко. v. 491. γ.
504. Янічку, Янічку.
506. Чия ти, Ганічко.
522. б. Жеби ти бив паробочок. v. V. 522. а.
529. б. Добра трава.
539. Як я піду на Мадяр.
570. б. — v. 349.
581. В нашим саде. v. 441.
583. β) Як-єм ішла брез ліс. v. V, 453.
585. Ішли панни на шпацір.
592. а. Йа там в лісі.
601. Як-єм пасла.
603. а. Бучку при поточку. v. 23.
608. Гей пониже селечка.
612. а б Я на береженьку.

VII. Любовні пісні.

332. Бандурки ся породили.
336. В ширим полю. Вр. 75. δ.
339. а б. Коби мі не гора.
343. Ей Марись моя, Марись.
344. а. Тече водичка зпід яворічка.
351. Шумний коник. Вр. 521. б.
352. Моя мила (2), што робиш. v. 376. δ.
353. Жебим не познала.
354. Ей цежко серцу мому.
355. Пришов милий до милой.
357. А у лісі конопелька. Вр. 319.
360. α) А де-ж тота дороженька.
362. Не з вечера.
364. Кеби чорни очата. Вр. 366. аб, 367. а.
365. а. Ей піду там, піду там.
в. Ей братко ся мі женит. v. 263. а.
366. а б. На зелені убочи. v. 364.
367. а. А пониже Андрівки. v. 364.
373. Як я ішов од своі Марині.
374. Там за горуньком. Вр. 412. б.
375. а. Ганцю біла. Вр. 543. б.
г. А Боже мій найמиленьший.
376. δ. Мила, мила, де-с поділа фраїра. Вр. 352, 529. а.
382. На што я ся наглядав.
385. Рубав сом чатину. v. 263. а.
390. Гей там на горі тернина.
393. Ей гоя-же мі, гоя.
396. Моя мила, де-с ти била.
397. а б. До саду, дівчата. Вр. 466. б.
400. Гаєм зелененьким. v. 401. а б в.
401. а б. Мала я фраїра. Вр. 400, 401. в.
в. Малам я милего. v. 401. а б.
412. б. Кой я собі увці пасала. v. 374.
415. Посадивем черешеньку.
416. А што-же мі прийде.
417. Препрос мя, миленька. v. XIV. 420.
422. б. А росла мі черешенька. v. 476.
430. Там під лісом Феся. v. 603. б в.
431. Ей йа ти моя Марисю.
435. Під виглядом рокита.
445. а. Гей зїздив я, зїздив. Вр. 445. б.
б. Приїжджай, приїжджай. v. 445. а.
459. Кед я спала пред своїми дверми.
460. Там на горі три кирниченьки.
463. Ганю, Ганю, біла Ганю.
466. б. До сашу, дівчатко. v. 397. а б.
470. Ани не ходь, ани не придь.
473. Зелена рутка, жовтий цьвіт.
476. Ой маю я черешеньку в лесе. Вр. 422. б.
481. — v. 272.
485. Чорна гора родит копер. v. 272.
490. в. — v. 491. ε.
491. ε. Ой Боже, Боже з високости. Вр. 490 в; XIV. 471.
497. а. Тече вода зпід явора. Вр. 497. в.
б. По саді ся прохожає. Вр. 559. б.
в. Тече вода зпід явора. v. 497. а.
508. Пішла дівчина на буковину.
509. Помачав ня, помачав.
516. γ) Ой за Бодроґ. v. 257. б.
518. При Дунаю. v. 530.
521. б. Тиха вода береги ламле. v. 351.
526. Кой я ішов з Дебрецина.
528. Ей йа в Дукли на писаню.
529. а. Ганцю біла, (2) што робіш. v. 376 δ.
530. За горами, за лесами. Вр. 518.
532. Яка ти сі, моя міла.
534. Чорна гора.
535. Сидит пташок на черешні.
543. а. Ей доленче, біле дзевча.
б. — v. 375. а.
546. Пришовби я до вас. v. 568. а.
551. Ей Боже, Боже, зла година.
554. β) Вівсику богатий.
556. а. Гора, гора горувата. v. 272.
б. Там по горі росне копер. v. 272.
559. б. По садоньку походжає. v. 497. б.
568. а. Пришолбим я до вас. Вр. 546.
б. α) Я би до вас пришов. — Як а)
571. а. Под облачком явір посаджений.
582. а б. А там долоу (2), при долині. Вр. VIII. 598. б.
584. Не хтілас мі (2) любовац.
590. Прийдь до нас, шугайку. v. VI. 72. α.
594. а б. Юж-єм поорав.
599. Тече вода зпод явора.
603. б в. Попід гайом Феся. Вр. 15, 89, 284, 430.
610. Бистра вода, бистра.
621. Міла моя, міла.

VIII. Про втрату вінка.

6. α) Ей шандари.
β) Ей в калиновим лесє. v. 179.
18. Ей кед-єс ся приспала.
21. б. Ей кед ти, дівча знало.
75. α) Козаре, козаре.
99. а. Поточе, поточе. Вр. 257. в.
113. Як-ям била в Кошицах.
179. Там за нашом хижом. Вр. 6. β.
211. Тогди ти мі, тогди.
229. в. Сиділо дівчатко.
239. Кед я служила.
254. Виляла водиця.
257. в. А вінку мій, вінку. v. 99. а.
271. В ширим полю дубина.
288. Йа на меджі черешенька v. 358. б.
337. А юж-лем бив за водов.
358. а. — v. 358. ґ.
б. Под облачком черешенька. Вр. 288.
ґ. Сіла муха на коноплю. Вр. 358. а.
375. в. Як я ішов вчера вечер.
434. Не повідж, дівчатко.
490. а. Коло мого йогрудечка. v. 498. α.

IX. Пісні жіноцькі й про подружнє життя.

X. Сирітські пісні.

XI. Вояцькі пісні.

XII. Про еміграцію.

XIII. Жартливі, насмішливі, фривольні й пяницькі.

4. Пішов мій миленький.
14. α) Ой жеби моя мила.
16. б. Ішов дзяд на губи.
17. Ей не піду я домів.
22. Не я ту, не я ту.
30. Посмотр, дзевча.
35. Гей подобали мі ся.
46. б. Чудуются люде.
49. Любуй-же мя, хлопку. v. VII. 266.
56. Ой черешня.
62. Млинарю, млинарю.
68. Ей там на горі вишня.
72. β) Гварила кобила.
93. β) Кумочко, кумочко.
95. Боже мій любенький.
129. б. Ей горі селом ішов.
134. Ей такого мужа мам.
153. Дай, Боже, добрийдень.
169. а. Ой пила, пила. v. 198.
181. а. Бив мене муж.
    б. Дрим, бабо, дрим.
187. Вітер дує.
188. Боже, Боже, што ся стало. v. 566.
190. а. На кошицкій горі. Вр. б в), 191.
    б. На зеленій траві. v. а)
    в. Пасла Ганця securi пави. v. а)
191. Там в зеленім гаю. v. 190. а.
198. Ей пила, пила. Вр. 169 а, 208, 238.
201. а б. Ци-же-м не ґаздиня.
203. На долинці раз.
208. — v. 198.
215. а. Де будеме спати.
221. б. Ей оженься, Янічку.
228. а. Ой пані кумо. Порівн. 515. а б.
229. а. Пішла я на губи.
236. а б в. А за нашов хижов.
238. v. 198.
240. а. В неділеньку рано. Вр. 334.
    б. А там за гороньком.
244. Дзєціно моя.
252. а б. Моя жена розум мела.
    г. А ци я пес. Вр. VII. 252. в.
264. Де терня, там терня.
274. А хто бачив, а хто чув.
285. Ой мам фраїрку грубу.
286. А в неділю пяна била.
298. Кукала зазуля.
299. а. Іду я, скочу я.
    б. Сім ріжків орішків.
300. Ой хлопчьита, хлопчьита.
301. Ой вишла я на гірку.
302. Што там маш, дзевчино. v. 324.
303. Помикайсе, помикай.
304. Посмотр, дзевча.
305. Ей Боже мій.
306. Пасли вівці молодиці. Вр. 312.
312. Сиділи си два молодці. v. 306.
313. Не попатруй на коціша.
324. Што там маш, дівчино. Вр. 302.
326. в. Старалаша.
334. А в неділю рано. v. 240. а.
335. а. Чому-же-с ся не оженив.
    б. Єще-єм ся не оженив.
338. Там на горі черешенька. v. 592. б.
344. б. Який мі параль.
345. а. Тече водичка.
    б. Сіялам мачок.
350. Дала мі мамця корову.
358. г. Ей сам не знам.
370. Я йсем друтар.
377. а. Ожениламся.
387. Ішла Марина.
391. Ей на горі біла скала.
402. Я нещасний парубочок. Вр. 407. а б.
403. Ідзем, ідзем. Вр. 410. б.
404. а. Керм ш, кермеш.
    б. Як мі буде, так мі буде.
    в. Подме домів.
    г. Дубе, дубе.
407. а б. Мадяр, Мадяр. v. 402.
408. Гуляй, гуляй.
410. а. Я би тому не вірила.
    б. Мадяр пів. v. 403.
411. Де-ж ти ідеш, Олено. Вр. 436.
412. а. Який ти, Янічку. Вр. 465.
424. Ей сусідко.
426. Мила моя, премила.
427. А мій милий захворів.
428. б. Бодай та карчмичка.
    г. Бодай тота коршма. v. 428. б.
436. — v. 411.
438. а. Ей я старому не верила.
    в. Янчік, Янчік. v. 602.
440. Ей я відзяв.
442. α) Ой Боже мій любенький.
    β) Ей на горі, на горі.
443. Добре тобі, моя мила.
449. б. Няню. няню.
451. А гнали ґурале овце.
452. ґ. На брежку стала. Вр. 484. б.
456. Мала баба Михала.
457. Тепер-ям ся оженив.
465. — v. 412. а.
480. Як мі било літ пятнайцять.
482. Мав я вітця богатого.
483. б. Ей там на горе дубина.
484. б. Ей сяя гоя, лелия. v. 452. ґ.
489. Тече вода з явора. Вр. 516. β)
491. б. Ей там на горі.
499. Ма тен циґан.
501. А я нещасливий.
511. Наша кура рябава
515. а. А в неділю палюнечку пию Вр. б)
    б. А в неділю раз палюнку пию. v. а)
516. β) Дівча, дівча (2) подь з нами. v. 489.
517. Ідзе циґан (2) до леса.
521, а. Ой Боже мій (3) на свеце.
531. На пецу молотил.

537. Ой умерла качмаречка.
544. Ци ти циґан.
545. Обернися, дівча, раз.
547. Ей мороз, мороз.
566. Не било то, яко влони. Вр. 188.
574. Як-єм служив на фаре.
580. Ей жеби била не ґубаня.
592. б. Мам я красну заградечку. Вр. 338.
593. Не бой ти ся, моя мила.
596. а. Я си хлопец ґаздовский.
602. Женивбимся. Вр. 438. в.
605. а б. А хлопец капушан.
606. Ой там на горі. Вр. 620. а.
613. А там долов.
616. А Боже мій.
620. а. А там на горі. v. 606.
б. Ой ми, яко ми.
623. Мала баба три доньки.

XIV. Ріжні теми.

а. Протиставлення бідности й багацтва.

101. Ей калина, калина.
145. Пришов я до корчми.
166. Зелене-м посіяв.
167. Ей Боже мой, Боже.
171. Ей я худобний чловек.
229. ж. Хоц я і худобний.
437. Ей югасе, югасе.
438. б. Боже, Боже, ниц не маме.

б. Історичні спомини.

129. а. γ) Там пришов він на мосце.
150. б. Ей цісарю, цісарю.
468. Як-єм ішов з Будзина.

в. Дітські пісні.

558. Ей піду-же я в лісочок.
600. Ей беньки, беньки.
615. Кукульочко.

г. Поза групованням.

21. а. Ей я старий.
52. Ей дівчатко, лелія. Вр. 216.
69. Та де-ж тота йовечка.
80. Не тота мі кавка.
142. б. Не ход до нас, Янчік.
148. б. А нираз я, нираз.
216. Ей дівчатко, лелія. v. 52.
253. Ганця біла.
283. Побілі, побілі.
297. Штирі бички.
376. γ) Ци ти, дзевча.
386. А сова кральова. (Пташине весілля)
413. а б. Чиє-ж то полечко.
422. в. Виросла мі серед села.
428. а. Як я стадзи пойдзем.
462. Не ходз до нас.
478. β) А Боже мій примилений.
484. а. Кой-сме капусту садили.
496. б. Ей качмар, качмар.
541. А ти старий сиваку. Вр. 596. б.
549. б. А на лучце зеленій. v. 569.
569. А на луці зелені. Вр. 549. б.
570. Ей буде зима.
576. Моя мила.
595. Як я стадзи повандрую.
596. б. — v. 541.
614. Приїхали (2) козаки з йобозу.

д. Неодноцільні пісні.

33. Казала ми мати.
108. Ей кед ня, мамцю.
117. Зазуленько сива.
122. а. Ой Боже мій, Боже.
140. Діти мої, діти.
144. Подме-же ми, подме.
162 а. Вівсейку богатий. v. VII, 168; IX, 136.
420. А чия я, чия. v. VII, 417.
471. Ей біда мене з хижі жене.
609. Ой на лови.

Пісні галицьких Лемків досі були в нас звісні головно лиш із двох збірників: Головацького й Верхратського, що далеко ще не вичерпують пісенного багацтва з тої мало дослідженої закутини української землі. Хоч під етнічним оглядом спільні основи сполучують Лемківщину з иншими частинами української батьківщини, — лемківські народні пісні виявляють багато характеристичних окремішностей не лише в своїх мелодіях, але й у текстах; се позначується вже в самому засобі й доборі пісень, як показує їх перегляд і групування по змістови.

Пісенний репертуар лемківського села складається в більшій части з коротких дво—тристрофових співанок; вже й одна строфа може устоятися як окрема співанка. Часто на пісню складається кілька

строф, звязаних одною темою або мотивом; та ще частіше народній співець лучить свобідно строфи чи то на основі асоціяції думок, чи спільного заспіву (75 β), або одного звороту, навіть одного слова, що повторюється. Однуж строфу стрічаємо раз у такому, другий раз в иншому сполученні (н. пр.: 217 і 367 в; 554 α) і 205). Буває й таке, що в одну пісню злучено строфи або групи строф, які змістом слабо повязані або навіть зовсім не вяжуться з собою, і в яких можна пізнати частини ріжних пісень (ч. 162 а). Отже й у лемківських дрібних співанках повторюється те саме явище, яке завважено при співанні східньо-галицьких коломийок, польських краковяків та в.-руських частушок.

Отсе й спричинює великі трудноці, хитання й сумніви при порядкованні лемківських пісень по змістови; приходиться приділювати пісні місце в тій чи иншій групі відповідно до того, який елемент має в ній перевагу, та навіть творити окрему групу пісень з неодноцільним, мішаним змістом.

Межи дрібними співанками парубоцькими, дівоцькими, любовними й жартливими певно знайдеться чимало танкових пісень, як на се вказує їх віршовий розмір а подекуди й зміст (10, 85, 182 аб, 408, 452 а, 455). Найчастіше вживаною формою тих дрібних співанок є строфа, зложена з двох 12-складових віршів 2 (6 + 6), так само, як у польських краковяках; рідше подибуємо тут 8-складові вірші, що по 4 складаються на строфу 4 (4 + 4), подібно, як в українських шумках.

Та коли східньо-галицькі коломийки, шумки, козачки а також польські краковяки, як пісні κατ' ἐξοχήν танкові, мають не лиш свої типові форми вірша й строфи, але визначуються ще й характеристичним для кождої форми танковим ритмом[1]) (усі підходять під такт $^2/_4$ із знаменним для кождого танка укладом ритмічних мотивів) — межи лемківськими піснями не повелось нам знайти такої типової танкової форми. Оттому то при порядкованні текстів не визначуємо окремої групп танкових пісень.[2])

Обрядові пісні (І гр.), заступлені таким великим числом у давніших збірниках українських народніх пісень, тепер скрізь уже починають загибати; але на Лемківщині (подібно як у західніх Словян) їх вимирання почалося очевидно багато скорше і сягнуло глибше: з коляд ок повелось нам записати всього 3[3]), — (всі зберігають типову укр. мелодію й старинну форму вірша 5 + 5); з щедрівок 1, з обжинкових пісень 3, а з гаївок збереглись ледви незначні сліди у піснях, що втратили вже своє давнє обрядове значіння. Із усіх обрядових пісень весільні ще й досі найсильніше держаться на Лемківщині; та лиш мала їх частина (6 на 31, а саме: 375 б, 384 а б в,

---

[1]) Форму коломийок обговорили ми в студії „Ритміка українських народніх пісень“ — відбитка з Записок НТШ. Львів 1907, ст. 142—150.

[2]) Краковяковий ритм у лемківських мелодіях доволі рідкий (н. пр. в мел. 610 очевидно польського походження). Лемки співають подекуди й коломийки, та їх розмірно небагато і вони не є характеристичні для лемківського пісенного репертуару (287, 301, 303, 306, 308, 318, 322, 330, 331 а, 332, 334, 337, 341). Замітна річ, що коломийка на лемківському грунті подекуди змінює свою типову ритміку: 320, 331 б в.

[3]) Ледви чи се можнаб пояснити несприятливою для записування колядок літньою порою.

378 а б), виявляє в мелодії й типовій формі 7-скл. вірша тісне спорідненння з весільними піснями, співаними скрізь по українській території; лемківські весільні пісні в переважній більшости під оглядом змісту, форми вірша (6 + 6) й мелодії творять окремішний тип. До тогож співають Лемки при нагоді весілля чимало пісень (в значній части насмішливих), що не виявляють тіснішого звязку з поодинокими актами весільного обряду і навіть своїми мелодіями відбігають від весільних пісень; томуж можна їх почути й поза весіллям.

Мабуть від польського люду перейняли Лемки до весільного репертуару пісню, „Ой хмелю, хмелю“ (573) звісну також на Моравії[1]). Польська весільна пісня „Oj przyjechali żołnierze z obozu“ на лемківському грунті (614) здається втратила звязок з весільним обрядом, так само, як давня гаївка „Горіла липка“ (579), що в польській верзії співається між весільними. До лемк. обр. пісень взагалі мало знаходимо паралель між піснями західніх сусідів.

Собіткові пісні, не подибувані в инших сторонах української території — се також окремішність лемківського пісенного репертуару по обох боках Карпат, що пояснюється західніми впливами.

Пісні духовного змісту (II гр.) в значній части мають легендовий підклад; декотрі приймають навіть баладовий характер, як н. пр. пісня про грішну дівчину, занесену сатаною до пекла (495 б); замітне тут як і в 587 близьке спорідненне з моравсь. і польсь. варіянтами.

Наш збірник показує наглядно, як багата традиційна поезія Лемків на **баладові пісні** (III гр.), чого досі не добачувано за скупістю етнографічних матеріялів з галицької Лемківщини.

Подибуємо тут чимало балад і романсів, поширених по всьому просторі українських земель і характеристичних для українського пісенного репертуару взагалі: 1. (Тройзілле), 495. г. (Шлюб брата з сестрою), 176. α) (Свекруха отруйниця), 243. (Голубка і нелюб), 269. (Син, проклятий матірю, стає явором), 331. г. (Яким за намовою вдови убиває жінку), 360. (Вдова счарувала парубка), 422. а. (Нічліг заблуканого жовніра), 486. (Виїзд удовиченка на війну), 536. (Дівчина чарами приликує милого), 559. а. (Жінка [сестра] отруйниця), 560. (Покритка топить дитину), 571. б. (Козак зводить заблукану дівчину), 597. (Мандрівка дівчини з зводителем). Та в дуже значній части засіб і добір балад, співаних на Лемківщині, покривається з баладовим репертуаром Словаків, моравських Чехів а подекуди й Поляків. Се можна сказати як про баладові теми улюблені головно в згаданій словянській групі і поза нею мало де звісні, так також про особливу редакцію декотрих дуже поширених балад і романсів; спорідненне виявляється часто навіть у віршовій будові.

Тут можемо причислити ось які пісні нашого збірника:

97. Брати віднаходять викрадену сестру; розмір вірша у лемківських варіянтах 4 + 3 і 4 + 4, у польських 4 + 3 і 5 + 3, в моравських 4 + 3.

192. а Розбійники нападають на візника.

226. Пан знеславлює дівчину-пастушку; у лемк. і польських вар. двовіршова строфа 6 + 6, 4 + 4 + 6.

---

[1]) F. Sušil: Moravs. n. p. ч. 391. — J. St. Bystroń: „Polska p. l“, ст. 49.

227. Янчік убиває Маґдаленцю; розм. 6 + 6 у лемк., моравських і польських вар.

270. За збанок — пан; строфа 2 (4+3), 5+5 у лемк. і польсь. вар.

429. а. Стрілець убиває дівчину.

432. а. α) Король і ковалівна; розм. 5 + 3 у лемк. і морав. вар.

432. а. β) Жінка розбійника; розм. 4 + 4 у лемк., словаць., морав. і польськ. вар.

495. ґ. Сокіл оплакує смерть матери (— милої, у моравсь. вар.); розм. 4 + 3 у лемк. і моравсь. вар.

552. Староста знеславлює дівчину; розм. 4 + 4 у лемк., польсь. і моравсь. вар.

557. Пан порипає дівчину-пастушку; розм. 4 + 4 у лемк. і моравсь. вар.

563. β) Мертвець-коханок; розм. 4 + 4 у лемк., словаць. і моравсь. вар.

572. Поворот з війни раненого коханка: строфа 2 (4 + 6), 8 у лемк. і моравськ. вар.

577. Коханець убиває милу; розм. 4+4 у лемк. вар., 4+4 і 4+3 у моравських.

611. Коханець на гробі милої; розм. 4 + 3 у лемк., польсь. і моравсь. вар.

495. б. (з II. групи). Грішна дівчина в пеклі; розм. 4 + 3 у лемк. польсь., словаць. і моравсь. вар.

В сьому особливому доборі пісень баладового характеру лежить також одна із окремішностей пісенного репертуару Лемків. Показані вгорі спільности Лемків і західньо-словянської групи в обсягу балад і романсів позволяють догадуватися, що Лемківщина відіграла дуже важну ролю в передаванні й обміні пісенних тем межи Україною й Заходом.

Лемківська редакція деяких баладових тем в порівнянні з іншими набирає великої цінности через те, що визначується особливою повнотою й викінченням (н. пр.: 97, 269, 432 а. β) 563 β).

На особливу увагу заслугує сполучення в пісні 563 α) двох баладових тем: 1) свекруха-чарівниця і 2) дочка зозулею прилітає до матери; коли друга тема дуже популярна в українській і взагалі — словянській народній поезії,[1]) то до першої відшукали ми лиш один варіянт лемківський. Цінний також доволі рідко подибуваний варіянт балади про мандрівку дівчини,[2]) що убиває зводителя (589) — тема широко розвинена в мадярській редакції.[3])

Серед мандрівних пісень, якими є балади, тяжко буває дошукатися продуктів місцевої творчости; та годиться звернути увагу на прекрасну баладу про смерть попаді, що втекла з розбійниками (111): є деякі підстави до здогаду, що ся пісня, звісна також на Гуцульщині, повстала серед українських гірняків. Не знаходимо паралель також до

---

[1]) Сій темі присвячує проф. І. Горак цілу розвідку в виданні „Slovenské písně z Uherskobrodska". 1926. ст. 71—76.

[2]) J. St. Bystroń: Pols. pieśń ludowa, ст. 75—79.

[3]) R. Gragger — H. Lüdeke: Ungarische Balladen, 1926. ст. 61—64.

пісні про вдову, що передає спнка мандрівникам (494). Перейнята від Поляків балада „Стала нам ся новина“ (487) поширилася не лиш серед Лемків, але й дальше на схід, як показують українські паралелі, а також на Моравії.

Приколискові пісні (IV. гр.) не так у текстах, як у мелодіях, що обєднують їх в окрему групу, виявляють тісну приналежність лемківської галузи до спільного українського пня. Одначе й у сій групі зазначуються окремішности лемківського типу, що виступають у текстах і їх віршовій будові (— з малими виїмками 6 + 6). Особливою красою визначується приколискова пісня 478. α) з натяками на тяжке суспільне положення сільського люду.

Пісні парубоцькі (V. гр.), **дівоцькі** (VI. гр.) й **любовні** (VII. гр.) виповнюють найбільші групи в нашому збірникови. Знаходимо тут пісні поширені й улюблені на всьому просторі української етнографічної території, як: 223 аб, 228 б, 229 г, 327 аб, 331 а, 445 аб, 497 б; та їх розмірно небагато, як і пісень спільних Лемкам, Словакам та моравським Чехам, подекуди й Полякам (н. пр. 336, 373, 401 аб, 508, 526, 530, 582). В піснях сеї групи по найбільшій части виступає оригінальна пісенна творчість Лемків по обох боках карпатського хребта. Стрічаються тут правдиві перлини народньої поезії (н. пр. 41, 106, 107 а, 114 б, 218, 354, 459), подекуди з натяками на суспільне лихо в протиставленні бідности й багацтва (232 α, 438 б).

Також серед пісень **про втрату вінка** (VIII. гр.) побіч напливових тем (358 ґ. — [порівн.: Kolberg, Lud, III, 251, ч. 18], 498 α, 598 б) знаходимо чимало льокального творива з прямим вказуванням на ті сфери, від котрих ішла деморалізація у лемківське село (6 α, 113, 229 в, 239). Трагедія зведеної дівчини знаходить собі подекуди ярке освітлення (179, 254).

Межи піснями **жіноцькими** й **про подружнє життя** (IX. гр.) особливо замітні гарні варіянти загально звісних українських пісень (186, 376 β, 378, 392, 510); та знайдуться в сій групі також напливові, чужі пісні (н. пр. 248, 309) й оригінальні лемківські (до тих належать мабуть 128 б, 177, 255, 568 б β).

Сирітських пісень у нашому збірнику не багато; не знаходимо тутки навіть дуже поширеної й типової для репертуару галицького лірника пісні про сирітку, що плаче на гробі матери,[1]) хоч її варіянти, майже ідентичні з українськими, широко звісні також на Моравії.[2]) З пісень сього розділу найкращі 428 (мабуть місцевого походження) і 477, звісна скрізь по українських землях.

Найбільше чужого напливового елементу знаходимо в групі **вояцьких пісень** (XI. гр.); на се вказує й мова тих пісень, найбільше засмічена чужими словами й формами, як показують отсі приміри: 75 γ, 154, 275, 356 а, 369, 429 б, 433, 469, 488 б, 513, 514, 533, 540, 567. З Лемківщини сі касарняні мотиви із деякими любовними й иншими піснями тогож типу (VII. 518, 526, 530, VI, 585) переходили в східню Галичину; могли їх сюди заносити українські рекрути безпосередно з Мо-

---

[1]) В. Гнатюк: Етногр. Збірник II, ст. 54. — Головацький: Нар. пѣс. III. 1, ст. 272—278.

[2]) F. Sušil: Moravs. nar. pis. 1860, ст. 159—162, ч. 159.

равії, де за австрійських часів мусіли відбувати військову службу н. пр. в Оломунці.

Оригінального й вартного в сій групі небагато. В усякім разі замітна тут влучна характеристика крівавого жовнірського хліба: „Кельо рази вкушу, заплакати мушу“ (348). Із довших, популярних у східній Галичині пісень про жовнірську долю знаходимо тут лиш один неповний варіянт пісні про смерть жовніра на чужині (341).

Виїмковим способом попали в лемківське село та перейшли в устну традицію дві поезійки Федьковича „Марш на Італію“ й „Під Кастенедолев“, злучені в одну вояцьку пісню (398), до якої зложено очевидно вже в селянській сфері гарну мелодію, зовсім в дусі народніх пісень.

Без порівняння цінніші є лемківські пісні **про зарібкову еміграцію** (XII. гр.) на Мадярщину й Моравію (93, 347), як водилося за австрійських часів, і до Америки (тут належать всі инші пісні сеї групи). Усе те — пісенні новотвори; вони кидають світло на пролетаризацію селянства, що примушує безземельного Лемка до еміграції (326 б, 331 б), та на тяжкі умови праці й визискування українських робітників по фабриках і копальнях на чужині (331 в, 356 б).

На сьому підкладі розгортаються реалістичні образки родинного життя (356 б) й прекрасно оспівані особисті переживання: прощання з рідним краєм, розлука мужа з жінкою, милого з милою, дочки з матірю, поворот і звістка про смерть матери (233 α, 235, 267 аб, 395, 543 в).

Дві найдовші а може й найкращі пісні сеї групи (331 б, 356 б), як показує їх мова, зложили не Лемки, а мабуть укр. еміґранти із карпатських околиць східньої Галичини.

Гумор, жарт, сатира, що скрізь виблискують в українській народній поезії, характеристичні також для лемківського пісенного репертуару, в якому завоювали собі окрему доволі обемисту групу. До **жартливих і насмішливих пісень** (XIII. гр.), що зображуючи життя із комічної сторони творять неначе вибір із ріжних груп, причислили ми також пісні фривольного змісту й про пяничення.

В сій групі, подібно як у V—VII, можна розріжнити три категорії пісень: 1) Загально звісні й скрізь поширені українські пісні, як 427 (А мій милий захвоів), 606. (Малярі), 623. (Три бабині дочки), 198. і 515. аб (Про жінку пиячку), 240. а. (Люлька), 298, 306, 312. (Невірна жінка). 2) Чужі напливові пісні, переважно чесько-моравського походження, що заступлені в сій групі досить значним числом (240 б, 252 абг, 403, 407 аб, 410 б, 499, 544, 190 а, 370, 489, 592 б). 3) Місцеві лемківські пісні, яких набереться найбільше.

Ся остання категорія має перевагу також у групі **пісень на ріжні теми** (XIV. гр.).

Особливої уваги заслуговують тут пісні, у яких досить сильно відзивається с у с п і л ь н а н о т к а — протиставлення бідности й багацтва (101, 171, 437) та домагання суспільної справедливости, н. пр.: „Ей порівнай ти, Боже, вшитких людий зо мнов“ (167), „Хоц я і худобний, з худобного дому, так мі Панбіг світит, як і богатому“ (229 ж).

І с т о р и ч н і с п о м и н и про 1848 р. лиш невиразно проблискують у піснях 129 а-γ, 150 б, 468.

*

До групи пісень на ріжні теми зачислили ми пісні співані дітьми й для дітий (558, 600, 615), пісню про пташине весілля (386), ловецьку пісню моравського чи польського походження (609), неодноцільні пісні, мішаного змісту, і декілька инших пісень ріжного змісту, що не підходять під групування.

Отсей короткий перегляд пісень нашого збірника по їх змістови й порівняння з піснями, записаними в инших сторонах української землі, а також із словацькими, чеськими й польськими народніми піснями приводить до ось яких висновків: 1) Пісенна творчість Лемків у своїх основах і найдавніших верствах тісно звязана з українською традиційною поезією. 2) Крім того Лемки по обох сторонах карпатського хребта вспіли витворити свій окремий і то багатий засіб пісень місцевого походження, пісень незвісних в инших сторонах української землі; притім галицькі Лемки перейняли багато пісень від закарпатських, як показують часто подибувані в піснях нашого збірника мадярські слова (н. пр. 474) та географічні назви з нівденного Підкарпаття. 3) Лемківський пісенний репертуар покривається подекуди — в одних групах більше, у других менче — із засобом народніх пісень Словаків, моравських Чехів, подекуди й Поляків: усі вони мають деякий процент спільних пісень та пісенних тем і мотивів особливо популярних і люблених у тих країнах; се результат довговічніх сусідських взаємин та живої ендозмози культурних впливів.[1]) Усе те спричинює окремішности лемківського пісенного репертуару; показується, що Лемки, своїм територіяльним положенням, найдальше на захід висунена вітка українського народу, як під оглядом язиковим, так також що до змісту й добору пісень і їх мелодій найдальше відбігають від рідного українського осередка.

Щоби влекшити зрозуміння пісенних текстів тим, що не знають лемківського говору, держались ми в транскрипції ось яких правил:

1) Діялектичні форми минувшого часу, що повстали із стягнення дієприкметника присудкового на *-лъ, -ла, -ло* із відміною дієслова *єсмь* пишемо разом: ходивєм, ходивєсь, пришлисме; так само скорочені форми дієсл. *єсмь* в сполуці із давньою дієсловною формою *бы*, отже: бим, бис, бисме.

2) Одначе в сполуці з иншими частями мови: прикметниками, займенниками, числівниками, прислівниками, — де форми дієслова *єсмь* виступають як енклітики, — відділюємо їх крисочкою: Зелене-м посіяв (166); ей же-сте мі наклали (7); як-єс танцувало; та де-єс ночувало (10): так-сте мя минули (46 а); ани-м не палила (48); по што-сме ту пришли: який-єс мі цежкий (72 *a*); чей-сте ви го нашли (75 *a*).

3) Так само відділюємо крисочкою від попереднього слова енклітичне *-же, -ж.*

Через те впроваджуємо менче приємний] для ока. але вигідніший для скорого зрозуміння спосіб писання, н. пр.: „та де-же-с ночувало“; „ци-же-м не ґаздиня“.

---

[1]) Моравія славиться багацтвом і красою баладових пісень. (Се признає P. Eisner: Volkslieder der Slaven. Leipz. ст. 25) Збірник Фр. Сушіля (Moravs. nár. p. з 1860 р.) містить понад 100 балад і романсів (ч. 85—189). Одначе не місце тут торкатися складного питання про запозичування й передавання пісень від одного народа до другого. Прослідження мандрівки пісенних мотивів вимагає окремої студії, що мусілаб опертися на монографічному трактованні кождої теми, як се почав робити І. Франко в своїх „Студіях над українськими народніми піснями“.

4) Разом пишемо придихове *й*, н. пр.: йони, йумерла; *йа*, котре тим способом відріжнюємо від заіменника *я*: „Йа знала я, знала“ (72 *а*).

Нотовання фонетичних особливостей лемківського говору — се окрема ділянка, в котру не могли ми входити. Тут завважимо лише принагідно, що при декотрих записах по фонографу дуже виразно виходить *ы*:

226. ловы, волы, скрыла, ліщины.

367. а. Андрівкы, дівкы, вербинкы.

Може бути, що nom. і acc. plur. у формах: шати чорненько*ї*, діти дрібненько*ї* (269) — треба звести до звука *ы*.

При зустрічі двох шелестівок тверда перед мягкою виявляє у вимові неоднаковий ступінь мягкости: томуж пишемо *співаю* побіч *сьпіваю; світи* побіч *сьвіти*.

Доповнення.

При вказуванні паралель до текстів і мелодій нашого збірника покористувались ми крім видань вичислених на ст. 275—6 ще й отсими збірниками:

* *Frant. Sušil:* Moravské národní písně s nápěvy do tekstu vřadenymi. 2 вид. 1860 р.

* *Dr. Ferd. Tomek — Dr. Jiří Horák:* Slovenské písně z Uherskobrodska. 1926.

* *Ján Geryk.* Slovenské ľudové piesne z Púchovskej doliny. Bratislava. I. 1922, II, 1926.

* *Karol Lipiński:* Muzyka do piesni polskich i ruskich ludu galicyjskiego, zebranych i wydanych przez Wacława z Oleska. Львів 1833.

* *Kar. Plicka:* Eva Studeničová spieva. 1928. Вид. Matica Slovens.

Паралелі до текстів.

(Доповнення).

До числа:

9. Sušil: Moravs. n. p. — ч. 371.
28. „ „ „ ч. 226.
54. „ „ „ ч. 9, вар. 1, 5, 6, 10 (мала подібність).
57. в. Sušil: Mor. n. p. — ч. 632.
65. „ „ „ ч. 531, вар. 9.
69. Гнатюк: Етногр. Збір. IX, — 68, ч. 51.
75. *а*) Sušil: Mor. n. p. — ч. 531.
б) Plicka: Eva Studen. — 57, ч. 43.
81. Sušil: Mor. n. p. — ст. 662.
83. б. Sušil: Mor. n. p. — ч. 630, вар. 7; 647.
84. Sušil: Mor. n. p. — ч. 463.
97. „ „ „ ч. 175.
98. б. *а*) Kolberg: Lud IV. — 62-63, ч. 254.
108. Sušil: Mor. n. p. — ч. 765
125. „ „ „ ст. 637.
128. б. „ „ „ ст. 669.
132. б. „ „ „ ч. 716.
133. а. „ „ „ ч 531, вар. 10; 682, вар. 3.
165. Sušil: Mor. n. p. — ч. 262.
166. „ „ „ ч. 590.
172. „ „ „ ст. 508.
176. „ „ „ ч. 157.
Tomek-Horák: Slovens. p. — ч. 26.
182. а. Kolberg: Lud IV, — 61, ч. 247.
183. Sušil: Mor. n. p. — ч. 56.
190. Sušil: Mor. n. p. — ч. 396.
192. а. „ „ „ ч. 106.
194. „ „ „ ч. 25.
Kolberg: Lud XII, ст. 310.
195. Geryk: Slovens. l. p. I. ч. 26.
199. б. Sušil: Mor. n. p. — ч. 626, вар. 3.
Kolberg: Lud X, 281, ч. 139.
Tomek-Horák: Slovens. p. ч. 93.
212. Bartoš-Janáč.: N. p. mor. — ч. 141.
217. Sušil: Mor. n. p. — ч. 341.
220. Kolberg: Lud II, 135, ч. 164; VI, 106, ч. 195.
226. Kolberg: Lud IV, 152, ч. 302.
227. „ „ „ 50, ч. 215; XII, 216, ч. 419.
Sušil: Mor. n. p. — ч. 141.
229. б. Wacł. z Oleska: P. l. g. 149, ч. 412.
в. Kolberg: Lud III, 265, ч. 26: 296, ч. 66; 306, ч. 84: X, 119, ч. 45: X, 280, ч. 135: XI, 89, ч. 39.
Sušil: Mor. n. p. — ч. 531, вар. 3.
232. *β*) „ „ „ ч. 761, вар. 2.
236. б в. „ „ „ ч. 572.
Tomek-Horák: Slovens. p. — ч. 13.
247. а. Wacł. z Oleska: P. l. g. 409, ч. 275.
Kolberg: Lud II, 127, ч. 145: VI, 112, ч. 209.
Sušil: Mor. n. p. — ч. 770.
250. а. „ „ „ ч. 468.

266. Susil: Mor. n. p. — ч. 381.
269. Головацький: Н. п. II. 585, ч. 18; 712, ч. 15.
Чубинський: Труды V, 834. ч. 406.
Tomek-Horák: Slovens. p. — ч. 20.
Bystroń: Pols. p. I. ст. 88.
Bartoš-Janáč.: N. p. mor. — ч. 1.
Sušil: Mor. n. p. — ч. 146.
270. Gragger-Lüdeke: Ungar. Ball. — 39.
271. Sušil: Mor. n. p. — ч. 201, вар. 3.
275. „ „ „ ч. 767.
297. „ „ „ ч. 724, вар. 2.
326. а. „ „ „ ч. 575, вар. 3, 4.
340. б. „ „ „ ч. 567.
344. б. „ „ „ ч. 194.
345. а б. Kolberg: Lud X, 86, ч. 15: 313, ч. 157.
347. Sušil: Mor. n. p. — ч. 726, вар. 3.
349. „ „ „ ч. 324; ч. 795, вар. 5.
355. Kolberg: Lud IV, 34, ч. 166.
357. Sušil: Mor. n. p. — ч. 425.
Kolberg: Lud IX, 178, ч. 38.
358. б Sušil: Mor. n. p. — ч. 556: 663, вар. 2.
Kolberg: Lud XII, 12, ч. 22.
в. Sušil: Mor. n. p. — ч. 212.
Kolberg: Lud III, 288, ч. 54: IV, 9, ч. 113: 100, ч. 115–116; XII, ч. 25—27.
Гнатюк: Етн. Зб. IX, 65, ч. 24.
г. Kolberg: Lud III, 251, ч. 18.
364. Sušil: Mor. n. p. — ч. 302.
365. б „ „ „ ч. 295.
Kolberg: Lud III, 258, ч. 20: IX, 240, ч. 100.
367. в Sušil: Mor. n. p. — ч. 365, вар. 8.
369. Kolberg: Lud VI, 179, ч. 355 в.
373. „ „ II, 135, ч. 162: VI, 144, ч. 287.
386. Kolberg: Lud X, 107, ч. 33.
389. а. Bartoš-Janáč.: N. p. mor. — ч. 2053.
Sušil: Mor. n. p. — ч. 30.
396. „ „ „ ч. 738.
399. „ „ „ ч. 711.
401. а б в. „ „ „ ст. 659.
402. Kolberg: Lud IX, 164, ч. 26.
413. а. Sušil: Mor. n. p. — ч. 727, вр. 7.
б. Bartoš-Janáč.: N. p. mor. ч. 1154.
415. Sušil: Mor. n. p. — ч. 536.
417. Kolberg: Lud X, 194, ч. 52.
421. Sušil: Mor. n. p. — ч. 258, вар. 3; ч. 789, ст. 633.
429. Bartoš-Janáček: N. p. mor. ч. 28. а.
446. Sušil: Mor. n. p. — ч. 622, вар. 6, 7, 8. (мала подібність).
452. в. Sušil: Mor. n. p. — ч. 196, вар. 3.
454. „ „ „ ст. 508.
459. „ „ „ ч. 310.
Kolberg: Lud XII, 6—7, ч 11–14.
478. α) Sušil: Mor. n. p. — ч. 761, вар. 3.
488. б. „ „ „ ч. 416.
489. „ „ „ ч. 220.
490. б. Bartoš-Janáč.: N. p. mor. ч. 531, вар. 8.
493. а. Головацький: Н. п. II, 711, ч. 14.
495. б. Sušil: Mor. n. p. — ч. 20: вар. на ст. 775.
Kolberg: Lud XII, ст. 308.
505. б. Sušil: Mor. n. p. — ч. 292.
514. Bartoš-Janáček: N. p. mor. ч. 778.
519. Kolberg: Lud XI, 199, ч. 90.
Sušil: Mor. n. p. — ст. 730—731.
521. б. „ „ „ ч. 787, ст. 628.
525. „ „ „ ч. 555.
541. Kolberg: Lud X, 192, ч. 50: 268, ч. 123.
555. Kolberg: Lud X, 197, ч. 55.
559. а. Kolberg: Lud XII, ст. 210–211.
Bystroń: Pols. p. I. — 72, ч. 16.
560. Kolberg: Lud X, 234, ч. 81; XII, ст. 220–222.
563. α) Kolberg: Lud XI, 197, ч. 86.
β) Sušil: Mor. n. p. — ст. 791—792.
566. „ „ „ ч. 556. г.
573. „ „ „ ч. 391.
Kolberg: Lud IX, 195, ч. 50: 216, ч. 70; 237, ч. 95; X, 96, ч. 24; 289, ч. 145; 295, ч. 147: XI, 64, ч. 32.
579. Sušil: Mor. n. p. — ч. 792.
Kolberg: Lud X, 277, ч. 129: XI, 57, ч. 10; 61, ч. 19; 180, ч. 64.
582. а б. Sušil: Mor. n. p. — ч. 731.
585. „ „ „ „ — ч. 484.
Bartoš-Janáč.: N. p. mor. ч. 442.
587. Sušil: Mor. n. p. — ст. 774.
Kolberg: Lud XII, ст. 309.
592. б. Geryk: Slovens. I. p. ч. 43.
597. Головацький: Н. п. III, 149, ч. 21; 151, ч. 24.
Sušil: Mor. n. p. — 777.
Чубинський: Труды V, 1082, ч. 218.
609. Sušil: Mor. n. p. ст. 622.
611. Kolberg: Lud XII, ст. 218.
617. Sušil: Mor. n p. — ч. 529.
623. „ „ „ ч. 786, ст. 622 — 624

Паралелі до мелодій.

Покликуючись на видання народніх пісень з мелодіями (перечислені на ст. 275—276 і 453) наводимо лиш назвище автора; заголовок видання (в скороченні) подаємо тільки в тих випадках, коли користуємося двома або трьома збірниками одногож автора. Мелодії, на які вказуємо, не завсіди є в повному розумінні варіянтами до пісень нашого збірника. Тяжко буває означити ріжні ступні спорідненя чи лише подібности й аналогії, що виступають або в цілости даної мелодії, або лише в її ритмічній чи мелодичній структурі і то часами лиш ув одній частині мелодії. **Наглядне, безсумнівне спорідненя звичайно зазначуємо зіркою.**

Мелодії з галицької Лемківщини досі були звісні лиш із збірника Ст. Людкевича: Галицько-руські народ. мелодії. Етнографічний Збірник XXII, ч. 1416—1503.

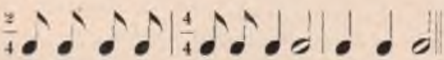
1. Людкевич: 481*, 482, 483.
   Квітка: Етн. Зб. 497*.
   Ів. Колесса: 295, ч. 6; 271, ч. 16; 293, ч. 3, (силаб. схема).
   Kolberg: Lud III, 298, ч. 70*; XVI, 254, ч 405*.
2. Ів. Колесса: 280, ч. 28.
3. Людкевич: 223; 1466*.
   Коціпінський: I, 18.
10. Kolberg: Рок. II, 54, ч. 64.
13. Квітка: Етн. Зб. 38.
15. Kolberg: Lud X, 327, ч. 163.
16. Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 89.
21. а. (порівн. 49) Людкевич: 320.
    Лисенко: Зб. у. н. IV, ч. 35.
24. (порівн. 83) Ів. Колесса: 273, ч. 19.
    Людкевич: 261.
    Sušil: до ч. 531. вар. 2.
26. (порівн. 31. а) Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 58, 59. 60, 61.
    Людкевич: 305.
    Kolberg: Рок. II. 267, ч. 494.
31. а б. Людкевич: 286.
32. Людкевич: 379.
    Ів. Колесса: 155, ч. 4.
    Квітка: Етн. Зб. 23. (силаб. схема).
33. Людкевич: 1451.
34. Sušil: 725.
36. Ів. Колесса: 163, ч. 2. а.
39. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 8.
42. (порівн. 47). Людкевич: 273*; 277*.
44. Лисенко: Обрядові п. IV. Колядки, ст. 4, (подібність у початк. тактах).
45. Людкевич: 1423*.
46. а б. Квітка: Етн. Зб. 510.
    Людкевич: 287, 289.
    Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 64*.
47. Ф. Колесса: Н. п. з Підкар. 56*.
    Ів. Колесса: 155, ч. 3*.
    Bartoš-Janáček: 116* в.
53. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 20*.
55. Geryk: Slovens. l. p. II, ч. 20.
57. Людкевич: 1422*.
    Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 91*.
64. Bartók: Ungar. V. 163, 177*.
70. Людкевич: 1452*.
72. Kolberg: Lud I. 266, ч. 35* в, с.
73. Людкевич: 1444* а.
    Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 90, 93*.
75. Roger: 232* (і текст).
    Kolberg: Lud I, 281. ч. 38 a. m; XVI, 266. ч. 427.
78. Квітка: Нар. мел. 51. ч. 40.
    Ів. Колесса: 30, ч. 10; 188, ч. 66.
    Kolberg: Рok. II, 155, ч. 259. а б.
    " Wołyń 92.
    " Lud XVI, 205, ч. 225.
    Ф. Колесса: Гаївки ч. 11.
82. (порівн. 24) Людкевич: 239; 1432*, 1433*, 1450.
83. Geryk: Slovens. l. p. II, ч. 98.
85. Bartoš-Janáček: 110 а. (закінчення).
86. Лисенко: Зб. у. п. VI, ч. 13.
92. Людкевич: 1442.
96. (порівн. 99. а) Kolberg: Pok. II. 76, ч. 110; 217. ч. 405; 221, ч. 411.

97. Квітка: Етн. Зб. 406.
Ів. Колесса: 219, ч. 12; 256.
Ф. Колесса: Матер. до етнол. XIII, Додаток 1, ч. 1; 9, ч. 3.
98. Людкевич: 310; 1416-1418*: 1420*.
Квітка: Етн. Зб. 499.
99. Ів. Колесса: 247.
Kolberg: Pok. II, 127, ч. 205.
Sušil: 202 (деяка подібність).
107. a. Sušil; ч. 492. (деяка подібн.)
109. (порівн. 111) Ів. Колесса: 245, ч. 8: 299, ч. 9.
115. (порівн. 119) Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 85.
117—118. Kolberg: Lud I, 27, ч. 5. a. g.
Bartoš-Janáček: 1190.
Sušil: 196, вар. 5. ст. 199. (деяка подібн.).
119. Квітка: Етн. Зб. 41. (ритм).
Kolberg: Lud IV, 130, ч. 263.
126. Людкевич: 264.
Лисенко: Зб. у. п. III, ч. 3 б.
130. Квітка: Етн. Зб. 23.
134. Людкевич: 278.
136. Людкевич: 241, 545, 911—913*.
Ів. Колесса: 281, ч. 29.
140. Людкевич: 260.
141. Людкевич: 303.
142. Людкевич: 265, 467—471.
Ів. Колесса: 7, ч. 9*.
Kolberg: Pok. II, 177, ч. 328. (силаб. сх.)
Лисенко: Зб. н. п. IV. ч. 26.
Квітка: Етн. Зб. 177.
143. Ів. Колесса: 224, ч. 7.
146. Людкевич: 276.
149. Людкевич: 263, 269.
158. Людкевич: 1439.
169. (порівн. ч. 198, 208) Ів. Колесса: 174, ч. 25.
Kolberg: Pok. II. 152, ч. 254.
Лисенко: Зб. у. п. V, ч. 40.
Sušil: ч. 788.
173. Людкевич: 1419*, 1436, 1437.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 53*.
179. Людкевич: 242*, 245, 929, 939, 962, 964, 1482.
Bartók: Ungar. V. 246. (мала подібн.)
180. (порівн 193) Лисенко: Зб. у. п. II, ч. 21. (ритміка)
Bartók: Volksmus. d. Rumänen. ст. XXXV (словацька мел.) ритм. схема.
181. Bartoš-Janáček: 469*.
182. Людкевич: 865*, 863.
Kolberg: Lud IV, 124, ч. 247.
186. Людкевич: 259, 922*.
Ів. Колесса: 132. ч. 24.
Ф. Колесса: Н. Дума, II. 17*.
Квітка: Етн. Зб. 516*.
186. Лисенко: Зб. н. п. III, ч. 22. (ритм. схема)
190. Людкевич: 1484*.
Bartók: Ungar. V. 278 (ритміка).
Geryk: Slovens. l. p. I, 94. (і текст)
193. Ів. Колесса: 122, ч. 8. б.
Ф. Колесса: Н. Дума, I, 14. (ритм.)
Lipiński: 21* (польс. мел.). 63 (укр. мел.).
195. Людкевич: 884*, 874—876.
Ів. Колесса: 237, ч. 9; 120, ч. 6.
Kolberg: Pok. II, 65—66, ч. 89—90.
Ф. Колесса: Н. Дума. I. 16.
" " Н. п. з Підкарп. 153*.
Квітка: Етн. Зб. 506.
Лисенко: Десяток VI, ч. 5.
Geryk: Slovens. l. p. I. 26* (і слова)
198. Квітка: Етн. Зб. 486.
199. Roger: 166 (перші такти)
201. (порівн. 202) Людкевич: 1004. 1005, 1007.
202. Sušil: ч. 631, вар. 5.
Roger: 50*, 183*, 184*, 389*.
203. Людкевич: 870*, 872, 882—883.
204. Людкевич: 1016, 1475*.
205. (порівн 204, 529. б) Bartók: Ungar. V. 299. c. (закінчення)
207. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 124*.
Лисенко: Зб. н. п. II, ч. 29.
209. Людкевич: 878*.
211. Bartoš-Janáček: 1188*.
212. Bartoš-Janáček: 141* (і текст)
216. Людкевич: 1011, 1014, 1015.
218. (порівн. 223. a б) Людкевич: 870, 881, 885, 886, 888, 889.
Лисенко: Зб. н. п V, ч. 24. (ритм. схема).
Kolberg: Pok. II, 249, ч. 464.
Ф. Колесса: Н. Дума, II, 13.
219. Людкевич: 904, 905.
Ів. Колесса: 122, ч. 8. б, (ритм. сх.) 277, ч. 23.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 132*.
Kolberg: Pok. II, 335, ч 437: 176, ч. 327. (ритм. сх.)
Квітка: Етн. Зб. 296.
" Нар. мел. 99, ч. 102.
Конощенко: I, ч. 42.
Bartók: Ungar. V. 171*.
Sušil: 685.
221. (порівн. 222) Ів. Колесса: 223, ч. 16.
Kolberg: Pok. I, 115, ч. 21.
Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 94.
Квітка: Етн. Зб. 523.
Bartoš-Janáček: 370*, 389*, 449*.
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 20*
223. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 129, 130.
Квітка: Етн. Зб. 528.
Bartoš-Janáček: 1408*.
K. Plicka: 29, ч. 20.

224. Людкевич: 923—924*, 928, 931—932, 945.
Susil: ч. 151 (деяка подібність).
226. Ів. Колесса: 165, ч. 4; 232, ч. 4: 241, ч. 3: 264, ч. 10.
Людкевич; 849, 967. 968, 970.
Kolberg: Lud XVII, 7, ч. 15*.
Kolberg: Pokucie II, 218, ч. 406*.
Лисенко: Зб. н. п. III, ч. 8; VI, ч. 8.
Квітка: Етн. Зб. 533.
228. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 128.
229. Людкевич: 1478*, 1492, 886—7*.
Bartoš-Janáček: 15, 77 a.
Bartók: Ungar. V. 75—77.
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 29.
Susil: ч. 549.
229. в. Людкевич: 1477*.
230. (порівн. 233). Ів. Колесса: 206, ч. 7. (ритм. сх.)
Людкевич: 1017.
236. Tomek-Horak: Slovens. p. ст. 15, ч. 13* (і текст).
Susil: ч. 572* (і текст).
237. Bartók: Ungar. V. 175 (початкові такти).
240. Людкевич: 946, 763 (сил. схема).
Ів. Колесса: 84, ч. 2: 86, ч. 4*.
242. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 68, 69.
243. Людкевич: 1467*, 1504*; 220—221.
Ів. Колесса: 157, ч. 8* аб.
Kolberg: Pok. II, 129, ч. 211*.
Квітка: Етн. Зб. 237, 284*, 551*.
Лисенко: Зб. у. п. VI, ч. 29.
244. Ів. Колесса: 263, ч. 8.
246. (порівн. 176). Ів. Колесса: 276, ч. 22.
247. Плосайкевич: 159*.
Z. Grynbergowa: Lud 1897, III, в. 2, 128, ч. 4*.
Kolberg: Lud II, ст. 127; VI, ст. 112.
250. а. Geryk: Slovens. l. p. I. ч. 15. (констр. мел. і текст).
252. Bartoš-Janáček: 400 a, 1006.
Bartók: Ungar. V. 236 (кінцеві такти).
Susil: ч. 733, вр. 5, ч. 774, вр. 9.
253. Людкевич: 1465*.
257. Людкевич: 1481*.
260. Geryk: Slovens. l. p. II. ч. 1. (деяка подібн.)
261. Квітка: Етн. Зб. 471. (конструкція мел.)
263. Друга строфа виявляє иншу схему ритм.
267. Лисенко: Зб. у. п. I, ч. 19. (структура мел.)
Квітка: Етн. Зб. 534*.
268—269. Квітка: Етн. Зб. 320. (констр. мел.)
270. Kolberg: Pok. II, 138, ч. 228; 178, ч. 330. (ритм. сх.)
Kolberg: Lud XVI. 282, ч. 457*.
Roger: 113—114. (ритм. сх.)
271. Людкевич: 755. (констр. мел.)
Susil: ч. 201*, вар. 3*.
276. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 147.
Bartók: Ungar. V. 297*.
282. Kolberg: Pok. II, 179, ч. 332. (початк. такти).
284. Kolberg: Pok. II, 150, ч. 251*.
Lipiński: 96.
287. (порівн. 292, 294, 301, 303). (Коломийка в dur.)
Ів. Колесса: 62—65, ч. 1—16*; 236, ч. 8: 119, ч. 4*.
Ф. Колесса: Н. Дума II. 25*.
Kolberg: Pok. I. 291, ч. 215*: III. ч. 47*, 88*, 109*, 117*.
Квітка: Етн. Зб. 547*. Нар. мел. 189, ч. 180*; 196, ч. 188*; 197, ч. 189*.
Плосайкевич: 128.
Bartók: Volksmus. der Rumänen, ст. XXXVII. (мадярс. мел.)*
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 55*, 62*.
Kolberg: IV, 78, ч. 132*: XII, ч. 21, 32, 33.
290. Людкевич: 587—588.
Ів. Колесса: 289, ч. 1. в. (перший рядок).
292. і 294. (порівн. 300, 306).
Людкевич: 660, 662, 670, 690.
Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 110*.
Kolberg: Lud XVII, 61, ч. 189. (Порівн.: Лемк. п. ч. 300).
Лисенко: Зб. н. п. III, ч. 5. (ритм. сх.)
293. Людкевич: 1463*.
295. Людкевич: 569—572*, 573—574, 738.
Ів. Колесса: 163, ч. 2 а*.
296. Людкевич: 729—731*, 733—734*, 972.
Лисенко: Зб. н. п. I, ч. 30.
Bartoš-Janáček: 446. в. (далека подібність).
298. Ів. Колесса: 233 ч. 5.
299. (порівн. ч. 32, 33, 298).
Ів. Колесса: 48, ч. 12*.
301. Bartoš-Janáček: 645. (початк. такти).
Susil: ч. 796, вр. 4.
302. Kolberg: Lud XVII, 44, ч. 128* (і текст).
303. Ф. Колесса: Н. п. з Підкарп. 29 (ритміка); Н. Дума II, 25*.
Susil: ч. 575*, вар. 3.
305. Людкевич: 652, 558, 559, 561—565.
Ів. Колесса: 27, ч. 6; 134, ч. 10 б. (ритм. сх.); 259, ч. 5 а.
306. Kolberg: Pok. II, 61, ч. 80*.
311. а. Ів. Колесса: 27, ч. 6, 163, ч. 2 а.
315. Ів. Колесса: 277, ч. 24.
Квітка: Етн. Зб. 500 (подібність).
Лисенко: З. у. п. II, ч. 31, 35.
318, 322, 330, 331, 332, 334, 337, 341 — (коломийки в moll).
Ів. Колесса: 66—72, ч. 17—41*.
Людкевич: 625, 627, 632—635*, 637—639*, 1019—1211*.

318. Квітка: Етн. Зб. 488, 490*, 539—540*.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 113—114*.
Kolberg: Pok. III, ст. 10—40* і пр.
Lipiński: 132*.
Плосайкевич: ч. 72, 126—127*, 129—130*.
Bartók: Volksmus. d. Rum. 44, ч. 59*; 60, ч. 83*; 62, ч. 87* в.
320. Людкевич: 589—591, 656.
Kolberg: Pok. II, 58, ч. 73.
Bartoš-Janáček: 592. f. (деяка подібн.)
321. Квітка: Нар. мел. 201, ч. 195*.
Kolberg: Pok. II, 256, ч. 478.
322. Коціпінський II, ч. 55, 65*.
Ф. Колесса: Н. Дума I. 20. (подібн.)
Bartoš-Janáček: 87. 1455. в. (ритміка).
Bartók: Ungar V. 151* в.
Sušil: 741. (констр. мел.).
327. Людкевич: 792, 793 (ритм. сх.); 794—804*.
Ів. Колесса: 37, ч. 1—2; 38, ч. 3*; 39, ч. 4*; 123*, ч. 10*, 168, ч. 3; 242, ч. 4. (ритм. сх.)
Kolberg: Pok. II, 54, ч. 63*.
Лисенко: Зб. у. п. III, ч. 1; II, ч. 34 (ритм. сх.)
Квітка: Етн. Зб. 538*, 545*, 498
Kolberg: Lud XVI, 265, ч. 425*; 212, ч. 251*; 247, ч. 387*; 262, ч. 419.
Ф. Колесса: Н. Дума I, 12, 14, 22*. Матеріяли до етнол. XIV, Додаток, 2, ч. 2. (ритм. сх.)
Lipiński: 114*.
Плосайкевич: 92.
328. Kolberg: Pok. II, 4, ч. 4; 56, ч. 68.
Лисенко: Зб. у. п. II, ч. 20. (подібн.)
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 119.
Lipiński: 120, 140.
Коціпінський: II, 60.
330. Kolberg: Pok. II, 59, ч. 76; 60, ч. 77*; 136, ч. 224*; 255, ч. 475.
Lipiński: 60*, 133—134*.
Коціпінський: II, 59*
Bartók: Volksmus. d. Rumänen, 44, ч. 59*. (конструк. і звороти мел.); 60, ч. 83*; 62, ч. 87* в. (ритм. сх.)
331. (порівн. 341.)
В мел. 331. а. — дві строфи творять цілість висшого порядку.
Людкевич: 1453*; 655.
Квітка: Нар. мел. 78, ч. 85. (ритм. сх.); 164, ч. 156; Етн. Зб. 504.
Lipiński: 16*.
Bartók: Ungar. V. 281*.
331. г. (порівн. 294.)
Ів. Колесса: 222, ч. 14. (ритм. сх.); 223, ч. 15; 264, ч. 11.
Ф. Колесса: Н. Д. II, ч. 7.
Квітка: Етн. Зб. 508*.
Коціпінський: II, 87*.
332. Kolberg: Pok. II, 46, ч. 55; 107, ч. 163; 258, ч. 483.
Квітка: Етн. Зб. 399*.
Lipiński: 135.
333. Людкевич: 744.
Ів. Колесса: 288, ч. 1. а.
Kolberg: Pok. II, 73, ч. 106.
334. Kolberg: Pok. I. 145, ч. 51; II. 118, ч. 188.
Квітка: Етн. Зб. 723.
Lipiński: 57*, 120.
Коціпінський: I, 2*.
335—336. Людкевич: 457*, 458*, 643, 645, 648*.
Kolberg: Pok. II, 35, ч. 41.
Квітка: Етн. Зб. 512.
Bartók: Ungar. V. 304*.
Коціпінський: II, 67 (ритм. сх.)
337. (порівн. 338.)
Лисенко: Зб. у. п. I, ч. 36.
Bartók: Ungar. V. 284. (деяка подібн.)
338. Людкевич: 581, 582 (ритм. сх.)
Kolberg: Pok. II, 144, ч. 240.
339. Людкевич: 1462*.
Ів. Колесса: 148—149, ч. 2 аб.
341. Квітка: Нар. мел. 3, ч. 1.
Ф. Колесса: Матер. до етнол. XIII, 5, ч. 2. (ритм. сх., констр. мел.)
Lipiński: 79*.
Коціпінський: II, 52*.
344. Bartoš-Janáček: 202*.
345. Kolberg: Lud X, 86, ч. 15. (ритміч. схема і слова).
346. (В другому рядку другої строфи надчисельна 5-скл. група). Людкевич: 152*, 153*, 155*, 156*, 161, 162; 154, 157—160, 162 а, 163. (ритм. сх.)
Ів. Колесса: 2, ч. 2; 13, ч. 16* а; 15, ч. 18.
Квітка: Етн. Зб. 189, 676*, 683.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 108—109* (ритм. структ.) Н. Дума I. 4. (ритм. сх.)
Плосайкевич: 16—17*.
Сенчик: 73—74*, 77*, 78.
347. Людкевич: 236, 237*.
Лисенко: Зб. у. п. IV. ч. 36. (констр. мел.)
350. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 71*.
Bartók: Ungar. V. 242*.
351. — помилково записано в c-moll.
355. Людкевич: 861. (силаб. сх.)
356. Geryk: Slovens. l. p. II, ч. 82* (і слова),
Bartoš-Janáček: 4* (і слова), 85, 301. 1130.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 123*.
Sušil: ч. 525. вар. 2; 709. вар. 2.
358. г Людкевич: 862. (силаб. сх.)
360. Людкевич: 756—760*.

Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 107*.
362. Квітка: Етн. Зб. 6. 14
363. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 122*.
364. Людкевич: 592—593. 746—748.
Ів. Колесса: 244, ч. 7.
Лисенко: Зб. у. п. V, ч. 30.
Квітка: Етн. Зб. 507. (констр. мел.)
Sušil: ч. 302*. (констр. мел. і слова).
365. Людкевич: 1443*. 1444*.
Bartoš-Janáček: 300 а.
Sušil: 365 а. (деяка подібн.)
366. (порівн. 367).
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 111. (ритм. сх.)
K. Plicka: 26, ч. 18*.
367. Bartoš-Janáček: 157. (далека подібн.)
369. Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 88*.
370. Bartók: Ungar. V. 298. (перші такти).
371. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 36.
373. Людкевич: 817—820.
Kolberg: Lud XVI. 270, ч. 435. (ритм. сх.)
375. Kolberg: Lud XVI. 195, ч. 185: 197, ч. 191—192: 213, ч. 258: 218, ч. 271; 285, ч. 463.
Порівн.: Kolberg, Pokucie I, ч. 109, 157, 181.
Bartoš-Janáček: 212; 1775. (початкові такти).
Sušil: 121 і 289. (початк. такти).
Geryk: Slovens. l. p. I, 92. (перші такти).
Bartók: Ungar. V. 131.
Пісні 375. а, б, в, г зложені триколінним віршом — та підтягнені під мелодію 375. г. повторюють третю групу силабічну. В бойківських варіянтах звісна весільна пісня „Ей до Львова доріженька“ (375. б) виявляє ось яку ритм. схему:

Ей до Львова доріженька, до Львова.
Об-са-дже-на виноградом дов-ко-ла.

376. Bartók: Ungar. V 2·4*.
377. Людкевич: 830.
Ів. Колесса: 205, ч. 6. (ритм. сх.)
Bartoš-Janáček: 648*.
379. Kolberg: Pok. II, 75, ч. 109*.
Людкевич: 779, 766—772*. 815. 816. (сил. сх.)
Ів. Колесса: 123, ч. 9: 243. ч. 6*.
Квітка: Нар. мел. 155. ч. 146*. Етн. Зб. 482*.
380. (порівн. 381.)
Людкевич: 457, 458.
Bartók: Ungar. V. 54 а. (такти 7—8).
381. б. Sušil: ч. 795*, вр. 3.
382. Квітка: Нар. мел. 80, ч. 88*.
384. (порівн. 578.)
Kolberg: Pok. I, 228, ч. 112. *
Людкевич: 10*, 47, 49, 52*.
Ф. Колесса: Н. п з Підкарп. 18, 19*, 39*. 139. аб.
Квітка: Нар. мел. 63, ч. 58*.
Лисенко: в „Трудах“ Чуб. IV, ч. 7—9*. 14.
Kolberg: Wołyn ч. 2. 23. 31. 43 і т. д.
Верховинець: 4, ч. 4*; 33. ч. 39*. 41. 53. 74* а.
Kolberg: Lud XVI. 155, ч. 87; 194, ч. 183*; 217, ч. 268*; 238, ч. 347—348.
Лисенко: Обрядові п. V, (Весілля) ч 1, 6.
Плосайкевич: 9*. 14.
Сенчик: 22*, 25, 28, 29*.
Lipinski: ч. 1*.
385—386. Geryk: Slovens. l. p. II, 55.
391. Bartók: Ungar. V. 16. (початкові такти).
392. Квітка: Нар. мел. 196, ч. 187. (ритміка).
396. Bartók: Ungar. V. 226.
397. Ф. Колесса: Н. п. з Підкар. ч. 149.
398. Людкевич: 996—999; 1012—1013.
399. Sušil: 711. (ритм. схема).
400. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 142*.
401. (порівн. 399 і 400).
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 143*.
Bartoš-Janáček: 778*.
Tomek-Horák: Slov. p. ст. 31, ч. 51*.
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 60*; ч. 80. (констр. мел.)
Sušil: ч. 170; ч. 221*; ст. 659*.
402. Людкевич: 462.
Квітка: Нар. мел. 194, ч. 184.
404. Kolberg: Pok. II. 258, ч. 484.
Bartók: Ungar. V. 207. (далека подібність.)
405. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 30. б*.
407. (порівн. 410.)
Tomek-Horák: Slovens. p. ст. 38, ч. 70*. (подібний ритм і слова).
409. Ів. Колесса: 196, ч. 2.
Коціпінський: II. 80*.
410. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 125*, 126.
413. Людкевич: 1488*.
Bartoš-Janáček: 1154* (і слова).
Sušil: ч. 411: 727, вр. 3.
414. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 141*.
416. Людкевич: 854—856. (спл. сх.)
Kolberg: Lud I, 303, ч. 7* ее.
417. Людкевич: 1506*.
Geryk: Slovens. l. p. II. ч. 59*.
419. Людкевич: 386, 387. (ритм. сх.)
421. Людкевич: 1501*.
Sušil: ч. 789, вр. 8, ст. 633. (ритм. схема).
423. (порівн. 427).

Людкевич: 333.
Лисенко: Зб. у. п. VI, ч. 19. (ритм. схема).
424. Bartoš-Janáček: 660, 1224*.
Bartók: Ungar. V. 206.
426. Людкевич: 1495*.
427. Квітка: Нар. мел. 204, ч. 200.
Ів. Колесса: 77, ч. 10*.
Ф. Колесса: Н. Дума І, 24.
428. (порівн. 429, 430, 432, 433, 434).
Ів. Колесса: 118, ч. 1; 136, ч. 4.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 146*.
Bartoš-Janáček: 363*.
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 35 (перший рядок); ч. 69.
Sušil: ч. 291.
429. аб. Людкевич: 1486*.
Bartoš-Janáček: 28 a* (і слова), 487.
430. Квітка: Е. З. 705*.
Bartoš-Janáček: 30*, 319, 1189*.
Bartók: Volksmus. der Rumänen, ст. XXXVI, (мадярсь. мел.)*
433. Людкевич: 429*, 431*, 433*, 437.
434. Людкевич: 1485*.
Bartók: Ungar. V. 83*.
435. Людкевич: 456.
Bartoš-Janáček: 150 a*, 252, 279 a.
443. Квітка: Нар. мел. 203, ч. 199.
Bartók: Ungar. V. 299 a. (подібн.)
444. Людкевич: 438, 460.
Kolberg: Pok. II, 242, ч. 452.
445. Ів. Колесса: 162, ч. 1*.
Ф. Колесса: Н. Д. І, 11; II, 22*.
Людкевич: 331, 845, 857.
Roger: 202*.
Плосайкевич: 67 (ритм. сх.)
447. Bartoš-Janáček: 1184. (перші такти).
448. Kolberg: Pok. II, 181, ч. 335*.
Bartók: Volksmus. d. Rumänen 82, ч. 121. (подібн. характер мел.).
452. (порівн. 448).
Людкевич: 1448*.
Bartók: Ungar. V. 201*.
453. Sušil: стор. 573. (деяка подібн. в констр. мел.)
454. (порівн. 478).
Ів. Колесса: 39, ч. 5; 44 ч. 18.
457. Людкевич: 365.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 3.
460. Лисенко: Дес. VII, ч. 1*.
461. Bartók: Ungar. V. 117, 119, 120.
462. Людкевич: 390–391, 435—436, 1446*.
Kolberg: Pok. II, 203, ч. 375. (уклад фраз).
Bartoš-Janáček: 449, 780 (далека подібність).
463. Bartoš-Janáček: 486, 734. (констр. мел.)
464. Ів. Колесса: 220, ч. 13. (перші такти: порівн. ibid. 183, ч. 51).
465. (порівн. 466).
Bartók: Ungar. V. 93 a*, 81*, 86.
K. Plicka: 18, ч. 11.
Sušil: 623, вар. 6.
466. Ф. Колесса: Н. Д. І, 21. (силаб. сх.)
Geryk: Slovens. l. p. I. ч. 24: ч. 53.
Plicka: 18, ч. 11.
470. Людкевич: 441.
Sušil: 759, вр. 13. ст. 570. (деяка подібність).
471. Bartók: Volksl. d. Rum. XXXIII. (мадярська мел.)
472. Людкевич: 1489*.
Bartoš-Janáček: 1263.
Sušil: ч. 292*: ч. 631, вар. 15.
477. Людкевич: 426–428.
Лисенко: Зб. у. п. IV, ч. 34*.
478. Людкевич: 368, 409 (силаб. сх.), 459, 1421.
Квітка: Нар. мел. 214, ч. 212. Е. З. 542, 559.
Bartoš-Janáček: 1491* (і слова).
479. Людкевич: 353.
480. (порівн. 481, 482).
Людкевич: 444, 448—455*.
Bartoš-Janáček: 103*. a.
Sušil: ч. 97; варіянт до ч. 137: ч. 186*; ч. 512.
482. Tomek-Horák: Slovens. p. ст. 18, ч. 19*; ст. 32, ч. 54 (початкові такти).
Geryk: Slovens. l. p. II, ч. 85*.
Sušil: ч. 127*.
483. Bartoš-Janáček: 39 a, 1005*.
Tomek-Horák: Slovens. p. ст. 40, ч. 75. (подібність особливо в закінченні).
Sušil: 786*.
484. Bartoš-Janáček: 58, 177, 549*, 1800*.
Tomek-Horák: Slov. p. ст. 41, ч. 78*.
Sušil: ч. 494; ч. 618*.
487. (порів. 495).
Людкевич: 352*.
Kolberg: Lud I, 13–26, ч. 3*.
Bartók: Ungar. V. 185*. (ритм. сх.)
Lipiński: 160* (польсь. мел.).
488. Квітка: Е. З. 706*.
Bartoš-Janáček: 41*, 1139*, 1155* в., 1236.
Geryk: Slovens. l. p. ч. 33.
489. (порівн. 490).
Kolberg: Lud I, 219, ч. 20 c*.
Bartoš-Janáček: 330 в, 488* (і слова).
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 3 (і слова).
492. Людкевич: 447.
Bartoš-Janáček: 78*, 520.
Sušil: ст. 158. вар. до ч. 158*: ст. 717. вр. до ч. 833*.
493. Квітка: Етн. Зб. 505.
495. (порівн. 487).
Людкевич: 351.

Kolberg: Lud I, 190, ч. 15. e*: XVI, 275, ч. 446*.
Квітка: Етн. Зб. 511*, 576.
Sušil: ч. 196 вар. 6; ч. 331; ч 683, вр. 5.
496. (порівн. 493).
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 41*.
Sušil: ч. 95*.
498. Roger: 334*.
501. Людкевич: 978–979, 981—986, (сил. схема).
Ів. Колесса: 124, ч. 12 (ритм. сх.); 141, ч. 1.
Лисенко: Зб. у. п. IV, ч. 29: V, ч. 26 (ритм. сх.)
505. Bartok: Ungar. V. 241*.
Sušil: ч. 292*; 562+.
507. Bartok: Ungar. V. 78*.
509. Geryk: Slovens. l. p. II, 52*.
513. Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 67*.
Roger: 183*, 184.
515. Людкевич: 1499.
Sušil: ст. 653–654 (ритм. сх. і слова).
519. Людкевич: 215. (початкові такти).
Квітка: Етн. Зб. 6.
Lipinski: 6.
Ф. Колесса: Гаївки 110, 124, 125, 126*.
Sušil: ст. 730–731; 726–727. (деяка подібність у характері ігрових мелодій).
521. б. Geryk: Slov. l. p. ч. 36. (ритм. сх.)
522. Bartoš-Janáček: 253*, 1441*.
524. Людкевич: 76, 78, 79.
526, 527, 528. Bartoš-Janáček: 420 a*, 661*.
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 8*: ч. 22.
530. Bartoš-Janáček: 1199 (і слова).
532. Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 54.
535. Bartok: Ungar. V. ч. 133, 138*.
538. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 151*.
Людкевич: 1487*.
Bartok: Ungar. V. 107*.
540. (порівн. 542, 543 б.)
Bartoš-Janáček: 426*, 1204 (і слова).
Bartok: Volksmus. d. Rum. ст. XXXIV і XXXVI. (мадярські мел.)
542. Bartoš-Janáček: 1243. в.
543. Bartok: Ungar. V. 58 (останні такти), 82, 101, 113, 105.
544. Bartok: Ungar. V. 110.
545. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 38.
Bartok: Ungar. V. 144. (деяка подібн.)
546. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 145*.
Bartoš-Janáček: 479* в.
Tomek-Horák: Slovens. p. ст. 56, ч. 131*.
547. Людкевич: 1471*.
548. Лисенко: Зб. у. п. III, ч. 28. (конструк. мел.)
549. Людкевич: 334–339.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 2.
Квітка: Етн. Зб. 18. (ритм. сх.).
Bartoš-Janáček: 1313*.
550. Людкевич: 1469*.
551. Sušil: ч. 140.
552. Людкевич: 376, 380–385. (силаб. схема, трирядковий уклад).
553. (порівн. 561, 565, 571, 618).
Ів. Колесса: 137, ч. 5* а б.
555. Kolberg: Pok. I, 134, ч. 38.
Ів. Колесса: 43, ч. 16.
Квітка: Етн. Зб. 137, 149*, 558.
Сенчик: 85, 86*.
Чубинський: III, 445, ч. 9: 459, П.
557. Ів. Колесса: 212–213, ч. 3 аб; 269, ч. 15 а.
559. Людкевич: 372*, 400, 402–404, 417*—421*; 399, 401.
Kolberg: Pok. II, 39, ч. 45; 76, ч. 111; 132, ч. 216*: 253, ч. 470.
Ів. Колесса: 283, ч. 31* а.
Квітка: Етн. Зб. 292, 327*, 449*, 535, 537.
Лисенко: Зб. у. п. IV, ч. 5 β; ч. 10. (конструк. мел.)
Roger: 218*.
Kolberg: Lud I, 117, ч. 8 d; 173, ч 14 a: 183, ч. 14 p, r, x, y, вв.
Sušil: 345, вар. 2.
561. (порівн. 565).
Людкевич: 486–489, 493, 495, 499*, 500*, 510*, 511*, 512*, 513, 514, 535*.
Kolberg: Pok. II, 143–144, ч. 238–239; 214, ч. 397*.
Квітка: Нар. мел. 91, ч. 96*; Е. З. 392, 575.
Ф. Колесса: Матер. до етнол. XIV, Додаток, 8, ч. 5. (констр. мел.)
Плосайкевич: 60.
563. Людкевич: 385. (трирядкова будова).
Ів. Колесса: 74, ч. 4. (конструк. мел.)
Kolberg: Lud I, 118, ч. 8 e.
K. Plicka: 17, ч. 10.
Sušil: ч. 92*.
565. (порівн. 561). Людкевич: 509*.
566. Людкевич: 1472*.
568. Квітка: Е. З. 660*.
Bartoš-Janáček: 303*, 1147, 1150*, 1323* a.
Bartok: Ungar. V. 252.
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 18*.
Plicka: 22, ч. 15. (останній рядок).
Sušil: ч. 393*.
569. Ів. Колесса: 278, ч. 25. (констр. мел.)
Sušil: вар. до ч. 142. (деяка подібн.)
570. Людкевич: 1490*.
Sušil: ч. 795, вр. 5*.
572. Sušil: ч. 182. 4-тий вар. (деяка поді6.)
573. Сенчик: 37.
Kolberg: Lud III, 275, ч. 42*; IX, 202, ч. 59; 216, ч. 70; X, 248, ч. 93; 289, ч. 145: 290, ч. 147: XI, 180,

ч. 64; XVI, 165, ч. 113; 189, ч. 173: 224, ч. 295.
Sušil: ч. 198 (текст ч. 391).
576. Людкевич: 1445.
Лисенко: Зб. у. п. II, ч. 18. (укл. фраз).
577. Bartoš-Janaček: 59*.
578. Людкевич: 2—9; 11 (констр. мел.); 13, 17; 18—29*; 31—34*; 41—45*; 30, 35—40, 46.
Ів. Колесса: 31, ч. 1*: 167, ч. 1*.
Ф. Колесса: Н. Дума I, 4*.
Квітка: Етн. Зб. 89, 95.
Сенчик: 10*.
Kolberg: Lud XVI, 163, ч. 100; 188, ч. 169; 198, ч. 193; 241, ч. 363: 244, ч. 373 (ритм. сх. і уклад фраз).
581. Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 12.
582. Bartoš-Janaček: 271. d. (деяка подібність).
584. Bartoš-Janáček: 439, 606*.
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 8*.
585. (порівн. 596 а.)
Квітка: Етн. Зб. 273. (констр. мел. і ритм).
Bartoš-Janaček: 124 (перші чотири такти); 442* (і слова); 1329 (перші такти).
Kolberg: Lud IV, 101. ч. 188 (перші такти): 108. ч. 207. (конструк. мел.); 109, ч. 212; 110, ч. 213.
586. Людкевич: 491—492, 494, 498, 501—508.
587. Людкевич: 140, 141.
Ів. Колесса: 20, ч. 25.
Kolberg: Pok. I, 137, ч. 43.
Квітка: Етн. Зб. 164, 168, 195, 197*.
Kolberg: Lud XVI, 109, ч. 9.
Плосайкевич: 15.
Сенчик: 53, 54, 64.
Sušil: 514. вр. 2. (деяка подібн.).
590. Bartók: Ungar. V. 303* a.
592. Bartoš-Janáček: 736.
Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 43* (і слова).
Sušil: 694.
595. Людкевич: 445, 446.
597. (порівн. 595).
Людкевич: 385, 389*, 382.
Ів. Колесса: 240, ч. 2; 272, ч. 17. (констр. мел.)
Квітка: Етн. Зб. 481.
Kolberg: Pok. II, 203, ч. 374. (уклад рядків).
Лисенко: Зб. у. п. II, ч. 8.
Sušil: ч. 174; ч. 734, вр. 3. (деяка подібн.)
598. Geryk: Slovens. l. p. I. ч. 24. (мала подібн.)
599. Geryk: Slovens. l. p. I, ч. 96.
600. (порівн. 575). Людкевич: 556.
Лисенко: Обрядові п. V. (Весілля) ч. 20, 24 (подібність у характері мел.)
K. Plicka: 16. ч. 9. (мала подібн.)
601. Людкевич: 1454*.
Ів. Колесса: 171, ч. 17.
Лисенко: Зб. у. п. V, ч. 9: ч. 5. (констр. мел. і ритм. сх.)
603. Людкевич: 328*.
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 101*.
Квітка: Етн. Зб. 514*.
605. Bartoš-Janaček: 1137. (початк. такти).
Tomek-Horák: Slovens. l. p. ст. 26, ч. 38 (перші 4 такти).
606. (порівн. 620).
Ів. Колесса: 47, ч. 11.
Квітка: Нар. мел. 202, ч. 197*.
Lipiński: 150* (укр. мел.)
607. Bartók: Volksmus. d. Rum. 181. ч. 206. (головний мотив).
609. Lipiński: 10*. (польсь. мел. і текст).
Sušil: ч. 786, ст. 622—3* (і слова).
611. Людкевич: 358.
Roger: 93 (ритм.).
612. Ів. Колесса: 89, ч. 6; 228, ч. 3*.
617. Plicka: 22, ч. 15. (деяка подібн.)
619. (порівн. 484 в., 579).
Квітка: Етн. Зб. 44 (сплаб. сх. і ритм).
Ф. Колесса: Гаївки 116*.
620. (порівн. 606).
Ф. Колесса: Н. п. з Підк. 32.
Bartók: Ungar. V. 45. (останні такти).
623. Людкевич: 1009*.

Достережені похибки й пропущення.

Ст. 16, ч. 52 — силабічна схема має бути: $2(^1+6+6)$.
„ 27, „ 87 — третій вірш — м. б.: „...Гой же будеш писати“.
„ 34, „ 105 — пропущено означення околиці: Сяніччина.
„ 35, „ 109 — м. б.: „Горе, рибко, горе“
„ 91, „ 248 — уклад мотивів — м. б.: $A\dot{B}, (CD)^{bis}\dot{B}$
„ 101, „ 267 а — пропущено при ключі ♭ на третій лінії.
„ 107, „ 282 — уклад мотивів — м б.: $\dot{A}\ddot{A}, \dot{A}C^{refr}\ddot{A}D^{refr}$.
„ 119, „ 318 — пропущено означення місцевости: Висова.
„ 146, „ 374 — „ „ „ Ганчова
„ 155, „ 388 — силаб. схема м. б.: (6, 6) „ $(\ddot{6}, \ddot{6})$
„ 165, „ 409 — пропущено означення місцевости: Лосє.
„ 188, „ 452 г — в третьому такті — над нотою *b* м. б.: ♮
„ 197, „ 476 — пропущено другий вірш: „А хтож мені до дому принесе?“
„ 205, „ 491 — в тексті м. б.: „Ой йа Боже мій“...
„ 206, „ 491 — „ „ м. б.: „Ой то мя не взяв, што мя любив“.
„ 208, „ 493 г — другий вірш — м. б.: „Йа пришов 'д ній сам пан“
„ 209, „ 493 е — в останньому такті м. б.: fis^2 (не f^2)
„ 217, „ 505 а — пропустити знаки підвисшення при ключі (fis^1)
„ 246, ч. 562 — в передостанньому такті пропущено ♯ перед *g*.
„ 250, „ 570 а — пропущено означення околиці: Сяніччина.
„ 276 — 17-ий рядок з дол. — пропущено: Матеріяли до укр. етнології, XVI.
„ 276 — 2-ий „ „ „ — надруковано: „молодії“, м. б.: мелодії
„ 277 — 21-ий „ з гори — „ „поясненням“, м. б.: поясненнями
„ 278 — 19-ий „ „ „ — пропустити: Вар. 614.
„ 278 — 27-ий „ „ „ — „ III, ч. 31.
„ 279 — в паралелях до ч. 6 β — м. б.: *Гнатюк:* Етн. Зб. IX. 68, ч. 55.
„ 279 — під ч. 11 пропущено: *Лисенко:* Зб. у. п. II, ст. 76.
„ 294 — остання цифра під ч. 88 м. б.: 603 б в.
„ 299 — 9-ий рядок з дол. — надруковано: „по пасочку“, м. б.: по поточку.
„ 300 — 3-тій з гори — „ „сорце“, м. б.: серце.
„ 308, ч. 154 — другий вірш — „ „Ей ту ей маш“, м. б.: Ей ту єй маш
„ 313 — 12-ий рядок з дол. — „ „ч. 309“, м. б.: 14.
„ 314 — під ч. 179 пропустити: Вар.
„ 323, ч. 220 — вірш 8-мий — надруковано: „Прийдем“, м. б.: Приійдеш
„ 361, „ 359 — „ 2-гий — „ „циганім“, м. б.: циганцім
„ 362, „ 360 β — „ 1-ший — м. б.: Йа там в місті і т. д.
„ 370 — 14-ий рядок з гори — надруковано: „ч. 386“, м. б.: 409.
„ 373 — 7-ий „ „ „ — м. б.: *Головацький:* III, в. 2, 527, ч. 1—3.
„ 379, ч. 422 б, — 2-а строфа — надруковано: „притомну“, м. б.: по тому.

Ст. 381 — 22-ий рядок з гори — пропустити: *Головацький:* Н. п. II, 729, ч. 14.
„ 383 — при ч. 432 б vide — надруковано: „439 б“, м. б.: 560.
„ 385 — 12-ий рядок з гори — „ „288, 429 б“, м. б.: 388, 439.
„ 395 — 16-ий „ „ „ — пропустити: і 175.
„ 404 — 1-ий „ „ „ — „ і 503.
„ 408 — 6-ий „ „ „ — надруковано: „нравда“, м. б.: правда
„ 416 — паралелі до ч. 555 — пропущено: *Головацький:* Н. п. III, в. 2, ст. 526.
„ 443—445 — пісня 397 „До саду, дівчата, до саду“ (вар. 466 б), поміщена в реєстрі любовних пісень, належить до гаївок. Тут належить мабуть також пісня „На пецу молотил“ (531), вичислена між жартливими пісн. на ст. 445.
„ 449 — 12-ий рядок з дол. — надруковано: „варіянт лемківський“, м. б.: варіянт, також лемківський.
„ 455 — пропущено: ч 29 — Lipinski: ч. 158.
„ 459, ч. 397 — пропущено: Ф. Колесса: Мел. гаївок ч. 89—93.
„ 461 — пропущено: ч. 508 — Ф. Колесса: Нар. п. з Підк. ч. 148.

На варіянти до текстів, розкинені під ріжними числами нашого збірника, впорядкованого по мелодіям, вказуємо під дотичними текстами; та найдокладніше (з доповненням пропусків) зібрано ті вказівки в уступі: „Перегляд і групування пісень по змістови“ — ст. 438—446.

ЗМІСТ.

Тексти.